

Pr. p. - the 2d title page is wrong

**CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.**

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

**ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE**

CONTINUATA.

[Vol. XL.]

EPHRAEMIUS.

⌘ BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCGCXL

**EPHRAEMII MONACHI
IMPERATORUM ET PATRIARCHARUM**

RECENSUS

INTERPRETE ANGELO MAIO, Cardinal.

IM

**EPHRAEMII MONACHI
IMPERATORUM ET PATRIARCHARUM**

RECENSUS

INTERPRETE ANGELO MAIO, Cardinal.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

ANGELI MAII PRAEFATIO.

Historia Romani imperii, quod mature in Occidente extinctum longe diuturnius in Oriente usque ad captam a Turcis Cpolim vitam suam propagavit, multorum profecto ingenia facultatemque scribendi exercuit, atque in his praecipue Byzantinos, ut vulgo loquimur, facandi oris homines, quorum magna et perutilia volumina a Gallicanis olim typis accepimus, nunc autem consociatis curis recognita novisque monumentis locupletata Germani homines doctissimi, consilio et ope ill. Niebuhrii, rursus exhibent. mihi ex iis qui Caesaream historiam scripserunt valde utilis atque exoptabilis visus est Ephraemius, cuius chronicon iambicis versibus elaboratum ab imperii fundatore Iulio Caesare usque ad receptam a Graecis e Francorum dominatione Cpolim per mille scilicet ac trecentos annos extenditur. iam hic historicus non solum ineditus erat, verum etiam tantae raritatis ut nonnisi in unico bibliothecae Vaticanae codice 1003 superesse videatur. primus hunc auctorem commemoravit, quod ego sciam, saeculo quinto decimo Raphaël Volaterranus in commentariis urbanis lib. 15 p. 176: *Ephraem Graecus ducentis abhinc annis vitas principum Cpolitanorum iambico carmine scripsit, quod opus in bibliotheca Vaticana cernitur.* atque hoc Volaterrani testimonium non latuit Vossium de hist. Gr. lib. 2 29. deinde Ephraemium saepe ad partes vocavit magnus

Allatius *), qui nunc chronographum Byzantinum nunc monachum appellat, sed nullam praeterea notitiam hominis tradit. laudata apud Allatium fragmenta Ephraemii legisse identidem se, demonstrant Vossius hist. Gr. 2 28 et 29, Cangius in glossario, Cavaeus in ecclesiasticis scriptoribus, Fabricius in Gr. bibliotheca, Lequinius in patriarchatu Cpolitano, denique Bruckerus hist. philos. tom. 3 p. 549. hi enim auctores a me sunt observati; neque tamen dubito quin alii quoque ex Allatio Ephraemium noverint. iam Allatium ad excerpenda Ephraemii fragmenta usum fuisse codice Vaticano 1003 valde affirmarem, nisi varietates scripturae aliquot perplexum me redderent **). praeterea in codice acephalo Vati-

*) de consensione p. 435, 699, 702, 725, 776, et dissert. de Georgiis (ed. Fabric. bibl. Gr. t. 10) p. 664, 687, 807; item de Psellis (ed. Fabric. bibl. Gr. t. 5) p. 22 et contra Creyghtonum p. 306, 330, 526, 539, 614, 701, et in annotationibus ad Acropolitam cap. 6, 18, 16, 18, 33. idem Allatius de consens. p. 435 et ad Acropolitam cap. 33 dictum Ephraemii approbat de Trinobi episcopo Bulgariae primati subiecto, non Byzantino, ut ait Acropolita; quare et ego ad Allatii sententiam iam accedo. rursus idem in annot. ad Acrop. cap. 6 falli ait Ephraemium qui Camaterum patriarcham pulsus a Latinis Byzantio narrat, quum ipse sponte antea recessisset. denique contra Creyght. p. 701 egregie explicat dictionem *πομπή ἐπεισόδιος*, quod sit nempe solemnitas in aulam ingressus novi Caesaris. quamobrem versus 6337, in Alexio 3, sic explicandus est; lexicographi autem vocabuli *ἐπεισόδιος* rationem deinceps habebunt, nec non v. 1253 *γνώμων* et v. 1517 *καινίς* et v. 2096 *τερμύριον*, v. 3875, 4141 et alibi *φγρόχερσος*. item animadvertent philologi notam S^o adhiberi ab Ephraemio non ad dimidiam sed ad quamlibet fracti numeri partem significandam.

**) hae varietates partim quidem nihil aliud sunt nisi menda typographica apud Allatium: partim vero, quia fortasse in codice videbantur deteriores lectiones, ab Allatio fuisse suspicor tacite immutatas. nonnullae tamen variae lectiones diversum codicem designare videntur. sic v. 4764 apud me, id est in codice Vaticano, est *εἰς τυγγάνων*: at Allatius contra Creyght. p. 527 *τυγγάνων τσ.* apud me v. 6031 et 10238 est *ἐθάδα*: at Allatius *ἐνθάδε*, ut p. 241 n. 2 dixi. apud me v. 7713 *καταρχεῖ*: at Allatius ann. ad Acropol. cap. 18 *κατάρχει*. item v. 7716 apud me *ἀνδρείον*: at Allatius loc. cit. *ἀρεῖον*. apud me v. 7197 et alibi *θεοσδ.*: at Allatius ad Acrop. cap. 13 *θεοδ.* apud me v. 7206

cano nomen Ephraemii non legitur; neque id ego divinavissem, nisi comparato codice cum laudatis ab Allatio fragmentis mihi innotuisset. superest ergo ut Allatius vel alium codicem prae manibus habuerit, vel certe Vaticanum nondum fortasse tum acephalum legerit, paucas autem varietates ipse exscribens effecerit. profecto cum folium tantummodo primum a codice absit, in quo nomen auctoris esse debuit, valde suspicor post Allatii aetatem id excidisse, cum codex Pio VI regnante, cuius nunc stemmata gerit, a bibliopego compactus fuit. et sane mihi narrant multa huiusmodi damna ab operarum incitia Vaticanis codicibus, praesertim Graecis, accidisse. sed de codice hactenus. iam cum neque Allatius, ut dixi, neque alii eruditi quicquam de Ephraemio chronographo narrare videantur, mihi quidem de viro hoc quaerenti occurrebat Ephraemius ille, quem Iohannes XII patriarcha Cpolititanus ante sacram suam dignitatem legitimis nuptiis genuit; de quo nominatim Ephraemio verba facit Pachymeres in praedicti patriarchae notitia tom. 2 lib. 4 11, dum ait episcopos inter ceteras criminationes patriarcham reprehendisse quod bona ecclesiae Ephraemio filio suo dispensanda relinqueret, non constituto prout leges iubebant oeconomio. reapse et noster chronographus in patriarcharum catalogo memorat masculum Iohannis XII filium; sed de se ipso haud diserte loqui significat. et tamen aetas apprime congruit: namque hic Iohannes patriarchatum retinuit usque ad Christi annum 1304, noster autem Ephraemius chronicon suum anno 1313 concludit. iam ego fontes Ephraemicae chronologiae comperi, Zonaram quidem usque ad Alexii I Comneni obitum, Nicetam Choniatham usque ad Balduinum I imperatorem, deinde vero Georgium Acropolitam. age vero quod Ephraemius historiam poetico metro con-

ἐμπαθεῖ θεῶν: at Allatius loc. cit. *ἐμπαθῆ θεῶν*. apud me v. 7404
ἐπισκοπετικῶς: at Allatius loc. cit. *ἐπισκοπετικῶς*. apud me v. 10355
κω et 10359 *ἐκδούς*: at Allatius *κω* et *ἐκδούς*, ut proprio in loco dixi.

scripserit, nemo magnopere irascatur, primo quia carmen iambicum narrationis perspicuitati peridoneum est et memoriam legentium apprime iuvat; deinde quia Pisidas etiam, Constantinus Manasses atque Tzetzes impune suas historias versibus composuerant; qui nihilo minus auctores, praecipueque Tzetzes, magno usui apud eruditos sunt. atque ego Ephraemii quidem historiam propter suam eximiam utilitatem ad Latinam consuetudinem, soluta tamen oratione, transtuli: etsi enim olim poëticam non neglexi, nunc tamen pangendorum versuum plus decem milibus otium mihi voluntasque defuit.

* * *

Γάιος ἔτη δ'.

Εἶτα κατέσχε τὸ κράτος τῶν Αὐσόνων
Γάιος, Ἐπίκουρος ἢ Σατὰν τρόπον,
ὑπὲρ φύσιν βρότειον αὐτὸν σεμνύων
ἢ καὶ Θεουργῶν, ἢ κατάπτυστος φύσις,
5 ἀνὴρ ἀσελγῆς ἀποφρὰς μαιφόνος·
ἐφ' οὗ Στέφανος πρωτομαρτύρων κλέος
μαρτυροῦ στέφανον εὔρεν ἐκ λίθων,
σοφοὶ τ' ἐγνωρίζοντο δύο προκρίτων
Ἰωσήπος τε καὶ Φίλων ἐξ Ἑβραίων.

Κλαύδιος ἔτη ιδ'.

10 Τούτου καταστρέψαντος ἀθλίως βλον,
Ἐρμού φίλος Κλαύδιος, ἡπία φύσις,
ἴσων τε φύλαξ, ὑπερόπτης χρημάτων,

*) deest in codice primum folium, quod Iulii Caesaris, Augusti et Tiberii notitiam continuit. desiderantur igitur ex universo opere versus paulo minus quinquaginta, ut paginarum ratio demonstrat. nihil tamen incognitum in hac lacuna amisisse nos puto. M. (i. e. Maius).

* * *

Caius annis 4.

Deinde Romanorum imperium tenuit Caius, vita Epicurus vel potius Satan, supra humanam naturam extollens semet divinamque affectans, vilissimus mortalis, (5) impudicus, scelestus, sanguinaris; sub quo prima Stephanus gloria martyrum adeptus est coronam de lapidibus. item sapientes praecluebant duo, Iosephus atque Philo, uterque Hebraeus.

Claudius an. 14.

(10) Postquam Caius misere abruptit vitam, literis Claudius et clementia praeditus, iustique tenax et pecuniae contemptor, Romani im-

- τὰς ἡνίας εἴληφεν αὐσοναρχίας.
 τούτου κρατοῦντος Θεωδῶς καὶ Σίμων μάγος
 15 πολλοὺς ἐλυμαίνοντο κακοτεχνίαις,
 πρῶτος δ' ἐπιβέβηκε τῆς Ῥώμης Πέτρος
 σωτήριον κήρυγμα κηρύσσων ὄλοις.

Νέρων ἔτη ιδ'.

- Μεθ' ὃν παρήλθεν εἰς βασιλεῖον κράτος
 Νέρων ἀσελγῆς, ἐμφορῆς τῷ Γαίῳ,
 20 θηλυδρίας ὧν καὶ θύλακος σαπρίας,
 πρῶτος διώκτης, εὐσεβῶν καθαιρέτης
 Χριστοῦ τε μυστῶν προκρίτων ἀναιρέτης.
 εἶτα Γάβλας Ὀθῶν σὺν Οὐιτελίῳ
 ἐπὶ βράχιστον τοῦ κράτους γεγευμένοι.

Οἰσπασσιανὸς ἔτη ι'.

- 25 Μεθ' οὗς κατηγλάϊσε τὴν κραταρχίαν
 Οἰσπασσιανός, κλέος βασιλέων,
 ἀρχὴν δράσας εὖ καὶ πλατύνας εἰς μέγα,
 ἐχθρῶν νικητής, φιλότιμος τὴν χέρα,
 ἀνὴρ τις ἐπρόσοιτος, ἡδὺς τοῖς φίλοις,
 30 ὑπηκόοις δ' ἅπασι καὶ πεφιλημένος.

Τίτος ἔτη γ'.

- Μεθ' ὃν Τίτος παῖς παραλαμβάνει κράτος,
 θάλασσα καλῶν, φιλοδωρίας χύσις,

perii habenas tractandas cepit. eo regnante Theudas et Simon magi (15) malis permultos artibus decipiebant. primus autem Romam accessit Petrus, salubre cunctis nuntians evangelium.

Nero an. 14.

Post hunc pervenit ad potentiam regiam Nero luxuriae incontinens et Caio par, (20) pathicus vir et sacculus putredinis, primus piorum persecutor mortifer, praecipuorum Christi assecularum carnifex. deinceps Galba Otho Vitelliusque degustaverunt sceptrum quam brevissime.

Vespasianus an. 10.

(25) Post hos ornavit Caesaream dignitatem Vespasianus, regnatorum decus, sospitator imperii propagatorque, hostium victor, et manu munificus, accessu facilis, iucundusque amicis, (30) subditis cunctis admodum dilectus.

Titus an. 3.

Successit in imperium Titus filius, bonitatis mare, effusa liberali-

εὐεργετικός, συμπαθὴς τις καρδία,
 χρησίδς τρόποις οἷς ὠραῖζεται κράτωρ,
 35 ἀναξ ἀριστεὺς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 Ἰουδαϊκοῦ τοῦ θράσους καταιρέτης·
 οὗ πᾶσιν ἀοίδιμον ἔδεται τόδε,
 τὸ σήμερον δὲ μὴ βεβασιλευκέναι,
 εὖ τιὰ μὴ δράσαντα ταῖς εὐποιαῖς,
 40 καὶ "δεῖ τιὰ πρόσωπον ἀνακτος πάλιν
 ἰδόντα μηδὲν στυγνὸν ἀνθυποστρέφειν."

Δομετιανὸς ἔτη ιε'.

Τοῦτου τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μόρω
 Δομετιανός, ἡ βδελυρὰ καρδία,
 φύσιν Τίτου σύναιμος, οὗ τρόπους ὄλωσ,
 45 ἀναξίως εἴληφε τὴν αὐταρχίαν,
 Χριστοῦ κολαστῆς οἰκετῶν καὶ μαρτύρων,
 ἐφ' οὗ φιλητὸν τὴν θεηγόρον χάριν
 νῆσός τις ἐξόριστον ἔσχεν, ἡ Πάτμος.
 ἠῦχε δ' Ἀπολλώνιος τερθρεῖαις τότε,
 50 Πυθαγορικὸς Τυανεύς, σοφὸς γόης,
 ὃς κάπερ ὦν πρόρωθεν ἀναιρουμένου
 δηλοῖ παροῦσαι τοῦ τυράννου τὸν μόρον.

Νερούας ἔτος α'.

Τοῦτου καταστρέψαντος ἀισχυρῶς τὸν βίον
 κλήσιν Νερούας, εὐγενῆς ψυχὴν δέμας,

tas, beneficus, clementi instructus animo bonisque moribus qui regnan-
 tem decent, (35) princeps egregius, imperator strenuus, Iudaicae fero-
 ciae debellator. huius ab omnibus celebratur dictum "equidem hodie
 minime regnavi, quoniam beneficio affecti neminem." (40) itemque "qui
 ad conspectum regis venerit, eum non oportet tristem inde abscedere."

Domitianus an. 15.

Ubi cum vita mortem mutavit Titus, Domitianus animum scelestum
 gerens, Titi natura frater sed aliis moribus, (45) Christi servorum
 martyrumque carnifex, imperio contra meritum est potitus. sub eo di-
 lectus propheticus discipulus in quadam exsulavit Patmo insula. tunc
 se iactavit praestigiis Apollonius (50) Tyanensis Pythagoricus, impostor
 callidus; qui procul licet degens nuntiavit tamen tyranni caedem iis qui
 sibi aderant.

Nerva an. 1.

Postquam Domitianus foede interiit, Nerva animo et corpore pras-

- 55 τὰ Ῥωμαϊκὰ σκῆπτρα παραλαμβάνει,
ταμειὸν ὄντως ἀρετῶν Χριστοῦ δίχα,
καλοῦ δὲ παντὸς αὐτοκράτορι τύπος.
ἐφ' οὗ τις ἀμόθητον εὔρε χρυσίον,
θησαυρὸν ἄβρὸν ἐγκατακεχωσμένον,
60 ὃν ἐκκαλύψας κράτορος μένει κρῖσιν·
ὁ δ' αὖ κεχρησθῆαι μὴδαίει καὶ κατέχειν.
ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν εὐρεθὲν φάσκει πέλειν.
ἦ δ' ὅς "κατακέχησο τοῖς εὐρημένοις."

Τραϊανὸς ἐτη ιη'.

- Τούτου λιπόντος σὺν κραταρχία βίον
65 Τραϊανὸς τις, πῦς θετὸς ταύτου, στέφος,
καὶ σκῆπτρα παρείληφε τὰ τῶν Ἀδούλων,
εὐρὸν κλέος σχῶν ἐν νίκαις καὶ πρακτέοις,
εἰ καὶ διώκων εὐσεβεῖς ἦν μετρίως·
καθ' ὃν χρόνον βέβρωτο θηρίων γνάθοις
70 ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος ἐν Ῥώμῃ,
ἄλλοι τε πλεῖστοι μαρτυρικῶς τὸν βίον
Χριστοῦ χάριν ἤνυσαν ἡγωνισμένοι.
τούτων μαθόντα τὴν κρατοῦντα τὸν φθόνον,
ὡς οὐ πονηρῶς αἰτίας πάσχειν τάδε,
75 οἷς δὲ Χριστὸν σέβουσιν ὡς θεὸν μόνον,
μὴ δεῖν κολάζειν θεοπίσαι χριστιανώμους.
τοῦτόν γ' ἐπάρχω χειρίσαντα τὸ ξίφος

58 nempe Herodes Atticus, ut narrat in vitis Philostratus. M.

claro cluens (55) Romanae rei suscepit moderamen. hic plane egregius (nisi quod Christo caruit) bonorumque principum typus fuit. sub eo quidam repperit aurum plurimum, amplum nempe thesaurum humi obrutum, (60) quem ad arbitrium Caesaris effossum rettulit. hic autem et retinere hunc iussit eodemque uti. cumque ille maiorem privato rem diceret, "tu vero" inquit Nerva "inventa re vel abutitor."

Traianus an. 18.

Ubi imperium Nerva cum vita dereliquit, (65) Traianus, huius adoptione filius, Romanorum sceptrum occupavit, victoriis vir rebusque gestis inclitus. is tamen pius aliquantum persecutus est; quo tempore contritus bestiarum dentibus (70) theophorus Ignatius in Roma fuit, atque alii insuper plurimi vitam martyris Christi causa certando consummarunt. quorum intellectu Traianus interitu, negavit dignos fuisse talia pati (75) eo quod Christum unice deum colerent; et ne Christiani vexarentur vetuit. idem cum praefecto gladium traderet, dixisse fertur

“δέδεξο τουτὶ ταῖν χεροῖν” τοῦτον φάσαι,
 “κῆν μὲν καλῶς ὧ διέπων τὰ τοῦ κράτους,
 80 ὑπὲρ γ’ ἔμαντοῦ τῷδε χρηστέον, φίλε·
 εἰ δ’ αὖ γε κακῶς, κατ’ ἔμαντοῦ καρδίας.”

Ἄδριανὸς ἔτη κα’.

Τούτου δὲ βίον καὶ κράτος λελοιπότες
 Ἄδριανὸς Αἴλιος, ἀριστεὺς μέγας,
 διάδοχος δέδεικτο τῆς μοναρχίας,
 85 ἔρμαιικός τε καὶ μεγαλόφρων ὄλοις,
 μὴ δεῖν κολάζειν Θεσπίσας χριστανύμους.
 τούτου δ’ ἱππεύοντος ἐν λεωφόρῳ
 ἔδειτο γυνὴ λιπαρῶς ἔγκειμένη·
 ὃ δ’ “οὐ σχολάζω” τῇδ’ ἔγκειμένη λέγει.
 90 καὶ “μηδὲ βασιλευε” πρὸς τόνδ’ ἀντήφη·
 ὃ δὲ στραφεὶς προσέσχεν αὐτῆς τῇ δίκῃ.
 οὗτος πολλῆι πρὸς Παλαιστίνῃ πόλιν,
 ὄπον Σιών ἴδρυτο κατεσκευασμένη,
 Καπιτωλίαν καλέσας τήνδ’ Αἴλιαν·
 95 καὶ ναὸν ἀντήγειρε Διὶ τῷ Κρόνου,
 οὐδ’ πρὶν Σολομῶν τὸν ναὸν τεύξας ἔχει.
 τοῦτ’ οὐκ ἀνεκτὸν ἦν Ἰουδαίων φύλῳ·
 σὺσπειραθέντες τοιγαροῦν ὠπλισμένοι
 ἐπίσσι φύλαξι Ῥωμαίοις τόπου,
 100 καὶ σφῶν γε πλείστους ἔδρασαν ἔργον φόνου.

87 δ’] πόθ’?

“hunc cape, amice, manu; et si quidem rem publicam bene gessero, (80) pro mea salute hoc tibi utendum est; sin male imperavero, hoc me confodito.”

Hadrianus an. 21.

Post hunc vita defunctum in imperio Aelius Hadrianus, bellator nobilis, regni successor designatus fuit, (85) vir doctus atque magnificus usquequaque, qui etiam vetuit de Christianis poenas sumi. huic aliquando equitanti in via preces mulier quaedam efflictim obtulit: is autem negavit orantem se posse audire. (90) tum illa “ne regnes igitur” respondit; quare is conversus feminae ius reddidit. idem in Palaestina urbem struxit, ubi Sion funditus eversa fuerat, eamque appellavit Capitolinam Aeliam. (95) templum quoque excitavit Saturnio Iovi, ubi olim Solomon suum considerat. quae res intolerabilis Iudaicae genti fuit: quare coacto armatorum numero Romanum aggrediuntur praesidium loci, (100) eiusdemque ingentem stragem edunt. quod ubi Caesar

- ὃ γνοὺς ὁ κρατιῶν στρατιᾶς ὁμαιχιμίας
 ἄρδην Ἑβραίων ἐκθερίζει τὸ στίφος,
 ὀκτῶ μὲν ἀνδρῶν καὶ πεντήκοντα πάλιν
 ποσουμένας δούς μυριάδας θανάτω,
 105 κώμας κατασκάψας δὲ τούτων χιλίας,
 φρούρια πεντήκοντα τεθρυλημένα.
 οὗτός ποτ' ἀνδρὸς ἦν κατακρίνας μόρον·
 καὶ τὸν λαβόντα πῦρ θυμιῶντα λέγειν
 "ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἀδικῶν θνήσκω βία,
 110 Ἀδριανὸν δὲ καὶ ποθοῦντα τεθνάναι
 μὴ τοῦ κατ' εὐχὴν εὐχομαι τυχεῖν τέλους·"
 ὃ καὶ παθεῖν οἱ συνέβη πρὸς τῷ τέλει,
 νόσω χρονίως ὑδέρω τετηγημένῳ.
 καπὶ Θράκης δ' αὖ Ὀδρουσοῦ πρὸς χωρίῳ
 115 ἄλλην πορίζει τὴν ὁμώνυμον πόλιν.

Ἀντωνῖνος ὁ καὶ Πίος ἔτη κ'.

- Εἶτ' Ἀντωνῖνος εὐσεβῆς κεκλημένος,
 βέλτιστος ἀνὴρ εὐαγῆς τε τοὺς τρόπους,
 πάντων τιμῶν μάλιστα τοὺς χριστιανόμους,
 χειρίζεται κάλλιστα τὴν κραταρχίαν·
 120 ὅστις γε μάχης καὶ βίας ἐγκειμένων,
 ἐπέπερ οὐδὲν εὐπορῶν ἦν χρημάτων,
 εἰς ἀγορὰν προῦθθη τοῖς ἤρημένοις
 πάντα τὰ λαμπρὰ καὶ τιμαλφῆ τοῦ κράτους·

post v. 115 codex in titulo Ἀντωνῖνος. sed in textu Ἀντωνῖ-
 νος. M.

novit, coniurati exercitus Hebraeorum penitus succidit vires: nimirum is quingenta et octoginta hominum milia leto dedit, (105) pagos etiam gentis subvertit mille cum quinquaginta arcibus nobilibus. porro quidam ab eo neci addictus ture in ignem coniecto testatus est se quidem immerentem ad mortem adigi; (110) imprecari autem Hadriano evenit in vitae termino, cum lento hydropis morbo diu tabuit. is etiam in Thracia prope castrum Odrysium (115) de suo dictam nomine novam urbem condidit.

Antoninus Pius an. 20.

Deinde Antoninus cognomento Pius, vir optimus sanctisque moribus, qui Christianos summo in pretio habuit, felici sane fato ad imperium venit. (120) is premente belli necessitate, quia nihil in aerario pecuniae erat, in foro exposuit licitantibus pretiosa principatus orna-

- ἄφ' ὧν ἱκανῶν εὐπορήσας χρημάτων
 125 καὶ στρατιωτῶν ἡλικιῶς πλείστας ἴλας
 μάχην κατορθοῖ καὶ βαθὺν πλοῦτον φέρει·
 καὶ πάλιν ἀπέλαβε τὰ πεπραμένα,
 αἰρουμένοις δοῦς τὴν τιμὴν ὠνουμένοις.

Μάρκος Ἀντωνῖνος ἔτη ιε'.

- Καὶ πάλιν ἄλλος Ἀντωνῖνός τις Μάρκος,
 130 πρώτου θετοῦ παῖς, φιλόσοφος τοὺς λόγους
 τρόπους τε χρηστός, εὐμενὴς χριστιανύμοις,
 παραλαβὼν ἴθυνε τὴν κραταρχίαν·
 ἔφ' οὗ φάλαγξ κέκλητο κεραυνοβόλος,
 ἣτις μερίδος οὔσα τῶν χριστιανύμων
 135 καιρῷ μάχης ἠΰξαστο Χριστῷ δεσπότη,
 δίνει στρατιᾶς κινδυνευούσης τότε
 ἀντιπάλων τε βαρβάρων ἐπιθέσει·
 καὶ δυσμενεῖς μὲν τῷ κεραυνῷ συμφλέγει,
 δμβρῶν δ' ἐπὶ στρατεύμα πλουσίως ἕει.
 140 Ἐρμογένης τ' ἤκμαζε τῆς τέχνης ἰδρις·
 δυάς τ' ἐναθλεῖ μαρτύρων Χριστοῦ χάριν,
 Σμύρνης ὁ Πολύκαρπος καὶ Ἰουστίνος.

Κόμοδος ἔτη ιβ'.

*Κόμοδος εἶτα, μιαρὸς φανλεργάτης,
 κακῶς ἐπεισέφρησε τῇ κραταρχίᾳ·*

127 πεπραγμένα V (i. e. codex Vaticanus apud Maium)

menta omnia; unde pecunia, quantum sat erat, capta, (125) conscriptaque militum ingenti manu, victoriam non sine lauta praeda rettulit; quamobrem res divenditas recuperavit, civibus qui emerant repenso pretio.

Marcus Antoninus an. 16.

Rursumque alius Antoninus Marcus, (130) prioris adoptione filius, doctrina philosophus, moribus egregius, Christianis benivolus, rei publicae gubernaculum coepit regere. sub eo legio dicta fulminatrix, de Christianorum hominum conflata numero, (135) pugnatu Christo domino supplicavit, quoniam et siti exercitus laborabat et barbarorum hostium instabat impetus; statimque hostes fulminibus deflagrarunt, Romanus exercitus imbre copioso maduit. (140) tunc florebat Hermogenes doctus rhetor, Christique causa per martyrum decertavit, Polycarpus Smyrnae episcopus et Iustinus.

Commodus an. 12.

Deinde Commodus impurus scelestus laevo omine arrepsit ad impe-

- 145 ἐφ' οὗ Κλήμης ἦν στρωματεύς, σοφὸς μέγας,
καὶ Πάνταινος, κήρυκες ὀρθῶν δογμάτων.

Περτίναξ καὶ Ἰουλιανός.

- Μεθ' ὃν κραταρχεῖ Περτίναξ ὁ τριγέρον,
καὶ σφάττεται δὴ πρὸς μέσοις ἀνακτόροις,
καὶ σκῆπτρα παρελήφε τὰ τῶν Αὐσονίων
150 Ἰουλιανὸς Δίδιος βραχὺν χρόνον

Σεβήρος ἔτη ιη'.

καὶ Σεβήρος, κράτιστος ἐχθρῶν ἐν μάχαις,
σφοδρὸς κολαστὴς εὐσεβῶν χριστιανῶν,
ἐφ' οὗ σὺν ἄλλοις καὶ πατὴρ Ὀριγένους
Φιλωνίδης εὐρατο μαρτύρων στέφος.

Ἀντωνῖνος Καράκαλος ἔτη ζ'.

- 155 Τούτου θανόντος Καράκαλος τοῦπικλην
Ἀντωνῖνος εἴληφε τὴν μοναρχίαν,
αἰσχρὸς τις ἀνὴρ καὶ πλέον μαιφόνος,

Μακρίνος καὶ Ἄρβιτος ἔτη δ'.

- καὶ Μακρίνος βράχιστον ἄρξας τὸν χρόνον.
εἶτα κατωρχήσατο τῆς κραταρχίας
160 κλήσιν Ἄρβιτος, Σαρδανάπαλος θέσιν,

rium. (145) sub eo Clemens, stromatum auctor sapiens, Pantaenusque, orthodoxi ambo praedicatores.

Pertinax et Iulianus.

Mox imperavit Pertinax, grandaevus senex, qui in aula palatii interfectus est. sceptrumque arripuit Romani imperii (150) brevi admodum tempore Iulianus Didius.

Severus an. 18.

Hinc Severus, hostium in proeliis domitor, dirus piorum Christianorum persecutor; sub quo cum aliis pater quoque Origenis Leonidas martyrii coronam rettulit.

Antoninus Caracalla an. 7.

(155) Huius extincti monarchiam excepit Antoninus cognomine Caracalla, foedus homo et maxime sanguinarius.

Macrinus et Avitus an. 4.

Tum et Macrinus brevissime imperavit. deinde in imperio debacchatus est (160) nomine Avitus, cognomine Sardanapalus, Priapi quod-

ἀνδράποδόν τι Πρωΐπου Διονύσου,
 ἄλλος τις ὄντως Σαρδανάπαλος τρόπος,
 θηλυδρίας τις ἐκδεδιητημένος.

Ἀλέξανδρος ὁ Μαμαίας ἔτη ιδ'.

Μεθ' ὃν παρήλθεν εἰς βασιλείον κράτος
 165 Μαμαίας Ἀλέξανδρος, εὐσεβεῖς σέβων·
 μητρός γὰρ αὐτοῦ Μαμαίας πιστευσάσης
 διδασκαλαῖς ταῖς σοφαῖς Ὠριγένους,
 τιμῆς κατηξίωτο πιστῶν τὸ στίφος.

Μαξιμῖνος καὶ ἄλλαι ἔτη γ'.

Τούτου σφαγέντος ἀναδείκνυται κράτῳ
 170 Θεοστύγης τις Μαξιμῖνος μαινόλης,
 ὅστις διωγμὸν χαλεπὸν χριστιανύμοις
 κινήσας ἀπέφηνε μάρτυρας ὄσους.

Σὺν Ἀλβίνῳ Μάξιμος ἔσχε τὸ κράτος
 καὶ Πομπιανὸς Πουπλίῳ σὺν Βαλβίνῳ.

Γορδιανὸς ἔτη ε'.

175 Ὠνερω θανόντων ζώννυται κραταρχία
 Γορδιανὸς τις σὺν ὁμωνύμῳ τέκνῳ·
 ἐφ' ᾧ ὁ λαμπρὸς ἐν λόγοις Ὠριγένης
 ἦν ἐκδιδάσκων μύστας ἐν Παλαιστίνῃ,

173 Ἀλβίνῳ codex; et ita loquitur etiam Zonaras. M.

174 Zonaras Πομπηϊανός. M.

dam Bacchique mancipium, moribus vere Sardanapalus alter, effemina-
 tus admodum et luxuriosus.

Alexander Mamaeae an. 14.

Post hunc pervenit ad regnum Alexander (165) Mamaeae filius,
 Christianorum reverens: cum enim eius mater credidisset sapientibus
 Origenis doctrinis, honor credentium ordini haberi coeptus est.

Maximinus et alii an. 3.

Occiso Alexandro creatur imperator (170) execrandus furiosusque
 Maximinus quidam, qui dira commota adversus Christianos persecutione
 plurimos fecit martyres.

Tunc etiam regnaverunt Maximus et Albinus et cum Pupieno Pu-
 blius Balbinus.

Gordianus an. 6.

(175) His extinctis summa potestas devenit ad Gordianum quendam
 filiumque eius; sub quibus inclitus doctrina Origeus in Palaestina disci-

οἷσπερ σννηρῆθμηντο σὺγγονοι ἀψο,
 180 ὁ γρηγόροσ νοῦσ, θαυματοργὸσ τοῦπίκλην,
 πρὸσ δ' αὖ Ἀθηνόδωροσ, οὐχ ἦττων λόγουσ.

Φίλιπποσ ἔτη ε'.

Μεθ' οὖσ Φίλιπποσ εὐμενῆσ χριστιωνύμοισ,
 μᾶλλον δὲ Χριστῷ προσδραμεῖν αἰρεῖ λόγουσ
 εὐχῶν τε πιστοῖσ συμμετασχεῖν ἀσμένωσ,
 185 καὶ οἱ θαυμαβεῦσαι γε τὰ πεπραγμένα,
 ἄλλωσ προέδρων τόνδε μὴ δεδεγμένων.
 ὧ Βόστρα πατρίσ, οὗ κτίσασ ἔχει πόλιν,
 ἦν πᾶσ Φιλίππου τήνδε φημῖζει πόλιν.

Δέκιωσ ἔτοσ α'.

Ἔττα Δέκιωσ τοῦ κράτοσ δεδραγμένωσ
 190 εὐθὺσ διαγμὸν κατὰ πιστῶν ἐκφέρει,
 ὃν ὑπερέσχον εὐψύχωσ ἠνδρισμένοι
 Κυπριανόσ τε Βαβύλασ καὶ μυροῖ·
 ἦτητητο δ' ἄλλοι καὶ τάλασ Ὠριγένησ.
 τότε ἦν Ναυάτοσ, ἡ μισάνθρωποσ φύσισ,
 195 ἐκκλησίασ δ' ὦν Ῥωμαίων θυηπόλοσ
 ἔφασκε μὲ δεῖν βασάνοισ τεθυκότασ
 μετανοοῦντασ προσδέχεσθαι καθάπαξ.
 ὁ πατράσιν ἔδοξε πίστεωσ νόθον,
 καὶ μὴ μεταγνοῦσ ἐκκεκήρυκται τάλασ.

191 ὃν codex. nisi mavis ὦν. M.

194 ita etiam Zo-
 naras. sed intelligendus potius Novatianus. M.

pulos erudiebat; quorum erant in numero fratres duo, (180) Gregorius cognomento thaumaturgus, atque Athenodorus doctrina non inferior.

Philippus an. 6.

Secutus est Philippus, Christianis benivolus, immo vero, ut fama est, Christi assecia, credentium sodalitia adiungi optans (185) Christo- que suos triumphos referre acceptos; quem tamen sacri non admiserunt praesules. huic Bostra patria; prope quam aliam condidit, quam Philippi urbem omnes vocitant.

Decius an. 1.

Imperio postea potitus Decius (190) Christianos sine mora coepit persequi; cui restiterunt insigni fortitudine Cyprianus Babylas aliique Turimi. lapsi sunt alii; in his infelix Origenes. tunc fuit Novatus malivoli vir ingenii; (195) qui cum Romanae ecclesiae sacerdos esset, eos qui cruciatibus victi sacrificassent, ad paenitentiam recipere pernegabat. id dogma patribus a fide alienum visum est; cui dum haeret, communionem infelix pellitur.

Γάλλος καὶ Αἰμιλιανὸς ἔτος α'.

- 200 Βίον Δεκίου καὶ κράτος λелоιπότης
κατῆρξε Γάλλος, ἡ βέβηλος καρδία,
βαρὸς κολαστῆς Χριστιανῶν τυγχάνων·
Αἰμιλιανὸς τέτταρας μῆνας μόλις,
ἦνικα Σαβέλλιος ἦν, σκαιὸς Αἴβυς,
205 ὁ σύγχυσιν δρωῶν ἀσεβῶς ἐν τριάδι
θείων προσώπων καὶ συναλείφων φύσεις.

Βαλλεριανὸς καὶ Γαλιηνὸς ἔτη ιβ'.

- Αἰμιλιανοῦ δὲ σφαγεντος ἀθλίως
Βαλλεριανὸς πάραλαμβάνει κράτος,
βαρὸς διώκτης εὐσεβῶν χριστιανῶμων·
210 ὅστις ἀγεννῶς βαρβάρους Πέρσαις μάχη
ἄλως παρ' αὐτοῖς τὸν βίον καταστρέφει.
καὶ παῖς παρήλθε Γαλιηνὸς εἰς κράτος,
δεξιὸς ἀνῆρ, φιλότιμος, χαρτεῖς,
πολλοὺς ἀνατλὰς κινδύνους ἐν ταῖς μάχαις.

Κλαύδιος ἔτος α'.

- 215 Μεθ' ὃν Κλαύδιος, ἀρρεποῦς δίκης φύλαξ,
κράτωρ ἀγαθὸς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
πάππος μεγίστου κράτορος Κωνσταντίνου.

203 Αἰμιλιανὸς τε τέτταρας. V. post v. 214. male in
codice ιβ', undecim. M. 217 Eumenius Paneg. Con-
stantini c. 2: ab illo enim dico Claudio manat in te eoitae
cognatio, qui Romani imperii solutam et perditam discipli-
nam prius reformavit. M.

Gallus et Aemilianus an. 1.

(200) Postquam imperium Decius cum vita amisit, regnavit Gallus impio vir corde praeditus et Christianorum gravis persecutor. deinde vix quattuor mensibus Aemilianus. tunc Sabellius erat, scaevus Afer, (205) qui divinas impie in triade personas confudit et naturam cum his commiscuit.

Valerianus et Gallienus an. 15.

Post Aemilianum misere interfectum suscepit imperium Valerianus, gravis piorum persecutor Christianorum; (210) qui barbaris a Persis in proelio turpiter captus apud ipsos vitam finivit. obtinuit autem imperium Gallienus filius, vir dexter liberalis et amabilis, qui pericula in proeliis multa pertulit.

Claudius an. 1.

(215) Exin Claudius fait, iustitiae firmus custos, princeps bonus et bellator strenuus, maximi principis Constantini avus.

Ephraemius.

Αὐρηλιανὸς ἔτη ε΄.

- Τούτου τελευτήσαντος ἐν κραταρχίᾳ
Αὐρηλιανὸς δυσμενῆς χριστιανῶμοις
 220 τὰ σκῆπτρα παρείληφε τῆς αὐταρχίας.
 τούτου κρατοῦντος Παῦλον Σαμοσατέα
 κακῶς φρονοῦντα πατέρων θεῖον στίφος
 ἐπάρατον τίθησι καὶ βδελυκτέον.
 τῆς δ' Ἀντιόχου καθέδρας δεδραγμένον,
 225 καὶ τήνδε βίαν κατέχειν ἡρημένον,
 πεισθεὶς ὁ κρατῶν εὐσεβῶν ἐντυχία
 γραφαῖς ἀτίμως ἐξελαύνει τοῦ θρόνου.

Πρόβος ἔτη ε΄.

- Βραχὴν χρόνον Τάκηςτος, ἀνὴρ πρεσβύτης.
 εἶτα Φλωρός τις, φίλος Ἑρμοῦ καὶ μάχης,
 230 παραλαβὼν ἴθυνε τὴν κραταρχίαν,
 πρῶος μεγαλόψυχος εὐμενῆς κράτωρ·
 οὗ ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἐμβραδύνοτος μάχαις,
 στρατοῦ δὲ βρωτῶν κινδυνεύοντος σπάνει,
 ἐπ' αὐτὸν ἐκλείποντα λιμῶ σιτίων
 235 ὄμβρον σίτῳ σύμμικτον ὄμβρῆσαι λόγος,
 τὸν ὑπόθεν βλῦσαντα τῷ λαῷ μάννα,
 ὥπερ τραφεῖσαν στρατιὰν ἐνισχῶσαι.

229 codex Φλωρός sine dubio pro Florianus; sed tamen consequentes laudes Probo congruunt, teste etiam Zonara. et quidem Probus scribitur in codicis lemmatibus, non Florus esse maledictum et execrabilem; qui cum Antiochenam invasisset cathedram (225) eandemque niteretur vi retinere, piorum legatione permotus imperator missis literis sede turpiter eum eiecit.

Aurelianus an. 6.

Postquam hic in purpura vitam clausit, Aurelianus Christianorum odio imbutus (220) summi imperii sceptrum gestare coepit. eo regnante Paulum Samosatensem prava sentientem patrum divinus chorus edixit esse maledictum et execrabilem; qui cum Antiochenam invasisset cathedram (225) eandemque niteretur vi retinere, piorum legatione permotus imperator missis literis sede turpiter eum eiecit.

Probus an. 6.

Brevi regnavit Tacitus, vir grandaevus. dein Florus, et mox Probus, domi bellique (230) bonus, rem coepit publicam gubernare. mitis hic princeps erat, magnanimus, benevolus; qui cum diuturnis distineretur bellis, periclitante exercitu commeatum penuria, iamque deficientibus ob famem viribus, (235) imber commixtus tritico decidisse dicitur, caeleste manna multitudini affundens, quo pastus vires pristinas recepit miles.

Κάρος καὶ Νοουμεριανὸς καὶ Καρίνος ἔτη β'.

Μεθ' ὃν Κάρος τις γεννάδας σὸν νίεσον
ἀναξ ἐδείχθη, παραλαβὼν τὸ κράτος.

240 Νοουμεριανὸς ἐκδαρεὶς ἀσκοῦ δίκην,
ληφθεὶς παρ' ἐχθρῶν αἰχμάλωτος, ὡς λόγος.
καὶ Καρίνος αἰσχιστος, ἀπηγῆς λίαν,
χριστιανῶν ἄλεθρος, ἔσχε τὸ κράτος·
ἐφ' ὃ λελοιπῶς Περσίδα Μάνης τάλας

245 Ῥωμαῖδος κλίμασι παρεισεφθάρη,
κακίας ἰὸν ἐξεμῶν ψυχοφθόρον,
ἀφ' ὃ βδελυκτὸν τοῦνομα Μανιχαίων.

Διοκλητιανὸς ἔτη κ'.

Μετὰ δὲ τοῦτον ἡ μέγιστη μανίαν
τὴν κατὰ Χριστοῦ δυάς, ἡ τρισαθλία

250 βροτῶν Ἑρινύς, αἰμοχυρῆς καρδίᾳ,
Μαξιμιανὸς Διοκλητιανός τε,
ὡμῶς κατήρξαν τοῦ βασιλείου κράτους·
ὃς πατέρων φῶς δυσγενῶν Δαλματόθεν
ἄσημος ἢ τριδουλος ἐβδελυγμένος,

255 Θεοῦ κριμάτων! τυγχάνει κραταρχίας·
ἧς συμμεριστὴν Ἑρκούλιον λαμβάνει
Μαξιμιανόν, εὔσεβῶν ἀναιρέτην.
ἐπὶ κακῶ γούν τῷδε συμπεπνευκότε
Χριστοῦ μερίδος, ἢ πλέον σφῶν καρδίας,

248 τούτων V

Carus, Numerianus et Carinus an. 2.

Carus deinde, vir strenuus, cum suis liberis regium nomen cum potentia excepit. (240) Numeriano quidem apud hostes captivo cutis detracta dicitur, utris instar. Carinus turpissimus et crudelis admodum, Christianorumque pestis, imperium tenuit. sub eo Manes calamitosus relicta Perside (245) ad Romanas terras arripit, venenum evomens improbitatis suae, animabus exitiosissimum. ex hoc Manichaeorum fluxit infame nomen.

Diocletianus an. 20.

His extinctis furere in Christum coepit gemina mortalium Erinnyes atque maxima, (250) tristissimum animorum et cruentissimum par, Diocletianus scilicet et Maximianus, utentes regia potestate crudeliter. et prior quidem obscuris in Dalmatia genitus parentibus, servili stirpe et conspuenda, (255) arcano dei decreto imperium obtinuit; cuius deinde participem Herculium fecit Maximianum, Christianorum exitio natum. ergo hi duo ad perniciem conspirantes Christianorum vel potius pro-

- 260 διωγμὸν ἀφόρητον ἐξηγειρέτην,
καὶ κατὰ δήμους εἴτε χιλιοστύας
μάρτυρας ἀπέφηναν ἠγωνισμένους,
αὐθαίρετα θύματα, καθηγησιμένα
ἔμφυχα, παντέλεια, δεκτὰ κρηῶ.
- 265 γαμβροὺς δυὰς εἴληφεν αὐτοκρατόρων
εἰς τὰς ἑαυτῶν φιλάτας θυγατέρας,
ὃ μὲν Χλωρὸν Κώνσταντα, λαμπρὸν τῷ γένει,
τοῦ παμμεγίστου πατέρα Κωνσταντίνου,
ὃ Διοκλητιανὸς δ' αὖ Μαξιμίον,
- 270 ὃς Γαλέριος ἦν ἐπικεκλημένος·
καὶ τοῦσδε τιμᾷ τῇ Καίσαρος ἀξίᾳ.
ἐπεὶ δὲ χριστιάνυμον οὐκ ἐνῆν σβέσαι
πολλὰ καμοῦσι τοῖσδε τυράννοις σέβας,
ἐκόντες ἀπέθεντο τὴν σκηπτουχίαν,
- 275 Καίσαρσι δόντες διέπειν τὰ τοῦ κράτους,
ἄρχειν Γαλερίῳ μὲν ἀπάσης ἔω,
τῷ Κώνσταντι δὲ βασιλεύειν ἐσπέρας.
ἦν καὶ τρίτος τύραννος ἐν Ῥώμῃ πάλιν,
Ἐρκουλλοῦ παῖς, Μαξέντιος μαινόλης.
- 280 ἀλλὰ Κώνστας μὲν εὐμενὴς ἦν τοῖς ὄλοις,
χριστιανύμους ἔστεργε τῶν ἄλλων πλέον,
Μαξιμίονος δὲ δυσχερὴς ὑπηκόοις,
γυναικομανῆς, μοιχικὸς, κοινὴ λύμη,
χριστιανύμοις δὲ δυσχερέστατος λίαν,

276 ἀρχὴν V
Constantius, non Constans. M.

277 Κώνσταντι codex. at Latinis est
281 τ' ἔστεργε?

priae animae, (260) persecutionem commoverunt asperriam; turmatimque per populos ingentem numerum martyrum effecerunt certantium fortiter, voluntarias nempe victimas et purissimas, animas usquequaque acceptas domino. (265) porro uterque regnator generum sibi legit, cui propriam collocavit dilectam filiam, Maximianus nobilem Constantium Chlorum, qui maximi Constantini parens fuit; Diocletianus autem Maximinum, (270) cui Galerio quoque nomen erat. atque his Caesarea dignitas est tributa. iam cum Christianam extinguere religionem tyranni duo non possent, conantes licet, abdicaverunt ultro dignitatem suam (275) Caesaribusque imperium permiserunt, ita ut Galerius quidem in toto oriente, Constantius in occiduis regnaret partibus. erat etiam tertius Romae tyrannus, Hercullii filius, Maxentius furiosus. (280) verumtamen Constantius cunctis placidus Christianos diligebat singulariter: at Maximinus permolestus subditis, mulierosus, moechus, pestis publica, Christianis autem infensissimus, (285) ipsorum heu decreverat caedem

- 285 πανωλεθρίαν τῶνδε φεῦ κατακρίνας.
κοινωνὸν οὗτος τοῦ κράτους προσλαμβάνει
Λικίνιον, Κώνσταντος ἀσυχρὸν νυμφίον,
κακὸν τι τερμέρειον, εὐσεβῶν φθόρον·
καὶ Μαξέντιος ἦν ἴσος τούτοις τρόπους,
290 καὶ χριστομάχος καὶ μαιφόνος πλέον·
τριὰς ἐναγῆς εὐσεβῶν ἀναιρέτις,
ἤνπερ μετῆλθεν ἐνδίκως θεία δίκη.

Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'.

- Ὁ τοίνυν Κώνστας τῷ γόνῳ Κωνσταντίνῳ
βλον τελευτῶν καταλείπει τὸ κράτος,
295 ὃν ἔξ Ἑλένης ἔσχε τῶν πρόσθεν γάμων·
οὗ χάριν εἰπεῖν οὐ περιεργον τάχα
κλύουσι προσγένοιτ' ἂν εὐεπηβόλως,
ὅπως τε διέθυνεν ἀρχῆς τὸ σκάφος
καὶ προσδραμεῖν ὑπήρξε Χριστῷ δεσπότη.
300 ἀρχὴν μὲν οὗτος πατρόθεν δεδεγμένος
διεῖπε καλῶς συνέσει στρατηγίαις,
ἔτι μὲν ἀμύητος, εὖ φρενῶν δ' ἔχων,
ὡς ἔξ αὐτοῦ συλλογίσασθαι δέον,
ὡς ὕστερον δέδειχε πραγμάτων πέρας·
305 τριῶν δ' ὑπόντων αὐτοκρατόρων τότε,
τούτου Μαξεντίου τε καὶ Λικίνιου,
ὡς Μαξιμίνου τὸν βλον λειοπότος

287 Κώνσταντος codex. atqui Licinius Constantiae sponsus erat, gener Constantii. M.

omnium. hic in imperii partem advocavit Constantii foedum generum Licinium, malum monstrum et piorum exitium. hos Maxentius adaequabat suis moribus, (290) Christianorum hostis et saevus homicida. hem execrandam triadem, pietatis labem! quam assecuta est iustissima ultio dei.

Constantinus an. 32.

Ergo Constantius mortem cum vita mutans imperium filio Constantino tradidit, (295) quem ex priore susceperat Helenae coniugio; qui quomodo rei publicae navigium rexit primusque ad Christum dominum rex accesserit, dicere non erit, ut reor, supervacaneum, atque audituris absurdum non videbitur. (300) igitur hic rem publicam a patre traditam praeclare gubernabat armis et consilio, nondum initiatus, sed tamen recte sentiens, quod ex ipsomet satis conicere licebat, atque ut rerum exitus deinde docuit. (305) iam cum imperatores tres tunc essent, Constantinus Maxentius et Licinius, quia iam Maximinus vita ex-

- βαρὺς ὁ Μαξέντιος ἦν ὑπηκόοις,
 δράκων δαφεινός, αἰμοχαρῆς τις κύων,
 310 ὄπλοις τὸ λοιπὸν ἀμῦναι Κωνσταντίνος
 παρακαλεῖται σφίσι τυραννουμένοις.
 καὶ καταπεισθεὶς ἡ συμπαθῆς καρδία
 ἐφίσταται τάχιστα Ῥωμαίων πόλει,
 καὶ πρὸς μάχην ἑτοιμον αὐτὸν δτρύνει.
- 315 καὶ δὴ σκοποῦντι καὶ δεδοικότι μάχην
 σταυροῦ μεσούσης ἡμέρας ὦφθη τύπος,
 τυπούμενός γε πρὸς πόλιν δι' ἀστέρων,
 ἐν γράμμασι φράζουσιν "ἐν τούτῳ νίκα."
 αὐτίκα τοίνυν ἐκ χρυσοῦ σταυροῦ τύπον,
 320 ὡς ἄπτό οἱ πρὶν, ἐμφρόνως σχεδιάσας
 αὐτοῦ προάγειν στρατιᾶς παρηγγύα·
 ᾧ δὴ πεποιθὼς συμπλακεῖς ἐναντίοις
 τρόπαιοι ἰστῆ κατα τυράννου μέγα,
 ἔργον φανέντος ῥευμάτων ποταμίων
- 325 ἠττημένου φεύγοντος αἰσχροῦς ἐκ μάχης.
 κἀντιῦθεν οὐκοῦν ἤρξε καὶ Ῥώμης ὄλης,
 καὶ δόγμα βασιλείου εὐθὺς ἐκφέρει
 μὴ δεῖν κολάζειν Θεσπίζον χριστιανῶνους.
 καθιστορεῖται καὶ ταδὶ τούτου πέρι,
- 330 ὡς ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἡσχολημένον μάχαις
 ἄνακτα τοῦτον ἐπύπτην ὠπλισμένον
 τινά ποτ' ἰδεῖν, ἀντὶ σημαίας τύπον
 σταυροῦ χεροῖν φέροντα σύμβολον νίκης·

cesserat, Maxentius quidem subditis gravis erat, immanis draco cruo-
 risque sitiens canis. (310) quare ut hunc armis denique comperceret,
 orabant Constantinum oppressi populi; a quibus exoratus clemens ani-
 mus celerrime ad urbem Romam copias ducit tyrannumque iam paratam
 ad arma provocat. (315) dum vero incerti Martis mente versat curas,
 crucis hora meridiana conspexit typum, quem astra quaedam in caelo
 conformabant, inscriptis hisce literis "in hoc vince." protinus igitur
 crucis aureae typum, (320) qualis ipsi apparuerat, concinne fabricans,
 suis hunc praeferri iussit exercitibus; cui sane fretus, conserta cum hoste
 manu, magnam de tyranno victoriam rettulit, qui fluminis vorticibus
 absorptus est, (325) cum victus fugeret turpiter e proelio. hinc ergo
 universa potitus Roma est, regiumque statim edictum proposuit, ne quis
 iam Christianos ad poenam posceret. alia quoque rei huius narratio est,
 (330) nempe quod pugnam adversus hostes patrans equitem imperator
 armatum viderit, qui pro consueto militum vexillo crucem gestabat
 manibus, victoriae symbolum. rursus duos eidem conspectos viros

- καὶ πάλιν ὀφθῆναι δὲ τῷδ' ἄνδρας δύο
335 ἐν Ἀδριανοῦ τῆς μάχης ἡγουμένους,
 ἀντιπάλων κτείνοντας ἀφειδῶς ἴλας·
 καὶ φῶς περιαστρέψαν ἀθροῖσαι νύκτωρ,
 πάντων ὑπνούστων, χάρακα στρατευμάτων
 περὶ τὸ Βυζάντιον ἐσκηνημένων.
- 340** ἐκ τῶνδε συνεῖς ὡς θεὸς καλῶν δότης
 ἐπιστρέφειν ἤρξατο καὶ συνιέναι,
 καὶ Δικλίον χριστομαχοῦντα βλέπων
 ὄπλοις στρατιᾷ καταστρέφει τοῦ κράτους,
 δίκας τ' ἀπαιτεῖ τόνδε χριστομαχίας·
- 345** ὄθεν μονάρχης ἀξίως αὐτοκράτωρ
 Κωνσταντῖνος πέφηνεν ἐσπέρας ἔω.
 λύσιν δὲ τοῦ τρύχοντος αἰτοῦντι πάθους
 βουλήν πονηρὰν ὑποτίθενται θύται
 Διὸς βδελυκτοὶ καὶ γόητες καὶ μάγοι,
- 350** πρὸς ἴασιν αἵματι παιδῶν ἀφθόρων
 ἐναποπλῆναι σαρκίον κατατρύχον.
 ἤθροιστο τοίνυν νηπίων πληθὺς ὄση,
 προθεσμία δ' ὄριστο τούτων θυσίας.
 παρῆν βασιλεὺς, μητέρων κλύει γόων,
- 355** πυνθάνεται δὲ τὰς ἀφορμὰς τῶν γόων,
 καὶ γνοὺς δίδωσι τὰ τέκνα ταῖς μητράσι,
 καὶ χρήματα δὲ ταῖσδε πρὸς τούτοις νέμει
 ἀντίτροπα φάρμακα τῆς πρόσθεν λύπης.
 οὕτω καλῶς δρᾶσαντι νυκτὸς κατ' ὄναρ

336 κτείνοντας V

(335) aiunt, in Hadriani mole cientes pugnam hostiumque turmis plagas imponentes, postremo lucem noctu coruscantem vallumque ambientem, cunctis sopitis somno, vidisse, prope Byzantium cum castra haberet. (340) hinc ergo agnoscens datorem bonorum deum converti ad fidem coepit et recte sapere, tum infestum Christianis Licinium cernens, armis correptis hunc imperio deiecit, et de impietate dignas poenas sumit. (345) quare iam solus merito imperator occidui Constantinus et eoi orbis fuit. exin remedium morbi poscenti gravis dirum consilium obtulerunt Iovis nefarii sacerdotes et fallaces magi, (350) nempe ut investium puerorum sanguine infirmum corpus medelae causa ablueret. infantium ergo colligitur ingens numerus, et dies caedis definita edicitur. praesens imperator matrum audit gemitum, (355) huiusque causam quaerit ex adstantibus; et re comperta matribus prolem reddit, pecuniamque insuper his distribuit, quae sit solatium prioris maestitiae. his recte gestis, noctu per somnium videt (360) adstare sibi principum

- 360 ἐφίσταται οἱ προκρίτων ἀποστόλων
 δυὰς φαινή, Πέτρος ἄμα καὶ Παῦλος,
 παρεγγυῶντες γησιῶς ἐπισκόπῳ
 τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀναδέσθαι σὺν πόθῳ,
 εἰ βούλεται σχεῖν τοῦ πέλζοντος λύσιν
- 365 ζωῆς ἀκηράτου τε τυχεῖν καὶ ξένης.
 ἐπεὶ δ' ἀνήκεν ὕπνος αὐτόν, αὐτίκα
 τὸν ἱερόν Σίλβεστρον εὐλαβῶς ἄγαν
 μετακαλεῖται, καὶ προσελθόντα βλέπει,
 καὶ πάντα διέξεισιν αὐτῷ προφρόνως·
- 370 ὁ δ' αὖ ἐπάγει τῶν θεαθέντων λύσιν.
 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μακρὰ συμπλέκειν;
 ἐκτίθεται οἱ τὸν λόγον μυστηρίου,
 μωεῖ τε βαπτίζει τε πιστευοσυντὰ γε,
 λουτροῦ τ' ἄσινῃ τοῦ παναγοῦς ἀνάγει.
- 375 προσῆλθε Χριστῷ καὶ βασιλὶς Ἑλένη
 διδασκαλαῖς ποιμενάρχου Σιλβέστρον·
 μεθ' οὗ Σιών ἔβλεψε τὴν θεοῦ πόλιν
 εἰς φανέρωσιν σταυρικοῦ θείου ξύλου
 ναῶν τ' ἀναδόμησιν εὐαγεστάτων.
- 380 κἀντεῦθεν ἀνθεῖ τὰ καθ' ἡμᾶς εἰς μέγα,
 ἐκτείνεται δὲ καὶ μέχρι γῆς τερμάτων
 σωτήριον κήρυγμα τῶν ἀποστόλων,
 γελᾷ δ' ἕαρ ἦσυχον ὀρθοδοξίας.
 ἀνοίγνται πᾶς καὶ νεὼς χριστωνύμοις,
- 385 βωμὸς τ' ἀνετέτραπτο πᾶς σὺν τῇ πλάγῃ
 Χριστοῦ δυνάμει παντάνακτος δεσπότου,

apostolorum illustre par, Petrum cum Paulo scilicet, seque adhortantes ut sincere episcopo salutem suam dulci cum spe committeret, si quidem praesens malum fugare vellet (365) immortalemque ac miram vitam adipisci. postquam eum somnus dereliquit, statim sanctum Silvestrum admodum reverenter advocat; atque ubi venientem conspicit, rem illi cunctam pandit lubentissime: (370) Silvester regem visi rationem edocet. cur verba longas ducam per ambages? religiosum principi mysterium explicat, initiatumque et credentem baptismo tingit, et sancto educit lavacro incolumem. (375) ad Christi partes accessit etiam Helena, Silvestri verbis edocta, pastoris maximi. ipsa deinceps Sionem dei urbem invisit, sacrum lignum vestigans crucis, ibique ut templa conderet sanctissima. (380) religio nostra crevit ex hoc tempore amplifice; atque ad orbis pervenit fines apostolorum salubris praedicatio; risitque ver tranquillum orthodoxiae. tunc templa passim patuere Christicolis, (385) atque omnis ara falsi cultus concidit Christi virtute domini et

- ὑποστρατήγῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ,
 ὃς ἄρξας ἐθνῶν ἀπλέτων ἐθναρχίας
 σχοινίσματά τε πλατύνας κληρουχίας
 390 σταυροῦ τε κράτει παντοδυνάμου λόγου
 πάλιν πολλῆσι τὴν ὁμώνυμον πόλιν,
 ὀφθαλμὸν ἀγλήεντα τῆς οἰκουμένης,
 πατῆρ ἀνάκτων εὐσεβῶν κεκλημένους
 καὶ χριστολατρῶν κρατόρων ἀρχηγέτης,
 395 πρώτης ὀριστῆς ποιμενάρχων συνόδου,
 μεθ' ὧν καθεῖλεν Ἀρείου δόγμα νόθον.

Κωνσταντίος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔτη κδ'.

- Τούτου λιπόντος τὴν κάτω μοναρχίαν,
 οὐράνιον δόξαν δὲ κληρωσαμένου
 καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρουχίαν,
 400 οἱ παῖδες αὐτοῦ τὴν ὄλην κραταρχίαν,
 Κώνστας τε Κωνσταντίος καὶ Κωνσταντῖνος,
 αὐτοῖς διεῖλον σφίσι εἰς κληρουχίαν,
 Κώνστας μὲν ἅμα συγγόνῳ Κωνσταντίνῳ
 λαχόντες ἄρχειν τῶν καθ' ἑσπέραν τόπων,
 405 αὐτῆς τε Ῥώμης, Ἀφρικῆς, Ἰταλίας,
 καὶ μέχρις αὐτῶν ὠκεανοῦ τερμάτων·
 πᾶσα δ' εἰς τῷ Κωνσταντίῳ λάχος,
 πρὸς τοῖσδε Θράκης Μακεδονίας ὄροι,
 σὺν τῇ πατρίδι καὶ βασιλίδι πόλει.
 410 ὃς διέπων ἄριστα τὴν κληρουχίαν

omnium regis, itemque Constantini legati eius. hic late imperitans gen-
 tibus innumeris, prolatis etiam priscis imperii finibus, (390) crucis at-
 que evangelii potentia adiutus, homonymam quoque condidit sibi urbem,
 ocellum totius mundi splendidissimum. regum hic piorum pater est ap-
 pellatus, et christolarum Caesarum antecessor. (395) idem episco-
 porum primam indixit synodum, quibuscum spurium Arii dogma per-
 culit.

Constantius magni Constantini filius an. 24.

Postquam is terrestre deseruit imperium proque hoc supernam glo-
 riam adeptus est, caelorumque regni adiit hereditatem; (400) nati ex eo
 liberi tantam imperii molem, Constans Constantius atque Constantinus,
 inter se partiti sunt heredum ritu. et Constans quidem cum Constan-
 tino fratre terras occiduas sibi regendas sumunt, (405) Romam ipsam,
 Africam Italianque, et quicquid mundi usque ad oceanum patet. oriens
 Constantio contigit universus, praetereaue Thracia finesque Macedo-
 nici cum urbe a patre condita et regni sede. (410) hic sibi creditum

- πολλοὺς ἀγῶνας ἀνέτλη καὶ κινδύνους,
 ἀεὶ στραταρχῶν, κατ' ἐχθρῶν κινῶν δόρυ.
 εἶτα σφαγέντων συγγόνων ἐν ἐσπέρα,
 τοῦ μὲν κινουῦντος καδ' ὀμαίμοτος ξίφη,
 415 τοῦ Κώνσταντος δὲ πρὸς Μαγνεντίου δόλω,
 πάσης κατήρξεν ἐσπέρας καὶ τῆς ἕω,
 Μαγνέντιον μὲν ἀνελὼν μάχης νόμῳ,
 τὸν δ' αὖ Βρετανίωνα τὸν κακεργάτην
 ὑπηκόον θεὸς κατασεισθέντα φόβῳ.
 420 ὑπῆρχεν οὗτος εὐχερῆς μὲν τὸν τρόπον
 καὶ πάμπαν εὐρόπιστος, ἀνέμου πέδον,
 πειθίηνός τε τοῖς ἀρειομανίταις,
 ἔνδον δὲ τὸν νοῦν εἰς σέβας ἐρωμένους,
 κράτῳ ἀριστεὺς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
 425 ἡδύς, προσηγής, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 περὶ τε τὴν διαίταν ἐγκρατῆς ἄγαν
 καὶ σωφρονικός, καὶ παθῶν αὐτοκράτῳ.
 καὶ τὰς κρίσεις ἦν ἐκφέρων κατὰ νόμους,
 δικαιοσύνης δ' οὐδαμῶς ὑπεκτρέχων,
 430 ἀρχαιρεσιάζων τε καθάπερ δέον,
 τὰς ἀξίας τε προσνέμων τοῖς ἀξίοις,
 καὶ πάντα ποιῶν σὺν λόγῳ τὰ τοῦ κράτους,
 οὐ συναριθμῶν οὐδένα γερούσια
 ὃς οὐ μετέσχε τῶν σοφῶν παιδευμάτων
 435 μηδ' αὖ λέγειν ἤσκητο καὶ καλῶς γράφειν
 καταλογάδην εἴτε ῥυθμῶ καὶ μέτρῳ,

418 ita cod.

optime imperium gerens multos agonas pertulit ac discrimina, perpetuo
 militans hostesque armis persequens. deinde occisis in occidente fratri-
 bus, Constantino quia fratrem armis lacessiverat, (415) Constante dolis
 Magnentii irretito, orbis universi Constantius sceptrum tenuit. nam
 Magnentium quidem belli iure sustulit: at Vetranionem, qui praeter fas
 se gesserat, percussum metu subditum sibi fecit. (420) erat Constantius
 suapte ingenii levis, prorsus versatilis ceu pulvis vento expositus, seque
 ab Arii studiosis sinebat duci, quanquam ipse animum orthodoxum ge-
 reret, princeps egregius, strenuus bellator, (425) blandus, affabilis,
 benivolus erga subditos, idem cibi potusque temperantissimus, continens,
 animi cupiditatum dominus, dicere ius ex legum norma solitus, neque a
 iustitia latum unguem discedens; (430) tum et magistratus pro meritis
 eligens, dignis hominibus dignitates largiens, cuncta denique in imperio
 sapienter gerens. neque in senatum quempiam unquam legit nisi doctis
 imbutum disciplinis, (435) et qui recte dicere beneque scribere seu prosa

παιδεύσεως ἔμπειρος, Ἑρμοῦ τ' αὖ φίλος.

ἄνακτι τῷδ' Ἰουλιανὸς μαινόλης
ἐπιφυεὶς ἤρπασε τὴν κραταρχίαν·

- 440 καὶ τοῦδε μακρᾷ σασχεθεὶς ἀγωνίᾳ
καὶ διακαεῖ πυρετῷ φθισιβρότῳ
ἐν Μόψου κρήναις τὸν βίον καταστρέφει,
χολὴν μέλαιναν ἐκπτύσας ἔξ ἐγκάτων.

Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἔτη β' 5'. ἔτεροι δὲ φασιν ἔτη γ'.

Ἐἶτα καθαρῶς ἀναδείκνυται κράτωρ

- 445 Ἰουλιανὸς χριστομάχος μαινόλης,
ὅστις ἀποστὰς δεσπότην σεσωκότου
καὶ Χριστιανῶν πίστεως σωτηρίου
τῇ δαιμόνων φεῦ ἀπάτῃ προσεργήη,
τὰ Χριστιανῶν φανύσας ἐκ καρδίας.
450 καὶ κατὰ Χριστοῦ παρατάττεται τάλας,
καὶ τοῦδε κλήσῳ ἐκποδῶν θέσθαι θέλει.
καὶ λοιπὸν οἷαις ἐξέτριπεν αἰκίας
καὶ παντοδαπαῖς ποικίλαις τιμωρίαις
ἀντιστατοῦντας εἰσεβῶς χριστιανῶν,
455 καὶ τῶνδ' ὅσους ἔδειξε μάρτυρας πάλιν
αἵματος ἄχρι καρτερῶς ἠνδρισμένους,
οὐκ ἔστιν εἰπεῖν χρωμένοις συμμετρίᾳ.
κατὰ δὲ Περσῶν ἐκστρατεύσας βαρβάρων
μετὰ στρατιᾶς μυρίας ῥωμαλέας,

447 σωτήριον V

oratione posset seu rhythmō et metro, nutritus ipse literis Musarumque alumnus. hunc contra regem lymphaticus Iulianus consurgens latrocinio imperium rapuit. (440) hinc animi maerore diuturno captus Constantius ac letalis ardore febris ad Mopsi fontes vitae spatium clausit, atram reiectans bilem de visceribus.

Iulianus apostata an. 2 mens. 6; vel, ut alii aiunt, an. 3.

Exin absque aemulo imperator est habitus (445) christomachus Iulianus et furiosus; qui a rege servatore suo defecit, Christianorumque fidem salutarem cum daemonum seu fraudibus commutavit sacramque dogma contemptim corde respuit. (450) tum contra Christum bellum hic miser movet, huiusque nomen exterminare nititur. proinde quot cruciatibus quotque poenis, quarum diversas formas vix fari licet, Christianicolarum attriverit constantiam piam, (455) martyrum quantum numerum effecerit, qui usque ad sanguinem restiterunt, studioso mihi brevitatē non licet dicere. deinde Persas barbaros bello appetens, copiis instructus innumeris fortissimis, (460) re nihilominus bellica male gesta,

- 460 καὶ μὴ διαθῆς ὡς δέοι τὰ τῆς μάχης,
 ἐκέῖσε κατέστρεψεν ἀθλῶς βίον,
 βληθεὶς παρὰ του καιρῶν ἐν τῇ μάχῃ,
 εἴτ' Αὐσόνων ἢ βαρβάρων ἀντιπάλων
 ἢ χειρὸς ἄλλης πανοθενοῦς οὐρανόθεν·
- 465 ἦνίκα φασὶν αἵματος καταρρῦτον,
 πλευρᾶς τυγέσης χειρὶ προσδεδεγμένου,
 εἰς ἀέρα χέοντα ταῦτ' ἐπιλέγειν
 "Ναζωραῖε, πλήσθητι." φεῦ τῆς μανίας.

Ἰοβιανὸς μῆνας ἧ'. οἱ δὲ ἔτος α'.

- Τούτου καταστρέψαντος ὡς ἔφην βίον,
 470 δυσὶ τυραννήσαντος ἀσεβῶς χρόνοις,
 ψήφῳ στρατιᾶς προκρίτων γεροναίας
 Ἰοβιανός, χιλιάρχος ὢν τότε,
 ἀνὴρ ἀγαθός, εὐσεβῆς Χριστοῦ λάτρης,
 εἰς βασιλείας τὸ κράτος προεκρίθη.
- 475 ὁ δ' ἦν ἀπειθῆς πρὸς τὸ δέξασθαι κράτος,
 Χριστοῦ μὲν αὐτὸν οἰκέτην εἶναι λέγων,
 καὶ μὴ κραταρχεῖν ἀσεβοῦς στρατοῦ θέλειν.
 τούτων δὲ Χριστὸν ἀνακραξάντων σέβειν
 εὐθὺς ἀνεζώσατο τὴν κραταρχίαν.
- 480 καὶ σπένδεται δὲ τῷ κρατοῦντι Περσίδος·
 καὶ σὺν στρατιᾷ τὴν Ἀντιόχου φθάσας
 τοὺς πρὶν φνυγάδας Ἀρχιδύτας ποιμένας
 εἰς σφῶν ἐπανήγαγε ποιμεναρχίας,
 μεθ' ὧν Ἀθανάσιον ἔνθεον θύτην,

amisit illic vitam infelicitè, incerto auctore graviter in proelio ictus, seu fuit ille Romanus seu hostis barbarus seu caelestis aliqua validior manus. (465) tunc Iulianum aiunt manantem sanguinem suffosso e latere manu cava exceptum dispersisse per aërem, his verbis additis "Nazarene, sitim exple." hem vesaniam!

Iovianus mens. 8, seu ut alii aiunt an. 1.

Iuliano, sicut dixi, vita orbato (470) post sceleratam biennii tyrannidem, suffragio optimatum castrensium consilii Iovianus, per id tempus tribunus militum, vir bonus atque Christi pius famulus, ad imperii dignitatem fuit subvectus. (475) ceteroquin ipse regnum respuebat, Christi se famulum esse dicens atque ethnicis militibus imperatorum negans. hi vero cum Christicolae se inclamassent, tunc imperium Iovianus recepit protinus. (480) et pace mox composita cum Persa rege, atque Antiochiam reducto exercitu, exsules dudum principes pastores ad suos greges edicto revocavit, quos inter Athanasium divinum praesulem;

- 485 καὶ πᾶσιν ἐβράβευσε τοῖς χριστωνύμοις
 ἕαρ γαληνόν, ὀρθοδοξίας φάος.
 εἰς Ἄγκυραν δὲ περθακῶς Γαλατίας
 ἔκεῖ τελευτᾷ διάγων ἑξαπίνης,
 φαγῶν μύκητας ἀρτιφυεῖς, ὡς λόγος,
 490 ὅκτω κατασχῶν μῆνας ἀρχὴν καὶ μόνους.
 ὑπῆρχεν οὗτος εὐσεβῆς μὲν, ὡς ἔφην,
 χρηστός, γαληνός, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 ἀναδρομὴν σώματος εὐμήκη φέρων,
 καὶ γραμμάτων δὲ μετρίως γεγευμένος,
 495 ἤτητο δ' οἴνου σὺν ἑρωτοληφίαις.
 καὶ τοῦδ' ὁ νεκρὸς ἐν πόλει Βυζαντίδι
 ἐν εὐαγεῖ τέθαιπτο κηρύκων δόμῳ.

Ὁὐαλεντινιανὸς ἔτη ια'. οἱ δὲ ἔτη ι'.

Εἶτα παρήλθεν εἰς βασιλεῖον κράτος
 δικαιοσύνης πραότητος αὖ τύπος

- 500 Ὁὐαλεντινιανός, εὐσεβῶν κλέος,
 γεννάδας ἀνὴρ, εὐσθενής, ῥωμαλέος,
 ἐκ Πανονίας ἀρχῆθεν ὠρμημένος,
 κράτωρ ἀγαθός, κηδεμῶν ὑπηκόων,
 εἰς ἄλλοδαπὴν ἑξορισθεὶς πον χθόνα
 505 ὡς Χριστιανὸς καὶ θεὸν Χριστὸν σέβων
 Ἰουλιανοῦ πρὸς παραβάτου πάλαι,
 εἶτ' ἀνακληθεὶς χρηματίζει τριβοῦνος.
 ὡς οὖν ἀνεζώσατο τὴν κραταρχίαν,
 κοινωνὸν ἀρχῆς σύγγονον προσλαμβάνει,

(485) cunctisque exhibuit Christianis ver tranquillum et orthodoxiae lumen. hic Galatarum Ancyram delatus ibi improviso obitu excessit terris, recentibus, ut fama est, voratis fungis, (490) haud plus quam octo mensibus regno fructus. pietate is, ut dixi, fuit inclytus, bonus, tranquillus, benivolus erga subditos, staturaque corporis procera cluens; literis etiam mediocriter eruditus, (495) vini tamen atque amoris illecebris obnoxius. huius cadaver apud Byzantium urbem in sancto apostolorum templo est conditum.

Valentinianus an. 11, sive ut alii aiunt, an. 10.

Post hunc insedit regiam dignitatem iustitiae simul clementiaeque exemplar (500) Valentinianus, Christianorum decus, vir strenuus animosus ac robustus; generis ex Pannonia stirpem trahens, princeps bonus et providus erga subditos, qui peregrinas quondam in regiones (505) ut Christianus deumque Christum colens ab apostata Iuliano pulsus fuerat; nunc redux ad exercitum tribunus erat. is ubi supremam dignitatem

- 510 ἄθλιον Οὐάλεντα, μύστην Ἀρείου,
καὶ μοῖραν αὐτῷ παραδοὺς τὴν τῆς ἕω
αὐτὸς κατῆρχεν εὐσεβῶς τῆς ἐσπέρας,
περιφανῆ τρόπαια κατὰ βαρβάρων
καὶ νίκας ἰστὰς τῇ Θεοῦ συμμαχίᾳ,
515 καὶ πάντα ποιῶν οἷς σεμνύνεται κράτωρ
δικαιοσύνης ἐς τὰ μάλιστα φίλος
καὶ δογμάτων πρόμαχος ὀρθοδοξίας,
πολυετής τις ἀναφανείς ἐν βίῳ
καὶ μακαριστὸς τοῦ βίου καὶ τοῦ τέλους,
520 βιοῦς ὀγδοήκοντα τῆς ζωῆς χρόνους
πρὸς τέτρασιν αὖ ἐνθέως εὐδαιμόνως,
ἅφ' ὧν κατῆρξεν ἕνδεκα κραταρχίας.
οὗτος τελευτᾷ διάγων ἐν Γαλλίαις,
εὐίῳ λειοπῶς Γρατιανῷ τὸ κράτος,
525 ἀνδρὶ προμάχῳ δογμάτων ὀρθοφρόνων.

Οὐάλης ἔτη γ'. οἱ δὲ ἔτη δ'.

- Ὁ δ' αὖ Οὐάλης βασιλεύων τῆς ἕω,
καὶ καθυπαχθεὶς Ἀρειανῶν μανία,
σφοδρὸς διώκτης ὀρθοδοξούντων λάχους
ἦν καὶ κολαστὴς δυσμενῆς φρικαλέος,
530 ἀρχιδύτας μὲν ποιμένας διδασκάλους
ποιμνης ἐλαύνων καὶ τιθεὶς πορρωτάτω
καὶ ποικίλαις σφῶς ἐκτριβῶν βασάνοις·

post v. 525 intellige tres vel quattuor annos post Valentiniani fratris obitum. M. 532 ταῖς βασάνοις?

adiit, imperii socium fratrem adscivit summum (510) aerumnosum Valentem, Arii assecclam, cui partes orientis regendas tradidit. ipse vero occiduis pie praefuit, ubi tropaea nobilia de barbaricis gentibus victor statuit ope numinis. (515) hic omnia boni officia expromens principis iustitiaeque amore praesertim fragrans, orthodoxorum dogmatum defensor, spatiosum vitae curriculum emensus est, et cursu vitae et termino beatus visus, (520) expletis quattuor supra octoginta annis summo in favore numinis beatitateque, ex quo imperium susceperat, annis undecim. hic cum in Gallis degeret, mortem obiit, Gratiano filio imperium relinquens, (525) viro rectorum dogmatum defensori.

Valens an. 3 seu 4.

Orientis interim regnator Valens, Arianorum deditus vesaniae, partibus orthodoxae persecutor vehemens saevusque tortor erat et horribilis. (530) pastores quidem praecipuos et magistros gregibus suis pulsos et procul ablegatos variis praeterea poenis excruciebat. tum et dei sacer-

- Θεοῦ δὲ θύτας κωλύων θείων δόμων
 εἰρκταῖς ἐναπέκλειε δεσμοτηροῖς,
 535 ἄλλους δὲ βυθῶ καὶ πυρὶ θαλαττίῳ
 σὺν πυριφλέκτῳ νηὶ κατεπυρπόλει.
 ἕστεργε δ' ὡς μάλιστα μύστας Ἀρείου,
 καὶ τοῦδε τοῖς δόγμασιν ἀπριξ ἑμμένων
 ἐκκλησίας ἐνεμεν αὐτοῖς τὰς ὄλας,
 540 σφῶν ὀρθοδόξους ἐκβαλὼν κακοτρόπως.
 Σκυθῶν δὲ Θράκης καταδηγόντων ὄρους
 καὶ πάντα δρώντων Σκυθικὴν ἐρημίαν,
 ἀναξ ἐπιστρέτευσε τοῖσδε βαρβάροις,
 καὶ συμπλακεῖς ἤτητο δυσκλεῶς Σκύθαις·
 545 τὸν ἐκ ξίφους φεύγων δὲ θάνατον τάλας
 ἀχυρμιῶ που συρφετώδει προστρέχει,
 κἀκεῖ τροφή γένοιτο πυρὸς παμφάγου,
 Σκυθῶν ἀναψάντων γε κώμης οἰκίας.
 κατήρξεν οὗτος πρὸς τρισὶ δέκα χρόνους,
 550 βαρὺς κολαστὴς ὀρθοδοξούντων λάχους,
 θερμὸς δ' ἐραστὴς καὶ πρόμαχος Ἀρείου.

Γρατιανὸς ἐν Ῥώμῃ.

- Οὕτω φθαρέντος Οὐάλεντος ἀθλίως
 ὁ Γρατιανὸς σὺν κασιγνήτῳ φίλῳ
 πάσης κατήρξαν ἐσπέρας καὶ τῆς ξω.
 555 κράτος μὲν εἶχε Γρατιανὸς πατρόθεν·
 ἥ δ' αὖ στρατιὰ τοῦ πατρὸς τεθνηκότος,
 καὶ μὴ παρόντος Γρατιανοῦ τῶ μόρω,

dotes, sacris aedibus prohibitos, arctis detinebat vinculis. (535) alios
 aquis praefocabat, medioque mari combusta nave flammis exstinguebat.
 Arii vero asseclas impense colens atque eius dogmatibus mordicus ad-
 haerens, ecclesias ipsis cunctas regendas dedit, (540) electis inde per
 scelus orthodoxis. deinde Gothis Thraciam populantibus et vastitatem
 Scythicam efficientibus, imperator barbaros bello aggressus proelio in-
 felici vincitur a Gothis; (545) dumque miser fatum a gladio imminens
 fugit ac vili se paleario abdit, ibi flammaram esca fit edacium, dum
 Gothi ignem subiciunt pagi domibus. hic annis ferme tredecim impe-
 ravit, (550) gravis orthodoxae carnifex ecclesiae, fervidus Arii amator
 et defensor.

Gratianus Romae.

Sic pereunte misere Valente, cepit Gratianus cum germano fratre
 eoi orbis occiduique imperium. (555) Gratianus quidem a patre rex
 fuerat dictus: veruntamen exercitus, defuncto patre, quoniam Gratia-

- ἀνεῖπεν Οὐαλεντινιανὸν νέον,
καὶ σύγγονος δέδεκτο τὴν κοινωνίαν.
- 560 ζηλῶν βασιλεὺς Γρατιανὸς πατέρα
εἰς εὐσέβειαν, ὁρθότητα δογμάτων,
αἰτοῦντι θεῖω τῷ Βάλεντι συμμάχους
οὐκουν παρέσχεν ἐξιόντι πρὸς Σκυθας,
"οὐ συμμαχεῖν δεῖ τοῖς ἑσθροῖς θεοῦ" φράσας.
- 565 καὶ ποιμένας δ' αὖ ἐνθέου διδασκάλους,
πρὸς Οὐάλεντος ποιμνίων ἔξωσμένους
τῆς εὐσεβείας ὁρθοδοξίας χάριν,
αὐθις ἐπανήγαγε ταῖς ἐκκλησίαις.
λεηλατούντων τῶν Σκυθῶν δ' ἔτι Θράκην
- 570 καὶ τῆσδε πάντας ἐξερημοίντων ὄρους,
καὶ τὰ πέριξ ἅπαντα κατεφθαρκότων,
αἶτ' ἀκαθέκτων τῇ νίκῃ δεδειγμένων,
μετακαλεῖται Γρατιανὸς ἀδτάναξ
λαμπρὸν Θεοδόσιον ἐξ Ἰσπανίας,
- 575 ἄνδρ' ἀρεϊκὸν γεννάδαν βουληφόρον,
τῇ δ' εὐσεβείᾳ μᾶλλον ὠραϊσμένον·
ὄν καὶ στρατηγὸν ἀποφῆνας ταγμάτων
μετὰ στρατιᾶς ἰκανῆς ῥωμαλέας
κατὰ Σκυθῶν πέπομφε τοῦτον βαρβάρων·
- 580 ὃς συμβαλῶν ἤττησε τοὺς ἀντιπάλους,
τρεψάμενος σφᾶς ἐν μάχῃ κατὰ κράτος
καὶ πάντας ἄρδην παραδοὺς μικροῦ ξίφει.
ἔπειτ' ἀφεικῶς στρατιὰν αὐτοῦ μένειν,

575 ἄνδρα V

nus funeri non intererat, Valentinianum iuniorē acclamavit, admisit-
que frater regni communionem. (560) Gratianus porro Caesar, pater-
nae aemulus pietatis ac dogmaticae rectitudinis, Valenti patruo auxilia
postulanti, cum Gothis arma inferret, non submitit, non oportere auxi-
liari hostibus dei dicens. (565) tum etiam sacros praesules doctores,
quos Valens ab ovilibus pepulerat ob orthodoxae fidei pium dogma,
rursus quemque suis ecclesiis reddidit. dein Gothis Thraciam adhuc
infestantibus, (570) eiectis incolis facta solitudine, agris late cunctis
pessumdatis, cum hostes nulla comprimi vi iam possent, Gratianus im-
perator advocavit splendidum ex Hispania Theodosium, (575) virum
martialem, strenuum, consiliosum, pietate autem maxime conspicuum;
quem supremum armorum electum ducem cum ingenti exercitu ac for-
tissimo adversus Gothos barbaros expedivit. (580) is autem proelio
inuito victor fuit, Gothis vi summa armorum profligatis, gladioque pro-
pmodum cunctis caesis. mox ibi derelicto in castris milite, ad Gra-

- πρὸς Γρατιανὸν αὐτεπάγγελτος φθάσας,
 585 ἐν Πανονίᾳ διάγοντα τῷ τότε,
 αὐτὸς βασιλεῖ μὲν τὰ τῆς νίκης
 καὶ τὸν Σκυθῶν ὄλεθρον ἕμα καὶ φόνον·
 ὄθεν βασιλεὺς εἰς ἀμοιβὴν τῆς νίκης,
 ἄλλως τε κρῖνυς ἐμπρέπειν κραταρχία,
 590 στέφει Θεοδοσίον εἰς βασιλεία
 πάσης ἐώυς, Μακεδονίας, Θράκης,
 αὐτῷ δ' ἀπεκλήρωσεν ἐσπέρας τόπους.
 ἐν Γαλλίαις οὖν διάγων ἀγῆρέθῃ
 ὑπὸ στρατηγοῦ κλήσιν Ἀνδραγαθίου,
 595 δόλῳ καταπράξαντος αὐτοῦ τὸν φόνον,
 ἔξ που κατασχὼν τὴν βασιλείαν χρόνους,
 κράτωρ ἀγαθός, εὐσεβὴς Χριστοῦ λάτρης.

Οὐαλεντινιανὸς νέος ἐν Ῥώμῃ.

- Τούτου θανόντος ἤρξεν ἐσπέρας ὅλης
 Οὐαλεντινιανὸς σύγγονος νέος,
 600 ὅστις γε μητρὸς ὑπαχθεῖς συμβουλίας
 Ἰουστίνης δέδεκτο δόγματ' Ἄρειου
 κἀντεῦθεν ἀπέστεργεν εὐσεβῶν στίφος.
 καὶ τινος αὐτῷ Μαξιμίου στρατηγέτου
 ἐπιφνέντος καὶ νικήσαντος μάχῃ,
 605 πρέσβεις πεπομφῶς πρὸς κρατάρχην τῆς ἕω

post v. 597 annos regni tum Gratiani tum Valentiniani iunioris omittit chronologus; verumtamen scimus Gratianum regnavisse post patrem annis 9, Valentinianum 17. M.

tianum ipsemet nuntius advolat (585) in Pannonia tunc temporis diversantem, et de patrata victoria certiolem facit, summam Gothorum significans occidionem. Gratianus porro, ut daret victoriae praemium, alioqui id iam existimans prodesse imperio, (590) imperatorem creat Theodosium totius orientis et Macedoniae ac Thraciae, occidui mundi terris servatis sibi. post haec in Gallis degens interficitur a duce quodam nomine Andragathio, (595) qui dolo ad caedem eius grassatus est, postquam sex annis circiter regnaverat, bonus imperator piusque Christi famulus.

Valentinianus iunior Romae.

Gratiano extincto partes hesperias cunctas Valentinianus iunior frater rexit, (600) qui quidem matris deceptus suasionibus Iustinae Arit dogmata amplexus est, atque hinc piorum turbam amare desiit. tum rebellante quodam duce Maximo, et iam victoria contra se posito, (605) legatis missis ad orientis principem inclitum Theodosium suppe-

Ephraemius.

- λαμπρὸν Θεοδόσιον αἰτεῖ συμμάχους·
 ὁ δ' αὖ ἐδήλου μὴ τεθηπέναι λέγων,
 εἰ δοῦλος ὦν Μάξιμος ᾤφθη δεσπότης
 ὑπέρτερός τε καὶ νικητῆς ἐν μάχαις,
 610 σοῦ δεσπότην σὺν ἡθητηκότος, κράτορ,
 καὶ τόνδε δούλοις συγκατηριθμηκότος,
 σύμμορφον ὄντα τῷ πατρὶ κατ' οὐσίαν.
 ὁμως στρατεύσας κατὰ Μαξίμου κράτωρ
 ἀνείλε τοῦτον κατακρατήσας μάχῃ.
 615 καὶ τὴν κεφαλὴν δ' Ἄνδραγαθίου τέμνει,
 ἐκπράξας αὐτὸν εὐθύνας τὰς τοῦ φόνου.
 ταῦτα διαθεῖς βασιλεὺς ὑποστρέφει.
 Οὐαλεντινιανῷ δ' αὖ νεωτέρῳ
 ἀντήρην Εὐγένιος, εἰς τῶν ἐν τέλει·
 620 καὶ γνοὺς τὸ δράμα, συσχεθεῖς ἀναξ φάβῳ
 ἑαυτὸν ἐξήγαγεν ἀγχόνῃ βλου.

Θεοδόσιος ὁ μέγας ἔτη ιζ'. οἱ δὲ ἔτη ιε'.

- Ἀλλὰ Θεοδόσιος Ἀύσονοκράτωρ
 ἐπιστρατεύσας καὶ πάλιν Εὐγενίῳ
 κτείνει τε τοῦτον ἐκνικήσας ἐν μάχῃ
 625 καὶ βασιλεύει καὶ μερῶν τῆς ἑσπέρας.
 πρὶν ἢ δ' ὑπάρξει τάδε κατορθωμάτων,
 ἀναξ ἐπιστὰς Θεσσαλονίκη πόλει
 δῆμον στασιάσαντος ἐξ ἀταξίας
 ὑβρῶνεται μὲν οὗτος ἀστοῖς ἀνέδην,
 630 φονεύεται δ' ὑπαρχος ἐν τῇ συγχύσει.

tias petit. ille respondit se mirari minime si servus Maximus domino superior fuerit ipsumque nuper acie profligaverit, (610) quoniam tu dominum tuum, Caesar, exactoratum famulis connumeras, qui quidem patri similis substantia est. attamen sumptis armis imperator Maximum proelio superatam occidit. (615) tum etiam Andragathio caput abstulit, poenas ab eo repetens caedis regiae. his gestis domum revertitur imperator. sed ecce rursus Valentiniano iuveni aulicus vir Eugenius adversarius oritur; (620) qua re comperta metu correptus Caesar ipse sibi laqueo vitam interrupit.

Theodosius Magnus an. 17 vel 16.

At Theodosius Ansonum imperator Eugenium quoque captis armis persequens proelio devictum vita spoliatur, (625) regnoque suo partes hesperias addit. antequam tamen haec praeclare gereret, Thessalonica in urbe Caesar versans, orto per populum motu seditioso, contumeliosis civium dictis ipse laeditur, (630) atque in tumultu caeditur praefectus.

- ταῦτ' οὐκ ἐνεγκὼν ὁ κρατάρχης ἡμέρωσ
στράτευμ' ἀφῆκε τῷ λεῶ ξιφηφόρον,
καὶ τόνδε κατέσφαξαν ἀφειδῶς ἕψει,
ὡς ἐκ τοσοῦτου μυριαρίθμου σίτφους
635 πρὸς πέντε θανεῖν χιλιοστύας δέκα.
ἀλλ' Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων θύτης
τόνδ' ἀναμνήσας τοῦ πεπραγμένου μύσους,
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς συναίσθησιν πάθους,
καὶ πρόσφορα κληρησιν αὐτῷ φαρμάκων
640 δακρυρροοῦντι τῶν πεπραγμένων χάριν.
Οὗτος βασιλεὺς εὐσεβῆς ὦν ὁρθόφρων,
σύστημα σεπτὸν ἀρχιδυτῶν ἄλλοιας
πρὸς τοῖς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα πάλιν
πνευματομάχου κατὰ Μακεδονίου,
645 πνεῦμα τὸ θεῖον οὐ σέβοντος ὡς θέμις,
συνεκρότησε σύνοδον τὴν δευτέραν·
ἢ συμφυῆς τὸ πνεῦμα πατρὶ καὶ λόγῳ
ἄριστα τρανώσασα, σύνθρονόν θ' ἄμα,
βάλλει Μακεδόσιον ἀραῖς ἐνδίκως,
650 τῆς καθολικῆς ἐκτεμοῦσ' ἐκκλησίας,
καὶ ποιμενάρχην δεικνύει Βυζαντίδος
Νεκτάριον, λάμποντα βίῳ καὶ λόγῳ,
χριστιῶννυμον μὲν, ἀμύητον δ' εἰσέτι,
ὃν ἄμα βαπτίζουσι χροιοσι θύτην,
655 τοῦ Γρηγορίου καὶ πατρὸς θεηγόρου
αὐθαιρέτως γε τὸν θρόνον λειοιπότης.

haec imperator haud moderate ferens armatos contra populum immisit milites, qui hunc crudeliter gladiis conciderunt, ita ut in tanto congregato numero (635) quindecim milia hominum perierint. sed Mediolani Ambrosius episcopus Caesarem admonens tanti commissi sceleris ad paenitentiam facti flexit animum: tum lacrimanti rei perpetratae causa (640) idoneum culpae rite remedium contulit.

Rex hic pro sua pietate et orthodoxia praesulum venerandum coetum congregans, centum videlicet et quinquaginta patrum, adversus Macedonium qui divinum (645) spiritum debito honore non colebat, secundam celebrandam curavit synodum; quae patri ac verbo spiritum definiens honore parem, natura eadem praeditum, devovit Macedonium iustis diris (650) atque eum catholica pepulit ecclesia. Byzantii vero praesulem delegit Nectarium, lingua et moribus cluentem, christicolam quidem, sed nondum initiatum. baptizant ergo simul sacrantque episcopum, (655) quoniam Gregorius pater theologus hac semet sede sponte deposuerat.

- Οὗτος τελευταῖ βασιλεὺς καθ' ἐσπέραν,
 υἱοῖς μερίσας τοῖς δυοῖ κραταρχίαν,
 Ὀνωρίῳ μὲν δοὺς κατάρχειν ἐσπέρας,
 660 Ἀρκαδίῳ δ' αὖ τῶν μερῶν τῶν τῆς ἕω,
 βεβασιλευκῶς ἑπτὰ καὶ δέκα χρόνους
 πρὸς πέντε μηνὶν εὐσεβῶς εὐδαιμόνως,
 ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ κράτωρ νικηφόρος,
 τῇ δ' εὐσεβείᾳ μᾶλλον ὠραϊσμένος.
 665 καὶ κλον' οὗτος ἐν βοδὸς τεύχει τόπων
 ἀνδρείκελον φέροντα τοῦ δειμμαμένου.

Ἀρκαδίος ἔτη ιδ'.

- Ἀρκαδίος γοῦν παραλαβὼν τὸ κράτος
 διεῖπεν αὐτὸ πλημμελῶς καὶ ἑρθύμως·
 νωθῆς γὰρ εὐρίπιστος ὢν, ἀνειμένος
 670 καὶ τῇ γυνικῇ πάντα προσπεπεισμένος,
 τρικυμίας ἔπλησε τὴν ἐκκλησίαν,
 αὐτῷ δὲ μέμψεις προὔξενησεν ἐνδίκους.
 Νεκταρίου γὰρ ἐκμετρήσαντος βίον,
 ἀχθεῖς ὁ χρυσοῦς ἐν λόγοις Ἰωάννης
 675 ἐξ Ἀντιόχου πρὸς πόλιν βασιλίδα
 ταύτης καθωραΐσε τὸν σεμνὸν θρόνον·
 ἀλλ' ἢ βασιλὶς ἀδίκως Εὐδοξία,
 μισήσασα φεῦ ἐνθέον παρρησίας,
 τὸν τῶν ψυχῶν ἥλιον, ἄξιον θρόνου,

665 locus nimirum urbis Byzantinae dictus Bos. Zonar.
14 14. M.

Rex hic hesperis moritur in terris, duobus partiens liberis imperium, Honorio quidem partes occiduas tribuens, (660) orienti Arcadium dominum praeficiens, postquam regnaverat annis septendecim cum quinque mensibus feliciter et pie, vir sane egregius et princeps victoriosus, sed pietate tamen multo rutilantior. (665) is et columnam posuit in Bovis loco, gestantem regis statuam auctoris sui.

Arcadius an. 14.

Arcadius igitur heres imperii factus male illud coepit gerere et scorditer: hebes enim versatilis et remissus, (670) et cuncta uxoris sicens in arbitrio, turbarum fluctibus obruit ecclesiam sibi iustam peperit infamiam. namque ubi Nectarius explevit vitae cursum, aurea lingua praeditus Ioannes (675) Antiochia deducitur ad urbem regiam, ut huius sacram scilicet ornet sedem. sed enim augusta contra fas Eudoxia, sacros heu perosa liberos sermones, solem animarum, sedis ap-

680 τίθῃσιν ἐξόριστον ἐν τοῖς Κομάνοις,
ἀντικαθιστᾶ δ' Ἀρσάκιον πρεσβύτην.

Οὗτος βασιλεὺς ἐν Θράκῃ κτίζει πόλιν,
ἣν Ἀρκαδίον πάντες ἄδουσι πόλιν.
καὶ κίον' ἀνήγειρεν ἐν Ξηρολόφῳ

685 στήλῃν ἄνω φέροντα τοῦ δειμαμένου.
ἔτη δὲ πρὸς τέσσαρσι κατάρξας δέκα,
ἧν εὐσεβῆς τις ὀρθοδοξίας φίλος,
ἄλλως δὲ κοῦφος, εὐάγωγος τὸν τρόπον,
νοσήσας ἐξέλιπε τὸν φθαρτὸν βίον.

Θεοδόσιος ὁ νέος ἔτη μβ'.

690 Καὶ παῖς Θεοδόσιος ἄρχει τοῦ κράτους,
πραῦς, προσηγής, εὐσεβῆς, χρηστὸς τρόπους,
ἐγκύκλιον παιδεύσειν εὖ ἡσκημένους,
μαθημάτων ἴδρις τε τῆς τετρακτύος,
καὶ πλαστικῆς αὖ καὶ γραφικῆς τεχνίτης,

695 καὶ τοξότης ἄριστος, ἵππεύειν ἄκρος,
ἠδύς, χαρίεις, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
ὑπέρμαχος κράτιστος ὀρθοδοξίας.
πλὴν μαλθακῶς διεῖπε τὴν αὐταρχίαν,
κοινῶν μεταχείρισιν ἐθνόχοις νέμων,

700 Ἀντιόχῳ πρῶτα μὲν, εἶτ' Ἀμαντίῳ,
πρὸς τοῖσδε δούλῳ χρυσίου Χρυσάφῳ.
νέος κομιδῇ τυγχάνων ἡλικίαν
ἀνήγεθ' οὗτος πρὸς κασιγνήτου φίλης,

prime dignum, (680) exsulem pellit usque ad urbem Comana, ipsique Arsacium natu iam grandem sufficit.

Rex hic in Thracia condidit urbem illam quam Arcadiopolim vulgo vocatam cernimus. idem columnam posuit in Xerolopho, (685) conditoris sui signo superposito. regnavit autem decem cum quattuor annis, vir sane pius atque orthodoxiae tenax, levis alioqui ingenii, varius ac mutabilis. implicitus in morbum vita mortali cessit.

Theodosius iunior an. 42.

(690) Excipit imperium filius Theodosius, mitis, affabilis, pius commodisque moribus, encyclica doctrina recte exercitus, disciplinarum quattuor bene sciens, plasticas insuper atque picturae gnarus, (695) iaculo bonus, equum frenare valens, blandus, graciosus, subditis benivolus, atque orthodoxiae optimus defensor. imperium tamen administravit molliter, permissis eunuchis rei publicae arbitrio, (700) Antiocho primo, deinde Amantio, insuper et auri famulo Chrysaphio. atque is tenerae adhuc aetatis puer germanam sororem vitae ducem ha-

- τῆς πάντ' ἀρίστης ὀλβίας Πουλχερίας,
 705 ἐπίτροπον σχῶν ἐν γραφαῖς φντοσπόρου
 Ἰουδιγέρδην ἀνακτα Περούδος τότε,
 οὗ τῷ δέει πᾶς ἐνόει τῷ δεσπότη
 καὶ φευκτέαν ἤγητο τὴν τυραννίδα.
 ἠγάγεθ' οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ κόρη
 710 κοινωνὸν ἅμα τοῦ κράτους καὶ τοῦ λέχους,
 λάμπουσαν ὥρα καὶ μαθημάτων τέχνη,
 παῖδα Λεοντίου τιπὸς φιλοσόφου,
 τὴν εὐδόκιμον ἐν λόγοις Εὐδοκίαν,
 ἧς τὴν σοφίαν δεικνύουσιν ἐν λόγοις
 715 ὀμηρόκεντρα τὰ σοφῶς γεγραμμένα.
 αὕτη Σιών ἔβλεψε τὴν Θεοῦ πόλιν,
 εἰς προσκύνησιν τῶν σεβασμίων τόπων
 πλοῦτον βαθὺν φέρουσα, χρυσὸν μυρίον,
 οἷσπερ νεὸς ἤγειρε Χριστῷ δεσπότη.
 720 μετὰ δ' ἐπανεξέσξεν αὐθις εἰς πόλιν.
 εἶτα θανόντος αὐτάνακτος συζύγου
 πάλιν ὑποστρέψασα πρὸς Θεῖους τόπους
 ἐκεῖ τελευτᾷ καταλιποῦσα βίον,
 ζήσασα καλῶς καὶ καθὰ Θεῷ φίλον.
 725 Ἀρσακίον δὲ τὸν βίον ἑλοιοπότος
 ἐκκλησίας ἔσχηκεν Ἀττικὸς θρόνον,
 κοσμούμενος βίῳ τε καὶ λόγῳ πλέον·
 ὡς Ἰουδαῖον παράλυτον ἐκ νόσου
 πεισθέντα μυεῖ, καὶ βαπτίσας ὡς δέον
 730 λουτροῦ χάριτος ἕγιη τόνδ' ἀνάγει.

buit, omni virtute praeditam Pulcheriam, (705) tutorem vero supremis patris tabulis Isdigerdem Persidis tunc regem; a quo dum timent, cuncti parebant domino, nec tyrannidem quisquam affectavit. idem Athenis puellam accersivit, (710) imperii pariter ut esset torique socia, forma praestantem doctrinisque exercitam, Leontio quodam genitam philosopho, claram in doctis literis Eudociam, cuius sapientiam in pangendis libris (715) homerocentra docent cate scripta. eadem invisit Sionem urbem dei, praeiens veneratura sanctos locos, magnas opes ferens, vim auri innumeram, qua excitavit templa Christo domino. (720) deinde ad urbem regiam pedem rettulit. postremum fati functo rege coniuge rursus ad sancta aemet recipiens loca, mortalem ibidem conclusit periodum, bene acta vita, atque uti deo placet.

(725) Iam vero Arsacio vivis excedente ecclesiae sedem occupavit Atticus, moribus ac literis abunde instructus, qui Iudaeum quendam morbo fractum credentem initiat, baptizansque rite (730) lavacri munera

- τέλει δ' Ἀττικοῦ τοῦ βίου χρησαμένον
 Σισίνιος ἔλαβε τὴν προεδρίαν·
 οὐπερ τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μόρω
 Νεστορίου τις ἀντικατέστη θρόνῳ,
 735 ἀνὴρ ἀποφρᾶς δυσσεβῆς καὶ κακόφρων,
 ὃς δογματίζων ἀπεφλυῖραι μάτην
 ἄνθρωπον εἶναι τὸν Χριστὸν μόνον,
 καὶ μητράνανδρον καθένον τὴν Μαρίαν
 οὐ θεοτόκον μᾶλλον ἢ χριστοτόκον·
 740 ὅθεν βασιλεὺς πατέρων Θεοκρίτων
 σύστημα σεπτὸν εὐσεβῶς συναλίνας,
 ὧν Κύριλλος ἔξυρχος Ἀλεξανδρείας,
 καθεῖλε Νεστορίον ἀνθρωπολάτρην.
 εἶτα προέστη τῆς Θεοῦ ἐκκλησίας
 745 Μαξιμιανός, προστάτης ὀρθοφρονῶν·
 οὐπερ θανόντως ἐνθρονίζεται θρόνῳ
 Πρόκλος Κυζίκου ποιμενάρχης ἀξίως,
 ποιμὴν ἀγαθὸς καὶ νομὸς ψυχοτρόφος,
 μυστὴς φιλητὸς τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου,
 750 ἐφ' οὗ κελεύσει τοῦ κρατοῦντος Ἀδόστων
 τούτου τὸ σῶμα πρὸς πόλιν ἡχθῆ κράτους·
 τούτου λιτανεύοντος ἱεροῦ Πρόκλου
 μετὰ γε λαοῦ συνδρομῆς ἀπειροῦ,
 ἀρπαγὲν ἄφνω παιδίον πρὸς ἄερά
 755 πάντων βλεπόντων καὶ λίαν θαμβουμένων,
 μεθ' ἱκανὴν ὥραν δὲ καταχθὲν πύλιν,

748 ψυχοτρόπος V

sanam educit aquis. deinde vitam concludente Attico episcopatum occupat Sisinius. quo vitae pariter usuram relinquirente, Nestorius quidam pro eo sedem occupat, (735) nefastus, impius, mala mente praeditus, qui novum dogma stulte garriabat, Christum videlicet merum esse hominem, matrem vero virginem Mariam non tam deiparam esse quam Christiparam. (740) quare imperator electorum a deo patrum concilium venerandum pie congregans, quorum Alexandrinus dux erat Cyrillus, Nestorium deposuit hominicolam. deinde praefuit dei ecclesiae (745) Maximianus, orthodoxus praesul. quo vita functo, merite in sede sistitur Proclus Cyzici archiepiscopus, pastor egregius, largitor fluxanimas, patris Chrysostomi dilectus discipulus; (750) sub quo Romani imperatoris iussu ad urbem regiam corpus illius rediit. Proclus hic sanctus cum pompam supplicem populo innumero comitante duceret, abreptus sub eo puer in aërem, (755) cunctis ingenti stupore percitis, post intervallum

ἔφη μνηθῆναί γε μὴ προστιθέναι
τὸ "σταυρωθεὶς" πρόσρημα "δι' ἡμᾶς" λέγων
τῷ τρισαγίῳ καὶ σεβασμίῳ ἕμνῳ.

760 τούτου μεταστάτος δὲ πρὸς Θεοῦς νόας
προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντινου
πρεσβύτερός τις Φλαβιανὸς ἄξιως,
πρόμαχος ὁρθῶν δογμάτων ἐκκλησίας·
οὐπερ θανόντος λακτίαιε Διοσκόρῳ

765 ἐν ληστρικῇ τε καὶ φονικῇ συνόδῳ
θύτης Ἀνατόλιος Ἀλεξανδρείας
εἴληφε θῶκον ἱερὸν βασιλίδος.

Οὗτος Θεοδόσιος αὐσονοκράτῳ
καὶ τεῖχος ἀνήγειρε χερσαῖον πόλει

770 ἐκ τῶν Βλαχερνῶν εἰς πύλιν τὰς χρυσείας,
τοῦργον περάνας ἐν δυοῖ μῆσι μύθοις
σπουδῇ γ' ἐπάρχου καὶ συνεργεῖα Κύρου.
ἀγαμένου δῆμου δὲ Κύρον τοῦ τάχους,
καὶ ταῦτ' ἀνακράζαντος ἐν παρρησίᾳ,

775 "Κωνσταντίνος μὲν ἔκτισε πρὶν τὴν πόλιν,
ἀνανεοῖ Κύρος δὲ νῦν," προθυμία
ταύτῃ φθονηθεὶς, ἐκπεσὼν τῆς ἄξιας,
ἐκκλησίας πρόεδρος ἄφθῃ Σμυρναίων.

Καὶ Πουλχερίαν οὗτος, ἀδελφὴν φίλην,

780 τῶν βασιλείων ἐκβαλὼν ὡς οὐκ ἔδει,
ταῖς ὑποθήκαις βασκάνου Χρυσάφρου,
ἐν Ἐβδόμῳ τίθησιν ἐγκυκλιεμένην,

758 πρὸς ῥῆμα V

modicum denno redux dixit divinitus sibi revelatum ne "crucifixus" vox adderetur voci "pro nobis" trisagio in hymno. (760) Proclo ad supernos evolante spiritali episcopatum urbis Constantini merito obtinuit vir senex Flavianus, sanorum ecclesiae dogmatum defensor; quem ubi occidit calcibus Dioscorus (765) atrocinali in synodo cruenta, Alexandriae praesul Anatolius sacram urbis regiae sedem occupavit.

Porro imperator iste Theodosius terrestrem quoque murum excitavit (770) urbis a Blachernis ad portam auream, opus id inenses intra duos peragens sedulitate et studio praefecti Cyri; cuius demirante celeritatem populari atque his audacter verbis succlamante (775) "Constantinus urbem nondam condidit, Cyrus nunc renovat," huius causa plausus vocatus in invidiam gradu exiit, Smyrnaeaeque praesul datus est ecclesiae.

Eodem Theodosius Pulcheriam sororem (780) regali pulsam contra fas palatio, consiliis scilicet invidi Chrysaphii, iussit ut clausa viveret in

- φροντίδος αὐτὴν καταπαύσας πραγμάτων.
 μόλις δὲ συνεῖς τὸν φθόνον Χρυσαιφίου
 785 αὐτὸν μὲν ἐξόριστον ἐνθάδε ἔδρα,
 τὴν σύγγονον δὲ προσλαβὼν αὐδεις νέμει
 φροντίδα κοινῶν τῆδε πραγμάτων ὄλων.
 Οὗτος νοσήσας ἐξέλιπε τὸν βίον,
 ὡς φασι, βιοδὸς πενήτηκοντά που χρόνους,
 790 καὶ οὗς σχεδὸν κατήρχε τοὺς χρόνους ὄλους.

Μαρκιανὸς ἔτη 5. 5'.

- Σκῆπτρα μεταβαίνει δὲ πρὸς Πουλχερίαν,
 τρόποις ἀγαθοῖς καὶ σεμνοῖς κοσμουμένην,
 τῇ δ' εὐσεβείᾳ παρθενία τ' αὖ πλέον·
 ἢ Μαρκιανόν, ἄνδρα χρηστὸν τοὺς τρόπους,
 795 σεμνὸν γερωτὸν σώφρονα καὶ πρεσβύτην,
 ἐκ στρατιωτῶν προσκυλεῖται ταχέως,
 καὶ τῷδε δηλοῖ τοῦ κρατάρχου τὸν μῦθον,
 καὶ φησὶν "εἴ μοι πίστιν ἀσφαλῆ νέμοις
 ὡς παρθενίας τῆς ἐμῆς εἴης φύλαξ,
 800 ἦνπερ καθιέρωσα Χριστῷ νυμφίω,
 στέρω βασιλέα σε τῆς Ῥωμαίδος."
 τοῦ δ' αὖ κατανεύσαντος ἀσφαλῶς τόδε
 μετακαλεῖται βασιλῆς ἀρχιδύτην,
 τοὺς ἐν τέλει, σύγκλητον ἄλλο τε στίφος,
 805 καὶ Μαρκιανὸν ταινωῖ κράτους στέφει
 καὶ κράτορα δεικνύσι τῆς Ῥωμαίδος.

Hebdomo, omni rei publicae negotio abstinens. vix demum invidia cognita Chrysaphii, (785) hanc quidem merito trāsit in exsilium, germanae vero revocatae denuo summam rei publicae regendam tradidit.

Ipsē occupatus morbo vitam clausit, annos, ut aiunt, natus quinquaginta, (790) quos omnes ferme exegit in imperio.

Marcianus. an. 6 mens. 6.

Devenit autem sceptrum ad Pulcheriam, moribus egregiis inclytam, sed magis pietate in deum atque virginitate; quae Marcianum, bene moratum virum, (795) pudicum venerabilem et iam senem, e castris festinanter ad se vocat et de Caesaris obitu certiore facit. tum ait "si quidem mihi spondes firmiter, te castitatis meae custodem fore, (800) quam ego Christo iamdiu consecravi, Romani imperii dominum te faciam." qui postquam firmam eius rei fidem obtulit, regina protinus vocat archipraesulem, magistratus, senatum aliamque turbam, (805) Marcianumque redimit regi stemmate et Romanorum imperato-

- τῷ δ' αἰχμαλώτῳ χρηματίζαντι πάλοι,
 θέρους ὑπνοῦντι πρὸς φλόγα τὴν ἡλίον
 σὺν αἰχμαλώτοις πλείοσιν ἔρκοις μέσον,
 810 ἐπικαταπτάς ἀεὶ δὲ σκιὰν ἔδρα·
 ὃ γνοὺς ἐθνάρχης τόνδ' ὃ κατέχων πέδιαις
 ἀφῆκεν αὐτὸν πρὸς πατρίδ' ἀπίεναί.
 τοῦτ' αὐτὸ πάλιν καὶ δυνάς τις συγγάνων
 κατείδε σαφῶς ἐν θέματι Λυκίας,
 815 ἧ καὶ προεῖπε τῷδε τὴν κραταρχίαν.
 οὕτω προαφώριστό τῷδε τὸ κράτος.
 Πουλχερία δὲ φροντίζουσα πραγμάτων
 καὶ συνδιαφέρουσα τὴν κραταρχίαν,
 τὸν ἐν Βλαχέρναις ἀπαράμιλλον ξένον
 820 νεῶν ἀνιστῆ μητροπαρθένῳ κέρη.
 πρεσβυτέρας Ῥώμης δὲ Λέοντος πάπα
 καὶ ποιμενάρχου δ' Ἀνατόλιον νέας
 τὰ πρὸς Διοσκόρου τε τοῦ τ' Εὐτυχέος
 πραχθέντα δευνῶς Φλαβιανὸν εἰς μέγα
 825 μὴ παραδραμεῖν ἀνακί' ἔξαιτουμένων,
 ἤδη γενέσθαι σύνοδος τέτακτό γε.
 Μαρκιανοῦ δόγματι καὶ Πουλχερίας,
 τῶν φιλοχριστῶν εὐσεβῶν βουσιλέων,
 συνῆλθον οὐκοῦν ἐν Χαλκηδόνι πόλει
 830 ἑξακόσιοι πατέρες θεηγόροι
 πρὸς τριάκοντα συναχθέντες ἐνθάδε,
 ὧν ἦρχε Ῥώμης τῆς παλαιτέρας Λέων
 νέας τ' Ἀνατόλιος ἔνθεος θύτης

rem creat. huic olim captivo ac dormienti cum aliis concaptivis in septo medio, aestivas sole iaculante flammam, (810) advolans aquila umbram praebuit; quod cum rescisset dominus huius regulus, eundem liberum remisit in patriam. duo quoque fratres idem prodigium perspicere viderunt in Lyciae provincia, (815) hique Marciano praedixere imperium. sic iste accepit omnia potentiae.

Pulcheria vero publicam rem gerens, et cum Marciano regni curas partiens, mirum in Blachernis atque incomparabile (820) virgini matri templum excitavit. cumque Romae veteris papa esset Leo, novae autem praesul Anatolius, quod Dioscorus patrarant atque Eutyches contra magnum Flavianum grave facinus, (825) ne impune foret, imperator est rogatus. iamque synodum contrahi iussum fuerat Marciani edicto ac Pulcheriae, philochristorum regum piorum. ergo in urbe Chalcedone divinitus (830) theologii patres convenerunt sexcenti cum triginta congregati. his praecerat Romae senioris Leo, novaeque Anatolius diu episcopus et Iuvenalis Sionis san-

- καὶ Ἰουβενάλιος Σιών ἁγίας·
- 835 οἱ δὲ καθεῖλον Διόσκορον ἐνδίκως
 σὺν Εὐτυχεῖ τε δυστυχεῖ τρισαθλίῳ,
 ἐπὶ Χριστοῦ λέγοντας οὐ διπλᾶς φύσεις,
 μίαν δὲ μᾶλλον δυσσεβῶς κακοφρόνως,
 ἐπεὶ δ' ἀναιδῶς ὑπεναντίων στίφος
- 840 ὀρθόφρονας ἦν ἐνδιαβάλλον μάτην
 ὡς Νεστορίου τὴν λύμην δεδεγμένους
 ἐν τῷ φρονεῖν τε καὶ λέγειν Χριστὸν φέρειν
 διπλᾶς τελείας τὰς φύσεις, ἄσυγχύτως
 ἠνωμένας αὐτὸν ἐν μιᾷ γ' ὑποστάσει,
- 845 πρὸς ὀρθοδόξων δυσσεβῶν τόμοι δύο
 γεγράφεται δὲ σὺν ὄλῃ προθυμίᾳ,
 καὶ τοῦσδε καλῶς σφραγίσαντες, ὡς δέον,
 ἐν λάρνακι κλείουσι σεπτῶν λειψάνων
 Εὐφημίας μάρτυρος, ὀβλίας κόρης.
- 850 εἶτα μετ' εὐχὰς ἡμέραν τε τὴν τρίτην
 πάντων παρόντων ἀνεωγμένου τάφου,
 καὶ τοῦ κρατοῦντος συμπαιρόντος πατράσιν,
 ὦ Θανμασίῳν, Χριστέ μου, τερωστῶν!
 τῶν δυσσεβῶν μὲν αἱρετικῶν που τόμος
- 855 ἐν τοῖς ποσὶ μάρτυρος ἦν ἐρριμμένος,
 τὸν δ' αὐτὸν γε λοιπὸν ὀρθοδόξουμένων μέρους
 κατεῖχε χερσὶν ἀσφαλῶς ταῖς ἰδίαις,
 καὶ τῷ κρατοῦντι καὶ πατριάρχῃ νέμει
 τὴν δεξιὰν τείνασα πρὸς σφᾶς. ὦ τέρας.
- 860 Μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεὺς Πουλχερία

ctae; (835) hique damnarunt merito Dioscorum cum Eutychete contra suum nomen misero, qui nequaquam duas Christi naturas sed unam impie falsoque affirmabant. tum quia contraria impudenter factio (840) calumniabatur temere orthodoxos quasi Nestorii vitio laborantes, cum hanc de Christo sententiam gererent, quod duas naturas inconfusas, sub una iunctas tamen persona habuerit, (845) ab orthodoxis haereticisque simul duplex confessio protinus conscribitur; hasque sigillo probe communitas in arca claudunt sacrarum reliquiarum puellae martyris, beatae Euphemiae. (850) post tertiam diem, precibus perfectis, cunctis sepulcrum patens circumstantibus, adstante etiam cum patribus Caesare, (o admirandum, Christe mi, prodigium!) haereticorum quidem scelestorum liber (855) martyris proiectus ad pedes fuerat; at orthodoxae fidei libellum diva suis manibus firmiter tenebat, idque regnanti ac patriarchae obtulit dextra ad eos protensa. pro miraculum!

(860) Post haec regina derelictis terris sedes ad caelestes transit

- γῆθεν μετέστη πρὸς μονὰς οὐρανίους,
 ζήσασα καλῶς εὐσεβῶς ὀρθοφρόνας,
 Χριστὸν θεραπεύουσα καλὸν νυμφίον
 ἐν παρθενίᾳ καὶ καλῶν εὐποιαις,
 865 καὶ τῆσδε φαιδρὰν ἀνάμυσα λαμπύδα.
 εἶτα τελευτᾷ Μαρκιανὸς τὸν βίον,
 ζήσας ἐπὶ μύκιστον, ἄναξ χαρίεις,
 γνώμην ἀγαθὸς, ἰλαρὸς, πρῶος φῦσει,
 οὗτος θεοπρόβλητος ἐμπρέπων κράτει,
 870 ἕξ πον κατασχὼν τὴν βασιλείαν χρόνους·
 οὗς γνωματεύων μὴ κινεῖν βασιλεία
 ἔφασκε δεῖν ὄπλα τε καὶ μάχην ὄλως,
 ἂν ἦ δυνατὸν ἤρεμον βιοῦν βίον.

Λέων ὁ μέγας ἦτοι ὁ Μακέλλης ἔτη ιη'.

- Τούτου θανόντος καὶ μεταστάντος βίου
 875 εὐθὺς παρήλθεν εἰς βασιλεῖον κράτος
 κλήσιν Λέων τις καὶ Μακέλλης τοῦπύκλην,
 ἀνὴρ ἀγαθὸς, ἀρετῶν πεπλησμένος,
 μάλιστα φιλοκίττω δὲ κατηργασμένος,
 κράτωρ ἀριστερὸς καὶ μαχητὴς γεννάδης,
 880 ἐχθρῶν κλονῶν φάλαγγας ὡσπερ τις λέων,
 σειρὰν γένους ἄνωθεν ἔλκων ἐκ Θράκης
 ἢ καὶ Δακίων, ὡς φασὶ τινες, ἐκ γένους,
 ὑπέρμαχος κράτιστος ὀρθοδοξίας,
 καὶ δαυιλῆς τις ἀπόρων χορηγέτης.
 885 εἴωθεν οὗτος γνωματεύειν καὶ λέγειν

Pulcheria, quae bene orthodoxaque cum pietate vixerat, sponso optimo subserviens Christo in castimonia rectisque operibus, (865) splendidam virginitatis alens lampadem. dein Marcianus quoque mortem obiit, senex iam grandaevus, rex amabilis, bona mens, mitis animus et iucundus. hic auspicio divino ad imperium venerat, (870) eoque sex ferme annis perfruitus est. huius sententia fuit, ut rex nunquam commotis armis bellum lacesseret, si quidem posset vitam quietam degere.

Leo magnus cognomento Macelles an. 18.

Marciano vitam deserente, ut diximus, (875) statim pervenit ad potestatem regiam nomine Leo quidam, cognomine Macelles, vir bonus et virtutibus redundans, misericordia tamen praecipue ornatus, princeps egregius et bellator strenuus, (880) hostium catervas quatiens ut leo. hic oriundus e Thracia fuit, vel Dacorum, ut quidam malunt, genere fortissimus defensor orthodoxiae, egenis largus subsidiorum praebitor. (885) huius in ore saepe sententia erat, sol- uti solet omnes calefacere

- ἄς ἥλιος πέφυκε θερμαίνειν ὄλους
 οἷς ἂν ἐπαφῇ τὰς φαινὰς ἀκτῖνας,
 τὸν αὐτὸν οἶμαι δεῖν βασιλέα τρόπον,
 οἷς ἂν ἐπιβλέψειεν ἀνθρώπων γένους,
 890 σφᾶς ἀξιοῦν οἴκτου τε φιλοδωρίας.
 πρὸ τοῦ κατασχεῖν οὗτος ἀρχὴν καὶ κράτος
 Ἄσπαρι δεινῶ τῶν μέγα δυναμένων
 ὑπόσχεσιν δέδωκε τῶν παιδῶν ἓνα
 εἰς Καισαρικήν ἀξίαν προβιβάσαι.
 895 ἐπεὶ δ' ἐπιβέβηκε τῆς ἀταρχίας,
 Ἄσπαρ ἀπῆται τὴν χάριν μετὰ βίας,
 καὶ πορφυρίδος τοῦδ' ἀναιδῶς ἡμμένος
 "ψευδηγορεῖν" ἔφασκεν "οὐ χρεῖών, ἄναξ,
 τὸν τήνδε λαμπρὰν πορφυρίδ' ἐνημμένον."
 900 "ἀλλ' οὐδὲ πάλιν ἐκβιάζεσθαι δεόν,
 ὡς τινα δοῦλον," ἀντεπῆγεν ὁ κρᾶτωρ,
 "τὸν ἀρχικὴν φοροῦντα λαμπρὰν γλαμῦδα."
 Οὗτος συνῴκει γαμετῇ τῇ Βηρήτη,
 ἣ δύο τίχτει βασιλεῖ θυγατέρας,
 905 τὴν Ἀριάδην, δευτέραν Λεοντίαν·
 ἂν Ἀριάδην Ζήνωνι συνέζυγη,
 ἀνδρὶ δυσειδεῖ καὶ κακίστῳ τοὺς τρόπους,
 ἔλκοντι σειρὰν τοῦ γένους ἐξ Ἰσαύρων·
 Μαρκιανὸς δ' ἔγημε τὴν Λεοντίαν,
 910 Ἀνθεμίου παῖς βασιλεύσαντος Ῥώμης.
 Τοῦτον βασιλεύοντος ἐν βασιλίδι
 πυρκαϊὰ τις συνέβη φρικαλέα

quibus ostendit splendidum lumen suum, sic se arbitrari regem oportere
 quoscunque homines intuitu lustraverit, (890) eos clementia et donis
 impertiri. hic priusquam adiret imperium, Aspari illustri optimati ho-
 mini unum se promiserat ex eius liberis ad dignitatem Caesaris promo-
 turum. (895) mox cum imperium obtinisset Leo, id beneficium Aspar
 vi exigebat: quin impudenter purpuram eius tangens, "haud tibi licet"
 inquit, "rex, fidem fallere cum sis hac splendida purpura vestitus."
 (900) "atqui vicissim nefas est, ut famulo, vim mihi inferri," respondit
 imperator, "qui principali chlamyde praefulgeo."

Huic erat iuncta nuptiis Verina, quae duas regi filias enixa est:
 (905) nomen uni Ariadna, Leontia alteri. ex his Ariadna iuncta Zenoni
 fuit, foeda viro facie et moribus pessimis, qui seriem ex Isauris du-
 cebat generis. Leontiam Marcianus accepit coniugem, (910) filius An-
 themii qui Romae regnabat.

Leone dominante incendium quoddam urbe in regali contigit horri-

- ἐκ τῆς πρὸς ἄρκτον ἄλμυρᾶς εἰς Θατίραν,
 πυρὸς διαζώσαντος ἐν μέσῳ πόλιν
 915 καὶ πυρπολοῦντος τῆσδε λαμπρὰς οἰκίας,
 τᾶλλά τε πάντα καὶ σεβασμίους δόμους,
 ἐπὶ τετρακτὸν ἡμερῶν ἀνευδότως.
 τῇ δ' Ἀντιόχου καὶ σφοδρὸς γῆς τις κλόνος
 συμβὰς κατηρείπωσεν αὐτὴν ἐσχάτως.
 920 ὕσθη σποδὸς δὲ μάλα πολλὴ τῇ πόλει
 εἰς ἐμψύχων κάκωσιν, εἰς καρπῶν φθίσιν.
 ἐκ τοῦδ' ὁ κρατῶν συσχεθεὶς ἀγωνία,
 πόλιν λελοιπῶς, ἐν βασιλείοις δόμοις
 οὔσι πρὸ τειχῶν ἀσφαλῶς ἦν διάγων.
 925 ἐφ' οὐπερ ἐσθῆς μητρανάδρου παρθένου
 ἐκ τῆς Σιών τε καὶ Παλαιστίνης τόπου
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἀχθεῖσα πόλιν
 ναῶ τεθησαύριστο τῷ πρὸς Βλαχέρναις,
 ὃν αὐτὸς ἀνήγειρε μητροπαρθένω,
 930 ἐν ἀργυρᾷ σορῶ καὶ σεβασμίᾳ,
 δι' ἣν κατωνόμαστο καὶ θεῖος δόμος
 σορὸς τιμὰ τῆς παννυμνίου κόρης.
 Οὗτος κραταρχῶν καὶ στρατηγὸν γεννάειν
 Ῥουστίκιον, ἄριστον ἐν στρατηγίαις,
 935 προβάλλεται δὴ καὶ κατορθοῖ τὰς νίκας.
 τοῦτου θανόντος σύγγονον βασιλίδος
 Βασιλίσκον προύκρινεν εἰς στρατηγίαν,
 ὃς ἐκπεπλευκῶς εἰς Ἀφρικτὴν σὺν στόλῳ

930 ἀργυρῶ V. mox addendum fortasse ττ

ficum, a boreali mari usque ad alterum flammis urbem mediam completentibus (915) splendidasque huius domos populantibus: atque inter cetera sacras etiam aedes quatruiduanus ignis inclemens hausit. Antiochiam vero terrae motus quidam vehemens supremo prostravit exitio. (920) multusque pluit regia in urbe pulvis, molestus animantibus et noxius frugibus. his malis graviter anxius imperator, urbe relicta, ad suburbanum palatium, salutis suae consulens, sedem transtulit. (925) sub eo vestis deiparae virginis ex urbe Sione ac Palaestina terra ad regiam delata metropolim apud Blachernas in templo fuit reposita, quod ipse rex deiparae excitaverat, (930) argenteo pretiosoque clausa in loculo; quare et id templum coepit appellari arca honorabilis virginis laudatissimae.

Leone dominante dux egregius, arte strategica optimus, Rusticius, (935) bello praepositus victoriis claruit. at hoc extincto imperatricis fratri armorum imperium Basilisco traditur, qui transportato in

- κατακρατοῦντος τοῦ τόπου Γιζεριχου
 940 ἦταν ὑπέσχε δυσκλειᾶ κατὰ μάχην,
 καὶ πλείστον ἀπέβαλε τῶν στρατευμάτων.
 Ἀνατολίου δ' ἐκλειοπότης βίον
 ἀρχιθύτης δέδεικτο τῆς Κωνσταντίνου
 Γεννάδιος, πρόμαχος ὁρθοδοξίας.
 945 τούτου τὸ βιοῦν ἐν θρόνῳ λελοιπότης
 Ἀκάκιος κάκιστος ἔσχε τὸν θρόνον.
 Ἐφν βασιλεῖ θυγατριδοῦς τις νέος
 ἔξ Ἀριάδνης καὶ Ζήνωνος συζύγου,
 ὃν καλέσας Λέοντα ταῖνα στέφει
 950 ἐν ἡλικίᾳ τυγχάνοντα νηπίων.
 Οὗτος νοσήσας εὐσεβῆς ἀναξ Λέων
 τὸν φθαρτὸν ἐκλέλοιπε τοῦτον βίον,
 τῷ θυγατριδῷ καταλείψας τὸ κράτος,
 βεβασιλευκῶς σὺν ὀκτῶ δέκα χρόνους,
 955 ἀναξ ἰλαρὸς, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 γαληνὸς ἐέντευκτος ἡδὺς χαρίεις.

Λέων νέος ἔτος α'.

- Νέος δ' ἐπιβὰς τῆς βασιλείας Λέων
 κατήρχεν αὐτῆς νηπιάζων τῷ χρόνῳ·
 ἔτος δὲ ταύτην ἐν κατασχῶν καὶ μόνον
 960 ἀπῆρεν ἐνθῆν, καταλείψας τὸν βίον.

Africam exercitu, cum esset loci dominus Gizerichus, (940) aerumnosam in proelio accepit cladem, copiarumque amisit partem maximam.

Iam ubi vita Anatolium destituit, Cpoleos praesul deligitur rectorum dogmatum vindex Gennadius; (945) post quem defunctum in sedis honore pessimus locum occupat Acacius.

Imperatori interim nepos nascitur ex Ariadnae et Zenonis coniugio, cui nomen Leoni fecit, coronaque (950) aetate puerili caput cinxit.

Hic pius morbo imperator Leo correptus vitam mortalem deseruit, herede potentatus nepote dicto, annis ipse octodecim imperium rexerat, (955) princeps humanus, subditis benivolus, affabilis placidus suavis et amabilis.

Leo iunior an. 1.

Iunior imperium consecutus Leo infantili plane aetate sceptrum tenuit. sed mox vix uno revoluto anno (960) excessit terris lumine casus vitae.

Ζήνων ὁμοῦ ἔτη ιζ΄.

- Ζήνων δ' ὑπῆρχεν ἐξ Ἰσαύρων, ὡς ἔφην,
αἰσχιστος ἀνὴρ καὶ δέμας καὶ καρδίαν,
κίναϊδος, αἰσχρός, συμφορήμια κακίας,
ἔργων πονηρῶν ἀθεμίτων ἐργάτης,*
- 965 *ἀνδρῶν Ἐριννὸς τῶν περιφανεστέρων,
οὐχ ὡς βασιλεὺς διέπων αὐταρχίαν,
ἀλλ' ὡς τύραννος ἐμπιρῶν καταστρέφων
καὶ πάντα ποιῶν εἰς φθορὰν ὑπηκόων,
σέβας κακόφρων, ὀλοφυσίτης τάλας.*
- 970 *τούτῳ γε δειλῷ παντάπαν πεφνυότι
Βασιλίσκος, σὺναιμος ὢν τῆς Βηρίνης,
ἀντῆρε χεῖρα Βηρίνης συνεργία,
καὶ τόνδ' ἐφνυγάδευσεν εἰς τὴν πατρίδα·
εἶτα περιτίθῃσιν αὐτῷ τὸ στέφος*
- 975 *καὶ πάντα πυράσημα τῆς κραταρχίας,
τῆς συγχυτικῆς κακοδοξίας πέλων,
τῆς Ἐδτυχοῦς τε καὶ Διοσκόρου λύμης·
ἐκκλησίας οὗτός γε τὰς ὀρθοφρόνων
πικρῶς ἐκάκου παντοδαπαῖς αἰκίαις.*
- 980 *καὶ σύνοδον δὲ τὴν κατὰ Χαλκηδόνα
σεπτὴν ἀκυροῖ γράμμασιν, ὡς οὐκ ἔδει.
καὶ πατριάρχην καὶ συνέδρους ποιμένας
ταῦτα κυροῦν ἔπειθε καὶ τοιοῦδ' ἐμμένειν.
ἀλλ' ὀρθοδόξων συναθροισθέντες στίφος*
- 985 *Βασιλίσκον βάλλουσι ταῖς δυσφημίαις,*

Zeno simul an. 17.

Zeno erat Isaurus, ut dixi, genere, foedissimus mortalis et mente et corpore, cinaedus, turpis, malitiae cinnus et nefandorum operum pator, (965) furialis hominum pestis optimatum, haud regio more re publicam regens, sed tyrannice cuncta inflammans subruens, resque subditorum pro viribus pessumdans, dogmate pravus, monophysites miser. (970) hunc cum videret usquequaque timidum, Verinae Basiliscus germanus frater, armis aggreditur, Verina ferente opem. atque illum ad patriam suam pulsum trudit; deinde sibi diadema cum reliquis (975) insignibus imperii circumponit. sed enim hic confusae naturae haeresim, Eutychetis et Dioscori fermentum, sequens orthodoxorum ecclesias acerbis modis omnique poenarum genere excruciat. (980) Chalcedonis venerandam quoque synodum antiquavit edicto contra fas proposito; et patriarcham cum synedris pastoribus ad confirmandum impulit dogma suum. sed enim orthodoxi coacto coetu (985) Basiliscum maledictis per-

τὴν σύνοδον δ' αὖ ἀνεκήρυξαν πάλιν
 θεοκρότητον ἁγίαν σεβασμίαν.
 διὰ γε ταῦτα Βασιλίσκος ἄξιως
 πᾶσιν ἀποτρόπαιος ἦν στυγητέος.

990 ὁμῶς κατὰ Ζήνωνος ἐκπέμπει τάχος
 ἄνδρας στρατηγούς καὶ σὺν αὐτοῖς δυνάμεις,
 οἳ προσρύντες τῷ Ζήνωνι γνησίως
 σπεισάμενοι τε πρὸς πόλιν βασιλίδα
 αὐθις μετὰ Ζήνωνος ἦκον ἐν τάχει.

995 καὶ πάλιν ἀπειληφεν οὗτος τὸ κράτος,
 δῆμον τε λαοῦ τόνδε προσδεδεγμένου.
 Βασιλίσκος δὲ προσφύγων ἐκκλησίᾳ
 μετὰ γυναικὸς ἰκέτης καὶ φιλάτων,
 ἔπειτ' ἐκεῖθεν ἐξελασθεὶς ὄρκιους,

1000 ἐν τινι κλεισθεὶς πυργίῳ σὺν τεκνίοις,
 ἐκεῖ λιμῷ τέθνηκε φθαρεὶς ἀθλίως,
 ἔτη κατασχὼν τὴν βασιλείαν δύο.

Τούτου κρατοῦντος τῇ βασιλίδι πόλει
 πυρκαϊὰ τις συνέβη φοικαλλὰ,

1005 ἐκ Χαλκοκρατεῶν γε πυρὸς ἡμμένον,
 ὅφ' ἦς κατηθάλωτο καὶ διεφθάρη
 ἄλλα τε πλεῖστα καὶ δόμος φύλαξ βίβλων
 ἕς μυριάδας δώδεκα ποσομένων
 ἐν αἴς χορῶν καὶ δράκοντος, ὡς λόγος,

1010 πρόμηκες ὑπῆν, ἕς πόδας τεταμένον
 πρὸς τοῖς ἑκατὸν εἴκοσι, θαῦμα ξένον,
 καθ' οὗ χρυσοῖς γράμμασιν ἐγγεγραμμένα

culerunt, decreveruntque sanctam fuisse synodum, divinitus congregatam et venerabilem. ob haec evasit Basiliscus merito cunctis abominandus et detestabilis. (990) contra Zenonem tamen is celeriter duces cum copiis misit militaribus; quae ad Zenonem sponte deficientes, iunctoque cum illo foedere, ad urbem regiam citato gradu cum Zenone redeunt. (995) ergo hic imperium recepit denuo, favente populi cuncta multitudine. at Basiliscus supples ad ecclesiam confugit cum uxore aliisque affectibus. illinc deinde data iuranda fide (1000) excitus, claususque turre cum parvis liberis, ibidem fame misere contabuit, postquam biennio regnum retinuerat.

Adhuc illo regnante, in urbe regia calamitas incendii horrenda contigit: (1005) namque excitationis in foro aerario flammis propagatus ignis cum alia absumpsit, tum inflammavit etiam bibliothecam divitem tomorum centum viginti milibus. in his draconis quoque fuisse dicitur (1010) corium praelongum, centum viginti patens pedes, mirum, insolitum, in quo scriptae formis literarum auro rutilantibus

- ἦσαν Ὀμήρου τοῦ σοφοῦ ῥαψωδίαι,
 Πιῶς Ὀδύσεια. γῆ τῆς Ἰσμίας.
- 1015 Ἀναβῶν δὲ Ζήσιον τὴν κραταρχίαν
 Ἀρμάτιον μὲν τῷδε στυγερῶτα
 προβάλλεται δὴ ταγματίων στρατηγέτην,
 υἷον δ' ἐκείνου Καίσαρα πάλιν στέφει.
 εἶτα τὸν Ἀρμάτιον ἔκτεινε ξίφει,
- 1020 παῖδα δὲ τὸν Καίσαρα κληρικὸν δρούσας
 περιπολεῖν εἴασεν οὕτω τὸν βίον,
 "ὡς πίστιν ὀρθὴν οὐκ ἐπέλαζαν" φρούσας
 "οὔτοι κραταρχήσαντι τῷ Βασιλίσχω,
 οὔτ' αὖ ἐμοὶ ταύτην γε φηλάζουσ' ἴσως."
- 1025 πρὸς τοῖσδε πολλοὺς παρέπεμψε θανάτῳ,
 ἄλλους δ' ἐκάκου κατέτρηνεν αἰκίαις
 τῶν ἐκλεῶν τε καὶ περιφανεστέρων·
 εἰς γὰρ ἀθέστους ἐκκλίνας αἰσχρορρηγίας,
 πρύξεις μαιφόνους τε καὶ βδελυκτίας,
- 1030 πρὸς δ' αὖ ὑπαχθεὶς αἰρέσει Διοσκόρου
 μυσητὸς ἦν ἅπασι καὶ τοῖς ἐν τέλει,
 Ἀριάδνη δὲ τῇ συνένῳ καὶ πλεον·
 ὄθεν σορῶ τέθαπτο δόξας τεθνᾶναι,
 κάκει βιαίως τὸν βίον καταστρέφει.
- 1035 οἱ μὲν φασὶ μέθαις τε χρώμενον πότοις
 ἔκστασιν αὐτὸν τῶν φρενῶν πεπονθῆναι,
 δόξαντα δ' οἰκτρῶς ἐκλελοιπέναι βίον
 κατατεθῆναι λάρνακι καθὰ νέκυν,
 καὶ πωματισθέντος γε τοῦ τάφου λίθῳ,

Homeri sapientis fuerant rhapsodiae, Ilias et Odyssea. pro perniciis!

(1015) Recepto igitur Zeno imperio Harmatium, qui sibi suppetias tulerat, militaribus copiis ducem praeficit, praetereaque filium eius creat Caesarem. deinde Harmatium gladio percussus necat, (1020) filiumque eius Caesarem clero adscribit, sicque illi vitae veniam retinendae facit. "nam quoniam isti" aiebat "fregerunt fidem quam Basilisco principi sponderant, ut ipsi mihi servent eandem vereor." (1025) praeter hos alios multos leto dedit de numero nobilium atque optimatum, vel impostis plagis excruciauit. ergo scelestis indulgens facinoribus caedibusque grassans flagitiosis, (1030) imbutus insuper haeresi Dioscori, populo inuisus erat et optimatibus, coniugi vero Ariadnae quam qui maxime. quamobrem simulato mortis casu, arca conclusus, ibidem mori cogitur. (1035) ast alii narrant hunc indulgere crapulae et potui solitum, mentis perpersum ecstasim, atque ita creditum vitam finisse misere, capsae fuisse traditam ceu cadaver; tum vero saxi admoto ad sepulcrum obice,

- 1040 γοώμενον κάκιστα θανεῖν ἐν τάφῳ·
ἄλλοι δὲ παθεῖν τοῦτο δεινῆς ἐκ νόσου,
δόντα θανεῖν δόκησιν ἀθροῦσιν ὄλοις.

Ἀναστάσιος ἔτη κζ'.

Τούτου καταστρέψαντος οὕτω τὸν βίον
βουλῇ γερούσιας τε καὶ τῶν ἐν τέλει

- 1045 συζεύγνυται δὴ βασιλὶς Ἀριάδνη
Ἀναστασίῳ πρὸς γάμου κοινωνίαν,
ἔλκοντι σειρὰν ἐξ Ἐπιδάμινον γένους·
ὃν κράτορα δέδειχε τῆς Ῥωμαίδος,
Οὐρβικίου σπύσαντος εὐνούχου τότε.
- 1050 Εὐφῆμιος δ' ἔστεψε τόνδ' ἀρχιδύτης.
οὕτως Ἀναστάσιος ἔσχε τὸ κράτος,
ὅστις ἐπυνόμαστο δίκωρος θείσιν,
οἷς οὐχ ὁμοίως ἔσχεν ὁμμάτων κόρας,
ἀλλὰ μελαντέραν μὲν αὐτῶν θατέραν,
- 1055 γλαυκὴν δὲ λαιάν, ὡς ἐπίσημον φέρων.
οὗτος βδελυρὰν εἰσφορὰν χρυσαργύρου,
ἐπήκοον τρύχουσαν ἕπαν ἐσχάτως,
δασμὸν πονηρὸν εὐσεβῶς παύσας ἔχει,
καθ' ὃν τις ἠγάκαστο πᾶς συνεισφέρειν
- 1060 ὑπὲρ θ' ἑαυτοῦ καὶ προσόντων ἀλόγων
ἐτήσιον νόμισμα τῷ κοινῷ φόρον.
καὶ δημοσίας οὐσας ἀρχὰς ἀνίλους,
πρὸς δ' αὖ διοικήσεις τε κοινῶν πραγμάτων
παύσας παρεῖχεν ἀδοτὶ τοῖς ἀξίοις.

(1040) tristissime eiulantem mors oppressit. alii denique narrant id illi ex gravi morbo accidisse, visumque exstinctum omnibus.

Anastasius an. 27.

Zenone hunc vitae exitum sortito, senatus et optimatium de sententia (1045) regina Ariadna ad societatem vitae lege iugali traditur Anastasio, cui fontem generis urbs Epidaurus praebuit. tum is Romanus legitur imperator eunuchi validis artibus Urbicii, (1050) atque ab Euphemio coronatur praesule. sic est imperium nactus Anastasius, cui cognomentum Dicomus adhaesit quoniam pupillis fuit dissimilibus, dextrum videlicet nigricantem oculum, (1055) glaucum sinistrum insigniter gerens. hic tributum auri argentique, invisum, cunctis subditis molestissimum, malum vectigal pie perimens sustulit; quo manente unumquemque opus erat (1060) pro se brutisque etiam animalibus annum numisma publico aulario pendere. idem venales antea dignitates et publicarum rerum procuraciones, sublato abusu, gratis tradebat dignis. (1065) ceteras

- 1065 καὶ τὰλλα δ' ἀρχῆς ἐντυχῶς ἦν διέπων·
 πλὴν συγγυτικῶν καθυπαχθεὶς αἰρέσει
 τὰς ὀρθοδόξων ἦν κακῶν ἐκκλησίας.
 Τούτου κρατοῦντος Θαυμάσιον συνέβη.
 φύλαρχος ἀνὴρ Ἀγαρηῶν τῶν τότε,
- 1070 κλῆσιν Ἀλαμούνδαρος, ἀγαθὸς τρόπους,
 Χριστῷ προσελθὼν καὶ μνηθεὶς εἰκότως
 πρὸς ὀρθοδόξων ἀρχιφυτῶν ποιμένων,
 ἔπειτα βαπτίσματος αὐχεὶ τὴν χάριν.
 ταῦτα μαθὼν Σεβῆρος αὐτοῦ ποιμένας
- 1075 ἀνιέρους πέπομφε πρὸς τοῦτον τάχος,
 σπεύδων δι' αὐτῶν εἰς ἑαυτὸν ἐλκύσαι.
 ἐπεὶ δ' ἔρασθεὶς πίστεως Χριστοῦ πέτρα
 ἄσειστος ἦν, μέτεισιν αὐτοὺς ὡδί πως.
 ποιεῖ τινά οἱ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐκκρίτων
- 1080 πρὸς οὓς ψιθυρῶζειν τι προσκεκυφῶτα,
 καὶ τῶν βδελυρῶν ποιμένων δεδορκῶτων.
 εἶτα φύλαρχος ἀλλεῖν ὑπεκρίθη.
 ἤροντο δ' οἱ μὲν αὐτίαν· ἦ δ' ὅς τάδε,
 ὡς μὴνυθῆναι Μιχαὴλ πρωτοστάτην
- 1085 καὶ ταγματάρχην ἀγγέλων νῦν τεθνάναι.
 τῶν δ' οὐκ ἀνεκτὸν τὸν λόγον ποιουμένων,
 ὁ δ' ἐκκαλύψας τὸ δρᾶμα τοῖσδ' ἀντέφη
 "καὶ πῶς παρ' ὑμῶν συμπαθεῖν θείαν φύσιν
 ἀνθρωπίνῃ πέφυκε νῦν δεδογμένον;"
- 1090 ἐκ τοῦδ' ἀπηλλάττοντο κατησχυμμένοι.

1075 scilicet Severus Antiochiae patriarcha, haereticus synchiticus et theopaschites. M.

quoque regnandi partes recte explebat. Synchiticorum tamen occupatus haeresi ecclesiis orthodoxis molestus erat.

Hoc regnante Anastasio mira res evenit. quidam Agarenicae tribus princeps, (1070) cui nomen Alamundarus, homo frugi, Christo se adiungens riteque edoctus fidei dogmata ab orthodoxis archipraesulibus, baptismatis postremo gratiam impetrat. re cognita Severus profanos suos (1075) pastores ad hunc mittit sine mora, quorum ope neophytum ad se pelliciat. is autem fidei tenax, et Christi lapis immotus, legatos illos sic coarguit. curavit enim ut familiaris homo (1080) ad aurem sibi aliquid arcanum diceret: tum impuris pastoribus inspectantibus maerore se correptum finxit princeps. illi causam rogant; quos contra talia refert, nuntiatum sibi Michaellem summam (1085) angelorumque ducem nuper mortuum. illis sermonem talem respuentibus, fabula relecta, sic contra fatur regulus "cur ergo vos humana cum natura divinam pati, nuper tulistis dogma?" (1090) tunc illi victi pudore discedebant.

Προγονὸς βασιλεὺς οὗτος, οὐκ οἶδα πόθεν,
 ὡς ἐκ κεραινῶν ἀστραπῶν εἴμαρτό οἱ
 βίον γενέσθαι καὶ βασιλείας πέρας,
 Θάλαμον δ' ἀνήγειρε, κάλλιστον δόμον,
 1095 θολωτὸν αὐτὸν καλέσας φερωνύμωσ,
 ἐν ᾧ διάγων ἀστραπῶν ῥηγνυμένων
 ἔξαπίνης εὐρατο τέρμα τοῦ βίου.

Οὗτος Μυσῶν τε καὶ Σκυθῶν παριστρίων
 ἐπιδρομὰς λείας τε μάχας ἐκκλίνας
 1100 ἔκτισε τείχος εὖ μακρὸν κεκλημένον.
 ἄνδρα τε φρικτὸν εἶδε νυκτὸς καθ' ἑπνοὺς,
 τόμον χερσῶν φέροντα καὶ φύσκοντά οἱ
 "Ἔρα, διὰ σὴν φευκτέαν δυσπιστίαν
 ζωῆς δις ἐπὶ σῆς ἀπαλείφω χρόνους."
 1105 χαλκοῦ τ' ἀνιστῆ κλονι στήλην Ταύρου,
 τῆς πρὶν πεσοῦσης τῷ χρόνῳ τῷ παμφάγῳ.

Ἰουστίνος ὁ Θράξ ἔτη θ'.

Οὗτω λιπόντος Ἀναστασίου βίου
 Ἰουστίνος Θράξ, ἐξ ἀσήμεου τοῦ γένους,
 εἰς ἕψος ἀνήνεκτο τῆς κραταρχίας,
 1110 αὐτὴν ἔχων ἄνωθεν ἀφωρισμένην.
 μαρτύριον δέ· κινδυνεύων τεθνήσκει
 πρὸς Δικόρου πρὶν ἔσεται πρὸς ἀγγέλου,
 ἀνὴρ προσηγῆς εὐσεβόφρων ἀγγέλους,

1094 δ' abundat 1105 nempe suam statnam posuit Ana-
 stasius loco statuæ deciduæ Theodosii. M.

Certior Anastasius nescio quo auctore factus fulminum factu sibi in fatis esse ut vitæ et regno terminum imponeret, cameram struxit arte venustam mira, (1095) cui fastigiatae nomen apte fecit; in qua diversans fulmine erumpente subitum vitæ finem nactus est.

Is ut Moesorum Gothorumque Istri incolarum incursus direptiones ac proelia vitaret, (1100) murum fundavit merito dictum longum. idem viri terrificam speciem vidit per somnium, praelato libre dicentem sibi "en ego propter tuam perversam fidem bis septem vitæ tuæ annos deleo." (1105) is aeneam statuam columnæ Tauri imposuit, unde prior exciderat edaci impulsâ tempore.

Iustinus Thrax an. 9.

Sic amittente vitam Anastasio, ortus obscuro Thrax Iustinus genere ad imperii fastigium sublatus est, (1110) quod ipsi caelitus praedestinatum fuerat. eius rei indicium fuit, quod a Dicoro iam occidendus ab angelo est ereptus. vir fuit mitis, sani dogmatis, perspicax, qui rectae

- τοὺς πρὶν φυγάδας πίστεως ὁρθῆς χάριν
 1115 αὐτὸς κατὰγων καὶ τιμῶν ὡσπερ δέον.
 στοιχῶν τετάρτης συνόδου θελοῖς ὄροις
 δόγματι πάντας τήνδε θεσπίζει σέβειν
 καὶ ταῖς πρὸ αὐτῆς ἐγκρίνειν θεοκρίτοις,
 καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πατέρας θεηγόρους
 1120 καταγραφῆναι διπτύχοις ἐκκλησίας.

Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἔτη λη΄.

- Καὶ τοῦδε βίον καὶ κράτος λελοιπότος
 σκηπτουχίαν εἴληφε τὴν τῶν Ἀυσόνων
 Ἰουστινιανὸς μεγαλοεργὸς κράτωρ,
 πολλῶν δομήτωρ καὶ καλῶν δομημάτων,
 1125 ναῶν γεφυρῶν ἀστῶν, λαμπρῶν δόμων,
 ἄλλων τε πλείστων κτισμάτων καινουργέτης,
 ὧνπερ κορωνὶς ἀπαράμιλλος πέλει
 ναὸς σοφίας τοῦ θεοῦ τε καὶ λόγον,
 τῶν πανταχοῦ γῆς θαυμάτων θαῦμα ξένον.
 1130 οὗτος στρατηγοῖς ἦν κατορθῶν τὰς νίκας
 Βελισαρίω καὶ Ναρσῆ τοῖς γεννάδαις.
 σωροὺς ἀπέλων χρημάτων χρυσαργύρον
 ἐκ παντοδαπῶν ἤρμισμένους τρόπων,
 ταῦτ' ἦν ἀφειδῶς ἐκκενῶν ὀσημέραι
 1135 εἰς βαρβάρων ἄμυναν, εἰς κτίσεις δόμων.
 ἐφ' οὗ κλόνος γῆς συνέβη φρικαλέος,
 ἐμφυλίου τε πρὸς Βυζαντίδι μάχη,
 καθ' ἣν μυριάριθμον ἐκτάνθη στίφος,

fidei causa extorres homines (1115) reduxit atque debito in honore habuit; haerensque quartae synodi divinis placitis, edicto cunctis mandavit hanc colere, et cum priorum voluit reputari numero; patresque eius auctores deo afflatos (1120) ecclesiae diptychis inscribi nominatim.

Iustinianus magnus an. 38.

Postquam Iustinus vita regnoque cessit, Romanorum sceptrum manu corripuit magnificus imperator Iustinianus, pulchrorum passim auctor aedificiorum, (1125) templorum pontium urbium palatiorum aliorumque magno numero aedificiorum; quorum incomparabile coronis est templum sapientiae dei verboque structum, miraculorum in orbe omnium maximum. (1130) victorias hic per duces patrabat suos, Narsetem atque Belisarium, viros strenuos: acervos enim auri argentique, quos innumeris modis congerebat, dein large quotidie profundebat (1135) struedis aedificiis, propulsandis barbaris. sub eo motus contigit terrae horrificus, atque in urbe Byzantio civile bellum, in quo plurima ferro

μυριάδες τέτταρες ἀνηρημένων.

1140 ἤλω πολὺ τε πλῆθος ἀρρηνοφθόρων,
ὥνπερ κολαστῆς ἀσυμπαθῆς εὐρέθη.

Οὗτος βραβευτῆς συνόδου πέμπτης ἔφν,
ἥτις τετάρτης ἐμμένουσα τοῖς ὄροις
᾿Ωριγένην Δίδυμον, σὸν Θεοδώρῳ

1145 Μοψουεστίας αἰρετικῶ ποιμένι,
ἐκκηρύκτους τίθησι καὶ βδελυκτέους.

Ἦν τῷδε καὶ σύννευος ἡ Θεοδώρα,
μερὶς ἀγαθῆ καὶ θεοῦ θεία δόσις,
βοηθὸς ἀνθάμιλλος εἰς τὰ πρακτέα.

1150 ἥς ἔργον οἶκος τῶν σοφῶν ἀποστόλων.

Οὗτος πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τῷ τοῦ βίου
ἀλίσκεται φεῦ αἰρέσει βδελυκτέα,
μεθ' ἧς φάος λέλαιπεν ἡλίλου τόδε.

Ἰουστίνος ὁ νέος ἔτη ιγ'.

Μεθ' ὃν προσηγῆς εὐσεβῆς Ἰουστίνος

1155 κοσμεῖ τὸ βασιλεῖον ἐκ θεοῦ στέφος,
ἀνὴρ περιδέξιος, ἀγαθὸς κράτωρ,
εὐεργετικός, εὐμενής, ταπεινόφρων,
χρηστός, μεγαλόψυχος, ἡπία φύσις.
οὗτος ταμεῖον ἀγαθῶν πεπλησμένον,

1160 ἐν βασιλικαῖς ἀρεταῖς διαπρέπων,
δικαιοσύνη μᾶλλον ἡγλαϊσμένος.

1147 ἡν] ἐν V

caesa fuit turba, milia scilicet quadraginta. (1140) plurimis quoque deprehensis Sodomitis, horum imperator fuit inclemens vindex.

Idem curavit fieri quintam synodum, quae firmiter insistens quartae regulis Origenem atque Didymum cum Theodoro (1145) haeretico pastore Mopsuestiae damnatos sacro subdidit anathemati.

Tunc etiam coniux Caesaris Theodora, praeclarum dei donum et pars optima, gerendis rebus aemula auxiliatrix erat. (1150) ipsa sapientium struxit aedem apostolorum.

Iam vitae termino proximus Iustinianus in execrandam haeresim heu incidit, qua innexus solis huius lucem deseruit.

Iustinus iunior an. 13.

Post hunc Iustinus comis atque pius (1155) ornavit a deo datum regium stemma, et vir pragmaticus et bonus imperator, beneficus, benivolus, modesto spiritu, probus, magnanimus, miti ingenio. hic velut arca re bona redundans, (1160) virtutibusque rege dignis praeditus, iustitia tamen magis praeefulgebatur. ipsi sociata fuit foedere coniugii

- ὑπερ συνῆπτο πρὸς γάμον κοινωσίαν
 γυνῆ θεόφρων καὶ θεὸν φοβουμένη,
 κλήσιν Σοφία, καὶ σοφὴ τις τοὺς τρόπους,
 1165 ἧς ἔργον οἶκος ἀπόρων καὶ χρηστότης.
 αὕτη δανεισταῖς καταβαλοῦσα χρεῖα
 ἅπασιν οἷς οἰκῆσις ἦν αὕτη πόλις,
 χρεῶν λύτις δ' ὄφλουσι καθισταμένη,
 ἔγγραφὰς ἀπελήφε, μνήμονας δόσεις,
 1170 ὧν θάτερον μὲν τοῖς κεκτημένοις νέμει,
 τὸ δ' αὖ πυρὶ δέδωκεν εἰς ἀμνησίαν.
 Οὗτος νοσώδους σαρκίου πλάσιν ἔχων
 καὶ προῖων οὐ συγνάκις ἐκ τῆς νόσου
 ἄρπακτικοῖς ἠὔξησεν ἀναισχυντίαν.
 1175 ῥομφαία λύπης τοιγαροῦν τετρωμένος
 μετὰ Δαβὶδ ἔφωσκεν ἀπορῶν τάδε
 "τίς ἂν τιμωρὸς συμπαραστήσαιο μοι;
 ἢ νῦν ἀναστήσαιο κατ' ἀντιδίκων;"
 καὶ τις παρελθὼν, ὡς Ἡσαΐας πάλαι,
 1180 ἀνδρεῖος ἀνὴρ καὶ μισῶν ἀδικίαν,
 "ἀναξ, ἴδου πάρεμι, κέχρησό μοι."
 ἐπαρχικὴν εἴληφεν οὐκοῦν ἄξιαν,
 πρὸς δ' αὖ σθένος κράτιστον ἐκ βασιλέως
 καθ' ἄρπακτόρων καὶ λύκων βροτοκτόνων.
 1185 οὕτω κατωχύρωτο τάνδρῳ τὸ σθένος.
 ἐπεὶ δὲ προνκάθητο κρίνων ὡς δέον,
 προσῆλθεν αὐτῷ δυσγενὴς τις καὶ πένης

1173 οὐδ' om V

1178 ἢ συναναστήσαιο?

femina a deo docta deique reverens, Sophia dicta, moribus vere sophia. (1165) haec miseris spem ferendo aetatem trivit. nam exstinguendis fenerantium sortibus, quotquot in urbe regia versari novit, alieno aere pressos expedit, syngraphas atque pignora ad se recepit; (1170) quorum alterum dominis restitui iussit, alterum igni tradens rem malam abstulit.

Iustinus infirmam corporis ob compagem, raroque ob morbum prodiens in publicum, hominibus iniustis auxit impudentiam; (1175) quare maeroris iaculo confixus consilii inops cum Davide aiebat "quis, oro, vindex latus teget meum? quis adversariis mecum adversabitur?" tum quidam adstans, ceu quondam Esaias, (1180) vir animosus, iniquitatis osor, "rex" inquit, "adsum; opera mea utere." ergo is obtinuit munus praefecturae. hunc rex hortando fecit animosiolem contra rapaces homicidasque lupos. (1185) sic iste ad rem gerendam munitus fuit. ergo dum iuridico pro tribunali sedet, quidam accessit ignobilis atque pauper

- κατ' ἀνδρὸς ἰστάς ἐθγενοῦς περιβλέπτον
 ἀδικίας ἔγκλημα καὶ φανουρηγίας.
 1190 μετακαλεῖται τὸν ῥέκτην τῆς κακίας·
 ὁ δ' οὐκ ἀπαντᾷ. καὶ πάλιν δις μνησεί,
 καὶ πάλιν αὐτὸς οὐδ' ἄκροισ ὠσι κλύων.
 ἤκουστο ταῦτα τῷ δότῃ τῆς ἀξίας·
 ἦ δ' ὅς παρευθὸς ἀξιέπαινον λόγον,
 1195 “κἂν αὐτὸς” εἰπὼν “ἀδικῶν ἐγὼ πέλω,
 κατὰσπασόν με τοῦ βασιλείου θρόνου,”
 κἀντεῦθεν ἀνάρπαστον ἐκ συσσιτίου
 τὸν ἄνδρα λαβὼν ἐστιώμενον τότε,
 καὶ συνδικάσας τῷ πένητι πρὸς δίκην,
 1200 καὶ καταλαβὼν ἄρπαγῇ κεχρημένον,
 αἰκίλλεται μύστιξιν αὐτὸν ἀξίαις
 τῆς εἰς δικαστήριον ἀναισχοντίας,
 εἰσπράττεται δὲ καὶ δίκην ἀδικίας,
 εἰσπραξίν ὣν ἤρπασε πολλαπλασίω,
 1205 καὶ ταῦτα τῷ πένητι δίδωσι φέρων.

Τιβέριος ἔτη δ'.

- Τούτου τὸ βιοῦν καὶ κράτος λελοιπότος
 ἄρχει μετ' αὐτὸν Τιβέριος τοῦ κράτους,
 φιλευσεβῆς τις καὶ θεοῦ τρέμων νόμους,
 μηδὲν νεογμῶν τῶν ἐθῶν ἐκκλησίας,
 1210 ἀλλ' ἔξομαρτῶν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις,

1199 συμβιβάσας?

de viro nobili splendidoque expostulans propter iniuriae crimen et malefium. (1190) ergo is peccati auctorem in ius vocat, qui vadimonium deserit. vocat iterum: ille superbis rem praeterit auribus. id ubi datori potestatis regi innotuit, dictum laude dignum protulit: (1195) “si quidem ipse praeter ius quid fecero, hortor de regio detrahas me throno.” igitur praetor rapiens ex convivio hominem illum forte tunc prandentem, pauperis causam, ut par est, cognovit: (1200) cumque rapinae crimen emersisset, plagis merito impositis castigat reum propter contempti iudicii impudentiam. mulctam praeterea rapta pro re persolvere longe graviorem cogitur ille invitus; (1205) eamque pauperi praetor habendam tribuit.

Tiberius an. 4.

Ubi Iustinus sceptrum cum vita amisit, existit imperii successor Tiberius religionis amans homo legumque reverens, nihil in ecclesiae institutis innovans, (1210) sed in praescriptis conquiescens regulis,

- σοφῶς φυλάξας τῇ θετῇ μητρὶ σέβας,
 ὡς ἦν θεμιτόν, Σοφίᾳ βασιλίδι,
 μέλιχος ἐδέντευκτος ἠδὲς τοῖς φίλοις,
 ἐχθροῖς δὲ δεινὸς καὶ τιθεὶς σφίσι δέος
 1215 καλοῖς στρατηγοῖς καὶ στρατῶν εὐανδρίᾳ,
 οἷς συγκαθεῖλε δνσμενῶν πολλὰς πόλεις,
 λείαν μακρὰν τ' ἤλασε, λάφυρα, σκῦλα,
 εἰς πάντα φιλότιμον ἀνχῶν τὴν χέρα,
 εἰς ἐνδεῶν οἶκτόν τε καὶ πτωχῶν δόσιν
 1220 κτίσεις τε ναῶν καὶ δόμων γηροτρόφων·
 ὃς ἀλχημαλώτους βαρβάρους Πέρσας, πύλαι
 εἰς τήνδ' ἀχθέντας τὴν βασιλίδι πόλιν,
 μετημφιακῶς ἐν στολαῖς σφῶς ἐντίμως
 εἰς ἰδίαν πέπομφεν ἦκειν πατρίδα.
 1225 ἐφ' οὗ πεπομφῶς Ἀβάρων ἀρχηγέτης.
 ἤτησεν ἄνδρας τεχνίτας χειρῶνακτας
 αὐτῷ σταλῆναι πρὸς βαλανείου κτίσιν·
 ὃ δ' αὖ λαβῶν, γέφυραν ἐν ῥοαῖς Ἰστρου
 τεύξας, ἐκάκου Ῥωμαῖδος τοὺς ὄρους.

Μαυρίκιος ἔτη κ'.

- 1230 Τούτου τελευτήσαντος ἐσσεβῶς βίον
 Μαυρίκιος κράτιστος ἔσχε τὸ κράτος,
 ἀνὴρ μεγαλόψυχος, ἀνδρεία φύσις,
 ἄλλος τις Ἰῶβ ἀναφανεὶς γεννάδας,
 καὶ μακαριστὸς τοῦ τέλους χρηματίσας.

matri adoptivae legitimum obsequium praebens prudenter, Sophiae reginae, vir blandus, comis, iucundus amicis, hostibus formidandus quos terrebat (1215) egregiis forti cum milite ducibus, quorum virtute multas urbes hostium diruit et opimas manubias rettulit. idem munificam cunctis porrexerat manum, clemens erga miseros, largus indigis, (1220) struendis templis et gerotrophis deditus. barbaros etiam Persas, captivos quondam ad hanc traductos urbem regni sedem, singulos exornatos decoris vestibus ad suas remisit patrias postliminio. (1225) rege sub hoc legatos Abarorum princeps misit qui peterent dari sibi opifices artis peritos ad structuram balnei; quos ubi accepit, ponte iunxit Istrum, atque hinc Romanos fines vastare coepit.

Mauricius an. 20.

(1230) Postquam Tiberius pie vitam clausit, regnum obtinuit Mauricius praestantissimus vir magni spiritus, indole forti praeditus, alter quodammodo visus patientia lobus, vitae suae termino laudatissimus.

- 1235 τᾶλλα μὲν οὗτος πᾶσιν ἦν πεφιλμένος,
 ἡδὺς ἰλαρὸς εὐμενὴς αὐτοκράτωρ,
 ἡθος βεβηκὸς ἐμβροιδῆς προδεικνύων,
 εἰδὸς τι σεμνὸν ἄξιον τυραννίδος,
 φρενῶν βράθει, σώματος ἀλκῆ τ' ἐμπρέπον,
- 1240 Θεοῦ συνειὶς εἰς θελημάτων τέλος.
 πλὴν εἶχε καὶ τι παρακνίζον τῷ ῥόδῳ
 ἢ τῷ σίτῳ τι καὶ ζιζάνιον τάχα.
 φειδωλὸς ὑπείληπτο πᾶσι καὶ γνίφων
 ἤτιτων τε χρυσοῦ χρημάτων οὗτος κράτωρ.
- 1245 καὶ δῆλον ἔξ ὧν κατερεῖ τρέχων λόγος.
 ἐπῆλθεν ἄρχων Ἀβάρων Θράκη τότε
 σὺν ἀμυθῆτου στρατιᾶς ὁμαιχμία.
 ἤλασε λείαν καὶ λάφυρα λαμβάνει,
 καὶ πλήθος ἐξώγρησεν ἄλλο μυρίον
- 1250 ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ βρεφῶν καὶ νηπίων,
 ἕς χιλιάδας ἕξ δις ἀριθμουμένων.
 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μηκύνειν λόγον;
 ἰστᾶ τιμὴν σφῶν χιλιάδας ἕξ μόνας
 ἢ βαρβαρικὴ φιλόχρυσος καρδία.
- 1255 αἰτεῖ τὸ δοχθέν, προσφέρει τι καὶ βίας.
 ὃ μὲν βασιλεὺς φεῦ προτιμᾷ χρυσίον·
 ὃ βάρβαρος δὲ (μὴ ῥαγῆς μοι, καρδία·
 ὦ θηριώδους, ὦ μυρικῆς καρδίας!)

1243 γνίφων] ita codex. quare hinc aperte cognoscimus huic vocabulo sensum eundem a Niceta etiam Choniata tribui, quem auctorem non recte intelligit Cangius in lexico. M.
 1255 τὰ.] τί V

(1235) hic universo populo in amore fuit, suavis, hilaris, benivolus imperator, morum constantiam gravitatemque gerens, statura venerabili et rege digna, mentis consilio, corporis vigore cluens, (1240) semperque ad numinis placita cursum dirigens. verumtamen in rosa spina fuit, et tritico zizanium subnatum est: parvus atque avarus hic videbatur omnibus atque auri fame laborans imperator; (1245) quam rem sermo sequens confirmabit. rex Abarorum Thraciam tunc invasit cum coniurato exercitu innumerabili, praedam abduxit, manubias rapuit. in his ingentem turbam cepit vivam (1250) virorum et mulierum ac puellorum, quorum sunt numerata milia duodecim. porro ut historiam rei paucis exsequar, his simul cunctis nummum haud plus sex milia barbarica avaritia pretium statuit. (1255) petit responsum, minas intentat quoque. at rex hominibus, pro nefas! aurum praefert. tum barbaras (ah mihi ne cor dispareat! proh beluinum animum ac furiosum!) tam grandem

- κτείνει τοσοῦτον κυριώριθμον στίφος.
 1260 αἱματόφυρτος ἔλκεται ῥοῦς αἱμάτων,
 ὡς κατὰ πρῶτους ἕδωρ ψυχρὸν ἐκτρέχον.
 ἄναξ συνῆκεν, ἔμμονον φέρων φρένα,
 αἰσθητικὴν καρδίαν, ὡς σῆς ὀστέων,
 ἥπερ κακοῦ γένοιτο Τελγῖνος φθόνω.
 1265 Θεὸν λιπαρεῖ τοῦ μύσους τὰς εὐθύναις
 ὧδ' εἰσπραχθῆναι σχεῖν τε κακῶν τὴν λύσιν.
 ἔδοξε γοῦν τι κατ' ὄναρ οὕτω βλέπειν,
 πολὺ τι πληθὸς γηγενῶν παρεστάναι
 ἀνδρῶν γυναικῶν εἰκότι τοῦ δεσπότου,
 1270 καταβοᾶν τε σφῶς ἄνακτος σὺν γόοις,
 αὐτοῦ συνόντος συμπαρεσιτώτος τρόμω·
 φωνῆς τ' ἀκούειν εἰκότος προῖγμένης,
 ποῦ τῶν κακῶν βούλοιο δοῦναι τὴν δίκην
 τὸν τοῦ μύσους αἴτιον ἐκ φειδωλίας;
 1275 ἐνταῦθ' ὅπου μέτριον ἔσται τὸ τρόχον,
 ἢ ταῖς ἐκείθεν παραπεμφθῆναι δίκαις;
 τὸν δ' ὧδε φάναι, συνιέντα τοῦ λόγου.
 παραδοθῆναι λοιπὸν Φωκᾶ προσκλύει.
 ἔπνου δ' ἀνέντος ἔπαρ, οὐκ ὄναρ κρίνει
 1280 ὧν εἶδεν ὧν ἤκουσεν εἶναι τὴν θῆαν.
 μετακαλεῖται Φιλιππικὸν σὺν τάχος
 εἰρκτῆς τε δεσμῶν τῶν ἀδίκων ἐκλύσας,
 οἷς αὐτὸν ἐξέθλιβεν ἐξ ὑποψίας,
 καὶ σπένδεται γε, καὶ κομίζεται λύσιν
 1285 ὧν αὐτὸν εἰργάσατο κακῶν ἀδίκως.

turbam ense districto metit: (1260) atra voluntur humi fluenta sanguinis, frigidus ut labitur per praeceps aquae humor. id audiit immotam mentem gerens rex, corde tamen vulnerato, ceu depascitur ossa teredo invidi magi fascino. (1265) deum igitur rogat, cito culpae poenam ut ab se repetat, et animum cura solvat. ergo visus est sibi per somnium cernere multam utroque e sexu mortalium turbam adstare coram imagine Christi domini, (1270) regemque adversus clamoribus expostulare, ipso praesente remque cum metu audiente. tunc ab imagine vox emissa sonuit, ubinam is vellet malorum poenam luere qui se avaritiae obstrinxerat piaculo. (1275) num hic, ubi supplicium clementius erit, an illic alias poenas experiri? is hic se malle, verbo intellecto, ait. tum se traditam Phocae fuisse audiit. somno discusso verissimum visum putat, (1280) quae vidit quaeque audiit in eo spectaculo. protinus ergo advocat Philippicum carcere ex iniusto, vinculis detractis, quae suspicione motus eum gravaverat; pacem impertit, veniam vicissim (1285) prae-

- καὶ ταῦτα μὲν πέπρακτο τόνδε τὸν τρόπον,
 ἣ δὲ στρατιὰ στασιάσασα τότε
 Φωκῶν ἀηγήδρευσαν εἰς βασιλέα·
 μεθ' οὗ πόλιν φθάνουσι τὴν βασιλῖδα,
 1290 καὶ ταινιοῦται παλάμαις ἀρχιπράτου.
 σπούδασμα προύργου τῷδε λοιπὸν γίνεται
 τὸ Μαυρικίον παγγενεὶ δοῦναι ξίφει·
 ὄθεν κελύσει (φεῦ φορικῆς καρδίας)
 Φωκῶν τυράννου τοῦδε καὶ φαυλεργάτου
 1295 (δεῖ γὰρ ἐπιτρέχοντα λιπεῖν τὰν μέσῳ)
 γυνή τε παῖδες ἐκθερλίζονται ξίφει,
 τοῦ Μαυρικίου συμπαρόντος δρωμένοις
 καὶ τὰς σφαγὰς φέροντος ἀνδρειοφρόνως
 καὶ τῶνδε χάριν τῷ θεῷ κατειδότος.
 1300 κατὰ τὸ τέλος τέθνηκεν ἀδίκῳ κρίσει.
 Οὗτος τεσσαράκοντα Χριστοῦ μαρτύρων
 νεὼν τελειοῖ φαιδρύνας ὑπερλίαν,
 πρὸς Τιβερίου κτίσεως πρὶν ἡρομένης.

Φωκῶν ὁ τύραννος ἔτη η'.

- Φωκῶν τυραννεὶ τοῦ βασιλείου κράτους,
 1305 ἀνὴρ ἀποφράς, αἰμοχαρῆς καρδία,
 τύραννος ὠμὸς καὶ φιλαίματος κύων,
 γυναικομανῆς καὶ φίλινος καὶ πότης,
 αὐταρχίας ὕνειδος ἢ μᾶλλον λύμη,

1292 παγγενῆ V

teritarum impetrat iniuriarum. horum gestorum talis fuit exitus. exin exercitus motu seditioso imperatorem acclamavit Phocam, qui fretus armis Byzantium veniens (1290) stemmate ornatur manu archipraesulis. mox pretium operae facturum se putavit, si Mauricii genus omne perimeret. quamobrem de mandato cruenti animi, Phocae tyranni inquam scelestissimi, (1295) (mitto enim quicquid intermedium extitit) principis uxor liberique gladio caeduntur. aderat spectans Mauricius caedemque heroico tolerabat animo, gratiam immo deo ob eandem agens. (1300) ipse ad extremum nece iniusta periit.

Rex hic quadraginta Christi martyrum templum absolvit ornans mirifice, quod Tiberius struere coeperat.

Phocas tyrannus an. 8.

Phocas tyrannice regnum occupavit, (1305) nefarius homo, sanguinarius animus, saevus tyrannus, cruoris canis appetens, mulierosus, comisator, ebriosus, imperii dedecus vel magis exitium, prosperitatis

- τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀφανιστῆς πραγμάτων,
 1310 ὑπηκόων δῆμιος ἀλάστωρ φθόρος,
 ὕδατι πυρὶ καὶ θαλάσῃ καὶ ξίφει
 οἴκτιστα τοὺς μὲν ἐκδιδούς, φεῦ τοῦ πάθους·
 τῶν δ' αὖ μέλος μέρος τι σώματος τέμνων
 περινοστεῖν ὄνειδος εἶα τῷ βίῳ
 1315 οὗ ῥαθυμία συνεχεῖ τ' οἰκουρίᾳ
 ἔῴα Πέρσαι κατέδραμον χωρία,
 ἐπῆλθον ὄπλοις Καππαδοκίας ἕροις
 καὶ Γαλατίας καὶ Παφλαγόνων τόποις,
 κοίλης Συρίας, τῆς ὕλης Ἀρμενίας,
 1320 λεηλατοῦντες καὶ μέχρι Χαλκηδόνος,
 Παλαιστίνην δὲ καὶ τόπους τῆς Φοινίκης
 τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς συνέταξαν χωρίοις.
 τὸ δ' Ἀβάρων στράτευμα πάλιν ἐν δύσει
 χώρας δυτικῆς κατέκειρε καὶ πόλεις.
 1325 ἡ στρατιὰ δ' ἔφθαρτο Ῥωμαίων μάχαις,
 λοιμός τε λιμὸς κατέτρυνε τὰς πόλεις,
 ἀμετρία κρούς τε καὶ κτηνῶν φθίσις,
 κακὰ διωλύγια, ποικίλα πάθη.
 τὸ κατ' Ἀντιόχειαν δ' Ἑβραίων φύλον

1314 haec Phocae verissima vituperatio prorsus infirmat fidem laudativae inscriptionis his annis in Romano foro detectae sub columna honori eius regnantis ab assentatore dicata, quae est huiusmodi: † *optimo clementis. felicissimoque principi, domino N. Focae, imperatori perpetuo, a dō coronato, triumphatori semper augusto, Smaragdus ex praepos. sacri palatii ac patricius et exarchus Italiae, devotus eius clementiae, pro innumerabilibus pietatis eius beneficiis et pro quiete procurata Ital. ac conservata libertate hanc statutam pietatis eius, auri splendore micantem, huic sublimi columnae ad perennem ipsius gloriam imposuit ac dedicavit die prima mensis August. indict. und pc. pietatis eius anno quinto. M.*

Romanae eversor, (1310) carnifex populi, daemon, et labes, aqua igne mari gladio perdens alios tristissime, proh miseriam! alios imminutos corporis partibus sinens ignominiam suam circumferre. (1315) dum hic ignave desidet domi, eas incursarunt provincias Persae: armis pulsarunt fines Cappadocas, Galatarum terras et Paphlagonum; ex Coelesyria cunctaque Armenia (1320) praedae egerunt usque Chalcedonem: tum Palaestinam et fines Phoenicios in provinciam Persicam redegerunt. at in occidente Abarorum exercitus terras atque urbes populabatur. (1325) Romanae vires proeliis sunt accisae, urbes afflixit fames cum pestilentia, vis nimia frigoris et iumentorum lues, malorum cohors im-mensa et multiformis. tum etiam Antiochiae Iudaicus populus (1330) sedi-

- 1330 στάσιν κινούσι καὶ μάχην χριστιωνύμοις,
καὶ δρωῖσι πολλοὺς εὐσεβῶν ἔργον ξίφους,
μεθ' ὧν Ἀναστάσιον αὐτῆς ποιμένα,
καὶ νεκρὸν αὐτοῦ τῷ πυρὶ δεδωκότες.
οὕτω κακῶν τις Ἰλιάς πάντ' ἐκλόνει,
1335 καὶ κυμάτων σύρροια, καθάπαξ φάναι,
λαιλάψ τε δεινὴ καὶ καταγιγίς καὶ ζάλη
καὶ τρικυμία πνευμάτων ἀντιπνῶων
ἐφιλονίκουν τῷ βυθῷ καταδῦσαι
αὐταρχίας ὀλκάδα τῆς ἐγκοσμίου,
1340 ναύαρχον οὐκ ἔχουσαν ὀλακοστροφόν.
οὕτω κακῶς πάσχοντος Ἀυσόνων κράτους
στρατηγὸς Ἡράκλειος Ἀφρικῆς τότε,
στόλῳ πεπλευκῶς εἰς βασιλίδα πόλιν,
ἤτησε Φωκῶν, συμπλακεῖς τῷδ' εἰς μάχην,
1345 καὶ τόνδε κτείνας παραλαμβάνει κράτος.

Ἡράκλειος ἔτη λ'.
 Φωκῶ φθαρέντος, ὡς ἔφην, αὐτοκράτωρ
 Ἡράκλειος πέφηνεν, ἀριστεὺς μέγας,
 ἄλλος τις ὄντως Ἡρακλῆς κατὰ σθένος,
 οὐ θηρίων γῆν ἐκκαθαίρων ἀλόγων,
 1350 οἷδ' Εὐρυσθέως προσταγαῖς εἰκὼν βίᾳ,
 ἀλλ' ἀπελαύνων ἐκδιώκων μακρόθεν
 πόρρω τε τιθεὶς γῆς ὅλης Ῥωμαίδος

1345 τὸ κράτος V

tiosa pugna Christianos appetiit, permultasque piorum vitas gladio mesuit; in his pastorem urbis Anastasium, cuius etiam cadaver igni tradidit. sic malorum Ilias quatiebat omnia. (1335) prorsus veluti quidam concursus fluctuum, turbo, procella, maris aestuatio, gravis tempestas flatuum adversariorum, certabant profundo mergere mundani imperii navigium, (1340) navarcho destitutum, qui clavum regeret. cum res Romanae ita laborarent, Africae per id tempus dux Heraclius, armatam classem appellens ad urbem regiam, Phocam conserto proelio debellavit; (1345) quo occiso sibi imperium vindicavit.

Heraclius an. 31.

Phoca sublato, ut dixi, imperator processit Heraclius, ingens heros, alter reapse Hercules propter vires, nec vero terram purgans brutis beluis, (1350) neque Eurysthei mandata coactus faciens, verum expellens longissimeque persequens Romanisque finibus procul submoventis,

- Χριστοῦ δυνάμει, σταυρικῇ παντευχίᾳ,
 ὡς θῆρας ἄλλους ἀγρίους φιλαιμάτους
 1355 ἢ παλαμναίους καὶ θρασεῖς κύνας λύκους,
 Πέρσας ἀναιδεῖς ἀρπαγαῖς κεχορημένους.
 δς ὢν στρατηγὸς καρτεροβήτοχος μάχαις
 καὶ ζηλοτυπῶν πατρῶν νόμων χάριν
 κλέους τε τοῦ πρὶν Αὐσόνων κραταρχίας,
 1360 πολλοὺς ἀνατλάς καὶ μεγάλους κινδύνους,
 ὑπερμαχεῖ κάλλιστα Ῥωμαίων ὄρων
 εἰς πίστειως σύστασιν εἰσεβοφρόνων,
 εἰς ἀντέρεισιν εὐαγῶν Χριστοῦ νόμων
 εἰς τε πλατυσμὸν τοῦ κράτους σχοινοισμῶτων
 1365 ἐπάνοδόν τε Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων.
 λεηλατοῦντος τηνικαῦτα Χοσροῦ
 Περσῶν κρατάρχου πάντα τῆς ἕω μέρη,
 καταδραμόντος καὶ Παλαιστίνης ὄρους,
 θεοῦ πόλιν τε τὴν Σιών ἠλωκότος,
 1370 χριστιωνύμων ἔφθαρτο πλήθος μυρίον,
 ἐς μυριάδας ἐννέα ποσούμενον,
 τὸ μὲν θειρισθὲν τῶνδε πρὸς μάχην ἕϊφει,
 τὸ δ' αὖ φονευθὲν Ἑβραίων κακουργία·
 ὠνούμενοι γὰρ αἰχμαλώτους δυστρόπως
 1375 μικρᾶς τιμῆς οὐτοί γε πρὸς τῶν βαρβάρων
 ὑπήγον εὐθὺς τῇ τομῇ φεῦ τοῦ ἕϊφους.
 Πέρσαι δὲ Σιών ποιμένα, θεῖα ξύλα
 ἐς Περσίδ' ἀπήγαγον αὐτῶν πατρίδα.

1371 μυριάδων ἐννέα ποσομένων V

Christi virtute crucisque panoplia, feras alias saevas et sanguinarias (1355) dirosque lupos atque canes rabidos, impudicos nempe Persas ac direptores. hic cum dux esset in proeliis strenuus et patriarum legum amore flagrans, dum veterum imperii gloriam revocat, (1360) multis magnisque implicuit se periculis, fines Romani orbis protexit strenue, orthodoxorum dogmata confirmavit, pro sanctis Christi legibus arma movit, proque dilatandis etiam imperii finibus, (1365) prorsus ut rem Romanam restitueret. tunc autem Persidis regnatore Chosroë eoas ubique terras depraedante, fines quoque invadente Palaestinos, ita ut Theopolim ipsam Sionem ceperit, (1370) Christicolarum perit immensus numerus, milia hominum scilicet nonaginta, partim in ipso proelio gladiis caesa, partim dolo Hebraeorum pessum data. quippe hi captivos fraudulentem emptos (1375) tenui repensa barbaris pecunia, protinus gladiis, pro dolor! conficiebant. barbari Sionis pastorem sacrumque lignum in Persidem abduxerunt, patriam suam. haec imperator audiens

- ταῦθ' ὁ κρατῶν γνούς πυρπολεῖται καρδίαν,
 1380 στράτευμ' ἀποχρῶν μηδαμῶς κεκτημένος
 μηδ' αὖ δαπάνην χρημάτων ἀναλόγων
 εἰς ἀντιπαλάμησιν ἐχθρῶν βαρβάρων.
 ἄμωσ δὲ καὶ χρήματα καὶ στρατοῦ στίφος
 καὶ τὰ πρὸς ἐξόπλισιν εὖ ἀπαρτίσας,
 1385 τὰ μὲν πρὸς οἰκῶν ἱερῶν χάριν δάνους
 τὸν δ' ἐκ θεμάτων συναγείρας ὡς δέον,
 κατὰ Χοσροῦ σὺν θεῷ νίκης δότῃ
 μετὰ στρατιᾶς ἐμβάλλει τῇ Περσίδι.
 Θεοῦ τὸ λοιπὸν ἐμπνέοντος τὸ σθένος
 1390 περιφανῆ τρόπαια, γεννίας νίκας
 ἐκεῖ παρῶν δέδρακε κατὰ βαρβάρων
 ἔκτεινε καὶ γὰρ βαρβάρων πλείστας ἴλας,
 ἤλασε λείαν καὶ λαφυραγωγίαν,
 δῆρῶν ἐρημῶν πυρπολῶν τὰ βαρβάρων.
 1395 ταῦτ' ἐν χρόνοις ἕξ Ἡράκλειος ἀνύσας,
 ἕξ' ἄλλα τε σεπτὰ καὶ Σιών ἀρχιθύτην
 Ἱερουσαλήμ ἐγκαταστήσας πόλει,
 πρὸς βασιλῖδα καθυποστρέφει πόλιν,
 ἐν ἐβδόμῳ κάλλιστα χαίρων τῷ χρόνῳ,
 1400 ὑμνούμενος στόμασιν ἀστῶν μυρίων,
 ὀφθαίς ἀριστεύς γεννάδας νικηφόρος.
 Οὗτος βασιλεὺς ἐξομαρτῶν ποιμήσιν,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μισθίοις τε καὶ λύκοις,
 ἐκ συγχυτικῶν οὐ καθαρῶν ναμάτων

angebatur, (1380) nempe militum numero pauciore instructus, item pecuniae auxilio destitutus, quominus hostem barbaram propulsaret. mox tamen opes numerosumque exercitum armorumque apparatus apte instruens, (1385) pecunia e templis mutuata gratis, collecto de provinciis idoneo milite, adversus Chosroem deo victorioso fretus cum exercitu in Persidem facit impetum. exin vigorem animis subdente deo, (1390) victorias nobiles, splendida tropaea rex illic praesens rettulit de barbaris. occidit enim hostium catervas plurimas, praedam abegit, manubias abstulit, strage igne vastitate attrivit barbaros. (1395) hic Heraclius patrias intra sexennium, post sanctum lignum cum Sionis praesule Hierosolymis rursus collocatum, ad regiam urbem septimo revertitur mirifica laetitia redundans anno, (1400) hymnis innumeris celebratus populi, heros et victor praedicatus nobilis.

Hic rex quibusdam pastoribus obnoxius vel potius mercenariis, immo et lupis, ex his synchyticis impurisque fontibus (1405) perni-

- 1405 ἀνατροπὴν ποτίζεται βδελυκτίαν.
 ἐφ' οὗ Μουχοῦμετ λιοπλάνος καὶ φέναιξ,
 φύλαρχος αἰσχρὸς Ἀγαρηῶν ἀθέων
 καὶ μυσταγωγὸς ἀθεμίτων θεγίων,
 φθισίβροτος λόμη τις ἐξέρφ βίω·
- 1410 ὃς ὦν γυναικὸς Περσίδος θῆς πλουσίας,
 ἀνὴρ γόης ἄσημος, ἀτίμου γένους,
 σύννευον ἔσχε τήνδε κακοτεχνίας·
 εἶτα φύλαρχος καὶ διδύσκαλος πλάνος
 οὐκ οἶδ' ὅπως γένοιτο τῶν ἐκ τῆς Ἀγαρ.
- 1415 οὗτος προῖων ἐξ Αἰθρίβου χωρίων
 ὑποστρέφοντι βασιλεῖ νικηφόρῳ
 προσῆλθεν αἰτῶν χῶρον εἰς κατοικίαν·
 καὶ παραλάβων κατέδραμε Συρίαν,
 καὶ Ῥωμαϊκῶν κατακρατεῖ χωρίων.

Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Ἡρακλείου ἔτος α'.

- 1420 Τοῦ δ' Ἡρακλείου τὸν βίον λειοπότης
 Κωνσταντῖνος παῖς θεοδόφρων ἔσχε κράτος·
 μεθ' ὃν σὺν υἱῷ Ἡρακλωνᾶ Μαρτίνα,
 ὦν γλῶσσαν ἢ μὲν τέμνεται μάλ' ἐνδίκως,
 Ἡρακλωνᾶς δὲ τοῦ προσώπου τὴν ῥίνα,
- 1425 φυγὴν κατακριθέντες ἐνδικωτάτην.

1405 ποτίζει V 1412 κακοτεχνίας? 1422 scilicet
 Martina noverca sustulit veneno Constantinum privignum,
 invasitque tyrannidem cum Heraclona filio; cuius sceleris ius-
 tas poenas mox dedit. M.

ciem perpotavit execrabilem. sub eo Mahumetus, populi seductor fal-
 lax, turpis atheorum princeps Agarenorum, nefandae religionis ante-
 cessor, ad hominum exitium orbi innotuit. (1410) feminae hic ditis
 Persidis cum esset famulus, impostor, homo obscurus, stirpe ignobili,
 hanc habuit tori sociam et malitiae. exin evasit princeps doctorque
 nugax nescio quo pacto apud Agarae posteros. (1415) idem progrediens
 ex Aethribi regionibus imperatori post victoriam reduci occurrens, se-
 dem ad incolendum petiit; qua mox impetrata Syriam incarsavit et Ro-
 manorum terris potiri coepit.

Constantinus Heraclii filius an. 1.

(1420) Postquam Heraclius finem vitae imposuit, Constantinus filius
 regnavit orthodoxus; post quem Martina cum Heraclona filio. sed enim
 matri merito lingua exciditur, turpiter Heraclonas truncatur naribus,
 (1425) uterque exsilio multatur iustissimo.

Κώνστας ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦτοι ὁ ἕγγονος Ἡρακλείου ἔτη κζ΄.

*Ἐτα κατάρχει τοῦ κράτους τῶν Ἀπόσόνων
Κώνστας, διώκτης εὐσεβεστέρου μέρους,
Κωνσταντίνου παῖς, ἕγγονος δ' Ἡρακλείου,
τάλλα μὲν οὐκ ἄχρηστος ὄφθεις τις κράτωρ,*

1430 *σέβας δ' ἀχρεῖος οἰοφροσύνης τάλας,
ὃς ἐκδιώκων ὀρθοδοξούντων μέρος
καὶ Μάξιμον δ' ἤλασε τὸν θεηγόρον
σὺν τοῖς μαθηταῖς καὶ Μαρτίνον τὸν πύπαν.
δμαιομὸν αὐτοῦ κτείνας οὗτος ὁ κράτωρ*

1435 *μισητέος κέκριτο καὶ βδελυκτέος,
καὶ μᾶλλον οἷς δέδρακε κακῶς ἄγιους.
διατριβὰς οὖν ἐκλεπῶν Βυζαντίδος
πρὸς Σικελίαν τὴν μεγίστην ἐκπλέει,
καὶ Συρακούσων ἔσχεν εἰς κατοικίαν.*

Κωνσταντῖνος ὁ Πωγωνάτος ἔτη ιζ΄.

1440 *Τούτου σφαγέντος καὶ μεταστάντος βίου
Κωνσταντῖνος παῖς εὐσεβῆς, Πωγωνάτος,
παραλαβὼν ἴδυνε τὴν κραταρχίαν,
ἀνὴρ ἀγαθός, ὀρθοδοξίας φίλος,
ὅστις πατρῶων κακοδοξίαν λύων*

1445 *ἤθροισε σεπτῶν πατέρων θεῖον στίφος,
συνέδριον κάλλιστον ὀρθοδοξίας,
ἐπὶ γε Χριστοῦ δογματισάντων ἅμα*

Constans Constantini filius Heraclii nepos, an. 27.

Exin Romanorum obtinet imperium Constans, piarum persecutor partium, Constantini filius, nepos Heraclii, ceteris usibus non malus imperator, (1430) dogmate sed pravus, monophysita miser; qui dum negotium facessit orthodoxis, Maximum quoque theologum expulit cum suis discipulis cumque Martina papa. cum vero et proprium fratrem occidisset, (1435) invisus plane evasit et abominabilis; tum praesertim quia sanctos iniuria affecerat. ergo Byzantii degere iam non sustinens ad insularum maximam Siciliam venit, et Syracusis stabilem sedem fixit.

Constantinus Pogonatus an. 17.

(1440) Cum violenta Constans obiisset nece, Constantinus pogonatus, praedicti filius, delatum ad se imperium coepit regere, vir bonus, dogmatis recti amans; qui ut patris haeresim solveret, congregavit (1445) venerabilium patrum divinum coetum, pulcherrimum synedrium orthodoxiae; qui definierunt in Christo fuisse simul duas voluntates na-

- διπτὰς θελήσεις καὶ φύσεις ἠνωμένας,
καὶ καθελόντων πάντα οἰοφυσίτας.
- 1450 τούτου κρατοῦντος Ἀγαρηῶν τις στόλος
τῇ βασιλίδι προσβυλὼν ταύτῃ πόλει
ἐβόσκετο ξύμπαντα τὸν περὶ τόπον,
ἦρος μὲν ἰστάς χαλεπὰς ναυμαχίας,
ἄρμιστο χειμῶνος δὲ τοῖς νεωρίοις
- 1455 τοῖς τῆς Κυζίκου μέχρι ἐβδόμου χρόνου.
ἐπεὶ δὲ τετράχωτο μήκει τοῦ χρόνου,
πλοῦά τε συντέτριπτο τούτου τὰ πλέω,
ὀφλισκάνων γέλωτα καθυποστρέφει,
καὶ κατὰ τὴν κλέυθον ἅπας ἐφθάρη
- 1460 λαίλαπι δεινῇ τῇ θεοῦ συνεργίᾳ.
πρὸς τοῖσδ' Ἀβάρων στρατιὰ φρικαλέα
ἐπῆλθε ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει,
φρίσσουσα τοῖς δόρασι καὶ πανοπλίαις,
καὶ πᾶσα κατέφθαρτο Ῥωμαίων σθένει,
- 1465 τῶν νεκριμαίων βαρβάρων ποσομένων
ἐς χιλιάδας τριάκοντα τὰς ὄλας.
ὕγρον τε πῦρ εὖρητο τούτοις τοῖς χρόνοις
Σύρου παρὰ του τέκτονος Καλλινίκου.

Ἰουστινιανὸς ὁ Ῥινότμητος ἔτη ι'.

Ἐἶτ' Ἰουστινιανὸς ἤρξε τοῦ κράτους,

- 1470 Κωνσταντίνου παῖς, εὐσεβῆς κατὰ σέβας,

1451 hinc atque ex aliis locis similibus satis apparet chronologum Ephraemium fuisse vel patria Byzantinum vel saltem incolatu. M.

turasque unitas duas, amctisque valedixerunt monophysitis. (1450) hoc imperante quaedam Agarenorum classis ad hanc adnavigans urbem regiam populabatur omnem circa locum, vere quidem acres committens naumachias, hieme se subducens ad navalia (1455) Cyzici; atque id septennio factitavit. sed cum iam lapsu temporis attrita esset confractaeque laborarent pleraeque naves, ridicula iam classis reversa est. tum universa in cursu pessum ivit (1460) turbine gravi, vi conspirante dei. insuper Abarorum formidabilis exercitus ad hanc urbem accessit regiam, lanceis horridus et cataphracto milite. attamen universus Romanis viribus (1465) succubuit, tot cadentibus in acie barbaris ut triginta milium summa collecta fuerit. ignem quoque Graecum his temporibus Syrus invenit artifex Callinicus.

Iustinianus Rhinotmetus an. 10.

Deinde Iustinianus regnare coepit, (1470) Constantini filius, reli-

- φρονῶν μὲν ὀρθά, πλὴν δ' ἀπηγῆς εἰς ἄγαν.
 οὗτος Σθλαβικῶν βαρβάρων ἀποκρίνας
 ἠβῶντας ἄνδρας, ὀπλίτας ῥωμαλέους,
 φονικὸν ἐκπνέοντας Ἄρην ἐν μάχαις,
 1475 ἔς χιλιάδας τρεῖς δέκ' ἀριθμουμένους,
 νέον συνεστήσατο σύνταγμα φίλον,
 λαὸν περιούσιον αὐτὸ καλέσας·
 ἐφ' ᾧ γεγηθῶς καὶ πεποιθῶς μειζόνως
 κατ' ἀντιπάλων ἰστράτευσεν Ἀρράβων,
 1480 σπονδὰς λελυκῶς τὺς πρὸς αὐτοὺς ἀδικίως.
 ἐπῆλθε τοίνυν σὺν στρατιᾷ βαρβύροις
 σύγχυσιν ὄρκων ἐν λύπῃ ποιουμένοις.
 στρατὸς δ' Ἀρράβων ἀντεπήγετ' αὖ πάλιν
 σπονδῶν γραφὴν ἔνορκον ἐκκρεμαμένην
 1485 κοντοῦ φέρων, σφῶν στρατιᾶς ἠγουμένην.
 καὶ συρραγείσης καρτερῆς δεινῆς μάχης
 ἀποστατήσαν ἐκ φάλαγγος τῆς νέας
 τὸ πλεῖστον αὐτῆς, χιλιάδες δις δέκα,
 προστίθεται κάκιστα τοῖς ἀντιπάλοις.
 1490 ἐντεῦθεν αἰσχρῶς βασιλεὺς ἠττημένος,
 μόλις φυγῶν κίνδυνον, ἀνθυποστρέφει·
 καὶ τηνικαῦτα, φεῦ ἀπανθρώπου τρόπου,
 τοὺς ἐκ νέου τάγματος ἐκλειμμένους
 πάντας μαχαίρας τῇ τομῇ καθυπάγει.
 1495 καὶ βάρβαροι μὲν τοῦ κατείργοντος σπᾶνε
 ἑῷα πάντα κατέδραμον χωρία,

1485 ἠγουμένης V

gione sincerus, dogmate rectus, sed crudelis admodum. hic e barbaris Sclavis delectu habito puberes iuvenes, bellatores validos, cruentum Martem in proelii spirantes (1475) conscripsit, milia triginta scilicet, novum exercitum carum praecipue, quem appellavit populum eximium; quo delectatus confidensque maxime bellum susceperat adversus Arabes, (1480) pace cum ipsis dirempta inique. barbaros igitur armis est aggressus, qui abruptum foedus aegre ferebant. Arabum copiae vicissim processerunt iurati foederis scriptum suspensum (1485) conto gestantes primis in ordinibus. mox obstinato acricque suscepto proelio, novae phalangis defecit subito pars maior, scilicet viginti mille, seque foedissime adiunxit hostibus. (1490) quamobrem turpiter victus imperator, aegre periculo elapsus, revertitur. tunc autem, eheu inhumanum animum! novae phalangis partem residuam gladiatorum ictibus cunctam subiecit. (1495) barbari autem prohibente nemine eas cunctas incursabant

αὐτὸς δ' ἀπησχόλητο κτίσμασι δόμων,
ἐνδιατρίβων τοῖς βασιλείοις δόμοις,
τοῖς πᾶσι βαρὺς δυσαχθῆς δεδιγμένος.

Λεόντιος ἔτη γ'.

- 1500 ὄθεν μισηθεὶς ἀπελήλαται κράτους
ἐπιφύεντος τῷδε τοῦ Λεοντίου
καὶ κράτος ἀρπάσαντος εὐχερῶς δόλω,
ὃς τοὺς φυλακαῖς ἐγκαθειργμένους λύσας,
μεθ' ὧν ἐθάρρει δράματος συνιστόρων
- 1505 ἄλλων τε πολλῶν, ἐκτελεῖ δεδογμένα,
καὶ καθελὼν ἄνακτα τὸν πρὶν τοῦ Θρόνου,
τεμῶν τε ῥίνα τοῦ προσώπου καινίδι,
εἰς Χερσῶνα πέπομφεν ἔμφρουρον πέλειν.
- Οὕτω κρατοῦντος τοῦ κράτους Λεοντίου
- 1510 στόλος πεπλευκῶς Ἀρράβων ἐθναρχίας
δρους Ἀφρικῆς κατέκειρε καὶ πόλεις.
καὶ πέμπεται δὴ πρὸς βασιλέως στόλος
εἰς ἀντιπαράταξιν ὑπεναντίων,
ὃς συρραγεῖς ἤτητο βαρβάρους μάχη
- 1515 καὶ παλινοσῶν πρὸς Κρητῶν νῆσον φθάσει,

Ἀψίμαρος ἔτη ζ'.

ἔνθ' Ἀψίμαρόν τινα συναποστάτην
ἀνείπον ὡς ἄνακτα τῆς Ῥωμαίδος·

1507 en belle Ephraemius confirmat vocabulum καινίς, quod ab antiquioribus lexicis abest, quodque Herodianus nuper editus Epimer. p. 63 explicat μάχαιρα. M.

partes. ipse struendis domibus dabat operam, in regis palatiis tempus conterens, gravis iam omnibus et intolerabilis.

Leontius an. 8.

(1500) igitur invisus imperio deiicitur Iustinianus, Leontio rebelante doloque facili potentiam arripiente. namque carceribus detentos liberans hos adiutores habuit facinoris, (1505) aliosque multos rei perficiendae socios. quare priorem throno regem detrahens, eumque narius ense inhoneste truncaans, ad Chersonem urbem custodiendum misit.

Sic ad Leontium delata re publica, (1510) classis profecta ex Arabum ditione populabatur fines urbesque Africae. vicissim igitur mittitur a Caesare classis quae hostibus adversetur. haec autem proelio cum barbaris conserto (1515) vincitur, et rediens Cretae tenet littora.

Apsimarum an. 7.

Illic Apsimarum, defectionis socium quendam, Romani dominum im-

- μεθ' οὗ πόλιν φθάουσι τὴν βουσιλίδα,
 καὶ καθελόντες τὸν Λεόντιον θρόνον
 1520 φρουρᾷ καθειργνύουσι μεστῇ πικρίας,
 πρόσθεν τεμόντες τοῦ προσώπου τὴν ῥίνα.
 ἦν δ' Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ Χερσῶνι,
 ὕθεν διαδράς, ἰέραξ ὡς ἐκ βρόχων,
 πρὸς Βουλγάρων ἄρχοντα διέπτη τάχος,
 1525 καὶ πείσας αὐτὸν δωρεαῖς δαυριλέσιν,
 ἔποσχέσει κήδους τε καὶ χωρῶν δόσει,
 σὺν βαρβαρικῇ στρατιᾷ φθάσει πόλιν·
 καὶ νυκτὸς ὄλκον ὑπόγειον εἰσδύσας
 ἐντὸς δὲ αὐτοῦ γίγνεται Βυζαντίδος,
 1530 καὶ πάλιν ἀπέλιπε τὴν κραταρχίαν,
 κτείνας τὸν Λεόντιον σὺν Ἀψιμάρῳ,
 ἄμοιβαδὸν πρὶν κεκρατηκότους κράτους.

Πάλιν ὁ Ῥινότμητος ἔτη 5'.

ἀμύνεται δὲ καὶ τινὰς τῶν ἐν τέλει.

Οὗτος τρέφων ἔναυσμα μήνιδος χόλου

- 1535 πόλει Χερσῶνος καὶ προσοίκοις Χερσῶνος,
 ζητοῦσιν αὐτὸν ἀνελεῖν πεφειγότα,
 ἐκ τῶνδ' ἀνήψε θυμικὴν σφοδρὰν φλόγα
 εἰς τῶνδε πυρρόλησιν, εἰς ἔρημιαν.
 στρατιῶν οὐκοῦν ἐδτρεπίσας μυρίαν
 1540 καὶ ναυτικὸν στράτευμα σὺν βαρεῖ στόλῳ,
 ἐφ' ᾧ ἐφίστα καὶ στρατηγῶν δυνάδα,

perii creant; quicum ad urbem regiam properantes throno Leontium protinus deturbant, (1520) eumque duro carcere concludunt, naribus prius de facie praecisis. Iustinianus interim Chersone urbe profugiens, veluti accipiter laqueo, ad Bulgarorum regem raptim advolat; (1525) quo magnis sibi donis conciliato, oblatis etiam nuptiis et terris aliquot, cum barbarico exercitu ad urbem venit, arcanumque aquaeductum noctu permeans intra Byzantii moenia recipitur. (1530) sic ergo rursus imperium adipiscitur, Leontio cum Apsimaro interfectis, qui alternatim antea regnaverant.

Rhinotmetus iterum an. 6.

exin et senatores interfecit aliquot.

Tum ultricis irae fomitem corde gerens (1535) contra Chersonem contraque huius finitimos, qui se extorrem perdere coniuverant, nunc demum excitavit ingentem flammam, ut eos igne redigeret in solitudinem. igitur comparato ingenti exercitu (1540) cum maritimo milite et classe gravi, duobus etiam praepositis ducibus,

- πρησιτήρας ἐκπέπομφε κατὰ Χερσῶνος,
 φριδῶ κελεύσας μηδεὸς λαβεῖν ὄλωσ
 οἷς ἢ πόλις πέφυκε κατοικουμένη,
 1545 κτεῖναι δὲ πάντας ὡς προβάτων ἀγέλην,
 κτείνοντας ἐκτέμνοντας, ὦ τραγωδίας,
 πιμπρῶντας αὐτούς, ἐκθερῖζοντας ξίφει.
 οἱ μὲν πόλιν ἔπλησαν οὕτω τοῦ φόνου
 μύσους τ' ἐναγοῦς καὶ στεναγμῶν καὶ γόων,
 1550 σωροὺς ἀναστήσαντες αὐτῇ πτωμάτων,
 ὡς σφίσι ἐντέταλτο, φεῦ φεῦ τοῦ πάθους,
 οὐδ' ἀνεκτὴν ὄμμασιν ἡμέροις θέαν,
 πάντας ἀφριδῶς ὑπιάγοντες τῷ ξίφει,
 μόνης ἀώρου νηπίων ἡλικίας
 1555 καὶ μειρακίσκων συμπαθῶς πεφεισμένοι.
 ὁ δὲ κρατῶν γνοὺς νηπίων σωτηρίαν,
 Φάλαρις ἢ Ἐχέτος, Ἡρώδης πλέον,
 κύων ὁ φιλαίματος ἐξώργιστό πως
 οἷς ταῦτα μὴ γένοιτο πάρεργον σπάθης·
 1560 καὶ μνηῶν ἦν, καὶ στελεῖν ἄλλον στόλον
 δράσοντα τὴν δῆωσιν ἠπέλπει τάχος.
 ταῦτ' ἄρα λαὸς Χερσῶνος λελειμμένος
 στολός τε παρῶν ἐκ βασιλέως τότε
 ἀποστατήσας Φιλιππικὸν Βαρδάνην
 1565 εὐθὺς ἀνευφήμησαν ὡς βασιλέα·
 μεθ' οὗ καταπλεύσαντες ἤκον εἰς πόλιν,
 καὶ συλλαβόντες ἐκθερῖζουσι ξίφει
 κάρην φονουργὸν κράτορος σὺν τῷ γόνῳ.

fulgurum instar contra Chersonem misit, mandans ut nemini prorsus parcerent, quotquot in urbe cives habitarent, (1545) sed cunctos ritu pecudum interficerent, mactando, iugulando (heu tragoediam!) urendo flammis, gladiis demetendo. illi sic iussi caede replerunt urbem infandis caedibus et luctu et gemitibus, (1550) extruxeruntque in urbe ingentem cumulum aggestis cadaveribus (pro miseriam!), intolerandum mitibus spectaculum, cunctis inclementer trucidatis civibus. ex his infantium tantum acerba aetas (1555) ac puellorum meruit clementiam. at ubi rex cognovit servatos pueros, Phalaris alter, Echetus, Herodes, canis immo cruentus, ira excaudit, quod haec mantissa caedi non accesserit. (1560) iamque furebat, et statim novam classem exitii causa missurum se minabatur. interim tamen reliquos Chersonis populus cum classe regia tunc ibi praesente, conversis armis, Philippicum Bardanem (1565) subito motu Caesarem acclamarunt; quo duce ad urbem regiam navigantes, Iustiniano potiti, gladio demetunt eius crudele caput et filii pariter.

Φιλίππικὸς ὁ καὶ Βαρδάνης ἔτη β' Σ'.

- Οὕτω μὲν ἔσχε Φιλίππικὸς τὸ κράτος,
 1570 δοκῶν μὲν εἶναι ῥητορικὸς ἐν λόγοις,
 ἐπήβολος λόγων τε καὶ μαθημάτων,
 καὶ πρὸς τι πᾶν εὐχρηστος ἐν συνουσίαις,
 πρὸς δ' αὖ περιδέξιος ἐν συντυχίαις,
 ἀδέξιος πάμπαν δὲ πρὸς τὰ πρακτέα,
 1575 τὴν γλῶσσαν ἀγῶν μὴ συνάδουσαν λόγου.
 οὗτος πεπωκὸς συγχυτικῶν νυμμάτων
 ἔσπευδε τάλας ἀκυρῶσαι καθάπαξ
 σύστημα σεπτῶν πατέρων θεηγόρων
 ἔκτης κυρωτῶν συνόδου θεοκρίτου
 1580 ματαιότητος δυσσεβεῖ συνεδρίῳ,
 τινὲ μοναχῶν αἰρετικῆς φρατρίας
 αἰτοῦντι χάριν τῆς προγνώσεως τίνων
 τοῦ κράτος ἔξεν ἀθέτησιν συνόδου.
 ἐφ' οὗ Μυσῶν στρατεύμα Θράκης χωρία
 1585 ἤλασε λείαν καταδραμὸν μυρία,
 φθάσαν πρὸ τειχῶν ἄστεως βασιλίδος.
 οἱ δ' Ἀγαρηνοὶ τὰ μέρη τὰ καθ' ἕω
 λεηλατοῦσι καὶ σκυλεύουσιν ὄπλοις.
 οὕτως ῥαθύμως πλημμελῶς ἀρχὴν στρέφων,
 1590 μᾶλλον δὲ κοινὰ πράγματα καταστρέφων
 εἰλικρινῆ τε δόγματα διαστρέφων,
 ἐν συσσιτίῳ συσχεθεὶς τοῖς ἐν τέλει
 ἔσβεστο λύχνους ἀξίως τῶν ὀμμάτων.

1575 ita codex; quae lectio improbabilis videtur. M.

Philippicus Bardanes an. 2 mens. 6.

Atque ita imperium obtinuit Philippicus, (1570) vir sermone quidem admodum rhetoricus, doctrinis atque literis eruditus, omni consilio abundans in colloquiis, praeterea satis dexter in variis casibus, sed tamen ad gerendas res ineptus, (1575) vana lingua praeditus haud factis contentanea. cum hic synchyticos fontes ebibisset, statim heu miser abrogare voluit impio stultorum synedrio haereticorum augustum patrum theologorum coetum, (1580) qui divinam sextam synodum approbaverant. namque is partium haereticarum monacho praedicti imperii mercedem promiserat, petenti sextae synodi abrogationem. sub eo Moesorum turmae Thracios fines (1585) ablata incursaverunt praeda innumera, ipsius regalis urbis usque ad moenia. tum et Agareni terras Orienti obversas omni re corrassa armati diripuerunt. ergo dum hic Caesar pigre maleque gerit (1590) imperium, vel rem publicam dum potius subruit et simul recta dogmata perverti curat, a senatoribus captus in convivio lumine oculorum merito orbatus fuit.

Ἀναστάσιος δὲ καὶ Ἀρτέμιος ἔτος α', οἱ δὲ ἔτη β'.

- Εἶτα παρῆλθεν εἰς διοίκησιν ὄλων*
 1595 *ἀρχὴν τε βασιλείων πρωτασηκρητῆς,*
σοφός τις ἀνὴρ καὶ μαθημάτων ἴδρις,
ἀποστολικῶν δογμάτων ἐπαινέτης,
πρὸς δ' αὖ πατρικῶν, φίλος ὀρθοδοξίας,
ἡσκημένος πράγματα καλῶς διέπειν
 1600 *Ἀναστάσιος, Ἀρτέμιος παιδόθεν·*
ὃς Ἰωάννην αἰρετικὸν ποιμένα
καθεῖλεν εὐθύς, Γερμανὸν δὲ τὸν μέγαν
μετατεθῆναι πρὸς θρόνον Βυζαντίδος
ἐκ Κυζικίου κέκρικε σὺν ἀρχιδύταις.
 1605 *οὗτος στόλον πέπομφε κατ' ἐχθρῶν στόλον*
ὄρους κακοῦντος Φοινίκης καὶ Συρίας,
ναύαρχον εἶναι προστεταχὼς τοῦ στόλου
θεοῦ μεγάλης λευίτην ἐκκλησίας,
αὐτὸν τιμήσας γενικὸν λογοθέτην,
 1610 *ὃς ἐκπελευκῶς εὐμαρῶς ἄχρι Ῥόδου*
ἐλλιμενίζει τοῖς νεωροῖς Ῥόδου.
ἐπεὶ δὲ συνήθροιστο ταγμάτων στίφος
καὶ ταγματάρχαι πρὸς συναρσιν τοῦ στόλου,
ὡς ἦν βυσιλεῖ προστεταγμένον τότε,
 1615 *βίαν ἐπῆγε τοῖς στρατηγοῖς λευίτης,*
πρὸς ἀπόπλουν σφῶς ὀργίλως παροξύνων.
οἱ δὲ στασιάζουσι πάντες εὐθέως,
καὶ λευίτην σφάττουσιν ἀφειδῶς ξίφει,

Anastasius, qui et Artemius, an. 1, vel ut alii aiunt, an. 2.

Deinde summa rerum fuit concredita (1595) regali cum fastigio sapienti viro protasecretis, doctrinarum cato, qui apostolorum itemque patrum dogmata collaudans apprime amabat orthodoxiam, ad rerum quoque regimen recte exercitus, (1600) nunc Anastasius nomine, Artemius olim. hic pastorem haereticum Ioannem statim deposuit, Germanumque magnum ad Byzantinam censuit transferendum sedem e Cyzico cum pastorum consilio. (1605) idem et classem misit adversus hostium classem Phoeniciae Syriaeque vastantem littora. navarchum autem classi praeposuit magnae diaconum ecclesiae, quem honore generalis decoravit logothetae. (1610) is feliciter navigans Rhodum usque, illic in navali-bus portum tenuit. cum autem convenisset robur militum cum tribunis, qui classem apte regerent, tum demum ut in mandatis a rege habuerat, (1615) diaconus duces coepit violenter iracundeque cogere ad navigandum; qui simul omnes statim conspirantes crudeliter diaconum gladio

- καὶ πρὸς πόλιν φθάουσιν Ἀδραμυττίου,
 1620 ἔνθα Θεοδόσιον πρακτόρων ἕνα
 τῶν δημοσίων εἰσφορῶν εἰληφότες,
 ἄνδρα πρὸς ἀρχὴν μὴδ' ὄλωσ πεφυκότα,
 ἀγροῖκον ὄντως, ἰδιώτην παντάπαν,
 ἄκουτ' ἀνηγόρευσαν εἰς βασιλέα·
 1625 ὃ γνοὺς Ἀναστάσιος ὤχετ' αὐτίκα
 καὶ Βιθυνῶν Νίκαιαν καταλαμβάνει.

Θεοδόσιος ὁ Ἀδραμυττηνὸς ἔτη β'.

- ὃ δ' αὖ Θεοδόσιος φθάσας τὴν πόλιν
 εἴσεισιν ἐντός, ἀναδείκνυται κράτωρ,
 καὶ παραλαβὼν προκρίτους γερουσίας,
 1630 οἷς καὶ συνῆπτο Γερμανὸς ἀρχιδύτης,
 εἰς Νίκαιαν ἤκουσι πρὸς βασιλέα,
 ἃ συμβεβήκει δεικνύοντες ὡς ἔπος.
 ὃ δ' αὖ μετημφίαστο καρεῖς τὴν κόμην,
 μοναδικῷ τάγματι κατειλεγμένος·
 1635 καὶ καθαρῶς εἴλληφε τὴν σκηπτουχίαν
 νέος Θεοδόσιος ἔξω κινδύνων,
 χρηστός μὲν ἀνὴρ, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 ἡδὺς γεραρὸς καὶ σεμνὸν φέρων βίον,
 εἰς δ' αὖ μεταχείρισιν ἀρχικὴν ὄλωσ
 1640 ἣ διέπειν πράγματα πλημμελῆς πάνυ·
 ὃς κληρικὸς κέκαρτο λιπῶν τὸ κράτος
 μετὰ τε βραχὺν τῆς βασιλείας χρόνον.

caedunt. deinde ad Adramyttium profecti urbem, (1620) ibi Theodosium quendam exactorem publicorum vectigalium deprehendentes, virum imperando plane ineptum, affatim rudem, merum idiotam, et quidem reluctantem, acclamant Caesarem. (1625) re comperta Anastasius discessit protinus, Bithynamque urbem Nicaeam insedit.

Theodosius Adramyttenus an. 2.

Theodosius autem Byzantium properans, intra receptus creatur imperator. tum vero assumptis electis senatoribus, (1630) quibuscum praesul quoque Germanus erat, Nicaeam simul cuncti ad regem veniunt, ut fama est, rem actam nuntiantes. is autem statim veste mutata comam radit, coetivique iungitur monastico. (1635) sic legitimam accepit potestatem novus Theodosius extraque periculi aleam, indole vir bona, subditis benivolus, suavis, venerandus, castis moribus; sed ad regendos tamen imperio populos (1640) et res administrandas plane futilis. quare se sponte exactorans fit clericus post modicum in imperio exactum tempus.

Λέων ὁ Ἰσαυρος ἔτη κδ'.

- Τυραννικῶς δὲ κατακρατεῖ τοῦ κράτους
ὁ Θηριώδης ἔξ Ἰσαυρίας Λέων,
1645 ἀνὴρ ἀποφράς, δυσσεβῆς κακεργάτης,
ἀνήμερος θῆρ καὶ διαφοινός τις δράκων,
ἀσπίς ἰὸν τρέφουσα θανατηφόρον,
Τελχίν, Ἐριννός, Κέρβερος ψυχοφθόρος,
ἢ βασιλλσκος ἐμφυσήματι μόνῳ
1650 βροτοὺς ἀναιρῶν καὶ παραπέμπων ἄδη,
λύσσης μανίας ἐμπεπλησμένος κύων,
ἐπωνύμως λέοντι πάντα δεικνύων,
προσηγορίαν, ὧς δὲ Θηριωδίαν
καὶ βλέμμα καὶ κίνημα καὶ φονουργίαν·
1655 ὃς πρῶτος ἠθέτησε τιμὴν εἰκότων,
καὶ τοῦ τιμᾶν ἔπαυσε Χριστοῦ τὸν τύπον,
ἰνδάματα φεῦ καλέσας τὰς εἰκόνας,
ὡς αἰρετικῶν ἀσεβῶν διδαγμάτων
Θησαυροφυλάκιον αὐχῶν καρδίαν,
1660 ἀνὴρ ἀγροῖκος, σκαπανεύς, δηηλάτης,
πρόσθεν βίον βάνανσον ἔλκων ἐκ νέου·
εἶτ' αὐτοκράτωρ, ὦ θεοῦ τῶν κριμάτων,
καὶ βουσιεὺς δέδεικτο τῆς Ῥωμαίδος,
οὐ μᾶλλον ἢ τύραννος ἀνθρωποκτόνος.
1665 τῷδ' ἐντυχόντες ἄνδρες Ἑβραίων δύο,
γόητες ἄκρως μαγικὴν ἥσκημένοι,
ἔξ Ἀρράβων ἄρχοντος ἐκπεφευγότες,
ὀφθέντες ὡς φένακες αὐτῷ καὶ πλάνοι

Leo Isaurus an. 24.

Exin imperium corripuit tyrannice ferinus ille ex Isauria Leo, (1645) scelestus homo, haereticus et maleficus, belua crudelis et draco sanguinarius, aspis venenum alens exitiosum, magus, Erinnys, Cerberus, animarum pestis, vel basiliscus afflatu solo (1650) mortales perimens atque demittens Orco, rabie atque furore concretus canis, cuncta leonis nomini prae se ferens congrua, ferinum ingenium animi, intuitum, gestum, homicidiariam manum. (1655) primus hic imaginibus abrogavit honorem, vetuitque coli Christi crucem, imagines habens heu in idolorum loco. nimirum hic haeresibus scelestissimis arcam veluti praebuit pectus suum, (1660) rusticus vir, fossor, agaso, qui a puero veteras onerum corpore suo fecerat. is deinde imperator (o dei iudicia!) et rex creatus est Romanarum rerum, immo potius tyrannus homicida. (1665) huic olim occurrentes Iudaei duo praestigiatore, magiae periti apprime, ab Arabum principe extorres facti, cui impostores planique

- διατριβὰς ἔχοντι κατ' Ἰσαυρίαν,
 1670 νέω βαναύσῳ καὶ πένητι καθάπαξ
 προεῖπον αὐτῷ τὸ κράτος Ῥωμαίδος.
 τοῦ δ' ἀφορώντος πρὸς τύχην καὶ τὴν τέχνην,
 προρρησίως τ' ἔκβασιν μὴ δεδεγμένοι,
 οἱ δ' ἰσχυρῶς ἔφρασκον ἐκβῆναι τάδε,
 1675 ἦτουν τε πίστεις, εἰ πέρας πεφασμένοις
 ἔψοιτο, τυχεῖν τοῦσδε καταθυμίων.
 καὶ δὴ προαχθεὶς ἄμνυει σφίσι νέος
 ἢ μὴν ἁμαρτεῖν οὐδαμῶς αἰτουμένων
 καιροῦ διδόντος τὴν ἔκβασιν τῶν λόγων.
 1680 ἐπεὶ δ' ἐπιβέβηκε τῶν σκήπτρων Λέων,
 δυὰς Ἐβραίων τῷ κρατοῦντι προστρέχει,
 ἀναμιμνήσκει τῶν προὔπεσχημένων,
 αἰτεῖ σεβαστῶν ἀθέτησιν εἰκόνων.
 καὶ κείθεται βασιλεὺς δοῦναι χάριν
 1685 ἄχαριν ὄντως καὶ λίαν ψυχοφθόρον
 Ἰουδαϊκῇ δυνάδι τρισαθλίᾳ,
 νέμει τε ταύτην. ὦ ξένων ἀκουσμάτων,
 καινῆς τραγωδίας τε δυσηχεστάτης.
 τοῦ χριστομαχεῖν ὧδε λοιπὸν ἠργυμένος
 1690 πάντα ταραχῆς ἀναπιμπλᾷ καὶ ζάλῃ·
 ἐπεισπεσῶν γὰρ ὡς λέων βρυχητίας
 ἐκκλησίᾳ κλήρω τε πιστῶν ἀγέλη
 ποιμνὴν κατεσπάραξε Χριστοῦ ποιμένος,
 καὶ μάρτυρας ἔδειξεν αὐτῷ μυρίους,

1684 κείθεται δὴ β.?

visi erant, huic, inquam, in Isauria degenti adhuc, (1670) adolescenti baiulo et prorsus pauperi, Romani imperii sceptrum praedixerunt. is cum fortunam suam artemque inspiceret, vaticinationem veridicam non putabat. illi vehementer rei exitum promittebant, (1675) fidemque postulabant, si facta congruerent dictis, ut voti sui competes ab eo fierent. ergo permotus iuvenis iuratam fidem obtulit, fore ut illi impertratis gauderent, si vaticinii exitum tempus afferret. (1680) cum ergo sceptrum reapse obtinuit Leo, ad imperatorem accurrunt Iudaei duo, admonent promissorum, petuntque ab eo ut venerandas imagines tolli curet. annuit imperator ut beneficium (1685) maleficum vere, animabus exitiosissimum, per Iudaeorum tristissimum impetraret; idque concedit. o rem auditu absurdam! o tragoediam novellam et ingratisissimam! sic ergo persequendi initium faciens (1690) omnia tumultu replet ac turbatione. nam furialiter aggressus, seu leo rugiens, ecclesiam clerum fideliumque ovile, gregem pastoris dilaceravit Christi, et martyres exhibuit

- 1695 αἵματος ἄχρι καλῶς ἡγωνισμένους
 ὑπὲρ σεβαστῆς εἰκότος τοῦ δεσπότου·
 μεθ' ὧν σοφῶν σύστημα διπλῆς ἐξῆδος
 ἀνδρῶν λογάδων καὶ διδασκάλων λόγων
 σὺν σοφῶν προέδρω, πρακτέων παραινετή,
- 1700 οἰκουμενικῇ τὴν τιμὴν διδασκάλω,
 Χριστοῦ παριστιᾷ μάρτυρας πυριφλέκτους,
 αὐτῷ δόμῳ φύλακι παντοίων βιβλίων
 συγκαταφλέξας σφᾶς ἀφειδῶς ἀθῆως.
 καὶ Γερμανὸν δὲ ποιμενάρχην τοῦ θρόνου,
- 1705 τῷ δυσσεβεῖ δόγματι μὴ πεπεισμένον,
 ἐλάσας ἀντέστησε τῇ ποίμνῃ λύκον.
 ταῦτ' ἄρα Ῥώμῃ πρεσβῦτις τῆς πρὸς νέαν

1702 en alterum Byzantinae bibliothecae incendium sub Leone Isaurico, post primum quod accidit sub Basilisco (v. 1007). quo iam minus miremur tot auctores sempiterno exitio periisse. M.

1706 his lectis, quae ob Germani patriarchae constantiam orthodoxiamque collaudandam, atque ob Leonis Isaurici imperatoris crudelissimam haeresim obiurgandam dicit noster Ephraemius, puderet, credo, si viveret, Cavaeum doctissimum anglicanum, qui (script. eccl. ed. a. 1720 p. 408) de Germano agens ita scribere ausus est "*integro quadriennio Germani pertinaciam patienter tulit clementissimus imperator (Leo Isauricus); cum vero nullis monitis, nullis documentis ad sanam mentem et obedientiam decretis Caesareis ac synodis praestandam adduci posset, anno demum 730, habita synodo, sede patriarchali motus est.*" sed ita nimirum loqui solent homines, cum praeiudicato partium studio iactantur. ecce enim Cavaeus idem, pontificiae auctoritatis, ut tum tempora erant, odio imbutus, in praefatione quoque, p. xxi, insulsum errorem ex aliena ridicula relatione hausit. quia enim in bibliothecae Vaticanae publicis legibus illud quoque mandatum est, ut a peritis scriptoribus antiqui codices, si qui carie vel alio chartarum vitio vehementius laborant, diligenter et fidelissime exscribantur, atque ita tum vetus exemplar tum novum iuxta custodiatur, id cum suo relatore Cavaeus ad impiae fraudis suspicionem oblique convertit, quasi nos adeo corrumpendis auctoribus indulgeamus ut ei rei proprium etiam munus et conductos stipendio homines decreverimus. quo dicto nihil imprudentius, nihil gravi auctore indignius esse potest. M.

Ipsi plurimos, (1695) qui strenue usque ad sanguinem certaverunt pro veneranda domini sui imagine. in his coetum duodecim sapientium ac docendis literis praepositorum, cum suo praesule et vitae moderatore, (1700) quem magistri oecumenici ornabat dignitas, Christi combustos martyres effecit, cum bibliotheca librorum, instructissima diris impiique flammis eos absumentis. Germanum quoque praesulem primarium (1705) irreligioso dogmati haud assentientem expulit, et pro eo lupum obtrusit gregi. iccirco Roma senior adversus novam dissociavit com-

- διαρραγεῖσα φιλίας κοινωνίας,
 ἀχοῦσα Γρηγόριον ἔνθεν θύτην,
 1710 τὴν χριστομάχον ἐξελέγχοντα πλάνην,
 εἰρηρικὰς τίθησι σπονδὰς πρὸς Φράγγους
 ἐκ Γερμανικῶν βαρβάρων κατηγμένους,
 ἐλεύθερον θέλουσα πνεῖν τὸν ἄερα.
 Τούτου κρατοῦντος στρατιά τις Ἀρράβων
 1715 μυριάριθμος ναυτικῆς ναυαρχίας
 πείσῃς τε λοιπῆς, προσβαλοῦσα τῇ πόλει,
 λεηλατοῦσα κατέκειρε τὰ περίεξ·
 ἢ πᾶσα κατέφθαρτο τῷ Θεοῦ σθένει.

Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος ἔτη λγ'.

- Τεθνηκότος Λέοντος λαμβάνει κράτος
 1720 Κωνσταντῖνος παῖς, ἢ σκύμνος μᾶλλον φάναϊ,
 ἐπώνυμον σχὼν τὴν κοπρώνυμον θέσειν,
 ἀνὴρ γόης μάγος τε, κακῶν ἐργάτης,
 τῶν δαιμονικῶν μυσταγωγὸς ὄργων,
 τῆς δυσσεβείας κυκῶν ἢ πλημμύρα
 1725 καὶ παντοδαπῆς ἀμάρα δυσπιστίας,
 οὐχ ἤττον ὀφθεις κακοδοξίας τάλας
 κληροῦχος ἤπερ πατέρων αὐταρχίας,
 πιστῶν ἐλατήρ, εὐσεβῶν ἀναιρέτης,
 οἷς προσκνητὸς χαρακτήρ ἦν δεσπότης.
 1730 τούτῳ δι' ἃ πέπρακτο κακῶν καὶ πλάνην

1709 intellige Gregorium II. M.

1730 malim κακῶς. M.

munionis vincula, cum praesideret ipsi Gregorius divus, (1710) qui obiurgato nequicquam iconomacho pacifica pactus est cum Francis foedera, populo barbaris oriundo Germanicis, liberumque aërem respirare maluit.

Leone regnante Arabum exercitus (1715) innumerus, partim mari classe vectus partim pedester, Byzantio appropinquavit praedandoque totam nudavit viciniam. is tamen universus dei virtute periiit.

Constantinus Copronymus. an. 83.

Leone extincto excepit potestatem (1720) Constantinus filius vel potius catulus, qui Copronymi cognomine distinctus est, vir praestigiator magus et maleficus, daemonicorum magister mysteriorum, haereseon malus cinnus et colluvies, (1725) errorum omnium scatebra vel sentina; haud minus falsi dogmatis infaustus heres quam regiae dignitatis patri factus; fidelium exagitator, piorum carnifex, quotquot Christi domini crucem adorabant. (1730) hic ob sua maleficia atque haeresim

- καὶ θηριώδη καὶ φονουργὸν κακίαν
 ὄντι μιοσητῶ πᾶσιν ἐνδίκῳ τρόπῳ,
 τῷ δ' Ἀρταβάσδω κουροπαλάτῃ πλέον,
 ἀνδρὶ στρατηγῷ σὺν τῷ βουληφόρῳ,
 1735 τῇ δ' εὐσεβείᾳ μᾶλλον ἡγλαϊσμένῳ,
 καττύεται τις ἐν θέματ' Ὀψικίου,
 κατ' Ἀρράβων στρατεύματα κινοῦντι τότε,
 ἐνέδρα δεινὴ πρὸς στρατιᾶς ἐγκρίτων
 πρωτουργὸν Ἀρτάβασδον ἔξευρηκότων·
 1740 ἦν γνοὺς ὁ κρατῶν ἐκδιδράσκει τὸν μόρον
 ἵπποις ταχυπέροις τε καὶ προθυμίᾳ.
 ἣ δὲ στρατιὰ καὶ λοχαγοὶ ταγμάτων
 ἀνεῖπον Ἀρτάβασδον ὡς βασιλέα,
 μεθ' οὗ κατελήφασι τὴν Κωνσταντίνου.
 1745 ἧς ἀσμένως ἔντοσθεν ἐλθῶν, ὡς δέον,
 φημιλλεται στόμασιν ἀστῶν ὡς ἄναξ,
 ἀνακτορικῆς τυγχάνων εὐφημίας.
 εὐθὺς δ' ἀνεστήλωσε Χριστοῦ τὸν τύπον,
 καὶ προσκυνεῖν δέδωκεν αὐτὸν ὡς θεμίς.
 1750 ἐφίσηται δὲ καὶ Κοπρώνυμος πόλει
 τὸ πρὶν ἀπαιτῶν ἀδεῶς ἔχειν κράτος·
 ἐπεὶ δ' ἀπηγόρευον ἅπαντες τότε,
 πρὸς ὄπλα χωρεῖ καὶ μάχας ἐμφυλίους,
 καὶ δρᾷ τι κακὸν ἀστικὸς καὶ τὴν πόλιν,
 1755 εἰσπλεῖν σιτηγὸς κωλύσας νῆας ἔσω,
 ἀφ' οὗ πολιταὶς βουλιμιῶν συνέβη.

1734 στρατηγικῶ?

1751 ἀνακαιτῶν V

atque ob ferinum cruentumque ingenium iustum cunctorum odium in se converterat, Artavasdi potissimum curopalatae militari civilique dignitate insignis, (1735) sed pietate magis exornati. ergo versanti in provincia Opsicii Copronymo, cum Arabes bello premeret, insidiae graves a copiarum summatis struuntur duce Artavasdo facinoris. (1740) re comperta imperator necem effugit equis velocibus et experrecto animo. tum vero exercitus ordinumque duces imperatorem creant Artavasdam; quicum ad urbem Constantini veniunt. (1745) libenterque in eam receptus Artavasdus merito civium vocibus rex salutatur, eique tanquam domino fit acclamatio. is autem erexit statim Christi crucem colendamque exhibuit prout decebat. (1750) sed et Copronymus urbi supervenit pacifice postulans recipere imperium; quod dum communi voto cuncti pernegant, is arma movet civileque bellum, statimque insigni cives damno afficit (1755) frumentarias naves accessu prohibens, ex quo fa-

- ἐπεὶ δ' ἐπεισέφρησε συγκλονῶν πόλιν
 σὺν στρατιᾷ τε μηχαναῖς τε καὶ δόλῳ,
 συνίσταται μάχη τις ἐξ ἐκατέρων
- 1760 ἀντιστατοῦντος αὐτοκράτορος νέου.
 ἀλλὰ κριμάτων τὴν ἄβυσσον κυρίου
 τίς ἂν ἰκανῶς ἐξιχνιάσειέ πως;
 νίκην ἀπηνέγκατο τύραννος μάχῃ,
 ἤττητο δ' Ἀρτάβασδος αἰσχρῶς ὀρθόφρων,
- 1765 καὶ συσχεθεὶς ἔσβεστο λύχνους ὀμμάτων
 σὺν νείσιν αἰσχιστα διττοῖς. ὦ δίκης.
 ἄλλοι τε πλείστοι τῶν ἐπισήμων πάλιν
 κακῶ παραπέλασαν ἐκ Κοπρωνύμου.
- Οὗτος βδελυρὸς ἀσεβῆς συναλίσας
- 1770 ἀνιέρων σύστημα μισθίων λύκων,
 δημοφρόνων οἱ καὶ πλέον κακοφρόνων,
 ὃ σύνοδον κέκληκεν, ὦ θεοῦ νόμοι,
 οἰκουμηνικὴν ἐβδόμην, ὦ τῆς πλάνης,
 ἐπ' ἀθετήσει τῶν σεβαστῶν εἰκόνων,
- 1775 θεῖον Βλαχερνῶν καταλαμβάνει δόμον.
 ἐπ' ὀκρίβαντος δ' ἀναβὰς τολμητίας
 φωνῇ τορῶ τε καὶ χερὶ βδελυκτέα
 ὡς φατνιαρχὴν δεικνύει Βυζαντιδὸς
 Κωνσταντῖνον τάλαρα Συλαίου λύκον.
- 1780 τελῶν δ' αὐτοῦ τὴν ἀθεμιτοῦργίαν,
 εἶτα μετ' αὐτοῦ ποιμένων τ' ἀνιέρων,
 πάντων ὀρώντων καὶ κλυόντων, ἐν φόρῳ

1763 ἀπηνέγκεται V 1780 τελέσας?

mes gravissima urbi accidit. sed postquam urbis moenia subiit quatiens exercitu machinis et artificio, utrimque pugna accenditur, dum Copronymo (1760) omni resistit ope imperator novus. sed iudiciorum domini quis abyssum scrutari satis poterit? superior commisso proelio discedit tyrannus, turpiter vincitur Artavasdus pius, (1765) captusque orbatur miserrime utroque lumine cum duobus filiis. heu supplicium! insuper et alios optimates plurimos malis suppliciis perdidit Copronymus.

Impius hic maledictusque congregans (1770) turbam de mercenariis profanis lupis, concordi vel excordi potius mente praeditis, quos appellavit synodum (o dei leges!) septimam oecumenicam (o imposturam!) ob augustas imagines abolendas (1775) ad sanctum Blachernense processit templum; ibique incenso impudenter ambone, elata voce, impia pro-tenta dextera, Byzantinae urbis antistitem declarat Constantinum infan-stum Sylaei lupum; (1780) peractaque illic impia caeremonia, cum illo aliisque episcopis profanis, cunctis in foro audientibus videntibusque,

Ephraemius.

- τὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν τὴν εἰκόνα
ἀπηγόρευσε δυσσεβῶς, ὡ μανίας,
1785 καθυποβαλὼν ἀφρόνως ὁ μαινόλης
ἀραῖς ἀναθέματος ἄνδρας ἄβλους,
σοφὸν Γερμανόν, Γεώργιον Κυπρόθεν,
τοὺς ποιμενάρχας τῆσδε τῆς Κωνσταντίνου,
πρὸς δ' αὖ Ἰωάννην τε τὸν Δαμασκόθεν.
1790 οὗτος διωγμὸν ἄσεβῶς φρικαλέον
κατ' εὐσεβούντων προσκυνητῶν εἰκόνα
ὡς χριστομάχος ἀνακινήσας τάλας
πάντους ἐκάκον, καὶ πλεόν ῥυκενδύτας,
μεθ' οὗ Στέφανον Ἀνδρέαν μονοτρόπους
1795 μάρτυρας ἀπέφηνε Χριστοῦ δεσπότην,
ἄλλους τε πλείστους σὺν μονασταῖς μιγάδας.
Τούτου τυραννέοντος ἐν Παλαιστίνῃ
κὰν τῇ Συρίᾳ καὶ βασιλίδι πόλει
σεισμὸς μέγιστος καὶ κλόνος γῆς συνέβη,
1800 δι' οὗ βροτῶν ἔφθαρτο μυρίον στίφος.
ἄλλη φθορά τε καὶ φθισίβροτος νόσος
ἐπεισεσοῦσα κατέτρυχε τὰς πόλεις,
ὡς μὴ δυνατὸν ἐκνομίσεσθαι τάχα
τὸ πληθὸς ἅπαν τῶν νεκρимаίων φθάνειν.
1805 χειμῶν τε πάντων βαρύτερος καὶ μέγας
ἐπεισεπαικῶς τῇ βασιλίδι πόλει
πολλὴν ἐνεργάσατο ταύτῃ τὴν λύμην,
ὡς κρυσταλλωθῆναί γε τῷ πολλῷ ψύχει

1783 τῶν?

1794 ὧν?

1797 τυραννοῦντος V

verenerationem honoremque imaginum abrogat hic haereticus. o vesaniam! (1785) stulte etiam subiecit furiosus homo maledictis anathematis sanctos viros sapientem Germanum, Georgium Cyprium, qui Byzantii huius pastores fuerant, ac Ioannem insuper Damascenum. (1790) idem sceleratus persecutione horribili commota adversus cultores imaginum, tristissimi christomachi persona induta, cunctos vexabat, praesertim sacrophoros; quos inter Stephanum et Andream monachos (1795) Christi domini martyres effecit, aliamque plurimam cum monachis catervam.

Eo regnante tyrannice Palaestinam, tum etiam Syriam et ipsam urbem regiam maximus terrae motus agitavit, (1800) isque mortalium numerum ingentem hausit. praeterea morbus pestilens exitiosus, late per orbem grassans, afflixit urbes; nec porro narranti mihi supputare exstinctorum lue hominum licet numerum. (1805) summa etiam hiems et gravissima, quotquot fuerunt, regiae urbi ingruens permultum huic detrimentum

- κρύει τ' ἀμέτρῳ συμπιληθῆναι πάλιν
 1810 θάλατταν αὐτὴν καὶ ποταμῶν ἀπλέτους,
 ὡς τόνδε πορθμὸν τὸν πρὸ τῆς Κωνσταντίνου
 βατὸν πέλειν ἄπισι τοῖς ἡρημένοις
 ταλασιουργοῖς κτήνεσιν ἀχθηφόροις,
 καὶ πῦσιν ἄπλῶς τοῖς ποσὶ κεχρημένοις.
 1815 θαλφθέντος ἀέρος δὲ χειμῶνος λύσει,
 ἐπιδιδούσης ἕξ ἔαρος ἄλλας,
 τὸ κρυσταλλῶδες συνεχὲς διερράγη,
 καὶ πνεῦμα σφοδρὸν τμήματα τῶν κρυστάλλων
 πολυπλέθροις νήσοις τε καὶ βουνοῖς ἴσα
 1820 ἐπῆγε τείχει καὶ προσήρασεν πόλει,
 καὶ πλείστα κατήρειψε τειχέων τότε.
 ταῦτα μὲν οὕτω συνέκυρσε τῇ πόλει
 Κοπρωνυμοῦντος κατέχοντος τοῦ κράτους.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ Χαζάρων ἔτη 5'.

- Οὔπερ καταστρέψαντος ἀσεβῶς βίον
 1825 τούτου Λέων παῖς ἔσχε τὴν κραταρχίαν,
 Χαζάρων ἐκφῶς τῷ πατρὶ Κωνσταντίνῳ,
 ἀνὴρ πονηρός, Λιβυκὸν τι θηρίον,
 κληροῦχος ἀρχῆς καὶ πατρῴας μανίας·
 ὃς πρῶτον ἀρξας εὐσεβεῖν ὑπεκρίθη,
 1830 τὸν θῆρα δ' ὑπέκρυψεν ἔνδον καρδίας,
 ἄλωπεκῆς δ' ἔνδυμα καὶ σχῆμα φέρων
 πᾶσι δοκῶν ἦν εὐσεβῆς χρηστὸς κράτωρ,
 καὶ μᾶλλον ὁσπερ φιλότιμον τὴν χέρα

attulit: frigoris enim vis intolerabilis dura constrinxit glacie et constipavit (1810) cum ipsum mare tum fluvios vastissimos. quare et hic portus Cpoleos gradu cuique calcabilis evasit, lanigeris pecudibus atque onerariis iumentis, cunctisque demum pede utentibus. (1815) mox tepescente post solutam hiemem aëre flatibus veris advenientis, gelida crusta dissillire coepit: tum ventus vehemens gelida fragmenta, insulis amplis collibusque paria, (1820) impulit in muros ubique allisit; quare tum corruit maxima pars moenium. atque has rerum vices est experta urbs, dum imperium teneret Copronymus.

Leo filius Copronymi ex Chazara an. 5.

Illo claudente sine paenitentia vitam, (1825) imperii sceptrum filius excepit Leo, quem Chazara peperit patri Constantino, improbus vir, immo Libyca quaedam belua, heres paterni regni et furoris simul. hic sub primordiis se simulavit pium, (1330) ferinum ingenium mente repositum celans. vulpinam ergo vestem et speciem gerens, vulgo habebatur

- παρῆχε πᾶσι δαιφιλῶς ὑπηκόοις,
 1835 αὐτῷ κρατύνων τοῦ κράτους τὰς κρηπίδας
 καὶ μνῶμενος χρόνιον εὖνον τὸ κράτος·
 ὦνπερ χάριν τίνοντες αὐτῷ καὶ σχέσιν
 ζήγκλυδες ἅμα καὶ στρατηγοὶ ταγματῶν
 ἤτοῦντο παῖδα τοῦδε τὸν Κωνσταντῖνον
 1840 ἀνακτορικῆς τυγχάνειν εὐφημίας.
 ὁ δ' ἐμπεδοῦν ἅπαντας ὄρκους ἤξιον
 ἢ μὴν ἑαυτοῦ παρεκτός καὶ φιλάτου
 καὶ τοῦδε σειρῶς καὶ γένους κατηγμένων
 μηδ' ἂν ἐλίσθαι κρῆτορ' ἄλλον σφᾶς ὄλωσ.
 1845 καὶ πᾶς τις εἶξε τοῖς παρὰ νόμοις λόγοις·
 ὄθεν τόμος γέγραπτο μεστὸς ὄρκων.
 τῆς εὐσεβείας οὗτος ἐκδὺς τὸ δρᾶμα
 θῆρα τὸν ἐντὸς ἀπογυμνοῖ τοῖς ὄλοις·
 καὶ τινὰς εὐρῶν προσκυνητὰς εἰκότων
 1850 ἄνδρας τιμίους, εὐγενεῖς ψυχὴν δέμιος,
 αἰκλιῆται κάκιστα καὶ καθεργνύει.

Εἰρήνη σὺν τῷ νῶ Κωνσταντῖνον. καὶ Κωνσταντῖνος μόνος.
 καὶ Εἰρήνη πάλιν μόνη. ἔτη κ'.

- Τούτου καταστρέψαντος ἐν τάχει βίον
 Εἰρήνη κρατεῖ σὺν γόνῳ Κωνσταντῖνω,
 ἀνδρεία γυνή, φύσιν εὐλογημένη,
 1855 εἰρηλικὴν διδοῦσα τοῖς πᾶσι δόσιν,
 δῶρον θεοῦ σθένος τε τῆς κραταρχίας,

bonus piusque princeps, praesertim quia munifica cunctis manu subditis
 large dona conferebat, (1835) sibi confirmans regni fundamentum diu-
 turnamque a benivolentia potentiam. quare ut gratiae amorisque indi-
 cium facerent populus simul et duces exercituum, rogarunt ut huius
 filius Constantinus (1840) imperatorium consequeretur nomen. is autem
 precatus est ut iurati omnes lege sancirent ne praeter se quemquam,
 praeterque filium suum et huius posteros, ad imperatoriam veherent
 dignitatem; (1845) nemoque repugnavit sermoni improbo. lex ergo con-
 ditur plena iuratis formulis. tum Leo pietatis fictam abiciens speciem
 ferinum animum revelavit omnibus; nactusque aliquot cultores imaginum
 (1850) viros illustres, corpore animoque nobiles, excruciatos pessime
 inclusit carcere.

Irene cum Constantino filio. deinde solus Constantinus. iterum
 Irene sola. summa annorum 21.

Leone paulo post amittente vitam regnat Irene cum Constantino
 filio, virili animo mulier et benedicta, (1855) largiens universo populo
 pacis munus, ipsa dei donum et publicae rei robur, Iaël altera et De-

- Τὰ ἡλ Δεβώρα τε, σώτειρα κράτους,
 ὡς ἄρρενόφρων καθελούσα παντάπαν
 τὴν χριστομάχον εἰκονομάχων πλάνην
 1860 ἐν συνοδικῇ πατέρων θείων κρίσει.
 καὶ πρὶν μὲν αὐτὴ σὺν Κωνσταντίνῳ γόνυ
 ταῖς εἰκόσιν ἦν ἀποδιδούσα σέβας
 καὶ τὴν σχετικὴν προσκύνησιν, ὡς δέον·
 ὡς δ' ἐγκρατῆς γένοιτο τῆς μοναρχίας,
 1865 ἐκκλησίας ἤνωσεν ἀλλήλαις ὄλας,
 περιελούσα σκανδάλων τὰς αἰτίας.
 Ταράσιον γὰρ τῶν περιδόξων ἔνα,
 τῶν δογμάτων πρόμαχον ὀρθοδοξίας,
 πρωτασηκρητίς, συγκλητικὸν ἄξιαν,
 1870 ἐν ἐκλογῇ τε πατέρων Θεοκρίτων
 καὶ κανονικῇ συνοδικῇ τε κρίσει
 εἰς πατριαρχῶν ἀναβιβύζει θρόνον·
 κὰν τῇ Νικαίᾳ πατέρων θειγόρων
 συνηλικυῖα σύνοδοι πανταχόθεν
 1875 τοὺς ἀθετοῦντας προσκύνησιν εἰκότων
 ἀναθέματι παρέπεμψεν ἐνδίκως,
 ἐκκλησίᾳ δ' ἔνειμε νόμον τὸν πύλαι,
 ἀγλαῖαν κάλλος τε, σεπτὰς εἰκόνας.
 Ταύτης κρατούσης ἐν μακρῷ τείχει Θράκης
 1880 ἀνὴρ ὀρύττων κατὰ τύχην σκαπάνος
 ἐντυγχάνει λάρακι τινι λιθίνῃ
 νεκρὸν φερούσῃ, γράμματ' ἐγγεγλυμμένη

1880 σκαπανεύς? cf. v. 1660.

1882 ἐγγλυμμένα V

bora et imperii salus; quae delevit fortiter ubique iconomachorum haereticum errorem (1860) per synodicum sanctorum patrum iudicium. ipsa iam pridem cum Constantino filio imaginibus cultum adhibebat, easque debito honore prosequeretur. deinde vero consecuta imperium (1865) cunctas ecclesias inter se sociavit, scandali causa procul ablegata. Tarasium enim, perillustrem hominem, orthodoxorum dogmatum defensorem, protasecretis et gradu senatorem, (1870) venerandorum patrum suffragiis canonicoque synodi iudicio patriarchalem evehit ad sedem. tum Nicaeae patrum theologorum universale congregans concilium (1875) eos qui imaginibus cultum negabant percussit iusto fulmine anathematis, ecclesiae vetus institutum reddidit, lucem, splendorem, sanctasque imagines.

Hac imperante, in longo Thraciae muro (1880) nescio quis fessor, dum terram forte subruit, quandam offendit arcam lapideam, corpore incluso, literisque insculptis, quae aiebant Christum de Maria

λέγοντα Χριστὸν Μαρίας ἐκ παρθένου
μέλλειν τεχθῆναι, καὶ θεὸν τοῦτον σέβειν,
1885 ἐπὶ δ' ἀνάκτων Εἰρήνης Κωνσταντίνου
πάλιν ἰδεῖν ἥλιον αὐτὸν ἀκτίσιν.

Καὶ πυρκαϊᾶς συμβάσης ὀλεθρίας
ἀνακτόρων κέκαντο τῆς ἐκκλησίας
Θωμαΐτης κάλλιστος ἔκλαμπρος δόμος,

1890 ὃς ἔνδον εἶχεν ἐντεθησαυρισμένα
ὡς Μωσαϊκᾶς καὶ θεογράφους πλάκας
τὰ χρυσογλώττω πατέρι γεγραμμένα
σεπτὰ σχεδιάσματα γραφῆς ἐνθέου,
ἔκφανσιν ἀνάπτυξιν ἀρχοῦντα ξένην,

1895 ἄτινα συμπέφλεκτο. φεῦ τῆς ζημίας.

Καὶ δρῆμα συνέστηκεν ἐκ σκεωρίας.
τῆς τε στρατιᾶς καὶ λοχαγῶν ταγμάτων
ἐν βασιλίδι συναλισθέντων πόλει
κατὰ κρατούντων Εἰρήνης Κωνσταντίνου,

1900 οἷσπερ συνηρίθμητο καὶ Μωσῆλέ τις,
ἀνὴρ στρατηγὸς θεξιὸς πρὸς μάχας,
ἄνακτ' ἀνειπεῖν Καῖσαρι Νικηφόρον,
τοῦ Κωνσταντίνου πατρόθεν θεῖον μέγαν·
ὃ φωραθὲν πέπαυκε τὴν τυραννίδα,

1905 τῶν δραματούργων καὶ συνιστόρων ἅμα
δίκην τιδάντων σκέμματος τὴν ἄξιαν·
ὃ Μωσῆλέ δὲ καὶ Νικηφόρος Καῖσαρ
τὴν ὀμμάτων πῆρωσιν ἔσχον εἰς δίκην.

1892 συγγεγραμμένα V

1901 πρὸς τὰς μάχας?

virgine naturum, seque hunc ut deum venerari, (1885) sub Constan-
tino autem atque Irene rursus se radios solis visurum.

Exin damnificis flammis excitatis ecclesiae in patriarchio deflagavit
pulcherrimum aedificium splendidumque (1890) nomine Thomaites, in quo
repositae Mosaicarum instar tabularum patris Chrysostomi scripturae erant,
eximiae scilicet commentationes, quae sacra biblia mire declarabant.
(1895) has absumpsit ignis. proh perniciem!

Tum etiam motus seditiosus exstitit a militibus ordinumque ducibus in
urbe regia conspirantibus adversus Irenem et Constantinum. (1900) horum
in numero Moselus quidam erat, dux militaris, belli peritus; hique acclama-
bant Caesarem Nicephorum, qui Constantini magnus erat patruus. re depre-
hensa tyrannis oppressa est, (1905) criminis auctoribus et consciis simul
debitas moliminis poenas luentibus. Moselus autem et Caesar Nicephorus
lucem oculorum merito amiserunt.

Ὁ Κωνσταντῖνος σὺν προϋόντι χρόνῳ

- 1910 *Θαρρῶν ἐαυτῷ πραγμάτων τὴν φροντίδα, κοινωρίας ἔπεισε μητέρα κράτους, καὶ δείκνται μόναρχος, οὐ καλῶς δράσας, δ συμφορᾶς ἤνεγκε τῷ βίῳ βάρος καὶ δρᾶμα πικρὸν ἀκοαῖς εὐγνωμόνων,*
- 1915 *πᾶσαν τραγικὴν ἐκτικῶν τραγωδίαν, αὐτῷ δὲ τῷ δράσαντι φωτὸς ζημίαν. αὕτη γὰρ οὐ φέρουσα πρῶως τὴν λύπην φιλαρχίης ἔρωτι καὶ κράτους σχέσει, παιδί σκύφον κίρησι μεστὸν πικρίας*
- 1920 *καὶ κνκεῶνα θανάτου πεπλησμένον, συνίστορας ἔχουσα καὶ ῥέκτας δόλου οὗς δωρεαῖς ἔπεισεν ἄβραῖς καὶ λόγοις, τοὺς ταγματάρχας στρατιᾶς τοὺς τ' ἐν τέλει, δι' ὧν συνέσχε καθελὼν τόνδε κράτους*
- 1925 *καὶ φωτὸς ἠμαύρωσεν αὐτοῦ τὰς κόρας. φεῦ οἶα ποιεῖς καὶ τυρεύεις, ὦ φθόνε, Τελχίνα συνέριθον αὐχῶν κακίας, ἢ δαιμόνων κάκιστον ἀνθρωποκτόνον. τόθ' ἥλιος φῶς, μὴ φέρων βλέπειν μύσος,*
- 1930 *ἀμυδρὸν ἐξέλαμπε καὶ βεβυσμένον, τὰς ἡμέρας δρῶν νυξὶ παρεικυσμένους, καὶ τοῦτο πολλῶν ἡμερῶν παρατάσει.*
Οὕτω μὲν αὖθις Εἰρήνη κρατουρχίαν καὶ πραγμάτων πρόνοιαν ἔσχεν ἀφόβως·

1909 *συμφοροῦντι V*

1913 *συμφορᾷ V*

Sed Constantinus procedente tempore (1910) curam rei publicae uni sibi vindicans, communionem imperii matrem submovet, fitque contra fas monarcha. quae res malorum mundo cohortem peperit ingratumque facinus piis auribus, (1915) quod quamvis tragicam vicit tragoediam, reumque ipsum oculis cassum dedit. Irene enim doloris impatientia et recipiendi imperii amore percita calicem filio parat sane amarum, (1920) mulsumque miscet morte temperatum, conscios habens doli ac ministros, quos muneribus ceperat et promissis, duces exercituum et senatores; quibus adiuta filium imperio deiicit (1925) eique exstinguit lumina oculorum. heu, quid non cogis homines, ambitio, maleficiorum socium praebens fascinum! te nihil habent daemones exitiosius. tunc sol tantum non sustinens videre crimen (1930) non nisi hebetem lucem obscuramque emisit, diesque exhibuit noctibus persimiles; atque ita manserunt tenebrae ad plures dies.

Sic ergo imperium rursus ad Irenem rerumque arbitrium, metu remoto,

- 1935 τοῦ δ' Ἀδριανοῦ πάπα θανόντος Ῥώμης
αἰδοῖος ἀνὴρ καὶ σεβάσμιος Λέων
προεδρίαν εἴληφε ταύτης ἐννόμως.
ὃν στασιασταὶ συλλαβόντες ἐκ φθόνου
ἔμματ' ἔλωβήσαντο τοῦδ' οὐκ εἰς βάθος,
- 1940 σφήλαντος αὐτοῖς τοῦ Θεοῦ τὰς ἐλπίδας·
ὄθεν Καρούλω προσρυεὶς ἔηγι Φράγγων,
τούτου συνάρσει λαμβάνει πάλιν θρόνον
καὶ τοὺς ὑβριστὰς ἀνταμύνεται δίκη.
ὃν καὶ διαδεῖ βασιλικῆ ταινία,
- 1945 ἀναγορεύσας αὐτοκράτορα Ῥώμης·
ἀφ' οὗ κατέσχον βάρβαροι Φράγγοι Ῥάμην,
ἐκ Γερμανῶν ἔλκοντες ἄνωθεν γένος,
ὡς ἀνόπιν εἶρητο συγγράφοντι μοι.
Ἰταλίας μὲν τοῖς ἕροισ εἰσεφθάρη
- 1950 πρῶτον γένος σφῶν, ἐκλιπὸν τὴν πατρίδα,
καὶ τὴν Ἰταλῶν τοῖς ὄπλοισ κατατρέχον
Ῥώμην μεγαλῶνυμον ἤνια πλέον.
τοῦ δ' Ἰσαύρου Λέοντος ἄρχοντος κράτους
καὶ δυσσεβοῦντος, ὡς ἔφη φθάσας λόγος,
- 1955 Ῥώμης παλαιᾶς ὃ πρόεδρος καὶ θύτης
ἀποστατήσας Γρηγόριος ἐνθέως
ζυγοῦ τε κράτους ἱερᾶς κοινωνίας
ἔξωθεν ὄντι σπένδεται Φράγγων γένει,
καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς συγκατάλүйε μάχην.
- 1960 ἐπὶ δ' ἀνάκτων Βιρήνης Κωνσταντίνου
Ῥώμης Λέων ἔντοσθεν αὐτοὺς εἰσάγει

redit. (1935) iam Hadriano papa Romae mortuo, vir venerabilis honorandusque Leo pontificalem rite occupavit sedem; cui seditiosi invidique homines oculum haud letaliter vulnerarunt, (1940) spe sua, volente sic deo, frustrati. is vero ad regem Francorum Carolum confugit, huiusque ope recepit sedem, maleficisque meritam infixit poenam. quare is Carolum stemmate regali ornavit, (1945) eumque Romae imperatorem fecit. hinc tenuerunt Romam Franci barbari, qui Germanorum genere oriundi erant, quod me superius memini iam scribere. gens haec olim sua relicta patria (1950) fines Italiae primitus ingressa est, eamque armis suis deque concursans inclytæ praesertim Romae molesta erat. sed enim imperante Leone Isaurico haeresimque fovente, ut iam diximus, (1955) Romae veteris primas et sacerdos Gregorius ab se repulit divinitus iugum imperii et sacram communionem, et cum externo genere Francorum, omisso bello, pacem foedusque iniit. (1960) denique sub Irene Constantinoque regibus intra Romana moenia Francos Leo,

καὶ ταινιοῖ Κάρουλον, ὡς ἔφην ἄνω,
κάντεῦθεν ἤρξαν τῆς ὅλης Ἰταλίας.

Κάρουλος οὗτος ἀξιωθαίς τοῦ στέφους

1965 ἔστειλε πρέσβεις πρὸς κρατοῦσαν Εἰρήνην,
γάμους ἑαυτῷ μνώμενος βασιλίδος,
καὶ τῆδε τυχὸν στεροκτέους πεφηνότας.
καὶ τάχ' ἄν ἤκε πρὸς πέρας τὰ τῶν γάμων,
εἰ μὴ μέγα τις ἐν βασιλείοις σπάδων,

1970 ᾧ κλήσις Ἀέτιος, ἰσχύων τότε,
κῆδος τὸ πρὸς Κάρουλον ἵσχυσε σβέσαι,
πάντα κινήσας λίθον, ὡς παροιμία,
τῷ πυρενεῖραι τῇ κραταρχία θέλειν
Λέοντα κασίγνητον ἄνευθεν φόβου.

Νικηφόρος ὁ γενικὸς ἔτη θ', ἕτεροι δὲ η'.

1975 Ὄθεν βασιλὶς τοῖς ὄλοις μισουμένη
ἔκπτωσιν ὑπέμεινε τῆς μοναρχίας,
ἄλλου παρεισφρήσαντος αὐτῇ σὺν δόλω,
τοῦ λογοθέτου γενικοῦ Νικηφόρου,
ἄνδρὸς μιανοῦ, κακοήθους τοὺς τρόπους,

1980 ἐρασιχρημιάτου τε καὶ φιλαργύρου,
πάσης ταμείου κακίας ἀπληστίας,
ἔφορκον ἀβέβαιον ἀνχοῦντος τρόπον.
οὗτος τεμῶν ὄρκια τῇ βασιλίδι
δῆλον τιθείσῃ χρημάτων ἀπακρύφων

post v. 1974 codex mendose habet in titulo rubricato ο' του
Γενικοῦ. sed emendatur a textu mendum marginis. M.

Carolo coronato, ut dixi, excepit; qui sic totius Italiae evaserunt domini. Carolus post receptam coronam regiam (1965) legatos misit ad Irenem principem, ut sibi conciliaret eiusdem nuptias; quae res ipsi reginae valde placuit. et nuptiae quidem fortasse peragendaerant, nisi in aula regali spado quidam, (1970) nomine Aëtius, tunc praecipue praepotens, affinitatem Caroli impedivisset omnem, ut est in proverbio, movens lapidem; nempe ut tutius Leonem fratrem suum, quod ipsi erat in votis, imperio obtruderet.

Nicephorus generalis an. 9, vel ut alii aiunt, an. 8.

(1975) Ergo regina Irene invisam omnibus amissionem imperii perpressa est, alio per fraudem occupante sceptrum, generali nempe logotheta Nicephoro, viro nefando, praedito malis moribus, (1980) pecuniae cupidus atque opum amasio, omni malitia pleno, avarissimo, instabili periuroque et mente et lingua. hic obligata imperatrici fide opes re-

- 1985 *Θησαυρὸν ἄβρὸν, τῆδέ που κεκρυμμένων,
ἄχαρι μὴδὲν μῆδαμῶς πεπονθέναι,
ἐπέπερ ὑπέδειξεν αὐτῷ μυρία,
εἰς νῆσον ἐξόριστον ἐπέμπει βία
ἐπωνυμίαν Πριγκίπου κεκτημένην.*
- 1990 *εἶτα μετατίθησιν εἰς νῆσον Λέσβου,
δρῶν ἑαυτοῦ μῆδένα τιθεὶς λόγον·
ἐνθα περαίνει τὸν δρόμον τούτου βίον.
πανσπερμία δ' ὦν παντοδαπῆς κακίας,
ἀπληστίας μάλιστα τῆς ὀλεθρίας,*
- 1995 *κακῶν ὑπῆρξεν εὐρητῆς τελεσμάτων,
καπνικαλληλέγγυον εἰσπραξὶν νόθον
ἐπινοήσας, συντριβὴν ὑπηκόοις.
Καὶ τοῦτο δεῖγμα τῆς ἑαυτοῦ κακίας,
ὡς ἐκπλέον γένοιτο γεῦμα τοῦ πύθου.*
- 2000 *ἀνὴρ παλιγκάπηλος, ἀφνειὸς πάνυ,
πρὸς τοῦδε κληθεὶς ἐκβιάζεται λέγειν
ἀριθμὸν αὐτῷ τοῦ προσόντος χρυσοῦ·
καὶ φάμενον τὸν οὐκ ἀληθεύειν φάναι.
"τοῖνν ἐπιθεὶς σὴν κεφαλῇ μου χέρα
2005 ὄμνε" φησὶ "κατὰ ταύτης εἰς τόσα."
ὁ δ' ἔδρα βληθεὶς δειλίᾳ τὴν καρδίαν,
εἰπὼν δεκάκις χρυσοῦ λίτρας δέκα,
ἄς καὶ κομισθῆναι γε προστάττει τάχος·
ᾧπερ δέκα δοὺς εἶχε λοιπὰς ὁ κρᾶτωρ,
2010 "οὐ δεῖ τοσοῦτον" φάμενος "σοὶ χρυσίου."*

conditas sibi revelanti, (1985) thesaurum grandem quem sepouerat, nihil molestum fore experturam, postquam illa ostendit auri acervum, protinus exsulem pepulit in insulam quam vulgo nomine indigitant Principis. (1990) inde ad aliam insulam Lesbum transtulit, nulla sacramenti ratione habita, ubi illa vitae suae cursum clausit. ipse concretus homo malitia omnigena, sed avaritia in primis pestifera, (1995) novorum tributorum inventor exstitit, velut illegitimae capnicae pensionis, excogitatae subditis molestissime.

Age iam proferam improbitatis specimen, ut gutta totius dolii gustus sit. (2000) vir dardanarius et apprime dives a rege accersitus effari cogitur quantam auri vim gestaret in loculis. is dicit; rex verum dixisse negat. "porro tuam" inquit "capiti meo manum (2005) imponens, iura per hoc quantum habeas." is paruit, animum quatiante metu, dixitque centum auri se habere libras: quas ilico ad se afferri rex mandavit; datisque decem, reliquas rex retinuit, (2010) "haud opus est tanto tibi" dicens "auro."

Ὅττος κατ' ἐχθρῶν ἐκατρατεύσας Βουλγάρων
 λεηλατούντων δυτικ' ἄττα χωρία,
 μάχην συνῆψε καρτερὰν ἀντιπάλοις,
 καὶ πρῶτον εὐτύχησε κατὰ βαρβάρων,
 2015 εἶτα νικᾶται κτείνεται πρὸς τῇ μάχῃ.
 προσκτείνεται δὲ μυριάριθμον στίφος
 ἀνδρῶν στρατηγῶν, ἐδγενῶν, τῶν ἐν τέλει·
 τῆς δὲ στρατιᾶς οὐδ' ἀριθμήσαιτό τις.

Σταυράκιος δ' υἱὸς αὐτοῦ ἔτος α', οἱ δὲ μήνα.

Τούτου πεσόντος Βουλγάρων ἀρχηγέτης
 2020 τεμῶν κεφαλὴν καὶ λαβῶν τῆσδ' ὄστέον,
 καὶ τοῦτο καλῶς σκευάσας χρυσαργύρῳ,
 ἐχρῆτο λοιπὸν ὡς κύλικι, φεῦ μύσους,
 ἐν φιλοτησίαις τε καὶ συσσιτίοις,
 ἐπεγγελῶν ἄναξι Ῥωμαίων τάχα
 2025 κἀπὶ κατορθώματι κομπάζων μέγα.
 καὶ Σταυράκιος δ' ἐν μάχῃ τετρωμένος,
 παῖς τις δυσειδῆς ἀφελῆς Νικηφόρου,
 ἀβέλτερός τε καὶ φρονήσεως ἄτερο,
 βραχὺ τι βιοῦς ἀπολείπει τὸν βίον,
 2030 φαντασίαν σχῶν, οὐκ ἀλήθειαν κράτους.

post v. 2018 in titulo rubricato scribitur per compendium μῆ,
 nihilque additur, ita ut videatur intelligendus mensis unus.
 attamen Zonaras regnanti Stauracio duos attribuit menses
 cum sex diebus. M.

Hic suscepta in Bulgaros expeditione, qui regiones hesperias incursabant, gravem cum hostibus pugnam commisit; et primum quidem barbaris superior fuit, (2015) mox victus vitam amisit in proelio. periit simul caterva plurima ducum, nobilium et senatorum. nam gregariorum numerum nemo iniverit.

Stauracius Nicephori filius an. 1, vel ut alii aiunt mense 1.

Caeso Nicephoro rex Bulgarorum (2020) caput abscidit, eiusque compagem osseam argento auroque affabre exornatam dein habuit pro scypho (heu piaculum!) in laetis coetibus atque conviviiis, irridens scilicet Romanorum reges (2025) et suae victoriae plaudens magnopere. tum et Stauracius in proelio sauciatus, Nicephori invenustus et simplex filius, quin immo insipiens et intellectu carens, brevi superstes, mox vitam amisit, (2030) regni specis, non regno potitus.

Μιχαὴλ ὁ Ῥαγκαβαῖος ἐτη β΄.

- Τούτου θανόντος ἀναδείκνυται κράτωρ
λαμπρὸς Μιχαὴλ τοῦπίκλῃν Ῥαγκαβαῖος,
ἀνὴρ τιμῆεις, χαριεστάτη φύσις,
χρηστὸς τρόπους πρᾶός τε, καλῶν ἐστία,
2035 φιλευσεβῆς τις, ἀγαθῶν μυρμηκία,
ὑπέρμαχος κράτιστος ὁρθῶν δογμάτων.
οὗτος λογάδας ἀρετῆς λόγου φίλους
εὐρών, μοναχῶν τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου,
Πλάτωνα Θεόδωρον ἅμ' ἁμογνίω
2040 Θεσσαλονίκης Ἰωσήφ, καθειργμένους
ὡς ποιμενάρχη τῷ σοφῷ Νικηφόρῳ
μὴ συμμετασχεῖν ἀξιοῦντας μὴδ' ὄλωσ
κοινωνίας θείας τε καὶ μυστηρίων
ἅτ' ἐκ λαϊκῶν εἰς πανύψηλον θρόνον
2045 τῶν πατριαρχῶν ἀθρόως ἀνηγμένῳ,
καὶ τοῖσδε λοιπὸν ἐμμένειν ἤρημένους,
σπεύσας συνάπτει ποιμένι καὶ ποιμνίῳ.
ἀνδρῶν δὲ πολλῶν καινίσαι τὴν μανίαν
τὴν κατὰ σεπτῶν εἰκόνων πειωμένων,
2050 συσχόν τινας σφῶν σωφρονίσας τ' αἰκίας
ἔπεισε πάντας εὐσεβεῖν Χριστοῦ τύπον.
καὶ τινα δ' εὐρών τῶν μοναχῶν αὐτὸν πάλιν
τῆς μητρανάνδρου παρθένου τὴν εἰκόνα
κακῶς ἀποξέσαντα, φεῦ τῆς μανίας,
2055 γλώσσης ἀπεστέρησεν εὐθὺς ἐνδίκως.

2035 μυρμηκία codex, non μυρμηκία. M. 2044 πανύψηλον V

Michael Rhancabaecus an. 2.

Stauracio extincto successit imperator illustris Michael dictus Rhancabaecus, vir honorabilis, indoles gratissima, probis moribus, mitis, honestatis ara (2035) et religiosus bonae rei thesaurus, rectorum dogmatum defensor optimus. hic cum videret virtute ac literis insignes homines de Studii coenobio, Platonem, Theodorum cum fratre suo (2040) Thessalonicensi Iosepho, clausos carcere, quia patriarchae sapienti Nicephoro commnicare prorsus recusabant sacra in synaxi atque mysteriis, quoniam laicus homo ad eximiam sedem (2045) patriarcharum subito pervenerat, atque in hoc proposito firmiter haerebant, curavit statim ut gregem pastori adiungeret. cum vero multi renovare insaniam adversus sacras molirentur imagines, (2050) ipse aliquot captis poenaeque coërcitis, cunctos ad colendam adegit crucem. monacho rursus quodam deprehenso, qui deiparae virginis imaginem male dedolaverat, prohibuit insaniam! (2055) hunc statim lingua merito privavit.

- Καὶ Μιχαὴλ δὲ στρατιῶν συναλίσας
κατὰ Μυσῶν ἔξεισι δρουντῶν Θράκην,
καὶ συγκροτήσας τὴν μάχην φρικαλεῶν
ἦτταν ἀπηνέγκατο, Βούλγαροι νίκην,
2060 Λέοντος ἦτις αἰτίου πεφηνότος,
ἔξ Ἀρμενίας, στρατιᾶς στρατηγέτος,
ἔρωτ' ἐρῶντος δριμύτατον τοῦ κράτους.
συρρήξιος οὖν συμπεσούσης καὶ μάχης
αὐθαίρετος ρήψασπις ὦφθη σὺν δόλῳ,
2065 αὐτὸς τε φεύγων καὶ στρατιῶν προτρέπων
αὐτὸν μιμεῖσθαι προτροπιάδην τε τρέχειν.
οὕτω περιέβαλεν αἰσχύνην κράτει·
ἔπειτ' ἀποστὰς ἀναζώννυται κράτος.
καὶ γνοὺς Μιχαὴλ ὁ φιλοχρίστου τρόπου
2070 ἐκὼν ὑπέξισιατο τῆς κραταρχίας,
πέμπας τυράννῳ τὰ παράσημα κράτους,
αὐτὸς δ' ὑπεκστὰς γίγνεται μελαμφόρος.

Λέων ὁ Ἀρμένιος ἔτη ζ'.

- Οὕτω μὲν οὗτος σκῆπτρα λαβῶν κατέχει
σκαῖος Λέων, θῆρ' ἄλλος ἔξ Ἀρμενίας,
2075 Ἱεροβοὰμ ἄλλος ὑπάρξας νέος,
κάκιστος ὄντως οἰκέτης καὶ δραπέτης
ἐκ Σολομῶνος δεσπότης βασιλέως
ἀποστατήσας καὶ δόλον προσαρτίσας,
μᾶλλον δ' ἀποστὰς καὶ νοσήσας ἐσχάτως
2080 κακὴν ἐπανάστασιν ἅμ' ἀποστήσει,

Deinde Michael conscripto exercitu Moesos aggreditur Thraciam vastantes; cumque se horridae pugnae implicuisset, vincitur ipse, Bulgari triumphant. (2060) iam causa cladis fuit sine dubio Leo Armenia oriundus, dux copiarum et obtinendi sceptri summe cupidus; qui calente proelii discrimine sponte per dolum parmulam abiecit, (2065) fugiens ipse copiasque adhortans ad suam praecipitem imitandam fugam. sic conciliavit imperio infamiam. postea rebellans purpuram sumpsit. at Christi mores imitatus Michael, (2070) re cognita, imperio ultro se abdicavit, missis tyranno dignitatis insignibus; ipseque secedens fit atratus monachus.

Leo Armenius an. 7.

Sic iste quidem sceptrum occupavit, scaevus leo, nova belua ex Armenia, (2075) alter Hieroboam, vere novellus, pessimus fapulus et fugitivus, a Salomone domino suo rege deficiens structis insuper insidiis, immo rebellans, paransque animo (2080) scelestum bellum, nedum

- ἔφαλος ἀνήρ, δογιλώτατος, φέναξ,
 μῆνιν ἐναύων εἰς φρονκτώρησιν πάθους
 καὶ καταπυρπόλησιν οἷς ἔδρα χόλον,
 ὄψις στυγνός τις, συννεφῆς τὰς ὀφρύδας,
 2085 ἄπιστος ἦθος, ποικίλος χαμαιλέων,
 κακόν τι τερμέριον εἰσεβῶν στίφει,
 βαρὺς κολαστῆς μικρὰ προσκεκρονκόσι,
 τοῖς προσκνηταιῖς εἰκόνας Χριστοῦ πλέον.
 πλὴν πρὸς μάχας ἦν γεννάδας, τολμητίας,
 2090 θυμουργός, ὀξύς, ἀρεϊκὸς καθάπαξ,
 κοινῶν τε διοικησιν εὖ ἡσχημένος·
 καὶ γὰρ στρατεύσας κατὰ Μυσῶν βυρβάρων
 κατατρεχόντων γῆς ὄρους Ῥωμαϊδος
 περιφανὲς τρόπαιον ἰστᾶ καὶ νίκην,
 2095 λείαν Μυσῶν θεῖς τὰ κατὰ σφῶς, ὡς λόγος.
 πρὸς δ' αὖ δικαίου καὶ νόμων ἦν τις φύλαξ,
 πράγματα δημόσια καλῶς διέπων·
 οὐ χρημάτων γὰρ ὠνίους ἐθναρχίας
 ἢ ταγμάτων γε προντίθει στρατηγίας,
 2100 ἢ κοινὰς ἀρχὰς πραγμάτων τε φροντίδας
 ἀνδράσιν ὑπῆν μὴ πεφνκόσι νέμων,
 πύσας δὲ τιθεῖς σὺν λόγῳ τε καὶ κρίσει
 ἀρχαιρεσίας καὶ διοικήσεις ὄλων.
 τοὺς δ' ἀρπαγαῖς χαίροντας εἶργεν ἐννόμως·
 2105 καὶ γὰρ ποτ' ἀνδρὸς γαμετήν πενεσιτάτου
 τῶν τινὸς ἀρπάσαντος εὐγενεσιτάτων,
 ἐπεὶ τιμωρὸς ὤπτο μηδ' ὄλωσ κλύων

apostasiam; subdolos homo, iracundus, fallax, confovens iram ad obsidendum facinus, ad consumendum quos odio haberet, trux vultu, adducto tristis supercilio, (2085) infidis moribus, varius chamaeleon, noxium piorum coetui portentum, gravis culparum levium punitor, maxime si quis Christi typum coleret; in pugnis tamen animosus, audax, (2090) promptus, actuosus, mavortius affatim, rei quoque publicae re-gendae prudens. hic armis sumptis contra Moesos barbaros, qui Romanas terras incursabant, tropaeum insigne post victoriam struxit, (2095) spoliis opimis, ut aiunt, relatis. iusti praeterea legumque custos publicam rem praeclare dirigebat; neque venales pretio praefecturas vel militares obtulit ducatus, (2100) neque civiles item magistratus viris commisit muneri ineptis, sed cum ratione rectoque iudicio officia attribuit et procurationes. raptores autem legibus coërcuit: (2105) nam et uxorem viri pauperissimi cum summas quidam sibi vindicasset, quoniam praefectus haud admissis precibus tam scelestum facinus non vindica-

- ἕπαρχος οὕτω πράγματος παρινόμου,
αὐτὸς δι' αὐτοῦ τὸν βιαστὴν εὐθύνει,
2110 τὸν δ' ἕπαρχον πέπαυκε τῆς λειτουργίας.
ἀλλ' ἀποδεκτέα μὲν ὑπάρχει τάδε·
ἣ δ' αὖ σεβαστῶν μανία κατ' εἰκόνων
ἅπαν ὑπερβέβηκεν εἶδος κακίας.
ἔστειργε καὶ γὰρ ἧ συνισχέθη πλάνη,
2115 εἰς ἣνπερ ἐμπίπτωκεν ἠπατημένος
πρὸς ἀμονάχων δυστρόπων λαοπλάνων,
οἷς μυσταγωγοῖς χρώμενος παραινέταις
ὡς δῆθεν ἀπόρρητα φράσειν εἰδόσιν
καρποῦ τε τοῦ πνεύματος ἠξιωμένοις,
2120 καὶ τῶνδ' ἀλιτήριος εἷζας τοῖς λόγοις,
ἀνανεοῖ κάκιστα τὴν ἐσβεσμένην
ἐκ συνοδικῆς ἀποφύσεως πλάνην,
καὶ πνεῖ σφοδρὸν τι καὶ λεόντειον τάλας
κατ' ὀρθοδόξων εὐσεβῶν Χριστοῦ φίλων.
2125 καὶ ποιμενάρχην τὸν σοφὸν Νικηφόρον,
τὸ δόγμα' ἀνατρέποντα τὸ βδελυκτέον,
τίθεισιν ἐξόριστον ἐκβαλὼν θρόνον
εἰς Προικόνησον νῆσον Ἑλλησποντίων.
εἰς ἣν διαπόντιος ἦν ἐσταλμένος,
2130 καὶ κατὰ τὸν πλοῦν, ὃ τεραστίου λόγου,
τῷ πνεύματι γνοὺς τὴν κέλευθον ἁγίου
Θεοφάνης πόρρωθεν, ἔνθεος λύχνος,
μονῆς προεστὼς τῆς κατ' Ἀγρὸν κειμένης,
Θυμιάμασιν ἡμμέναις τε λαμπύσιν

verat, ipse imperator puniit raptorem, (2110) praefectum autem officio spoliavit. atque in his quidem laude dignus Leo. sed enim odio sanctarum imaginum omnem excessit malitiae limitem. quippe hunc errorem valde amplectebatur, (2115) in quem inciderat fucō deceptus a pseudomonachis impiis impostoribus, qui ipsi in sacris aderant consiliarii, ceu nempe eventuum arcanorum conscii et sancti spiritus munere exornati. (2120) quamobrem horum instinctus sermonibus impius princeps pessime resuscitat synodico extinctam decreto haeresim, gravem leoninamque iram spirans adversus orthodoxos pios Christophilos. (2125) et archipraesulem doctum Nicephorum, qui abominando dogmati resistebat, sede depositum pellit in exsilium ad Proconesum insulam Hellesponticam. ad quam dum navi deportatus ducitur, (2130) mirum in cursu contigit prodigium. nam sancti viri cognito spiritaliter itinere dius Theophanes, procul licet, qui monasterio praeerat in agris posito, et ture et facibus incensis magnum (2135) prosequabatur veluti salutans

- 2135 προύπεμπεν οἶον δεξιούμενος μέγαν.
 ὁ δ' ἐκ κελεύθου προσκύνησιν ἦν νέμων
 τῷ τὴν προπομπὴν ἡὔτρεπικῶτι φίλῳ.
 ὡς εἰκὸς οὐκοῦν, θανμασάντων ναυτῶνων
 καὶ "τῖνι προσκύνησιν" εἰπόντων "νέμει;"
- 2140 ἦ δ' ὅς προαθρῶν "γεννάδα Θεοφάνει,
 ὁμολογητῇ καὶ μοναχῶν προστάτῃ
 ἄσκουμένων κάλλιστα κατ' Ἄγρον μέγαν."
 Οὗτος κατασχὼν Μιχαὴλ τραυλὸν θέσιν,
 τῶν τινὰ λαμπρῶν καὶ περιφανεστάτων
- 2145 καὶ πρόσθεν οἱ φίλων τε καὶ τιμωμένων,
 ἐν φυλακῇ τίθησι καὶ καθειργνύει·
 εἶτα κατακέκριεν αὐτοῦ καὶ μόρον
 τὸν διὰ πυρὸς ἢ μιὰρὰ καρδία.
 καὶ τάχ' ἂν ἐξήνυσεν αὐτὸν αὐτίκα,
- 2150 εἰ μὴ βασιλῆς ἐνένετις ἦν ἐνστατίς.
 ἐπεὶ δ' ἀφείθη, καλέσας συνωμότας
 συνίστορας δέσμιος οὗς ἦδει τάχος,
 σὺν σφίσι τῷ Λέοντι καττύει λόχον.
 οἱ καὶ κατ' ὄρθρον παραβυσθέντες λάθρα
- 2155 τοῖς βασιλεῖσις παπίου συννεργία,
 ἐν κληρικῶν σχήματι καὶ ξιφηφόροι,
 ὡς δῆθεν ἀνοίσοντες ὠδὰς ὀρθρίας,
 σφάττουσι τὸν Λέοντα τοῖς ξιφιδίοις
 ἐν τῷ νεῷ ψάλλοντα σὺν κληρουμένοις,
- 2160 θεία τρυπέζη προσπεφευγῶτα φόβῳ,

virum. vicissim de nave hic cernuus adorabat amicum, qui transeuntem se honorabat. igitur nautis iure demirantibus, et quemnam adoraret sciscitantibus, (2140) "inclutum" inquit "vaticinans, Theophanem confessorum et monachorum praesidem, qui sanctum asceterium in agro incolunt."

Deinde Leo balbum Michaellem, splendidum virum ex optimatum numero, (2145) quem hactenus amicum in aula habuerat, vinctum carceri tradit custodiendum; mox etiam immiti animo decernit ipsi luendum igne supremum supplicium. et sine mora rem transacturus erat, (2150) nisi regina coniux intercessisset. ergo hic dimissus vinculis coniuratos advocat, notos sibi rei regendae socios, quibuscum Leoni statim struit insidias. hi sub auroram introgressi clanculum (2155) in aulam regiam, papiae favore, sub clericali veste succincti gladiis, ceu matutinis canticis daturi operam, armis eductis Leonem confodiunt psallentem in ecclesia inter clericos; (2160) qui territus ad divinum altare confu-

ἐκεῖ βιαίως τὸν βίον λελοιπότα
 ἔνθα περ ἐξέβρισεν ἀσεβῶς τάλας.

Πρὶν ἢ δὲ ταῦτα συμπεσεῖν, ὥπται τάδε.

- ἔδοξε μητρὶ τοῦ Λέοντος κατ' ὄναρ
 2165 ναῦ Βλαχερινῶν εἰσοῦσαν παρεστάναι
 γυναῖκα καταθρεῖν κοσμίαν, βασιλίδα,
 λευχειμονοῦσιν ἀνδράσι τιμωμένην
 δορυφορουμένην τε σὺν εὐταξία·
 τὸ δάπεδον δὲ πλήρες αἱμάτων βλέπειν,
 2170 πρὸς δ' αὖ ἀκοῦσαι τῆς δορυφορουμένης
 σκεῦος λεγούσης μητρὶ τοῦ βασιλέως
 νέμειν πιεῖν αἵματος ἐμπεπλησμένον·
 πόσιν δὲ τῆσδε παντελῶς ἀρουμένης
 2175 γυναικα φάναι “ὁδὸς δὲ παῖς οὐχ αἱμάτων
 εἶδεν θεὸν μου προσκνυοῦντας κἀμέ γε
 τίθεισι πλήρεις, μαστιγῶν παράνομως;”
 ἔδειτο παιδὸς τοιγαροῦν στεφηφόρου
 λῆξαι μανίας, μὴ κακὸν τι καὶ πάθη·
 ἀλλ' ἦν ἀπειθῆς μητρικαῖς συμβουλαῖς.

Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς ἔτη θ'.

- 2180 Οὕτω σφαγέντος τοῦ Λέοντος ὡς ἔφη,
 τραυλὸς Μιχαὴλ ἀναδείκνυται κρῆτωρ,
 ἔτι σιδήρῳ τοὺς πόδας καθειργμένος
 ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς ἀτοκράτωρ·

2162 ἐξέβρισεν?

2166 γυναικ' ἀθρόον?

giens in eo violentam pertulit necem loco, quem violaverat haereticus infelix.

Quae priusquam accideret, hoc visum accidit. mater Leonis conspexit per somnium (2165) in Blachernensi templo adstantem sibi feminam exornatam in regium morem, quam circumstabat cum decenti ordine candidatorum manipulus virorum. sed pavimentum redundabat sanguine. (2170) insuper audiit dicentem mulierem ut regis matri scyphus ad bibendum cruore plenus exhiberetur. qua talem potum prorsus respiciente, mulier respondit “nonne filius tuus (2175) divinum filium meum et me colentibus plagas imponit praeter fas cruentas?” ipsa rogavit igitur regem filium scelus ut omitteret, ne quid mali accideret: verum hic maternis haud paruit monitis.

Michael balbus an. 9.

(2180) Sic interfecto, ut diximus, Leone Michael balbus procedit imperator; qui pedes adhuc pedicis conclusos gestans ad regium devenit
 Ephraemius.

- εἶτ' εἰς μεγάλην προσδραμῶν ἐκκλησίαν
 2185 παρ' ἀρχιθύτου γίνεται στεφηφόρος.
 ἄνωθεν οὗτος εἶλκε σειρῶν τοῦ γένους
 ἐκ Φρυγίας μὲν, ἄστεος δ' Ἀμορίου,
 ἐκφύς πενιχρῶν ἀπόρων τε πατέρων,
 ἀνὴρ ἀποφράς, δυσσεβῆς, πιστῶν λύμη,
 2190 βαρὺς τιμωρὸς ὁρθοδοξούντων μέρους,
 πάρδαλις οἶον ποικιλόχρους σέβας,
 ἄλλος χαμαιλέον τις ἀμείβων χροῖας,
 τῆς αἰρετικῶν παντοδαπῆς κακίας
 πανσπερμία τις παμμυγῆς βδελυκτέα,
 2195 Ἀθιγγάνοις τε καὶ χριστομάχοις φίλος,
 Σαδδουκαίοις μάλιστα τοῖς τρισαθλοῖς
 ἄλλη τε λοιπῶν αἰρετικῶν φρατρία.
 ἔστεργε τὰ σάββατα καὶ νομηγίας·
 μέλλοντ' ἀγαθὰ καὶ παλινδρομον βίον
 2200 καὶ τῶν προφητῶν δέειρε τὸ στίφος.
 οὐκ ᾔετ' εἶναι δαίμονας τὸ παράπαν,
 τὸν Ἰούδαυ ἐφασκεν εἶναι δεκτέον.
 μὴ κατὰ καιρὸν ἐκτελεῖσθαι κατ' ἔθος
 πάσχα τὸ σωτήριον ἀπεφλυᾶρει.
 2205 πορνείαν ἀνόμαζεν οὐχ ἡμαρτίαν,
 οὐτ' ἄλλο κακῶν, φιλόποινος καρδία,
 θεὸν τ' ὁμνῆσαι τῶν ὄλων παρηγγύα
 ὡς μὴ τρισυπόστατον ὕμνων τριάδα.
 οὗτος βαρὺς ἔπνευσεν εὐσεβῶν μέρει,

2199 πάλιν δρόμον V

fastigium; statimque ad magnam progressus ecclesiam (2185) ab archipraesule stemma regni accipit. hic sui trahebat generis originem urbe ex Amorio Phrygia in provincia, genitus infimis sine re parentibus. ipse vir nequam, haereticus, fidelium (2190) pestis, et carnifex partis orthodoxae; secta tam varius quam corium pardaleos, alter quin adeo discolor chamaeleon, haereticorum omnigenae malitiae cinnus atque coluvies abominabilis, (2195) Athinganis christomachisque favens, ac Sadducaeis potissime tristissimis aliisque insuper sectis haereticis, sabata observabat et neomenias, futurae vitae bona et resurrectionem (2200) et prophetas omnes irridebat; daemones prorsus nullos esse putabat; Iudam dicebat esse laude dignum; praeter suum tempus paschalem ritum a nobis celebrari blaterabat; (2205) scortationem negabat in culpis ponere vel quicquam esse mali furiosus homo; deum sic iurare summum suadebat, tanquam trium hypostaseon non sit trias. hic mo-

- 2210 καθυποβαλὼν αἰκίαις σφᾶς ἀγροίαις
καὶ φρυγαδείαις καὶ τελευταῖον μύροις
ὑπὲρ σεβαστῶν προσκνητῶν εἰκόνων.
πρὸς τοῖσδε καθείργονσι φωστήρας δύο,
Εὐθύμιον Σάρδεων σὺν Μεθόδιῳ,
- 2215 τύπτει τ' ἀφειδῶς μαστιγῶν πολλῶν βύρει·
ὦν Εὐθύμιος εὐψύχως φέρων πόνους
ἐναποθνήσκει βασάνοις, λαβῶν στέφος,
καθείργονται δὲ Μεθόδιος μακρόθεν.
Ἄνακτι τῷδε Θωμᾶς τις ἀποστάτης
- 2220 ἐπιφυεῖς ὄπλοις τε καὶ βαρεῖ στόλῳ
πορθῶν ἐδήην τὰ πέριξ Βυζαντίδος,
καὶ τοῦτ' ἐπὶ μήμιστον οὐ καλῶς ἔδρα·
ὁμως δίκην ἔτισε συσχεθεῖς τάλας,
διπλοῦν ὑποστάς ὦν ἔδρασε τὸν μύρον.
- 2225 Τούτου κρατοῦντος Ἀγαρηνῶν τι γένος,
οἴκησιν ἴσχον δυτικὴν Ἰβηρίαν,
ἀρχῶ προσῆλθεν ἀξιοῦν ἀποικίαν
σφίσι παρασαχεῖν εἰς τινα θέσθαι τόπον,
τοῦ δὴ κατ' αὐτοὺς ἐστεινωμένου τόπου
- 2230 καὶ μὴ σθένοντος σφῶν φέρειν συνοικίαν.
καὶ πείθεται φύλαρχος αὐτῶν τοῖς λόγοις,
καὶ τούσδε λαβῶν ἐξέπλευσε σὺν στόλῳ,
λαφραγωγῶν πυρπολῶν γήσους ὄλας
καὶ πειρατικῆς ἀναπιμπλῶν ναυτίας.

2212 ὁπερσεβάστων προσκνητᾶς?

lestus erat partibus orthodoxis, (2210) quas cruciatibus diris exercebat nec non exsiliis et supremis suppliciis propter angustarum cultum imaginum. praeterea comprehendit insignes duos, Sardinum episcopum Euthymium cum Methodio, (2215) multoque et gravi verberare cecidit. in his Euthymius, fortiter dolores ferens, stemma lucratus moritur in cruciatu; Methodius remotum in carcerem ablegatur.

Regnanti huic Thomas rebellis quidam (2220) hostis exortus, armis et classe gravi cunctam Byzantii diripiebat viciniam; idque permulto malum duravit tempore. sed ad extremum captus infelix Thomas factorum suorum duplam persolvit poenam.

(2225) Sub hoc item rege Agarenorum quaedam tribus, occiduum incolens Iberiam, principem suum precibus fatigabat ut se in coloniam duceret ad alias terras, quoniam artiore nunc habitabat loco, (2230) qui iam non caperet incolarum numerum. paruit tribulium princeps sermonibus, impositoque in navibus populo insulas coepit deprædari, incendere, mareque opplevit piraticis navigiis. (2235) cumque

- 2235 ἐπεὶ δὲ καθώρμισε τριήρεις Κρήτη,
τὸ πάμπορον δ' ἔβλεψε νήσου καὶ θέσιν
εὔκράσεως ἔχουσαν ἄλλων θ' ὠρίων,
φλέγει μονωθεὶς πάντα πυρὶ τὸν στόλον·
καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν ναυτικοῦ πεφλεγμένου
- 2240 καρδίαν οὐχ ἤμιστα καύσεως στόλον,
καὶ γαμετῶν καὶ φιλιτάτων μεμνημένον,
"νῦν ὑμῖν ὧδε χῶρος εἰς κατοικίαν,
γάλα μέλι ῥέουσα γῆ τις" ἀντέφη,
"ἤπερ κατοικήσατε συσχόντες, φίλοι,
- 2245 καὶ φιλιτάτα κτήσεσθε γήμαντες τάχα."
ἐκ τοῦδ' ἰσχυρὸν Ἰσμαῆλ ἰσχυρὸν γένος
νήσον κατέσχον καὶ τὰ τῆς νήσου κράτη.

Θεόφιλος δὲ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιβ'.

- Ὁ Μιχαὴλ δὲ τὸν βίον καταστρέφει
λιπὼν τὸ κράτος παιδὶ τῷ Θεοφίλῳ,
- 2250 σέβας μὲν οὐ τρέφοντι καλὸν ἐκ νέου,
ἀλλὰ πατρῴας δυσσεβείας καὶ κράτους
δοφθέντι κληροῦχῳ τε καὶ διαδόχῳ,
μᾶλλον δὲ πολλῶν καὶ βασιλικῶν μέτρῳ
νικῶντι, καθά φασι, τὸν φντοσπόρον
- 2255 τῆς δυσσεβείας διαπύρῳ μανία,
ἣν προσκυνηταῖς ἐμπνέων ἦν εἰκότων,
στάθμη δὲ δίκης ἀρρεποῦς πεφουκίτι,

2246 Ἰσμηλιτῶν γένος?

appulisset ad Cretam triremes, miratus insulae uberem naturam, temperiem aëris, commoditates ceteras; remotis arbitris classi subiecit ignem. post id, cum socia turba dolore arderet (2240) haud minus quam incendio flagrabant naves, propter uxorem ac pignorum memoriam, "nunc" ait princeps "vobis heic est manendum in regione quae lacte et melle fluit; quam ut occupetis oro vos, amici, (2245) ductisque uxoribus pignora procreetis." tempore ex illo Ismaëlis populus fortiter insulam eiusque arces tenuit.

Theophilus Michaelis filius an. 12.

Mortali Michael vita discedens imperium filio tradidit Theophilo, (2250) qui religione a pueris imbutus prava paternae visus est potentiae simul haereseosque heres et successor; immo copiosior regioque modulo, ut in proverbio est, patrem superans, (2255) impietatis suae fervidum furorem contra cultores imaginum spirans. ceterum iuris incor-

καὶ τῶν νόμων φύλακι τῶν εὖ κειμένων.

καὶ τῶνδε μαρτύριον ἂ μέλλω φράσειν.

2260 Λαμπρῶν τις ἀνὴρ, σύγγονος βασιλίδος,

κλήσιν Πετρωνᾶς, δρουγγάριος ἄξιαν,

ἐν γειτόνων γύναιον οἰκοῦν ἡδίκει

τῷ τὰς διαίτας τῶν δόμων ὑψοῦν μέγα

τῷ δωματίῳ προξενεῖν τοῦδε βλάβην.

2265 ὃ καὶ προσῆλθε βασιλεῖ τούτου πέρι·

ὁ δ' αὖ κελεύει Πετρωνᾶ λῦσαι βλάβην.

ἄλλ' οὗτος αὐθις ἀδικῶν οὐκ ἀνίει.

πρόσεισι γυνῆ τῷ στεφηφόρῳ πάλιν

καταβοῶσα τῆς βίβας δρουγγαρίου·

2270 τὴν ἀδικίαν ἐκτραυφθεῖ σὺν γόοις.

στελλας βασιλεὺς ἐξετάζει τὴν δίκην,

καὶ γνὸς Πετρωνᾶν ἐπόδικον αἰτίας

αἰκίζεται μάλιστα ἀπὸν ἐννόμως,

καὶ στηλιτεύει φανερώς ἐν τῇ πόλει,

2275 καὶ συγκατασπῆ τὰς διαίτας ἐκ βύθρων,

καὶ τῇ γυναικὶ τὰς ὕβας διανέμει.

Καὶ φορτίδα δὲ τῶν ἀγωγίμων πλέαν

ἰδὼν προκύψας ἐκ βασιλείων δόμων

ἔξ ἐμπορίας κατάρυσαν ἀρτίως,

2280 καὶ βασιλίδος τυγχάνειν γνὸς φορτίδα,

ἔμφορτον αὐτὴν τῷ πυρὶ καταφλέγει,

μὴ δεῖν βασιλεῖς ἐμπορεῦσθαι λέγων,

rupti tenax instarumque legum custos erat; cuiusce rei proferam testi-
monia.

(2260) Illustris vir imperatricis frater, nomine Petronas, digni-
tate drungarius, adversus vicinam feminam iniurius erat, cum exstruen-
dis altius cubiculis illius domum detrimento afficeret. (2265) mulier
igitur regem invocavit, qui iussit a Petrona damnum refici. hic de sua
nihil remisit iniustitia. accessit ergo ad regem mulier iterum, contra
drungarii vim expostulans, (2270) suamque iniuriam clamitans quæsta
est. tunc rex submissis qui rem cognoscerent, ubi Petronam crimini
affinem scivit, flagris in eum rite animadvertit, et sic punitum publice
in urbe exposuit; (2275) tum ædificium a fundamentis subruit, iussit-
que feminae materiem attribui.

Insuper onerariam plenam mercibus navem conspicatus e regia
domo, quæ nuper a mercando reversa fuerat, (2280) ut hanc re-
ginae coniugis esse audit, ipsam cum mercibus igne consumpsit;
quia reges, inquit, haud decet mercari nec dardanariorum vitam

- μήτ' οὖν παλιγκάπηλον ἀνότερον βίον,
μοῖρα δ' ἰδιώτιδι ταῦτ' ἀφιέναι,
2285 ὡς ἂν ἀφορμὰς συμπορίζωνται βίον.
Ἄλλ' ὡς δικαίου διάπτυρος ἦν φίλος,
οὕτως ἐπαθῆς καὶ δύσσηγός τις λῆαν
τιμωρὸς ὑπῆν εὐσεβεῖν ἡρημένοις.
ἐλύττα καὶ γὰρ κατὰ σεπτῶν εἰκόνων,
2290 καὶ προσκυνητὰς ἱερῶν μορφωμάτων,
ἄνδρας ἁγίους, ἀγγελικοὺς τὸν βίον,
ὡς δυσμενεῖς τε δυσσεβεῖς στυγητέους
πάσαις ἐκάκου τῶν λυπηρῶν ἰδέαις,
μηδὲν προλείπων εἶδος ἀπανθρωπίας,
2295 ἤκλιετ' ἀπήλαυνε κατεπυρπόλει,
εἰρκτῆ ζοφώδει κατέκλειε δεσμίους,
βυθοῖς ἐδίδου καὶ μακραῖς κακουχίαις,
ἔστιζεν ὄψεις. ὦ ξένης τιμωρίας.
καὶ ταῦτα ποιῶν ἐκμανῶς Σατὰν λάτρις
2300 αὐτῷ δοκῶν ἦν τὰ θεῷ πρόττειν φίλα
ἢ καὶ λατρείαν τῷδε δεκτὴν προσφέρειν,
ἢ φησὶ Χριστὸς ἐν λόγοις εὐαγγέλοις.
ταῦτ' ἄρα πλειστοὺς ἐνθέως ἠνδρισμένους
καὶ χριστομάχον τοῦδ' ἐλέγξαντας πλάνην
2305 μύρω πυραδοῦς μάρτυρας ἀπειρογάκει.
ἄλλοι δ' ἐναπέμειναν ἀλειπταὶ βίῳ,
οἷς Μεθόδιος συνάριθμος τυγχάνει
καὶ Θεοφάνης σωφρόνως στιγματίας,

sequi, sed privatorum id conditioni relinquere, (2285) ut hinc tuenda vitae copiam habeant.

At quantum iusti fervidus amans erat, tantumdem gravis iracundusque erat adversus verae religionis assecras: sacrarum etenim odio imaginum (2290) imbutus, quicumque his adhibebant honorem, sanctos vitaeque angelica viros praeditos, velut hostes impios abominabiles, omni affligebat molestiarum genere, nullam omittebat saevitiae speciem. (2295) cruciabat igitur, pellebat in exsilium, urebat, caeco vinctos tenebat carcere, mergebat aquis, longis urgebat poenis, faciem compungebat. o supplicium novum! quae patrans hic furiosus satanicola (2300) sibi videbatur rem deo acceptam facere ipsique gratum exhibere famulitium, ut ait Christus in sermone evangelico. sic ergo plurimos decertantes fortiter scelestamque huius arguentes haeresim, (2305) morte damnatos efficiebat martyres. aliquot tamen martyrum hortatores supervixerunt, in quibus Methodius, Theophanesque

- καὶ ζωγράφος Λάζαρος καθύει τὰς χεῖρας,
 2310 αἷς εὐχερῶς ἔγραφεν εἰκόνας πάλλιν.
 Θεόφιλος σχεῖν σύζυγον βίου θάλων,
 κοινωνὸν ἅμα τοῦ κράτους καὶ τοῦ λέχους,
 χορὸν συνῆξε παρθένων πολλαχόθεν,
 καλῶν ἄπιτσῶν, ὅψιν εὐπρεπεστάτων·
 2315 ἐν αἷσπερ ἐξέλαμπε τῶν ἄλλων πλεόν,
 οἶος σελήνης πλησιφαοῦς τις κύκλος,
 σώματος ὥρα, λαμπρότητι τοῦ γένους
 καὶ μαρμαρυγαῖς τῶν λόγων Εἰκασία.
 χρυσοῦν τι μῆλον ἀμέλει φέρων ἀναῖξ
 2320 περιπολῶν ἦν τὸν χορὸν τῶν παρθένων,
 μνηστρον σκοπῶν δοῦναί τι τοῦτο φιλιτάτη-
 ὡς οὖν θεῖται παριῶν Εἰκασίαν,
 κάλλους περιτοῦ θουμάσας κόρην ἔφη
 “διὰ γυναικὸς φαῦλα πάντ’ ἀπερρῶη.”
 2325 ἦ δ’ ἠρέμ’ ἀντέφησεν εὐστόχως ἄγαν
 “ἀλλ’ ἐκ γυναικὸς πηγάζει καὶ βελτίω.”
 ὁ δ’ αὖ παρῆλθε θουμάσας τὴν παρθένον,
 καὶ δοῦς τὸ μῆλον παρθένῳ Θεοδώρῳ,
 χάραν ἐχούσῃ πατρίδα Παφλαγόνων,
 2330 πλὴν εὐπατριδῶν πατέρων κατηγμένην,
 κοινωνὸν αὐτὴν ἄγεται κράτους λέχους,
 τὴν Εἰκασίαν παραβλέψας, ὡς ἔφην.
 ἦ μὴ τυχοῦσα κοσμηκῆς σκηπτουχίας

2316 οἶα?

honesto compunctus stigmatē, et pictor Lazarus, qui perustis manibus (2310) belle tamen rursus pingebat imagines.

Iam Theophilus appetens vitae sociam, imperii simul torique participem, chorum undecunque collegit virginum, quarum etsi nulla non erat formosissima, (2315) inter has tamen magis emicabat, qualis est lunae cumulus orbis, venusto corpore et generis splendore, sermonisque etiam dignitate Icasia. aureum ergo pomum manu gerens (2320) chorum virgineum rex circumibat, ut hunc gratissimae daret arrhabonem. ut autem vidit in transitu Icasiam, formam eximiam mirans puellae, ait “cuncta obvenerunt mala per mulierem.” (2325) illa submisit, sed prudenter admodum, “atqui ex muliere meliora manant” ait. rex admiratus virginem praeteriit; pomoque tradito virgini Theodoraē, patriam quidem habenti Paphlagoniam, (2330) sed de patriciis genitae parentibus, hanc simul imperii torique participem fecit, praeterita, ut iam dixi, Icasia; quae ubi

- οὐ νυμφίου τε γηγενοῦς βασιλέως
 2335 πλουτεῖ νοητὸν παντάνακτα νυμφίον
 καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρουχίαν,
 μονάσους δὲ καὶ μονὴν δειμαμένην
 ἴσκειτ' ἐν αὐτῇ, προσλαλοῦσα ταῖς βίβλοις·
 ἧς μετὰ συγγράμματα χαρίτων ἔφν.
 2340 Ἥ δὲ βασιλὶς, ἣ θεοῦ θεία δόσις,
 στέργουσα κρήβδην εἰκόνας σεβασμίας
 κατεῖχεν ἔνδον εὐλαβῶς κιβωτίου,
 μανίαν ἐκκλίνουσα τοῦ συνεννέτου
 ἦνεργ προσηγε προσκνηταῖς εἰκόνων.
 2345 καὶ δὴ ποτ' αὐτῆς προσκυνύσης εἰκόνας
 αἰσχίον ἀνδράριον αὐτοῦ Θεροσίτου,
 παράφορον νοῦν καὶ παρακεκομμένον,
 ἀνακτόροις ἄθυρμα ψυχαγωγία,
 ἠρώτ' ἐπιστὰν "τί τάδ' ἔστιν, ὦ μάναι;"
 2350 οὕτω γὰρ ὠνόμαζε τὴν βασιλίδα.
 ἣ δ' ἀφελῶς εἶρηκε "καλὰ νινία."
 ἐκεῖθεν οὖν ἔδραμε πρὸς βουσιλέα
 ἐκεῖνο τάνθρωπιον, ὡς εἰθιστό οἱ.
 ὁ δ' ἤρειτ' ἔξ ὅτου περ ἦκει καὶ πόθεν·
 2355 τὸ δ' ἐκ μάναις ἔφησεν ἦκειν ἐνθάδε,
 καὶ τήνδε καλὰ προσκεκτῆσθαι νινία.
 συνεῖς βασιλεὺς εἰκόνας τὰ νινία,
 θυμοῦ πνέων ἔπεισι πρὸς βασιλίδα
 καὶ λοιδορεῖται καὶ καθικνεῖται λόγους.

2345 εἰκόνων V 2354 ἦρετο et ἦκειν V

mundanum non est adepta sceptrum terrenique regis nuptiis excidit, (2335) spiritalem et omnium regem sponsum lucrata est et caelestis regni sortem. monialis enim, condito monasterio, in hoc se exercuit literis dans operam; eiusque exstant pleni lepore libri.

(2340) At imperatrix, inclytum dei donum, sacras imagines clanculum colens, servabat reverenter in arca conditas, insanum odium coniugis declinans, quo cultores imaginum prosequabatur. (2345) cumque illa aliquando has ipsas coleret, homuncio quidam Thersite deformior, dementi mente praeditus et insipiens, regii palatii ludicrum ludibrium, rogavit adstans "quid hae sunt, o Mana?" (2350) hoc enim nomine reginam appellabat. illa pure respondit "sunt pulchrae pupae." protinus ad regem illinc cursu concito homuncio ille venit pro more suo. rex sciscitatur undenam ipse veniat; (2355) vesanus illinc sese redire ait, et reginam possidere pulchras pupas. rex pupas intelligens esse imagines, ira inflammatus pergit ad reginam, eamque obiurgat, compellans verbis asperis.

- 2360 ἡ δ' ἦν σοφιστὴν ἀπατώσα κακίας,
 τὰς ἐν κατόπτροις ἐμφάσεις λέγουσά πως
 μορφῆς ἐμῆς ἰδεῖν τε φράσαι νινία.
 οὕτω θυμοῦ σβέννυσιν εἰποῦσα φλόγα.
 Οὗτος βασιλεὺς Θεόφιλος πολλάκις
- 2365 καὶ δι' ἑαυτοῦ καὶ στρατηγῶν ταγμάτων
 ἄλλων τε πολλῶν ἀνδρικῶν εὐκαρδίων,
 Μανουὴλ δ' οὐχ ἦμιστα καὶ Θεοφόβου,
 μάχας κατώρθου, κτινῶν ἀντιπάλους·
 ἦστην γὰρ ἄμφω δεξιῶ ῥωμαλέω
- 2370 καὶ τῶν κατὰ σφῶς οὐδενὸς λελειμμένω
 εὐανδρίαις τε καὶ καλαῖς στρατηγίαις.
 καὶ χεῖρα δ' εἶχε φιλότιμον, πλουσίαν,
 εὐεργετικὴν, φιλόδωρον εἰς ὄλους·
 ὄθεν ξενῶνα καὶ φαινὸν καὶ μέγαν
- 2375 εἰς ἀνάπαιμα τῶν ξένων ἀπαρτίσας
 κλῆσιν ἑαυτοῦ τῷ δομήματι νέμει,
 οἶκον γυναικῶν ὄντα τὸ πρὶν ἀσέμνων.
 ἦττητο δ' οὐδὲν ἀφροδισίων σφόδρα,
 τῇ σωφροσύνῃ προστετηκῶς ἐκτόπως.
- 2380 Ἀλεξίῳ δὲ τῷ Μωσηλὲ τοῦπικλήν,
 ἐξ Ἀρμενίων Κρηνητῶν λαμπροῦ γένους,
 ἀνδρὶ στρατηγῷ γεννάδα ῥωμαλέω,
 μετὰ χαρίτων ὄψιν ἠγλαῖσμένω,
 Μαρίαν συνώκισε τὴν θυγατέρα,
- 2385 τιμήσας αὐτὸν ἀξία τῇ Καισάρων,

(2360) ipsa cavillatorem decipiens improbum, ait se in speculo contemplantem spectra, formam suam appellasse puparum nomine. sic elocuta regis exstinxit iram.

Rex hic Theophilus saepenumero (2365) tum per se ipse tum per duces bellicos, quos multos habuit forti animo praeditos, Manuelem praesertim ac Theophobum, feliciter bellavit cum hostium caede. ambo enim erant dextri fortesque, (2370) neminique cedebant suorum temporum strenuitate vel arte imperatoria. ipse Theophilus liberalem manum munificamque omnibus porrigebat. quare etiam hospitium splendidum magnum (2375) ad peregrinos excipiendos extruens suimet aedificio nomen indidit, quod antea fuerat scortorum lustrum. nec rei venereae prorsus erat obnoxius, sed castimoniae studebat mirifice. (2380) Alexio autem cognomento Moseli, ex Armeniorum Crinitarum claro genere, strenuo viro et duci magnanimo et venustate vultus exornato, Mariam filiam nuptiis copulavit, (2385) addito honore tituli Cae-

- καὶ σὺν στόλῳ πέπομφε πρὸς Λογγιβάρδους.
φθονομένου δὲ τοῖς κατ' αὐτὸν ἀνδράσι
καὶ τῷ βασιλεῖ γ' ἐνδιαβεβλημένου,
διαβολῶν σύζυγος ἦν ζωσα λύτις·
- 2390 ἐπεὶ δ' ἐκείνη κατέλιπε τὸν βίον,
εὐθὺς περιφάνειαν ἐκλιπῶν βίου
Καίσαρος ἄξιαν τε, συγγενεῖς, φίλους
ἄλλα τε πάντα καὶ πλεον τύρβην βίου,
τὸ κατὰ Χριστὸν ἀμφιέννυται ῥάκος,
- 2395 καὶ τρίχα καρεῖς τὴν μονὴν ὑπεισέδν
ἦν αὐτὸς ἀνήγειρε, τὴν Ἀνθεμίου·
ἐν ἧ ἑξ μονάζων καταλύει τὸν βίον.
- Τοῦ δ' Ἀμορίου πατριδος Θεοφίλου
ταῖς Ἀγαρηῶν στρατιαῖς ἠλωκότος,
- 2400 ἀπειραριθμήτου δὲ κτανθέντος στίφους,
καὶ πληθος ἦλω μυριάριθμον τότε
ἀχθὲν δορυάλωτον αὐτοῖς βαρβύροις,
ἐν οἷς στρατηγοὶ τῶν ἐκεῖθι ταγμάτων,
δεκάς τετραπλῆ σὺν ἡπλῆ ξυνωρίδι,
- 2405 οἱ μαρτύρων εὐραντο καὶ στέφη τέλος.
ᾧνπερ χάριν πέπομφε πρέσβεις ὁ κράτωρ
ἀπαγγελοῦντας τῷ κρατοῦντι Περσίδος
δοῦναι λαβόντα λύτρου τὴν λύσιν σφίσι
κεντηνάρια πρὸς τέτρασι δις δέκα.
- 2410 ἀλλ' οὐ προσέσχεν ἀκοῇ φαύλῃ λόγοις.
ὄθεν βασιλεὺς ἐκτακὲς μακροῦ λύπη
νοσήσας ἀπέροηξε κακῶς τὸν βίον,

sarei; misitque cum classe contra Longobardos. sed enim invidente comitatu atque apud regem calumniantem Caesarem, uxor dum vixit, calumnias dispulit. (2390) sed postquam illa vitam deseruit, statim Alexius mundi se pompa abdicans, Caesarea dignitate, propinquis, caris, profanique omni tumultu saeculi, pauperem Christi exemplo saccum induit, (2395) coenobiumque tonsa coma ingressus est Anthemii, quod ipse construxerat, ibique monachus vitae confecit cursum.

Exin Amorio, Theophili patria, Agarenorum capto exercitibus, (2400) innumerabilis turba gladio periit, aliaque plurima servituti addicta ad barbaros iure belli abacta est; atque in his erant legionum duces illic bellantium quadraginta duo, (2405) qui etiam martyres denique evaserunt. hos ut redimeret rex legationem misit, significantem Persidis tyranno ut hos dimitteret acceptis redimiis centenariis quattuor cum viginti. (2410) sed verba respuerunt aures barbarae. quare imperator longo maerore affectus, contracto morbo misere ab-

πολλὰ δεηθεῖς συζύγου τῶν τ' ἐν τέλει
καθαίρεσει στέργοντας εἰκονισμάτων
2415 τὸν Ἰωάννην λύκον, οὐχὶ ποιμένα,
ἕαν καθέδραν κατέχειν ἐκκλησίας.

Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου σὺν τῇ μητρὶ Θεοδώρᾳ καὶ αὐτοῖς μότος.
ὁμοῦ ἔτη κέ'.

Ἔτα κραταρχεῖ τοῦ κράτους Θεοδώρα
σὺν παιδί, βραβεύουσα γαλήνης δόσιν·
ἥς πρῶτον ἔργον κατάγει τοὺς φηγάδας
2420 τοὺς τ' ἐν φυλακαῖς ἐκλύειν κυφειργμένους,
νεῖμαί τε παῦλαν τοῦ διωγμοῦ καθάπαξ.
μετὰ δ' ἀναστήλωσιν ἔσπευδε δρᾶσαι
τῶν ἱερῶν τε προσκνητῶν εἰκόνων.
ἔτα κατάγει τοῦ θρόνου Ἰωάννην,
2425 ἀντεισάγει δὲ Μεθόδιον ἀξίως,
οὗ προστατοῦντος ὀρθοδόξων τοῦ στίφους
καθίδρουσις γένοιτο σεπτῶν εἰκόνων
εἰς τοῦμφανές τε προσκύνησις τοῖς ὄπλοις.
τόθ' ἡ βασιλις ποιμεναρχῶν πληθύου,
2430 πρὸς δ' αὖ λογάδων ἐνθέων μονοτρόπων
δεῖται λιπαρῶς τοῦ ξυνευνέτου χάριν,
ὡς ἂν ἐπ' αὐτοῖς διαλλακταῖς εἰδέταις
θεὸς βασιλεῖ Θεοφίλῳ πταισμάτων
καὶ χριστομάχου τῆς πλάνης λύσιν νέμοι,
2435 συγγνωμονήσας ὡς συμπαθῆς δεσπότης,

2414 στέργοντας τῶν εἰκ. V

rupit vitam, uxorem atque optimates valde exorans ut abolendas curarent imagines, (2415) atque ut Ioannem lupum, non pastorem, ecclesiae cathedram retinere sinerent.

Michael Theophili filius cum Theodora matre, rursusque solus.
summa an. 25.

Postea cum filio regnat Theodora, quae pacis reddidit imperio donum. in primis enim exsules reduxit, (2420) quique tenebantur vinculis emisit liberos, persecutionis cursum omnino inhibens. mox properavit cultui proponere sacras ac venerabiles imagines. deinde eiecto de sede Ioanne (2425) illi Methodium digne substituit, quo praesidente orthodoxis partibus augustarum imaginum fieret restitutio, easque publice populus adoraret. tunc imperatrix episcoporum coetum (2430) nec non sapientium hieromonachorum enixis precibus pro defuncto coniuge oravit, ipsius ut intercedentibus deus augusto Theophilo culparum errorisque haeretici veniam concederet, (2435) misericordia flexus ceu mitis

καὶ τῶνδε προσχῶν ταῖς λήταις εὐξαμένων,
οἷα θεὸς φιλοικτος εὐσπλαγχνος φύσει,
ὡς πρὶν Μανάσσην ἀξιοῖ σωτηρίας.

‘Ο δ’ ἐνδίκως ἔκπτωσιν ὑποστὰς θρόνον

2440 γόης Ἰανῆς, ἐν μονῇ που διάγων

Χριστοῦ τε μητρὸς τοῦδε λαβῶν εἰκόνας,
ὄμματ’ ἀπεμαύρωσε τῶνδ’ ὁ μαινόλης·
ὅπερ μαθοῦσα βασιλὶς τρισολβία,
ζήλου φλεχθεῖσα τῷ πυρὶ τὴν καρδίαν,

2445 τοῦδ’ ἐκκοπῆναι τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων
εἰς ἔκτισιν ἐνδικῶν εὐθύς ἤξιον.

ὄρμηξ δ’ ἀνελοχθῆ ταῖς τινῶν συμβουλίαις·
πλὴν πέμψασ’ ἤκισατο τοῦτον σκντάλλῃ,
πληγαῖς μακροαῖς κόψασα-τοῦδε σαρκίον.

2450 Ταύτης κρατούσης Βουλγάρων ἀρχηγέτης,
μαθῶν γυναικὶ σὺν ἀπαλῷ τεκνίῳ
τὴν Ῥωμαϊκὴν ἡγμένην ἀνταρχίαν,
σπονδῶν δράσειν σύγχυσιν ἠπέλπει μέγα,
ὡς εἶχε συνθεῖς ἀνακτι τῶν Ἀυσόνων

2455 καὶ καταδραμεῖν τοὺς ὄρους Ῥωμαῖδος.
πρὸς τόνδε φάναι τὴν βασίλισσαν λόγος

2433 hunc merito recenset inter Graecorum errores Allatius in tractatu de lib. eccl. Graecor. p. 117 sqq. citatque falsae sententiae auctores Synaxarium, Nicephorum, Zonaram, Constantinum Manassem, Gennadium aliosque anonymos; quibus nunc accedit Ephraemius. perniciosum errorem ego ipse nuper refutavi in annotationibus ad orationem Blemmydae a me editam in Vaticanae collectionis secundo volumine. est autem hoc in loco ineptum Manassis exemplum, viventis scilicet hominis in terreno carcere comparatio cum anima corpore soluta infernisque poenis, quas evangelium aeternas esse affirmat, addicta. M.

dominus. horum reapse precibus aures praebens Theophilum misericors clemensque deus, ceu quondam Manassem, salute dignatus est.

Interim is qui sede merito exciderat, (2440) planus Iohannes, in monasterio degens Christi matrisque eius imaginibus forte deprehensis oculos furiosus eruit. quo audito scelere inclyta regina, zeli vicissim flammis cor perusta, (2445) impio pupillas excuti oculorum iusto talione protinus imperavit. verum quorundam prohibita consilii, mittens armatos scutica ministros, multis verberibus corpus illi contudit.

(2450) Hac imperante Bulgarorum dominus, audiens mulieri teneroque puero Romani imperii regimen commissum, magnopere minabatur se abrupturum foedera quae sibi cum Caesare intercedebant, (2455) et Romanos fines incursaturum. tunc huic reginam sic rescripsisse aiunt "equidem

- "Θεῷ δὲ κἀγώ, συντρίβοντι τὰς μάχας,
 θαρροῦσα πάντως ἀντιτάξομαι γέ σοι·
 κἂν μὲν νικήσω σὺν Θεῷ μαχομένη,
 2460 μέγαν ὀφλήσεις τὸν κατάγελων ὄλοις·
 εἰ δ' αὖ νικήσεις, οὐδὲ τὸ νίκός σοι μέγα
 γυναῖκα νικήσαντι θήλειαν φύσιν."
 ὡς οὖν τὰδ' ἀπήγγελο μυσσερχηγέτη,
 ὑπῆκεν ὀρμῆς, τὴν ὀφρὸν κατασπάσας,
 2465 ἀνανεοῖ τε τὴν πρὶν εἰρήνην πάλιν.
 Ἄλλὰ καλὸν πῶς πόθεν λόγῳ φράσαι
 εἰς πίστιν ἦκεν εὐσεβῆ Μυσῶν ἔθνος.
 γυνή τις ὄντως εὐγενῆς ἐκ Βουλγάρων,
 ὄμαιμος οὖσα τοῦ Μυσῶν ἀρχηγέτου,
 2470 ἤχθη δορυάλωτος εἰς Κωνσταντίνου·
 ἣ γ' ἐνδιατρίβουσα τοῖς ἀνακτόροις
 βαπτίσματι πρόσεισι τῷ σωτηρίῳ,
 τὸ Χριστιανῶν ἐκδιδασχθεῖσα σέβας,
 καὶ γνῶσιν ἔσχε γραμμάτων Ἑλληνίων.
 2475 αὕτη λυθεῖσα παρακλήσει συγγόνου
 καὶ τῷδ' ὀφθεῖσα, Χριστιανούς ὡς δέον
 ὑπῆρχε θαυμάζουσα σεμνίνουσά τε,
 καὶ τόνδε βαπτίσματος ἐνθεον χάριν
 ἔπειθε λαβεῖν ταῖς καλαῖς συμβουλαῖς.
 2480 ὁ δ' ἦν τέως ἄτεγκτος οὐδ' εἰκὼν λόγοις·
 ἐπεὶ δ' ἐπεισέφρησε λοιμὸς Βουλγάρους,
 οὐκ ἦν δὲ λύσις οὐδὲ φυλὴ τῆς νόσου,

2466 πῶς καὶ πόθεν?

2482 παῦλα?

cum deo proeliorum arbitro prorsus aperto Marte resistam tibi. quodsi,
 avente deo, superior fuero, (2460) tu quidem orbi cuncto risui eris:
 sin contra viceris, laus tua levidensis erit victoriam de muliere rettu-
 lisse." haec ubi relata sunt Moesorum duci, is suum impetum super-
 biamque fregit, (2465) pacisque veteris renovavit foedera.

Sed est praeclarum verbis iam referre quomodo gens Moesorum ad
 fidem venerit. femina apprime nobilis ex Bulgaria, natura soror principis
 Moesorum, (2470) Cpolim captiva ducta est. haec autem degens regio in
 palatio ad salutare lavacrum accessit, edocta Christianorum religionem
 simulque literis Graecis erudita. (2475) haec deinde dimissa rogante
 fratre, atque ad hunc reversa, Christianos, ut par erat omni verborum
 magnificabat honore; atque ut baptismatis gratiam reciperet, fratrem
 egregiis hortabatur monitis. (2480) sed is loquentem immota mente
 audiebat. verumtamen cum Bulgaros corripuisset pestis, nullumque ad-

- Θεὸς δὲ λυτὴρ ὤπτο λοιμοῦ παμφάγου,
 προσχὼν γυναικὲς ταῖς λιταῖς χριστιωνέμου,
 2485 ἔγνω Θεοῦ δύναμιν ἄμαχον τέως,
 καὶ οἱ σταλῆναι ποιμενάρχην ἡξίου·
 παρ' οὗ σταλέντος καὶ μυεῖται κατ' ἔθος
 καὶ λαμβάνει βάπτισμα τῆς ἀφθαρσίας.
 οὗ χάριν ἔθνος ἐκμανὲν τὸ Βουλγάρων
 2490 ἀρχηγέτην σφῶν ἀνελεῖν τόνδ' ἡξίουν·
 ἀλλὰ πεποιθὼς σταυρικῇ παντευχίᾳ
 ἤττησεν αὐτοὺς συμπλακεῖς κατὰ κράτος,
 καὶ τόνδε πάντες εὐσεβοῦσι τὸν τρόπον,
 βάπτισμα Θεῖον προφρόνως δεδεγμένοι.
 2495 Ἔως μὲν ὑπῆν ἐγκρατῆς ἀνταρχίας
 ἡ Θεοδωρώννμος, ἀνασσῶν κλέος,
 εὗ εἶχε τὰ πράγματα τῇ Ῥωμαίδι·
 ἐπεὶ δ' ὑπεξίστατο παιδί τοῦ κράτους,
 ἅπαντα πεπλήρωτο τῆς ἀκοσμίας,
 2500 σωροὺς Μιχαὴλ χρημάτων καὶ πραγμάτων
 ὄλαις ἀμάξιας ἐκκενοῦντος ἀφθόνης
 κώμοις μέθαις κόλαξιν, ἔργοις ἀτόποις·
 ὃς ἐκ χρυσοῦ πλάτανον εὗ εἰργασμένην
 γρυπᾶς τε διττοὺς καὶ λέοντας αὖ τούτους
 2505 εἶδη τε πλεῖστα παντοδαπῶν κοσμίων,
 εἰς κόσμον εἰς ἐκπληξιν ὄντα τοῦ κράτους,
 χωνεῖα παρέδωκεν ἔξ ἐμπληξίας.
 Ἄναξ Μιχαὴλ οὐκ ἔχων ἔξ ὀσφύος

esset remedium mali nisi deus fieret summi exitii aversor, Christianae
 princeps feminae precii annuens (2485) agnovit dei virtutem insuperabilem,
 sibi que mitti postulatit episcopum; a quo superveniente initiatur
 rite, et lavacrum recipit incorruptionis. ob id Bulgaricus efferatus populus
 (2490) principem suum molitus est occidere: sed enim fretus validis
 crucis armis rebelles conserta princeps pugna domuit. tunc omnes
 vera pariter fide imbuti dium libentes baptisma receperunt.

(2495) Igitur quoad praefuit imperio reginarum gloria Theodora, Romanae
 res feliciter se habebant: sed postquam summa cessit potentia in
 filium, susque deque permisceri coeperunt omnia. (2500) pecuniae opumque
 Michael acervos totis, ut aiunt, plaustris effundebat, comissans, potans,
 inter palpones graecans. idem etiam platanum affabre ex auro factam
 duosque grypes et leones totidem (2505) atque aliam plurimam variam
 supellectilem, quae dignitati regiae ornamento erat, stulte conflagavit, ut
 pecunia fieret.

Rex Michael, quoniam ex proprio genere non suppetebat regi

- κληροῦχον ἀρχῆς καὶ διάδοχον κράτους,
 2510 ἄνακτα Βασιλείον Ἀυσόνοιο στέφει,
 συζεύξας αὐτῷ πρὸς γάμον κοινωσίαν
 αὐτοῦ παλλακῆν, Ἰγκερος Εὐδοκίαν.
 χώρας δ' ὁ Βασίλειος ἐξέφν πάλαι
 Μακεδονίας, ἐξ ἀσήμεων πατέρων
 2515 αὐτουργία τε χρωμένων γεωργία,
 ἰσχυρὸς ἀνήρ, δεξιός, ῥωμαλέος,
 εὐήλιξ, ἠβών, εὐπρόσιτος, δασύθριξ,
 ψυχὴν ἀγαθός, τὰς φρένας ἔρωμένος·
 ὧ πολλ' ἐμῶτο σύμβολα κραταυργίαν
 2520 εὐθὺς ἀπ' αὐτῆς παιδικῆς ἡλικίας,
 ἀφ' ὧν βράχιστα σημαίνω στιχουργία.
 Θέρους βροφικῶς τῷδ' ὑπ' ἀκτῖνα πάλαι
 ὑπνοῦντι, καθὰ γηρόνων ἔθροσ τέκνοισ,
 ἐπικαταπτῆς ἀετός, θαῦμα ξένον,
 2525 σκιὰν ἀνεῖς πτέρυγας ἔδρα τῷ βρέφει.
 περὶ βρέφους ἔδεισε μήτηρ ἐκτόπως,
 τὸν ἀετὸν βλέψασα μὴ κατ' ἐλπίδας
 σκιὰν σχεδιάζοντα τῷ βροφυλλῶ,
 καὶ τόνδε λίθοισ ἀπελαύνει μακρόθεν.
 2530 καὶ τῆσδ' ἀπούσης ὄρνις ὡς πρὶν κατέπτη,
 τελῶν τὸ λειτούργημα παιδίῳ πάλιν·
 καὶ πάλιν ἀπῆλυνεν ἡ γειναμένη.
 καὶ τοῦτ' ἔδρατο πολλάκις τῆς ἡμέρας.
 Ὡς δ' ἐφήβων ἤψατο τῆς ἡλικίας,
 2535 ἀγνώσ τις ὧν ἄπισιν, ἐσχάτως πένης,

successor heres, (2510) Romanorum regem Basilium creat, eique nuptiis copulat Eudociam Inceris filiam, concubinam suam. patria Basilii Macedonia fuit, ubi ex obscuris natus est parentibus, (2515) qui manu propria agrum excolebant, vir fortis, dexter, viribus praepollens, aetate florida, bene comatus, blandus, et bono animo et mente constanti praeditus. huic multa imperium portenderunt (2520) signa inde a teneris unguiculis, ex quibus dicam carmine pauca admodum.

Aestivo tempore radiis sub solaribus dormienti, uti mos est rusticorum liberis, advolans aquila, mirum prodigium! (2525) umbram expansis alis puero praebuit. tunc filio timuit mater vehementer, aquilam videns praeter expectationem umbram tenello infanti suppeditantem; lapidumque factu procul abigebat avem. (2530) matre recedente aquila rursus advolat, atque suum puero praebet ministerium. rursus hanc mater abigit; idque saepe per vices illa die factitatum fuit.

Ut vero e pueris excessit Basilium, (2535) omnibus ignotus atque egen-

- βαδίσας ἤκε πρὸς πόλιν Κωνσταντίνου ,
ὡς ἂν ὑπάρξας τῶν τινὸς θῆς εὐπόρῳ
ζωὴν τὰ συνέχοντα κτῶτο προσφόρως.
πόλιν δ' ὑπεισθὺς κατέδαρθεν ἐσπέρις
- 2540 Διομήδους μάρτυρος ἐν ναοῦ πύλῃ
ὡς τις πενιχρὸς εὐτελής νεανίας.
ἄναρ δ' ὁ μάρτυρ ἐμφανίζεται νύκτωρ
τινὶ καθ' ὑπνους τῶν ἔσω νεωκόρων,
καὶ οἱ τὸν ἐκτὸς ἐγκελεύεται τάχος
- 2545 εἰσαγαγεῖν ἄνακτα τῆς πύλης ἔσω.
ὁ δ' ὑπέξελθὼν καὶ Βασιλείον μόνον
εὐρῶν ὑπνοῦντα κατὰ λιτοῦ δαπέδου ,
πύλῃν ὑπῆλθε τοῦ νεῶ καὶ τὸν δόμον,
δόξας ἄναρ φάντασμα μάταιον πέλειν.
- 2550 καὶ πάλιν εἶχε τὸν νεωκόρον κλίνῃ ,
καὶ πάλιν ὄψις ταυτὰ οἱ παρηγγύα·
καὶ πάλιν ἐξέδραμε τῆς πύλης τάχος ,
καὶ Βασιλείον εὔρεν ὑπνοῦντα μόνον.
ἐπεὶ δὲ τρεῖς γένοιτο ταῦτα κατ' ἄναρ
- 2555 καὶ σύνεσις ἦν οὐδαμοῦ νεωκόρῳ ,
δηλοῖ τὸ τρίτον ἐμφανῶς μάρτυς λέγων
εἶναι τὸν ἐκτὸς κείμενον βασιλέα·
ὃν εἰσαγαγὼν ὡς δέον νεωκόρος
φιλοφροσύνης καὶ ξενίας ἤξιον.
- 2560 εἶτα συνιστᾷ τόνδε τῷ τῶν ἐν τέλει,
κάκεινος ὠκείωσεν ἄνακτι πάλιν·
ὁ δ' ὕψος ἐβράβευσε τῆς κραταρχίας.

tissimus ad Constantini urbem pedester venit, ut alicui diviti navans operam vitae adiumenta sustentandae acciperet. ergo ingressus urbem dormiebat vespere (2540) in valvis templi martyris Diomedis, tamquam egenus vilisquae adolescentulus. en autem martyr se conspiciendum obtulit uni ex aedituis noctu per somnium, iubens ut festinanter eum qui cubabat foris (2545) regem, reclusis valvis, introduceret. egressus ille cum Basilium solum nuda humo dormientem offendisset, in templum regressus domum se recepit, vanum se somnium aestimans vidisse; (2550) itaque in lecto rursus se composuit. sed ecce oblata species mandatum repetit. ipse celeriter ianua se proripit, et Basilium dormientem solum reperit. cumque iam tertio somnium occurrisset, (2555) neque rem aedituus prorsus intelligeret, martyr ad extremum aperte dixit eum, qui foris cubabat, esse regem. tunc introductum, ut par erat, aedituus blandis officiis recreavit et hospitio; (2560) tum cuidam optimati commendavit, qui rursus illum regi familiarem reddidit, a quo Basilium regium honorem rettulit.

*Καὶ τις μοναχῶν, ἀρεταῖς ἑστεμμένος
 μέλλοντά τ' εἰδὼς πνεύματι θείῳ λέγειν,
 2565 Κρήτην πατρίδα καὶ μονὴν κεκτημένος,
 ἐκείσε τῷδε πρὸ κράτους ἀφιγμένῳ
 προεῖπεν ἀνάρρησιν εὖ κραταρχίας.*

Βασίλειος ὁ Μακεδὼν ἔτη ιβ'.

*Οὗτος Μιχαὴλ ἀνελὼν εὐεργέτην
 καὶ βασιλευτήν καὶ δότην τὸν τοῦ στέφους
 2570 αὐτοκράτωρ μόναρχος ὤφθη τῶν ὀπλων·
 ὄθεν συνιείς αἰκία συνειδότος
 φόνου δυσαχθῆς καὶ μαιφόνου μύσος
 ἐξιλοῦν ἔσπευδε δεσπότην ὄλων,
 ἄβυσσον ὑπάρχοντα τῆς εὐσπλαγχνίας,
 2575 ἔργοις φιλοίκοις καὶ καλῶν εὐποιαῖς·
 μεθ' ὧν νεῶν κάλλιστον εὐπρεπῆ ξένον,
 πολυτελὲς θέαμα, τέρψιν ὀμμάτων,
 ἐν βασιλείοις καινίσας πρωταγγέλιῳ
 νέαν ἀποκέκλεχε τόνδ' ἐκκλησίαν·
 2580 καὶ πάλιν ἄλλον Ἴλιᾶ τῷ Θεοβίτῃ,
 ὃν ἐξόχως ἦν καὶ τιμῶν καὶ σεμνύων
 πομπαῖς ἑορταῖς δαψιλῶς ταῖς δι' ἔτους.
 οὗτος δι' αὐτοῦ καὶ στρατηγῶν καὶ στόλου
 ἐχθροῦς ὑπῆρχε κτινύων ἔργων φλέγων,
 2585 καὶ σφῶν πόλεις ἄρπαγμα τιθεὶς τῷ κράτει.
 ναοῦ σοφίας καὶ δυτικὴν ἀψίδα,*

Quin adeo quidam virtute fulgens monachus, spiritu divino futuro-
 rum praescius, (2565) in Creta patria monasterium incolens, illuc ve-
 nienti ante imperium Basilio veraciter praedixit regem creatum iri.

Basilii Macedo an. 12.

Hic Michaellem erga se beneficium regni-que datorem postquam in-
 terfecit, (2570) solus cunctarum dominus rerum exstitit. quare con-
 scientiae stimulis compunctus, dum scelus caedis reputat infandae, pla-
 care aggressus est communem dominum, cuius clementiae nullus est
 terminus, (2575) bonis operibus et largiendo egenis. tum etiam tem-
 plum novum pulcherrimum, mirum gratumque oculis spectaculum, regio
 in palatio angelorum principi condidit, novamque appellavit ecclesiam.
 (2580) rursusque templum aliud Eliae Thesbitae, quem colebat praeci-
 pue per anni cursum pompis, diebus festis, honore lauto. hic per suos
 duces perque exercitum perdebant hostes igne gladio vinculis, (2585) ve-
 besque illorum suo adinungebat regno. hic templi Sophiae apsidem oc-

Ephraemius.

- κάμνουσαν ἤδη τῷ χρόνῳ τῷ παμφάγῳ,
 ἤδρασε χερσὶ τεχνιτῶν εὐμηχάνως·
 ναοὺς τε πολλοῖς γῆς κλόνῳ τεθραυσμένοις
 2590 τὴν δυνατὴν σίναρσιν εἰσήξε σφίσιν.
 πολλοὺς δ' ἐπιστάσατο τῶν Ἰουδαίων
 πρὸς πίστιν ὁρθὴν χρημάτων συνεργία.
 καὶ Ῥῶς ἔθνος πρὶν κεκρατημένον πλάνη
 Χριστῷ προσελθεῖν εὐσεβῶς δράσας ἔχει.
 2595 σιταεὶς γὰρ αὐτοῖς ἀρχιδύτης τῶν πάντων
 ἔπειθε πάντας τῷ Χριστῷ προσίεναι
 εὐαγγέλιῳ καὶ Χριστοῦ τεραστίοις·
 οἱ δὲ πρὸς αὐτοῦ κατιδεῖν ἤτουν τέρας
 πρὸς πίστιν ὧν ἔφασκε Χριστοῦ θυνμμάτων.
 2600 εὐαγγέλων γοῦν πυκτίδα θείαν λόγων
 εὐξαμένου τε καὶ πυρὸς θέντος μέσον
 ἄφλεκτος ὥπτο τῷ πυρὶ τῷ παμφάγῳ·
 οἱ δ' ἐκπλαγέντες προστίθενται κυρίῳ,
 βαπτισμάτος δώρημα προσδεδεγμένοι.
 2605 Καὶ παῖδα τὸν Λέοντα, πεισθεὶς ἀτόποις
 Σανταβυρηνοῦ βασκάνου συμβουλαῖς,
 γόητος ἀνδρός, φυλακῆ καθεργγύει.
 καὶ τάχ' ἂν ἀπέσβεστο λύχνους ὀμμάτων
 ὁ φίλιτος παῖς πρὸς φντοσπέρου Λέων,
 2610 εἰ μὴ πατριάρχης τε καὶ γερουσία
 λιταῖς ἀπείρξαν σκέμματος τὸν πατέρα.
 ἔμφρουρος ἦν ὁμῶς δὲ μακρὸν τὸν χρόνον.

ciduam, iam laborantem temporis iniuria, artificum refecit eleganter
 manu; multisque aliis terrae motu dirutis (2590) delubris congruam
 suppeditavit opem: Iudaeos quoque multos ad rectam fidem pellexit,
 vitae agenda adiuventis praebitis. quin Rossos hactenus errori dedi-
 tos ad religionem Christi curavit trahere. (2595) egregius etenim mis-
 sus ad hos episcopus suavitatis cunctis ut ad Christum accederent, Christi
 evangelica narrans miracula. tum Rossi postulabant signum cernere,
 quod narratarum rerum fidem faceret. (2600) ergo verbi evangelici
 divinum librum episcopus cum precibus in ignem misit; hunc autem vis
 flammaram non laesit vorax. qua re attoniti dominum sunt secuti Rossi,
 et baptismi munus susceperunt.

(2605) Exin Leonem filium Basilius, Santabareni absurdis con-
 siliis obsequens, invidi pravique viri, in custodiam tradidit. et qui-
 dem oculos forte amissurus erat dilectus filius Leo mandato patris,
 (2610) ni patriarcha cum conscriptis patribus precibus fregissent
 parentis consilium. sed tamen iamdiu in vinculis manebat Leo.

- δῆμῳ δὲ κοινῆς ἡγμένης πανδαισίας
 πτηνὸν μιμηλόν, ψιττακός, ζῶον λάλον,
 2615 Λέον Λέον κέκραγε συχνῶς ἐν πότῳ,
 καὶ συσσίτους δείκνυσι πλήρεις δακρύων.
 καὶ προσπεισόντες λιπαρῶς τῷ δεσπότῃ
 ἐξιλειοῦνται τῷ πατρὶ τὸν νύεα·
 καὶ σπένδεται οἱ καὶ πάλιν νέμει κράτος.
 2620 Θηρῶν ἐλάφῳ βασιλεὺς ἐντυγχάνει
 ὑπερφνεῖ τε καὶ λίαν κερασφόρῳ,
 ἐφ' ὃν ξιφήρης κατέτεινε τὸν δρόμον,
 καὶ φθῦς ἐπῆρε τὸ ξίφος, πλήξαι θέλων.
 ὁ δ' ἀνθυποφθὰς τοῖς κέρασι σφαγέα
 2625 ἄρας ἀπῆει κατὰ δυσβάτων τόπων.
 καὶ τις προλαβὼν ἐξομαρτούντων νέων
 ζῶντην τεμῶν σέσωκε τὸν βασιλέα·
 ὃς σῶστρα καλὰ τῷ σεσωκότῃ νέμει
 τομῆν κεφαλῆς. φεῦ δίκης τῆς ἀδίκου.

 Λέων ὁ σοφὸς ἔτη κέ'.
 2630 Βασιλείου δὲ τὸν βίον λελοιπότος
 διάδοχος παῖς ἀναιδείκνυται κράτους
 Λέων, σοφίας κοσμικῆς πάσης ἴδρις,
 τῆς τετρακτύος τῶν σοφῶν μαθημάτων,
 καὶ μαντικῆς αὖ τῆς ἀπορρητῆτος πλέον,
 2635 τῆς δι' ἐπωδῶν καὶ δρόμου τῶν ἀστέρων

2634 αὐτῆς V

ecce autem praebito publice convivio psittacus, avis loquax et imitatrix, (2615) Leonis inter epulas nomen coepit ingeminare convivisque expressit lacrimas; qui ad genua domini flagitanter proni reconciliarunt denique filium patri, qui Leoni dignitatem cum gratia reddidit.

(2620) Rex aliquando venans in oerum incidit eximia magnitudine celsisque cornibus, quem statim instructus armis cursu appetiit; iamque occisurus erat elato gladio, cum ille contra irruens hostem cornibus (2625) sublatum in avios locos fuga abripuit. sed enim comes juvenis praevertens cursu regem praeciso balteo neci eripuit; qui sane egregium servatori praemium contulit, abscisso capite. pro iniustitiam!

Leo sapiens an. 25.

(2630) Exstincto Basilio successor heres filius imperii habenas tractandas cepit Leo, mundanae sapientiae nullius inscius, quadriga doctrinarum apprime exercitus, arcana divinandi praesertim arte, (2635) quae fit incantationibus cursuque siderum, quaeque peritis cuncta futura pan-

- μέσταις διδούσης τὴν πρόγνωσιν τῶν δλων.
 τᾶλλα μὲν οὗτος εὐσεβῆς ἦν ὁρθόφρων,
 κοινῶν τε διοίκησιν ἤγειν ὡς δέον·
 τετραγαμία δ' ὠμίληκός συζύγων
 2640 καὶ πρὸς νόμων κώλυμα μὴ φέρειν λέγων
 κνδοιμὸν ἐντίθῃσι προστάταις νόμων,
 καὶ ποιμενάρχῃν ἐνσιάτην δεδειγμένον
 ποιμνης ἐλαύνει καταγαγὼν τοῦ θρόνου.
 πρώτην δὲ τιμῶν συζύγων βασιλίδα,
 2645 τὴν μακαριστὴν Θεοφανῶ τὴν πάνν,
 ἄγγιστα ναοῦ κηρύκων ἀποστόλων
 νεῶν ἀνιστῆ τῆδε τῶν ἐξαισιῶν,
 ἐν ᾧ σορὸν τίθῃσιν αὐτῆς λειψάνων.
 καὶ πάλιν ἄλλον καινίσας θεῖον δόμον
 2650 Χριστοῦ πάλιν ζῶν γε Λαζάρῳ φίλῳ
 ἐν τῷδ' ἐθησαύρισε κάκεινον δέμας
 καὶ Μαγδαληνῆς Μαρίας τῆς ὀλβίας.
 πρὸς τοῖσδ' ἀνιστῆ καὶ μονὴν Κωνσταντίνῳ
 ἐν ταῖς νοσσιαῖς, τῷ Πυφλαγόνι γένος
 2655 καὶ θηλωδρία, πλὴν δ' ὁμῶς πεφιλμένῳ,

2636 profecto rei divinatoriae artique astrologorum vanissi-
 mae male deditus fuit Leo; cuius rei testem me videre me-
 mini codicem perantiquum insignem, e Byzantina aula, ut
 puto, profectum, in quo mendacis perniciosaeque artis prae-
 cepta copiosissime traduntur. ex eo nimirum codice fragmenta
 tria Iuliani Laodicensis nuper ego edidi. nota quoque eunt
 oracula, quae Leonis imperatoris nomen prae se ferunt. M.

2646 locutionem *nuntius apostolus*, quae est in editione Eu-
 seabii Mediolanensi p. 70, reprehendit ut incredibilem abi-
 ciendamque iudicavit in suis animadversionibus doctus quidam
 vir Italus. sed ecce tibi *κήρυξ ἀπόστολος nuntius apostolus*
 apud Ephraemium. quare sic reapse legerat olim interpres
 Armenius etiam apud Eusebium. M.

dit. hic ceteroquin pius et orthodoxus rem dirigebat aequo iure publi-
 cam: sed tamen quartis celebratis nuptiis, (2640) nec legum hac in
 parte frenum patiens, tamultu perturbavit custodes iuris; et patriar-
 cham adversantem sibi grege procul pepulit detractum throno. tum ut
 suam primam coniugem reginam (2645) Theophanonem mortuam hono-
 raret, delubro proximam apostolorum aedem huic exstruxit ingentis mo-
 lis, ibique reliquias eius in arca posuit. rursusque aliam instaurans
 sacram aedem (2650) amico Christi redivivo Lazaro, ibidem corpus eius
 clausit loculo, nec non beatæ Magdalenæ Mariae. coenobium insuper
 struxit Constantino Paphlagoni in eo loco qui nidus dicitur, (2655) turpi
 viro sed tamen dilecto sibi; quem coma tonsa iussit esse monachum,

ὄν ἀποκείρας πρῶτον εἰς ῥακενδύτην
 λόγοις προαχθεὶς Σαμωνᾷ τοῖς βασκάνοις,
 εἶτ' ἐκδύσας ἄμφια τὰ μονοτρόπων
 ἄξια τιμᾶ τοῦ παρακοιμωμένου·

2660 ὧ καὶ μονὴν ἤγειρε τὴν εἰρημένην.

Τόνδ' ἐν νεῷ μάρτυρος ὄντα Μωκίον,
 ἐσιῶτα δ' ἀγχοῦ κικλίδος θείου δόμου
 δορυφορίας βασιλικῆς ἡγμένης
 κατὰ χάρας ἐπληξεν ἀνὴρ τις βύκτρον·

2665 καὶ τάχ' ἂν αὐτὴν συνέτριπεν ἰσχάτως,

εἰ μὴ προσαρράξαν γε βύκτρον λυχνία
 τὸ πλεῖστον ἀφήρητο βιαίως ῥύμης.
 δ συμβᾶν εἰργάσατο θροῦν τοῖς ἐν τέλει·
 προήγορος δὲ κἂν μονοτρόποις μέγας

2670 Μάρκος παρὼν ἔφησε τῷ στεφηφόρῳ,

ὃ συννυφῆρας τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ
 μέλος τετραῶδιον ἐφνεσιτάτως,
 “ἐκ τοῦ παρόντος ἐς νέωτ' ἀρροτόως
 δέκατον ἄρξων, βυσιλεῦ, ἴσθι χρόνον.”

2675 καὶ σύνδρομον γένοιτο τοῦργον τῷ λόγῳ.

**Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μῆνας ιγ'.*

*Λέοντος ἀρχὴν καὶ βίον λελοιπότος
 ὀμαιμος Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ κράτος,
 ἀνὴρ ἀσελγῆς, ἐκδειδητημένος,
 ἄθυρμ' ἐρώτων, ἀκολασίας φίλος,*

verbis instinctus Samonae invidentis; postea detracta monachali veste cubicularii honore condecoravit (2660) illum cui monasterium, ut dixi, struxerat.

Exin imperatorem in templo martyris Mocii versantem, dum regii satellites cancellis propinquant divinae domus, nescio quis fuste percussit in capite; (2665) quod quidem illi prorsus confregisset, nisi pendenti lychno illis fustis multum de vi letali perdidisset. atque id proceres valde turbavit facinus. fatidicus autem et clarus inter monachos (2670) Marcus, qui panxit carmen tetraodium sabbati magni pervenusto metro, forte ibi praesens regem sic est affatus “tempore ex hoc certum te esse volo decem adhuc annos fore regnaturum;” (2675) fuitque verbis eventus consonus.

Alexander Leonis frater mens. 13.

Leone deserente cum vita imperium, frater obtinuit sceptrum Alexander, vir impudicus perditisque moribus, servus libidinum, inconti-

- 2680 *κώμοις μέθαις χαίρουσα χοιρώδης φύσις,
 ῥέκτης κρυφίων Ἀφροδίτης ὀργίων,
 φαύλοις ἀγύρταις, ἀνδράσιν ἐτραπέλοις
 τριωβολιμαίοις τε χειρίζων κράτος·
 ὅστις κατωρχήσατο τῆς κραταρχίας,*
 2685 *ὡς συγγόνου πρόρρησις, ἔν γ' ἔτος μόνον,
 μῆνας δεκατρεῖς δυστυχεστάτους φέρων.*

*Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Λέοντος ὁ πορφυρογέννητος σὺν τῷ πενθιετῷ
 αὐτοῦ Ῥωμανῷ τῷ Λακαπηρῷ, ὁμοῦ ἔτη κς'.*

- Τούτου καταστρέψαντος αἰσχρῶς τὸν βίον
 Κωνσταντῖνος, βλάστημα πρώτος πορφύρας,
 Λέοντος υἱός, παραλαμβάνει κράτος,*
 2690 *νέος κομιδῆ τυχάνων ἡλικίαν.
 σὺν μητρὶ διέποντι τῷδε τὸ κράτος
 ἐπιφυεῖς τις Ῥωμανὸς ἐκ Λακιάπης,
 πέλων στολάωγης δρουγγάριος ἄξιαν,
 ἀπεισάτησε τοῦ νέου στεφηφόρου·*
 2695 *ὄρκοις φοικαλέοις δὲ συνθήκαις θ' ἄμα
 εἰς βασιλείας προσδεχθεῖς κοινωνίαν,
 ὡς συνανάσση τῷ νέῳ στεφηφόρῳ
 καὶ κηδεμῶν ἧ τοῦ νέου καὶ τοῦ κράτους,
 καὶ τῷδε τηρήσει τὴν κραταρχίαν*
 2700 *ὡς κληρὸν ὄντως πατρόθεν δεδεγμένῳ,
 οὐ πάντ' ἐφυλάξατο τῶν συγκειμένων,*

2691 τὸ om V

2699 συντηρήσει?

nentiae deditus, (2680) commissator, ebriosus, ingenium brutum, atque arcanorum Veneris orgiorum assecla. improbīs hic scurrīs circumforaneis vilibusque rem gerendam tradebat publicam. qui postquam in imperio debacchatus est (2685) anno, ut frater praedixerat, haud plus uno, mense misere interit tertio decimo.

Constantinus Leonis filius porphyrogenitus cum socero suo Romano Lacapeno an. 26.

Ubi Alexander turpiter vitam clausit, Constantinus purpurae germen primum, Leonis filius, imperium obtinuit, (2690) aetatem prorsus teneram adhuc degens. cum is cum matre rei praesideret publicae, Romanus quidam, Lacapenus patria, dux exercituum munere drungarius, fefellit puero regnatori fidem. (2695) mox ad regni societatem admisus fuit, non sine gravi iureiurando pactoque inito fore ut conregnaret cum rege puero, imperiique et pueri simul tutelam gereret, atque huic incolumem servaret potentatum, (2700) cuius reapse heredem pater fecerat. sed non servavit Lacapenus foedera: quin adeo filios tres desi-

ἀλλ' υἱάας τρεῖς εἰς βασιλείας στέφει,
αὐτῷ ἀπεκλήρωσε κοινῶν πραγμάτων
φροντίδα πᾶσαν καὶ διοίκησιν κράτους.

2705 τέως δὲ συνίδνυε καὶ Κωνσταντῖνος
τῷ πρεσβύτῃ καὶ νεωτέροις κράτους.
καὶ μακρὸς ἐξήνυστο τῷ μέσῳ χρόνος,
πρὸς εἴκοσιν ἕξ παραρρυνέντων χρόνων.

Κωνσταντῖνος μόνος ἔτη ιε'.

καὶ τηνικαῦτα συλλαβῶν Κωνσταντῖνος
2710 ὡς νουνεχῶς τε καὶ λίαν ἐπηβόλως
φίτην τε παῖδας ἄνακτας παρεγγράφους
καθεῖλεν ἀρχῆς καὶ μοναρχεῖ τοῦ κράτους.
ἔπηρχε δ' οὗτος εὐσεβῆς τις ὀρθόφρων,
μηθὲν νεοχμῶν τῶν ἰθῶν ἐκκλησίας,
2715 εἰκῶν δὲ ταύτῃ καθὰ μητρὶ φιλιότητι,
ἔπερμαχῶν τε δογμάτων τῶν ἐνθίων,
καὶ πάντα ποιῶν πρὸς φυλακὴν τῶν νόμων.
ἦν ἐν μεθέξει καὶ σοφῶν μαθημάτων
παιδεύσεώς τε τῆς θύραθεν εἰς ἄκρον·
2720 ὧν καὶ προμηθεὺς ὤπτο συνεῖναι βίῃ,
τῆς σφῶν ἐπιστήμης γε τάξας τεχνίτας.
πλὴν εἶχεν ἄττι μὴ προσήκοντα κράτει·
αὐταρχίαν γὰρ μαλακῶς ἦν ἰθύνων,
ᾧρᾶτο καὶ δύσοργος ἡμαρτηκόσιν,

2706 τῷ τε πρ.?

gnavit Caesares, sibi que vindicavit publicarum rerum curam universam imperii que regimen. (2705) interim tamen Constantinus quoque cum sene eiusque liberis imperabat. atque ita tempus lapsum est diutinum; viginti enim et sex fluxerunt anni.

Constantinus solus an. 15.

tunc demum comprehensus Constantinus (2710) cauto artificio idoneoque tempore patrem cum filiis, regibus insitivis, dominio exiit solusque imperium tenuit. hic pius erat et orthodoxo animo, et nihil in ecclesiae institutis innovans, (2715) immo huic dilectae ceu matri obediens, et divinorum dogmatum defensor, et iuris observantiam in primis exigens. idem doctrinis praeditus sapientibus profanisque literis eximie instructus, (2720) harum quoque gessit semper patrociniū, quibus et tradendis magistris praeponuit. tamen indignae imperio dotes iuerant: namque rem publicam socorditer regebat, nimis irascebatur

- 2725 πρὸς δ' αὖ κολαστῆς ἀπαραίτητος σφίσι·
 ἀρχαιρεσιάζων δὲ βουλὰς τ' ἐκφέρων,
 ἀρχαῖς τε κοιναῖς καὶ στρατηγίαις ὄλαις
 ἄνδρας ἐφίστα μηδαμῶς πεφυκότας,
 ἀναξίους δὲ καὶ μοχθηροὺς εἰσάπαν,
 2730 ἀρχὰς ἀπάσας χρημάτων δρῶν ὀνόλους.
 Τούτου Ῥωμανῶ συνανάσσοιτος τότε
 εἰκὼν ἀχειρότευκτος Χριστοῦ δεσπότου,
 ἐν χειρομάκτρῳ διαγραφείσα ξένως,
 ἔξ Ἐδέσης ἤνεκτο πρὸς Βυζαντίδα.
 2735 καὶ Ῥωσικὸς τις μυριάριθμος στόλος,
 φέρων ἄριθμὸν ὀλκάδων πρὸς ταῖς δέκα,
 ὡς φασι, πέντε χιλιοστύας ὄλας,
 λεηλατήσων κατέπλευσε πρὸς πόλιν·
 σχεδὸν δ' ἅπας ἔφθαρτο τῷ θεοῦ σθένει
 2740 καὶ μητρανάνδρον παρθένου συμμαχίᾳ
 πρὸς ἀντιπρώρου Ῥωμαϊκοῦ τοῦ στόλου.

Ῥωμανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη γ'.

- Τοῦ πορφυρανθοῦς δ' ἀπολιπόντος βίον
 ὁ παῖς Ῥωμανὸς ἀναδείκνυται κράτῳ,
 ὃπερ συνῆπτο πρὸς γάμου κοινωνίαν
 2745 Θεοφανῶ τις ἐκ χαμερποῦς τοῦ γένους,
 ἣ τὰνδρὶ τίττει παῖδας ἄρρενας δύο,
 τὸν Βασίλειον, πρὸς δὲ Κωνσταντῖνον,

2747 δὲ τὸν Κ.?

delinquentibus, (2725) poenisque erat sumendis inexorabilis. idem magistratus senatoriosque gradus praefecturasque et militares ordines viris tradebat prorsus haud idoneis, indignis omnique vitio laborantibus, (2730) officia cuncta auro venalia exhibens.

Hic cum Romano dum regnat adhuc, imago Christi domini haud manu facta, miro artificio in mantili picta, Edessa urbe Byzantium translata fuit. (2735) Rossicus etiam plurimus exercitus quindecies mille naves onerarias, ut fama est, ducens, cunctaque depopulans ad urbem regiam direxit eursum. sed enim prope universus auxilio dei, (2740) virgine quoque matre ferente opem, Romanae classis impeta delatus fuit.

Romanus Constantini filius an. 3.

Exin Porphyrogenito vita functo Romanus filius imperator exstitit, cui matrimonii iure coniuncta erat (2745) Theophano, plebeio prognata genere. haec viro peperit masculos filios duos, Basilium et Constanti-

- οὗς βασιλικῇ ταινίᾳ στέφει φέτης,
 ἀνήρ τρυφηλὸς ἐκδεδηγημένος,
 2750 μέθαις τε κώμοις προστετηκὼς ἑξόχως,
 φιληδονίαις ἀφροδισίοις πότοις,
 ἀνδράσι λοιμοῖς συνδιάγων καὶ φθόροις.
 κοινῶν δὲ διοίκησιν ἦν ἐγγχειρῆσας
 Ἰωσήφ τινι τὴν ἐπίκλησιν Βρίγγα,
 2755 πραίποσίτῳ τε καὶ παρακοιμωμένῳ.
 ὁμῶς στρατηγοῖς ἀνδρικοῖς κεχρημένος
 στόλῳ τε βαρεῖ κατ' ἐχθρῶν ἀντιπάλων
 νίκας κατῳρόθου, τοὺς ἐναντίους τρέπων·
 Φωκᾶν Νικηφόρον γάρ, ἄνδρα γεννάδαν,
 2760 σὸν συγγόνῳ Λέοντι στρατηγὸς ἔχων
 αἰρεῖ δι' αὐτῶν ὑπεναντίων πόλεις,
 καὶ θράσος ἐχθρῶν ὑποκλίνει τῷ κράτει.

Νικηφόρος Φωκᾶς ἔτη 6'.

- Τούτου καταστρέψαντος αἰσχυρῶς τὸν βίον
 καὶ κράτος υἱοῖς γαμετῇ λελοιπότης,
 2765 Φωκᾶς Νικηφόρος τις ἀποστάς κράτους
 ἀνηγορεύθη βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 παρὰ στρατηγῶν τῆς ἕω καὶ ταγματίων.
 οὗτος στρατεύσας κατὰ Σύρων Κιλικῶν
 πολλὰς πόλεις σφῶν εἴλε τῆς μάχης νόμῳ,
 2770 Ἄδαναν, Ῥωσόν, τεῖχος Ἀναζαρβέων,
 πρὸς ταῖσδε Ταρσὸν καὶ Μόψον τὴν ἑστίαν,

num, quos regio quoque stemmate ornavit genitor, vir voluptarius et corruptis moribus, (2750) potando comissando plus nimio deditus, deliciisque et Veneri et conviviis, sodalibus utens pessimis et corruptoriibus. rei vero publicae curam gerendam tradidit Iosepho cuidam, cui Bringae agnomen erat, (2755) praepositi gerenti munus et cubiculariis tamen strenuos habens in armis duces valido cum exercitu victorias rettulit feliciter, suosque hostes in fugam compulit. Phocam quippe Nicephorum, fortem virum, (2760) Leonemque fratrem eius duces habuit; quorum virtute hostium cepit urbes fastumque illorum imperii iugo subdidit.

Nicephorus Phocas an. 6.

Postquam Romanus vitam turpiter clausit relicto imperio coniugi atque liberis, (2765) Phocas Nicephorus, fallens imperio fidem, electus est ad honorem regum ab orientis ducibus et exercitibus. hic bellum gerens contra Syros Cilicas multas illorum urbes vi Martia cepit, (2770) Adanam, Rosum, Anazarbensium murum, praeterea Tarsum at-

- ῶν καὶ πύλας ἤγαγε πρὸς Βυζαντιδα
 ἐχούσας εὖ τέχνης τε καὶ ποικιλίας.
 καὶ θεῖον ἐκτύπωμα Χριστοῦ δεσπότου
- 2775 εὐρῶν κεράμω προστυπωθὲν ἀτέχνως
 ἐξ Ἱεραπόλειως ἄστεος Σύρων,
 καὶ βόστρυχόν γ' αἵματι συμπεφυρμένον
 ἐκ προδρομικῆς κάρας ἀνειλημμένον,
 ἀνακομίζει πρὸς πόλιν βασιλίδα.
- 2780 καὶ φρούρια πλεῖστα δὲ τῶν ἐναντίων
 κρύπτει καθυπέταξε τῆς Ῥωμαίδος.
 καὶ ταῦτα μὲν κάλλιστα κατορθωμάτων
 πλὴν τοῦδε λαμπρὸν ἐπισκιάζον εἶχε τι,
 ἤτιττο χρημάτων τε καὶ χρυσαργύρου,
- 2785 κἀντεῦθεν εἰς ἃ μὴ δέον παρακλίνας
 δασμοῖς τε καινοῖς κατατρώχων καὶ φόροις
 ἐπήκοον πᾶν ταῖν χεροῖν τῶν πρακτόρων,
 ἄφθνη μισητὸς πᾶσι καὶ τοῖς ἐν τέλει,
 καὶ μᾶλλον οἷς ἔθιμα τῆς ἐκκλησίας
- 2790 ἀνατρέπειν ἔσπευδε καὶ κακῶς λύνει,
 ψήφους πρὸς αὐτὸν ἐλκύνων ἐπισκόπων,
 καὶ τῷ ταμείῳ ποιμένος τεθνηκότος
 τὰ πτωχικὰ πράγματα τῆς ἐκκλησίας
 συνεισφέρειν δεῖν θεσπίσας παρανόμως.
- 2795 οὐχ ἦττον ἐξέμηγε πάντας πρὸς μῖσος
 τὸ κατ' ἐκείνου τείχος ὑπερηγμένον,
 ὃ κυκλόθεν τέτευχε τοῖς ἀνακτόροις,

2774 τύπωμα V 2783 τῷ λαμπρῷ γ' ? 2791 φῆφος V

que Mopsuestiam, quarum etiam portas Byzantium transtulit, insigni arte et vario perfectas opere. divinam quoque Christi domini effigiem (2775) haud manu factam et in olla inventam Syrorum ex urbe Hierapoli, capillique partem concretam sanguine, e praecursoris capite desumptam, ad urbem regiam transtulit. (2780) locos quoque munitos hostium plurimos Romanorum rededit in dicionem. et haec quidem splendide ab eo sunt facta. verum huius lucis nonnullae erant tenebrae: pecuniae laborabat cupiditate, (2785) proptereaque ab aequo declinans iure, novorum tributorum molestia imposita, quaestorum manibus subditos vexabat. hinc plebi et optimatibus exosus erat, praesertim quia canones ecclesiae (2790) per scelus violare molitus est, episcoporum aliquot suffragiis captis. nempe ad regium aerarium defuncto episcopo opes ecclesiae, pauperibus debitas, iniqua lege deferendas sanxit. (2795) nec minus odii publici incendit flammam excitata iussu eius muri moles insignis celsitudinis et magni ambitus, quae palatium undique

- ὑψιτενές τ' ὄν καὶ περιδρομον λαν.
καὶ δόγμα δ' εἰσήνεγκεν ὕψτος ἐν μέσῳ
- 2800 θεοπίζον ὡς δεῖν στρατιώτας ἐξ ἴσου
μάρτυσι τιμῶν καὶ γεραίρειν τοῖς ὕμνοις
μάχαις σφαγέοντας καὶ λελοπότας βλον.
καὶ τάχ' ἄν ἐξήνυστο πρὸς πέρας τόδε,
εἰ μὴ πατριάρχης τε σὺν ἀρχιδύταις,
- 2805 πρὸς δ' αὖ λογάδες ἀντίστησαν εἰκότως.
Τούτῳ Τζιμισχῆς ἐγκοτῶν Ἰωάννης
ἐφ' οἷς κακῶς ἔδρασεν αὐτὸν ἀδίκως,
σὺν οἷς ἐθάρρει κατῦει τούτῳ λόγον
καὶ σκῆμμα δεινὸν καὶ παγίδα θανάτου,
- 2810 αἰτουργὸν ἀδχῶν τοῦ λόγου βασιλῖδα.
χρησάμενος δὲ σὺν ἑταίροις σαργάνῃ,
ἦν ἠὔτρεπισε βασιλῆς εὐμηχάνως,
ἀνῆλθεν ἡλίβυτον ἄνοδον νόκτωρ,
καὶ βασιλεῖω, καθάπερ νυκτιλόχοι
- 2815 ἢ θῆρες εἰπεῖν ἄγριοι βροτοκτόνοι,
παρεισφθαρέντες θαλάμῳ ξιφηφόροι
σφάττουσι τόνδε τὸν βασιλέα ξίφει.

Ἰωάννης ὁ Τζιμισχῆς ἔτη ε' 5'.

- Μεθ' ὃν Τζιμισχῆς γεννάδας Ἰωάννης
εὐθὺς ἀνηγόρευτο πρὸς παντὸς κράτωρ,
- 2820 μετὰ δὲ μικρὸν βασιλικῇ ταινίᾳ
παρ' ἀρχιδύτου διαδεῖται τὴν κίραν,

circumvallabat. is etiam novum protulit decretum, (2800) quo martyrum honore iubebat milites coli, sacrisque hymnis celebrari, qui in proelio caesi vitam amisissent; eamque rem, ut arbitror, perfecisset, ni patriarcha cum ceteris episcopis (2805) proceresque, ut par erat, obstitissent.

Huic infensus Ioannes Tzimisches propter acceptas sine merito iniurias audacibus cum sociis insidias struxit, dirum molimen, mortis laqueum, (2810) facinoris ministram reginam habens. quare cum sociis in cistam impositus, quam regina astute praeparaverat, impervium locum noctu conscenderunt, latronumque ritu nocturnorum (2815) vel tamquam ferae saevae ac sanguinariae in regium irruerunt. armati gladiis thalamum, ibique regem trucidarunt.

Ioannes Tzimisches an. 6 mens. 6.

Exin egregius Tzimisches Ioannes communi voto factus est imperator; (2820) pauloque post regali etiam stemmate a patriarcha caput eius est cinctum. dux erat hic eximius, incomparabilis, quo nemo ae-

- ἀνὴρ στρατηγὸς ἀπαράμιλλος ξένος,
 τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐν μάχαις διωφέρων
 εὐανδρῆλαις τε συνεταῖς στρατηγῆλαις,
2825 ψυχῆς παραστήματι σὺν εὐβουλίᾳ,
 αὐτοκράτωρ ἄριστος, ἡδὺς τοῖς φίλοις,
 ἐχθροῖς δυσαντίβλεπτος ἢ φρικαλέος.
 οὗτος χαριώνυμος, ὀλβία χάρις,
 πραῦς, ἰλαρὸς, εὐμενὴς ἑπηκόοις,
2830 ὃς ἡμέρωσ ἤνεγκε τὴν διὰ φόνον
 ἐπιτιμίαν καὶ νεῶ τὴν κωλύμην
 τοῦ ποιμενάρχου καὶ σοφοῦ Πολυεύκτου,
 ὡς πρὶν ὃ Δαυιδ τοῦς ἐλέγχους τοῦ Νάθαν,
 τοῦς μὲν φυγάδας καταγωγῶν αὐτίκα
2835 οὗς πρὶν ἐφυγάδευσε φθὰς Νικηφόρος,
 ἐν οἷσπερ ἦσαν καὶ λογάδες ποιμένων,
 καθυπογράψαι μὴ θελήσαντας τόμῳ
 ᾧ θεσπίσας ἦν βασιλεὺς Νικηφόρος,
 ἄνευ ἐκείνου μηδένα προεδρίας
2840 ποιμαντικῆς τε τυγχάνειν προστασίας,
 ὄνπερ διατέτμηκεν εἰς λεπτὰ τόμον.
 ὃν δ' εἶχε πλοῦτον διένειμεν ἀπόροις,
 καὶ κανονικὴν ὀπέδν λειτουργίαν
 εἰς ἄφροσιν πταίσματος, εἰς λύσιν φόνου.
2845 εἶτα κατὰ Ῥῶς ἐκστρατεύσας βαρβάρων
 ἤττησεν αὐτοῦς ἐν μάχῃ κατὰ κράτος·
 ἦνίκα καὶ τις ὤπτο πολλοῖς ἐπτότης,
 ἄγνωστος ἀνὴρ, Ῥωμαϊκῶν τυγμάτων

tate eius praestantior armis, et manu propria fortis et strategemate,
 (2825) animi audacia praeditus cum consilio, optimus imperator, amicus
 blandus, hostibus intolerandus et formidabilis. hic pro vi sui nominis
 gratosus, hilaris, mitis, subditis benivolus, (2830) passus est etiam ob
 patratam caedem obiurgari se temploque excludi a Polyucto cato pa-
 triarcha, ceu Nathanem obiurgantem audiit David. exsules autem statim
 revocavit, (2835) quos in exsilium truserat Nicephorus; quos inter
 erant praecipui episcopi, qui detrectarant libello subscribere, quo de-
 cernebat imperator Nicephorus, ne quis se inconsulto praesul fieret
 (2840) nec pastoralis honore frueretur. decretum id conscidit Tzimis-
 ches. tum suum divisit egenis peculium: quin et canonicam satisfactio-
 nem praestitit ob culpae veniam caedisque expiationem. (2845) deinde
 contra Rossos profectus barbaros gravi conserto proelio superior fuit.
 tunc etiam quidam visus est a pluribus eques, vir incognitus, qui Ro-

ὑπερμαχῶν ἄριστα κατὰ βαρβάρων.

2850 ἔγνωστο δ' εἶναι Θεόδωρον τὸν μέγαν,
Χριστοῦ στρατιώτην τε καὶ στρατηλάτην.

ἔγνωστο δ' οὕτως ὡς προϊών σοι φράσω.

γυνή τις ὑπῆν εὐλαβῆς καὶ κοσμίᾳ
ναῦ προσεδρεύουσα πρὸς Βυζαντίδι,

2855 ἣτις πρὸ μιᾶς ἡμέρας ταύτης μάχης
ἔδοξεν ἀθρεῖν μητρᾶνανδρον παρθένον,

δορυφορουμένην τε καὶ προηγμένην
ἀνδράσι πολλοῖς καθάπερ βασιλίδα,
καὶ ταῦθ' ὕπαρ ἔδοξε φαιμένης κλύειν

2860 "ὦ Κυριθεόδωρος, ὦ στρατηλάτα,
ἐμὸς τε καὶ σὸς προσφιλῆς Ἰωάννης
βαρεῖς ἀγῶνας καὶ δυσηνύτους ἔχει.
σὺ δ' ἄλλ' ἐπικούρησον αὐτῷ ταχύνας."

τόδ' ἢ θεωρὸς τοῖς συνοῦσιν ἐκφέρει.

2865 μνήμη διδοῦσι καὶ γραφῇ τὴν ἡμέραν,
καὶ πάνθ' ὑπῆρχε σύνδρομα χρόνῳ μάχης.

Οὗτος στρατεύσας καὶ κατὰ Κιλικίας
πάμπολλ' ἐχειρώσατο ταύτης φρουρῶν.
ἴσα δ' ἀφηνίασε τῆς κραταρχίας,

2870 πρὸς τήνδ' ἐπανήγαγε ταῖς στρατηγίαις.

Οὗτος νεῶν ἤγειρε Χριστῷ δεσπότην
πολυτελεῖ κάλλιστον ἐν Χαλκῇ ξένον.

manis favebat pugnans copiis contra barbaros. (2350) porro hunc innotuit esse Theodorum magnum, Christi militem atque ducem. quo autem pacto innotuerit, verbis pandam. femina quaedam erat pia pudica, templo cuidam regia in urbe assidua, (2855) quae die una ante consertum proelium visa sibi est deiparam cernere virorum comitata permultorum deductam, veluti reginam decet. insuper haec dicentem audire credidit (2860) "o domine Theodore, o dux exercitus, meus itemque tuus amicus Iohannes gravi in agone vertitur et perdifficili; quamobrem ad ferendam operam propere." illa rem visam narravit praesentibus, (2865) qui diem memoriae scriptoque consignarunt. congruit visio cum pugnae tempore.

Idem suscepto bello adversus Cilicas permultas cepit horum munitas arces. quotquot autem negabant subesse imperio, (2870) eas armis motis compulit ad obsequium.

Hic templum excitavit Christo domino in Chalce, dives opum et miro opere.

Βασίλειος ὁ βουλγαροκτόνος ἔτη σ'.

- Τούτου τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μὲν
 κληροῦχος ἀρχῆς τῆς πατρῴας ἐννόμως
 2875 Βασίλειος δέδεικτο καὶ σκηπτουχίας,
 ὁ Ῥωμανοῦ παῖς, πορφυρόβλαστος κλάδος,
 αὐτοκράτωρ κράτιστος ἐν στρατηγίαις,
 αὐταρχίας τάλαντον ἀξίσις μέγα
 ὡς πιστὸς ὡς φρόνμιος ὦν ὑπέρειτος,
 2880 οὐ πρὸς τρυφάς τε καὶ πρὸς ἀνέσεις βλέπων,
 οὐτ' ἀμελεία μήτε μὴν οἰκουρίᾳ
 ἢ μαλακία προστετηκὼς μηδ' ὄλωσ,
 ἀλλὰ στραταρχῶν πάντα καιρὸν τοῦ βίου
 καὶ ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἐντρυφῶν ἀεὶ μάχαις,
 2885 ἀνὴρ ἀγαθός, εὐσεβῶν νόμων φύλαξ,
 μηδὲν νεοχμῶν τῶν ἐθῶν ἐκκλησίας,
 ταῖς ἀρετῶν χάρισιν ἡγλαϊσμένος,
 μᾶλλον δ' ἐραστὴς σωφροσύνης ἀνδρείας.
 οὗτος καθάπερ αἰετοῦ λαχὼν φύσιν,
 2890 ἢ πτηνὸς ὦν φρόνησιν ἢ προθυμίαν,
 τὸ μὲν πρὸς αὐτὴν ἐκατρατεύων τὴν ἔω,
 τὸ δὲ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ὕρους τῆς ἐσπέρας
 ἢ πρὸς μέρη βόρεια καὶ μεσημβρίας,
 χώρους ἐπήει βαρβάρων ἀντιπάλων,
 2895 λεηλατῶν σφῶς, πυρπολῶν, πορθῶν πόλεις

2886 huius religiosissimi principis insigne *κεμήλιον* possidet bibliotheca Vaticana; menologii scilicet Graeci picturatum codicem nobilissimum, cuius mentionem feci in collectionis meae Vaticanae secundo volumine praef. p. 1. M.

Basilius Bulgaricida an. 50.

Ioanne fatis functo, patrium sceptrum heredis iure ac nomine legitimo (2875) obtinuit Basilus cum regio titulo, Romani filius, genitus in purpura, egregius exercituum imperator, qui dicionis fines valde ampliavit. fidelis hic et prudens administrator (2880) delicias haud spectabat requiemve corporis, neque socordiam nec domi desidiam, nulloque captus erat voluptatis genere, sed universam degens in armis vitam pulsandis in proelio hostibus gestiebat, (2885) vir bonus, legum sacrum custos, nihil immutans in ecclesiae moribus, virtutum ornamentis valde rutilans, apprime studens fortis esse et temperans. hic sortitus veluti naturam aquilae, (2890) certe habens mentem efficaciamque volucrum, nunc in orientis bellum gerebat plagis, nunc in Hesperii finibus, nunc sub borea, nunc denique per tractus meridionales bello quatiebat barbaros adversarios, (2895) depraedans, urens, depopulans urbes muni-

- ἔρμινά τε φρούρια τῆς μάχης νόμῳ.
 καὶ δεῖμι' ἑναργὲς ἡ Σκυθῶν ἔρημία
 λεία τε Μυσῶν κατὰ τὴν παροιμίαν,
 Περσῶν τ' Ἀβασγῶν ἐκτριβὴ τῶν τ' Ἀβάρων,
 2900 ὥνπερ καθεῖλε τὸ θράσος κατὰ κράτος.
 καθεῖλε δ' οὐχ ἦκιστα καὶ τυραννίδα
 τὴν τοῦ Σαμουήλ Βουλγάρων ἀρχηγέτου,
 καὶ σφῶν δ' ἀνείλε δυσουρίθμους ἐν μάχῃ·
 συρρήξεως γὰρ συμπεισούσης καὶ μάχης
 2905 Μυσῶν χειρώσατο χιλιοστύας
 πεντάδας εἰς τρεῖς τὰς ὄλας ποσομένας,
 ὧν ὄμματ' ἐξέκοψε πάντων ἐνδίκως.
 καὶ τῶνδε βρουχεῖς παραδοὺς πομποὺς σφίδι,
 καὶ θύτερον σφῶς ὀμμάτων ἐσβεσμένους,
 2910 πάντας ἀφῆκεν ἵνα πρὸς Μοσίαν.
 οὗς δυστυχῶς ἔχοντας ἰδὼν σφῶν κράτῳ
 τέθνηκε, τρωθεὶς τῆς ἀθυμίας βέλει.
 καὶ τοῦδε Βασίλειος, ἀγανστος μέγας,
 πᾶσιν ἐπωνόμαστο Βουλγυροκτόνος.
 2915 ἔλῶν δὲ Μυσῶν τὰς καθ' ἐσπέραν πόλεις,
 Ἀχοῖδα καὶ Σκόπια, Πρεσθλάβας δύο,
 τὰς ἐν Σαρδικῇ καὶ Βιδίνῃ χωρία
 σὺν Περνίκῳ, φρούριά θ' ἐπὶ πεντάδας,
 πάντα καθυπέταξε Ῥωμαίων κράτει.

2898 Mysos dicit pro Moesis perpetuo Ephraemius. proverbium tamen loquitur de Mysis. Zenob. 5 15, Diog. 6 42. M.

tasque arces, prout fas est belli. rei testis est Scythiae solitudo, prae-
 daque Moesorum, ut ait proverbium, Persarum, Abasgorum clades et
 Abarorum, (2900) quorum audaciam aperto Marte fregit. nec vero se-
 cius contudit tyrannidem Bulgarorum principis Samuelis, eiusque gentis
 occidit innumeros. etenim facto pugnae conflictu gravi, (2905) Moeso-
 rum tantum captitavit numerum, ut ea aestimata sint milia quindecim,
 quois cunctis oculos lata sententia eruit. hos autem paucis ducibus in-
 structos, quos uno tantum oculo excaecaverat, (2910) remisit cunctos
 liberos in Moesiam. quos ubi sic adfectos rex suus vidit, maeroris
 ictus telo mortem obiit. atque hinc Basilius augustus magnus vulgo
 vocari Bulgaricida coepit. (2915) Moesorum autem captis Hesperiiis
 urbibus Achride Scopiis et Presthlabis geminis, Sardicae quoque et Bi-
 dinae castellis Pernicoque, cum arcibus triginta quinque, cunctas Romano
 subdidit imperio.

Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐτη β' Σ'.

- 2920 Τούτου μεταλλάξαντος ἐν γῆρᾳ βίον
 Κωνσταντῖνος σὺναιμος ἄρχει τοῦ κράτους,
 ὄγκον μὲν αὐχῶν σωματικὸν καὶ σθένος,
 δειλὸς δὲ πάμπαν καρδίαν, ἀνειμένος,
 ἦθους πεφυκῶς μαλθακοῦ καὶ ῥαθύμου,
- 2925 Θεατρομανῶν καὶ κύβοις προσανέχων
 τρυφαῖς τε, κώμοις ἀφροδισίοις μέθαις
 ἡδοναθείαις ἐντρυφῶν, συσσιτίοις,
 βίον βιῶν ἀντικρυς Σαρδαναπάλου,
 ἄθυρμα πᾶσι βαρβάροις ἀντιπάλοις,
- 2930 ὧν ὄρμᾶς οὐκ ἔκρινε δεῖν ὄπλοις τρέπειν
 ἢ συνελαύνειν σφᾶς ξίφει πρὸς δειλίαν,
 ὑπηκόους δὲ καλαμῶμενος φόροις
 εἰσπράξεισί τε παντοδαπαῖς συχνάκις
 ἐδειξιούτο δωρεαῖς σφᾶς ἀφθόνοις
- 2935 τῶν ἀξιομάτων τε τοῖς ὑπερτάτοις.
 οὕτω κατεπράνε βαρβάρων θρόσος·
 διαβολαῖς δ' εὐεικτον οὐς ἦν ὑπέχων,
 ἦτητο θυμοῦ καὶ φθόνου καὶ κυκίας.
 ταῦτ' ἄρα πολλοὺς ἐστέρησε τοῦ βίου,
- 2940 ἄλλων δ' ἐπῆρου τὰς κόρας τῶν δμμάτων
 ἐξ ὑπονοίας καὶ ψιλῆς ὑποψίας.
 ἐπεὶ δὲ τετράχωτο γῆρᾳ καὶ νόσοις
 καὶ καθεώρα προσδόκιμον τὸ μέτρον,
 Ἀργυρόπουλον Ῥωμανὸν προσλαμβάνει.

Constantinus Basilii frater an. 2 mens. 6.

(2920) Postquam grandaeva aetate hic mortem obiit, Constantinus frater imperium tenuit, vastum quidem corpus viresque iactans, sed tamen corde timidus et infractus, molli morum genere et ignavo (2925) theatri atque aleae studio deditus, deliciis, ganeae, vino et rei venereae, voluptatum mancipium atque gulae, aemulam vitam degens Sardanapalo, barbaris cunctis hostibus ludibrio, (2930) quorum incursum haud armis repellere nec gladiis propulsare ob metum censuit; verum tributis subditos atterens, multaque et varia sine fine exigens, barbaros deleniebat donorum cumulo, (2935) conlatis etiam summis dignitatibus, sic barbarorum mitigans ferociam. calumniis autem facilem aurem praebens, iracundiae, invidiae, malignitati obnoxius, multos mortales spoliavit vita; (2940) oculorum alios orbavit lumine, suspicionum momento impulsus levi. demum senecta et morbis conflictatus, iamque instare cernens vitae finem, Romanum Argyropulum adoptavit,

2945 και τῷδε συνώκισε τὴν θυγατέρα,
 δόλω γυναικὸς τῆς νομίμου χωρίσας.
 εἶτα παραδίδωσι καὶ κραταρχίαν.
 ἐπιβιούδς δὲ τοῖσδε μικρὸν ἐκπνέει.

'Ρωμανὸς δ' ἀργυροποῦλος ετ. ε' Σ'.

Καθίσταται δὲ 'Ρωμανὸς αὐτοκράτωρ,
 2950 ἀνὴρ ἀγαθὸς εὐσεβῆς, εὐπατρίδης,
 λόγων ἑταῖρος καὶ τέχνης ἐγκυκλίου,
 τῶν δημοσίων εὐαγῶν ἴδρις νόμων,
 εἰσπράξεως ὀλεθρὸς ἀλληλεγγύου,
 εὐεργετικὸς ἀπορουμένοις ὄλοις,
 2955 δορυαλώτων δυσαριθμήτων λύτης,
 ναοῦ σοφίας τῆς μεγίστης ἀψίδος
 εὐμήχανός τις φιλότιμος συνδέτης,
 χρυσοῦ χορηγὸς ἀφθόνου κληρουμένοις,
 κοινῶν χρεῶν λύτης καὶ δότης πάλιν.
 2960 οὗτος στρατεύσας κατὰ τῶν ἐν Φοινίκη
 σπονδᾶς λυσάντων Ἀγαρηνῶν ἀθέων
 πόλεις θ' ἐλόντων τὰς ὑπηκόους κράτει
 καὶ συμπλακεῖς ἤττητο δυσκλεῶς σφίσι,
 καὶ διεσώθη πρὸς πόλιν Ἀντιόχου,
 2965 κάκειθεν ἀνέξευξεν εἰς Κωνσταντίνου.
 καὶ λοιπὸν ἡλλόλωτο γνώμην τὴν πάλαι,
 καὶ πάντας ἐξέθλιβε τοὺς ὑπηκόους

2959 τς καὶ?

(2945) eique filiam propriam nuptui dedit, pulsa per dolum coninge legitima. exin imperii quoque pondus tradidit, brevisque adhuc superstes efflavit animam.

Romanus Argyropulus an. 5 et mens. 6.

Romanus ergo constituitur imperator, (2950) vir bonus, pius, nobilitate cliens, literarum artiumque omnium, publici recti iuris peritissimus, versurae cum mutua fideiussione eversor, erga egenos omnes largus opum, (2955) et captivorum redemptor plurimorum. maximam templi hic Sophiae absidem pulchro artificio ac splendido compegit, multamque auri vim attribuit clericis, et publicum dissolvit aes alienum. (2960) idem conlatis in Phoeniciam armis contra foedifragos impios Agarenos, qui subditas imperio urbes ceperant, conserta manu pugnavit infeliciter, fugaque evasit in urbem Antiochiam, (2965) atque illinc semet contulit Byzantium. dein alio ingenio se ostendit praeditum, cunctisque gravis coepit esse subditis insolitis tributorum coactio-

Ephraemius.

- εἰσπράξεισι φόρων τε δασμῶν ἐκτόπων,
 δεκνύμενος πράκτωρ τις, οὐκ αὐτοκράτωρ,
 2970 πικρὸς λογιστῆς εἰσφορῶν καὶ παιπάλῃ.
 ταῦτα δὲ πάντα καὶ μακρῶ τούτων πλέω
 κενῶν ὑπῆρχε καὶ δαπανῶν πλουσίως
 ἐν ᾧ καθιδρύσατο σεμνεῶ ξένῳ
 τῇ μητρανάνδρῳ καὶ περιβλέπτῳ κόρη,
 2975 ᾧ περ καθυπέταξε κτήσεις παμφόρους,
 πόλεις τε πολλὰς καὶ φόρους ἐτησίους
 καὶ πλέθρα γῆς πρὸς πολλὰ καὶ πλείστας δόσεις,
 πάντα μοναστῶν ἀκατάλληλα βίω.
 Οὗτος στρατηγοῖς ἀνδρικοῖς βουληφόροις
 2980 καὶ ταγματάρχαις συνετοῖς κεχηρμένος
 στρατεύματι τε ναυτικῶ ῥωμαλέῳ
 νίκας κατώρθου, κατεναυμάχει στόλους.
 καὶ γὰρ κατακείρουσιν ἐν βαρεῖ στόλῳ
 τοῖς Ἀγαρηνοῖς Ἰλλυρικὰ χωρία,
 2985 καὶ δρῶσι κακῶς τὰς ἐκεῖ κόμας πόλεις,
 Ῥωμαϊκὸς τις ἐντυχὼν σφίσι στόλος
 πυρίφλεκτον σφῶν ἀποδεικνύει στόλον.
 καὶ πάλιν ἄλλος τις χιλιόναυς στόλος
 ἐξ Ἀφρικῆς ἔπλευσε τὰς νήσους φλέγων,
 2990 καὶ πᾶς μικροῦ πέφλεκτο Ῥωμαίων στόλῳ,
 ὃς αἰχμαλώτους εἶλε πεντακοσίους
 καὶ δεσμίους πέπομφεν εἰς Βυζαντίδα.
 τῶν πρὸς δ' Εὐφράτῃ κειμένων περ ἄστῶν
 στρατηγὸς ἐκράτησεν Ἐδέσσης μάχῃ·

nibus, exactor visus potius quam imperator, (2970) acerbisque quaestor et persubtilis. has tamen omnes multoquo plures opes magnificas effudit in impensas, dum sanctuarium extrueret novum virgini matri, venerandae dominae; (2975) cui fructuosa attribuit praedia multarumque urbium annuos redditus, soli iugera multa ac dona plurima, quae res monachis non erant congruae.

Fortibus idem et consiliosis ducibus, (2980) catisque simul utens centurionibus, pedestri pariter nauticoque exercitu valens, felices rettulit victorias. cum enim Agareni ingenti classe oras haberent infestas Illyrii, (2985) urbesque damnis et pagos afficerent, his superveniens Romanorum classis hostiles naves absumpsit incendio. rursus mille navium advenit classis ex Africa, per insulas incendia iactans. (2990) sed parum abfuit quin omnem inflammarent Romani, qui ceperunt quingentos milites vinculis onustos miserat Byzantium. quin et ad urbes Euphradites missus dux quidam proelio

2995 ὃς αὐτόγραφον καὶ θεόγραφον πλέον
εἰρῶν ἐπιστόλιον Χριστοῦ δεσπότου
στέλλει βασιλεῖ δῶρον ἡγαπημένον.

Τούτου κρατοῦντος γῆς κλόνος τις συνέβη,
ᾧ πολλὰ κατήρειπε τῶν δομημάτων,

3000 ἃ πάντα λαμπρῶς ἀνεκαίνισε κράτωρ.

Ἐπεὶ δὲ μίτος τοῦ βίου κέκοπτό οἱ,
νόσῳ τακέντι ποικιλῆ φθισιβρότῳ,

Μιχαὴλ ὁ Παφλαγῶν ἐτη ζ΄.

Ζωὴ βασίλισ δεικνύει βασιλεῖα

τὸν τῆσδ' ἐραστὴν Μιχαὴλ Παφλαγῶνα,

3005 ὠραῖον ὄψιν εὐπρεπῆ κεκασμένον,

τῆς φύσεως ἀντικρυς ἄγαλμα ξένον,

πρὸς δ' αὖ ψυχικαῖς ἀρεταῖς ἠνδισμένον,

ἀγαθόν, ἐνέντευκτον, ἰλαρὸν τρόπους.

τούτῳ τὸ κάλλος προξενεῖ κράτους στέφος·

3010 γένους γὰρ ἑκφῶς ἐδτελῶν καὶ ξυγκλύδων,

κάλλους δ' ἔχων εἶ καὶ μελῶν εὐκοσμίας,

ἐρώμενος δέδεικτο τῆς βασιλίδος,

κάντεῦθεν ἀνήνεκτο καθάπαξ φάναι

εἰς ἕψος οἶον καὶ θρόνον κραταρχίας.

3015 πλὴν γνοὺς Ῥωμανὸς ὡς ἐνῆν πεπραγμένα,

2996 intellige epistolam ad Abgarum regem Edessenum; quae recitatur ab Eusebio Caesariensi hist. 1 13 et a Mose Armenio hist. 2 29. quamobrem res quidem iamdiu notissima erat; Ephraemius autem loquitur de ipso, si credere fas est, autographo. M. 3000 ἅπαντα V

Edessam cepit; (2995) ibique autographum, immo theographum reperi-
tum Christi domini epistolium donum gratissimum misit ad Caesarem.

Hoc imperante terrae motus accidit, quo domorum numerus ingens
corruit, (3000) quas omnes liberaliter refecit Caesar.

Exia tabido morbo multiformi filium abrupti sibi vitae sensit.

Michael Paphlagon an. 7.

Tum Zoë regina Caesarem dixit amasium suum Michaellem Paphla-
gonem, (3005) formoso vultu venustoque praeditum, rarum naturae vel-
uti figmentum, iasuper animi florentem virtutibus, bonum et comem et
moribus hilarem. huic forma scilicet regium stemma contulit: (3010) vili
namque stirpe plebeiaque erat, sed venustate praestans atque elegantia
amorem sibi reginae conciliavit, atque hinc conscendit, ut strictim di-
cam, tantum in fastigium regni que thronum. (3015) quem cum amore

ἔτι περιῶν καὶ κρατῶν εὖ τοῦ κράτους,
πίστεις παρῆξιεν ὄρκιοις φοικαλλοῖς
Μιχαὴλ ἠνάγκασε μηδὲν εἰδέσθαι·
ὁ δ' εὐπετῶς δέδρακε μὴ δέσους δίκην.

- 3020 ὄθεν τι δαιμόνιον ὡς Σαοὺλ πάλαι
ἐνοσῆψαν αὐτῷ συνέπνευεν ἄθλλως,
ὡς ἦν ἀκούειν, τῆς ἐφορκίας χάριν.
ὁμῶς διεῖπεν εὐτυχῶς τὰ τοῦ κράτους,
καὶ δε' ἑαυτοῦ καὶ στρατηγῶν ἐκκρίτων .
- 3025 ἡμύνετ' ἐχθρούς, καὶ δορυκτῆτους πόλεις
αἰρῶν ὑπῆγε τῷ κράτει τῶν Ἀδσόνων.
ἐκ τῆς δ' Ἀφρικῆς αὖθις ἐκπλεύσας στόλος,
νῆσους τε κακῶν καὶ παραλίους τόπους,
Ῥωμαϊκῷ πῦς κατεποντιώθη στόλῳ.
- 3030 καὶ Μανιάκης εὐσθενῆς στρατηγέτης
ἐλὼν Σικελῶν νῆσον ἐν στρατηγίαις
ταύτην καθυπέταξε τῇ κραταρχίᾳ.
Μικροῦ δ' ἂν εἶλεν Ἐδεσσηνῶν τὴν πάλιν
Ἀραβικὴ τις δραματοργία τότε,
3035 εἰ μὴ θεός γ' ἔσφηλεν αὐτὴν αὐτίκα.
μεγιστᾶνες γὰρ Ἀραράβων ἐθναρχίως
πόλιν προσῆλθον δώδεκα τῆς Ἐδέσης
πλασάμενοι δῶρ' ἅπτα βυσιλεῖ φέρειν,
πεντακοσίας καμήλων ἠγούμενοι,
3040 ἄχθος φερασῶν καθ' ἑκάτερον μέρος
θίβας μεγίστας, αἷς ἐνῆν τις ὄπλιτης·

3039 τῶν καμήλων V

Romanus rescivisset, superstes adhuc et imperium retinens, sacramento adstrinxit Michaelē ut adfirmaret nihil se tale scire. ille iuravit facile, haud verens deum. (3020) quamobrem daemon irruens in ipsum, veluti Saulem quondam, suffocabat, prorsus, ut fama erat, periurii causa. feliciter is tamen imperium rexit: ipse enim, vel per delectos duces, (3025) pulsavit hostes, et vi captas urbes denuo Romano subdidit imperio. en vero ex Africa rursus profecta classis, insulis nocens maritimisque locis, cuncta a Romanis mersa fuit liburnis. (3030) tum etiam strenuus dux Maniaces Siculam armis expugnatam insulam Romano vectigalem imperio reddidit.

Sed parum absuit quin Edessenam urbem Arabum quoddam strategema caperet, (3035) nisi artificium irritum deus fecisset. namque optimates Arabes duodecim ad Edessenam urbem accesserunt, dona se ferre Caesari simulantē, quingentosque camelos prae se agebant, (3040) onere utrimque singulis imposito, maximis cistis cum

- οὔτε δούλιος ἰκέτεον εἰς πόλιν
 συνεισαγαγεῖν θύβας ἐσπέρας σφίσιν,
 ὡς νυκτὸς αὐτοῖς τὸ δροῦμα λάβη πέρας.
 3045 οὐπω δὲ τοῦτ' ἔσχηκε βαρβάρους τέλος,
 καὶ δροῦμα γνωσθὲν εἰς κακὸν ἀντεστράφη
 τοῖς ἔλλοχῶσι καὶ συνίστορσι δόλου·
 πάντες γὰρ ἀνήρητο Ῥωμαίων σπάθη.
 Ἐπεὶ δὲ τετράγωτο Μιχαὴλ νόσφ,
 3050 λύσειν δ' ἑώρα καὶ τομὴν ἐγγὺς μόρου,
 τὴν βασιλικὴν παριδῶν ἄλουργίδα
 καὶ βασιλείου σύμβολα πάντα κράτους,
 ἐκ βασιλείων ἀπανίσταται δόμων
 καὶ τὴν πρὸ τειχῶν εὐαγῆ μονὴν φθάνει,
 3055 ἣν αὐτὸς ἀνήγειρε δυοὶ συγγόνιοις
 θανματοβρύταις ἁγίοις ἀναργύροισ·
 ἔνθα καταχθεῖς καὶ καρεῖς καλὴν κόμην
 τὸ κατὰ Χριστὸν ἐνδιδύσκειται ῥάκος.
 εἶτα μετὰ βράχιστον ἐκλείπει βίον,
 3060 θερμῆς δεδειχῶς τῆς μετανοίας τρόπου.

Μιχαὴλ ὁ καλαφάτης μῆνας δ'.

Καὶ πάλιν ἦκε πρὸς βασιλῖδα κράτος,
 ἥτις ὑπόλοις καταθελχθεῖσα λόγοις
 ὄρκιοις τε φρικτοῖς καὶ τινῶν συμβουλίαις
 στέφει Μιχαὴλ Καίσαρα βασιλέα

3056 intellige ss. Cosmam et Damianum. M.

incluso milite. ergo dolose poscebant urbem ingredi, cistasque secum sub vespera inferre, nempe ut per noctem dramatis finem facerent. (3045) antequam tamen barbaris fraus succederet, comperta res convertit in exitium, atque in dolosi caput ruit dolus: etenim cunctos Romanus ensis messuit.

Deinde Michael morbo vexatus gravi (3050) finemque vitae proximum aspiciens, regia despiciens purpuræ fulgorem suaeque dignitatis insignia reliqua, regali maluit palatio digredi, ac suburbanum monasterium adiit, (3055) quod ipse aedificaverat duobus fratribus, mirificis sanctis Anargyris; in quo receptus, pulchra caesarie tonsa, pauperem, Christi amore, saccum induit. sed enim mox citissime vita excessit (3060) editis fervidae signis paenitentiae.

Michael Calaphates mens. 4.

Rursus imperium ad reginam devolvitur, quae fraudulentis delentia sermonibus, iuratis verbis et quorundam consiliis, Caesarem regemque

- 3065 καὶ κράτορα δεικνύσι τῆς Ῥωμαίδος,
 ἄνδρα ἑυπαρόν, δυσγενῆ, φαύλου γένους,
 κακῶν τῶν τρόπων κάκιστον ὄντα τὸ πλεόν,
 ἕπουλον, ἀχάριστον εἰς εὐεργέτας,
 ἀγνώμονα, βιάσκαρον, ὀργίλον φύσει,
- 3070 τὴν γλώτταν ἀντίφθογγον ἀδχοῦντα λόγοις·
 ὅστις ἐπιέπερ ἐγκατεστάδῃ κράτει,
 τὸ παγγενὲς μέτεισιν οἰκεῖον γένος,
 ἀποστερῶν σφῆς ἀρρενωπίας ὅλης,
 καὶν ἦν ἀπηγήτης τις ἢ γήμας πάλαι.
- 3075 καὶ μητροάδελφον ἐξόριστον δεικνύει,
 δι' οὗ τὸ βασιλεῖον εὐρατο κράτος.
 εἶτ' ἀπελάσκει τῶν ἀνακτόρων βίαν
 δέσποιναν αὐτοῦ κυρίαν εὐεργέτιν,
 κείρει τε ταύτην καὶ κατακλείει τέλος
- 3080 νήσω Πριγκίπου, συκοφαντίας πλάσας.
 αἱ δὴ μὲν ἐξέμηνε μαθόντα τάδε·
 καὶ τῷ τυχόντι δεξιὰν πᾶς ὀπλίσας,
 ὡς σμήνος οἶον τῶν μελισσῶν, συνέθει
 τῶν βασιλείων εὐθὺν σὸν προθυμία.
- 3085 ἀνεργάγῃ γοῦν ἐμφύλιός τις μάχη,
 καὶ πληθὸς οὗ βράχιστον ἐν τῇδ' ἐφθάρη.
 τέλος Μιχαὴλ ἀπορρηθῆεις τοῖς ὄλοις,
 μέλαν τι τριβῶνιον ἐνδὺς ἀθλίως,
 μωνῇ Στουδίου προσπεφευγῶς ἐκέτης
- 3090 ὑπεισέδν τράπεζαν ἰλαστηρίου·
 ἧς ἐκβαλόντες ἐκτυφλοῦσιν ἀθλίως.

appellat Michaellem (3065) et Romanorum imperatorem creat, impurum hominem, genere vili satum, ob mores tamen suos peiorem adhuc, subdolum atque ingratum beneficiis, vecordem, invidum, iracundo ingenio, (3070) verba immutantem et vane gloriosum. hic regni sedem statim ac obtinuit, genus cognatum suum coepit persequi, et genitalem cunctis vim eripuit, barbatis etiam et maritis iamdiu. (3075) quin et exsilium decrevit avunculo, cuius favori culmen debebat regium. deinde regio populit palatio dominam suam beneficam reginam, eamque attonsam clausit ad extremum (3080) Principis in insula, calumnias dictitans. rem ut cognovit populus, furis arsit, et tumultuariis correptis armis, ut apum ab examine fieri solet, regium ad palatium raptum cucurrit. (3085) ergo civilis pugna conserta est, nec brevis hominum numerus occisus, donec suis rebus desperans Michael, pulla miserabiliter indutus tunica, ad Studii monasterium supplex fugit, (3090) atque sub arae asylo semet condidit; unde protractus exca-

χειρίζεται δὲ δυὰς ἢ τῶν συγγόνων,
Ζωὴ Θεοδώρα τε, τὴν κραταυρχίαν.

Κωνσταντῖνος ὁ μονομάχος ἔτη ιβ'.

- Ζωὴ δ' ἐρῶσα τήνδε κατέχειν μῆνη
3095 πρὸς συνάφειαν γαμικὴν σπινθόρῃ
τῷ Κωνσταντίνῳ, τοῦ πικρῆν Μονομάχῳ,
καὶ κράτορα δεικνύσιν αὐτὸν Ἀυσόνων,
ὄντ' ἐγγενῶν τε καὶ περιδόξων ἕνα
ὡς εὐπατριδῶν ἐκφυλῆντα πατέρων,
3100 λόγοις ἡμιλήσαντα πάνν μετρίως,
ἔρωτικῶς δ' ἔχοντα πλὴν πρὸς τοὺς λόγους,
ῥάθυμον ἦθος μαλακόν τ' ἀνειμένον,
τρυφαῖς προσανέχοντα γλυκυθυμίαις,
ἔρωτοληψίαις τε συνισχημένον,
3105 τῶν ἀξίων νέμοντα τὰς τιμὰς χυδῆν
οἷς οὐ προσῆκεν ἀγοραίοις ἀνδράσι,
καὶ δημοσίων χρημάτων ὄλβους ὄλους
ὄλαις ἀμάξαις ἀναλίσκοντα μάτην,
οὐκ εἰς τὸ κοινῇ συμφέρον Ῥωμαῖδι
3110 ἢ χρησιμὸν τι τῷ κράτει συνεισφέρον.
ἀντήρε τῷδε βασιλεῖ Μανιάκῃς
ἀποστατήσας καὶ στρατιὰν ἄλλσας,
ἀνῆρ στρατηγὸς εἰσθενῆς καὶ γεννάδας,
οὐ πῆρ κλέος μέγιστον ἐν στρατηγίαις·
3115 ὅς μῆδ' ὄτιοῦν ἐν τυραννίδι δρῶσας

catur miser. duabus autem traditur sororibus Zoae Theodoracque imperii sceptrum.

Constantinus monomachus an. 12.

Sed cum sola Zoë regnare cuperet, (3095) Constantinum cognomento Monomachum, sibi coniunxit foedere coniugii et Romanorum imperatorem fecit. porro hic de coetu nobilium erat atque patriciis ortus parentibus; (3100) et vix quidem literas attigerat, easdem tamen amore dignabatur. ceterum ignavis moribus solutisque erat, deliciis deditus et hilaritatibus, amoris quoque obnoxius illecebris. (3105) tum dignitates conferebat temere viris vulgaribus ac praeter meritum. aerarii quoque publicam pecuniam effuso luxu ac stolido effundebat, qui nec Romanis rebus quicquam proderat (3110) nec imperii commoda adaugebat. adversus regem hunc Maniaces arma rebellans sustulit congregato milite, strenuus imperator et magnanimus, ductandis exercitibus iamdiu clarus: (3115) sed post tyrannidem nulla re patrata, repente periit,

- ἔξαπλῆς τέθνηκεν ἀρτύων μάχην.
 μεθ' ὃν τις ἄλλος, Τορνίκιος τοῦπέκλην,
 ὅστις ἐπῆλθε σὺν στρατιᾷ τῇ πόλει·
 ἀλλὰ κρατηθεὶς ἐστέρητο τοῦ φάους.
 3120 καὶ Ῥωσικὸς πάλιν δὲ τῇ πόλει στόλος
 ἐπεισέφρησε μυρίον στρατὸν φέρων·
 ὃς ναυμαχίᾳ πᾶς σχεδὸν διεφθάρη.
 καὶ Πατζινάκαι τῶν παριστρῶν ἔθνος
 λεηλατοῦντες κατέδραμον τὴν Θορίκην·
 3125 σπονδὰς δεδρακότες δὲ Ῥωμαίοις τέλος
 τὰς πανοπλίαις κατέθεντο καὶ μάχας.
 Τοῦτου κρατοῦντος Οὐνικὸν Τοῦρκων ἔθνος,
 ὁρμώμενον πρὶν ἔξ ὄρων Καυκασίων,
 ἐπῆλθε πρῶτον Ῥωμαῖδος τοῖς ὄροις,
 3130 κὰκ τοῦδ' ἐθισθὲν τῇ κατ' αὐτῆς μανίᾳ
 ἔληγεν σὺδὲν τῆσδ' ὄρους κατατρέχον.
 ἐκ τῶν μερῶν ὅπως δὲ τῶν προσαρκτίων
 οἶα λήμη τις οὐ καλῶς εἰσεφθάρη
 εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γεινῆσιον λεκτέον.
 3135 Μουχοῦμετ ἀνὴρ ἡγεμὼν τῆς Περσίδος
 ἦρατο μάχην κατὰ Βαβυλωνίων
 Ἰνδῶν θ', ἐαυτῷ δυσμενῶν ἀντιπάλων,
 δι' ἧν τροποῦται τοὺς ἐχθροὺς κατὰ κράτος.
 νικηφόρος γοῦν σὺν σφίσιον ἀφιγμένος
 3140 πρὸς τὴν ἑαυτοῦ Μουχοῦμετ ἐθναρχίαν,
 παλινδρομήσαι πρὸς πατρίδα συμμάχους

post v. 3140 excidisse videtur versus huiusmodi: Τοῦρκους
 παρακαλεσάμενος συμμάχους.

cum pugnam instrueret. exin tyrannide Tornicius quidam arrepta, ad urbem regiam armatus venit, sed victus oculorum multatur lumine. (3120) Rossica praeterea contra Byzantium classis adventavit plurimum vehens militem, quae prope omnis navali proelio perit. tum Patzinacae, gens Istri accola, Thraciam praedantes concursaverunt; (3125) qui tamen foedere cum Romanis icto arma bellumque posuerunt.

Monomacho regnante gens Turcarum Hunnica, Caucasiis oriunda iugis, Romani primum imperii fines attingit; (3130) quo postquam odio semel est imbuta, nullum iam fecit incursionum finem. porro hi de Boreae quomodo regionibus ceu pestis quaedam omine tristi advenerint iuxtaque nos ad-sederint, dicendum superest. (3135) Persidis princeps Mahumetus nomine, bellum exercens cum Babylo-niis atque cum Indis hostibus acerrimis, Turcarum auxilio rem bene gessit. igitur victor cum his regressus (3140) ad principatum suum Mahumetus socios ad propriam remeare

- οὐκ οὐκον μεθίλει χρησίμους δεδειγμένους
 ἔθεν φυγόντες ἀνέδραμον εἰς ὄρη,
 καὶ τῆδε τὴν διάτακτον εἶχον ἐν χρόνῳ,
 3145 καὶ κατιόντες κατεδήθον τὰ πέριξ,
 ἀγροὺς πόλεις κώμας τε τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ.
 στράτευμα τοίνυν εὐτρεπίσας Μουχοῦμετ
 στέλλει κατ' αὐτῶν, μυριάδας που δύο,
 ὃ νυκτὸς ἄρδην τοῖς Τούρκοις κατεσφάγη.
 3150 καὶ τοῦδε θρασεῖς τῇ νίκῃ δεδειγμένοι
 καὶ τὴν κατὰ πρόσωπον ἰστώσι μάχην,
 καὶ συμπλακέντες κατὰ μάχην Μουχοῦμετ
 κτείνουσιν αὐτὸν καὶ κρατοῦσι τοῦ τόπου,
 ἀποστεροῦσι τοῦ κράτους τοὺς ἔξ' Ἄγαρ,
 3155 καὶ τοῦτο χειρίζουσι τοῖς ἐκ τοῦ γένους,
 τοὺς δ' Ἄγαρηνὸς ἔσχον εἰς ὑπηκόους.
 Οὗτος βασιλεὺς καὶ μονὴν τῶν Μαγγάνων,
 ἔχουσαν εὖ κάλλους τε καὶ ποικιλίας,
 ἤγειρε λαμπρῶς ἀφθόνοις χορηγίαις
 3160 Γεωργίῳ μάρτυρι τῷ καλλινίκῳ,
 ἐν ἧ' μυρίας ἀνάλωσε δαπάνας
 πολυταλάντους καὶ δυσσαριθμουμένας.
 ἐπεὶ δ' ἔδειτο χρημάτων ἄλλων πάλιν,
 ἤρξατο κινεῖν ἃ κινεῖν οὐκ ἦν δέον.
 3165 χώραις γὰρ ἀτέλειαν ἀρχούσαις τόπων,
 εἰς φυλακὴν δὲ συντελούσαις πάλαι
 καὶ κωλονούσαις βαρβάρους τὰς ἐξόδους,

3165 τῶν τόπων V

3166 τὸ πάλαι?

patriam nolebat, quoniam utiles compererat. quare hi fuga montes petiverunt, ibique vitam aliquamdiu tolerarunt: (3145) mox praedabantur vicinam regionem, agros urbes pagosque Agarenorum. ergo contractos Mahumetus milites viginti mille contra Turcas mittit: sed una nocte cuncti a Turcis pereunt. (3150) qui iam audaces hac victoria redditi aperto Marte gerere bellum incipiunt, et cum Mahumeto consertis manibus ipsum occidunt, potiuntur castris, atque Agarenos spoliunt imperio, (3155) suaeque genti publicam rem vindicant, Agarenos autem sibi faciunt subditos.

Monomachus Manganorum monasterium pulchro varioque opere praefulgens laute excitavit maximis impensis (3160) victorioso martyri Georgio; ibique vim ingentem profudit opum, talenta multa vel potius innumera. cumque alia rursus indigeret pecunia, periculosam aleam tractare coepit. (3165) quibusdam enim populis ideo immunibus quia tuendis invigilabant finibus et barbaros accessu prohibebant, tri-

- δασμοὺς ἐπιθεῖς καὶ φόρους τοὺς δι' ἔτους
φρουροὺς καταργεῖ καὶ κατοπτῆρας τόπων.
3170 καὶ τοῦδε λοιπὸν πάροδος τοῖς βαρβάροις
ὑπῆρξε ῥᾶστη Ῥωμαῖδος πρὸς τόπους.

Θεοδώρα καὶ Μιχαὴλ ἔτη γ'.

- Μονομάχου δὲ τὸν βίον λειοπότος,
τὰ Ῥωμαϊκὰ σκῆπτρα παραλαμβάνει
ἢ πορφυρανθῆς παρθένος Θεοδώρα,
3175 ταύτῃ διαφέροντα μᾶλλον πατρόςθεν
ἤτις μονῇ τε καὶ μοναχαῖς παιδόςθεν
ἐκδρῶσ' ἑαυτὴν καὶ τρίχα κειραμένη
Χριστῷ καθιέρωτο καλῶ νυμφίῳ,
βασιλὶς ἐκλάμπουσα ταῖς ἀγλαταῖς,
3180 ταῖς ἀρετῶν χάρισιν ὠραϊσμένη,
φαιδρά, κνδίστη, παρθένος διὰ βίου.
ἄρτι δὲ κράτος, ὡς ἔφην, δεξαμένη
ἄπαντ' ἔποiei τὰ προσήκοντα κράτει,
λῆμ' ἀρρενωπὸν δεικνύουσα καὶ σθένος,
3185 ὡς ἀρρενόφρων Δεβώρα θρυλουμένη
καθῆστο καὶ γὰρ ἐν βασιλείῳ θρόνῳ
δορυφορίας βασιλικῆς ἡγμένης,
ἐπιστατοῦσα τοῖς ὅλοις ὡσπερ δέον,
σὸν εὐνομία καὶ δικαιοκρισία,
3190 ἀρχαιρεσιάζουσα πρὸς τὸ συμφέρον,
ψήφους τιθεῖσα καὶ δίκας κατὰ λόγον,

3175 lege Zonaram 17 20. M.

butum indixit et vectigal annuum; et sic locorum perdidit custodes. (3170) atque hinc barbaris facilis ingressus in Romanorum terras deinde patuit.

Theodora et Michael an. 3.

Postquam excessit e vivis Monomachus, purpuræ flosculus Theodora virgo Romanorum sceptrum gestare coepit, (3175) ad quam potiore iure pertinebat. haec monasterio teneris ab annis semet concludens, tonsaque capillos, Christi coniugium sacrum praeoptaverat. nunc regina splendida iucundissima (3180) virtutumque ornatibus decorata, hilaris, gloriosissima, perpetua virgo. quae cum imperium, ut dixi, adisset, cuncta pro suo naviter gerebat munere, virilem prae se ferens vim ac spiritum, (3185) ut illa fortis celebrata Debora. in tribunali quippe sedebat regio, aulica pompa custodibusque cincta, rei publicae gerendae impendens curam aequis cum legibus iudiciisque rectis, (3190) officia quoque utiliter conferens, ius rectum dicens et suffragia

- καὶ βασιλικῶς χρηματίζουσα πάλιν
 τοῖς πρέσβεισιν ἤκουσιν ἐξ ἔθναρχίας.
 οὐκοῦν θεὸς κύδιστος εὐδαιμον κράτος
 3195 παρέσχεν αὐτῇ φυλακῆς χάριν νόμων
 αὐτοῦ τε σεπτῶν ἐνθέων προσταγμάτων,
 καὶ συνδιεῖπε τῆδε τὴν κραταρχίαν,
 εὖ πάντα τιθεὶς ὡς θεὸς παντοκράτωρ.
 οὐ γάρ ποτ' ὤπτο τῆσδε κρατούσης ὄλωσ
 3200 ἀποστάτης τις ἢ τυραννίδος ῥέκτης,
 οὐκ ἐνδρομή τις ἐθνικῆς ὁμαιχμίας
 ὄπλα κινούσης κατὰ Ῥωμαίων κράτους,
 οὐ δυσχερές τι καὶ πρόσαντες τῷ βίῳ,
 πάντα δὲ καλὰ καὶ πλέω θνητῆς,
 3205 ὠρῶν κρῆσις εὐκράτος, εὐετηρία,
 εὐθνητὰ πάγκαρπος, ἄφθονος χύσις,
 καὶ γῆ μέλι ῥέουσα καὶ γάλ' ἀφθόνης,
 καὶ βίος ἡσύχιος, εὐτυχῆς ἄγαν.
 ἐπεὶ δὲ βίον ἐκλιπεῖν πάντως ἔδει,
 3210 πρὸς τέρμα βίου κράτορα Ῥωμαίδος
 τινὰ Μιχαὴλ στρατιώτην δεικνύει,
 γηραιὸν ἄνδρα, παντάπασι πρεσβύτην,
 ἀβληχρόν, ἀδέξιον εἰς κραταρχίαν
 ἐκ νοχελίας φυσικῆς γήρους θ' ἄμα,
 3215 ἔλκοντα σειρὰν ἐκ Βυζαντίου γένους,
 ἐπὶ βράχιστον τοῦ κράτους γεγευμένον
 καὶ μηδ' ὀτιοῦν τῶν καλῶν πεπραχότα·
 ἐφ' οὗ δὲ δὴς ἤκμασε τῶν ἀριστέων

ferens; insuper regia cum maiestate excipiens quae mittebantur gentium legationes. ergo gloriosum ipsi deus regimen (3195) concessit propter legum observantiam; et quia divinis non discedebat regulis, iccirco deus, inquam, huic imperium prosperum tribuit, utpote omnipotens. namque hac regnante nullus rebellis exstitit, (3200) nemo tyrannidem uspiam arripuit; nullus incursus coniuratarum gentium armis Romanum pulsavit imperium; nil molestum adversumve mundo accidit, quin omnia fausta plenaque laetitiae, (3205) caeli temperies, fructum fertilitas, annonae vilitas et copia rerum, terra melle fluens et lacte uberrime, vitae quies, felicitas omnigena. sed quia suprema instabat necessitas, (3210) Romanum moriens imperatorem creat Michaellem quendam agnomine Stratiotam, senem vel potius aevo decrepito, debilem atque ineptum ad imperium segnitie naturali senioque simul, (3215) qui Byzantina in urbe natus erat. hic degustato brevissime imperio nihil memoria dignum regnans fecit. sub eo virorum par floruit egregiorum bel-

- τῶν τε στρατηγῶν, συνέσει τ' εὐανδρία
 3220 βίου τε λαμπρότητι καὶ τῇ τοῦ γένους
 καὶ πᾶσιν εὐδόκιμος ἔνδοξος πάνν,
 ὁ Κατακαλῶ τοῦπλάκην κεκουσμένος,
 πρὸς τῷδ' Ἰσαάκιος Κομνηνῶν γένους,
 δοτις ἀποστάς πορφυρίδα καὶ στέφος
 3225 αὐτῷ περιέθηκεν, ἀντάρας κράτι,
 καὶ κράτος ἀδήριτον ἔσχεν εἰσάπαν.
 ἔξισταται δὲ Μιχαὴλ κραταρχίας.

Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη η'. 8'.

- Ἄυτοκράτωρ οὖν Κομνηνὸς δεδειγμένος
 Ἰσαάκιος, εὐσθενῆς στρατηγέτης,
 3230 οὐ τῷ θεῷ ἔγραφε τὴν εὐτυχίαν,
 αὐτῷ δὲ μᾶλλον χειρὶ τε ξιφηφόρῳ.
 καὶ τοῦτο δῆλον οἷς ἑαυτοῦ τὸν τύπον
 στατήρι τυπῶν δεξιᾶν τεταμένην
 ἔσπασμένην ἔγραφε γυμνὸν τὸ ξίφος.
 3235 ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ, ἐν κεφαλαίῳ φάνει,
 ἦθος σοβαρὸς καὶ κατασφρωμμένος,
 δῆξος πρὸς ἔργα, πῦρ πνέων ἐν ταῖς μάχαις,
 δραστήριος μάλιστα καὶ τολμητίας,
 στρατηγίαν ἄριστος, ἀνδρεία φύσις,
 3240 οὐχ ὠμιληκῶς πλὴν προσανέχων λόγοις.
 χάριτας οὗτος ἐκτίνων ἀρχιθύτη
 τῆς εἰς τὸ κράτος συνδρομῆς συνεργίας,

3222 codex κεκουσμένος. M.

lica scientia et fortitudine, (3220) splendore simul vitae ac avitique generis, ille nimirum celebris ac laudatissimus qui cognomento dictus est Catacalo, alter Isaacius Comnenorum genere, qui manifesto ab imperio deficiens (3225) purpuram induit coronamque cinxit, et sine bello stabile regnum tenuit. Michael autem imperio se abdicavit.

Isaacius Comnenus an. 8. mens. 6.

Ergo imperator processit Comnenus, belli fortissimus dux, Isaacius, (3230) fortunam suam nequaquam deo tribuens, sed sibi magis brachioque ensifero. id declaravit, cum suum typum statere cudens, protentam dexteram enseque nudo armatam inscripsit. (3235) erat hic vir, ut summatim dicam, more severo, adducto supercilio, impigra opera, igneus in proeliis, audaci animo, actuosus maxime, egregius dux, Martio corde praeditus, (3240) rudis literarum sed tamen studiosus. hic patriarchae debitam gratiam referens, qui ipsi imperium adveni f-

φροντίδα πάντων πραγμάτων ἐκκλησίας
ἐνειμε τῷδε, καὶ δνεῖν ὀφεικίων,

3245 οἰκονόμου τε σκευοφύλακός δ' ἄμα,
πρόβλησιν ἀπέταξε τῇ ἐκκλησίᾳ,
πρὸ τοῦ βασιλεῖ τήνδε δρῶν ἀνειμένην.
καὶ κατὰ Σκυθῶν ἐστρατεύσας καὶ Οὐγγρων
ἤττησε, τοὺς μὲν καταβυλῶν ἐν μάχαις,

3250 σπονδὰς δ' Οὐγγροῖς ἔθηκεν ἔξαιτομένοις.

Νικηφόρος γοῦν ἀνθυποστρέφων μάχης
χώρῳ Λοβιτζῷ Μυσίας κεκλημένῳ
χειμῶνος ὥρα πηγνύει σκηνὴν φέρων·
ὑπῆλθε δὲ δρῶν νικητοῦ πεπαυμένου

3255 σὺν τοῖς μεθ' αὐτοῦ προκρίτοις γερονσίαις,
πασῶν μεγίστην καὶ πολὺκλωνον, ξέτην,
σκηνῆς προελθῶν τῆς βασιλείου τότε,
ὄπερ συνεστῶς ὠμίλει δεδογμένα.

Θροῦς δ' ἔξυπίνης καὶ βοή τις συμβῆσα

3260 τοῦτον μεθιστᾷ τῆς δρυὸς τοὺς τ' ἐν τέλει·
ἣ δ' ἀδίκᾳ πέπτωκεν ἐκ ριζῶν ὄλη,
καὶ βασιλεὺς πέφηνε σὺν ἄλλοις μόρον.

ὄθεν χαριστήρια πῶ θειῷ θύων
ἐν βασιλείοις Ἰσαποστόλῳ Θέκλῃ

3265 (μνήμη γὰρ αὐτῆς ἐκδιδράσκει τὸν μόρον)
κάλλιστον ἀνήγειρε ναὸν ἐκ βύθρων.

Θηρῶντι τῷδε πρὸς στενοῦ που χωρίοις
σὺς ὤπτο φρικτὸς καὶ μέγας, χαυλιόδους,
ὃν ἦν διώκων ἰππότης ξυμφόρος·

verat, cunctarum illi rerum ecclesiae curam tribuit, et duorum simul officiorum, (3245) oeconomii et scenophylacis, creandi potestatem ecclesiae dedit; quae res suffragio regis fiebat antea. deinde Scythas Pannoniosque aggrediens bello vicit, illos proelio frangens, (3250) his vero postulatam impertiens pacem.

Ergo cum victor bello reverteretur, loco Moesiae quodam cui nomen Lobitzo, hieme desaevientem, tentorium statuit. verum cessante nive sub quercum abiit (3255) ramosissimam, grandem et insolitam, cum optimatum comitatu Caesar, regio progrediens tabernaculo, ubi in consilio negotia expediverat: cum ecce subito fragor excitatus (3260) regem elusque socios de quercu amovit, ipsa autem vulsa radicitus corruit. at Caesar necem cum comitatu effugit. quamobrem grates debitas ut deo redderet, regio in palatio Theclae apostolicae (3265) (eius enim festo die vitarat fatum) pulcherrimum delubrum excitavit.

Huc visus est venanti in angustiis locis aper magnus, horrendus,

- 3270 σὺν δ' ὑποδύντα κυματούμενον σάλον
 ὀρώσιν ἀθέλυτον εἶναι παντάπαν.
 ὡς ἀστραπῆς δ' ἄλματι βληθέντα λόγος
 πεσεῖν κρατοῦντα πρὸς χθόνα παραντίκως,
 ἀφρόν τε τοῦ στόματος ἐκπύοντά πως
- 3275 καὶ συνίεντα μηδ' ὅτιοῦν μηδ' ὄλως·
 μικρὸν δ' ἀνανήψυντα δοῦναι τὸ κράτος
 τῷ φύντι Δουκῶν ἐκ γένους Κωνσταντίνω,
 αὐτὸν δὲ τριβώνιον ἡμφιεσμένον
 μονῆ προσελθεῖν εἰαγεῖ τοῦ Στουδίου,
- 3280 κάκει τὸ λοιπὸν τοῦ βίου διανύσαι
 καλῶς ἀνασφῆλанта τῆς καχεξίας.
 τυραννίδος δ' ἔφασκεν αἰτιωμένοις
 ὅτι περ ὄκνον τῷ συνοικέτῃ τέως
 ἔπηρετῶν εὖ εἰκότων μὴ τυγχάνειν.

Κωνσταντίνος ὁ Δούκας ἔτη ιβ'.

- 3285 Ἐπεὶ δὲ Δούκας, ὡς ἔφην, αὐταρχίως
 ἀπραγμόνως ἔτυχε καὶ χωρὶς πόνου,
 πολλοὺς γερούσιαις τε καὶ τῶν σορφάκων
 εἰς ἕψος ἀνήγαγεν ἀξιωματῶν,
 ἀνὴρ ἀγαθός, εὖσεβής, πρᾶος φύσει,
- 3290 χρηστός, γαληνός, εὐμενής ὑπηκόος,
 γνώμων δικαίου καὶ δικῶν ζυγοστάτης,
 γνώμην δὲ νωθρὸς νωχελής τε καθάπαιξ,
 ἄνδρας ἔραστὰς ἀρετῆς στέργων πάνν,

exsertis dentibus, quem Caesar ense stricto dum persequitur, (3270) ille se maris fluctibus submergens spectantium subito evanuit oculis. tunc aiunt fulminis velut ictu percitum imperatorem humi concidisse stratum, spumas ore agentem, nec iam aliquid (3275) intelligentem sensibus, donec paululum mente recepta tradidit imperium Ducarum Constantino familia nato. is autem paupercula indutus tunica ad monasterium Studii se contulit, (3280) atque ibi reliquam exegit vitam, pulchre recedens pravo vitae genere. hic tyrannidis crimen obicientibus "nolui" respondit "conseruo diu obsequi, qui mihi debitam gratiam non referret."

Constantinus Ducas an. 12.

(3285) Cum Ducas, uti dixi, imperii habenas corripuisset facile et labore nullo, nobiles multos, simul et plebeios, ad dignitates extulit sublimes; vir bonus, pius, mansueto ingenio, (3290) mitis, tranquillus, subditis benevolus, regula iuris, indiciorum lanx quaedam; ignavus ceteroquin atque socors; et fragi quidem homines diligens, sed laborans

- ἦττων χρυσοῦ δὲ χρημάτων ἀδ' ἐκτόποις,
 3295 ματαιολοιχὸς δυσγράπιστος καὶ γνίφων,
 ἀνώτερον σπούδασμα τιθεὶς φροντίδος
 σχολῆς τε πάσης ἡμέραν ἕξ ἡμέρας
 πῶς χρημάτων γένοιτο πολλῶν δεσπότης,
 θησαυρὸν ἄβρὸν ἠρηνικῶς χρυσοῦ
 3300 ἀδρόν τε σωρὸν ἀπλέτων ἀργυρίων.
 τοίνυν ἐπαύξειν εἰσφορὰς ἐτησίους
 δασμούς τε κοινὸς δημοσίους δ' αὖ φόρους
 ἔσπευδε καὶ πράγμασιν αἰεὶ καὶ λόγοις,
 σφᾶς ὠνίους δρῶν χρημάτων ἡρημένους·
 3305 ἢ καὶ τελώναις συλλογὴν τὴν τῶν φόρων
 ἐπὶ γε φητῆ κατεπίστευ' ἐκτίσει.
 ἐπιδρομὰς δὲ βαρβάρους ἀντιθέτοις
 οὐκ ἐκστρατείας οὐδ' ὀπλίταις καὶ μάχαις
 ἠγάπ' ἀπείργειν ἕξ ἄκρας γε δειλίας,
 3310 ἀλλὰ χρυσαργύρω τε δώροις ἀφθόνοις,
 φιλοφροσύναις καὶ τιμαῖς ὑπερτάτοις
 σφᾶς ἡμεροῦν ἔσπευδε πραΰνειν κράτει.
 κάκ τοῦδ' ἔφα 'Ρωμαῖδος χωρία
 ἔφθαρτο πλείστα θρασύτητι βαρβάρων,
 3315 ἄστη δ' ὑπέσχον ἀχένα σφίσι πάλιν
 χῶραί τε πολλαὶ 'Ρωμαϊκαὶ καὶ πόλεις.
 ἔπασχεν οὐχ ἦττον δὲ κακῶς συχνάκις
 μέρη δυτικὰ στρατιῶς ἀπουσία·
 Οὕτων γὰρ ἔθνος ἐκ Σκυθῶν παριστρώων
 3320 Ἴστρον διαβάν, μυριάριθμον σίτφος,
 ἦ φασίν, ἐξήκοντι χιλιοστῦες,

auri absurdo amore, (3295) minutus, sordidus, minimis lucris inhians. nempe praecipuum collocabat studium idque quotidie sedulo curabat ut pluris dominus fieret pecuniae, splendidum auri congerens thesaurum (3300) et grave pondus argenti innumeris. augendis igitur annuis redditibus tributis publicis atque vectigalibus instabat impensissime et verbo et opere, eaque redemptoribus venalia dabat. (3305) quin etiam publicanis exactionem pacta mercede, ut diximus, locabat. iam barbarorum proximorum incursum nequaquam armis neque virtute bellica arceret solitus fuit ob nimiam metum, (3310) sed vi pecuniae et donis abundantibus, blanditiis atque honoribus supremis benivolos imperio studebat reddere. ergo Romana in oriente dicio barbaro incursum laboravit plurimum; (3315) iterum arces iugum subierunt, multaque loca urbesque imperii. neque minora patiebatur damna orbis occidentis militum absentia. Uzi enim Scythae, Istri accolae, (3320) fluvio trajecto

Θράκης ἐπήει Μακεδονίας ὄρους
 δροῦν λεηλατοῦν τε καὶ καταστρέφον,
 ὃ καὶ προῆλθε μέχρις αὐτῆς Ἑλλάδος.

3325 πέρας ἦπαν ἔφθαρτο μικροῦ Βουλγάρους,
 θεοῦ συναρῆγοντος αὐτοῖς ὑπόθεν.

τέως δ' ἄναξ ἔξεισι κατὰ βαρβάρων
 ταῖς παρὰ πάντων μέμψεισι ὠρημέτους,
 ἄγων μεθ' αὐτοῦ στρατιώτας πρὸς μάχην

3330 πρὸς τοῖς ἑκατὸν πενηκοντάδα μίαν·

ὃς τὰς φορητὰς οἰκίας καθιδρῶει
 ἐν τοῖς πρὸ τειχῶν χωρίοις Βυζαντίδος,
 οὗ βαρβάρων ὄλεθρος ἠνώτιστό οἱ.

Ἐφ' οὗ κλόνος γῆς συνέβη φρικαλέος,

3335 δι' οὗ καταρῆπωντο ναοὶ καὶ δόμοι·

Ἑλληνικός τε βωμὸς ἐν τῇ Κοζίκῳ,
 κάλλιστον ἔργον καὶ θέμιά τι ξένον,
 πέπτωκεν εἰς γῆν κατασεισθεὶς τῷ κλόνῳ·
 σεπτὸς δὲ νυδὸς πατέρων θεηγόρων

3340 ἐν Νικαίᾳ σέσειστο καὶ διερράγη.

Οὗτος λόγους ἔστειργε τῶν ἄλλων πλέον,
 ἄκρῳ λιχανῷ τῶνδ' ἐπερ γεγευμένος,
 καὶ τοὺς λογιούς ἦν τιμῶν τε καὶ σέβων,
 κακὰ τῶν λόγων ἔφρασκεν οὐχ ἦττον θέλειν

3345 ἢ βασιλείας γνώριμον καθιστάναι.

Οὗτος τὸ βιοῦν ἐκματρῶν λείπει κράτος
 τέκνοις ἑαυτοῦ, συζύγῳ βασιλίδι,

cum immenso numero, (nam sexaginta milia fuisse fama est) Thraciam incursarunt ac Macedoniam, omni exterminii genere saevientes, et ipsam Graeciam usque penetrarunt. (3325) sed demum cunctos Bulgari ceciderunt, numine caelitus ipsis auxiliante. interim Caesar moverat in barbaros, omnium conviciis domo protrusus, secum ad bellum conficiendum ducens (3330) haud amplius centum quinquaginta homines. ergo tentoriis imperator fixis in suburbanis Byzantii locis, ibi intellexit barbarorum caedem.

Illo regnante terrae motus horridus (3335) multa delubra proruat atque domos; araque Graeca Cyzicena urbis, opus pulcherrimum et visu mirum, humi delecta incubuit terrae tremitu. templum quin etiam divinorum patrum (3340) Nicaena in urbe concussum dissiluit.

Ducas prae ceteris literas Caesaribus dilexit, summis quas labris attigerat, atque eruditos homines in pretio habuit, seque dicebat a liberis malle (3345) quam ab imperio fieri gloriosum.

Is fato urgente tradidit imperium liberis suis reginaeque coniugi, iuratum prius fidem ab hac exigens secundas nuptias haud se petita-

ἔγγραφον ὄρκον τῆσδε πρὶν δεδεγμένος
ὡς οὐχ ὀμιλήσειε δευτέροις γάμοις·

3350 ὄν εἰς φυλακὴν ποιμενάρχῃ χειρίσας
βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐκλείπει μόρω.

Ῥωμανὸς ὁ Διογένης ἔτη δς'..

Αὕτη γε μέντοι τόνδε λαβοῦσ' ἀπάτη
τῷ Διογένει Ῥωμανῷ συνεζύγη
καὶ κράτορ' αὐτὸν ἀπέφηνεν Ἀδσόνων,

3355 ἄνδρα στρατηγὸν ἀπαράμιλλον, ξένον,
ἀρήϊον, κράτιστον ἐν πάσαις μάχαις,

βριαρόχειρα καὶ μαχητὴν γεννάδα,
ἦθος σοβαρὸν ἐμβριθὲς κεκτημένον,
ψυχῆς τε παράστημα πλουτοῦντα μέγα,

3360 ἀνδρεῖον ὄντως καὶ σθένος ῥωμαλέον,
τρόπους τε χρηστὸν καὶ θεῷ πεφιλμένον,

προκινδυνεύειν προφρόνως ἤρημένον
ὑπηκόων ἄριστα καὶ στρατευμάτων·

οὐ τὰς κατ' ἐχθρῶν συμπλοκάς τε καὶ μάχας,

3365 νίκας ἀριστείας τε, γενναίους ἄθλους,

καὶ τἄλλα καλῶν παραδιδόναι λόγῳ
ἐργῶδές ἐστι συντομίᾳ χρωμένοις.

οὗτος κατ' ἐχθρῶν ἐκστρατεύσας βαρβάρων

Περσῶν, κακούντων τὰ πρόσοικα χωρία

3370 τὰ πρὸς Κιλικίᾳ τε καὶ τῇ Φοινίῃ,

ram; (3350) qua scheda patriarchae Caesar tradita humanae vitae terminum imposuit.

Romanus Diogenes an. 6. mens. 6.

Cum sic regina fefellisset coniugem, Diogeni Romano deinde nupsit, ipsique regiam dignitatem contulit. (3355) erat is summus et invictus dux, fortissimus, in proeliis Martem spirans, maximis viribus audaciaque pollens, severis moribus gravibusque praeditus, animi quoque dotibus praedives, (3360) vir vere strenuus atque pectus validum, optima vita et deo gratissima; et qui libenter pro subiectis populis et pro exercitibus adibat pericula. huius diversas cum hoste pugnas, (3365) victorias, palmas et strenuitates, cetera honesta facta verbis dicere summario in opere admodum difficile. is contra hostes profectus barbaros, Persas videlicet, qui loca finitima, (3370) Ciliciam et Phoeni-

- ληηλατούντων καὶ πόλεις τὰς καθ' ἕω,
καὶ συρραγείσης καρτερᾶς ἀμφοῖν μάχης,
φεῦ φεῦ, ἑάλω βαρβάροις ὁ γεννάδας,
ὁ πάντα λαμπρός, ὁ κλονῶν ἐχθρῶν ἴλας,
3375 ὁ Ῥωμαῖδος ἡγεμῶν καὶ προστάτης.
ἤχθη τε περσάνακτι δεσμώτης ἄναξ,
πρὸς δ' αὖ δορυάλωτος· ἀπαχθεὶς δ' ὅμως
φιλοφροσύνης καὶ θεραπείας ὄσης
τιμῆς βασιλείου τε καὶ δόξης πάλιν
3380 ἔτυχε καλῶς πρὸς κρατούντος Περσίδος
Ἄζαν ἐκείνου τοῦ περιθρυλουμένου,
ἄνδρὸς μετρίου τὸ φρόνημα καὶ λόγον
ἴσου τ' ἔραστοῦ, φιλοτίμου τοὺς τρόπους.
ἐπανόδου δ' ἔπειτα λαμπρᾶς τ' ἡγάνει,
3385 σὺν αἰχμαλώτοις ἀπολυθεὶς ἐντίμως.
ἐπεὶ δ' ἐπανέζευξεν εἰς Ῥωμαῖδα,
ἐπανασωθεὶς ὡσπερ ἐκ τρικυμίας
ὡς εἰς ἄκλυστον λιμένα κραταρχίαν,
ἐνταῦθα ναυάγιον, ὃ δεινοῦ φθόνον,
3390 ἔτλη, στερηθεὶς τοῦ φάους τῶν ὀμμάτων.
οὕτω δ' ἔχων ἄπεισι πρὸς καλουμένην
Πρώτην γε νῆσον πλησίον Βυζαντίδος,
ἐνθα μονὴν ἡγειρεν οὗτος ἐκ βιάθρων,
κακεῖ τελευτᾷ σαββατίσας τῶν πόνων·
3395 ἐφ' οὗ Βλαχερνῶν εὐπρεπέης νεὼς ἄπυς
ἐπυρολήθη τῷ πυρὶ τῷ παμφάγῳ.

cen, devastabant, orientis urbes raptim praedaeque habebant; cum his, inquam, gravi conserto proelio captus est a barbaris heu vir strenuus, vir qui hostiles legiones prosternebat, (3375) Romani imperii caput et defensor. ergo ad Persarum regem vincetus trahitur, sed captivo licet statu nactus est benivolentiam plurimam atque curam. immo et honore regio cultusque est habitus (3380) egregio exemplo apud Persarum dominum, Azanem illum fama celeberrimum, animo et verbis mitibus uti solitum, aequi amatorem, nominis clari cupidum. quin etiam splendido mox impetrato reditu (3385) cum captivis dimittitur honorifice. sed cum Romani imperii fines attigit, veluti ex summa tempestate incolumis in portum regni sui tutum veniens, ibi naufragium, o dira fati invidia! (3390) fecit, et oculi vivo sunt erepti. sic aeger ergo abiit in insulam (cui nomen Prima) proximam Byzantio, in qua is olim monasterium struxerat; ibique moriens requiem laborum habuit. (3395) illo regnante Blachernorum templum insigne flamma edaci absumptum fuerat.

Μιχαὴλ δ' υἱὸς Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα ἦτοι ὁ παραπινάκης ἔτη 55'.

- Ἔτα Μιχαὴλ παραπινάκης θείον
 Κωνσταντίνου παῖς παραλαμβάνει κράτος,
 χαυνός τις ἦθος, ἀφελής, ἀνεμμένος,
 3400 ἀπαλός, ἀδέξιος εἰς κραταρχίαν,
 τὰ καθ' ἑαυτὸν διέπειν οὐκ ἰσχύων,
 μήτοι γε κράτος καὶ διοίκησιν ὄλων.
 πρὸς οὐδ' ὅτιοῦν προσπεφυκῶς κρειτιόνων,
 ἄλλους ἐπιστῶν ἠγλαίς ταῖς τοῦ κράτους,
 3405 αὐτὸς προσεῖχε τοῖς λόγοις ὄσημέραι,
 οἷς τ' οὐ προσῆκεν ἀμαθῶς κεχηρμένος·
 ὄθεν κακῶς ἐπίσχεν κοινὰ πραγμάτων,
 ὀλκὰς τ' ἐκινδύνευε τῆς κραταρχίας
 δειναῖς τρικυμίαις τε καὶ καταγίσειν
 3410 εἰς Ἀμφιτρίτης τὸν βυθὸν καταδῦναι·
 ὡς ἄγριοι γὰρ Καίκαι πεπνευχότες
 ἄνδρες στρατηγοὶ βασιλειῶντες τότε
 ὀλκὰδα κράτους κατέδυσαν εἰς βύθος·
 ὡς γὰρ πολυκέφαλος ἄλλη τις ὕδρα,
 3415 οὕτως ἀποστάτιδας ἦν ὄρα ἄραρας.
 ἀφίσταται πρῶτα τῶν Ρουσέλιός τις,
 πρὸς τῷδε Καῖσαρ καὶ Νίστωρ τις βεσιτάρχης,
 Νικηφόρος τε Βρυέννιος τοῦπύκλην,
 ὃς παρασῆμοις ὠραίιστο τοῦ κράτους·
 3420 ἄλλος Νικηφόρος τις Βοτανειάτης,
 ὃς καὶ κατῆρξε τοῦ κράτους τῶν Ἀυσόνων.

3398 τὸ κράτος V

3411 καίκαι V

3419 ὡς V

Michael Constantini Ducæ filius sive parapinaces an. 6. mens. 6.

Deinde Michael, vulgo Parapinaces, Constantini filius imperium adiit, ingenium leve, dissolutum, stolidum, (3400) ignavum et ineptum ad imperium, qui ne privatam quidem rem suam gerere, nedum imperii publicam valebat. ergo cum nihil frugi sciret agere, aliis habenas imperii committens, (3405) is se literis quotidie oblectabat ineptisque stolide occupationibus. quare res publica laborare coepit, imperiique navis periclitari, ne saevis undis ac tempestatibus (3410) in Amphitrites barathro mergeretur. namque, ut feroces beluae furentesque, nonnulli duces cupidi tyrannidis navim rei publicae naufragam dederunt. nempe ut fecunda capitibus hydra, (3415) sic apostatici prodibant duces. primus Ruselius quidam rebellat, deinde Caesar, tum Nestor vestarcha; exin Nicephorus agnomine Bryennius, qui ex illustribus erat optimatibus; (3420) denique Nicephorus alius Botaniata, qui et impe-

σὺν οἷς λιμός τε καὶ βροτῶν φθίσις
βαρεῖα κατέτρυχε τοὺς ὑπηκόους,
καὶ τις φόρων εἰσπραξις ἀδικωτάτη.

3425 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφην,

Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης ἐτη γ'.

Φημιζεται δὲ Βοτανειάτης κράτωρ,
καὶ διαδεῖται βασιλικῇ ταινίᾳ·
καὶ τηρικαῦτα φιλοτιμίον ξένην
τὴν τῶν χρεῶν ἅπασιν ἐκτομὴν νέμει,

3430 χρεωκοπίαν δημόσιαν θεσπίσας,
ἀνὴρ ἰλαρὸς ἄπαλδὸς χρηστὸς τρόπους,
ἄλλως δὲ νωθῆς χαῦνος ἐκκελυμένος,
πρὸς πραγμάτων πρόνοιαν οὐκ εὔ πως ἔχων,
τὸ δ' αὖ ἐτῶν μήκει τε καὶ γήρωι νόσοις.

3435 ὄθεν παραδοὺς ἤνίας ἄλλοις κράτους
αὐτὸς τρυφαῖς ἔχαιρε καὶ συσσιτίοις
λουτροῖς πανημέροις τε καὶ πανδαισίαις.
ὁ Μιχαὴλ δὲ γίνεται μελαμφόρος,
εἰτ' ἀρχιδύτης καὶ πρόεδρος γ' Ἐφέσου.

3440 τούτου συνένω πρὸς γάμου κοινωνίαν
Βοτανειάτης οὐ καλῶς συνέζυγη.
ἀποστασίας δ' εἰσέτι Βρυεννίου
τυραννίδος τ' αὖ οὐ καλῶς ἐξημμένον,
καὶ μὴ θεῖναι δωρεαῖς πεπεισμένον,

3445 στέλλει κατ' αὐτοῦ βασιλεὺς τὰς δυνάμεις,

3444 μήτι?

3422 λιμός τε λοιμός καί?

rium Romanum obtinuit. pestis praeterea hominumque lues gravis afflixit populos imperii, et iniustissima vectigalium exactio.

(3425) Sic ergo res humanae tunc se habebant.

Nicephorus Botaniata an. 3.

Ergo appellatur rex Botaniata atque sollemni stemmate exornatur; qui sui nominis celebrandi cupidus cunctam aerario debitam pecuniam (3430) remisit, novas tabulas instituens; vir laetus facilis moribusque commodis, ceterum segnis, levis, dissolutus, neque ad rei publicae curam idoneus: nam et senecta et morbis premebatur. (3435) quamobrem alios rei publicae praeponens, ipse deliciis epulis ac balneis commissabundus quotidie indulgebat. Michaël autem clericus tondetur, exin fit primas Ephesi episcopus; (3440) cuius uxorem sibi consociavit haud laudabiliter Botaniata. iam rebellante postea Bryennio tyrannidemque perfide affectante, neque se donis placidum praebente, (3445) mittit in ipsum copias imperator bellique ducem Comnenum Alexium,

- Ἀλεξίῳ δὸς Κομνηνῷ ταύτας ἄγειν·
 ὃς συμπλακείς ἤττησε τύραννον μάχῃ,
 καὶ φωτὸς ἐστέρησεν αὐτὸν ὀμμάτων.
 πρὸς δ' αὖ τυραννήσαντα καὶ Βασιλάκην
 3450 πεμφθεὶς Κομνηνός, συμπλακείς οἱ πρὸς μάχην,
 ἤττ᾽ ἀκραταιῶς καὶ στερίσκει τοῦ φάους.
 καὶ Βαράγγων σύστημα τοῦ στεφηφόρου
 κατεξανασιτᾶν ἠδ' ἐτρέπιστο πρὸς μάχην·
 ἀντιπαρατάξει δὲ χειρὸς δυσμάχου
 3455 καθυπεκλήθη καὶ συνέγνωσται πύλιν.
 ὕστατον ἀνταίρει δὲ Βοτανειάτῃ
 Κομνηνὸς Ἀλέξιος τυραννοκτόνος,
 ὃς καταλαβὼν Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν
 στρατὸν ἔ' ἀγέρας ἀναδείκνυται κράτωρ
 3460 καὶ βασιλικοῖς ἀναδεῖται συμβόλοις,
 μεθ' ὧν ἀπάρας τὴν Κωνσταντίνου φθάνει,
 καὶ τήνδ' ἔλῳν μάχῃ τε καὶ στρατηγίᾳ
 εἴσεισιν ἐντὸς τῶν βασιλείων δόμων.
 ἄπεισι δ' αὐτῶν Βοτανειάτης τάχος,
 3465 καὶ τρίχα καρεὶς ἀμφιέννυται ῥάκος
 ἐν μητρανάνδρου τῇ μονῇ περιβλέπτου,
 ἐνθα θανὼν ἔτυχε τιμῆς ἐντίμου.

Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη λζ'.

- Οὕτω μὲν Ἀλέξιος εὗρατο κράτος,
 ὃς καὶ τεταινώτο παρ' ἀρχιθύτου,
 3470 κράτωρ ἀγαθὸς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 φρεκτὸς μὲν ἐχθροῖς, εὐμενὴς δ' ὑπηκόοις,

qui pugna tyrannum patrata vicit atque oculorum lumine spoliavit. item adversus Basilacem rebellem (3450) missus Comnenus, consertis manibus, fortiter vicit illumque excaecavit. quin et Varangi coniurati in Caesarem publice ad arma seditiosa iverunt: sed manu forti protinus perdomiti (3455) veniam moliminis mox impetrarunt. ipsum postremo Botaniatam aggreditur tyrannicida Comnenus Alexius; atque occupata Hadriani urbe collectisque copiis fit imperator (3460) atque regalibus ornatur insignibus. sic ergo accedens ad Constantini urbem cepit hanc proelio et peritia bellica, et regiam ipsam occupavit domum; qua festinanter exiens Botaniata (3465) monachi tunicam, tonsa coma, induit in monasterio venerandae virginis, ibique moriens sepelitur magnifice.

Alexius Comnenus an. 37.

Sic ergo Alexius nactus est imperium, quin et a summo praesule coronatus, (3470) bonus imperator et dux strenuus, hosti tremendus,

- ἀνὴρ περιδέσιος, δξὸς ἐν μάχαις,
 εἶδος προδεικνὸς ἄξιον τυραννίδος.
 καὶ πρῶον ἦθος καὶ φιλαγάθους τρόπους,
 3475 γένους ἔχων εὖ σώματος ἔδρουθμίαις,
 ἔργων στρατηγίας τε καὶ μάχης ἴδρις.
 οὐ χρημάτων ἥτιητο καὶ χρυσαργύρου,
 οὐτ' αὖ θυμοῦ τε καὶ γόλου φθισιβρότου.
 οὐχ ὑπερόπτης καὶ σοβαρὸς τις τρόπος
 3480 ἢ δυσπρόσιτος ἦν ὑπηκόοις ὅλως,
 ἢ πρὸς κόλασιν ἀπαραιτήτως ἔχων,
 ἐπικλινῆς δὲ πρὸς φιλανθρώπους τρόπους,
 μέτριος, ἡδύς, ἐμπρόσιτος, χαρτίεις,
 πτηνὸς φρόνησιν, ἀγχίνους ἢ κρυψίνους,
 3485 ὑπέρμαχος κάλλιστος ὀρθοδοξίας,
 δίκαιταν ἄβρᾶν οὐ φιλῶν οὐδ' αὖ πότους,
 ἀνδρας λογίους ἀρετῆν ἔῃσκηκότας
 σέβων τε τιμῶν καὶ προσανέχων σφίσι.
 Ἦγγελο τῷδε τοῦ κράτους δεδραγμένῳ
 3490 ὡς τις Ἰταλὸς Ῥομπέρτος κεκλημένος
 εἰς Δαλματίας τὴν Ἐπίδουμον πόλιν
 σὺν στρατιᾷ κατῆρε καὶ βαρεῖ στόλῳ.
 ἔξεισι τοίνυν ἐκστρατεύσας ὁ κράτωρ;
 καὶ τῆδ' ἐπιστὰς συμπλακείς ἔ' ἀντιπάλῳ
 3495 πέφευγεν οὗτος δυσκλεῶς ἐκ τῆς μάχης,
 τῆς Ῥωμιαῖκῆς στρατιᾶς ἠττημένης.
 καὶ βασιλεὺς μὲν τὴν Κωνσταντίνου φθάνει,
 οἱ βάρβαροι δὲ σὺν στρατάρχη Ῥομπέρτῳ
 λεηλατοῦντες Ῥωμιαῖκὰ χωρία

civibus benivolus, egregius vir, impiger in proellis, vultum prae se ferens imperio dignum, mitem consuetudinem honestosque mores. (3475) stirpe erat nobili, corpore decenti, operis bellici maxime peritus; nec vero auri cupidini obnoxius, nec rursus irae sanguinis sitienti; neque superbis fastosive moribus, (3480) vel umquam subditis aditu difficilis, vel poenae exactor inexorabilis; sed in benignitatem propensus magis, suavis, moderatus, graciosus, facilis, prompto et acuto ingenio arcanoque simul, (3485) optimus orthodoxae defensor fidei, nec conviviorum amans neque luxus; tum et virtutis doctrinaeque studiosos viros honorans et officii colens. huic in imperii sede collocato (3490) nuntius advenit, Italum Robertum Dalmatiae urbem Epidaurum armis cepisse et plurimis navigiis. ergo profectus Caesar cum exercitu illuc, et pugna cum hoste patrata, (3495) noster profugit proelio infeliciter, eadem Romano referente exercitu, atque Byzantium Caesar est reversus.

- 3500 *Λάρισσαν εἶλον καὶ Καστορίαν πόλεις,
ἔξιςι λοιπὸν κατὰ Ῥομπέρτου πάλιν
ἄναξ ὁ κλεινὸς σὺν στρατιῇ μυρία,
καὶ Καστορίαν ἀναλαμβάνει πάλιν,
καὶ Ῥομπέρτον μέτεισι δραματοουργία.*
- 3505 *ὅπως τε δρᾶμα συμπέπλασται ῥητέον.
σχῆμα περιτίθεισιν ἀρχικὸν κράτωρ
αὐτοῦ τὰ δελφῶ καὶ στρατιῶν προσνέμει,
καὶ οἱ κατὰ φάλαγγα τήνδε Ῥομπέρτου
στήσαι παρηγγήσεν εὐεπηβόλως·*
- 3510 *κἄν μὲν κατ' αὐτοῦ συγκινῆ τὰς δυνάμεις,
στρέψαντα νῶτα προτροπάδην φρυγγάνειν.
δι' ἀφανῶν δὲ δυσβάτων τε χωρίων
ἄναξ διεκδὸς σὺν ὀπλίταις βραχέσι
ληΐζεται χάρακα πάντα βαρβάρων,*
- 3515 *καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ παραδίδωσι ξίφει·
ὁ βάρβαρος γνούς, συσχεθεὶς ἀθυμία,
παρεῖτο χεῖρας καὶ δέμας καὶ καρδίαν,
καὶ πάντες ἀπώχοντο πρὸς σφῶν πατρίδα,
ὠφληκότες γέλωτα, πρὸς δ' αὖ αἰσχύνην.*
- 3520 *Καὶ Τοῦρκος αὐδὶς Τζαχῆς τις κεκλημένος,
Χλον κατασχῶν καὶ στόλον καταρτίσας,
αἶρεῖ Σάμον Λέσβον τε νήσους καὶ Ῥόδον
ἄλλας τε δεσποτείας. ἔξελέγηται πάλιν
Ῥωμαϊκῷ στόλῳ καὶ ναυμαχία.*
- 3525 *ἀποστατεῖ δὲ τηρικαῦτα καὶ Κύπρος,*

3523 δεσποτείας] πλείσας? nisi quid excludit. 3524 τε καὶ?

barbari autem cum Roberto duce populabantur oppida Romana, (3500) captis Larissa Castoriaque urbibus. contra Robertum rursus est egressus inclytus Caesar cum ingenti exercitu, atque Castoriam recuperavit. Robertum autem astu est aggressus, (3505) cuius rationem interest narrare. Caesar ornatum regium circumposuit germano proprio, copiasque tradidit; eumque iussit expositas praeberere in acie, coram agmine Roberti; (3510) qui si copias suas contra commovisset, monuerat fratrem cedere effusa fuga. interim Caesar modico cum milite per caeca reptans difficilia loca, tota diripuit barbarorum castra, (3515) quotquot ibi reperit caesis gladio. cognita re barbarus, metu attonitus animo simul viribusque concidit, cunctique sunt reversi in patriam suam risum lucrati, immo et ignominiam. postea Turca, cui nomen Tzachas, Chii iam dominus, adornata classe Samum et Lesbum atque Rhodum capit aliasque praefecturas; sed inde pulsus proeliis maritimis a Romanis fuit. (3525) tunc etiam Cyprus defecit ab imperio, occu-

τοῦ Ῥαψομμάτου τήνδε κατεσχηκός.
καὶ πάλιν ἀμφιρροτον εὐφορον Κρήτην
ἀνῆρ Καρύκης, δυσμενῆς ἀποστάτης,
βία κατασχὼν εἶχε πρὸς κατοικίαν.

3530 ἐπανεσώθη δ' αὖθις Ἀδσόνων κράτει
νήσων δυὰς αὐτῆ γε Ῥωμαίων στόλῳ.

Τούτου κρατοῦντος καὶ κλόνος γῆς συνέβη
σεισμός τε δεινὸς καὶ λίαν φρικαλέος,
ὅφ' οὗ καλοὶ δόμοι τε καὶ ναοὶ ξένοι

3535 καταπεσόντες συνετριβήσαν βία,
συνηρεφεῖς τε καὶ μακρὰι στοαὶ πάλιν
πιῶσιν παθοῦσαι συνέχωσαν ἀπλέτους.

Καὶ Πατζινάκαι Σκυθικὸν πάλιν ἔθνος
Θράκης ἐπήει Μακεδονίας ὄρους,

3540 αὐτῶν νομάς τε καὶ τόπους λελοιπότες.
ἀλλὰ κατ' αὐτῶν ἐκστρατεύσας ὁ κράτωρ
καὶ συμπλακείς ἤτητο τοῖσδε βαρβάρους
ὡς στρατιωτῶν τοῖς ὅπλοις πεποιθότων
καὶ μὴ νικητῆ τῷ θεῷ, καλῶν δότῃ.

3545 καὶ πάλιν ἐστράτευσε κατ' αὐτῶν ἀναξ,
καὶ σώφρονός γε στρατιῆς δεδειγμένης
ρόπῆς τε θείας ἐλπίδας ἐξυψώσης
συμμύξας αὐτοῖς ἐκνικᾷ κατὰ κράτος,
καὶ σφῶν τὸ πλήθος ἐκθειρῆζουσι ξίφει,

3550 ἄλλους δ' ἐλόντες αἰχμαλώτους ἐν μάχῃ
ῥημένους σφᾶς ἀπέδοντ' ἀργυρίου.
ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἐκ Σκυθῶν ἀποκρίνας

pata videlicet a Rhapsommato. fertilem insuper Cretensium insulam rabidus quidam Caryces rebellis vi captam dominus veluti insidebat. (3530) utramque tamen insulam imperio classis Romana denuo restituit. Hoc imperante Caesare terrae motus admodum vehemens atque terrificus speciosas domos templaque magnifica (3535) diruit passim vique sua contrivit. tum vero opacae proluxaeque porticus stratae mortales oppresserunt plurimos.

At Patzinacae, Scythica gens, denuo Thraciam vastabant atque Macedoniam, (3540) suis relictis patriis atque pascuis. contra hos correptis armis imperator, manu conserta, victus est a barbaris, quia nostri milites confidebant armis, non deo victore bonorumque auctore. (3545) rursus profectus contra eosdem Caesar modesto cum exercitu atque pio, et qui victoriam caelitus sperabat, inito proelio debellavit hostes numerumque plurimum gladio messuit; (3550) reliquam captam belli iure turbam victor exercitus sub corona vendidit. at imperator

- νέους σφριγῶντας εὐσθενεῖς καὶ μαχίμους
 ἐν Μογλένων ὤκισε τούτους χωροίς,
 3555 οἰκείον οἱ σύνταγμα τούτους καλέσας·
 οἳ καὶ μέχρι νῦν ἀπὸ Μογλένου τόπου
 πᾶσι καλοῦνται Μογλενοπατζινάκαι.
 Καὶ στρατιά τις Ἰταλῶν ἐξ ἐσπέρας
 ἄνεισι βαδίσασα πρὸς Βυζαντίδα,
 3560 ἔχουσα τὸ πρόθυμον ὡς πρὸς τὴν ξω·
 ἧς συγκίνησιν ἐμφανῶς προμηγνύει
 πληθὺς ἀκρίδων ἐσπέρας πρὸς τὴν ξω
 διὰ τε Θράκης Μακεδονίας ὄρων
 τὴν ἀέριον πτήσιν ἐξειργασμένη.
 3565 Φράγγων δμως στρατεύμα πορθμὸν διέβη,
 ἐφίσταται δὲ τῇ Νικαίων πόλει,
 χερσὶ Τούρκων αἰσχιστα τυραννουμένη·
 καὶ σὸν χρόνῳ δὲ καὶ μάχῃ φρικαλέῃ
 φθορᾶ τε πολλῇ πρὸς μερῶν ἑκατέρων
 3570 αἰροῦσι Φράγγοι τὴν πόλιν κατὰ κράτος,
 καὶ τῷ βασιλεῖ τήνδε πολλῶν χρημάτων
 ἀπεμπολοῦσι, καὶ προχωροῦσι πρόσω.
 καὶ προσβαλόντες Ἀντιόχου τῇ πόλει
 αἰροῦσιν αὐτὴν μηχαναῖς τε καὶ μάχῃ·
 3575 μεθ' ἣν ἀγῶσιν ἰσχυροῖς τε καὶ μάχῃ
 καὶ τὴν Σιών αἰροῦσι τὴν Θεοῦ πόλιν.
 καὶ Ῥαῖμοῦνδος, οὗ πατήρ ἦν Ῥομπέρτος,
 τῶν παρ' Ἰταλοῖς εἰς ἐπισήμων πέλων,

sibi de Scythiis legit eximios iuvenes validos pugnaces, quos in regione posuit dicta Mogleno, (3555) suam hanc appellans peculiarem manum; hique nunc etiam a statione Mogleni vulgo appellantur Moglenopatzi-nacae.

En autem Italus ex occidente exercitus processit, urbem ad Byzantinam tendens, (3560) sed orientales cursu petens plagas. huius portendit manifeste multumque vis locustarum ingens, ex hesperis eos petens locus, ac volatum per Macedoniam Thraciamque dirigens. (3565) Francorum quoque exercitus fretum transiit, atque Nicaenam urbem circumsedidit Turcarum manibus turpiter oppressam; quam diuturnis horridisque pugnibus utrimque militum excidio (3570) expugnatam Franci per vim summam Caesari Graeco multo repenso pretio divendiderunt, perrexeruntque ulterius; delatique ad urbem Antiochiam hanc artificio et proeliis obtinuerunt. (3575) posthinc certaminum magno labore Sionem quoque ceperunt, urbem dei. tum et Raimundus Roberti filius, nobilis Italus, Caesari nostro fidem iuratam dedit fore

- πίστεις ἐνόρκους ἔδρα πρὸς βασιλέα,
 3580 τὴν δὲ πρὸς αὐτὸν ἐμπεδούσας φιλίαν
 καὶ δουλικὴν εὐνοίαν ἀεὶ καὶ σχέσιν·
 ὄθεν λαβὼν χρήματα πρὸς βασιλέως
 καὶ δωρεὰς αὐτῷ, φιλοτιμίας ξένας,
 πρὸς Συρίαν ὤρμησε καὶ Κιλικίαν.
 3585 τῆς δ' Ἀντιόχου κατακρατήσας μάχῃ,
 οὗς εἶχεν ὄρκους πρὸς βασιλέα δράσας
 σπονδὰς τε φρικτὰς ἠθροτικῶς αὐτίκα,
 ἄσπονδος ἰχθρὸς εὐρέθη Ῥωμαῖδος.
 ἐκ τῶν ἐώων τοιγαροῦν πρὸς ἐσπέραν
 3590 μέλλων ἀπαίρειν ἢ βέβηλος καρδία
 αὐτοῦ κατεψεύσατο θάνατον φόβῳ.
 ὡς νεκρὸς οὖν ἐντεθεὶς ἐψευσμένος
 ἢ νεκρὸς ἔμπρους λαρνακιδίῳ τότε
 ἀπῆκτο χερσὶν οἰκετῶν πρὸς πατρίδα,
 3595 μίτην θρουλούτων τόνδε νεκρὸν τυγχάνειν.
 ἐπεὶ δὲ λαθῶν ἀπεσώθη πατρίδι,
 πολλὰ κατειπῶν τοῦ κρατοῦντος ἀλόγως
 καὶ συναλίσσας στρατιῶν ἐκ Λατίνων
 Ἐπιδαμνίων προσκαταίρει τῇ πόλει,
 3600 καὶ τήνδ' ἐλεῖν ἔσπευδε τειχομαχίαις.
 ἀλλ' ἐλπίδων ἔψευστο μηδὲν ἀνύσας.
 πρεσβεύεται γοῦν ἀπογνοῦς τῶν ἐλπίδων,
 καὶ τῷ κρατοῦντι πρὸς λόγους ἀφιγμένος
 σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐκτελεῖ καὶ συμβάσεις.
 3605 Τούτου κρατοῦντος αἴρεσις Βογομιλῶν
 3592 οὖν ὅδ' ?

ut amicitiam (3580) perpetuam secum coleret et obsequium devoti animi reverentiamque haberet. ob id accepta a Caesare pecunia, donis affectus insolitisque honoribus, perrexit in Ciliciam moxque in Syriam. (3585) at Antiochia fortiter potitus, quam regi obtulerat iuratum fidem sacramque foedus, illico fefellit, perfidum hostem semet imperio exhibens. mox ab oriente rursus in Hesperiam: (3590) homo scelestus cum rediturus esset, metuens sibi mortem simulavit. ergo fallaci dolo, tamque mortuus vel moribundus, conditur in capsula, atque ita a familiis defertur in patriam, (3595) falso dicentibus mortuum hunc esse. cum sic in patriam evasisset astu, Caesari multum obtrectavit temere, congregatoque exercitu Latino ad Epidamaum urbem classem appulit, (3600) huiusque moenia machinis pulsabat. sed spe frustratus cum nihil proficeret, omisso bello mittit legationem, et impetrato Caesaris colloquio foedus cum ipso denuo pacemque facit. (3605) Bogomilorum

- Θεοστρωγῆς πέφηνε καὶ βδελυκτέα,
 ἥς μυσταγωγὸς Ἰατρός τις τοῦπίκλην
 κλήσιν δὲ Βασίλειος, Σατὰν ἐργάτης·
 ὃς λάθρα πολλοὺς ἀνεπίμπλα τῆς λύμης
 3610 καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ δογμάτων ψυχοφθόρων,
 πολλῶν ἐτῶν δρόμοις τε καὶ περιδρόμοις
 χάρος ἐπιῶν καὶ πόλεις οἰκουμένης.
 ἐπιπολάζει καὶ τελευταῖον τάλας
 πόλει μεγίστη τῆδε καὶ βασιλίδι.
 3615 ἀλλ' ὁ κρατάρχης, ὀρθοδοξίας φίλος,
 μέτεισιν αὐτοῦ πανσόφω τέχνη πλάνη·
 πλασόμενος γὰρ ὑποκριθεὶς τ' ἐντέχνως
 πίστιν βεβαίαν ἐμμένειάν οἱ τρέφειν,
 θυμὰ προσήει τῷ τρισυλιτηρίῳ,
 3620 ἄγαν προσηνῶς καθομιλῶν συχνάκις,
 σωτήρα καλῶν τόνδε πεπλανημένων.
 τοῖσδ' ὁ βδελυρὸς καταθελχθεὶς τοῖς λόγοις
 ἰὸν κακίας ἔξεμει ψυχοφθόρον,
 ἔκπυστα τιθεὶς δόγματα πονηρίας·
 3625 ἃ γνοὺς ὁ κρατῶν, φιλόχριστος καρδία,
 δλέθρια δόγματα διδασκαλίας
 γόητος ἀνδρὸς μισοχρίστου καὶ πλάνου
 καὶ στηλιτεύει καὶ θριαμβεύει πρόφρων,
 ψήφῳ τε κοινῇ τῷ πνρὶ τόνδε φλέγει.
 3630 Οὗτος βασιλεὺς καὶ Μανιχαίων πάλιν
 πολλοὺς πρὸς εὐσέβειαν ἦν ἐφελκύσας
 διδασκαλαίς καὶ σοφαῖς συμβουλαίς.

sub Alexio haeresis invisā deo emersit et execrabilis, cuius Basilus quidam auctor erat, medicus vulgo dictus, minister Satanae, qui clam permultis pestem suam afflabat (3610) atque dogmata animabus exitiosa. hic multos annos hac illacque cursans, orbis provincias atque urbes peragrans, tristi postremum omine adventavit in hanc imperii maximam metropolim. (3615) sed imperator orthodoxiae tenax hominis fraudem cauto artificio aggreditur. nam simulata callide persona credulum se benivolumque finxit, saepe ac benigne cum scelesto versans, (3620) ac familiari demulcens colloquio, servatoremque errantium appellans. hic homo impius delentis verbis exitiosum vomuit venenum, pessimae exponens dogmata doctrinae. (3625) quae pius Caesar simul ac agnovit, scelesti nempe effata magisterii, protinus vulgo patefieri voluit, impostoremque hominem, Christi hostem, tradidit flammis communi suffragio.

(3630) Multos praeterea Manichaeos Caesar tum magisterio tum

- καὶ παισὶ δ' ἀνήγειρεν ὄρφανοῖς δόμον,
 τάξας σιτήσεις δαψιλεῖς ἐν τῷ δόμῳ·
 3635 ἐπιμελείας καὶ τροφῆς τούτων χάριν.
 καὶ γραμματικῶν ἀπέταξεν αὐτῶν πάλιν
 μουσεῖον εἰς παιδεύειν ὄρφανῶν νέων
 οὐκ εὐπόρων τε πατέρων πεφηνότων,
 νείμας μαθηταῖς καὶ διδασκάλους νέων
 3640 πλείστας σιτήσεις δαπάνας χορηγίας.
 Ἐπὶ χρόνων τούτου δὲ τῆς κραυροχίας
 καὶ πυροκαϊαὶ συνέβησαν τῇ πόλει
 καὶ πλείστα τῆσδε κατανήλωσαν μέρη.
 ἔπνευσε δ' ἦρος ἀνέμου τις σφοδρότης
 3645 βιαιοτάτου, προξένου γε κινδύνων,
 ᾧ πολλὰ κατήρειπε τῶν δομημάτων·
 μεθ' ὧν χαμαὶ πέπτωκεν ἄγαλμα ξένου,
 ἄνωθεν ἐστὼς κίονος πορφυρέου
 τοῦ πρὸς πλακωτῷ τὴν βάσιν ἰδρυμένου·
 3650 ὃ κατενεχθὲν παρατυχόντων τόπων
 πολλοὺς ἀνείλε συντετριπὸς ἐσχάτως.
 κατερράγη δ' ἄνωθεν ὑετὸς μέγας
 χύδην κατιῶν καὶ κατακλύζων μέγα,
 ὅφ' οὗ κατηρείπωντο πλείστα δωμάτων,
 3655 ζῶων δ' ὑπῆρξε καὶ βροτῶν πολλὴ φθίσις.
 Οὗτος στρατεύσας κατὰ Τούρκων βαρβάρων
 ἀφίκτο καὶ μέχρι γε Φιλομιλίου·
 εὐρῶν δ' ἔρημον ὄπλιτῶν ἄστν τότε,

catis suasionibus ad religionem veram revocavit. orphanis quoque pueris attribuit domum, et victam assignavit uberem (3635) his et alendis et curandis sedulo. quin et grammaticae ludum aperuit orbis adolescentibus, vel de paupere stirpe progenitis, multosque reditus et larges sumptus suppeditavit (3640) simul discipulis atque magistris.

Comneno Alexio moderante imperium incendia quoque in urbe acciderant, quibus absumptae multae partes sunt. vehemens quoque tempore sub verno (3645) spiritus multa detrimenta fecit humi deiectis passim aedificiis; quibuscum decidit admiranda statua imposita columnae porphyreticae, cuius in Placoto basis erat posita. (3650) illa cum caderet, forte praesentes ibi multos mortales mole sua contrivit. imbrium quoque nimia vis caelo conchum effusa passimque inundans aedificiorum latam stragem edidit. (3655) bestiarum denique et hominum lues fuit.

Caesar cum Turcis barbaris belligerans pervenit usque ad urbem Philomelium; quam cum desertam milite invenisset, quia metus barbaris

- ἀποδρασάντων τοῦδε βαρβάρων δέει,
 3660 αἰρεῖ τε τοῦτο καὶ στίφος τι φρουρίων,
 κρησφύγετα σπήλαια τῶν ἐγγυρίων.
 καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς προσλαβῶν, οὕτω κρῖνας,
 ὑποστρέφει κάλλιστα πρὸς Βυζαντίδα,
 μετοικίσει σφῆς κατὰ νοῦν ἄλλη γ' ἔχων.
- 3665 τούτων πορείαν τὴν πρόσω ποιουμένων
 οἱ μὲν σφριγῶντες καὶ νεάζοντες χρόνω
 ποσὶν ἐχρῶντο καθ' ὁδὸν τοῖς ἰδίοις·
 οὐσπερ λυγρὸν δ' ἔτρυχε γῆρας καὶ νόσος,
 τούτοις ὑποζύγια παμείχε κράτωρ·
- 3670 παρειμένους πλάσιν δὲ σώματος πάλιν
 ἄσπιλοι μακραιῖς ἐντιθεῖς εὐμηχάνως
 νέοις σθεναροῖς σφῆς παρηγγύα φέρειν.
 αὐτὸς δ' ἄνω κάτω περ ἰππότης θέων
 ὡς σφῶν προμηθεὺς καὶ φύλαξ εὐζωΐτας,
- 3675 εἴ τινά που βλέψει προσκεκηκότα
 βρωτοῦ ποτοῦ σπάνει τε καὶ μακρῶ δρόμῳ,
 τόνδ' ἀνεκτᾶτο χριστομιμήτῳ τρόπῳ.
 οὕτως ὑποστρέφοντι συντεταγμένῳ
 Σουλτὰν προσῆλθεν ἰππότῃ στεφηφόρῳ,
- 3680 πόρρωθεν αὐτὸς ἀποβὰς ἵππου δρόμου
 καὶ προσκύνησιν ἀποδοὺς ὥσπερ θέμις·
 σπονδὰς τε δράσας φιλικὰς καὶ συμβύσεις,
 σὺν φιλοτίμοις δωρεαῖς ὑποστρέφει.
 ὃ δ' αὐτοκράτωρ πρὸς πόλιν Κωνσταντίνου
- 3685 αὐθις ἐπανέζευξε σὺν εὐθυμίᾳ·
 ἐνθα νοσῶν ἔκειτο λοιπὸν ἐν κλίνῃ

fugam suaserat, (3660) hanc capit, et simul castella aliquot asyla veluti et specus incolarum. atque hos captos Caesar sibi vindicans cum gloria insigni Byzantium rediit, alio translatos cogitans deponere. (3665) ergo horum longum carpentium iter validi quidem atque aetate vegeti pedibus propriis metiebantur viam; aegrotis autem vel senio confectisve inopia iumenta dabat imperator; (3670) qui autem corpore prorsus erant fracto, hos longis scutis affabre compositis forti iuventae deportandos tradidit. tum eques ipse hac illacque cursans tamquam curator et salutis custos, (3675) si quem videret male laborantem cibi potusve inopia aut longo cursu, hunc imitator Christi recreabat. hoc imperator cum rediret ordine, occurrit ei equitanti Sultanus, (3680) qui et ex equo procul et celeriter descendens debitum obtulit obsequium; tum conventionibus amice initis, cum honorificis donis recessit. porro imperator in urbem Constantinii (3685) laetante animo semet re-

- σφοδρῶς ἐπιρρεύσαντος ἐκ καχεξίας
βύθροις ποδῶν ρεύματος ὕλιδεστέρου,
παρ' οὗ δαμασθεῖς ἐσχάτως τὸ σαρκῖον
3690 μετ' οὐ πολλὸν δέδεκτο τέρμα τοῦ βίου,
κατὰ στομάχου μύθρον εἰσδεδεγμένος
Ἀσκληπιαδῶν προσταγῇ τε καὶ κρίσει.

Ἰωάννης ὁ Κομνηνὸς ἔτη κδ'.

- Τούτου τὸ βιοῦν καὶ κράτος λελοιπότος
χειρίζεται κάλλιστα τὴν κραταρχίαν
3695 Ἰωάννης παῖς, ἀρετῶν συστοιχία,
ὄντως χαριτώννυμος ὀλβία χάρις,
ἄναξ ἀγαθὸς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
ἐχθρῶν νικητῆς καὶ παθῶν αὐτοκράτωρ,
πλήρες ταμεῖον ἀγαθῶν θεοσδότην,
3700 ἡδύς, ἰλαρός, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
χρηστός, προσηγῆς, ἐπρόσοιτος, χαρῆις,
θάλασσα καλῶν φιλοδωρίας πλέα,
φύσις ἀπαράμιλλος εὐλογημένη,
ταῖς βασιλικαῖς ἀρεταῖς διαπρέπων
3705 σὸν τῇ γε λοιπῇ τῶν καλῶν ἐδκοσμία,
γνώμων δίκαιον, πρωτότητος αὐτῶν τύπος,
καὶ τῆς ἀληθείας γε τῆς ἐν τοῖς λόγοις,
πρῶτος μετὰ γε πρῶτον εὐσεβανάκτων,
πιστὸς φρόνιμος οἰκέτης ὑπηρέτης,
3710 κραταρχίας τάλαντον αὐξήσας μέγα,

3691 μύθρον] iudicent eruditi de huius vocabuli sensu. M.

stituit. sed ibi posthinc aeger in lecto iacuit, cum pravus humor generatus morbo ad imos pedes plurimus descenderet; a quo corruptum denique corpusculum (3690) haud multo post vivendi finem fecit, cum medicorum consulto iudicio ardentem pilulam stomacho recepisset.

Ioannes Comnenus an. 24.

Postquam is vitam imperiumque amisit, rerum dignissimus corripit habenas (3695) Ioannes filius, virtutum congeries, dulce reapse nomen et gratiosum, rex simul bonus bellatorque strenuus, hostium victor, cupidinum domitor, plenus thesaurus divinatorum munerum, (3700) suavis, hilaris, subditis benivulus, mitis, benignus, beneficus, comis, mare redundans liberalitate, indoles benedicta incomparabilis, dotibus rege dignis longe rutilans, (3705) atque aliis etiam bonis ornatissima, iustitiae norma, clementiae typus, et in loquendo veritatis tenax. primus hic post primum christianum regem fidelis prudens oeconomus famulus, (3710) qui talentum imperii valde auxit; semper in armis pro

ἀεὶ στραταρχῶν, ὑπεραθλῶν τοῦ κράτους,
πόλεις ἔθνικὰς ὑποτάσσων τῷ κράτει
γνώσει λόγῳ πράγματι καὶ πείρᾳ μάχης,
μυριόνικος πλειστάκις δεδειγμένος,

3715 ὡς πρὶν ὁ Δαβὶδ, κατ' ἐχθρῶν ἀντιμάχων
λιταῖς στρατηγίαις τε σὺν εὐανδρίαις.
οὗ τοὺς ἀγῶνας καὶ νίκας καταλέγειν,
τῶν ἀρετῶν θ' ὄμιλον αἷς ἦν ἐκπρέπων,
καὶ ῥήτορι γένοιτ' ἂν ἔργον ἐξόχῳ·

3720 μίκρ' ἄττα δ' ἤμῃν ἐκ περιττῶν λεκτέον.
Οὗτος κατασχὼν ἀσφαλῶς κραταρχίαν
τιμὰς ἐπεβράβευσε τοῖς ἐκ τοῦ γένους
καὶ πᾶσιν ἄπλῶς δωρεὰς ἀναλόγους,
κοινῶν προμηθεῖς ὑποτάξας πραγμάτων

3725 ἐκ τῶν καθ' αἷμα καὶ προσωκειωμένων.
σύστρεμμα τῷδε βασιλεῖ τῶν' ἐκ γένους
κατύνεται σκέμμα τε θανατηφόρον
μετὰ γε βραχὺν τῆς κραταρχίας χρόνον,
πρωτοουργὸν ἅμα καὶ στρατηγέτιν ἔχον

3730 δμαιομον αὐτοῦ τὴν Καισάρεισσαν Ἄνναν·
καὶ φωραθέντων τῶν συνησιώτων λόχον
ἀεικὲς οὐδεὶς εἰς δέμας πέπονθέ τι,
ὅτι γε μὴ ψίλωσιν οὐσιῶν μόνον,
ἄς ἀποδοῦναι βασιλεὺς κεκτημένοις

3735 μετὰ γε βραχὺν προστέταχεν ἐνθάτως,

3730 *simulatem suam adversus fratrem, doloremque quod is imperium extincti parentis occupavisset, satis demonstrat ipsa Anna Comnena in Alexiadis suae calce. M.*

salute publica, alienas urbes vindicans imperio, consilio, verbis, opera et arte bellica, victor saepissime hostium plurimorum, (3715) ceu quondam David hostes propulsabat prece pia, forti manu, peritia ducia. huius victoriae dicere vel proelia virtutumque numerum et ornatum rhetori quoque summo operosum sit. (3720) nos ex ingenti acervo pauca sumimus.

Hic occupato pacifice imperio largitus est honores cognato generi, cunctisque tribuit pro dignitate munera: nempe gerendis rei publicae officiis (3725) propinquos sibi sanguine praeposuit. hi vero ipsi coniu-rati in regem exitiosas moliuntur insidias paulo post initum ab illo imperium. atque his dux erat peragendo operi regis germana soror, princeps Anna. (3730) quorum cum essent detectae insidiae, nullius corpus violatum fuit, sed patrimonia tantum sunt erepta; atque haec ipsa paulo post restitui (3735) mira imperavit Caesar clementia, cunctis re-

- αἰτίας ἀφείς πᾶσι προσκεκρουκόσι,
 σπεισάμενος πρώτιστα τῇ Καισαρίσῃ
 καὶ πλοῦτον αὐτῇ συνεπιδοὺς ἄξια.
 ὅπως δὲ τοῦτο συμβέβηκε φραστοέν.
- 3740 τὴν ἐν χρυσαργύρῳ τε λιθομαργύροις
 ἐσθῆμισί τε ποικίλοις τιμαλφείσιν
 οὐσίαν ἀμύθητον, ἐν τινι δόμων
 τῆς κασιγνήτου Καισαρίσσης κειμένην,
 ἀναξ ἐπισκοπῶν ἦν σὺν Ἀξούχῃ Ἰωάννῃ·
- 3745 ἦν ἴκα τόνδε καὶ ταδί φάναι λόγος,
 ὡς τάξις ἀντίστραπτο κάμοι τοῦ γένους,
 καὶ συγγενὲς μὲν δύστροπὸν μοι τυγχάνει,
 ἀλλότριον δ' εὖνον τε καὶ πεφιλμένον·
 ὄθεν κελεύω τὰ προκείμενα τάδε
- 3750 φίλτατον Ἀξούχῃ προσλαβόντα κατέχευ.
 ὁ δ' εὐχαριστεῖ τῆς μεγαλοψυχίας,
 μετὰ δέ γ' εἰπεῖν λιπαρεῖ δεδογμένα.
 καὶ τὸν λαβόντα τοῦ λέγειν ἔξουσίαν
 "εἰ καὶ βιαίων ἀδικῶν τε πραγμάτων
- 3755 κατῆρξεν, ἀναξ, σὴ κασιγνητός" φάναι,
 "ἔργοις τ' ἀπωμόσατο φιλαδελφίαν,
 ἀλλ' ἢ φύσις σὺναιμιον αὐτὴν δεικνύει·
 νίκησον οὐκοῦν χριστομιμήτῳ τρόπῳ
 γνώμῃν ὁμαίμιον δυσμενῆ κακεργάτιν,
- 3760 καὶ τὰ κατ' ὄψιν πάντα δὸς κατὰ χέρην
 ταύτῃ διαφέροντα μᾶλλον πατρόθεν."

3744 σκοπῶν?

mittens criminis reatum; parcens in primis principi sorori, ipsique opes pro dignitate reddens. id quomodo sit gestum, lubet dicere. (3740) auri atque argenti vasa gemmasque nitidas et multi generis vestem atque insignem, maximi pretii opes, in quadam domo sororis suae principis repositas Caesar spectabat cum Ioanne Axuch. (3745) quin etiam tunc sic ferunt locutum. "hem ut generis mei sors est conversa! utque inimica mihi nunc est cognatio, et qui benivoli olim, nunc sunt mali-voli! quamobrem iubeo praesentes opes (3750) ut tibi sumas, Axuch dulcissime." is liberali regi grates agit; "sed licet" inquit "sensus meos dicere?" rege annuente sic orsus est loqui. "quamquam iniu-stam vim et insidias (3755) contra te, Caesar, soror est molita, et abdicavit factis fraternitatem, natura tamen fecit consanguineam. vin-cesis igitur christiana clementia malum sororis animum et iniuriam, (3760) illique haec omnia largire benevole, ad quam paterno magis iure

- ταύτη γε πεισθεῖς βασιλεὺς παραιφάσει
πάντα προθύμως Καισαρίσση προσέμει,
“εἶην ἂν” εἰπὼν “τοῦ βασιλείου κράτους
3765 παντάπαν ἀνάξιος, εἰ περὶ γένος
τοῦμὸν κριθείης εὐμενέστερος σύ γε,
ἀνώτερος κέρδους τε κτήσεως τόσης”.
οὕτως ἀμνησίκακος ἦν ἀναξ ὅδε,
Φερμός τ’ ἔραστῆς χριστομιμήτων τρόπων.
3770 Μήτηρ δὲ τοῦδε καὶ βασιλὶς Εἰρήνη,
εἰ καὶ πρὶν ἀπέστεργε τόνδ’ οὐκ ἐνδίκως,
οὐκ ἄξιον κρίνουσα πρὸς κραταρχίαν,
ὡς τῇ θυγατρὶ μνωμένη τὰ τοῦ κράτους
γαμβρῶ τε τῷ Καίσαρι τῷ Βρυεννίῳ,
3775 λόχου φωνῶντος οὐ συνίστωρ εὐρέθη·
μᾶλλον δὲ γνοῦσαν εἰς ἔπειτα τὸ δρᾶμα
ἐπήβολον λόγιον ἔξειπεῖν λόγος
γνώμην τε κεδνήν συνετὴν μάλ’ εὐστόχως,
ὡς οὐχ ὑπὸντα χρῆ διφᾶν βασιλεία,
3780 παρόντα δὲ στέργειν τε τοῦτον καὶ σέβειν.
Οὗτος στρατεύσας κατὰ Περσῶν βαρβάρων
τὰς πρὸς Κομνηνάνακτα συνθήκας πάλαι
διαλυσάντων, καὶ πόλεις Ῥωμαίδος
τὰς πρὸς Φρυγίαν καὶ Μαιάνδρῳ κειμένας
3785 κατατρεχόντων καὶ κακῶς δρώντων ὄπλοις,
καὶ συμβαλῶν ἤττησεν αὐτοὺς πολλάκις,
τρεψάμενος σφᾶς εὐκλειῶς ἐν ταῖς μάχαις.

3776 γνοῦσα V

pertinent.” his morem gerens monitis Caesar cuncta libenter tribuit sorori. “etenim” inquit “regno sim (3765) indignus, si meo generi minus sim benivolus quam tu, qui lucri prodigus contemptor nunc tot oblatas respuisti opes.” adeo clemente rex hic erat animo, atque imitator Christi studiosus!

(3770) Ceterum mater ac regina Irene, quamquam Ioanni immerenti infensa, quem haud imperio dignum reputabat, idque studuerat olim committere filiae atque genero Caesari Bryennio, (3775) nunc insidiarum tamen ignara fuit. quin certior postea moliminiis facta fertur dixisse commodum effatum atque prudentem admodum sententiam, non esse vestigandum latentem regem, (3780) sed huic praesenti amanter obsequendum. idem suscepit contra Persas bellum, qui cum Comneno foedus olim ininitum frugerant, atque urbibus Romanis in Phrygia et ripa Maeandri positibus (3785) armatis incursionibus molesti erant, ergo non semel manibus consertis, profligando hoste gloriam rettulit. urbem

- καὶ Λαοδικέων δὲ λαμβάνει πόλιν,
καὶ τήνδε τειχῶν κατοχυρώσους κράτει
3790 καὶ πάντα θεῖς εὖ καὶ καθῶς ἦν συμφέρον,
πρὸς βασιλίδα καθυποστρέφει πόλιν,
οἷα βασιλεὺς ἀγαθὸς νικηφόρος
τοῖς βασιλικοῖς ἀναδούμενος κρότοις.
μετὰ δὲ μικρὸν ἀπανίσταται πάλιν,
3795 καὶ γίνεται δὴ κατὰ τὴν Παμφυλίαν
αἰρεῖ τε Σωζόπολιν μηχανουργία,
πόλιν ἑρμινὴν καὶ κατησφαλισμένην,
ἄλλα τε πλεῖστα τῶν ἑκεῖ πολιχνίων
στρατηγικαῖς τέχναις τε καὶ μάχης νόμῳ,
3800 ἐν ὅσπερ ἤροιδμητο καὶ κεκλημένον
δύσληπτον ὕντως Ἴερακορυφίτον,
ἔρμα τειχῆρες τι δύσμαχον πάνν,
πάλαι μὲν ὄντα τῷ κράτει Ῥωμαῖδος
ὑπήκοά τε καὶ συνηριθμημένα,
3805 ζυγῶν δὲ Περσῶν καθυπέκοντα τότε.
Ὅδτος περὶ πέμπτον γε τῆς ἀρχῆς χρόνον
ἔθρους Σκυθικοῦ κατακείροντος Θράκη
καὶ πάντα ταύτης Σκυθικὴν ἑρμινίαν,
ὃ φασί, δρωῶτος ἐκδρομαῖς πανημέροισ,
3810 κινεῖ κατ' αὐτῶν Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις,
καὶ συμπλακεῖς σφίσι γε τῷ θεοῦ σθένει
κατατροποῦται Σκυθικὰς πάσας ἴλας,
καὶ τρισαριστεὺς ἀναδείκνυται κράτωρ
βουλαῖς στρατηγίαις τε λιταῖς ἐνθέοις·

3801 ὄντων V

quin adeo cepit Laodiceam, quam mox munivit moenium praesidio; (3790) cunctisque bene ut opus fuit dispositis, ad urbem regiam reditu se recepit; ibique veluti rex victoriosus plausu solemnī populi est receptus. brevi intervallo discessit denuo (3795) et cum exercitu pergens in Pamphyliam vi strategematis cepit Sozopolim, urbem excelsam, undique munitam, alias quoque plurimas urbeculas partim astutia partim vi bellica (3800) cepit, quas inter aditu difficile castrum, cui nomen Hieracoryphites, moenibus celsum et inexpugnabile. quae cunctae arces in Romani imperii finibus positae eidemque obnoxiae (3805) Persarum iugum postea subierant. anno Ioannis imperantis quinto, Scythica cum gens Thraciam vastaret, et solitudinem, ut est in proverbio, Scythicam faceret perpetuis incursibus, (3810) Romanas copias Caesar contra eduxit, deique ope proelio commisso Scythicas cunctas disiecit phalanges, et victoriosus imperator exstitit consilio, manu, precibus ad

- 3815 οὐ γὰρ ἄναξ σύμβουλος ἦν χρηστός μόνον
καί γε στρατηγὸς ἐν μάχαις ῥωμαλέος,
ἀλλὰ καθὰ τις καὶ Μωσῆς ἄλλος νέος
χεῖρας ἀννυῶν εἰκόνι σεβασμίᾳ
τῆς μητρανάνδρου καὶ παννυμῆτου κόρης
- 3820 σχήμασιν οἰκτροῖς καὶ σταλαγμοῖς δακρῶν
παρεμβολὰς ἔκρινε τὰς τῶν βαρβάρων,
θεοῦ διδόντος τὴν νίκην οὐρανόθεν
περιφανῆ τε καὶ περίπυστον λίαν.
καὶ γὰρ τοσοῦτον μυριάριθμον στίφος
- 3825 δορυυλώτων συνελήφθη βαρβάρων
ὡς κατὰ ὄνομα Ῥωμαίκοις ἐν τόποις
ἐκ τῶνδε κώμας καὶ συνοικίας ὄλας
καὶ συσταθῆναι καὶ παραμένειν ἔτι,
ἐπωνυμίαν ἕξ ἔθρους κεκτημένας·
- 3830 τάγμασι δ' ἄλλους συμμάχους ἐν ταῖς μάχαις
καταλεγεῖναι Ῥωμαίκοις καὶ σιχταῖς,
μοίρας δὲ πολλὰς ἀποδόσθαι χρυσοῖον
ἀπὸ στρατιᾶς σφῶν πάλιν ἡρημένοις.
- Μετὰ δὲ μικρὸν ὕστερον πάλιν ἄναξ
- 3835 ἐπιστρατεύσας τοῖς Τριβαλοῖς βαρβάροις,
ὄρκια συγγέουσι ἐκ κυκουργίας,
σφῶς ἐκνικήσας ἐν μάχῃ κατὰ κράτος
τὸ βάρβαρον τίθησιν ἔνοπονδον πάλιν·
λείαν δ' ἐκέϊθεν ἀπελάσας μυρίαν,
- 3840 πλήσας τε τὸ στράτευμα τῶν σκυλευμάτων

3833 ὑπὸ V.

deum. (3815) non enim tantum rex consiliolosus erat atque per pugnas fortis imperator, sed velut alter Moses novellus manus attollens ad augustam imaginem laudatissimae virginis deiparae (3820) supplici gestu profusisque lacrimis barbaricos exercitus superavit, victoriam caelitus donante deo splendidam prorsus et celeberrimam. etenim tantus barbarorum numerus (3825) in potestatem decedit victoris, ut in Romanis terris occiduis pagi et coloniae tunc de his barbaris conflatae fuerint et nunc adhuc maneat, quibus et gentis inditum est nomen. (3830) alii conscripti sunt auxiliares atque Romanis admixti exercitibus. magnam vim quoque sub corona vendidit victor exercitus auro licitantibus.

Paulo post Caesar armis rursus motis (3835) contra Triballos barbaros est profectus, fidem iuratam perfide fallentes; quos debellatos violento Marte denuo pacem facere coegit; cumque manubias illinc abegisset, (3840) militem proprium praeda replevit, spoliis innumeris,

ὄλβον τε πολλοῦ καὶ λαφύρων μυρίων,
 πλήθος δορυάλων εἰς ἐπαρχίαν
 τὴν τῶν Βιθυνῶν κατὰ τὴν Νικομήδους
 διαβιβάσας ἐγκατοικίζει φέρων,

3845 καὶ τῶνδε τοὺς μὲν στρατιᾷ καταλέγει,
 τοὺς δ' αὖ παρῆκε συντελεῖν κοινῶ φόρους.

Οὔνοι τὸν Ἴστρον ἐκπεράσαντες θέρους
 κατακρατοῦσιν ἄστεος Βρανιζόβης,
 καὶ τῆσδε πάσας κατερείψαντες βάρεις

3850 μετήγαγον πρὸς Ζεύγμιον καὶ τοὺς λίθους,
 ἐπιδραμόντες καὶ Σαρδικῆς χωρία.

οὐκοῦν ἐπὶ σφῶς ἐκστρατεύσας ὁ κράτωρ
 ἐν ὑδροχέρσῳ καὶ σθεναρᾷ δυνάμει,
 κατὰ τὸν Ἴστρον συμπλακείς ἀντιπάλους

3855 ἴσθησι λαμπρὰν κατὰ βαρβάρων νίκην,
 καὶ Χράσμον εἶλε σὺν τῷ Φραγγοχωρίῳ,
 γῆς Παιόνων κράτιστον ὑπάρχον μέρος.
 πρὸς δ' αὖ παρεστήσατο τείχος Ζευγμίνου,
 καὶ τοῦδε λείαν ἀπῆλασε μυρία

3860 καὶ λάρυξ' ἐκτήσατο καὶ πλεῖστα σκῦλα
 αὐτός τε καὶ στράτευμα Ῥωμαίων ἅπαν.
 σπεισάμενος δ' ἔπειτα βαρβάροις Οὔνοις,
 πρὸς τὴν ἔω στράτευμα διαβιβάσας,
 διὰ Βιθυνῶν χωρίων Παφλαγόνων

3865 ἐφίσταται τάχιστα τῇ Κασταμόνι,
 καὶ τήνδ' ἐπανέσωσε τῇ Ῥωμαῖδι

3850 in codicis margine γρ. Ζεύγμιον. M.

opibus copiosis. captivum autem vulgus ultra fretum transtulit in Bithyniam, eique sedes haud procul urbe Nicomedia attribuit. (3845) indeque partim milites conscripsit, partim rei publicae fecit vectigales.

Istrum aestivo tempore transgressi Hunni ceperunt urbem Brantizoben, cuius delectis cunctis aedificiis (3850) lapides etiam Zeugmion tulerunt; tum etiam agrum incursarunt Sardicae. igitur his occurrens imperator inter paludes cum milite pedestri et navali, haud procul Istro hostibus congressus, (3855) claram de barbaris rettulit victoriam, et Chrasmum cepit cum Francochorio, quae pars Paeoniae praestantior erat. tum etiam Zeugmii moenia expugnavit, illincque praedam abstulit innumeram, (3860) manubiis ipse plurimis ditatus simulque omnis Romanus exercitus. pace cum Hunnis barbaris composita, in orientem transtulit exercitum; perque Bithynos transiens et Paphlagonas (3865) celeri cursu pervenit Castamonem, hancque Romano vindicavit sceptrum,

Περσαρμενίους κεκρατημένην πάλαι,
 χρησάμενος κλίμαξι τειχομαχίαις
 εἰς τῆσδε τὴν ἄλωσιν ὡς ἐμμηχάνως.

3870 Τοιαῦτα δράσας, αἰχμαλώτων τε στίφος

καὶ λειαν ἀμύθητον ελληφῶς ἄναξ
 πρὸς βασιλῖδα τὴν πόλιν ὑποστρέφει,
 οἷα νικητῆς ἀναδούμενος κρότοις·
 ἀπὶ τροπαίῳ προσφάτω καὶ τῇ νίκῃ

3875 κατήγαγε θρόμβον ἐν μέσῃ πόλει.

τεύξας γὰρ ἄρμα σὺν τεχνουργία ξένον,
 χροσαργύρῳ κάλλιστα διειλημμένον,
 ὃ χιονώδης τετρακτὺς συστοιχία
 ἵππων τις εἶλκεν εὐφυῶς ζευγνυμένων,

3880 ἐν τῷδε σεπτῆν ἀναβιβάζει κράτωρ

τῆς μητρανάνδρου παρθένου τὴν εἰκόνα,
 ἐν ᾗ πεποιδῶς καὶ κατορθῶν τὰς νίκας
 ὡς συστρατηγέτιδι κατ' ἐχθρῶν μάχης
 προσῆγε τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν·

3885 ἧς καὶ προῆγε σὺν ὄλῃ γερονσία

ποσὶ βαδίζων, σταυρικὸν σκῆπτρον φέρων.

Ἀλλὰ βραχὺς ἤνυστο κατ' οἶκον χρόνος,

καὶ πάλιν ἐστράτευσεν ἄναξ χαρίεις

μετὰ στρατιᾶς ἀρεϊκῆς προφρόνως

3890 ἐπὶ Τανισμάνιον εἰς Κασταμόνα,

στρατηγὸν ἄνδρα παρὰ Περσαρμενίοις,

ταύτην ἐλόντα τειχομαχία πόλιν

καὶ φύλακας κτείναντα Ῥωμαίους ξίφει.

quam Persarmenii iam pridem tenebant, scalis et machinis arietantibus ad hanc capiendam naviter usus.

(3870) Post haec captivos plurimos ducens rex atque praedam innumerabilem regiam ad urbem rettulit pedem, exceptus plausibus qui decent victorem; atque ob recentem suam victoriam (3875) media deduxit urbe triumphum. adornans enim artificio insolito currum argento auroque fulgidum, quem niveorum quadriga equorum apte et decenter iunctorum trahebat, (3880) huic venerandam imposuit Caesar inviolatae deiparae imaginem; cui quia confusus victor exstiterat, nunc ceu belli sociae et auxiliari convenientes reddebat grates; (3885) praecedens ipse cum toto senatu pedester, sceptrum gestans cruciferum.

Sed brevi domi tempore permansit; rursusque ad bellum rex amabilis profectus impigre cum valido exercitu (3890) venit Castamonem contra Tanimanium, qui dux delectus a Persarmeniis praedictam urbem expugnaverat, gladio Romanum caedens praesidium. hanc ergo Caesar

- καὶ τήνδ' ἐπανάσωσε Ῥωμαίων κράτει.
3895 πρὸς τοῖσδε Γάγγραν κατυπορθεῖ τὴν πόλιν,
 ἐν ἧ γε φρουρὸς ἀποτάξας ὀπλίτας
 ἐκ Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς διαχιλίους
 καὶ πάντα θείσ εὖ εἰς πόλιν ὑποστρέφει.
 καὶ τῆδε μικρὸν ἐνδιατρίψας χρόνον
3900 κατακρατοῦντος Ἀρμενίας Λεβούνου
 ἐπιστρατεύει, στρατιὰν πλείστην ἄγιον,
 κατηκόνους σίνοντος Ἀύσόνων πόλεις.
 οὐκοῦν ἐπιβὰς Ἀρμενοκιλικίας
 Ταρόν παρεστήσατο, φαεινὴν πόλιν,
3905 καὶ τὴν Ἀδάνην καὶ Βακᾶ στρατηγία,
 ἔπειτ' ὄχυρὰν Ἀναζάρβην σὺν βίᾳ
 Περικλυτόν τε καὶ Κολώνειαν πόλιν.
 καὶ δὴ μετελθὼν τὰς πέριξ ταύτας πόλεις
 ἔρυννά τε φρούρια καὶ κώμας ὄλας,
3910 ἐφίσταται καὶ τοῖς τόποις τῆς Συρίας
 καὶ τὴν πόλιν εἴσεισι τὴν Ἀντιόχου,
 Ῥαῖμόνδον πρόγκιπος ἅμα τοῖς ὄλοις
 εὖ χερσὶν αὐτὸν ὑπταίσις δεδεγμένον
 καὶ πᾶσι τιμήσαντος αὐτὸν εἰκόσιν.
3915 ἐφ' ἡμέραις οὖν ἐνδιατρίψας πόλει,
 αὐτῷ τε τὸν πρόγκιπα λίξιον δράσας,
 σὺν τῷδε Τριπόλεως κρατοῦντα τότε,
 ἀνάξ χαριτώννυμος ἔξεισι πάλιν,
 καὶ πρὸς παρεμφράτιδας ἄπεισι πόλεις,

3910 καὶ] δὲ V

recuperavit. (3895) insuper Gangra occupata urbe, ibique impositis praesidii causa de nostro exercitu bis mille armatis, cunctis pacatis Byzantium rediit. attamen breviter hic commoratus, (3900) profectus est cum ingenti exercitu, imperitante Armenis Levuno, nostrasque urbes damnis afficiente. ergo progressus in Armeno Ciliciam splendidam urbem occupavit Tarsum, (3905) Bacam et Adanem peritiam bellica. mox Anazarbum summa vi expugnavit, et Coloneam et Periclytum urbes proximis quoque subiugatis oppidis cum munitis castellis cunctisque pagis, (3910) venit in Syriae usque regiones, atque Antiochiam urbem ingreditur, Raimundo principe cum cuncto populo hunc excipiente studio proclivi omnique debito cum honore. (3915) in hac paulisper demoratur urbe cum sibi obnoxium effecisset principem cumque eo Tripoleos etiam dominum, rex gratosus progressus ulterius ad Euphratesias festinavit

- 3920 παρ' Ἀγαρηῶν οὐ καλῶς κριτουμένηας.
καὶ τῶνδε πορθεῖ τειχομαχίαις ὄπλοις
Πεζὰ Χάλεπ Νίστριον Καρφυρᾶ Φέρεπ.
ἐκ τῶν δὲ λοιπῶν ἀστῶν δῶρα ξένα
καὶ πλείστα λαβῶν, καὶ λίθους καὶ μαργάρους
- 3925 πολὺν τε χρυσὸν καὶ λαφυραγωγίαν,
καὶ λυχνίτην φέροντα σταυροῦ τὸν τύπον,
χρημὰ τι πανθαύμαστον ἐκπληκτον ξένον,
πρὸς δ' αὖ γε καὶ τράπεζαν ἔκλαμπρον πάνυ,
ἔξ ἀμιμήτου συντεθειμένην τέχνης
- 3930 πολυτελῆ τε, χρυσότευκτον, ποικίλην,
ἃ πάντα συνελήπτο τοῖς Πέρσαις πάλαι
σοσχοῖσιν ἀντάνακτα τὸν Διογένην,
πρὸς τὴν βυσιλεύουσαν ἔρχεται πόλιν,
ἄγων μεθ' αὐτοῦ κασίγητον σὺν γόνῳ,
- 3935 τὸν σεβαστοκράτορι τὸν πρὶν φυγάδα,
τῷ τηρικαῦτα προσρύνετα γησιῶς
ἄνακτι τῷδε καὶ κασιγνήτῳ φίλῳ.
δς ἐκλιπῶν πρὶν διατριβὰς Ἀυσόνων
σχέσιν ὁμογνίου τε καὶ βασιλέως
- 3940 πρὸς Περσάνακτα φυγὰς ἐκ λύπης τρέχει,
μόλις δὲ συνεῖς οὗ γε κακοῦ τυγχάνει,
παλινδρομεῖ κάλλιστα πρὸς βασιλέα,
καὶ δεξιᾶς ἔτυχε τῆς ἐπανόδου.
ἐπανιώντα καὶ γὰρ ἰδὼν ὁ κράτωρ
- 3945 θεῶ χαριστήρια τῶν ὄλων θύει,
οὐχ ἥττον ἦσθεῖς ἢ νίκαις ταῖς μυρίαις·

urbes, (3920) quas Agarenī contra fas tenebant. ex his perdomuit machinis et armis Pezan Caleph Nistrion Carpharan Pherep. ex aliis autem urbibus donaria mira multaque rettulit, gemmas margaritas, (3925) magnam vim auri praedaeque cumulum, lychnitem quoque cui crux impressa erat, rem miram et stupendam atque insolitam; insuper mensam multo splendidissimam, elaboratam arte inimitabili, (3930) pretiosissimam, auream, variegatam; quae cuncta Persae quondam diripuerant, cum captivassent Caesarem Diogenem. ad urbem autem rediit Ioannes habens germanum cum nepote secum, (3935) sebastocratorem dico pridem profugum, tunc vero amanter semet permittentem regi Ioanni peramanti fratri. hic derelictis Romanis finibus, spretoque affecta fratris atque Caesaris, (3940) ad Persam regem tactus dolore fugerat: sed sero tandem mali sui conscius consilio egregio rediit ad Caesarem, tutique fidem reditus impetravit. namque reversum cernens imperator (3945) numini gratias reddidit supremo, aequae re gaudens ut

καὶ χαριέντως προσπλακεῖς κατὰ δέον
τὸ φίλτρον ἀπέτειμεν ἀμφοῖν ὡς πάλαι.

- Χρόνον δὲ βραχὺν ἐνδιατρέψας πόλει,
3950 ὡς εἶχεν, ἐξώρμησε πρὸς Βιθυνίαν,
καταφρονήσας σώματος καχεξίας,
Τούρκων κακούντων Ῥωμαϊκὰ χωρία·
οὓς ἐκθροήσας καὶ μόνῃ παρουσίᾳ
πρὸς Λοπάδιον ἀφικνεῖται τὴν πόλιν.
3955 ἔνθα βραδύνων συνάγων τε δυνάμεις
στρατῶ βαρῦς ἔδοξεν ὁ πρᾶνς ἄναξ
ὡς διανιστῶν ἀρεικᾶς πρὸς μάχας
καὶ προσβιάζων καρτερεῖν ἐν τῇ μάχῃ·
τοίνυν ἀπάρας βασιλεὺς Λοπαδίου
3960 ἐπιστρατεύει σὺν στρατιᾷ μυρία
τοῖς κατὰ Πόντον Ἀγαρηνοῖς βαρβάροις
κατακρατοῦσιν τὴν Νεοκαισαρέων,
σπεύδων μετέλθειν καὶ Γαβρᾶν Κωνσταντῖνον
κατατυραννεύοντα Τραπεζουντίων.
3965 ἐφίσταται γοῦν τῇ Νεοκαισαρέων,
καὶ τῆδ' ἐφιστᾷ τὰς δυνάμεις κυχλόθεν.
καὶ τάχ' ἂν εἶλε τήνδε κρατάρχης τότε,
εἰ μὴ τι συμβᾶν ἀπρόοπτόν τι πάθος
ἀπεῖρξε τὸ στράτευμα τῆς διαμάχης.
3970 πρὸς βαρβάρους γὰρ ἐνστάσης μάχης τότε,
ἐξ Ἰταλίας διεξιὼν τιν' ἱππότην
ἄνιππον ἰδὼν ἐγχελεύεται κρᾶτωρ

tropaeis mille. ergo complexus officio debito utrumque, ut olim, habuit carissimum.

Brevi moratus apud urbem tempore, (3950) ut sese habebat, transiit in Bithyniam, contempta corporis mala valetudine, Turcis Romanas terras infestantibus; quos ubi sola terruit praesentia, usque ad Lopadium venit civitatem. (3955) ubi dum moratur copiasque contrahit, gravis est visus militi mitis Caesar, quoniam ad fortes exstimulabat pugnas bellique longas ferre cogebat moras. igitur castra commovens Lopadio (3960) rex cum innumero transiit exercitu contra Agarenos barbaros Ponti incolas, iugo prementes Neocaesaream; punire quoque studens Constantinum Gabram tyrannum Trapezuntiorum. (3965) ergo progreditur Neocaesaream, quam circumfuso obsidet exercitu. atque hanc capturus imperator erat, nisi improvisa incidens calanitas suscepto militem bello retardasset. (3970) nam cum instaret pugna contra barbaros, egregium quendam ex Italia equitem equo carentem cernens impe-

- ἀγγοῦ συνιππεύοντα τὰδελφοῦ γόνον
ἵππον παρῆσχεῖν ἀποβάντα Λατίνω.
- 3975 ὁ δ' οὐ νεμείν ἔφρασκε μάλ' ἀντιλέγων,
μόλις δ' ἄκων δίδωσιν ἵππον ἰππότη.
καὶ τοῦδε πλησθεὶς οὐ μικρῶς ἀθνημίας,
μικροψυχήσας ἐκ φρενῶν ἀβλεψίας,
ἀδελφόποις οὗτός γε καιρῷ τῆς μάχης
- 3980 ἔξ ὑπογυίου προστρέχει τοῖς βαρβάρους,
καὶ τοῖσδε δεχθεὶς ἀσμενεστάτῳ πόθῳ
μετά γε βραχὺ καὶ χριστιάνημον σέβας
ἐξόμνυται φεῦ, καὶ συνεζύγη τάλας
θυγατρὶ περσάνακτος Ἰκονιέως.
- 3985 Ἐντεῦθεν ἀναξ συσχεθεὶς ἀγωνίᾳ
ὑποστρέφειν ἤρξατο πρὸς πόλιν βάδην,
κλέπτων ἀναχώρησιν ἐξ ἀβουλίας.
ὁμως πεφθακὸς τὴν βουσίλιδα πόλιν,
ἐν τῇδε μικρὸν ἐνδιατρέψας χρόνον,
- 3990 ἔξιεισι πάλιν σὺν στρατιᾷ μυρία,
καὶ παραδραμῶν Φρυγίαν καὶ Λυκίαν
τὴν Ἀιτάλου πέφθακεν εὐκλεῦ πόλιν.
καὶ τῆσδε θεὸς εὖ, ὡς προσῆκον, τὰ περίξ,
ἐλάν τε λίμνην Πασγούση κεκλημένην,
- 3995 πρὸς Ἰσαυρίας ἀφικνεῖται τὸ κλίμα,
καὶ πρὸς Συρίαν καὶ πόλιν Ἀντιόχου,
ἐπιμέλēs σπούδασμα τιθεὶς καὶ λόγον
ἐλευθερώσαι τὴν Ἀντιόχου πόλιν

3987 εὐβουλίας?

rator, fratris sui filio iuxta adequitanti equum mandavit cedere Latino. (3975) ille enimvero facturum se negavit, vixque coactus equiti cessit equum. ob id dolore maximo percussus, praecipite exiguas mentis consilio, Caesaris hic nepos proelio fervente (3980) ex improvise perfugit ad barbaros; a quibus lubentissimo exceptus animo, paulo post etiam cultui Christiano nuntium heu remittit, ac matrimonio iungitur filiae principis Iconii.

(3985) Exinde Caesar valde maerente animo coepit reverti gradatim Byzantium, reditum dissimulans et consilii inops. tandem in urbem regiam delatus, ibique brevi tempore subsistens, (3990) mox denuo egressus cum ingenti exercitu, Phrygiam praeteriens atque Lyciam, ad nobilem pervenit urbem Aitali. quam ubi cum finitimis ordinavit, palude quoque capta Pasgusaea, (3995) venit in Isauriae fines et in Syriam, atque Antiochiam versus propinquavit, ardente studio moliens hanc urbem gravi depulso Latinorum iugo praestare liberam, atque

- τῆς Λατινικῆς δυσαχθοῦς τυραννίδος,
 4000 καὶ τήνδ' ἐνώσαι τῇ πόλει Κωνσταντίνου,
 ἔπειτα Σιών ἀφικέσθαι πρὸς πόλιν,
 καὶ φιλοτίμοις ἀναδῆσαι καὶ ξένοις
 δώροις ἀναθήμασι δεσπότου τάφον,
 τὸ δ' ἐν κύκλῳ πᾶν βαρβαρικὸν καθῆραι.
 4005 οὐκοῦν ἐπιστάς Ἀντιοχέων πόλει
 ταύτης ἐδῆου κατέκειρε τὰ πέριξ·
 ἐπεὶ δέ οἱ πρόθυμον οὐ κατ' ἐλπίδας
 συμβαῖνον ἐσκόπησεν ἀγγέλους ἄναξ,
 πρὸς Κιλικίων ἄπεισι πανστρατὶ μέρη.
 4010 ἐσκηνοβατεῖ δ' ἐν φαραγγῶδει τόπῳ,
 ἔνθα κοράκων φωλεοὶ κληῖσις τόπῳ,
 καὶ πρὸς κνηγγέσιον ὄρμῃ κατ' ἔθος.
 σὺ δ' ὑπαντῆ κατὰ λόχμην ἀγρίῳ,
 καὶ τόνδε τῷ δόρατι πλήττει καιρίαν·
 4015 τῇ δ' ἀντερείσει τοῦ σὺνδὸς καμοῦσά πως
 δορυφόρος χεῖρ ἀυτάνακτος δεσπότου
 καὶ παρενεχθεῖσά τι μικρὸν εὐθέως
 τῆς πυρὰ πλευρὸν παραφανῆει φηρέτρας,
 ἰοτρόφῳ βέλεμνα θηρῶν εἰς φόνον
 4020 ἔνδον φερούσης. καὶ χυθέντων ἀτράκτων
 εἷς τῶνδε φεῦ ἔπληξε κράτορος χέρα,
 καὶ φθαρτικὴ δύναμις ἧ τοῦ φαρμάκου
 κατὰ γε μικρὸν ἀπονεκροῖ καὶ φθίνει
 ἄνακτα θεῖον, τρισαριστέα μέγαν,
 4025 καὶ συνελαύνει πρὸς τὸ τοῦ βλοῦ πέρας.

Constantini (4000) urbi devotam rursus restituere. dein Sionem cogitabat accedere, ut pretiosis prorsus et insolitis Christi sepulcrum donis exornaret, cunctosque barbaros accolae deleret. (4005) itaque aggressus Antiochiam urbem huius vastabat milite viciniam. tamen cum votum sibi non succedere rex prudens sensit, moto hinc exercitu transtulit sese Cilicum in terras. (4010) ibi in silvoso praeruptoque loco, quod vulgo dicitur corvorum latibulum, Caesar venatum de more profectus obvium habuit in dumeto aprum, quem hasta statim percussit letaliter: (4015) verum obiectu resistentis apri armata manus Caesaris repressa retroque cito cedere coacta haerentem lateri tetigit pharetram, quae venenata in ferarum perniciem (4020) tela gestabat. his repente effusis, unum, pro dolor, Caesaris fixit manum; moxque veneni vis exitiabilis, sensim dimanans membraeque corrumpens, regem divinum victoriosum magnum (4025) vitae mortalis adigit ad terminum.

Μανουήλ ὁ Κομνηνὸς ἔτη λη'.

- Πρὶν ἢ δὲ θανεῖν *Μανουήλ βασιλέα,*
 ὕστατον υἱὸν συνομαρτοῦντα, στέφει
 καὶ κράτορα δεικνυσι τῆς Ῥωμαϊδος
 στράτευμ' ἐπὶ τούτοις δὲ Ῥωμαίων ἄπαν
 4030 σὺν τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς ταγμαίων
 ἀνεῖπον αὐτὸν Ἀύσονάρχην ἀσμένως.
 ἔπειτ' ἐπανέζευξε πρὸς Βυζαντίδα
 μετὰ στρατιᾶς *Μανουήλ ἄναξ νέος,*
 ἀνακουμίζων καὶ πατρὸς νασι νέκυν.
 4035 καὶ καταλαβὼν τὴν βασιλίδα πόλιν
 βασιλικῆς ἔτυχε τῆς εὐφημίας,
 πρῶτον σταλέντων καὶ προηυτρεπικότεων
 τὴν εἴσοδον κάλλιστα τὴν εἰς τὴν πόλιν
 Ἄξουχ' μεγάλου τὴν τιμὴν δομestίκου
 4040 καὶ Βασιλείου Τζιτζιλοῦκη τοὑπέκλην.
 πλὴν ὡς ἔφη, φθὰς *Μανουήλ πόλιν κράτους*
 παρ' ἀρχιδύτου ταινιοῦται κατ' ἔθος,
 καὶ πᾶσιν ἄστοις προσδέδεκτο προφρόνως
 διαγορευθεὶς βασιλεὺς αὐτοκράτωρ,
 4045 νεανίας ὢν ἀρετικὸς ἐν μάχαις,
 κάλλιστος, ἠδύς, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 τοῖς πᾶσιν ἀσπάσιος ὡς μεγαλόφρων,
 πρὸς δ' αὖ φρενήρης, χαρῆεις, πεφιλμένος,
 τῶν δημοτικῶν ἐντριβής γε πραγμάτων,
 4050 τῇ τοῦ προσώπου καλλονῇ κεκασμένος,

4041 codex ἔφθην. M.

Manuel Comnenus an. 33.

Manuelem moriens pater edixit regem, minimum nata filium, praesentem sibi, atque huic Romanum tradidit imperium. tunc etiam cunctos Romanus exercitus (4030) cum ducibus et ordinum centurionibus ipsum libenter salutavit regem. dein perrexit ire Byzantium Manuel cum copiis, imperator novus, patris adducens nave cadaver. (4035) cumque ad regalem pervenisset urbem, plausu, qui decet regem, est exceptus, praemissis qui recto ordine urbis ingressum regi appararent, Axucho magno in aula domestico (4040) et Basilio dicto Tzitziluca. ingressus autem Manuel metropolim a patriarcha rite coronatur, cunctisque a civibus volente animo rex salutatur atque imperator. (4045) erat hic juvenis strenuus in proeliis, egregius usquequaque, mitis, lenis, cunctis acceptus utpote magnanimus, cordatus insuper, elegans, amabilis, et publicorum prudens negotiorum, (4050) vultus insigni venustate prae-

- καὶ πᾶσι καλοῖς ἐμπρέπων θεοσδότοις,
 ῥώμη τε τοῦ σώματος, εἶδει, συνέσει,
 ψυχῆς παραστήματι φιλοκινδύνῳ,
 ἰθυτενεῖ σχήματι τῆς ἡλικίας,
- 4055 ἦθει προσηνεῖ, χυροπῶ, περιφιλμένῳ.
 ἀνεξικακία δὲ μάλιστα ἔκράτει
 καὶ πραδότητι τῶν κατ' αὐτὸν ἀνάκτων,
 ἦρωσ Ἑρακλῆς ἀπαράμιλλος φύσει,
 ὑπερμαχῶν κάλλιστα τῆς κληρουχίας,
- 4060 ποιμὴν ἀγαθός, ἄγρονπος ποιμνῆς φύλαξ,
 λύκους διώκων δυσμενεῖς τοῦ ποιμνίου
 καὶ τῶδε διδοὺς τὴν νομὴν ἐλευθέραν,
 ἀναξ προσηγῆς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
 Αἴας, Ἀχιλλεύς, καὶ Νέστωρ βουληφόρος,
- 4065 ὑπὲρ Πρίαμον εὐμέλιος ἐπότης,
 Ἐκτωρ φάλαγγας ῥηγνύων ἐναντίων,
 ἐπίχαρις ἦθος τε πτηνὸς τὴν φρένα,
 φρικτὸς μὲν ἐχθροῖς, εὐμενῆς δ' ἐπηκόοις,
 ἰλαρός, εὐέντεκτος, ἠδεῖα χάρις,
- 4070 μυριόνικος τρισαριστένς αὐτάναξ,
 Ἑρμοῦ τε παιδείας τε παντοίας φίλος,
 ἀντικρὺς Ἄρης ἐν μάχαις ἀντιπάλων,
 δξύρροπός τις πρὸς μάχας καὶ κινδύνους,
 ἀεὶ στραταρχῶν, κατ' ἐχθρῶν κινῶν δόρυ
- 4075 καὶ ταῖς κατὰ σφῶν ἀναδούμενος νίκαις.
 Οὗτος στρατεύσας κατὰ Τούρκων βαρβάρων
 κατὰ τὰ Μελλάγγεια τῆς ἕω τόπους,

dītus, atque divinis donis florentissimus, corporis robore, forma, sapientia, prompto ad pericula subeunda animo, artuum procero pro aetate habitu, (4055) laetus, incundus, comitate obvia. verum patientia maxime excellabat et leni animo prae ceteris regibus, heros Hercules insuperabilis, suique regni validus defensor, (4060) pastor bonus, vigil ovilis custos, luporum rabiem a grege depellens, atque huic libera pascua procurans; comis regnator, validus bellator, Ajax, Achilles, Nestor consiliosus, (4065) eques vel ipso Priamo peritior, Hector phalangas sternens adversas; moribus iucundis, acuto ingenio, hostibus formidandus, bonus subditis, hilaris, accessu facilis, gratiosissimus, (4070) mille relatis rex inclytus palmis, et simul omnis eruditionis amans, Mavorti par decertans in proeliis, alacer ad pugnas atque pericula, semper bellicigerus hastaque hostes premens, (4075) seque victricibus laureis exornans.

Hic bello moto contra Turcas barbaros, eoīs locis quibus nomen

- Τούρκους μετῆλθεν ἀναχαιτίσας ὄπλοις,
 καὶ τῆς φυλακῆς φροντίσας τῶν ἀστῶν
 4080 εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἀνθυποστρέφει.
 εἶτ' ἐκστρατεύει κατὰ Περσῶν καὶ πάλιν
 τὰς πρὸς Πιθηκᾶν κατατρεχόντων πόλεις,
 λεηλατούντων καὶ Θρακησίων θῆμα.
 τοίνυν ὑπερβὰς Λυδίαν καὶ Φρυγίαν
 4085 ἄναξ ἐπέστη φρουρίοις κακουμένοις,
 καὶ δυνατὴν σύνουρσιν αὐτοῖς εἰσφέρει,
 καὶ Πέρσας ἀπήλυσεν ὡς πορρωτάτω.
 καὶ πρὸς Φιλομύλιον ἀπελθὼν πόλιν
 κἀκέισε Τούρκους βαρβάρους ἐντυγχάνει·
 4090 καὶ πείρεται δὴ τὸν ποδὸς ταρσὸν βέλει
 ἔπ' Ἀγαρηνοῦ λογχοτρώτου κειμένου,
 ἄνω κατὰ πέλματος ἀφέντος βέλος.
 κἀκείθεν ὡς τις ἀετὸς ταχυπτέρυξ
 ἔπη πρὸς αὐτὴν Ἴκονιέων πόλιν,
 4095 καὶ τῆσδε πάντα κατακείρων τὰ πέριξ
 πρὸς βασιλῖδα τὴν πόλιν ὑποστρέφει.
 Ὑπήρξε φροντίς, ὡς πατρὶ τούτου πάλοι,
 καὶ τῷδε κοινῶν πράξεων στεφηφόρω,
 ὃς καὶ συνήφθη πρὸς γάμου κοινωνίαν
 4100 ἔξ Ἀλαμανῶν ἐδγενεστάτη κόρη,
 ταῖς ἀρετῶν χάρισιν ὠραιῶμένη
 οὐχ ἤττον ἢ σώματος ὠρα καὶ πλάσει.
 Τούτου κρατοῦντος ἐκ κλιμάτων ἐσπέρας
 Ἀλαμανῶν στρατεύμα καθάπερ νέφος,

Melangia, hostium incursum armis compescuit, impositoque urbibus praesidio (4080) regiam ad metropolim redux se recepit. deinde Persas persequendos censuit, qui ad Pithecam oppida incursabant themaque Thracesium diripiebant, ergo transgressus Lydiam atque Phrygiam (4085) castellis affuit Caesar laborantibus, atque his firmum attulit subsidium, submovitque Persas quam longissime. ad Philomelium postea progressus barbaris Turcis ibi quoque occurrit, (4090) imoque in pede iaculo transfigitur ab Agareno, qui lancea prostratus telum inferius in solem coniecit. indidem autem ceu pernix aquila ad Iconiensem urbem transvolavit, (4095) huiusque omni devastato agro reversus est ad imperii metropolim.

Iam qualem pater olim prae se tulerat curam rei publicae, talem gessit filius. idem coniugii iunxit sibi foedere (4100) ex Alamannis puellam nobilissimam, virtutum ornamentis haud minus miram quam corporis compage et pulchritudine.

Regnante Manuele ex orbe occiduo Germanicus instar turbinis exer-

- 4105 δεινὸν τετριγὸς φθαρτικὸν τε καθάπαξ,
 ἐπεισέφορησεν ἄθροον Ῥωμαῖδι,
 τὴν πρὸς Σιών ἄφιξιν ἀνχοῦν αἰτίαν·
 ὣν ῥήξ Κορράδος ἦν στρατηγὸς ταγμαίων,
 φιλευσεβῆς ῥήξ καὶ φιλόχριστος πλέον,
- 4110 ὃς ὄρκια θεῖς ἀνακτι πιστευτέα,
 ἢ μὴν παρελθεῖν φιλίως Ῥωμαῖδα
 αὐτόν τε καὶ στρατεύμα καὶ βλάβης δίχα,
 καὶ μέχρῃς αὐτῆς τῆς Κωνσταντίνου φθάνει
 σὺν τῇ στρατιᾷ καὶ λεῶ κατηκόω,
- 4115 μηδὲν νεοχμώσας τι τῶν συγκειμένων·
 ἀφ' οὗ γε πορθμὸν ἐκπερούσαντες τάχος
 ἦνυτον αὐτῶν τὸν προκείμενον δρόμον.
 Ὅ δ' αὐτοκράτωρ κεκρικῶς εἶναι δέον
 δι' ἄγροχέρσου στρατιᾶς ῥωμαλέας
- 4120 ἐπιστρατεῦσαι τῇ Κερκυραίων ἄκρα,
 ἐκ Σικελικῆς προσφάτως ναυαρχίας
 ὑποστάσῃ πόρθῃσιν ἐξ ἀβουρίας,
 πρὸς τοῦτ' ἀπησχόλητο νυκτὸς ἡμέρας.
 καὶ συναλῆσας στρατιῶν πανταχόθεν
- 4125 φρόσσουσαν ἀλχημαῖς, μυριάριθμον, ξένην,
 χιλιόναν στόλον τε πρὸς τοῖσδ' ὀπλίαις,
 πρὸς νῆσον ἐστράτευσε τὴν τῶν Φαιάκων,
 καὶ τῆδ' ἐφιστῆ τὰς δυνάμεις κυκλόθεν,
 καὶ κατακρατεῖ τῆσδε λιμῶ καὶ βλα.
- 4130 καὶ τρισαριστέος Πελαγονίαν φθάνει,

citas, (4105) gravis et cunctis rebus exitiosus, Romano imperio derепte incubuit, Sioniam praetendens expeditionem. huius Corradus dux erat exercitus, rex pius et Christo maxime devotus; (4110) qui data Caesari iurata fide per fines nostros amice transiturum, nec se nec milites fore nobis nocuos, ad ipsam Constantini devenit urbem cum suis copiis populoque subdito, (4115) nec praeter foedus quicquam est molitus, atque hinc traiecto sine mora freto susceptum porro continuarunt iter.

Iam imperator necessarium iudicans cum valido exercitu tam pedestri quam navali (4120) ferre suppetias arci Corcyraeae, quae nuper cladem a Sicula classe ob consilii imprudentiam passa fuerat, huic curae diu noctuque intentus erat; et congregato undecunq̄ue exercitu, (4125) armis horrifico innumero miro, et mille navium classe plena milite, cum his accessit ad Phaeacum insulam eamque viribus undequē circumdedit, et fame demum vique debellavit. (4130) mox victor venit in Pelagoniam, unde Triballos invasit ceu leo, qui foedus ante initum irritave-

- ἀφ' ἧς ἐπελθὼν Τριβαλοῖς ὥσπερ λέων,
 σπονδὰς διαλάσσει τὰς συγκεϊμένας
 καὶ Ῥωμαϊκὰς καταδηροῦσι πόλεις,
 βροντήματι σφᾶς κατέπληξε καὶ μόνω.
- 4135 λείαν τ' ἑλάσας καὶ λαφύραγωγίαν
 ἐκεῖθεν ἀμέθρητον ἤμ' ἀνδραπέδοις,
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἀνθυποστρέφει,
 καπὶ τροπαίῳ προσφάτω καὶ τῇ νίκῃ
 κατήγαγε θρίλιμβον ἐν μέσῃ πόλει.
- 4140 Ἄρτι δ' ὑπεκλάμποντος ἤρος καὶ πάλιν
 ἄναξ ἐπέστη Πελαγονίας τόποις,
 καὶ Τριβαλλάρῃην Οὔρεσιν κακεργάτην
 μέτεισιν αἰθρῆς, κατὰ Ῥωμαίων δπλα
 κινουῖντα κακῶς Παιόνων συμμαχίᾳ,
- 4145 ὥστ' ἀναδαρσίσειντα κατὰ συστάδην
 τὴν πρὸς κρατοῦντα μὴ κατοκνήσαι μάχην.
 τέως βασιλεὺς συμπλακεῖς σφίσι μάχῃ
 τρόπαιον ἰστῆ κατὰ βαρβάρων μέγα,
 ὅτ' ἀρχιζουπάνος γε κλῆσιν Βακχίνος
- 4150 μόνῳ βασιλεῖ κατ' ἐπιλέγδην μόνος,
 μέγας τε φρενὴν καὶ βριαυρόχειρ γίγας,
 ἄλλος Γολιάθ, ὑπέροφρος τοὺς τρόπους,
 ἀνακτι Δαυιδὶ πρὸς μάχην συνεπλάκη.
 καὶ θλαῖ πικραπέτασμα σιδηροῦν κράνονς
- 4155 τὸ πρὸ προσώπου βάρβαρος πλήξας ξίφει·
 ἄναξ δὲ διέπειρε βαρβάρου χεῖρα,
 τριχῶν τε τοῦτον εὐφυνῶς δεδραγμένους

rant atque Romanis urbibus molesti erant. hos ergo terruit vel solo rugitu; (4135) et praedam inde referens ac manubias innumerabiles cum mancipiis rursus ad regiam urbem pedem rettulit; atque ob recentem nobilem victoriam rite triumphum media urbe egit.

(4140) Tum rursus, vere vix se aperiente, adfuit Caesar Pelagoniae terris et Triballorum principem iniurium Uresim impetit, qui auper arma sociis Paeonibus in Romanos moverat; (4145) quare et audebat manifesto Marte cum nostro Caesare pugnam non respuere. verum patrato cum barbaris proelio tropaeum ingens Caesar reportavit. sed Archizupanus, vulgo Bacchinus, (4150) singulare cum Caesare certamen suscepit, magna praeditus membrorum mole et Briareo par centimano, vel gigas Goliath superbiens in Davidem. barbarus ergo munimentum galeae ferreum, (4155) ori praetentum Caesaris, ense frangit: at manum barbari Caesar configit, eumque coma fortiter correptum per-

- ζῶντα στρατιᾷ ταχέως παριστάνει.
καὶ βαρβαρικοῦ διαλυθέντος στίφους
- 4160 νίκην ἀπηνέγκαντο Ῥωμαῖοι πάλιν.
Ἔτι δ' ἰδρῶτας Μανουὴλ μάχης φέρων,
οὐδ' ἐκτινάξας τοῦ προσώπου τὴν κόριν,
ἐκεῖθεν ἐξώρμησε κατὰ Παιόνων,
ἔγκλημι' ἐπάγων σφίσι τὴν συμμαχίαν
- 4165 τὴν πρὸς Τριβαλλοὺς Ῥωμαϊκῶν καθ' ὄρων.
Σάουβον οὐκοῦν ἐκπεράσας ὡς δέον,
Φραγγοχωρῶ καὶ Ζευγμίνῳ τῇ πόλει
ἐπισπεσῶν ἔκειρε πάντα τὰ περίξ,
κακῆθεν ἀπήλυσεν λείαν μυρίαν,
- 4170 καὶ πλοῦτον εἶλε καὶ λάφυρα καὶ σκῦλα.
καὶ παλινοστεῖ πρὸς βασιλίδα πόλιν,
καὶ κατάγει Θριάμβον εὔσημον πόλει,
δορυαλώτους Τριβαλοὺς Οὐννοὺς ἄγων,
στολὰς τιμαλφεῖς εὐφυνῶς ἡσθημένους
- 4175 πομπὴν θ' ὑπέξαιροντας αὐτῶν τῇ θείᾳ.
Καιρὸν δὲ βραχὴν ἐνδιωτρίψας πόλει
ἐπιστρατεύει Παιόσιον αὐθις ἄναξ,
καὶ πρὸς Σαρδικὴν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν,
κακῆ παρῶν τέθεικε συμβάσεις σφίσιν.
- 4180 χωρεῖ δ' ἐκεῖθεν πρὸς Τριβαλῶν σαυρίπην,
καὶ τόνδ' ὁδοῦ πάρεργον ἔντρομον δρύσας
πειθήμων τε τῷ κράτει τῶν Αἰσόνων
πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἵσεισι πόλιν.

trahit vivum ad nostrum exercitum. quare barbarico dissoluto agmine,
(4160) Romani denuo referunt victoriam.

Manuel adhuc pugnae sudorem gerens, necdum de facie pulvere
deterseo, illinc in Paeonas transtulit exercitum, crimen ulturus societatis
bellicae (4165) quam cum Triballis contra nos inierant. ergo traiecto
cum copiis Savo, et Francochorium Zeugminumque urbem occupans,
(4170) opibus auctus praedaque onustus reversus est ad imperii metro-
polim, nobilem agens per urbem triumphum, captos Triballos Hannos-
que ducens splendidis togis decenter indutos, (4175) insignis pompae
mirum ornamentum.

Brevi intervallo in urbe demoratus rursus Paeonium bellum est ag-
gressus Caesar, et Sardicam urbem usque venit, ibique pacem hostibus
est largitus. (4180) illinc profectus contra Triballum satrapam, hunc in
itinere tautopere exterruit, ut obedientem fecerit imperio; et sic By-

- ἦρος δ' ἐπιλάμποντος ἔξεισι πάλιν,
 4185 καὶ πρὸς πεδία Πελαγονίας φθάνει·
 κάκει διωγνὸς βασιλειῶντα δόλω
 Οὔννοισ τ' ἐπαλείφοντα πρὸς ξιφουλκίαν
 Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον, ἄρχοντα τότε
 Βρανιτζόβης θέματος καὶ Βελλεγράδων,
 4190 ἔπαισεν ἀρχῆς, καὶ καθείρξας ἐν πέδαις
 δέσμιον ἀπέστειλεν ἐν Βυζαντίδι,
 καὶ φυλακῇ δέδωκεν ἀσφαλεσιτάτη.
 καὶ τηρικαῦτα Παιόνων ἀρχηγέτης
 σπονδὰς λελυκῶς κατέδραμε χωρία
 4195 Βρανιτζόβης ζύμπαντα καὶ Βελλεγράδων.
 τέως ἐπιστὰς βασιλεὺς κακονόμενοις
 ἤμυεν αὐτοῖς ὡς ἐνῆν παρουσία,
 καὶ πρὸς βασιλεύουσιν ἀνθυποστρέφει,
 εὖ πράγματα θεῖς πάντα τὰ πρὸς ἐσπέραν.
 4200 Καὶ λοιπὸν ἐστράτευσε πρὸς Κιλικίαν.
 εἰς Ἀδαναν οὖν καὶ Ταρσὸν ἀφιγμένος
 καὶ ταῖσδε τὰ πρόσοικα θάλασας ὡς δέον
 ἐπήκουα φρούρια Ῥωμαίων κράτει,
 πάσχοντα κακῶς πρὸς Τορούση τῷ τότε,
 4205 καὶ μέχρι λαμπρῶς Ἀντιοχείας φθάνει,
 ἧς ἔνδον εἰσῆλασε σὺν δορυφόροις
 καὶ παρασῆμοις βασιλικοῖς ὡς κράτωρ,
 διεκχυθέντων ἐκ πυλῶν οὐκητόρων
 καὶ σκευασάντων φιλότιμόν οἱ λίαν

4197 ἐνῆν] ἐν V
 Choniata 3 1. M.

4204 de Toruse Armenio Nicetas

zantium redux venit Caesar. sed vere exorto iterum egressus (4185) ad Pelagoniae terras semet transtulit; ibique intelligens moliri tyrannidem Hunnosque ad bellum exstimulare Comnenum Andronicum, tunc regentem Brantizobae thema et Bellegradi, (4190) officio spoliatur, catenisque onustum mittit Byzantium, ibique mandat quam tutissimo carcere custodiri. interim princeps Paeonum violato foedere terras incursabat omnes (4195) Brantizobae atque Bellegradi: sed Caesar praesens damnum perperis tulit suppetias cum vindictis. mox ad metropolim pedem referebat, compositis cunctis in occidente rebus.

(4200) Postea transtulit bellum in Ciliciam, pervectusque Adanam atque Tarsum harum castella instauravit rite, quae Romano imperio obnoxia erant, sed nuper a Toruse vexata fuerant. (4205) et Antiochiam usque progressus est, in quam cum suis custodibus est receptus et cum vexillis regis ut imperator, effusus obviam extra portas civibus, eique

Ephraemius.

- 4210 πομπάαν εισέλευσιν ἐσφίμοις κρότοις.
 ἔνθα δίαγων Μανουὴλ αὐτοκράτωρ
 ἐν παιδιᾷς δέδειχεν ἀγῶνι σφίσειν
 ἀνδρείας ἔργα καὶ χερὸς ῥωμαλέας,
 ἠρωϊκῆ πρόποντα γενναία φύσει,
- 4215 κοντῶν ἀμίλλαις ἐκνικήσας ἵππότης
 Ἴταλιώτας ἀγερώχους πρὸς δόρυ.
 εὐανδρίας οὕτω δὲ δείξας τὸ σθένος
 ἐμπειρίαν τε συνετήν τὴν ἐν μάχαις,
 καὶ θαύματος ζύμπαντας ἐμπλήσας, ἄναξ
- 4220 οἰκάδ' ἐπανέζευξε πρὸς Κωνσταντίνου.
 Κοινωνὸν οὗτος τοῦ λόχου καὶ τοῦ κράτους
 ἔγρημε κάλλος εὐπρεπεστάτην κόρην,
 Ἀντιοχείας σατράπου Θυγατέρι,
 Ἴταλιώτου Πειτεβίνου ἵππότηου,
- 4225 πρώτην σύνεννον ἀποβαλὼν θανάτῳ,
 ἐξ Ἀλαμαντῶν ἀρχικῶν οὔσαν γένους.
 Ταῦτα μὲν ὧδε συνέκρουσεν ὡς ἔφη·
 Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος δ' ἐγκαθειργημένος
 δι' ὅσπερ ἰστόρησεν αἰτίας λόγος,
- 4230 εἰρκτῆς διαδρᾶς μηχανῆ πολυτρόπῳ
 εἰς Γάλιτζαν ἔδραμε Ῥωσικὴν πόλιν,
 καὶ τῷ σατραπεύοντι ταύτης ἀσμένως
 δεχθεὶς παρ' αὐτῷ πλεῖστον ἐμμένει χρόνον.
 οὕτω δὲ συνέδησεν αὐτοῦ πρὸς πόθον
- 4235 καὶ φιλίαν σχέσιν τε σατράπην χρόνῳ

valde gloriosam curantibus (4210) ingressus pompam cum secundis plan-
 sibus. dumque ibi manet Manuel imperator, in ludorum agone ostendit
 civibus validae manus opera virilia heroicae digna generosaeque indolis,
 (4215) contorum certaminibus vincens equites Italicos hastarum laude
 inclytos. sic fortitudinis indicis editis atque prudentis in proeliis periti-
 tiae, sique admiratione concitata, (4220) ad Constantini rediit urbem
 patriam.

Idem consortem tori atque imperii duxerat forma inclytam puellam,
 Antiochiae satrapa prognatam Petebino, equite ex Italia, (4225) quia
 primam coniugem amiserat ex Alamannis genitau principibus.

Atque haec huiusmodi sortita sunt exitum. Comnenus autem habi-
 tus in vinculis ob iam narratas causas, Andronicus, (4230) versuto
 astu carcere se propripiens in Russicam confugit Galitzam urbem, ibique
 a satrapa prono animo exceptus longo permansit apud ipsum tempore.
 tanta autem sibi iunxit amicitia (4235) et quotidianis satrapam officis,

- ὡς συνεδρεύειν συναριστῶν σατράπη
καὶ τῷδε συνέστιον αἰεὶ τυγχάνειν.
ὄμως κρίνων ὄνειδος οἰκεῖον κράτωρ
πρωτεξαδέλφου τὴν φυγὴν Ἀνδρονίκου
4240 ἀπόδρασίν τε καπὶ τῆς ξένης ἄλην,
ἐπιμελὲς τίθησιν ἔργον καὶ λόγον
ὥστ' ἀπολαβεῖν τόνδε πατρίδα πάλιν,
καὶ μᾶλλον οἷς ἠγγελλε φήμη καὶ τάδε,
ὅτι Σκυθικὴν στρατιῶν παροξύνει
4245 Θράκης ἐπελθεῖν Μακεδονίας ὄροις.
ἐκείθεν οὐκοῦν εὐμενῶς αὐτοκράτωρ
πίστεις πωρασχὼν καὶ λαβὼν ἐπανάγει
Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον πρὸς τὴν πατρίδα.
Καθ' ὃν χρόνον Παιόνες ἠθροισμένοι
4250 ἦς πρὸς κρατοῦντα συνέθεντο ξυμβάσεις,
χώραις ἐπῆλθον Ἀυσόνων παριστρίοις,
καὶ Ῥωμαῖκοῖς συμβαλόντες τάγμασι
νίκην ἀπηνέγκαντο καὶ πληθὸς σκύλων.
τοίνυν ἐπιστὰς βασιλεὺς τῷ Ζευγμίνῳ
4255 ἠλωκότε Παίοισιν ἄρτι βαρβάροις,
ἐπανασώζει καὶ πάλιν Ῥωμαῖδι
εὐβουλλίαις νίκαις τε καὶ στρατηγίαις.
Καὶ μὴν περιώνυμον ἔργον καὶ τόδε
ἀναπέφανται τοῦ καλοῦ στεφηφόρου.
4260 πόλεις Ἀσιάτιδες εὐχρηστοὶ βίῳ,
Χλιμερὰ καὶ Πέργαμος ἄλλαι τ' αὖ πόλεις,
ὧν τὰ πέριξ πάσχοντα Πέρσαις βαρβάροις

ut illi semper in convictu adesset eiusque mensa assidue uteretur. at Caesar sibi probrosam existimans Andronici fugam patruelis (4240) et in alieno solo vagam vitam, coepit putare qua ratione posset hominem in patriam suam retrahere, praesertim quia didita fama erat arma Scytharum ab illo commoveri (4245) Macedoniaeque et Thraciae adesse finibus. ergo benivola oblata fide Caesar, et recepta invicem, reduxit Comnenum Andronicum ad lares patrios.

Sub idem tempus Paeones, effracta (4250) quam Manuelli sponderant fide, nostras ad Istrum incursabant terras, et cum Romanis congressi militibus victoria et spoliis plurimis sunt potiti. quamobrem Caesar Zeugminum progressus, (4255) quam urbem nuper Paeones occupaverant, rursus Romano vindicat imperio victoriis et consiliis et arte bellica.

Inclutum aliud et famigeratum praeclari regis opus inclaruit. (4260) urbes Asiaticas, utiles rei publicae, Chliaram Pergamum alias-

- δηομένα τε πυροπολούμενα σφίσιν,
 κωμηδὸν ὡς ἔχοντι τὴν συνοικίαν,
 4265 ἄναξ περιέβαλε τείχεσι τάδε·
 καὶ διαλαβὼν φρουρίοις ἀσφαλῆσι
 τὸν χῶρον ἀπήλλαξε Περσικῆς λύμης.
 οἰκητόρων οὕτω δὲ πλήθουσι τάδε
 καὶ πᾶσι καλῶς τοῖς κατὰ βίον βροίθει,
 4270 ἄγροῖς τε φυτῶσί τε χάρισι ξέναις,
 φρούρια ταῦτα καὶ πόλεις εἰρημέναι,
 ὡς τῶν μεγάλων κατωκρατεῖν ἀστέων.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφη·
 ὄρκους δὲ πάλιν συγγεάντων Παιόνων
 4275 ἔξεισιν ἄναξ τῶν βασιλείων δόμων,
 καὶ πρὸς Σαρδικὴν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν,
 οὗ συμβαλεῖν τέτακτο Ῥωμαίων ἴλεις.
 ἐπεὶ δὲ συνήθροιστο πᾶν στρατευμάτων
 κρίσει στρατηγῶν βασιλεὺς βουλευφόρων
 4280 Κοντοστέφανον Ἀνδρόνικον δεικνύει,
 ἄνδρ' ἀρεϊκόν, ἀπτόητον ἐν μάχαις,
 καὶ τὴν κατ' Οὐγγρων ἀνυτίθησι μάχην.
 ὃς παρυλαβὼν Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις
 ὄρμῃ κατὰ σφῶν σὸν θεῶν νίκης δότῃ·
 4285 καὶ δὴ περάσας Σάουβον Ἴστρον θ' ἄμα
 ὑπεισίδου Ζεύγμινον Ἀδσόων πόλιν,
 καὶ Παιονικαῖς συμπλακεῖς ἰλαρχίας
 περιφανὲς τρόπιον ἰστίῃ καὶ νίκην.

4269 καλοῖς?

que aliquot, quarum ager misere Persis barbaris obnoxius igne et ferro
 vastabatur, propterea quod pagatim habitabantur, (4265) moenibus Cae-
 sar cunctas circumclusit: et communitam validis castellis provinciam
 damno Persico prohibuit. sic autem crevit incolarum numerus, sic am-
 pliata sunt vivendi commoda (4270) agris arboribus peregrinisque bonis,
 ut haec castella praedictaeque urbes vel ipsis magnis urbibus anti-
 stent.

His ita gestis, interim Paeonibus fidem iuratam denuo rumpentibus,
 (4275) relicta regia pergit imperator Sardicam usque urbem, quo con-
 ductus Romanis legionibus conventus erat. ubi universae convenerunt
 copiae, ducum prudentium Caesar de consilio (4280) Andronicum creat
 Contostephanum, virum mavortium proeliis invictum, eique bellum com-
 mittit Hungaricum. is vero assumpto exercitu Romano pergit in hostes
 cum deo propitio, (4285) traiecitque Savo et Istro fluvius ingreditur
 Zeugmipum urbem nostram, et cum Paeonicis congressus legionibus

- κακείθεν ἀνέλευξεν ὡς νικηφόρος,
 4290 καὶ βουσιλεῖ δέδεκτο λιαν ἀσμένως.
 μεθ' ἡμέρας σὺν τὴν βουσιλειῶν πόλιν
 ἄναξ πεφθακῶς σὺν νίκης παραιτίῳ
 κατήγαγε θρίαμβον ἔκλαμπρον πάντ,
 στενούμενον πλήθει τε τῶν θεωμένων
 4295 τῶν τ' αἰχμαλώτων καὶ σκύλων καὶ λαφύρων.
 ἤγειτο γὰρ τέτρωρον εἰς ἴρμισσμένον,
 ἀργύρεόν πως, ἐπάχρυσον μετρίως,
 ὃ χιονώδεις εἶλλον ἵπποι τὴν θέαν·
 ἐφ' οὗ γε σεπτὴν ἀναβιβάζει κράτωρ
 4300 τῆς μητρανάνδρου παρθένου τὴν εἰκόνα
 ὡς συστρατήρου συμμάχου τ' ἀπροσμάχου·
 μετὰ δὲ λαμπροὶ καὶ βουσιλείῳ γένει
 κυδρούμενοι κάλλιστα καὶ ταῖς ἀξίαις.
 ἔπειθ' ὁ κρατῶν ὡς γέρας βριμρόχειρ,
 4305 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τυμφίος γ' ἐκ πιστάδος,
 κύνιστος ἢ μέγιστος, ἀστράπτων φάει,
 ὀχούμενος προῆλθεν εὐπρεπῶς ἄγαν·
 μεθ' ὃν Κομποστέφανος αἴτιος νίκης,
 ὑμνούμενος ξύμπασι τῆς στρατηγίας.
 4310 μέγαν δὲ ναὸν πεφθακῶς αὐτοκράτωρ
 καὶ τόνδ' ὑπεισδὸς εὐχαριστεῖ προφρόνως
 τῷ νικοποιῷ πυντάνακτι δεσπότῃ,
 καὶ τοῦδε λαμπρῶς αἴνεσιν γλώσση φράσας
 ἐκεῖθεν ἤκει πρὸς βασιλείους δόμους.

splendidum ex hoste tropaeum rettulit; atque illinc venit ornatus adorea (4290) ad Caesarem, qui laetus eum excepit. paulo post igitur ad regalem urbem Caesar reversus cum victoriae auctore duxit triumphum apprime magnificentum, confertis plenum spectantium turbis, (4295) militibus captivis ac manubiis. nam procedebat affabre composita quadriga, argento auroque exornata, nivei quam ducebant candoris equi. ibi locari iusserat imperator (4300) virginis angustam deiparae imaginem, belli velut sociae tutelaeque. hanc sequebantur regii cognati, pulcherrime exornati suis insignibus. deinde Caesar ut gigas fortissimus, (4305) vel potius ceu sponsus adveniens thalamo, maximus, admirandus, luce rutilans equitans procedebat decenter admodum. post quem Contostephanus victoriosus, hymnis a cuncto exercitu celebratus. (4310) postquam ad templum devenerunt maximum, illic ingressus Caesar laeto animo gratias egit victoriae auctori deo, eiusque laudes divite lingua dixit; tam se ad regium contulit palatium.

- 4315 Οὔτος Μανουήλ πορφυρογενεῖς ἀτάναξ
 θεῶ χαριστήρια τῶν ὄλων θύει
 γεννήσας υἷν ἐκ γάμων τῶν δευτέρων,
 ἐφ' ἧ θαλίαις καὶ καλαῖς πανδαισίαις
 ἀστυπολίτας ἐστιακῶς πλοσιῶς
- 4320 κέκληκεν Ἀλέξιον νίεα φίλον.
 Τούτου κρατοῦντος καὶ Βενετῶν γένος
 ἀνδρῶν ὑπῆρξεν Ἰταλῶν ἀποικία
 ἐκ Βενετίας εἰς βασιλῖδα πόλιν,
 καὶ τῆσδ' ἐνεγράφησαν ἀστοῖς γησίοις,
- 4325 καὶ τῆσδ' ἐφηπλώθησαν εἰς πᾶσαν χθόνα
 διασπαρέντες Αὔσονων κραταρχίας.
 ἐνημμένοι πλοῦτον δὲ βαθὺν πραγμάτων
 αὔξην τε μακρὰν, αὐθάδειάν τε πλεόν,
 οὐκ Αὔσονας ἤγητο δυσμενεῖς μόνον,
- 4330 ἀλλὰ βασιλείων γε καὶ προσταγμάτων
 καὶ τῶν ἀπειλῶν εἶχον ἀνεπιστρόφως.
 τὴν σφῶν τὸ λοιπὸν ὑπεροψίαν ἀναξ
 οὐκουν φουρητὴν οὐδ' ἰάσιμον κρίνων,
 γράμματα βασιλεία κατ' ἐπαρχίαν
- 4335 Ῥωμαϊκὴν πέπομφεν ἅπασαν λάθρα,
 κατάσχεσιν δηλοῦντα τῶν Βενετῶν
 χρόνον τε καθ' ὃν ταῦτα προαχθῆναι δέον.
 ὦριστο τοίνυν ἡμέρα προθεσμίας,
 ἧς ἐνστάσης πᾶς συνελήφθη Λατίνων,
- 4340 τῆς δυστροπίας εἰσπραχθέντες εὐθύνας.
 Βενετῶν ὅσοι δὲ τὴν Κωνσταντινίου

(4315) Hic Manuel rex atque porphyrogenitus supremo numini gratias persolvit, suscepto filio de secundis nuptiis; ob quem laetitia publici convivii cives universos oripare excepit; (4320) carumque filium appellavit Alexium.

Regnante Manuele gentis Venetae colonia quaedam civium Italarum Venetiis venit ad regiam metropolim, ibique genuinis adscripta civibus (4325) exin in omnes sparsa est provincias Romani imperii, lautosque thesauros opum congescit et potentiam amplam, multoque magis intendit audaciam. nec solum nostro populo diffidebant (4330) Veneti, sed edicta spernebant regia, neque minarum tangebantur metu. horum superbiam haud diutius Caesar ratus ferendam utpote insanabilem, literas regias per provincias omnes (4335) Romani imperii clanculum dimisit, quae ut caperentur Veneti mandabant, et rei gerendas tempus praescribebant. ergo conducta certa dies fuit, qua sunt capti Latini omnes, (4340) improbi moris uti poenas luerent. tamen qui Veneti urbem Constantini

- πόλιν κατώκουν, ἀποδράσαντες τάχος
 ἐπιβεβηκότες τε νηὸς ἐσπέρας
 τοῖς ἀνέμοις λαίφῃ τε δόντες ὡς δέον,
 4345 ἀπήσαν φεύγοντες ἐς σφῶν πατρίδας.
 καὶ σφῶς μὲν εἶχεν ἡ Βενετία τότε,
 μετὰ δὲ μακρὸν ἡδύτρεπικότες στόλον
 νήσους ἐκάκουν ἐκπλέοντες εὐδρόμως·
 ἀλλ' ἀντίπρωρος Ἀυσόνων σταλεῖς στόλος
 4350 πλοῦ σφῶς ἀπεῖρξε πειρατικοῦ καὶ μάχης.
 τοίνυν ἀποσιάντες γε τοῦ διὰ μάχης
 ἐχθροῦς κακῶς δρᾶν ἀμύνεσθαι τ' αὖ στόλῳ,
 πρὸς ῥῆγα συνέθεντο τῆς Σικελίας
 δοκία πιστὰ συμβάσεις τε φιλίας.
 4355 ὁ γυνὸς βασιλεὺς ὁ προμηθεὺς Ἀυσόνων,
 καὶ τὰς ἐπὶ λήμῃ γε τῆς Ῥωμαῖδος
 συμφωνίας σφῶν ἐννοούμενος λῦσαι
 αἷς ῥῆγι συνέπραξαν ἀμύνης χάριν,
 ἀνεξικάκως εὐμενῶς εὐμηχάνως
 4360 πρὸς φίλῳν εἰλκυσεν αὐτοὺς τὴν πύλαι,
 ἀμνηστίαν δοὺς τῶν σφίσι πεπραγμένων.
 πρὸς δ' αὖ ἔθη δίδωσιν αὐτοῖς τὰ πύλαι,
 καὶ σφῶν ὄσων εἴληφε τὸ πρὶν οὐσίαν
 καὶ τήνδε βυσιλῆιος ἐφρούρει στέγη,
 4365 τοῖς Βενετικῶις ἀπέδωκε προφράνας.
 Γενναίαν ἀναξ οὔτοσι πλουτῶν φέειν,
 δεξιόροπος τ' ὢν ἐν μάχαις ἀντιπάλων,
 δραστήριός τε καρτερόψυχος λίαν,

tunc incolebant, festinanter omnes conscensa nave vespertino tempore, velaque ventis naviter pendentibus (4345) in suam patriam fuga deveni-
 runt; sicque Venetiis interim manserunt. multo post tamen, ordinata classe, facili cursu infestabant insulas: verum opposita Romanorum classis (4350) cohibebat illos a suo latrocinio. quare dimisso decer-
 tandi studio, neque iam hosti navibus nocentes, cum rege Siculo con-
 ventione facta fidem iuratum pangunt amicitiae. (4355) cognita re Caesar, imperii tutor, ad Romanorum damna coniuratam deliberavit
 solvere amicitiam, quam studio ultionis cum rege pepigerant. nempe
 patienter callide benivole (4360) illos ad veterem traxit amicitiam,
 facti cuiusvis impertita venia. insuper prisca privilegia indulisit; et
 quicquid Venetae rei captum fuerat et in quaestorio servabatur regio,
 (4365) reddidit ipsis animo lubente.

Hic tam egregio praeditus ingenio Caesar, ad pugnas alacer pan-
 gendas, efficax, animo admodum constante, et per se ipse bella confi-

- καὶ διενεργῶν δι' ἑαυτοῦ τὰς μάχας,
 4370 δεῆσαν ἵππον ἀνέβαινεν αὐτίκα
 καὶ τῆς στρυτιᾶς ἦν προμαχῶν εὐθύμως.
 ἔξεισι τοίνυν κατὰ Σουλτάνου πάλιν
 κατατρέχοντος Ῥωμαϊκὰ χωρία,
 καὶ γίνεται δὴ πρὸς Θέμα Δορυλαίου,
 4375 ἔνθα χρονίζων εὖ ἀνακτίζει τόδε.
 τελεῖ τ' ὀχυρῶ καὶ περιτελεῖ ξένη
 περιβαλὼν εὖ κατοχυρώσας θ' ἕμμα,
 καὶ δούς φυλακὴν ὡς ἐνῆν τῷδ' ἄξιαν,
 μερῶν ἀπανίστατο τοῦ Δορυλαίου.
 4380 ἐφίσταται δὲ φρουρῶ τῷ Σουβλέῳ,
 κάκειν' ὁμοίως ἀνακτίσας ὡς δέον,
 καὶ πάντα θεῖς εὖ, πρὸς πόλιν ὑποστρέγει.
 Βραχὺς ἐφεξῆς παρελήλυθε χρόνος,
 καὶ καθ' ἑαυτοῦ βασιλεὺς καὶ σουλτάνος
 4385 ὑπέσμυχον πῦρ ἐν σποδιᾷ καρδίαις,
 ἔναυσμα βραχὺ μνησικακίας χόλου,
 καὶ τοῦτ' ἀνάψαι κατέσπενδον εἰς φλόγα·
 ἐκάτερος γοῦν ἐγκαλῶν ἐκατέρω
 ὑπῆρχε σαφῶς καὶ διηπελεῖ μέγα.
 4390 ὄθεν βασιλεὺς τὰς ἐπούσας δυνάμεις
 πάσας ἀθροίσας ὡς ἐνῆν πανταχόθεν,
 ἄλλας τ' ἐπ' ἄλλαις συναγαγὼν ὡς δέον
 ἐξ Ἰταλῶν τε καὶ Σκυθῶν παριστρίων,
 καὶ συγκροτήσας μυριάριθμον στίφος,
 4395 ἀφηνίσιων ἄπεισι Περσικὸν φῦλον

ciens, (4370) ubi opus erat, statim equo incenso primus in acie strenue perstabat. iterum ergo pergit in Sultanum, a quo Romanae incurstabantur terrae, et usque ad thema pervenit Dorylei. (4375) ibi subsistens restauravit urbem, validis moenibus miroque vallo ei circumposito cum propugnaculis; impositoque idoneo praesidio ex agro Dorylei castra movit, (4380) atque Subleo adfuit castello; ipsoque pariter apte communito, et reliquis dispositis, ad urbem redit.

Sed brevi requies intervallo fuit: invicem quippe Caesar et Sultanus (4385) ignem fovebant sub cordis cineribus, fomitem promptam meditatae ultionis, atque erupturam protinus in flammam. uterque scilicet accusabant invicem querelis manifestis minisque gravibus. (4390) quamobrem Caesar vires universas undique contrahens, hisque supplementa alia atque alia, ut par erat, addens ex Italis atque Scythis ad Istrum positis, congregatoque innumero exercitu, (4395) Persi-

- καὶ κατερείψων Ἰκόνιον εἰς ἕδος,
 πρὸς δ' αὖ γε περσάνακτα καθέξων βία
 καὶ συμπατήσων ὡς ἕθος κατ' ἀγένοσ.
 ἀπύρασ οὐκοῦν ἐκ Βυζαντίου τάχος
- 4400 μετὰ στρατιᾶσ διαὶ Φρυγίας μέσης,
 εἰς Χώνας ἦλθεν, εὖ πόλιν ᾠκισμένην·
 κάκειθεν ἐξώρμησεν εἰς ἔρυμά τι
 ᾧ Μυριοκέφαλον ἦν κλησίσι πάλαι,
 ἀφ' οὗπερ εἰσήλανθεν εὐθὺ Περσίδος
- 4405 τειχῶν Ἰκονίου τε τοῦ περικλυτοῦ
 μετὰ στρατιᾶσ εὐσθενούσ ῥωμαλέασ
 καὶ ταγματαρχῶν ἀρείκων ἐν μάχαισ,
 σταθμοδὸσ ἀπύρσεισ νουνεγῶσ καὶ σὺν λόγῳ
 τὰσ καθ' ὁδὸν δρωῶν χάριτι ὑποζυγίων,
- 4410 ἃ μηχανὰσ ἀνεῖχε καὶ σφῶν τεχνίτασ
 ὄντιασ ἀόπλουσ ἀδαεῖσ τε τῆσ μάχησ.
 πλὴν οὐδ' ὁ σουλτὰν ἡμέλει στρατευμάτων,
 συμμαχικὸν δ' ἤθροισεν ἐκ τῶν συμφύλων
 πρὸσ ἀντιπαρατάξιν ἠντρεπισμένον.
- 4415 πρέσβεισ δ' ὁμωσ πέπομφε πρὸσ βασιλέα
 αἰτῶν ἐνόρχουσ φιλίασ καὶ συμβάσεισ
 ἐξάνυσίν τε βασιλεῖ βουλευτέων.
 ἐπεὶ δ' ἔώρα συμβάσεισ ἀνηνύτουσ,
 αἰρεῖ προφθάσασ σουλτάνοσ δυσχωρίασ
- 4420 καὶ τὰσ στενωποὺσ ἀτρυπῶν πορευσίμων
 κλεισοῦρασ, ἧ κέκλητο Τζιβρίτζη πάλαι,

4420 τοὺσ V

4421 αὐ κέκληντο? cf. Nicet. p. 232 24.

cam pergit cum deleturus gentem Iconiamque humi prostraturus, eiusque regem insuper capturus, ut pede collum de more calcaret. igitur raptim profectus Byzantio, (4400) cum suis copiis Phrygiam pertransiens, Chonas devenit, elegantem urbem. illinc ad castrum quoddam est progressus cui nomen vetus erat Myriocephalum: unde pervasit in dicionem Persicam, (4405) tendens ad moenia inclyti Iconii, cum exercitu valido fortissimo et cum expertis proeliandi ducibus, itineris stationes prudenter metiens propter iumenta machinis onusta (4410) cum artificibus suis inermibus neque gerendi belli peritis. nec vero Sultanus non cogebat copias, immo gentiles accersebat suppetias et defensionem strenue apparabat. (4415) tamen legatos misit ad Caesarem, iuratum foedus qui memorarent fidemque ratam esse postularent. sed enim irrita foedera cernens Sultanus, locos occupat difficiles (4420) atque viarum obsidet angustias, clausuram olim dictam Tzibritzen, per quam Romanus

- δι' ἧς στρατιὰ Ῥωμαϊκὴ καὶ κράτωρ
 ἔσπευδον ἔλθειν ἐκ Μυριοκεφάλου·
 οὗ παραβύει σουλτάνος τὰς δυνάμεις,
 4425 λόχον καθίσας ὡς ἔθος τοῖς βαρβάροις,
 ὡς ἂν ἐπεισπέσωσι Ῥωμαίοις δόλῳ.
 ἔστι δ' ὁ χώρος ἀπόκρημνος εἰσάπαν,
 στενὸς κομιδῆ δυστίβεντός τε πλέον,
 Ταίναρον Ἰδίου καὶ Χαρώνεια πέδα,
 4430 αὐτῶν προήκων δυσπόμετον εἰς τρίβον.
 ἀψαμένης οὖν στρατιᾶς δυσχωρίας,
 στρατεύματα μὲν καὶ λοχαγοὶ ταγμάτων,
 οἷς ἦν προάγειν στρατιᾶς τεταγμένον,
 διεκδρομῶντες ἀπαθεῖς κακῶν τόπον
 4435 εἰς πλάτος ἠλλίσθησαν ἔξω κινδόνου·
 ἀγχοῦ δὲ κράτωρ παριῶν οὐραγίας
 ἐπεισπεσόντων ἔξ ἐνέδρας βαρβάρων
 βέλη τ' ἐπ' αὐτὸν ἀφιέντων καὶ λίθους,
 ὡς κατὰ προνοῦς ἔξ ἑκατέρου μέρους,
 4440 οὐκ ἔχει ῥᾶστα τὴν ὁδὸν παριέναι,
 ἤγουν ἑαυτῷ κινδυνεύοντ' ἀμύνειν.
 ἀλλ' οὐδὲ πάλιν ἐκ στρατιᾶς τις δρῶσαι
 γενναῖον ἠδύνατο μαχητῆ πρόπον,
 βοῶν, ἁμαξῶν, τειχομάχων δογάνων
 4445 ὡς ἀντίφραγμα τῆς ὁδοῦ προκειμένων.
 καὶ κατὰ νότον Περσικὴ φύλαγξ πάλιν
 βελῶν νιφάδας ἀφιέισα μυρίων
 παλινδρόμησιν χαλεπὴν ἔδρα πάνυ.

4440 εἶχε?

cum Caesare exercitus gressurus erat, veniens Myriocephalo. illuc
 Sultanus suas copias coniecit, (4425) more barbarico latens in insidiis,
 ut mox dolose Romanos invaderet. est autem locus undique praeruptus,
 angustus valde et prorsus impervius, Taenarus infernus, Charontis
 campus, (4430) vallis difficilis ducens in anfractus. illapso igitur in
 angustias exercitu, velites quidem et ordinum praefecti, quae praecedendi
 ceteris cura data, praetereuntes sine damno locum (4435) ad spatio-
 sissima tuti devenerunt. at imperator in extremo agmine, post iam exor-
 tos insidiis barbaros telaque in ipsum saxaque iacentes, utpote acclivi
 ex utroque latere, (4440) nec iter persequi facile poterat, nec propul-
 sare a semet periculum. nec quisquam aliquid agere in exercitu mi-
 lite dignum strenuumque poterat, curribus bobus machinisque bellicis
 (4445) aggeris instar viam impredientibus. a tergo autem Persicus exer-
 citus nimborum instar iacula conieciens arduum prorsus reddebat regres-

- ἐπιπτε τοίνυν βοῦς ἕμα βοηλάτῃ,
 4450 ἵππεδς σὸν ἵππῳ συναπέψυχον βία
 ἐν Περσικῷ βλήματι θανατηφόρῳ,
 καὶ πάντες ἐσφάττοντο κατὰ πληθύνος
 ὡς ἀγέλη τις θρεμμιάτων φεῦ ἀλόγων,
 καὶ πάντες ἐφθείροντο συγκεκλεισμένοι
 4455 ἐν δυσπορευτῷ δυσβάτῳ τε χωρίῳ.
 τῶν νεκριμαίων σωμάτων αἱ κοιλάδες
 τέμπη τε καὶ σήραγγες ὑπῆρχον πλείαι.
 προύβαινον, οἴμοι, ῥύακες λύθρων ὄλαι
 ἔξ ἀλόγων αἵματος, ἐκ βροτῶν ἕμα,
 4460 καὶ πάντα μεστὰ συμφορᾶς ἦν καὶ γόων.
 καὶ ταῦτ' ἐδρῶτο κράτορος δεδορκότος
 καὶ συμπαρόντος, μὴ σθένοντος δ' ἀμύνειν,
 ἐν χορῷ δὲ μᾶλλον κινδύνου πεφυκότος.
 μόλις μετὰ τραύματα, τῷ θεοῦ σθένει,
 4465 ὅμως διαδρᾶς τὰς λαβᾶς τῶν βαρβάρων
 θεοῦ συνάρσει καὶ κραταιῇ δυνάμει,
 σκιῶν ὑπελθῶν ὁ κρατάρχησ ἀχράδος,
 ἰσχὴν καμοῦσαν ἀνεκτάτο μετριῶς,
 πρὸς δ' αὖ ἑαυτὸν ὡς ἐνῆν ἀναψύχων,
 4470 μὴ σώματος φύλακα, μὴ δορυφόρον
 ἔχων συνεστῶτά γε τῷ τηρικᾶδε.
 οὕτω δ' ἔχοντα κατιδῶν τις ἵππέων
 Ῥωμαϊκῆς φύλαγγος, ἀσήμου γένους,
 τῆς συμφορᾶς ὤκτειρεν αὐτὸν τῆς τότε.
 4475 ὄθεν προσελθῶν ἀσμένως στεφηφόρῳ

sum. cadebat ergo bos cum bubulco suo, (4450) cum equo eques ex-
 spirabat misere Persarum telis confixus mortiferis; atque turmatim cae-
 debantur omnes tanquam brutarum grex beluarum, et circumclusi ferie-
 bantur cuncti (4455) imperviis in furcis et sine exitu. et plenae valles
 erant cadaveribus faucesque hiantes montium et cavernae. rivi cruoris
 decurrebant heu! mixto brutorum hominumque sanguine. (4460) cuncta
 erant plena miseriae et gemituum. atque haec fiebant Caesare spectante
 qui suis nullam ferre opem poterat. quin summo erat ipse in discrimi-
 mine: nam post accepta vulnera, deo favente, (4465) vix barbarorum
 manibus elapsus, dei profecto auxilio et magna ope, piri silvestris um-
 bram imperator subiit, fessas refecitque vires, solus, ut poterat semet
 refocillans, (4470) orbatus omni corporis custode, nullo cum armis mi-
 lite praesente. sic solitarium conspicatus quidam exercitus Romani gre-
 garius eques, acerbi casus misericordia tactus (4475) ad Caesarem ac-

- διακονεῖν ἤρεϊτο τὰ κατὰ σθένος,
 καὶ τῇ κεφαλῇ κυνέην συνηριόκει
 τῆς ἐν κεφαλῇ παρακλίναςαν ἔδρας,
 καὶ σύμμαχος δ' ἦν τῆς ἐνεστώσης τύχης.
- 4480 τούτου βασιλεὺς εἰς χεῖρα λαβὼν δόρυ
 Πέρσας ἐπ' αὐτὸν εἰσρέοντας ἀπλέτους
 καὶ τόνδ' ἔλειν σπεύδοντας ἢ καὶ κτείνναι
 ἀπώσατο σφᾶς τῇ θεοῦ συμμαχίᾳ,
 καὶ διαπείρει τῶν ἐπιόντων ἕνα,
- 4485 ἄλλον τε πάλιν ἱππότης κτείνει ξίφει.
 μετ' οὐ πολὺ δὲ τῶν ὀπλιτῶν Ἀδσόνων
 περὶ κρατοῦντα συναλισθέντων δέκα,
 σὺν τοῖσδε τὴν ἔμπροσθεν ἤνυσε τρίβον,
 τοῖς φθάσαι τάγμασι συμμίξαι θέλων.
- 4490 πρὶν ἢ δὲ ταῦτα συμπεσεῖν, ἕπ' ἀχράδα
 ἑαυτὸν ἀνέψυχεν ὡς εἶχε κράτωρ.
 Πέρσης δ' ἐπελθὼν εἵλκεν αὐτὸν ἡρίας,
 ὁ δ' αὖ κεφαλῆς κατενεγκὼν καιρίαν
 δορατίου τμήματι τοῦ μετὰ χέρας
- 4495 τοῦτον θανατοῖ, καταλαβὼν εἰς χθόνα.
 Ἔπασχε δὲ τάγματα χειρόνως λίαν,
 ὅσα γε συγκέκλειστο τῇ δυσχωρίᾳ,
 καὶ πλὴν ὀλίγων πάντα κακῶς ἐφθάρη.
 εἰ γὰρ παρῆλθον καὶ φάραγμα τὴν μίαν,
- 4500 ἀλλὰ γε λοιπὰς οὐκ ἐνῆν διεκδῦναι
 ἀκινδύνως ἔξ τὰς ταφρώδεις κοιλάδας,

4494 τῶ V

cessit prompto animo, opemque ferre pro viribus coepit; atque illi in
 capite galeam composuit quae capitalia prohiberet vulnera, praesentia-
 que socius fortunae aderat. (4480) huius correpta imperator lancea
 plurimos Persas contra se ruentes, ut vel captivum ducerent vel occi-
 derent, reppulit omnes numinis auxilio; atque unum quidem ipse irruen-
 tem fixit, (4485) alium similiter eques ense occidit. paulo post circa
 Caesarem armati decem de nostro exercitu adstiterunt, cum quibus iter
 reliquum coepit prosequi, praeviis coniungi cupiens ordinibus. (4490) sed
 haec priusquam fierent, atque Caesar solus sub piro adhuc se reficeret,
 Perses accurrens hunc trahebat loro: sed imperator Persae caput ictu
 mortali vulneravit hastae fragmine, (4495) eumque exanimatum stravit
 humi.

Ergo miserrime tunc laboravit in illis furcis clausus exercitus, pau-
 cisque exceptis perierunt cuncti. nam etsi anfractum unum transierant,
 (4500) adhuc supererant ad evadendum omne periculum sex profundae

Περσῶν ἐφεστῶτων γε ταῖς διεξόδοις.
 πρὸς τοῖσδε καὶ πνεύσαντος ἀνέμιον τότε
 καὶ θῖνα βαθεῖάν γε παρακειμένην

4505 ἐκ γῆς ψαμμιάδος ἀνακκῶντος βία
 δεινῶς τ' ἀναφέροντος εἰς ὕψος μέγα,
 καὶ νύκτα δρῶντος ἀτεχνῶς τὴν ἡμέραν,
 Ῥωμαϊκαὶ φάλαγγες, ὧς δὲ βαρβάρων,
 φύρδην ἀναμιῆ συμπλακεῖσαι πρὸς μάχην

4510 ἐν νυκτομαχίᾳ καθὰ καὶ σκόζει,
 ἔκαινον ἀπέσφαττον ἀλλήλους ζίφει,
 μηδὲν διακρίνοντες ἔξ ἀβλεψίας.
 ἐπῆγε φίλος τὸ ξίφος κατὰ φίλον,
 καὶ βάρβαρος δ' ἔσφαττε τὸν συμφυλέτην

4515 ὧς ἀντίμαχον δυσμενῆ κακεργάτην,
 ὥστ' ἀτεχνῶς φάραγγα πεπλῆσθαι τάχῃ,
 ὧς τις βλέπων ἔφησε κατ' ἄλλον λόγον,
 τῶν νεκρимаίων πτωμάτων καὶ σωμάτων
 τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀναμιῆ καὶ βαρβάρων,

4520 καὶ θνησιμαίων παντοδαπῶν ἀλόγων,
 ἵππων βοῶν ὄνων τε σὸν ἡμίονοις,
 τάφον τε κοινὸν τοῖς ὅλοις χρηματίσαι,
 μᾶλλον πολυάνδριον, εἰ χρεῶν φάναι,
 ἐκ γηγενῶν πάμμικτον ἀλόγων θ' ἄμμα.

4525 πεπτῶκασι πλείους δὲ Ῥωμαίων μάχῃ,
 καὶ τῶνδε πλείους τοῦ βυσιλείου γένους.

4506 ἀναφέροντα V 4510 καθάπερ? 4517 sine
 dubio designat Ephraemius Nicetae Choniatae historiam 6 3,
 ubi haec ipsa partim verba leguntur. se autem interfuisse
 rebus gestis Manuelis Caesaris, ait ipse Nicetas in historiae
 prooemio. M.

valles, quarum Persae obsidebant exitus. praeterea validus spirabat
 ventus, qui circumiectum pulverem multum (4505) ex arenoso solo sus-
 tollens late spargebat cum molesto turbine, diemque noctis instar effi-
 ciebat. quare Romanus miles cum barbaro tumultuario conflictu mixtus
 (4510) tanquam in nocte pugnam conserebat. caedebant invicem et in-
 gulabant, nullum discrimen patiente tempore. sic ergo amicus amicum
 feriebat, barbarus occidebat gentilem suum (4515) quasi sibi adversa-
 rium et maleficum. sic vallis indiscretim complebatur, ut quidam dicit
 oculatus testis, scriptor historiae, mortuis corporibus Romanorum pari-
 ter ac barbarorum (4520) cum interfectis variis animalibus, equis ac
 bobus, asinis, mulabus, quasi in communi conditis sepulcro. immo erat
 hominum coemeterium, si fas ita loqui, admixtis beluis. (4525) Romani
 sane perierunt plurimi, quos inter ingens regiae stirpis numerus.

- Καὶ ταῦτα μὲν πέπρακτο τόνδε τὸν τρόπον·
 ὁ δ' ἀτοκράτωρ, ὡς ἔφην, ἠπειγμένος
 ἴλαις συνελθεῖν ταῖς προσηγησαμέναις,
 4530 Τούρκοις πορείας εἰργεταὶ τῆς εἰς πρόσω,
 οὐδὲν δὲ μείον καὶ κυλωνοῖς πτωμάτων.
 ὁμῶς διελθῶν δυσπόρους μόλις τόπους
 καὶ τὸν παραρρέοντα χειμάρρον ῥόον,
 καὶ στίφος ἄλλο Ῥωμῳικὸν ἁλίσσας,
 4535 ὡς εἶχε, διήνυτε τὴν προκειμένην.
 ὃν παριόντα βαρβαρική τις φάλαγξ,
 ἵπποις ὀπλισμοῖς ἐκπρεπῆς Ἀρραβίοις,
 ἰδοῦσ' ἐπ' αὐτὸν ἐμμυανῶς πως συνέθει,
 ὡς θῆρμα σπεύδουσα τόνδ' ἐλεῖν τάχα.
 4540 ὁ δ' ἄρρενώσας τῶν συνόντων τὰς φρένας
 ὀδοστάτας ἤτιτθε ῥᾶστα βαρβύρους.
 κατὰ βραχὺν δὲ συμπροῖων καὶ βύδην,
 νῦν μὲν νόμῳ μάχης τε καὶ μεθ' αἱμάτων,
 ἐνιαχοῦ δὲ καὶ μάχης πάλιν δίχα,
 4545 τρισάσμενος μέμικτο τοῖς ποθουμένοις,
 οὐ μᾶλλον αὐτῶν δυσχεραίνουσι χόριν
 ἤπερ δι' αὐτὸν μὴ παρόντα ταῖς ἴλαις
 ἀγωνιῶσι καὶ δεδοικόσι σφόδρα.
 Μήπω δὲ τοῖς τύγμασι συμμιξας κράτωρ,
 4550 ἄλλ' ἐν παραρρέοντι χειμάρρῳ πέλων,
 πιεῖν ὕδωρ ἤτησε, διψήσας μέγα·
 καὶ τις ὕδωρ ἤνεγκεν αὐτῷ πρὸς πόσιν.
 σπύσας δὲ τοῦδε καὶ περικλύσας στόμα

Atque haec talem habuerunt exitum. imperator autem dum constabat assequi legiones suas, ut dixi, praecedentes, (4530) a Turcis vetabatur ulterius progredi, nec acervatis minus cadaveribus. tamen difficile eluctatus locos, nec non torrente superato fluvio, alio et adiuncto Romanorum globo, (4535) viam, ut poterat, absolvebat reliquam. quem transeuntem conspicata phalanx Arabum equitum, splendide ornatorum, ruit in ipsum violento cursu ut quasi praeda potiretur ilico. (4540) is vero hortatus animos suorum barbaricum manipulum vicit facile. paulatim autem lenteque progrediens, modo cruenta pugna decertans, modo etiam hoste liber, ad extremum (4545) magno cum gaudio ad suos pervenit, qui quidem nihil gravius dolebant, quam quod cum ipsis non adesset Caesar, summoque erant metu solliciti.

Antequam autem miseretur suis (4550) Manuel, rivus decurrentes nactus aqua levare depoposcit sitim; cumque ei quispiam aquam obtulisset, haec summis labris leviter gustata, statim ex ore reliquam prole-

- τὸ λοιπὸν ἐκ στόματος ἐκχεῖ σὺν τάχει,
 4555 ὡς τοῦ ποθέντος μὴ κατωλισθηκότος
 δι' οἰσοφάγου πρὸς τὰ κάτω κοιλίας.
 εἶτα ποτὸν γνοὺς συμπεφυρμένον λείθρῳ
 ᾧμῶξεν, εἰπὼν οὐ καλῶς γεγενυέναι
 ὑδατοφόρων Χριστιανῶν αἱμάτων.
- 4560 καὶ τις παρεστὼς Ἰταμὸς Θρασοὺς τότε,
 τὴν γλῶτταν ἀκόλουστος, ἀναιδής, λάλος,
 κατὰ Σεμεῖ λοιδορεῖν εἰθισμένος,
 Χριστῷ κυρίου λοιδοδορούμενος λέγει
 "οὐκ ἄρτι πρῶτως ἀλλὰ πολλάκις, ἄναξ,
 4565 πλήρη κρατῆρα Χριστιανῶν αἱμάτων,
 ἐπήκοον πᾶν καλυμῶμενος, πίσεις·
 ἢ καὶ πεπειρους καθὰ συνθλίβων βότρως,
 εἰσπράξεισι φόρων τε καὶ τελῶν βάρει
 αἵματος αὐτῶν ἐμφορῇ κατακόρως."
- 4570 ὁ δ' ἡμέρως ἤνεγκε τὴν παροιάν,
 ἀνεξικιάκως τονθορούσας μὴδ' ὄλως,
 μὴδ' ἔπ' ὀδόντα γρύξας ὁ πρᾶυς ἄναξ.
 καὶ πάλιν αὐτοῦ καθορῶντος θυλάκου
 τοῦ τοῦ χρυσοῦ φύλικυς ἐκρηγνύμενος
- 4575 ἐκ θρασύτητος καὶ βίας τῆς βαρβάρων,
 καὶ τοῦ ἐαυτοῦ ῥωννύοντος ὡς δέον
 ἐπεισπεσεῖν τε σφίσι καὶ κτῆσθαι τὰδε
 ἄμεινον αὐτῶν συμφερώτερον πάννυ,
 ἀδθις ἐπιστάς ὁ Θρασοὺς μωμοσκόπος
- 4580 ἐλοιδορεῖτο τῷ κρατάρχη καὶ πάλιν,

cit, (4555) ceu si potus ille non descenderet ad imum stomachum renitente oesophago. mox ubi agnovit tinctam aquam tabo, ingemuit, sibi haud placuisse dicens aquam Christiano sanguine foedatam. (4560) tum quidem praesens importunus audax impudens blatero et lingua intemperans, Semei novellus, conviciari solitus, sic Christo domini coepit maledicere. "haud nunc primum, sed antea saepe, (4565) plenum cratera Christianorum sanguine bibisti, subditos divexans populos maturus veluti racemus comprimitur, per tributorum gravium exactiones potans illorum abundanter sanguinem." (4570) tulit patienter Caesar hanc vesaniam, nec contra quidem quicquam mussitavit mitis monarcha, nec infrenduit dentibus. iterum Caesar cum videret sacculos publici nummi custodes diripi (4575) a persequentium barbarorum impetu, atque ad tutelam hortaretur suos, ut aliena pulsa vi servarent futuram ipsis utilitem pecuniam, denuo adstans ille audax nebulo (4580) novo convicio

- ἀνακτι Δαβιδ Σιμεὶ καθὰ πάλαι·
 “ἐκὼν πρὶν ἐχρῆν ταῦτα Ῥωμαίοις νέμειν,
 οὐκ οὖν γε νυνί, δυσχερῆς κτήσις ὅτε.
 εἰ δ’ αὐτὸς ἀνὴρ τυγχάνεις ὧν ἰσχύος,
 4585 ἤρπαγμέν’ ἀνύσωσον Ἀῦσοσι πάλιν.”
 ὁ δ’ αὖ προσηνῶς κερτόμον φέρει λόγους
 ὡς κωφὸς ἀπτόχημα, μὴ κλύων ὄλωσ.
 Ἐπεὶ δὲ πᾶναι νῦξ ἐπελθοῦσα μάχην,
 καθῆστο πᾶς ἔμφροντις, ἀσχάλλων μέγα,
 4590 ἐν κῷ προαθρῶν τὸν προκείμενον μῦθον.
 ὁ δ’ ἀπτοκράτωρ τῆς φρενὸς καὶ τοῦ κράτους
 ἀναξίαν ἔφρασε βουλήν ἐν μέσῳ,
 οἷς εἶχε θαρρεῖν ἀνδράσι βουλευφόροις.
 ἦ δ’ ἦν λαθραία δυσκλεῆς φηγὴ νύκτωρ,
 4595 ψυχῶν δὲ λοιπῶν ἐπαγωγὴ πρὸς μῦθον
 πρὸς ἀλχημαλωσίαν τε δυστυχεστάτην.
 ἦν πᾶς διωλύγιον ἰμῶξε κλύων,
 καὶ βαρέως ἤνεγκε τὰ δεδογμένα,
 παραφρονοῦντος, οὐχ ἕγιος δεσπύτου
 4600 τὸ σκέμμα κρίνας καὶ κατακρίνας πλέον.
 τούτοις μαλαχθεὶς Μανουῆλ τὴν καρδίαν,
 καὶ σχῶν λογισμὸν ποιμένος καὶ προστάτου,
 πάντ’ ὤπτο καὶ δρῶν καὶ λέγων πρὸς συμφέρον.
 θεὸς δ’ ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετατρέπων,
 4605 ὁ μυστιγῶν τε καὶ θεραπέων πάλιν,
 ὁ θανατῶν τε καὶ πνοῆν αὔθις νέμων,
 ὁ ῥύβδον ἀφείς ἀσειβῶν οὐκ εἰς τέλος

regem verberabat, velut ille Simei quondam Davidem. “sponte oportebat hunc nobis antea nummum dare, non nunc aegre recipiendum. quodsi tu validus vir es et frugi, (4585) raptam recupera nobis pecuniam.” Caesar tranquille conviciantem pertulit, praeteriitque verba surdis auribus.

Sed postquam pugnam nox diremit, sedebat unusquisque valde maerens, (4590) mente praesentem fati vim revolvens. tum Caesar animo et dignitate sua indignam prorsus protulit sententiam inter adstantes viros consiliarios: nempe nocturnae auctor erat fugae, (4595) fato permissa reliqua multitudine miserrimaeque captivitati. quam quisque audiens magnopere ingemuit, aegroque tulit animo sententiam, idque consilium veluti insanientis (4600) Caesaris indicans ultro reprobavit. ergo iam mentem Manuel immutans seque pastorem atque ducem praebens exin salutis consulebat publicae. sed deus auctor mutatorque rerum, (4605) plagas imponens vicissimque curans, mortificans et vitam rursus

- κλήρω-δικαίων καὶ λάχει χριστιωνύμων,
 ὁ πρὶν λεόντων ἡμερώσας τὸ θρόνος
- 4610 Ἰν' ἀσπῆς γένοιτο δίκαιος πάλαι,
 κάκῆνος οὗτος ἡμεροῖ τοῦ βαρβάρου
 τὴν θρηϊώδη καὶ φονῶσαν καρδίαν.
 πρεσβείαν οὐκοῦν ἐκπεπομφῶς σουλτάνος
 σπονδὰς ἀπαιτεῖ καθαρὰς καὶ φιλίαν.
- 4615 καὶ σπένδεται δὴ βασιλεὺς τῷ σουλτάνῳ·
 εἶτ' ἀπαναστὰς τῶν στυγητῶν χωρίων,
 δι' ἧς προῆκεν ἀσμένως ὑποστρέφων,
 οἰκτρὸν βλέπει θέαμα, μεστὸν δακρύων,
 καὶ συμφορὰν οἴκτιστον, ἀξίαν γόων,
- 4620 τραγωδίαν τ' ἄρρητον. ὦμοι τοῦ πάθους,
 Ἱερεμίον τῆς φιλοῖκτου καρδίας
 τῆδ' ἂν ἀποχρήσοντος εἰς θρηνοδίαν,
 ὃς ἔξισοῦν ἀτοίιδε πάθεισι γόους.
 ὠρῶντο γὰρ φύραγγες ἄλση κοιλάδες
- 4625 πεδία τέμπη καὶ νύκτι καὶ χαράδραι
 τῶν νεκριμαίων σωμάτων πεπλησμένοι,
 ὡς εἰς κολωνὸν ὑπερανψισμένοι.
 καὶ κειμένων πᾶς ἦν σεσσημένος δέρας
 τὸ τῆς κορυφῆς καὶ φαλὸς τετμημένος,
- 4630 ὡς ἦν ἀκούειν, βαρβάροις πεπραγμένον,
 ὡς ἂν τὸ νικῶν ἀμφίδοξον τυγχάνῃ,
 ἐκατέρωθεν μυρίων πεπτωκότων.
 Ὅμως βασιλεὺς πεφθακῶς Χῶνας πόλιν

tribuens; qui virgam impii non sinit perpetuam contra iustorum sortem Christianorum; olim leonum qui inhibuit impetum, (4610) ut iustus ille maneret incolumis; idem nunc barbari ferinam regis et sanguinariam mitigavit indolem. itaque missis Sultanus legatis sincerum foedus amicitiae obtulit. (4615) sic inter Caesarem pax Sultanumque convenit. inde digressus, per infaustos locos quibus processerat, nunc iubens revertitur Mannel, et cernit lugubre spectaculum, dignam infinitis stragum lacrimis, (4620) malorum ineffabilem tragoediam, cui gemebundum Hieremiae pectus pro merito defendendae opus foret, atque exaequando lacrimis tanto malo. nam videre erat foveas, lucos, valles, (4625) campos, saltus, voragine, fauces montium, interfectis corporibus oppletas, quorum acervi passim consurgebant. incensium autem cutis detracta erat capitibus, et virilia quoque exsecta; (4630) barbarorum opus, ne circumcisus victor a victo incircumciso iam differret, quoniam utrinque innumeri ceciderant.

Denique Caesar Chonas urbem tenuit, ibique requievit cum omni Ephraemiis.

- ἐκεῖσ' ἐνηύλισατο σὸν πάσαις ἴλαις,
 4635 αὐτὸν τε στρατὸν ἀναπαύων ἐκ πόρων.
 εἶτ' εἰς Φιλαδέλφειαν ἦκε τὴν πόλιν,
 καὶ κεῖ διατέτριφε συχρὰς ἡμέρας·
 ἀφ' οὗ πεπομφῶς ἀγγέλους Βυζαντίοις
 τὰ συμβεβηκότα γε πάντα μηνύει
 4640 καὶ γ' ἐκτραγωδεῖ σύμφορᾶς ὄγκον λόγῳ.
 ἐπεὶ δὲ Δορύλαιον οὐ κατεσκάφη,
 καταστροφῆς γε κειμένης ἐν ὄρκιοις,
 πρᾶσβεύεται δὴ πρὸς κρατοῦντα σουλτάνος,
 καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν ἀνέμνησεν ὀρκίων·
 4645 ὁ δ' οὐ προσίσχιν τοῖς κατ' ἀνάγκην φράσας
 πρέσβεις ἀπράκτους ἐξαποστέλλει πάλιν.
 μανεῖς δ' ὁ Πέρσης, στρατιὰν ἀποκρίνας
 πρὸς εἴκοσι τέτταρας ἀριθμουμένην
 ἐς χιλιάδας, εὐσθενῆ, ῥωμαλίαν,
 4650 καὶ ταγματάρχην τῆδ' ἐπιστήσας ἕνα
 τῶν ὕψ' αὐτὸν ἐκπρηπῶν μεγαστάνων,
 κατ' ἀστέων πέπομφε τῆς Ῥωμαΐδος
 τῶν πρὸς Μαϊάνδρω τῷ ποταμῷ κειμένων·
 ὃς καὶ παρεστήσατο Τράλλεις τὴν πόλιν
 4655 Λοῦμᾶ τ' Ἀντιόχειαν τὴν πρὸς Φρυγίᾳ
 καὶ Πεντάχειρα σὸν ἐρύμασιν ὄσοις,
 κώμας σκυλεύσας καὶ παραθαλαττίους.
 ἀλλὰ βασιλεὺς ἐκπεπομφῶς δυνάμεις
 ἴλας τε συχρὰς καὶ καλοὺς στρατηγέτας
 4660 ἡμύνατ' ἐχθροὺς ἀνελὼν κατὰ κράτος,

exercitu, (4635) semet et militem relaxans laboribus. Philadelphiam postea progressus ibi permultis perstitit diebus. illinc praemissis nuntiis Byzantium omnem rei gestae ordinem exponit, (4640) et dirum casum verbis non imminuit. tum quia Dorylaeum non diruerat, cuius eversio rata erat foedere, misit legatos Sultanus ad Caesarem, qui de iurata admonerent fide. (4645) Caesar coactis non standum dicens legatos re infecta ad eum remisit. Persa furens, iterum collecto exercitu, viginti quattuor armatorum milibus ex validiore delectorum numero, (4650) praeponeus ipsis bello gerendo ducem de suis nobilibus satrapis unum, mittit in nostrae dicionis urbes quae ad Maeandrum flumen sunt positae. is dux Tralles urbem sibi vindicat, (4655) Luma et Antiochiam in Phrygia sitam, item Pentachira cum castellis aliquot, atque maritimos populatur pagos. sed Caesar missis suis exercitibus, multis legionibus cum egregiis ducibus, (4660) hostes praevalida manu cecidit;

- ὡς ἐκ τοσοῦτων ἰαχῦσαι βραχυτάτους
τὸν ἐκ ξίφους θάνατον ἐκπεφευγέναι.
πολλὴν δὲ τουτὶ τὴν ἀνάρρωσιν φέρει
τοῖς Ἀσόνων πράγμασι τοῦτορον τῷ τότε,
4665 φρόνημα Περσῶν καταβαλὸν καὶ θράσος.
Τούτου κρατοῦντος καὶ πόλις ἡ Κλυυδίου
ἔπασχε κακῶς βαρβάροις τοῖς ἐξ Ἄγαρ·
ὃ γνοὺς Μανουὴλ εὐσταλῶς μάλ' αὐτίκα,
ὡς εἶχεν, ἐξώρμησεν εὐθὺ φρουρίον,
4670 ἀνακτορικὴν οὐ κλίνην, οὐ στοιβάδα,
ἀλλ' οὐδὲ βασιλείον ἀύλαιαν φέρων
ἐν τῷ προφθάσαι τειχομαχοῦντος θέλειν.
οὐκοῦν λαύων ἄπνοους καὶ τὰς νύκτας
ἐχρῆτο φωτὶ πρὸς πορείαν λαμπάδων,
4675 διὰ Βιθυνῶν δυστιβήτων χωρίων
σφοδρῶς ἐλαύνων τὸν προκειμενον δρόμον.
ὅπου δ' ἐχρῆν γε διαναπαῦσαι δέμας,
ἦν καθέδρα τοῦδαφος αὐτῷ καὶ κλίσις,
πάλιν φορυτὸς ὑπεβέβλητο κλίνη.
4680 καταρραγέντος ὑετοῦ ποτ' ὄν λάβρου
ἐν ᾧπερ ὑπνοῦν ἠντιρέπιστο χωρίω,
ταῖς σταγόσιω ἄνωθεν ὠχλεῖτο σφόδρα
καὶ κατιόντι ρεύματι κάτω κλίνης.
ὃ δ' ὑπερήσθη συμβεβηκότι πλέον
4685 ἡ βασιλικῶν στρωμάτων οἱ κειμένων
ἀνακλιθεῖς ὑπνωττεν ἔξω φροντίδων.
ὁμως πεφθακὼς πλησίον τῆς Κλυυδίου

quorum ex tanto numero paucissimi necis cruentae fatum vitarunt; multamque attulit recreationem robus Romanis facinus praesens, (4665) quoniam Persarum fregit audaciam.

Sed et Claudiopolis sub idem tempus ab Agarenis tentata est barbaris. cognita re Manuel expedite admodum atque e vestigio itineri se commisit, (4670) sine regali lecto, sine culcita, ne proprium quidem ferens tentorium, dum obsessores satagit praeverttere. itaque noctes agebat insomnes, et viae duces adhibebat lampadas (4675) per Bithynorum asperas regiones, valde festinans destinatum iter. sicubi corpori quies tribuenda erat, scamnum praestabat ad residendum tellus, stramineumque supponebat lectum. (4680) ergo quandoque ruente pluvia, sicubi rex decreverat dormire, molestae desuper perluebant guttae et subter rivus aquae decurrebat. attamen Caesar magis his gaudebat, (4685) quam si regali stromate supinus curisque liber somnis indulgeret. tandem progressus prope Claudiopolim barbares Persas coniecit in fu-

- φυγάδας εὐργύσατο Πέρσας βαρβάρους,
 ἀστυπολίταις καὶ προσοίκοις δ' αὖ πάλιν
 4690 θάρσος παρέσχε καὶ φῶς Θυμηδίας.
 Οὗτος μονὴν ἤγειρεν ἐν Κατιουσκέπη,
 κατ' αὐτὸ Πόντου κειμένην που τὸ στόμα,
 τῷ τῶν ἀῶλων στρατιῶν ἀρχηγέτη
 πιστῶν δ' ὀδηγῷ, Μιχαὴλ πρωταγγέλω,
 4695 καθ' ἣν τι κτησείδιον οὐδὲν οὐδ' ἄλλως
 οὔτε πλέθρα γῆς οὐδ' ἀγρούς, οὐ χωρία.
 μονοτρόπων δὲ συναγωγῶν προκρίτους
 ἐν τῇδε προυνόησεν αὐτοὺς ἀνύτειν
 ἀπράγμονά τε καὶ φιλήσυχον βίον.
 4700 τὰς σφῶν σιτήσεις καὶ διαίτας δι' ἔτους
 κοινοῦ ταμείου θεσπίσας προσλαμβάνειν.
 Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις γε θεσμοῦ κειμένου,
 κριτοῦντος οἶμαι τοῦδε κατὰ βαρβάρους,
 τοῖς στρατιώταις τὰς δόσεις δωρῶν
 4705 ἐκ τοῦ ταμείου παρέχεσθαι δι' ἔτους,
 καὶ τούσδ' ἀκριβοῦν εἰ πεπείρανται μάχης,
 εἰ τόξον εὖ οἶδασιν ἐντέλειν μάλα
 δόρυ τε κινεῖν καὶ κραδαίνειν ἐντέλειως,
 εἰ σώματος φέρουσι ῥώμην καὶ σθένος
 4710 ψυχῆς τε παρούστημα πρὸς τοὺς κινδύνους,
 καὶτ' ἐγγράφεσθαι σὺν λόγῳ καταλόγοις,
 οὗτος σιτηρέσια τῶν στρατευμάτων
 κατέσχε λαβῶν ὡς λίαν ἄσυνφόρως,

4695 corruptus locus aut hiulus.

gam, simulque civibus et agri incolis (4690) fiduciam attulit et lumen lætitiæ.

Hic imperator struxit in Catascepe ad ipsa Ponti ostia monasterium duci fidelium Michaeli archangelo atque militiæ spiritualis principi: (4695) nil tamen prorsus possidendum tribuit, non agri prædia, non villarum reditus; sed monachorum selectiores congregans, illis eos voluit in coenobio degere caris expertem et quietam vitam. (4700) anni porro victus subsidia publice iussit ex aerario accipere.

Iam cum Romanis aequè barbarisque usque ad hunc Caesarem firma lex fuisset ut cibariorum demensa militibus (4705) exhiberentur ex aerario annua, atque horum peritia exploraretur, num arcum apte in primis scirent tendere, movere hastam et vibrare ex arte; num corpus firmum validumque haberent, (4710) nec non audacem ad pericula animum, atque ita in albo scite scriberentur; hic imperator militum cibaria sustulit, lucro rei publicæ damnosæ; hisque incolarum pensioes

- ἐπινοεῖ δὲ τῶν παροίκων τὰς δόσεις,
 4715 καὶ ταῖσδε δίψος σφῶν θεραπεύειν θέλει.
 ἐντεῦθεν οὐκοῦν οὐκ ἐπιλέγδην ἅπας
 τάγμασι κατείλεκτο τῶν στρατευμάτων,
 ἀλλὰ θελήσας ἐγκριθεῖς ἦν αὐτίκα.
 ταῦτ' ἄρ' ἀνατίτραπτο τὰ τῶν Ἀυσόων,
 4720 καὶ χειρόνως πάσχουσι, ὡς ἔστι βλέπειν.
 Ἐμφυτον ἄναξ εὐτυχῶν χάριν λόγων
 ἐγλωττίας κλέος τε καὶ φρενῶν βῆθος,
 οὐ λαμπρῶς ἦν συντιθεῖς γραφῶν μόνον
 ἐπιστολῶν χάριτας οἷς δέδοκτό οἱ,
 4725 ἀλλ' ὠδίνων γε καὶ κατηχητηρίους
 ἢ παῖδας ἀπέτικτεν ἐγγενεῖς λόγους,
 οὓς φασὶ σελέντια, συνετοῦς ἄγων.
 ὁδῶ προῖὼν ἡμίμενος καὶ δογματῶν
 περὶ Θεοῦ λέγειν τι καὶ κλύειν θέλει.
 4730 νοῦν δυσσεφίκοις δόγμασι δ' ἐπισκόπων
 πεύσεις προσῆγε καὶ λύσεις τούτων πέρι
 ὡς ἂν μνηθεῖς πρὸς Χριστοῦ τούτων πέρι.
 ζητήσεως οὖν τηρικαῦτα συμβάσης
 διεξιόντων γραφικοῦ ῥητοῦ πέρι
 4735 ὡς προσδέχεσθαι προσφέρειν τε συνάμα
 σάρκα λαβόντα τὸν θεόν τε καὶ λόγον,
 καὶ τῶν τότε ἄνδρῶν ἐν λόγοις τεθραμμένων
 ἀποκριθέντων εἰς ἐναντία μέρη,

4714 τῶν] τὰς V

4723 οὐκοῦν?

4733 ex hoc

versu usque ad v. 4751 exstat locus apud Allatium contra Creyght. p. 526. M.

substituit, (4715) quibus ingluviem militum satiare. hinc nemo rite iam miles conscriptus adlegebatur in copiarum ordines, sed voluntarius quisque fiebat miles; et sic Romana pessum res est data, (4720) et quam videmus patimur ruinam.

Caesar doctrinis a pueritia imbutus, verborum gloria, sensuum altitudine, non solum splendido stilo componebat epistolaram pro libito gratiam, (4725) sed catecheticos etiam sermones seu genuinam parturiebat sobolem, vulgo silentia dicta, cate admodum. hinc sumpta audacia etiam de dogmatibus divinis voluit dicere et audire; (4730) mentemque abstrusis inserens mysteriis horum quaestiones ambiebat solvere tanquam edoctus esset a Christo interpres. ergo tunc orta quadam controversia super scripturae loco disputantium, (4735) in quo et accipere simul et offerre dicitur incarnatum verbum dei, cum eius temporis eruditi homines discordes ferrent haec de re sententias, verba fiebant ex utraque

- τῶν πρὶν δ' ἀνάκτων καθικνούμενον μάλα
ὡς λοιδορούντων ἀμαθῶς θεῷ λόγῳ.
- 4785 εἰς ἀκρόασιν ἐκδίδωσι τὸν τόμον·
ὁ πατριάρχης ἀντίβη θαρσαλέως,
καὶ πᾶς συνιῶν συνομαρτεῖ ποιμένι.
καὶ μᾶλλον ὁ πρόεδρος Θεσσαλονίκης,
περιβόητος ἀρετῆν τε καὶ λόγον,
- 4790 τῶν ποιμενιρχῶν Εὐστάθιος τὸ κλέος,
ζήλῳ θεϊκῷ καταφλεχθεὶς καρδίαν·
ἤλεγξε δόγμα καινοφανές καὶ νόθον,
"εἶην ἂν ἀνάξιος" εἰπὼν "παντάπαν
τῆς ποιμενιρχῶν καὶ στολῆς καὶ τοῦ θρόνου,
- 4795 ἡλιθίος δὲ καὶ νομιζοίμην πάλιν,
εἰ παιδεραστὴν καὶ καμηλωδὴν πλάρον
μύστην τε πάσης πράξεως βδελυκτέας
καὶ μυσταγωγὸν ἀσεβῶν διδαγμάτων,
ὀλόσφυρον τι καὶ πεπλασμένον τέρας
- 4800 ψιλῆς ἐπινοίας γε καὶ στυγητέας,
θεὸν καλοῖεν ἀτρεκέη, κτίστην ὄλων."
ὁ δ' ὡς πεπονθῶς ἐσχάτην παροιμίαν
ὀνειδέσθην ἐπλυνε τοὺς ἀρχιδύτας,
κόσμον τὰ μωρὰ τούσδε καλῶν ἀλόγως·
- 4805 καπὶ μεγάλης δικάσασθαι συνόδου
πρὸς τούσδ' ἀπειλῶν ἐμμανῶς ἐκεκράγει,
πάπα παρόντος, τῶν προκειμένων χάριν.
ὁμως θυμοῦ λήξαντος ὁ προῶς ἀναξ,
σπουδῇ προέδρου τῆσδε τῆς Κωνσταντίνου,

Mohameti fidentem fidei, ac superiores castigantem Caesares tanquam inscite maledixissent deo; (4785) atque hunc libellum edidit legendum. sed patriarcha restitit audacter, et cum pastore conspirarunt omnes; Thessalonicae praesul inter primos, vir celebratus virtute ac litera, (4790) atque pastorum gloria, Eustathius; zelo divino viscera percutus, novum ac spurium improbavit dogma, dicens "enimvero forem ego indignus episcopali stola atque selio, (4795) prorsusque insanus merito aestimarer, si a paederasta vafro mulione, magistro omnis actus execrandi et doctrinarum scelestarum mysta, qui monstrum quoddam finxit holosphyron (4800) vili mentis partu et detestando, deum dicere omnium creatorem." at Caesar oestro percitus insano probrosus verbis obruit episcopos, mundi quisquillas stolidè appellans; (4805) seque oecumenica minabatur synodo disceptaturum, furiose inclamans, papae interposito de his iudicio. mox ira ommissa mansuetus Caesar praesulis

- 4810 τῷ Θεσσαλίας ἀρχιερέτι συνέβη,
 ἐνδοὺς τὰ οἱ δόξαντα φάναι προφρόνως.
 τέλος δ' ἐπειπὼν καὶ βασιλεὺς τοιάδε,
 ὡς δεῖ σοφόν τε συνετὸν πεφυκότα
 μηδὲν παρακαίρια λαλεῖν θρασέως
- 4815 μηδὲ προβάλλειν ῥήματ' αἰσχρὰ καθάπαξ,
 τοῦ μηνιᾶν ἔπαυσε πρὸς τὸν ποιμένα.
 οὕτω μὲν ἐξήνυστο τὰδ' ὡς ἂν ἔφην·
 τὰ δόγματα δ' ὄριστο τῆδε συνόδῳ
 ὡς τῶν βιβλίων ἀπαλειφῆ παντάπαν
- 4820 “ἀνάθεμ' εἴη τῷ θεῷ τοῦ Μωάμεθ,”
 ἀντεγγραφῆ δ' ἀνάθεμα τῷ Μωάμεθ
 καὶ τῇ διδαχῇ ταῦδε καὶ πάσῃ πλάνῃ.
 καὶ τοῦτο κυρώσαντες οἱ τῆς συνόδου
 τῶν συνόδων λήγουσι καὶ τῶν συλλόγων.
- 4825 Περιπεσὼν δὲ βασιλεὺς δεινῆ νόσῳ
 καὶ γνοὺς ἑαυτὸν πλησιάζοντα μύρω,
 σκῆπτρα παριδῶν καὶ τὰ λαμπρὰ τοῦ βίου,
 ἔλθῶν τε κακῶν εἰς συναίσθησιν ὄλων,
 τὸ τῶν μοναχῶν ἀμφιέννυται ῥάκος·
- 4830 εἶτ' ἀπολείπει τὸν βίον καὶ τὸ κράτος,
 ὀκτὼ κατάρξας καὶ τριάκοντα χρόνους,
 ταφεῖς πατρώα πρὸς μονῆ σεβασμία,
 κλῆσιν φερούση παντοκράτορος λόγον,
 ἧσπερ δομήτωρ βασιλεὺς Ἰωάννης,
- 4835 γυναικὶ λιπὼν σὺν ἀώρῳ τεχνίῳ
 κραταρχίαν τε καὶ διοίκησιν ὄλων.

opera Byzantinae urbis (4810) cum Thessalo pastore pacem fecit, illi concedens liberam sententiam. postremo id quoque dixit imperator, frugi et prudentem virum non decere aspere quicquam inhonestumque loqui; (4815) nec turpia verba prorsus effutire: atque in pastorem furere desivit. hic fuit dicti exitus negotii. tamen in synodo definitum fuit ut e libellis prorsus delerentur (4820) verba “sit anathema Mohametis deo,” sed scriberetur “Mohameti anathema eiusque magisterio et omni errori.” atque hoc perscripto decreto patres fecerunt coetuum synodique finem.

(4825) Postea Caesar gravi morbo implicitur, seque iam mortis proximum cognoscens, sceptrum contemnens splendoremque mundi praeteritaeque vitae iam paenitens pauperem induit monachi tunicalam; (4830) moxque cum sceptro vitam deseruit post annos regni octo et triginta; sepultus sacro patris monasterio, omnipotente cui nomen a verbo, Caesare auctore aedificii Ioanne. (4835) reliquit autem Manuel imperium uxori et aevi teneri filiole.

Ἀνδρόνικος ὁ Κομνηνὸς σὺν Ἀλεξίῳ τῷ υἱῷ Μανουὴλ ἔτος α' καὶ μόνος ἔτη β'.

- Ἐπιβεβηκός τε τῆς κραταρχίας
 παιδὸς Μανουὴλ σὺν τεκούσῃ φιλιτάτῃ,
 ἡλικίαν ἄγοντος ἀπαλὴν ἔτι,
 4840 ἀκοσμίαις πέπληστο Ῥωμαίων πράγῃ
 καὶ πλημμελῶς ἔπασχε καὶ σφόδρ' ἀτάκτως,
 καὶ χεῖρον ἤπερ Φαέθων παῖς ἡλίου,
 ὅτ' ἦν ἐπιβὰς χρυσοκολλήτου δίφρου,
 ὡς μῦθος αἰρεῖ, καὶ τὸ πᾶν ἐφθαρκός τε
 4845 ὑπαλότητι καὶ πλεον γ' ἀπειρία.
 οὗτος γὰρ Ἀλέξιος ἀπαλὸς κράτωρ,
 κνηγεσίαις προστετηκὼς ἐκτόπως
 ἐπηλασίαις καὶ μίμοις καὶ παιγνίοις,
 κοινῶν ὀλίγα φροντίδων γε προουνοῖ.
 4850 μήτηρ δὲ πάλιν καὶ βασιλις Μαρία,
 φροντίδα κοινῶν ἀναθεῖσα πραγμάτων
 πρωτοσεβαστῶ πρωτοβεστιαρίῳ,
 ἄφροντις ἐξήνυεν αὐτῇ τὸν βίον.
 τοῖνον ἀπεπνίγοντο τοῖς τελουμένοις
 4855 οἱ τῆς γερουσίας τε καὶ τῶν ἐν τέλει,
 πρωτοσεβυστὸν ὑφορώμενοι λίαν
 ὡς ἀτεχνῶς τύραννον ἐκ τῶν πραγμάτων.
 Κομνηνὸς δ' Ἀνδρόνικος, οἰκήσεις ἔχων
 καὶ διατριβὰς κατὰ χῶρον Οἶναλον,
 4860 ἐπεὶ πύθαστο τοῦ κρατοῦντος τὸν μόνον,
 ἐκεῖθεν ἦει πρὸς πόλιν Κωνσταντίνου,

*Andronicus Comnenus cum Alexio Manuclis filio an. 1.
 et solus an. 2.*

Cum Manuclis filius ad imperium cum sua dilecta matre pervenisset, teneram adhuc exiens aetatem, (4840) Romana res susque deque perturbata pessime habebat valdeque incomposite, magis quam cum Phaethon solis filius aureum regens, veluti est in fabulis, currum, mundana cuncta exurebat (4845) ob puerilem suam imperitiam. Alexius hic tener imperator, assiduis vacans perditis venatibus, equitationi, mimis, et aliis ludicris, tenuem rei publicae curam gerebat. (4850) Maria item genitrix regina, negotiorum commisso regimine protosebaste protovestiariorum, expertem curis vitam agitabat. suffocabantur interim tributis (4855) cuncti optimates ac senatores; atque suspectam magnopere habebant protosebastum veluti tyrannum. Comnenus autem Andronicus, habitans longa iam mora in Oenaeo oppido, (4860) postquam rescivit de monarchae obitu, illinc Byzantium coepit accedere, omnes decipiens fallensque sermonibus

- πάντας ἀπατῶν καὶ φενακίζων λόγοις
 οἷς ἐντύχοι γ' ἄν, τοῖς δ' ἀποῦσι καὶ γράφων,
 ὑπὲρ κρατοῦντος τὴν ἔλευσιν τιθέναι
 4865 καὶ τοῦ φυγεῖν κίνδυνον ἔρποντα θέλειν
 ἄνακτι τῷδε τοῦδε τῇ συμμαχίᾳ,
 καὶ τοῦ φυλάξαι βιβλίον τῶν ὀρκίων,
 ὃ πρὸς βασιλεῖς ἦν ὁμωμοκῶς πάλαι,
 ὅτε προσῆλθεν ἄνακτ' ἐκ τῆς Χαλδίας.
 4870 τοῦτον γὰρ Ἀνδρόνικον ὄντα φυγάδα
 ἔθνων τε πολλῶν διαμεύσαντα τόπους,
 παρὰ δ' Ἀλτούχω τῷ κρατοῦντι Χαλδίας
 τέλος καταλύσαντα καὶ πεπαιυμένον
 ἄλλης τε πικρᾶς καὶ μακρῶν περιδρομῶν,
 4875 μετακαλεῖται Μανουὴλ αὐτοκράτωρ
 καὶ δεξιῶνται δωρεαῖς φιλοφρόνως,
 καὶ πρὸς πόλιν Οἴναιον στέλλει διάγειν,
 δοκούς πρὸς αὐτοῦ πρὶν γε προσδεδεγμένους
 ὁρθῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης καὶ φιλίας.
 4880 ἔπειτ' ἀπῆρεν, ὡς ἔφη, ἐξ Οἴναιου
 Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος, Σίσυφος τρόπους,
 χώρας δ' ἐπιστὰς τοῖς ἔθροις Παφλαγόνων
 πολλοὺς ἐπεσπίασατο πρὸς συμμαχίαν
 καὶ συνερπίθους τῆς ἑαυτοῦ κακίας.
 4885 μεθ' ὧν ἐπιὼν πάντα κυκῶν ἐστράβει,
 καὶ μᾶλλον ὥπερ προυτίθει δελητίῳ,
 ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ νέου βασιλέως
 ἅπαντα καὶ δοῦν μηχανῶτο καὶ λέγειν.

4882 δ' om V

praesentes verbis, literis longinquos, seque pro Caesaris salute adesse, (4865) atque ut periculum latens effingeret novus monarcha per suum auxilium; denique ut fidem tueretur datam regiae domui, sacramento adhibito, cum e Chaldaea redux ad aulam venit. (4870) hunc Andronicum enim, qui exsul fuerat multasque gentium sedes permutaverat, atque apud Altuchum Chaldaeae principem postremo versabatur, ibique demum finem molesti erroris cursuumque fecerat, (4875) Manuel imperator revocavit, donisque exceptum perhumaniter in Oenaeo urbe hospitari iussit, iuratum tamen antea promissum exigens fore in officio ac fide permansurum. (4880) Oenaeo discessit posthinc, ut dixi, Comnenus Andronicus Sisyphii moris, atque Paphlagonum occupatis locis multorum sibi suppetias adiunxit suaeque improbitatis socios fecit. (4885) quibus stipatus cuncta perturbabat, illa praesertim abutens fraude, quod se pro novi Caesaris salute cuncta fingeat agere atque dicere. sane protose-

- πρωτοσεβαστὸς δ' ἦν πάλιν μισητός
 4890 καὶ πᾶσιν ἀπόστοργος ἐκ δυσπραξίας,
 ὡς τῶν καθ' αὐτὸν ὑπερόπτης τυγχάνων
 καὶ βασιλείας ἀνέχων τὰς φροντίδας·
 οὐδὲν γὰρ ὑπῆν τῆς ὅλης κραταρχίας
 ὃ μὴ διεξήγνωστο τοῦδε τῷ κράτει.
 4895 τῷ τοι πρὸς Ἀνδρόνικον ἅπανα πόλις
 ἐλπίδας ἀνέτεινε τῆς σωτηρίας,
 καὶ τόνδ' ἐκάλεε τῆς τυραννίδος λύτην,
 καὶ παρεκάλεε γράμμασι λαθριδίαις
 τὴν εἰς βασιλεύουσαν εἴσοδον πόλιν
 4900 καταταχῆσαι μηδένα δεδοικῶτα,
 ἀλλ' ὑπτίαις, ὃ φασι, χερσὶν ἀσμένως
 ἀναπετασόντων γε τῷδε τὰς πύλας.
 ὃ δ' ἀσμένως μὲν καὶ τὰδ' ἦν δεδευμένος,
 ἀεὶ δ' ἐχώρει πρὸς σαφῆ τυραννίδα,
 4905 χώραις ἐπιῶν φρονεῖοις τε καὶ τόποις.
 ἐπεὶ δ' ἐπέστη καὶ Βιθυνῶν Νικαίᾳ
 καὶ τήνδ' ἐλεῖν ἔσπευδεν αἰμύλοις λόγοις,
 οὐκ ἔσχεν αὐτοῦ τοῖς λόγοις πειθηνίαν,
 ἀλλ' ἐμφανῶς ἦν ἀτίνακτος ἀπύταις.
 4910 ἀλλ' ὡς ἐπιβέβηκε τῆς Νικομήδους
 καὶ τήνδ' ἐπισπάσατο πρὸς συμμαχίαν,
 μεθ' ἱκανῆς ἔσταλτο ταξιαρχίας
 στρατηγὸς Ἀνδρόνικος Ἄγγελος θέσειν
 πρὸς ἀντιπαράταξιν ἅμα καὶ μάχην·
 4915 ὃς ἐκτομῆα συμπλακεῖς Ἀνδρόνικου,

4915 τοῦ Ἀνδρονίκου V

bastus in odio erat (4890) vulgoque detestabilis ob actus suos, quoniam mortales cunctos despiciebat sibi que uni rem publicam vindicabat: nil enim erat in universo imperio quod huius potestati non pareret. (4895) quare cuncta metropolis spem salutis in Andronico reponerat uno, atque hunc tyrannidis appellabat vindicem, et clandestinis invitabat literis ut ad regalem adventare urbem (4900) omni seposito festinaret meta: nam se prompto cives dicebant studio urbanas illi portas aperturos. hos ille audiebat perlibenter nuntios, iamque affectabat manifesto tyrannidem (4905) castellis occupandis ac provinciis. accessit etiam Nicaeae Bithyniae, eamque blandis tentavit sermonibus: sed illa verbis minime gessit morem, eiusque fraudibus fuit insuperabilis. (4910) sed cum occupavisset Nicomediam eamque suis iam partibus adiunxisset; missus est cum iusto copiarum numero dux Andronicus cognomento Angelus, ut bello aperto hostibus resisteret: (4915) qui cum

- ἐκ Πιπλλαγόνων στρατιᾶς ἡγουμένῳ
καὶ γηπονούντων, ἀδαῶν ὅλως μάχης,
ἤττητο κακῶς, καὶ τρέχει πρὸς τὴν πόλιν.
ἤττημένον γοῦν εἰσδραμόντα τὴν πόλιν
- 4920 *χρήματ' ἀπῆτον καταθέσθαι σὺν τάχει,
ὄσα πρὶν ἀνάλωσε πρὸς μάχας φθάσας.
ὄθεν λυπηθεὶς πρὸς φυγὴν εὐθὺς βλέπει
μεθ' υἱέων ἕξ, ὀπλιτῶν ῥωμαλέων,
καὶ τῆς πρὸς Ἀνδρόνικον ἄπτεται τρίβου,*
- 4925 *ὃς θάρσος ἄρας Ἀγγέλου παρουσίᾳ,
πορθεῖν ἐάσας καὶ κατατρέχειν τόπους,
εὐθὺ μετ' αὐτοῦ τῆς Κωνσταντίνου τρέχει.
καὶ δὴ πεφθακῶς πλησίον Χαλκηδόνας
σκηρὴν ἐκεῖ πῆγνυσι καὶ παριμένει.*
- 4930 *πρωτοσεβαστὸς δ' Ἀλέξιος οὐκ ἔχων
πέζῃ στρατιᾷ καθελὲν ἀποστάτην,
τόνδ' ἀπελάσαι δεῖν κρίνει ναυμαχίᾳ.
πλείστας τριήρεις τοιγαροῦν ἔξαφτόσας,
καὶ ταῖσδε καλύψας γε τὴν Προποντίδα,*
- 4935 *καὶ τὸν μέγιστον Κοντοστέφανον Δοῦκαν
δεῖξας στολάρχην τοῦ στόλου καὶ προστάτην,
πρὸς τὴν κατ' ἐχθροῦ δυσμενοῦς πέμπει μάχην
ἧ καὶ φυλακὴν τῆσδε τῆς Κωνσταντίνου.
μετὰ βραχὺ δὲ πρόσβις ἐκ βασιλείῳς*
- 4940 *σταλεῖς πρὸς Ἀνδρόνικον ὁ Ξιφιλῖνος,
εἷς τῶν ἀρίστων ἐντρόφων ἐκκλησίας,*

4924 Ἀνδρόνικου V

eunucho Andronici congressus, duce copiarum Paphlagoniarum, rudium quamvis belli agriculturalum, turpiter profligatus Byzantium fugit. ergo cum victus rediisset ad urbem, (4920) ab eo pecuniam statim repetebant cives, quam belle gerendo insumperat; quod aegre ferens maturavit fugam quam sex armatis fortibusque liberis, et rebem recta ad Andronicum contulit. (4925) qui roboratus Angeli praesentia, aliosque omitens occupare locos, cum Angelo Byzantium direxit iter; et cum Chalcidonia esset in vicinia, ibi tentorium fixit substituitque. (4930) protosebastus haud potis Alexius exercitu pedestri rebellem opprimere, nauticis copiis resistendum censuit; cum ergo plurimas instruxisset triremes, ita ut totam implerent Propontidem, (4935) et Contostephanum maximum Ducam scholarcham creavisset summumque ducem, iussit cum hoste invito decertare, vel certe Byzantinam tutari urbem. paulo post missus legatus a Caesare (4940) ad Andronicum ivit Xiphilinus, unus illustrium

- ἐπαγγελίας ἀφθόνων δωρημάτων
 αὐτῷ προσῆγεν ἀξίων τε μειζόνων,
 εἰ σκέμμ' ὑφεικῶς τὸ προκείμενον τάχος
- 4945 παλίνδρομος γένοιτο χωρὶς αἱμάτων.
 ὁ δ' οὐ προσέσχεν· ἐμβριθῶς δὲ μηνύει
 (παραιφύσει δ', ὡς φησι, τοῦ Ξιφιλίνου)
 ὡς εἴ περ Ἀνδρόνικον ἀθροῆσαι θέλεις
 πάλιν ἐπανήκοντα σὺν ἡσυχίᾳ,
- 4950 πρωτοσεβαστὸν ἀπέλασον ἐκ μέσου,
 καὶ πλημμειλέας εὐθύνας ἐκτιννύτω.
 σὲ δ' ἢ τεκοῦσα βασιλῆς, ἄναξ, πάλιν
 κατὰ μοναχὸς τὴν τρίχα κειραμένη,
 βίον βιούτω καθ' ἑαυτὴν ὡς δέον.
- 4955 σὺ δ', ὡς πατρώα διαθήκη βούλεται,
 κληροῦχος ὢν ἄνασσε τῆς κραταρχίας.
 οὐπω παρηλθὼν ἡμέραι σὺν γὰρ πάντῃ,
 καὶ παραλαβὼν τὰς τριήρεις δοῦξέ μ' ἔγχευ
 χωρεῖ πρὸς Ἀνδρόνικον ἀπτόρω τάχει·
- 4960 καὶ τοῦτ' ἐπῆρε τοῦ τυράννου τὸ θράσος,
 πρωτοσεβαστὸν δ' ἠφάνισε καθάπαξ.
 τοίνυν ἀποστάς τοῦδ' ἄπας τῶν ἐν πόλει,
 βαλὼν τε τοῖς σκώμμασιν ἀνέδην,
 προστίθεται δὴ φανερώς ἀποστάτῃ,
- 4965 καὶ τοῦδε γῆρας καὶ φνὴν ἦν σεμνύων.
 πρὸς τοῖσδ' ἀνείντο παῖδες εἰρκτῆς ὡς τάχος
 αὐτοῦ τυράννου καὶ κατακλείστων στίφος·

4963 αὐτὸν ἀνέδην?

ecclesiae alumnorum, ipsi oblaturus plurimam pecuniam et dignitatum titulos summarum, si, quod susceperat, omisso molimine (4945) statim incruentus retro cederet. renuit ac superbe respondit ille, ut fama est, hortante Xiphilino, "si quidem, Caesar, Andronicum aves retro pacifice cedentem cernere, (4950) protosebastum loco depelle, crimumque poenas ab eo reposece. praeterea regina parens tua, monacharum instar attonsa comam, vitam, ut par est, solitariam degat: (4955) tu vero, ut est in patris supremis tabulis, heres imperii regnato legitimus." paucis deinde elapsis diebus dux magnus, sumptis secum triremibus, ad Andronicum celeri cursu fugit; (4960) quae res tyranni extulit audaciam, protosebastum autem prorsus fregit. passimque populos in urbe rebellans hanc impudenter appetebat conviciis, apostataeque partibus adhaerebat, (4965) eius demirans formam et senectam. insuper filii liberantur carcere tyranni eiusdem, aliique plurimi: clauditur autem,

- καθέρωνται δέ, φεῦ τύχης τῆς ἀστάτου,
 πρωτοσεβαστὸς ἐν μέσοις ἀνακτόροις,
 4970 καὶ σβέννεται δὴ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων,
 Ἀνδρονίκου κρίναντος ὧδ' ἀποστάτου
 μετὰ φεινῶν προκρίτων γερονσίας.
 ὅστις ἀπῆρε πρὸς πόλιν βασιλίδα,
 καὶ τῷ βασιλεῖ προσκύνησιν προσνέμει
 4975 βαθεῖαν, εἰς γῆν τανυθεῖς καὶ δακρῦων.
 κοινῶν ἔπειτα πραγμάτων δεδραγμένος
 ἐχρητὸ τοῖσδε καθ' αἰ δεδογμένον,
 κνηγεσίοις βασιλεῖ προσανέχειν
 ἐνδοῦς ὁ δεινὸς παιδίαῖς τε προσφύροις
 4980 μετὰ φυλάκων δυσμενῶν κατασκόπων.
 Ἐπειτ' ἀνεζώσατο κοινῶν φροντίδα
 βροτῶν Ἐριννὸς καὶ φιλαίματος κύνων
 ῥέκτης τε κακῶν Ἀνδρόνικος, ὃ πάθους,
 καὶ φανερῶς ἤψυτο τῆς τυραννίδος.
 4985 ἀμείβεται μὲν δωρεαῖς ἄβραῖς πάνν
 ἄλλους τε πολλοὺς καὶ πλεόν Παφλαγόνιας
 τοὺς τῷδε συμπράξαντας ἀποστασίαν,
 τιμῇ δὲ λαμπραῖς καὶ μεγάλαις ἀξίαις
 οὗς εἶχε πιστοὺς καὶ συνεργοὺς κακίας.
 4990 ἀνδρῶν ἐριτίμων δὲ καὶ λαμπρῶν γένοι
 οἱ μὲν φυλακαῖς ἐγκαθέρωνται ἄλόγως,
 οἱ δ' οἰκίας τε συγγενῶν καὶ πατριδος
 μακρὰν ἀπηλεύοντο χωρὶς αἰτίας,

4968 τῆς τύχης τῆς V 4975 τανυθεῖς?

o fortunae inconstantia! protosebastus regio in palatio, (4970) eique lumen oculorum exstinguitur, sic decernente Andronico rebelle cum splendorum procerum corona. tum ipse ad urbem adventavit regiam, regique humile obtulit obsequium, (4975) humi prostratus, lacrimas profundens. exin correptis rei publicae habenis coepit ad arbitrium cuncta suum gerere. et regem quidem occupabat venatibus astutus homo et lusibus idoneis, (4980) custodia septum vigili et malivola.

Ipse regendi imperii suscepit curam, mortalium dira Erinnyes, cruentus canis, maleficus Andronicus, proh calamitas! ac manifestam invasit tyrannidem. (4985) et praemiis quidem ornavit eximiis cum alios multos tum apprime Paphlagonas, qui rebellandi sibi auxilium tulerant; ac dignitates splendidas sublimes amicis suis attribuit et noxae sociis. (4990) illustres autem viros et stirpe nobiles partim iniusto carcere conclusit, partim domo, cognatis, patria procul nullius pepulit

- ἄλλοι δ' ἀπεσβέννυντο λύχρους δμμάτων.
 4995 καὶ πάντα μεστὰ συμφορᾶς ἦν καὶ πάθους,
 πλήρη δακρύων καὶ στεναγμῶν καὶ γόων.
 ἔσπευδε καὶ γὰρ Ἀνδρόνικος ἐκ μέσου,
 ὡς συνελὼν εἶπομι, θείναι ταχέως
 προύχοντας ἄνδρας, εὐγενεῖς βουλευφόρους,
 5000 ῥώμη διαφέροντας ἢ καὶ συνέσει,
 ὡς δ' ἀδεῶς τε κωλύμης πάσης δίχα
 ἄρδην τὸ βασιλεῖον ἐκτρίψῃ γένος.
 ὃ δ' αὖ σουλτάνος, Μανουὴλ γνοὺς τὸν μόνον,
 κατέσχε Σωζόπολιν ἄλλας τ' αὖ πόλεις
 5005 καὶ τὸ Κοτυαεῖον ἄστυ τῆ μάχῃ,
 Ῥωμαϊκὰ δὲ καὶ πρόσοικα χωρία
 πλεῖστα παρεστήσατο τῷ μάχης νόμῳ.
 ἔπασχον οὐχ ἦτιον δὲ δυστυχεσιτάτως
 Ἀσιαναὶ κῶμαι τε καὶ πολλαὶ πόλεις
 5010 ἔξ ἐμφυλίου στάσεως φθισιβρότου.
 Εὐνοὺς βασιλεῖ καὶ φιλόστοργος θέλων
 δοκεῖν πανοῦργος Ἀνδρόνικος τυγχάνειν,
 χερσὶ στεφθῆναι ποιμένος σπεύδει τύχη
 τὸν Ἀλέξιον αὐτοκράτορ' Ἀδσόνων,
 5015 ὄντιν' ἐπ' ὤμων ὡς ἄνακτα βασιτάσας
 ἐπ' ὀκρίβαντος ἀνάγει δακρυχέων·
 ὅθεν τισὶν ἔδοξε πατρὸς βελτίων
 καὶ κηδεμῶν εἶναι τις ἄνακτος νέου.
 ἄρας δὲ τόνδε κατέρραξεν εἰς χάος,

criminis convictos; alios denique oculis privavit. (4995) ergo ubique miseria, ubique dolor, suspiria ubique, lacrimae, eiulatus. nam properabat Andronicus homines, breviter ut dicam, tollere de medio vel genere conspicuos vel consilio (5000) vel forti manu praeditos vel prudentia, ut tuto, remoto obice, regium genus funditus extereret. at Manuelis Sultanus morte cognita Sozopolim occupavit aliasque urbes (5005) et Cotyaeam arcem armata manu; insuper terras Romanorum proximas plurimas sibi vindicavit bellans. nec vero interea minus laborabant per Asiam pagi rustici multaeque urbes (5010) civili seditione cum variis caedibus.

At enim callidus Andronicus, volens studiosus regis ac peramans videri, a patriarcha mox coronari iussit imperatorem Romanorum Alexium, (5015) quem ipse propriis humeris ut regem extulit sublimem in suggestam cum fictis lacrimis; quamobrem vulgo est creditus patre melior, regisque adolescentis tanquam tutor. sed enim hunc proiecit mox

- 5020 ὡς που μελωδεῖ Δαβὶδ ὁ προφητᾶναξ.
μετὰ δὲ τὸ ξύμπαντας ἐκ μέσον δρᾶσαι,
ὡς κυριεύων τῆς ὅλης κραταρχίας
καὶ τήνδε καθὼς ἐσκόπει διεξάγων,
ἀναπολῶν ἦν κατὰ νοῦν ὁσημέραι.
- 5025 καὶ πρῶτα μὲν, φεῦ τῆς ἀπανθρώπου δίκης,
μόρον κατακέκριεν ἄδικον πάνν
τῆς βασιλίσσης, αἰτίας ἀναπλάσας·
ἦν ἀπαγαγὼν πνιγμονῇ πικρᾷ βίου
(σῆς ἀνοχῆς, εὐσπλαγγνε Χριστέ μου λόγε!)
- 5030 ψάμμω κρυβῆναι τῆσδε νεκρὸν ἀτίμως
ἄκταις κελύει τῆς θαλάσσης ὡς τύχοι.
σπουδῇ δ' ἔπειτα φρατρίας Ἀνδρονίκου
συμβασιλεύειν Ἀνδρόνικος προκρίθη
νέω βασιλεῖ καὶ κράτος συνδιέπειν.
- 5035 καὶ καταλαβὼν τὸν Θεοῦ μέγαν δόμον
καὶ ταινωθεὶς ὡς ἔθος στεφηφόροις,
ἄρτον δεῆσαν οὐράνιον λαμβάνει,
καὶ κατὰ φρικτῶν ἄνυμι μυστηρίων
ἧ μὴν φυλάζειν τῷ νέω στεφηφόρῳ
- 5040 πίστιν ἀκραιφνή, καὶ νειεῖν τοῦδε κράτει
τὴν δυνατὴν σύναρσιν ὡς πατὴρ φίλος.
ἐπεὶ δ' ἔσω γένοιτο τῶν ἀνακτόρων
ἀναγορένθεις βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
ἔφορκος Ἀνδρόνικος, αἰμύλος φύσει,
- 5045 μνήμην φέρων ἔναυλον ὄρκίων ἔτι
ὡς θῆρ ἔφορμῆ τῷ νέω στεφηφόρῳ,

in baráthrum, (5020) ut David ait alicubi, rex fatidicus. iam postquam omnes sustulit e medio, mente agitabat sedula quotidie quo pacto totum raperet imperium proque suo voto gereret ac libito. (5025) in primis igitur, o diram sententiam! morte reginam damnat iniustissima criminibus confictis, eamque laqueo crudeli suffocatam vita spoliat; atque, o patientiam, Christe bone, tuam! (5030) arena iubet obrui cadaver, marino abiectum littore sine honore. mox coniuratae suae factionis studio socius imperii Andronicus dicitur, ut iuvene cum rege rem summam gereret. (5035) igitur progrediens in templum maximum, more solemnibus, redimitur stemmate, atque caelesti rite pane vescitur; ibique formidandis in mysteriis iurat se fidem adulescenti regi (5040) immotam servaturum, eiusque imperio pro viribus faurum, ut patrem decet. deinde regionem ingressus palatium acclamatusque rex et imperator, perfidis Andronicus blanditiis usus, (5045) recentem sacramenti memoriam gerens,

- καὶ τὸνδ' ἐθουρήσατο. φεῦ οἰκτροῦ πάθους·
 τόξου γὰρ αὐτὸν πνιγμονῇ νευρῶς νύκτωρ
 βίου παρόντος δυστυχῶς ὑπεξάγει,
 5050 ἐπεισεσόντων τῷδε τινῶν ἀδίκως.
 καὶ σῶμα μὲν δίδωσι θαλάττης βύθῃ,
 τὴν δ' αὖ κεφαλὴν σώματος τετμημένην
 ἐν παραβύστῳ κατακοιτίζει τόπῳ.
 Οὕτως Ἀλεξίου δὲ λιπόντος βίον
 5055 Ἀνδρόνικος μόναρχος ᾤφθη τοῦ κράτους,
 πολὺς ἀνὴρ, ἀποφράς, κακῶν ῥέκτης,
 ἀνδρῶν Ἐριννὸς καὶ φιλαίματος κύων,
 δράκων δαφεινός, σκορπιός βροτοκτόνος,
 κακὸν τι τετμέριον, Αἰδῆς παμφάγος,
 5060 Στῆς συμφορῶν γέμουσα δακρύων γόων,
 φέναξ, σοβαρός, ἀγέρωχος τὸν τρόπον,
 ἀπατεῶν, θάψ, ποικίλος χαμαιλέων,
 τῶν καθ' ἑαυτὸν ὀργιλώτατος γέρων,
 καὶ μισοφαγῆς, δυσμενῆς ὑπηκόοις,
 5065 δῆμιος ἀνδρῶν εὐγενῶν ἀριστέων,
 καὶ βασιλείου τοῦ γένους ἀναρέτης.
 ὃς παραλαβὼν τὴν ὄλιαν αὐταρχίαν
 μνηστῆ συνήφθη πρὸς γάμους Ἀλεξίου
 λίαν ἀθέσμως, φιλόπορος ὢν γέρων.
 5070 ἐκλιπαρεῖ δὲ πατριάρχην ποιμένας
 τοῦ πρὸς Μανουὴλ ὀρκίου λαβεῖν λύσιν·
 οἱ δ' ὡς τὰ πάντα πρὸς χάριν καὶ φιλίαν

Illico regem iuvenem aggreditur, eumque mactat, proh lugubre facinus! etenim arcus nervo noctu strangulat, sicque infelicem vitae imponit finem, (5050) usus ad id quorundam iniquo officio. et corpus quidem mergit profundo mari, avulsam autem cervicibus caput secreto loco sepeliendum curat.

Sic ergo Alexii deserente vitam (5055) solus imperium tenuit Andronicus, vir canus, detestandus et maleficus, civium Erinny's, caedique anhelas canis, draco cruentus, scorpiusque letifer, horrendum monstrum, Orcas insatiabilis, (5060) Styx plena miseriis gemitibus lacrimis, dolosus, tetricus, moribus superbis, deceptor, assentator, versipellis, varius, senex suorum temporum furiosissimus, lucifugus, et in subditos ira plenus, (5065) natorum loco nobili virorum carnifex, denique regiae extinctor prosapiae. qui summo rerum occupato imperio Alexii sponsam sibi nuptiis iunxit scelere manifesto scortator senex. (5070) quin sacramenti Manuelli praestiti a patriarcha petiit atque episcopis absolutionem; qui servientes gratiae pro suo ligandi solvendique arbitrio divinitus con-

- δεσμῆν τε λύειν πρὸς Θεοῦ δεδεγμένοι,
 ἀμνηστῆσαν ἔνειμον ἡγορημένων
 5075 καὶ λύσειν ὄρκων δυσλύτων τῷ πεμπέλω.
 καὶ φαῦλον ἔσχον ἀντιμισθίαν γέρας,
 σφᾶς συνεδρεύειν, εἰ τύχοι, καθημένω.
 Τούτου τυραννήσαντος, ὡς ἔφη λόγος,
 ἀποστατοῦσι τοῦ κράτους τῶν Ἀυσόνων,
 5080 εἶκειν τυράννω μὴ θέλουσαι πρὸς βίαν,
 Προῦσά τε καὶ Νίκαια Βιθυνῶν πόλεις.
 στρατιὰν οὐκοῦν Ἀνδρόνικος ὀπίστας
 εὐθὺ Νικαίας ἔεται, θυμοῦ πνέων,
 καὶ τήνδ' ἔλειν ἔσπευδε τειχομαχίαις
 5085 καὶ μηχαναῖς γε καὶ μάχαις πολυτρόποις.
 οὐδὲν πλέον δ' ἤννευ ἰστάς τὴν μάχην,
 ἀλλ' ἦν ἀσυνῆς ἀτίνακτος ἢ πόλις
 ταῖς μηχαναῖς τε καὶ βελῶν ταῖς νιφάσιν.
 ὁμῶς ὑπέκει βασιλεῖ συμφωνίᾳ,
 5090 καὶ τὴν πρὶν ἀπέλαβε τάξιν ἐννόμωσ,
 Νίκαια καλλίπυργος, εὖ ὤκισμένη.
 ἐφίστατο δὲ καὶ Προουσαίων πόλει
 μετὰ στρατιᾶς βασιλεὺς ῥωμαλέας,
 καὶ χάρακα θεῖς τειχομαχίαις ὄλαις
 5095 καὶ μηχαναῖς ἔσπευδε κατελεῖν πόλιν·
 ἀλλ' ἢ πόλις ἦν ἀντέχουσ' ἐρρωμένως,
 καὶ μηχανὰς λύουσα ῥᾶστα καὶ μάχας.
 καὶ συμπλοκαὶ δ' αὖ ἔξ ἑκατέρου μέρους
 πολλύκις ἦσαν ἡμέρας πεπραγμέναι.

cesso dederunt veniam, (5075) tam gravi sacramento solventes senem; ridiculumque rettulerunt praemium, ut cum ipso interdum considerent.

Hoc exercente, ut diximus, tyrannidem a Romanorum defecere imperio, (5080) propterea quod tyranno parere nollent, urbes Bithyniae Prusa et Nicaea. Igitur Andronicus instructo exercitu statim Nicaeam pergit, iram spirans; quam nitebatur capere moenia quatiens, (5085) et machinis et vario pugnae genere. nec tamen bene evenit oppugnatio, sed firma urbs perstabat atque incolumis machinas contra telorumque nimbos. sed regi demum, acceptis condicionibus, (5090) cessit, ad pristinum ordinem revertens, Nicaea pulchris domibus turrisque instructa. tunc Prusam Andronicus castra transtulit exercitu cum valido, structisque vineis et vallo circumiecto variisque machinis (5095) urbem summis viribus conabatur capere. sed tamen illa resistebat fortiter, propulsa-
batque machinas et aggressiones. sic pugnabatur ab utroque exercitu,

- 5100 καὶ τοῦτ' ἐπὶ μέγιστον ἰδρᾶτο χρόνου.
τέλος λεπισθέντος δὲ τείχους βραχὺ τι
καὶ τοῦ σεσεῖσθαι δόξαν ἄστοις εἰσάπαν
κλίσειν τε παθεῖν ἐμβολόντος ἐσχάτην,
πᾶς τις μαχητῆς ἔνδον ἀνείδη χέρας,
5105 ἐναποθανῶν παρὰ βραχὺ τῷ δέει.
ἐντεῦθεν εἰσῆλασαν ἔνδον εἰς πόλιν
οἱ τήνδ' ἔλειν σπεύδοντες ἄνευ κωλύμης,
χρησάμενοι κλίμαξι πρὸς συνεργίαν.
ὁ δ' Ἀνδρόνικος εἰσπεπαικῶς εἰς πόλιν,
5110 ὡς ἄγριος θῆρ, ὡς λέων βρυχητίας,
πάντας παρανάλωμα θυμοῦ καὶ ξίφους
μικροῦ κατειργάσατο, φεῦ τοῦ πάθους,
τοὺς μὲν παραδοὺς πικροτάτῳ θανάτῳ,
τοὺς δὲ στερήσας τοῦ φάους τῶν ὀμμάτων.
5115 ὣν δ' αὖ πόδας τέτμηκεν ἄμφω πρὸς βίαν,
καὶ χεῖρας ἄλλων, αἰμοχαρῆς καρδία·
οὗς δὲ στερεῖ φάους τε καὶ τῶν δακτύλων,
ποδῶν πάλιν ἄλλους τε καὶ τῶν ὀμμάτων.
Θεόδωρον δ' Ἄγγελον, οἰκτίστον πάθους,
5120 ἤϊθεον κάλλιστον, ἄνδρα γεννάδαν,
ἐξ ὀμμάτων θεῖς θυσανάλγητος γέρων,
ἔνθ' ἐπιθεῖς εὐτελεῖ πομποῦ δίχα,
γῆς Ῥωμαϊκῆς ἀπελαίνει μακρόθεν·
ἀλώμενον Τοῦρκοι δὲ τόνδ' εὐρηκότες,
5125 ἀπαγαγόντες εἰς ἐναντῶν οἰκίας,

5112 φεῦ φεῦ?

saepe repetitis per diem proeliis, (5100) bellumque longo trahebatur tempore. postremo cum laborasset murus leviter, subrutam cives prorsus crediderunt, et mox ruinam tracturum extremam; quae res bellantium intus resolvit manus, (5105) mortaliq̄ue animos pulsavit metu. tunc obsessores, repugnante nemine, in urbem irrumpabant studio alacri, superabantque appositis moenia scalis. porro Andronicus ipse in urbem irruit (5110) ceu violenta fera leoque rugiens, suaeque irae et gladio, pro dolor! cives cunctos propemodum consumendos tradidit. atque alios quidem diro supplicio enecuit, aliis exstinxit lumen oculorum, (5115) aliis utrumque pedem abscidi iussit, at manus aliis, heu sanguinarium animum! hos oculis digitisque privavit simul, illos vicissim pedibus atque oculis. at Theodorum Angelum, heu diram poenam! (5120) adulescentem nobilem et pulcherrimum, effossis oculis senex crudelissimus asino villi imposuit absque duce, Romanisque finibus procul expulit; quem errabundum invenientes Turcae (5125) suis receperunt domibus et ho-

ἐπιμελείας ἀξιοῦσιν ἀξίας.

Λέοντα δ' αὖθις Συνέσιον τοῦπικλην
καὶ τὸν Λαχανᾶν Μανουήλ, ἄνδρους ξένους,
μετὰ δεκάδος τετραπλῆς ποσουμένης

5130 ἀνδρῶν ἀρίστων, ἐγγενῶν ἀριστέων,
οἰκτρῶς ἀπηώρησε δένδρων τοῖς κλάδοις
παραπεφυκῶτων γε Προυσαίων πόλει.
ποιναῖς δ' ἀπηνῶς ὑποβαλὼν μυρίους
ἐκεῖθεν ἤκε πρὸς Λοπάδιον πόλιν,

5135 κακεῖ παραπλήσια τοῖς πρῶτῃν δρώσας,
ἐπισκόπων ἓνα τε θεῖς ἐξ ὁμμάτων,
οὐκ εὐαφρόμως ἀλλὰ συνθεῖς αἰτίαν,
πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἔρχεται πόλιν,
γαυρούμενος Καδμεῖα δυσκλεῶς νίκη,

5140 γαννύμενός θ' αἵμασι τοῖς ἐμφυλοῖς.
Ἦν Ἀνδρονίκῳ καὶ Θρασοῦς ὑπηρέτης,
ὄμοιος, ἧ λέγουσι, παραπλησίῳ,
θερμοουργός, αἰσχρός, ἀποφράς, μιμιφόνος,
προαιρέσει σύμμορφος αὐτοῦ δεσπότη,

5145 τῶν συμφορῶν ὄργανον, ἀνὴρ αἰμάτων,
πλήρης κακίας καὶ χόλου καὶ πικρίας,
ἀκαμπὲς ἀμελικτον ἦθος εἰσφέρων,
καλούμενος Στέφανος ἐξέτι νέου,
τῆς ὕβρεως στέφανος αἰσχύνῃς ἅμα,

5150 ἐπάνυμον δ' Ἄγιοχριστοφορίτης,
ἧ μᾶλλον εἰπεῖν Ἀντιχριστοφορίτης.

spitio, et qua par erat confoverunt cura. Leonem item cognomine Synesium et Manuelem Lachanam, egregios viros, cum quadraginta circiter ornatisimis (5130) deque primaria nobilitate hominibus, miserabiliter ramis suspendit arborum, quae circa urbem Prusam germinabant. sic post infictas quamplurimis poenas illum ad urbem transiit Lopadium, (5135) ibique pari grassatus saevitia, excaecatoque etiam uno episcopo, non quasi temere sed conficta causa, ad principalem urbem pedem rettulit, gaudens Cadmea misere victoria, (5140) atque civili sanguine fuso gestiens.

Habebat Andronicus audacem famulum similem prorsus, ut aiunt, suo simili, acrem, audacem, turpem, sanguinarium, seque studiose conformantem domino; (5145) malorum instrumentum, cruentum virum, plenum malitia acerbitate bile, immitti rigidaque natura praeditum, Stephanum, id est coronam; a puero dictum, coronam nempe infamiae et contumeliae; (5150) martyris quidem nomen prae se ferentem, sed An-

- τούτῳ βασιλεὺς δογάνῳ κεχημένος
 πλείστους ἀνήρει κατέλευεν ἠδίκει·
 δι' οὗ γε κατέλευσεν ἀδίκῳ κρίσει
- 5155 καὶ Δούκαν Ἀνδρόνικον σὺν Μακροδοῦκα,
 ἄνδρας ἀρίστους, εὐγενεῖς στρατηγέτας·
 τειχῶν γὰρ ἔκτος ἐν βασιλείοις δόμοις
 ἄνακτος ὄντος, Μαγγάνῃ κεκλημένοις,
 ὁρμῆς τε πλείστης συνδρομῆς παντὸς γένους
- 5160 ἔκεισε προστάγματι σινηθροισμένον,
 ἔξάγεται δὴ τῶν ἐκεῖ που δωμάτων
 ἀνδρῶν λεχθεῖσα δυνὰς ὡς θανουμένη,
 καὶ παρὰ πάντων λιθολευστεῖται τάχος,
 Στεφάνου κατάρχοντος ἀνόμου φόνου
- 5165 καὶ πάντα θαρρύνοντος εἰς φονουργίαν.
 εἶτα νεκροὺς σφῶν, ᾧ μισανθρώπου τρόπου,
 ξύλοις ἀπώρησαν ἄστεος πέραν.
 Τοιοῖσδ' ἐνησμένιζεν ἔργοις ἀτόποις
 ποιναῖς ἀπάνθρώποις πράξεσιν ὀσημέραι
- 5170 καὶ θανασίμοις τε καὶ στυγηταῖς
 φονουργὸς Ἀνδρόνικος, ἣ φαύλη φύσις.
 Τούτου κρατοῦντος Θεσσαλονίκη πόλις,
 πόλις περιώνυμος, ἀρίστη κλέος,
 πρόεδρος οὕσα Θετταλικῶν ἀστέων,
- 5175 φεῦ φεῦ, ἔάλω Σικελῶν δμαιοχμῖα
 καὶ βαρβυρικῶν κατεδουλώθη κράτει.

5169 an ποιναῖς τ' ἀπάνθρώποις ὀσημέραι μικροῦ καὶ πρά-
 ξεσιν θανασίμοις στυγηταῖς? 5175 σικελικῶν V

Christi opera patrantem. hoc Andronicus instrumento utens plurimos
 laesit mactavit lapidavit. per hunc iniuste lapidavit etiam (5155) An-
 dronicum Ducam cum Macroduca, viros egregios nobilesque duces.
 nam cum in regia extra muros domo, Mangane dicta, imperator dege-
 ret, atque illuc plurima plebis infinitae (5160) ipsius iussu turba coacta
 esset, producti sunt in publicum ex iis domibus duo praedicti viri ad
 supplicium, perque omnium manus sunt lapidati, caedis faciente initium
 iniquae Stephano, (5165) atque ad cruentum facinus exhortante. deinde
 extinctos, o crudele facinus! lignis suspenderunt e regione urbis.

His se oblectabat immanibus operibus, suppliciis inhumanis et exse-
 crandis (5170) et exitiosis actibus quotidie crudelis Andronici ingenium
 pessimum.

Hoc imperante urbs Thessalonica, nobilis illa gloriosa civi-
 tas, Thessalicarum urbium regina, (5175) heu Sicularum capta est
 exercitu et in barbaricum cessit dominatum. etenim quidam Comnenus

- Ἀλέξιος γὰρ ἐκ Κομνηνῶν τις γένους,
 κάκιστος ἀνὴρ καὶ φθορεὺς Ῥωμαίδος,
 παρ' Ἀνδρονίκου φυγαδευθεὶς εἰς Σκύθας,
 5180 φυγὰς ἀπαίρει πρὸς Σικελίαν τρέχων,
 καὶ τῷ τυρραννεύοντι τῆσδε Λατίνῳ
 εἰς ὄψιν ἔλθων εἰς ὀμίλιαν λόγων,
 ὡς εἶχεν, ἔξεμνηε κατ' Ἀνδρονίκου·
 ὄθεν στρατιὰν ἐδτρεπίσας μυρῖαν,
 5185 πεζὴν τε ναυτικὴν τε, ῥῆξ Σικελίας
 ἐπὶ πόλεις πέπομφε χώρας τ' Ἀυσόνων,
 ἐπὶ μὲν Ἐπίδαυρον στρατὸν ἰππέων,
 τὸν ναυτικὸν δὲ κατὰ Θεσσαλονίκης.
 καὶ τὴν μὲν Ἐπίδαυρον ὡς νόμος μάχης
 5190 στρατὸς κατέσχε, καὶ σὺν αὐτῇ τὰ πέριξ·
 καὶ διαδραμῶν καὶ σκυλεύσας τὰν μέσῳ
 ταῖς ναυτικαῖς μέμικτο ταξιαρχαῖς,
 Θεσσαλονίκης προσμενούσαις τοῖς ὄροις.
 καὶ συνδραμούσης στρατιᾶς ἐκατέρας
 5195 καθ' ἅλα κατ' ἤπειρον εἰς ὀμαιχιμίαν,
 καὶ προσβαλοῦσης τῇ πόλει πανταχόθεν,
 φεῦ φεῦ, ἐάλω Θεσσαλονικὴ πόλις,
 πόλις προεδρεύουσα τῶν Μακεδόνων,
 καὶ Σικελοῖς ἔκλινε πρὸς βίαν κάραν.
 5200 καὶ λοιπὸν οἷας τῶν κακῶν Ἰλιάδας
 καὶ συμφορῶν πέλαγος ἢ τραγωδίας
 πέπονθεν εἶδεν ἀθλῶς αὐτῇ πόλις,
 οὐκ ἐτραγωδήσειεν ἂν τις ἀξίως.

Alexius, pessimus homo patriaeque exitium, ab Andronico relegatus in Scythiam, (5180) profugus exsul venit in Siciliam, atque Latinum insulae tyrannum conveniens, atque admissus ad colloquium, hunc Andronici tanto inflammavit odio ut congregatis copiis innumeris (5185) nauticis et pedestribus rex Siciliae contra Romanas expediret terras, et Epidaurum quidem Epidaurum copias, nauticas autem ad Thessalonicam, et Epidaurum quidem virtute bellica (5190) cepit terrestres miles cum vicinia; populatusque terras interpositas cursu pervenit illinc ad classem suam Thessalonicae in finibus expectantem. utroque igitur concurrente exercitu (5195) a continente terra ac mari, et quaquaversus urbem circumdante, heu heu, capta est Thessalonica civitas, illa, inquam, Macedonum metropolis, et Siculis coacta cervicem flexit. (5200) deinceps quantas malorum Iliadas, calamitatum tragoediaeque pelagus perpressa sit ac viderit infelix civitas, nemo pro meritis sane

- τῶν Σικελῶν γὰρ εἰσρύντων εἰς πόλιν
 5205 ἤβηδὸν ἐσφάττοντο πάντες τῷ Ξίφει,
 ἄλλοι δὲ πάλιν ἐσκυλεύοντι ἄθλιως.
 γυναῖκες ὑβρίζοντο παρθένους ἅμα,
 καὶ πᾶς νεὺς τις παρθενῶν τε καὶ δόμος
 τῶν ἔνδον ἠρήμωτο πάντων πρὸς βίαν.
 5210 πᾶσα δ' ἄγνιὰ καὶ στενωπὸς καὶ τρίβος
 αἱματοφύρτοις ἦν κεχραμμένη λόθροις
 καὶ νεκρικαίων σωμάτων πεπλησμένη.
 πανταχόθεν γοῶν δάκρυα θρήνος γόος
 καὶ κώκυτός τις καὶ τραγωδία ξένη,
 5215 ἵνα καθάπαξ συτελῶν τὸ πᾶν φράσω,
 καὶ συμμιγῆς θροῦς ἀνεπέμπετ' ἀθρόον.
 τοιοῖσδ' ἐτετεύχωτο κακοῖς ἢ πόλις.
 Ὁ δ' Ἀνδρόνικος τῶν κακῶν οὐκ ἡμέλει,
 ἀλλ' οἷα δοῦλος ἀτεχνῶς Ἐρινύων
 5220 ἢ Τελχίνων ὧν δαιμόνων ὑπηρέτης,
 ἤγονν ἀπηγῆς Ἐχέτος ἢ Καμβύσης
 ἢ Φάλαρις ἄγριος ἢ Ταυροσκύθης,
 ἐπήκοον πᾶν ἐκρεανόμει τάλας.
 ὀμαίμονας μὲν Σεβαστιανὸς δύο
 5225 κακῶς ἀναρτᾷ καὶ θανατοῖ τῷ ξύλῳ.
 Ἀλέξιον δὲ Μανουὴλ παῖδα νόθον,
 ὃν εἶχε γαμβρὸν εἰς θυγατέρα νόθην,
 ἐξ ὀμμάτων τίθεισιν ἀδίκῳ δίκῃ,
 καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐκτυφλοῖ τοὺς βελτίους,
 5230 ἓνα δὲ τὸν Μάμαλον ὑπογραφέων

narrare queat. Siculis enim in urbem irrumpentibus (5205) puberes cuncti caedebantur gladio, matronae virginesque debonestabantur; omnia templa et parthenopaea despoliabantur violenta manu; (5210) plateae omnes, angiportus, viae morticinis corporibus plenae erant, cruentique tabi rivis redundabant. ergo lacrimae ubique, luctus, clamor, ululatus et horribilis tragoedia: (5215) sic enim paucis dicere rem verbis iuvat; mixtusque ferebatur ad caelum clamor. atque his civitas atterebatur malis.

At Andronicus malitiam suam non desinens, quin adeo ceu Furiarum quidam famulus, (5220) et lymphatorum daemonum minister, aut crudelis Echetus vel Cambyses, vel Phalaris ferinus vel Seytha Tauricus, subditos cunctos miser devorabat. etenim fratres Sebastianos duos (5225) diro suspensos interfecit ligno. Alexium, Manuelis nothum filium, cui spuriam filiam suam iugarat nuptiis, oculis cassum fecit sententia iniqua, eiusque potiores assecclas excaecavit. (5230) scribam

- πῦρ πικρὰ δέδωκεν ἐν τῷ σταδίῳ.
 καὶ Τρίψυχον δ' αὖ (ὡς ἐπαινῶ σ' ὦ δίκη),
 ὃς ἔδρασεν χεῖριστα πολλοὺς ἀδίκως,
 ἔθηκε τυφλόν, μὴ βλέποντα φωσφόρον.
 5235 ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ καὶ βραχεῖ φάναι,
 ἐφ' ἡμερῶν τούτου γε Τίμωνος τρόπον
 θλίψις, ὀδύνη, συμφορῶν μυρμηκία
 πάντας κατεῖχε, συνοχὴ τε δακρῶν
 καὶ χαλεπῶν σύρροια καὶ τρικυμίας.
 5240 καθ' ἣν γὰρ οὐκ ἔδρασε κακῶς ἡμέραν
 τῶν τινὰ λαμπρῶν τιμῶν τῶν ἐν τέλει,
 παντάπαν ἄβλιωτον ἤγειθ' ἡμέραν.
 ὄθεν γυναῖκες ἄνδρες ἡγμένοι βία
 φρουρᾶ τε λιμῶ καὶ κολάσει καὶ μόρῳ
 5245 ὤπῳ σβέσει τε, σωματικαῖς αἰκίαις
 ἄλλαις τε ποιναῖς πυρεδίδοντ' ἀδίκως.
 Τοιαῖσδ' ἐνησμένιζε πράξεων ἀναξ.
 ὄμως μετεῖχεν ἀγαθῶν καὶ μετρῶν.
 ἔθαλπε καὶ γὰρ θωραεῖς ὑπηκῶν
 5250 τοὺς ἐνδεεῖς τε καὶ πένητας πλουσιῶς,
 ἣν εὐνοοῦντας ἦσθετο σφᾶς ἀδόλως.
 καὶ τῶν δυνατῶν ἄρπαγὰς τὰς ἀδίκους
 καὶ κακιῶν πίδακα πλειονεξίαν
 ἐκ Ῥωμαῖδος ἀπελάσας χωρίων
 5255 ἐπαρχίας ἤγαγεν εἰς ἐπιδόσεις.
 οὐκ ἦν ἀπειλὴν πράκτορος κλύειν τότε,

5239 τρικυμία?

autem quemdam dictum Mamalum flammis exurendum in stadio tradidit.
 Tripsychum quoque, o iustum dei iudicium! inique multis pessima qui
 fecerat, caecum solisque radiis carentem fecit. (5235) atque ut sum-
 matim breviterque dicam, huius novelli tempore Timonis poenae, tri-
 stitiae, calamitatum cumulus cunctos tenebant, lacrimaeque iuges, et
 malorum quidam torrens ac tempestas. (5240) qua die enim nemini
 male fecerat nobilium hominum atque procerum, hoc se vixisse non
 putabat die. feminae ergo et viri rapti domibus vinculis, fame, morti-
 bus, vexationibus, (5245) oculorum orbitate et cruciatibus aliisque poe-
 nis plectebantur innocui.

His se oblectabat actibus imperator. sed boni quiddam aequique
 simul inerat: nam beneficiis recreabat plurimis (5250) pauperes subdi-
 tos tennesque, siquidem vere sibi benivolos comperiret; ac praepo-
 tentium iniustas direptiones criminumque fontem avaritiam cuncto Ro-
 mano submovens imperio, (5255) meliori conditioni provincias reddidit.

- καὶ τὰ πενήτων πάντα καλαμωμένον
 ἐν τῷ μόνον πρόφασιν εὐρεῖν κακίας·
 οὐ δημοσίων ἄνους τὰς ἐκτίσεις
- 5260 ὄραν τελομένης γε τοῖς ἡρημένοις,
 ἀλλ' ἀποδοῦς τις Καίσαρι τὰ Καισάρων
 ὑπῆρχε λοιπὸν ἀπαθῆς κακῶν ἔτι,
 ὡς δημόσια πᾶς τις εἰσπράττων τότε
 ὀψωνίοις ἦν τὰδ' ἀπαιτῶν ἐν δίκῃ,
- 5265 ἀρχαιρεσιῶν προῖκα παρεσχημένω
 πασῶν ἀριστίνδην τε καὶ κατ' ἄξιον,
 οὐδὲν δὲ πλουτίνδην γε τοῖς ἐκ τριόδων.
 ἢ Δαβὶδ οὐκοῦν ἐμμελῶς ψάλλων λέγει,
 δικαιοσύνης, πρὸς δέ γ' εἰρήνης χάρις
- 5270 συνῆλθον ἡσπάσαντο φιλίως τότε.
 ἔθος δ' ἐναγῆς καὶ παράνομον λίαν
 καὶ πρᾶξι ἀνάνθρωπον ἀδικωτάτην,
 τῶν ναυαγουσῶν φορτίδων κατὰ τόπους
 ἐκ πνευμάτων βίας τε καὶ καταγιγῶς
- 5275 καὶ συντριβεισῶν, εἴτ' ἄκταις ἐρομιμένω
 ἀγωγίμων σκύλευσιν ἀρπαγὴν λύσειν,
 πρὸς τῶν προσοίκων ἀσεβῶς τελομένους,
 ἔστησεν οὗτος, ἀντιπνεύσας ὡς κρᾶτωρ
 σφοδραῖς ἀπειλαῖς, προσταγαῖς ἐμβροιδέσιν,
- 5280 ἀσυμπαθῶς θάνατον ἔξειν ζημίαν
 πάντα παραβαίοντα προστεταγμένα
 παρεγγυώσαις καὶ κηρούσαις εἰσάπαν.
 "εἴ τις γὰρ" εἶπε "χωρίων παραλίω

tunc nusquam exactoris audisses minas, qui tenuiorum patrimonia quaereret, quamlibet obtendens malitiae causam. neque venalia exposita vidisses (5260) tunc vectigalia publica redemptoribus: verum qui Caesari rem dedisset Caesaris, de reliquo securam agebat vitam. iam qui tributa publica exigebat, stipendiis ipse instructus id iuste agebat, (5265) quia gratis dabantur dignitates cunctae cuique optimo ac merenti, nemini indigno qui pecunia emeret. ergo ut carminibus psalter David cecinit, iustitia simul et venusta pax (5270) tunc coniuratae amice osculabantur. insuper morem impium scelestissimum, facinus inhumanum iniustissimum, uti naves alicubi naufragae, ventorum violentia et tempestatis (5275) contractae, et mox ad littora proiectae sarcinae direptionem ac perniciem contra fas omne ab accolis paterentur, sustulit Andronicus regio nutu; qui gravi iussu ac minis vehementibus (5280) certam constituit mortem ac supplicium his qui decretum violarent suum, idque cum poena aeternum ratumque voluit. si quis loco-

- κύριός ἐστιν ἐγγενῶν ἐριτίμων,
 5285 ἢ παρ' ἐμοῦ πέφυκεν ἀρχὴν διέπων,
 πρῶτισθ' ἐαυτὸν, εἰθ' ὑπηκόων στίφος
 καταρτισιάτω πρὸς θεοῦ θεῖον φόβον
 ὑποστολήν τε τῆς ἐμῆς κραταρχίας·
 ἢ δεσπότης πᾶς κτήματος παραλλόν
 5290 ἐπαρχίας ἄρχων τε, κἂν ἦ τιμίω,
 ὃ παρὰ νηῶν ναυαγούσων λαμβάνων
 ἀγωγίμων τι, φανερῶς γινωσκέτω
 πρόστιμον ἕξων τὸν θάνατον ἐνδίκως,
 κἂν ἦ μὲν αὐτὸς καθαρὸς τῇ καρδίᾳ
 5295 χερσὶ δ' ἀθῶος ἀμέθεκτός τ' εἰσάπαν,
 οἱ δ' ὑπὸ χεῖρα κάτοχοι ταῖς αἰτίαις·
 ἄρχοντι καὶ γὰρ ἕξισοῦσθαι προστάτη
 εἴωθεν ἅπαν ὑποχείριον θέλειν.
 τίσει δὲ πότμον ἐντολῶν παραβύτης
 5300 φρικαλέον τε καὶ δυσήκουστον τάχα,
 παθῶν κρεμύθραν ἀνάτασιν τ' ἀθλίαν
 νεὼς ἐφ' ἴστοῦ συντριβείσης τῷ σάλῳ.²³
 τοιῶνδ' ἐπισείσας γε σύμπασι δέος
 θεοστνγῆς πέπανκε κρατῆσαν ἔθος·
 5305 καὶ λοιπὸν οὐκ ἦν καθορᾶν τὰς φορτίδας,
 περιπεσοῦσας ἐκ σάλου ναυαγίῳ,
 ἀγωγίμων σκύλευσιν ὑφισταμένας,
 ἀλλ' ἦν γαλήνην ἐκ τρικυμίας βλέπειν
 διαγελῶσαν ναυαγούσαις ὀλκάσιν.

5295 ἀμέθεκτός V

rum, inquit, maritimum possessor est de genere optimatum, (5285) seu magistratum traditum a me gerens, primo se ipsum dein subditorum ordinem ad dei sanctum timorem instituat, atque ad imperii nostri reverentiam. tum praedii si quem dominum maritimi (5290) provinciaeve praesidem, quamvis nobilem, de naufragarum navium quidpiam sarcinis percipisse certo constabit indicio, hunc manet dirum merito supplicium, etiamsi forte ipsemet mente purus (5295) manuque prorsus incontaminatus fuerit, si tamen eius subditi se reos fecerint, quandoquidem rectori praesidentique subditi cuncti conformari solent. transgressor autem legis perpetietur (5300) inauditam illico horrendamque mortem: triste suspendium extensionemque in malo navis naufragae experietur. cum talem cunctis incussisset metum, inveterati moris cessavit scelus. (5305) exin iam nulli contingebat navi ut spoliaretur onere a praedonibus, si forte in mari faceret naufragium; sed tempestatum serenitas successerat, periclitantibus favens onerariis.

- 5310 Ἦν καὶ κολαστῆς χειροδέκας ἀνδράσι,
 ποινήν τε τιθεὶς ἀδικοῦσι καὶ δίκην,
 καὶ ἦν ἀδικῶν ἐγγενῶν λαμπρῶν γένει,
 ὡς μὴ κατ' ὄψιν ἀλλὰ δικαίως κρῖνων,
 καὶ κατὰ μικρὸν, ἧ φασί, καὶ τὸν μέγαν.
- 5315 Καὶ τῶν τεσσαράκοντα Χριστοῦ μαρτύρων
 γὰρ περιώνυμον ἠγλαῖσμένον,
 χρόνῳ παλαιωθέντα καὶ κεκηκῶτα,
 ἀνανεοῖ κάλλιστα πλείσταις δαπάναις·
 οὗ καὶ δόμους ἤγειρε πρὸς κατοικίαν,
- 5320 δειξάντων ἐλθεῖν πρὸς νεῶν τῶν μαρτύρων,
 πολυτελεῖς τε ποικίλους τέχνη, ξένους.
 καὶ πατέρας δὲ τῶν λόγων καὶ τοὺς λόγους
 οὗτος βασιλεὺς ἀξιῶν τιθεὶς λόγου
 σφῶς δωρεαῖς ἤδυνεν ἀβραῖς ὡς θέμις.
- 5325 Ὡν δ' ἀτεχνῶς μάγειρος ἀνθρώπων ὕδρι,
 μᾶλλον δὲ Σατὰν ἄλλος ἀνθρωποκτόνος,
 ἧ φησὶ Δαβὶδ, ὠδινήσας δὴ πόνον
 παρανομίας ἀποτίκτει φεῦ μόρον.
 ὠριστο τοίνυν, ὃ μισανθρώπου τρόπου,
- 5330 καθειργμένους ξύμπαντας εἴτε φρυγάδας
 ἄρδην βυθῷ τε καὶ ξίφει καὶ θανάτῳ
 παραδοθέντας τὸν βίον καταστρέφειν,
 αὐτούς τε πάντας καὶ προσήκοντας γένει·
 τί γάρ, κεφαλῆς εἰ μιᾶς τετμημένης

5321 τε] τε καὶ V

(5310) Insuper Andronicus iniustos homines poena adiciebat debitaque ultione, quantumvis reus nobilis clarusque foret: scilicet hand pro persona sed iuste iudicans, et tenuem atque magnum perinde aestimans.

(5315) Is etiam Christi quadraginta martyrum celebrem valde ad dem et ornatissimam, tunc laborantem temporis iniuria, instauravit optime impensa plurima; ibique aedes ad habitandum struxit, (5320) si quando ad dictum templum ipse accederet, vario artificio sumptuosoque miras. insuper literas cum suis professoribus hic imperator plurimi aestimavit, largisque fovit donis, prout fas erat.

(5325) Iam cum hic esset prorsus lanius hominum, immo vero Satan alter homicida, ubi concepit, ut ait David, dolorem, iniquitatis peperit eheu mortem. decretum fit, pro inhumanum facinus! (5330) ut cuncti inclusi carcere vel exsules mari vel gladio vel alio mortis genere, nemine excepto, vitae finem cernant, ipsi et coniuncti omnes iure generis. "cur enim" ait "uno resecto capite (5335) alia consurgent plura

- 5336 φηήσεται κάρηνα χείρω και πλέω;
 ὦ παμμαίαρου και Θεοστγγοῦς δίκης
 και σατυνικοῦ σκέμματος μισητέου,
 κατακρίνοντος παντός ἀνθρώπου μόρον.
 σκέμμα πονηρόν ἐγγραφὲν τόμοις τόδε
- 5340 πρὸς τῶν κρινόντων ἄνομα δικασπόλων
 εἴληφεν Ἀνδρόνικος φυλάττειν κράτωρ
 ὃ τάχ' ἂν ἐξήνυστο, φεῦ φεῦ, πρὸς πέρας
 και πάντες ἐσφάττοντο θρεμμάτων δίκην
 οἱ πανταχοῦ γῆς Ἀδύσων καθειργμένοι
- 5345 σὺν τοῖς καθ' αἷμα και προσήκουσι γένοι,
 εἰ μὴ βροτουργὸς τῶν ὄλων και δεσπότης
 ἔθρην Ἀνδρόνικον ἐκποδῶν φθάσας,
 σκέμματα δ' ἀπέδειξεν ἄκυρα τάδε.
- Ὅστος στενά οἱ καθορῶν πανταχόθεν
- 5350 πράγματα συμβαίνοντα, δύσκολα πύνν,
 ἐκ Σικελικῶν δυσμάχων στρατευμάτων,
 ἅπερ παρεστήσατο Θεσσαλονίκην,
 ὡς ἀνόπιν εἴρηκεν ἱστορεῖν φθάσαν,
 και μέχρι Σερρῶν και Βολεροῦ πεφθάκει,
- 5355 πρὸς δ' αὖ ἑαυτῷ δυσμενοῦς ὑπηκόου,
 ἀπεῖδε πρὸς πρόγνωσιν ὧν μέλλων χρόνος
 τὴν ἐκβασιν δίδωσιν ἠρωτηκόσι,
 τὴν διὰ πλυνοῦ μαντικῆς τε φευκτέας.
 ἀλλὰ παρεῖναι τοῖς τελουμένοις τότε
- 5360 αὐτὸς μὲν ἀπέλατο, μῶμον ἐκκλίνων;
 ὑπηρέτη δ' Ἀγιοχριστοφορίτη

et peiora?" hem execranda horribilis sententia! hem maledictum sathanicum decretum, a quo tot leto destinabantur homines! atque hoc inscriptum libellis decretum, (5340) ab iniquissimis acceptum iudicibus, Andronicus imperator custodiebat; idque heu quantocius executurus erat, pecudum instar tot homines ingulans quot per imperium in vinculis erant, (5345) cum consanguineis cunctis et affinis, nisi creator generis humani ac dominus praeoccupasset perdere Andronicum taliaque in cassum vertere consilia.

Interim Andronicus cuncta cernens (5350) adversa sibi fieri et difficilia propter victores Siculos exercitus, qui Thessalonicam occupaverant, prout superior narravit historia, et nunc iam Serras Bolerumque advenerant, (5355) insuper gnarus subditis se invisum, ad divinandum temporis futuri casus per homines hariolos convertit animum, abominanda utens hydromantia. et interesse quidem cum hariolis (5360) noluit ipse, derisionem cavens; verum haec ministro commisit Stephano

- φέρων ἀνατίθῃσι νικητρασάαν·
 ὃς παραλαβὼν τινα Σηθ' κεκλημένον,
 πηρὸν μὲν ὄψεις μαντικὴν δ' ἠσκημένον,
 5365 οὐ χάριν ἐκκέκοπτο τὰς κόρας πάλαι
 πρὸς πορφυρανθοῦς Μινοῦηλ μιλ' ἐνδίκως
 πυνθάνεται δὴ τῶν πονηρῶν πνευμάτων,
 φαύλης ἐπωδῆς μαντικῆ πεπραγμένης,
 ὅστις μετ' Ἀνδρόνικον ἄρξων τυγχάνει
 5370 ἢ παραλίσιων τόνδε τῆς κραταρχίας.
 πνεῦμα δ' ἀνείλεν ἐκ πλυνοῦ βεβυσμένα,
 μῦλλον δ' ἀμυδροῦς ὡς ἐν ὕδασι λέγον.
 σκιαγραφεῖ γράμμασι πεπλανημένοις
 Ἰσαάκιον, ὡς ἐνῆν ἀπεικάσαι,
 5375 οὐ κλήσεως γράμματα συντάξαν ὄλα,
 ὥσπερ σελήνης δ' ἀμφικύρτου φαντάσαν
 ἡμίτονον σχῆμά τι καὶ πεπλασμένον,
 καὶ τοῦδ' ἰῶτα προγράφει λοξῶς τύπον.
 ἤκουσεν Ἀνδρόνικος πεύσεως λόγους,
 5380 καὶ καιρὸν εἰπεῖν ἀξιωῖ καθ' ὃν τάδε.
 πνεῦσις τὸ λοιπὸν γίγνεται δὴ δευτέρα,
 καὶ πνεῦμ' ἀνείλε δι' ἐπασμάτων τάδε,
 ὡς ἡμέρας ἐντοσθεν ὑπάρξει τάδε
 καθ' ἣν τὸ τρισόλβιον ὑψοῦται ξύλον.
 5385 μίαν δ' ὁ Σεπτέβριος ἦγε πρὸς δέκα,
 ἐπὰν ἐδραῖτο πρῶξις ἀρρητουργίας.

5378 scilicet antiquus typus graeci sigmatis est C, cui praeposita I satis portendebat nomen Isaacii, IC. verum Nicetas Choniates, 2 9, ait literam I non praepositam sed subiunctam fuisse ob augendam ambiguitatem. M.

sacra nocturno tempore peragere. qui ad se vocans Sethum quendam nomine caecum, sed arte hariolum, ob idque olim (5365) iusta sententia oculis privatum a Manuele purpurae regiae flosculo, interrogare coepit malos daemones per nefariae artis incantationes, quisnam post Andronicum Caesar foret, (5370) vel huius quisnam raperet imperium. daemon ex pelvi rettulit ambigua, et perobscure dum per aquam loquitur, delineavit literis fallacibus, quantum coniecere licuit, Isaacium. (5375) nec vero nominis cuncta elementa scripsit, et semiplenae obtulit tamquam lunae figuram dimidiatam, atque ambigue ei lunae iota literam praeposuit. oraculi Andronicus verbis cognitis, (5380) tempus poposcit scire quo haec fierent. iterum ergo rogatur oraculum. tum sic composito carmine daemon ait "haec intra diem exitium sunt habitura quo venerandum solet exaltari lignum." (5385) porro Septembris iam erat

- ἃ λῆρον ἠγήσατο γνούς ταῦτα κράτως,
 “πῶς ἂν τότ’ ἰσχύσειεν” εἰπὼν “Κυπρόθεν
 πλεύσας Ἰσαάκιος ἐν βραχεῖ χρόνῳ
 5390 οὔτω καταστρέψαι με τῆς κραυαρχίας;”
 τὸν Κυπρίων τύραννον οἰηθεὶς πέλειν
 τὸν καθελεῖν μέλλοντα τόνδε τοῦ κράτους,
 ἄνδρα Κομνηνῶν ἐκ γένους κατηγμένον,
 ἀποσιώτην δὲ τοῦ κράτους δεδεγμένον,
 5395 ἀρχὴν τε τὴν ὑπαρχον εἰς ἀναρχίαν
 τυραννίδα τε δυσμενῶς τεθεικότα,
 τὴν Ἰσαάκου κλῆσιν δὲ πεπλουτηκότα.
 Οὔτω νομίσας Ἀνδρόνικος καὶ φρούρας
 εἰς ἀρχικὰ δώματα τὰ πρὸς Ἀνάπλω
 5400 πρὸς διατριβὴν καὶ διάχυσιν ἔβη.
 ὁ δ’ αὖ κακοῦργος ἀντιχριστοφορίτης
 τρέχων ἀφίκετο σὺν ὀλίγοις οἰκέταις
 πρὸς οἰκίαν εὐκτιστον Ἰσαακίου,
 καὶ τόνδ’ ἐφώνει τῶν δόμων κατιέναι
 5405 καὶ τῶδ’ ὁμυρτεῖν οὗ δοκεῖ πορευτέον.
 ὁ μὲν δεδιὼς τὴν ὁμοκλήν αὐτίκῃ
 Θεοκλυτῶν ὑπῆρχε ἔρυσθηναί μόνου.
 ὁ δ’ ἀγρίῳ βλέμματι καὶ βοῇ πάλιν
 αὐτὸν κατελθεῖν ἐγκελεύεται τάχος.
 5410 ἀλλ’ ὡς ἑώρα βραδύνοντα καὶ πάλιν,
 τοῖς οἰκέταις ἦν ἐγκραγῶν μετὰ χόλου
 σύροντας αὐτὸν κατὰγειν οἰκημάτων.

dies undecima, cum haec arcana divinatio fieret. has imperator nugas esse credidit: “quomodo enim” inquit “Cypro poterit huc navigare Isaacius tam brevi tempore, (5390) meumque regni solium evertere?” existimabat enim tyrannum Cyprium ad eversionem sui venturum throni, virum Comnena de gente progenitum, qui perduellem se imperio exhibens (5395) insulae praefecturam ad se rapuerat, ibique saevam exercebat tyrannidem, atque Isacus nomine appellabatur.

Sic Andronicus dicens atque existimans ad regias aedes ivit quae sunt in Anaplo, (5400) ut sese in illo oblectaret hospitio. interim tamen maleficus Stephanus cum paucis raptim venit familiaribus ad pulchras aedes Isaacii Angeli, eumque voce iussit prodire domo, (5405) seque ducem sequi quorsum tenderet. ille minaci consternatus voce, ut se morti subduceret deum rogabat. Stephanus torvis oculis inclamans iterum ut sine mora sequeretur iubet. (5410) verum ut vidit demorantem adhuc, intendit vocem ad satellites suos, ut eum correptum aedibus

- μόλις κατελθεῖν ἐκβιωσθεῖς τῇ βία
 ἵππον τ' ἀναβάς ἠδ' ἡτρεπισμένον τότε
 5415 ἐξ Ἀγγέλων Ἰσακος, ἀνδρειοφρόνως
 σπασάμενος φάσγανον ἠκονημένον,
 ἐφάλλεται δὴ ἀντιχριστοφορίῃ,
 καὶ κατενεγκῶν τοῦδε πληγὴν καιρίαν
 διχῆ κεφαλὴν διέκοψε τῇ σπάθῃ.
 5420 ὃν καὶ προκειῖσθαι τοῖς κρσί λιπῶν ἔλωρ,
 ὄλω ὄντηρι πρὸς νεῶν τρέχει μέγαν
 δι' ἀγορᾶς τε καὶ λειωφόρου μέσης,
 καὶ χειρὶ γυμνὸν τὸ ξίφος φέρων ἔτι
 πᾶσιν τορὸν κέκρωγε τῷδε τῷ ξίφει
 5425 τεμεῖν κεφαλὴν ἀντιχριστοφορίτου.
 ἐπεὶ δὲ νυδὸν εἰσέδραμε τὸν μέγαν,
 ἀπὸν τῶν φρονουργῶν ἔσχεν εἰς στίαισιν τόπον.
 εἶτα συνέρρει κατὰ χιλιοστύας
 ἄπειρα πλήθη πρὸς θεῖον Ἰσακίου,
 5430 οὗς καὶ καθικέτευσσε τῷδ' ἐπαμύνειν
 καὶ τὴν δυνατὴν εἰσφέρειν συμμαχίαν,
 ὄντι πρὸς αὐταῖς τοῦ θανάτου ταῖς πύλαις.
 ᾧ καὶ κατανέοντας εἶχεν εἰς τόδε
 ἄλλους τε πολλοὺς καὶ προσήκοντας γένοι.
 5435 ἐπεὶ δὲ παρῆν οὗτις ἐκ βουσιλέως
 ἐπαγανακτῶν οὐδ' ὄλως τοῖς δρωμένοις,
 οἱ συλλεγόμεντες θάρσος ἀνειληφότες
 ἐχρῶντο γλώττῃ παντῶν αὐτῶν,

5427 cf. Nicetas Choniates 2 10. M.

protraherent. tum demum tali vi coactus equum, qui bene instructus
 aderat, conscendit (5415) Angelus Isaacius, sumptoque animo acutum
 gladium de vagina promens impetu contra Stephanum impium ruit, at-
 que eum mortali consecutus ictu caput bifariam ensis acie secuit;
 (5420) et praedam canibus hominem relinquens, effuso cursu magnum
 ad templum venit per viam publicam perque forum medium; nudumque
 adhuc manu gladium gerens cunctis in clamabat "hoc ego gladio (5425)
 capite obtruncavi scelestum Stephanum." at ubi in magnum pervenit
 templum, homicidarum pulpitum insedit. deinceps conflante turba ma-
 xima innumereque populo ad Isaacium, (5430) hos obsecrabat ut sibi
 suppetias ferrent et validam defensionem, in ipsa posito mortis ianus.
 et erant permulti ad hoc fautores, maxime quidem genere propinqui.
 (5435) cumque a rege nemo superveniret qui coepta illa minis disturba-
 ret, praedicti fautores sumpta audacia liberis iam succlamabant voci-

- καὶ τῷδ' ἐπηγγέλλοντο σὺναρσιν ξένην.
 5440 ὡς οὖν ἐκείνη παρέδραμεν ἡμέρα,
 ἄλλη δ' ἐπῆλθε, πρώτας οὔσης ἔτι
 ἄμιλος ἅπας ἀστακὸς Βυζαντιδὸς
 κατὰ ποταμῶν ῥεῦμάτα ταχυρρόων
 εἰς ναὸν εἰσέφρευσε τοῦ θεοῦ μέγαν.
 5445 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μηκύνειν λόγον;
 βάλλουσιν Ἀνδρόνικον ταῖς δυσφημίαις,
 κρίνουσι δ' Ἰσαάκιον ἄξιον στέφους.
 πρὸς τοῖσδε πάντα φυλακαῖς καθειργμένους
 ἀνέντες εἰρκτῆς πλεῖστον ἤθροισαν στίφος.
 5450 ἦν λοιπὸν ἰδεῖν μυρίους ξιφηφόρους,
 πεφραγμένους θώραξιν ἀσπίσιν ὄπλοις,
 ἄλλους ῥοπάλοις καὶ ξύλοις ὀπλισμένους.
 καὶ συναγωγῆς παμμυγοῦς ἠθροισμένης
 Ἰσαάκιος βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 5455 φημίξεται δὴ παρὰ πάντων χειλέων,
 ἐφαρμόσαντός τινος αὐτοῦ τῇ κάρῃ
 στέφος μεγίστου κράτορος Κωνσταντίνου,
 ἄνω τραπέζης μυστικῆς ἠρτημένον.
 τούτου τὸ πρῶτον Ἀνδρονίκου τῷ δέει
 5460 στεφηφορίαν ῥᾶστα μὴ δαδεγμένον,
 θεῖος συνεστῶς οἱ Δούκας Ἰωάννης,
 ἀνὴρ πολὺς φυλακρὸς βαθυγέρον,
 κάλυμμα κάρας ἐκβαλὼν ἐλιπέρει
 ἐπὶ κεφαλὴν ἰδίαν θεῖναι στέφος.
 5465 δῆμος δ' ἰδόντες ἐψιλωμένην κάραν,

bus, atque Isaacio firmam spondebant opem. (5440) ergo ut illa prae-
 teriit prima dies, iamque alia advenerat, summo mane populus cunctus
 Byzantinae urbis fluminis instar ociter ruentis ad praecipuum confluit
 templum dei. (5445) cur autem ego longos sermones nectam? inces-
 sunt maledictis Andronicum, Isaaciumque dignum edicunt stemmate.
 Insuper omnes carceribus clausos emittunt, atque turbam faciunt ma-
 ximam. (5450) tunc vero innumeris vidisses ensiferos, thoracibus et
 scutis armisque accinctos, alios denique lignis clavisque instructos. sic
 ergo adstante concione omnigena rex atque imperator Isaacius (5455) con-
 cordi labio a cunctis acclamatur, cum ei quidam in caput imponeret
 imperatoris maximi Constantini coronam, quae de sacra pendebat mensa.
 cum Andronicum tamen adhuc timens (5460) coronam Isaacius aegre ad-
 mitteret, patruus eiusdem praesens Ioannes Ducas, vir canus, immo
 et calvus et senecio, denudans caput pileo, obsecrabat ut suam fron-
 tem redimerent stemmate. (5465) populus recalvastrum caput cornens,
 Ephraemius.

- λαβεῖν ἀπηγόρευσαν αὐτῷ τὸ στέφος,
 γέροντ' ἐπ' αὐτοὺς βυσιλεύειν μηκέτι
 δι' Ἀνδρόνικον μὴ θέλειν εἰρηκότες,
 πολλὰ παρ' αὐτοῦ τῶν κακῶν πεπονθότες.
- 5470 Τέως δ' ὑπάρξας δημοπρόβλητος κράτωρ
 Ἰσακος, ὡς ἄνωθεν ἱστορεῖν ἔφη,
 ἦει πρὸς οἶκους τοὺς βασιλείους βιάδην
 σὺν πατριάρχῃ καὶ λεῶ πλείστον σίφει.
 Ἀνδρόνικος δ' ὢν ἐν Μηλουδίου δόμοις,
- 5475 ἐπέπερ ἠνώτιστο τὰ πεπραγμένα,
 ἦχε τριήρει πρὸς παλάτιον μέγα
 ἐν ἀπτέρῳ δὴ τινι πεπλευκῶς τάχει.
 ὡς σὺν ἀφῆκτο καὶ νεόχριστος κράτωρ,
 ἀντιμαχεῖν ἤρξατο κρατάρῃς γέρον,
- 5480 ἱστοὺς ἀφίεις ὑπόθεν σὺν βροχέσιν
 πῦσιν ἐπιούσῃ τε καὶ στεφηφόρῳ.
 ὡς τηνύλλως δ' ἔγνωκε μοχθεῖν τριγέρον,
 πέδιλα ῥίψας κοκκοβαφῆ καὶ στέφος,
 καὶ τοῦ τραχήλου σταυρὸν ἐκβαλὼν τάλας,
- 5485 ἐνθεις δὲ κρατὶ βαρβαρακόν τι πῖλον,
 ἐμβὰς τριήρει πρὸς Ταυροσκύθας ἔπλει.
 εἶσω δ' Ἰσαάκιος ἀρχικῶν δόμων
 εὐθὺς παρελθὼν, βασιλεύς τ' αὐτοκράτωρ
 ἀναγορευθεὶς Ῥωμαῖδος τῆς ὄλης,
- 5490 ἔστειλεν Ἀνδρόνικον ἄξοντις τάχος.
 ὃν κατὰ Χηλὴν ἔστυ συνειληφότες,
 ὡς φθὰς ἔφην, φεύγοντι πρὸς Ταυροσκύθας

negavit huic coronam se donaturum; atque regem senem se iam nolle, Andronici causa, a quo malorum tantam nuper congeriem perpassi erant.

(5470) Tunc ergo a populo electus imperator Isaacius, ut meum hactenus carmen dixit, ad regiam pedetentim ibat domum cum patriarcha populoque plurimo. at Andronicus in Meludii regia (5475) versans, ut gestam rem inaudiit, venit trireme ad palatium magnum, volucris nempe cursu fretum permeans. superveniente tunc novello Caesare, repugnare coepit armis senex dominus, (5480) tela cum paucis desuper coniciens contra adventantes omnes atque Caesarem. sed cum se frustra laborare senex sensit, purpureas crepidas et coronam abiecit, crucemque miser collo abstulit; (5485) barbaricumque capiti imponens pileum, trireme incensa ad Tauridem fugiebat; ingressus autem palatium Isaacius, statim Romani universi imperii dominus acclamatus atque imperator, (5490) misit qui Andronicum ad se retraherent; quem prope urbem Chelen compre-

ἄνακτι παρέστησαν Ἰσαακίῳ.

καὶ λοιπὸν οἷαις ἐξέτρηνεν αἰκλαῖς

5495 ὄσαις τε ποιναῖς Ἰσαάκιος κράτωρ
τὸν ἄθλιον γέροντα τόνδε καὶ βίαις,
οὐκ ἂν τις ἰσχύσειεν εἰπεῖν ῥαδίως·
ὁμως φράσαιμ' ἂν συνελὼν κατὰ σθένος.

Καθελογνυται πρώτα μὲν οὗτος εἰς πόλιν,

5500 δεσμοῖς σιδηροῖς ἐνδεθεῖς δειρὴν πόδας·
εἴτ' ἐμφανισθεῖς ἀθλίως οὕτως ἔχων
τῷ βασιλεῖ σκώμμασι βάλλεται τάλας
καὶ λοιδορησῶν νιφάσιν ὑπερίτων.

ῥαπίζεται μάλιστα γλοντοδὸς καὶ ῥάχιν,

5505 κάραν ψιλοῦται τῶν τριχῶν καὶ τὴν γένην,
καὶ τοὺς ὀδόντας ἐξεκρούσθη πρὸς βίαν.
ἐκδίδοται παίγιον ἄθυρμα γέλωσ
μισοῦσιν αὐτὸν καὶ κακοῦν ἤρημένοις.
φέρει παροινίας τε μάλιστα ὕβρεις,

5510 πηγμᾶς κατὰ στόματος, ἄλλας αἰκίσεις,
κακῶν Ἰλιάδα τε καὶ τραγωδίαν
καὶ συμφορῶν πέλαγος οὐ μετρούμενον.
καὶ πρὸς γυναικῶν ἐμπαροινεῖται πλέον
πρὸς τοῦδε φάος ὀμμάτων ἐσβεσμένων,

5515 ἧ καὶ παθοσῶν ζημίαν τῶν συζύγων,
τυχὸν δὲ καὶ σφῶν ἐκτόφλωσιν ὀμμάτων,
πρὸς μισοφιοῦς τοῦδε φράγλης καρδίας.
τέλος καθεσθείς, ὃ ξένων ἀκουσμάτων,
ἐπὶ καμήλου ψωριώσεως ἀθλίως

hensum, cum fugeret, ut diximus, ad Scythas Tauricos, imperatori obtulerunt Isaacio. quantis deinde attriverit cruciatibus (5495) quotque suppliciiis Isaaciis imperator infelicem hunc senem quotque poenis, vix est humano effabile eloquio, attamen dicam breviter pro viribus.

Urbano primum concluditur carcere, (5500) collum catenis vinctus atque pedes; atque hac tristi exhibitus in specie regi conviciis appetitur miser maledictisque obruitur innumeris; verberibus lumbos teritur et nates, (5505) barba et capillo carptim nudatur caput, excutiuntur dentes inflictiis ictibus, ludibriique gratia ac risus traditur suis inimicis et carnicibus. fert petulantias contumelias verbera. (5510) tunditur os alapis, varie affligitur, malorum Iliadem tragoediamque patitur et miseriarum infinitum pelagus. maxime vero vexatur a feminis, quibus oculorum lumen eripuerat, (5515) vel maritos partim abstulerat partim effossis oculis excaecaverat pro sua saevitia mortalis hic pessimus. postremo impositus, hem auditu horrible! scabioso infeliciter camelo,

- 5520 ὁ πρὶν βασιλεὺς αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνων,
ὁ βασιλικοῖς ἀναδούμενος κρότοις,
δι' ἀγορᾶς τε καὶ μέσης λεωφόρον
πομπεῦται κάκιστα συνειλεγμένοις,
σῶμα καλύπτων εὐτελεῖ τῷ ῥακίῳ,
- 5525 ἀκαλυφές τε δεικνύων τὸ κρανίον,
οἰκτρά τις ὄψις, ἀκοή φρικαλέα,
πηγὰς δακρῶν ἐκκαλούμεναι τάχα
οἷς ἡμέροις ὄμμασι πρὸς κακούμενους
καὶ συγγενές πέφυκεν ἀθρεῖν ἐνθάως.
- 5530 ὁ ξυγκλύδων ὄχλος δὲ καὶ τῶν συρφεάκων,
ἀλλαντοπῶλαι βυρσοδέψαι καὶ ῥάπται,
παλιγκαπήλων ἀλόγιστος φρονηρία,
πομπῇ παρόντες καὶ θριάμβῳ τῷ τότε,
ἀτιμοποιῶ καὶ γελοιώδει πλέον,
- 5535 οὐδὲν παρῆκαν αἰκίας τιμωρίας
εἰδὸς τι λοιπῆς κακίας βδελυρίας,
δὲ μὴ προσῆγον ἀσεβῶς Ἀνδρονίκῳ.
οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, ὧ περιττῆς μανίας,
ἔτυπτον ἐσπάραττον αὐτοῦ κραινίον
- 5540 καὶ νῶτ' ἀφειδιῶς ταῖς κορύναις καὶ ξύλοις·
οἱ δ' αὖ γε πλευρὰς καὶ νεφροὺς πρωκτὸν πάλιν
ξυφιδίοις ἔπειρον ἢ καὶ ῥαφίσιν.
ἄλλοι δ' ἐμίνθουν τὴν ῥίνα τοῖς βολβίτοις,
τῶν δ' ὄψεων λύματα τὰ τῶν γαστέρων
- 5545 σπόγγοις κατηκόντιζον αὐτοῦ συχνάκις.

5536 ττ?

(5520) qui Romanorum nuper imperator, quem circa regii resonabant plausus, per forum ducitur perque vias publicas, triumphum turba spectante turpissimum, ipse vix tectus villi tunica, (5525) tegmine nudum cranium ostentans; lugubre visu narratque horribile, uberes lacrimas sine dubio eliciens mitibus ex oculis, qui solent miseris naturaque socios, prout fas est, aspicerе. (5530) at plebeiorum vilissima colluvies, factores et coriarii ac sutores, dardanariorum stolidi collegia, pompam ducentes triumphumque huiusmodi, vel potius id ludibrium et deridiculum, (5535) nullum praetermittebant poenae genus, opprobrii, maleficii, contumeliae, quin Andronico per nefas impingerent, alii siquidem, o vesanum furorem! percussum discorpebant ipsius cranium (5540) dorsumque ligneis inclementer clavis; alii latus renes atque podicem suffodiebant cultris atque subulis; alii inquinabant fimo nares bubulo; alii spurcitias corporum in vultum eius (5545) spongiis expressas saepe

οἱ δὲ θρασεῖς τε καὶ πλέον τολμηταί
 ἐλιθολεῖστον, ἀποκαλοῦντες κύνα
 καὶ Κέρβερον θῆρά τε καὶ μαιφόνον
 καὶ τοῖσδε τὰ σύστοιχα. φεῦ τῆς μανίας.

5550 ὡς ἂν δὲ φαίην ἐν βραχεῖ τὸ πᾶν λόγῳ,
 οὐδεὶς ὑπῆρχε συναλισθείσης θέας
 ἧς οὐ κακοῖς ἔβαλλε βλήμασι λόγοις
 τὸν δυστυχῆ γέροντα τῷ τηρικᾷδε.
 μία δὲ γυνὴ πορνικὴ λαγνιστάτη

5555 ἕξ ὀπτανείου σκεῦος ἄρπάσασά τε
 σφοδρῶς γε καχλάζοντος ὕδατος πλέον
 τούτου παρειῶν ἔμμανῶς καταχέει.
 τόσα δὲ παθῶν καὶ πολὺ τούτων κλέω
 καὶ τηλικαῦτα δυσχερῶν ὁ γεννάδας

5560 πρὸς συμφορῶν κύματα καὶ καταιγίδας
 καὶ χαλεπῶν πέλαγος ἀντέχων ὄμως
 καὶ νιφάδας φέρων τε κακῶν ἐνρήγως,
 ἐν πᾶσιν εὐχάριστος ἦν πρὸς δεσπότην,
 ἐρρωμένον φρόνημα κἂν δεινοῖς ἔχων.

5565 οὕτως δ' ἀπαχθεῖς ἀτίμως ἐν σταδίῳ
 ποδῶν ἀπηώρητο, βραχὺ τι πνέων,
 ἐν τοῖς ἐκεῖ που καθιδρυμένοις στύλοις.
 μετὰ δ' ἀπηώρησιν ἄφρονες πάλιν,
 ὡς μὴ λαβόντες τοῦδε τῶν σαρκῶν κόρον,

5570 αἰδῶ τε κακῶς παιδικούς τε διδύμους
 χιτῶν' ἀναστέλλοντες ἔδρων, ὧ πάθους.

consciebant: audaces autem quidam ac ferociores lapidibus adpetebant, dicentes canem et Cerberum atque feram sanguinariam, atque his similia per summum furorem. (5550) verum ut verba ad compendium conferam, nemo in immenso illo fuit spectaculo quin molestis ictibus et conviciis tunc infelicem senem verberaret. scortum denique quoddam impudentissimum (5555) correptam de culina in viam deferens ollam, fervente admodum aqua plenam, in Andronici effudit furiose genas. atque haec perpetuens multoque plura, contra tot mala durans vir magnanimus (5560) in tot dolorum fluctibus et procellis, tantoque miseriarum oblectans pelago, malorum inquam nimbo quamvis pressus, fortiter tamen domino agebat gratias, constantem in supplicii mentem retinens. (5565) sic ergo in stadium ductus cum ignominia, parumper adhuc spirans ad columellas prostantes illic pedibus est suspensus. furiosus tamen populus necdum satur vorandis eius carnibus, suspensi miseri (5570) membris etiam genitalibus insultavit, tunicula reducta,

καὶ κατὰ τοῦ φάρυγγος ὡσέ τις ξίφος,
καὶ τις Λατίνων καὶ ἔδρας ἀκινάκην·
λοιποὶ περιστάντες δὲ τὸνδε Λατίνων
5575 τοῖς ξίφεσιν ἔπαιον αὐτοῦ σαρκίον,
συχνὰ καταφέροντες αὐτοῦ συντόνωσ,
πεῖραν δοκιμὴν προσλαβεῖν ἡρημένοι
ὁποῖον αὐτῶν τμητικώτερον πέλει.
οὕτως ἐναθλῶν ἐν τοσαύταις βυσάνοις
5580 καὶ τηλικαύτῃ συμφορῶν τρικυμία
ψυχὴν ἐναπέρρηξεν αὐτοῦ πρὸς βίαν
ἐπὶ στυλοσικῶν ἀτίμως ἡρημένος.

Τοιοῦτο τέρμα τοῦ κράτους καὶ τοῦ βίου
πολύτλας Ἀνδρόνικος εἶδεν ἐν βίῳ,
5585 χρόνοις μὲν ἄρξας δυσὶ που στεφηνφόρος,
κοινῶν δ' ἐνὶ κύριος ὢν τῶν πραγμάτων
ἄνευ χλαμύδος καὶ πολυτίμου στέφους.
ἦν οὖν φυχὴν σώματος εὐφυῆς πάνυ,
ἡρωϊκὸν τ' ὄρθιον εὖ φέρων δέμας,
5590 ἀγητὸς εἶδος καὶ γεραρὸς εἰσάπαν,
σῶμα προδεικνύς ὑγιές τ' ἐρρωμένον.
μεθ' ἡμέρας δὲ κατενεχθεὶς ὑπόθεν
ὁ τοῦδε νεκρὸς ἐν μιᾷ τῶν ἀψίδων
ἀτημελήτως ἐρρίφη τοῦ στυλοῦ.
5595 εἶτα περὶ που τὴν μονὴν τὴν Ἐφόρου
ἐν τινι κατέθεντό τινες χωρίῳ.
ὁπτιάνεται δὲ σῶμα τοῦδ' ἡρημένοις
ἀκραιφνῆς ἀλώβητον εἰσέτι μένον.

hem pudorem! quidam acutum gladium per guttur egit, alius Latinus podicem ense fodit: Latini vero circumstantes reliqui (5575) gladiis caedebant miserum corpusculum ingeminatis continenter ictibus, spon- sione velut mutua utri acutius acinaces ferirent experientes. sic An- dronicus in supplicibus luctans (5580) in tantoque cruciatum mari nau- fragus spiritum sibi violenter raptum in columellis illis effudit turpiter. atque hunc imperii vitaeque finem habuit homo aerumnosus, postquam imperaverat (5585) biennio fere stemmate revinctus, uno praeterea do- minatus anno absque corona et purpurae decore. erat is egregia forma corporis, proceritate praeditus heroica, (5590) augusta facie et prorsus admirabili, praevalidaque utens valetudine. post aliquot autem dies de suspendio detractum eius cadaver in quodam stadii fornice sine cura proiectum iacuit, (5595) donec ad Ephori tandem monasterium compo- suerunt quidam in brevi loculo, ubi adhuc corpus spectatur a capidis,

- ψυχὴν δὲ παντάπασιν ἦν ἐκλιμπάνιον
 5600 εἰς τοὺς θεαυγεῖς κήρυκος Παύλου λόγους,
 ἀφ' ὧν ἀπαντῶν ἐκ πίδακος ὡς ξένης
 ἐπιστολὰς ἤρθευεν αὐτοῦ καὶ λόγους,
 ἃ συντιθεῖς ἦν εὐφρωῶς καὶ συγγράφων.
 οὗ καὶ θεόπτου Παύλου σεπτὴν εἰκόνα
 5605 καλλύνας Ἀνδρόνικος ἐν χρυσαργύρῳ,
 νεῷ τεσσαράκοντα Χριστοῦ μαρτύρων
 ἀνατεθεικίως, προσκυνῶν ἦν καὶ σέβων.
 ἤτις ἀπεστάλαττεν διμμάτων δάκρυ
 Ἀνδρονίκου φθάνοντος οἰκτιστον μόρον.
 5610 ὃ γνοὺς ἀκριβώσοντας ἐκπέμπει τάχος
 τὴν ἀκοήν τε καὶ τὰ τῆσδε καθάπαξ
 τὸν πιστόν οἱ Στέφανον ἄλλοις συνάμια.
 ἐπεὶ δ' ἀπῆλθον, ἀντιχριστοφορίης
 σπουδῆν ἐτίθει πάντα σαφῶς εἰδέναι,
 5615 ὡς πάντ' ἀληθῶς μηνύσῃ πεπομφότι.
 ὑφάσματι γοῦν ἀθιγεῖ Παύλου κόρας
 σεπτῶς ἐναπέψησεν· αἱ δ' ὥσπερ πίδαξ
 δάκρυον ἀπέλειβον ὡς ψυχρὸν νῦμα.
 ἃ πρὸς θεατῶν Ἀνδρόνικος γνωρίσας,
 5620 μέγα στενάζας θανμάσας τε πλειόνως,
 κάραν ταλαντεύσας τε τῆσδε κἀνθάδε,
 αὐτοῦ χάριον εἶρηκε Παῦλον δακρύειν,
 κακὸν προσημαίνοντα τῷδέ που τάχα·
 φιλεῖν γὰρ αὐτὸν ἐκθύμως ἄγαν ἔφη,
 5625 καὶ οἱ τιμαλφῶν ἐξέχεσθαι ῥημάτων,

integritatem suam prorsus retinens. is autem toto deperibat animo
 (5600) apostoli divinas Pauli epistolas; a quibus, admiranda velut sca-
 tebra, in orationes suas et scripta ducebat rivulos, quae componebat
 nobili artificio. quin sacram Pauli caelispicis imaginem (5605) auro ar-
 gentoque insignem Andronicus in quadraginta martyrum delubro a se
 dedicatam colebat admodum. haec autem Andronici instante fato oculis
 lacrimarum profudit guttas. (5610) audita re Andronicus statim misit
 ad explorandam famam studio sedulo fidelem sibi Stephanum cum comi-
 tibus. ergo profectus impius ille Stephanus curam impendit probe ut
 rem cognosceret (5615) veridicoque ore mittenti diceret. quamobrem
 Pauli oculos linteolo puro absternit reverenter: is autem veluti fons la-
 crimarum frigidum fudit rivum. id quod ubi intellexit a spectatoribus,
 (5620) ingemuit Andronicus, miransque plurimum, caput hac illac quas-
 sans, Paulum ait lacrimas illas sua causa profundere, aliquid forte mali
 portendentem: nam se Paulum amare effictum dixit, (5625) eiusque

πρὸς τοῦδε λοιπὸν ἀνταπιεῖσθαι δέον.
 ὃ τι δὲ κακὸν προύλεγον τὰ δακρύων,
 εἶρηκε σαφῶς ἀνόπιν πεφρασμένα.

Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἔτη θ' ὄ' 5'.

- Ὡς οὖν ἐπιβέβηκεν οὕτω φράδιως
 5630 Ἰσαάκιος Ἀυσόνων κραταρχίας,
 ἰλαρὸς ἐδέεντευκτος ἦν ὑπηκόοις,
 ἡδὺς προσηγῆς καὶ φιλοικτίρμων ὄλοις.
 παρ' Ἀνδρονίκου τοὺς κακῶς πεπονθότας
 ἢ τῶν ἐνότων ἐκπεσόντας ἀδίκως
 5635 ἢ σώματός τι τῶν μελῶν τετμημένους
 ἐδέξιοῦτο δωρεαῖς σφᾶς ἀφθόνως,
 ἀφαιρεθεῖσιν ἀποτιννὺς οὐσίας.
 ἀναξ γὰρ οὗτος, ἵνα συλλήβδη φράσω,
 ὑπῆρχεν ἐκφὰς ἐγγενοῦς λαμπροῦ γένους
 5640 Κομνηνωδῶν Ἀγγέλων ὑμνουμένων,
 νεανίας κάλλιστος, εὐπρεπῆς λίαν,
 ἀκμαῖος εὐμήκης τε καὶ ῥωμαλέος,
 εὐρωστος ἰσχνὸν καὶ σθεναρὸς τὰς χέρας,
 μελιχος, εὐπρόσιτος, εὐσεβῆς ἄγαν,
 5645 ἐς μητρᾶνανδρον παρθένον πίστιν τρέφων
 ἄρρητον εἰπεῖν καὶ τιμὴν σέβας σχέσιν,
 λόγων ἑταῖρος ἐρμαῖκὸς χαρίεις,
 τιμῶν λόγους εὖ καὶ λόγων τοὺς πατέρας,
 οἴκτω πενήτων καὶ φιλευσπλάγχθοις τρόποις

summe verba pretiosa colere; quare se amari ab illo vicissim aequum. quid autem mali lacrimae praedicerent, a me superius dicta perspicue docent.

Isaacius Angelus an. 8 mens. 6.

Igitur postquam tam facile obtinuit (5630) Romani imperii thronum Isaacius, hilaris erat, subditis accessu facilis, suavis, mitis, erga omnes clemens. is ab Andronico male passos vel iniuste bonis pulsos propriis (5635) vel membro aliquo corporis mulcatos prolixis beneficiis recreabat, reddens ablata cunctis patrimonia. hic enim Caesar, ut summam dicam, genitus erat nobili illustri genere, (5640) e Comneniadis agnomento Angelis, speciosus valde iuvenis et pulcherrimus, floridus, validus, corpore procero, viribus praepollens fortisque manu, comis, benivolus, apprimeque pius, (5645) erga deiparam miram fiduciam gerens eamque summa religione colens, literarum amans, graciosus, doctus, literas ac literatos honorans simul; misericordii animo erga ege-

- 5650 εἰποῖα τε τὴν ψυχὴν κεκασμένος,
 μεταδοτικὸς συμπαθῆς στεροσμένοις,
 εὐεργετῶν ἅπαντας ἀποροσμένοις,
 πτωχοὺς πένητας ὀρφατοὺς χήρας ξένους.
 ἦν καὶ χορηγῶν παρθένους τὰ πρὸς γάμους,
- 5655 καὶ πανδοχεῖα καὶ καχεκτούστων δόμους
 ἀνανεῶν τε φιλοτίμως καλλύνων
 εἰς ἀνάπαυσιν, εἰς ἴασιν τῆς νόσου
 τῶν συνιόντων ἀσθενῶν πτωχῶν ξένων,
 τὰ πρὸς διαπάνην προσσέμων μάλα σφίσιν,
- 5660 ἦθος μαλακός, νοχελῆς, ἀνιμένος,
 πολυτελῆς δαιταν ἐσθῆτας ἅμα,
 τράπεζαν αἰεὶ Σολομώντειον φέρων
 καὶ καινοφανεῖς στολὰς καθ' ἡμέραν,
 μεταδοτικὸς βρωμάτων διακόνους.
- 5665 ἐχρηῖτο λουτροῖς ἐβδομάδος πολλάκις,
 ὡσφραίνεται αἰεὶ καὶ μύρων εὐωδίας,
 καὶ φιλόκαλος ὡς τυῶν καὶ νυμφίος
 αἰεὶ προΐει τῶν βασιλείων δόμων.
 ὀργίλος ἦν τις καὶ θυμῷ πλέον νέμων·
- 5670 πλὴν εἶχε θυμὸν συμπαθεῖ κεκραμένον.
 οὐ διέπων κάλλιστα τὴν κραυροχίαν
 καινουργὸς ὑπῆν πραγμάτων παραλόγων,
 λουτρὰ δαιτήσεις τε καὶ λαμπροὺς δόμους
 δομούμενος κτίζων τε καινίζων ξένους,
- 5675 ἐκκλησίας ἔθιμα καινουργῶν φύρων,

5663 δὲ στολὰς?

nos, (5650) ad beneficia conferenda pronus, largus opum, indigus caritate fovens, cunctis subveniens necessitatibus, inopibus mendicis viduis pupillis advenis, virgines quoque dotabat ad nuptias; (5655) publica hospitia atque nosocomia instaurabat studioseque ornabat ad requiem corporum morborumque curam; quicumque convenissent infirmi, pauperes, omnia ad victum affluenter tribuens. (5660) ceterum mollis moribus, ignavus, socors, et sumptuosus valde victu et vestibus. convivium semper Solomonteum apparans, semetque novis stolis quotidie exornans, lautasque suis ministris largiens epulas. (5665) saepe utebatur balneis in hebdomada, unguentorum semper odore fragrans; exornatusque ut sponsus vel ut pavo procedere de regis solebat aedibus. idem promptus ad iram eique indulgens, (5670) misericordiam tamen irae admiscens. nec vero imperium administrans optime, sed inconsultas potius novator rerum; caenacula, balinea, domos splendidas fundans aedificans sumptuoseque instaurans; (5675) statuta ecclesiae inno-

ὄν μὲν καθιστὰς ποιμεναρχῶν εἰς θρόνον,
ὄν δ' ἐξάγων αὐτὸν καὶ μόνη προαιρέσει.

- Τούτῳ προσῆλθε τοῦ κράτους τετευχότι
ἀνδρῶν ἀπειράριθμον εὐσθενῶν στίφος
- 5680 ἐκ Ῥωμαϊκῶν ἀστῶν πανταχόθεν
χώρων τε λοιπῶν τῆς ἕω τῆς ἐσπέρας,
οὓς εἰς στρατιὰν ἀποτάξας ὡς δέον
Ῥωμαίκοις τάγμασιν ἐγκαταλέγει.
καὶ τοῖς θύραθεν οὔσι ταγμάτων πάλιν
- 5685 ὄνύονια πέπομφε καὶ πλείστας δόσεις,
πρὸς τὴν κατ' ἐχθρῶν παραθαρρόνιον μάχην,
κεντηνάρια χρυσοῖον στείλας σφίσι
ποσούμενα ξύμπαντα τετράκις δέκα.
ἦν δ', ὡς ἔφην, στρατεύμα Σικελῶν ἄνω
- 5690 πόλεις ἐπιὸν Ῥωμαϊκὰς καὶ τρύχον.
Σέρρας μὲν ἐμαύρωσε Στρυμόνος τόπους,
Ἀμφίπολιν δὲ τειχομαχίᾳ πόλιν
ἤδη παρεστήσαντο σὺν τοῖς ἐν κύκλῳ.
εἶλον Βολερόν, Μοσυνόπολιν πόλιν,
- 5695 καὶ τὴν βασιλεύουσαν αἰρήσειν πόλιν
ὡς νοσσιῶν ἔρημον ἴσont' αὐτίκα,
κύκλῳ περιστήσοντες αὐτῶν δυνάμεις.
καὶ σφῶν στόλος δὲ νησίσιν ἀμφιρρότοις
ἐλλιμενίζει ταῖς περὶ πόλιν φθάσας.
- 5700 ἀλλὰ στρατηγὸς στρατιᾶς τῆς Ἀδύσωνων
Βρανᾶς, ἀνήρ τις γεννάδας βουληφόρος,
ἐχθροῖς Ἴταλοῖς συμπλακεῖς κατὰ μάχην

vans perturbans; pastores alios in sede constituens, alios per solum de-
turbans arbitrium.

Ad hunc regnantem convenerunt undique fortium virorum innume-
rae catervae (5680) ex urbibus Romanis aliisque terris tum orientalis
orbis tum occidenti, e quibus iustum conscribens exercitum adnumeravit
Romanis legionibus. militibus quin etiam extra metropolim, (5685) ut
propulsandis hostibus promptis faceret, victum submisit lautaque stipen-
dia, auri summam cuius pondo centenarios quadraginta appenderet, iam
vero, ut retro diximus, miles Siculus (5690) Romanas urbes vexabat
concurans: Serras orasque Strymonis devastaverat; urbem Amphipo-
lim expugnatis moenibus ceperat nuper cum propinquis locis; Boleroa
occupaverat cum Mosynopoli; (5695) ipsamque urbem se capturum re-
giam ceu nidum derelictum autumabat, copiis suis moenia circumdans.
iamque etiam classis Sicula stationem in suburbanis insulis insederat.
(5700) verum Romani ductor exercitus Branas, vir magnanimus et co-

- Θεοῦ συνάρσει συντρίβοντος τὰς μάχας,
 τρόπαιον ἰστᾶ κατὰ βαρβάρων μέγα,
 5705 καὶ πλεῖστον ἐργάσατο Σικελῶν φόνον,
 ζωγρεῖ τε καὶ σφῶν τοὺς λοχαγοὺς ταγμάτων,
 τὸν Ῥικάρδον τε καὶ Βαλδοσῖνον κόντον,
 οὓς βασιλεῖ πέπομφε πρὸς πόλιν κράτους.
 ζωγρεῖ δὲ σὺν οἷς ἐρρέθη στρατηγέταις
 5710 Κομνηνὸν Ἀλέξιον, πατρίδος φθύρον
 ῥέκτην τε κακῶν κοκεῶνά τε ζάλτης,
 καὶ φωτὸς ἐστέρησεν αὐτὸν δμμάτων.
 ὄσοι δ' Ἰταλῶν ἐξέφυγον τὸν φόνον,
 Θεσσαλονίκην καταλαβόντες πόλιν
 5715 νασὶν ἀπηλλάττοντο πρὸς τὴν πατρίδα.
 ὄσοι δ' ἐναλύοντες ἦσαν τῇ πόλει,
 κακοὶ κακῶς ὄλλοντο δικαίως ξίφει,
 ἐπιφθυσίης στρατιᾶς σφᾶς Ἀυσόνιον.
 πάντες δ' ἀπεσφάττοντο Σικελοὶ σπάθη
 5720 ἄλλοις τε πολλοῖς ἀνδράσιν εὐκαρδίους,
 τοῖς δ' Ἀλανοῖς μάλιστα συμμάχοις τότε
 ἀντίροπα δρώντες γὰρ οὗτοι Λατίνους
 ὦν πρὶν καθυπέστησαν ἀσπλάγγῳ τρόπῳ
 ἐπὶ κατασχέσει γε Θεσσαλονίκης,
 5725 ἐπῆγον εὐθὺς τὸ ξίφος κατὰ κάρας
 "ποῦ σύγγονος" φάσκοντες "ἢ συμφυλέτης;"
 οὓς πρὶν ἀνεῖλον δηλαδὴ κατὰ πόλιν.
 τούτων δὲ ναοῖς προσπεφρυγῶτας πάλιν
 σφάττοντες ἀνέκραζον ἐν παρρησίᾳ

siliosus, Italo cum hoste consertis manibus, numinis proelia inclinantis
 ope, magnum de barbaris rettulit tropaeum (5705) et Siculorum pluri-
 mam stragem edidit. vivos quin etiam legionum duces Ricardum cepit
 Balduinumque comitem, quos in metropolim misit ad Caesarem. capti-
 vum fecit cum praedictis ducibus (5710) exitium patriae Comnenum
 Alexium, malorum causam et procellae flabrum, atque oculorum lumine
 privavit. quotquot autem Itali effugerunt caedem, Thessalonicam pro-
 perantes urbem (5715) navibus abierunt in patriam suam. qui vero
 in illa substiterunt urbe, malos male iustus ense perdidit, superveniente
 exercitu Romano. ergo omnes Siculi peribant gladio (5720) magnani-
 morum domiti virorum manibus, praesertim ab Alanis tunc auxiliariis,
 talionem siquidem reddentes Latinis, saevitiaque memores recentis
 Thessalonicae capta quam exprompserant, (5725) recta capitibus enses
 impingebant, fratrum suorum gentiliumque vindices quos illi nempe per
 urbem mactaverant. quodsi qui ad sacra asyla confugiebant, hos in-

- 5730 "ποῦ ποῦ παπᾶς κέφυκεν ἀνηρημένος;"
 οὗς ἐν νεῶς ἔκτειναν οἱ μαιφόνου.
 ἐπὰν ὑπῆρχε καθορᾶν τι καὶ ξένον,
 τοὺς κύνας οὐ θίγοντας ὄστων σωματίων
 τῶν νεκριμαίων ἀμφόδοις ἐρριμμένον,
- 5735 τοῖς δ' Ἰταλῶν πτώμασι τῷ τηριακάδε
 ἐπιμανέντας ἐσθίειν κατὰ κόρον
 καὶ τυμβορυκτεῖν, εἰ δεήσει, πολλάκις.
 Οὕτως ἀπηλάθη μὲν ἐκ Θεσσαλίας
 ἡ Σικελικὴ στρατιὰ σὺν αἰσχόρῃ·
- 5740 αἱ δὲ τριήρεις αἱ κατὰ Βυζαντίδος
 ἐκπλεύσασαι σφῶν, ὡς ἔφαμεν ἀνόπιν,
 κακῶς παθοῦσαι πρὸς στρατιᾶς Ἀυσόνων
 πλείστους τε ναυτῶν ἀποβαλοῦσαι μόρφω,
 οὔσαι περὶ που δις ἑκατὸν καὶ πλεον,
- 5745 ἄχοντ' ἀγεννῶς ἀκλειῶς πρὸς πατρίδα·
 ὧν, φυσί, πολλαὶ κατέδυσαν εἰς βάθος
 κατὰ γε τὸν πλοῦν πνευμάτων καταγίσι
 περιπεσοῦσαι καὶ κλύδωνι καὶ σάλῳ,
 ὡς ἀπολέσθαι κατὰ τάσδε τὰς μάχας
- 5750 ἀνδρῶν Ἰταλῶν μαχίμων πρὸς Ἀυσόνων
 πλείους σχεδὸν που χιλιοστύων δέκα,
 καὶ συσχεθῆναι κατὰ διπλῆν μάχην
 ἄνδρας Σικελοὺς τέτταρας χιλιάδας,
 οἳ δημοσίαις φυλακαῖς καθειργμένοι
- 5755 ὄλοντο λιμῷ καὶ κρύει καὶ τῇ νόσῳ.

5752 κατὰ τήν?

gulantem clamabant ferociter (5730) "ubinam est occisus per vos sacerdos?" nam et se sacris caedibus impiaverant. tum et mirandum quiddam videre licuit, canes parcentes civium corporibus, si quae protecta iacebant in vicis, (5735) at Italorum certatim cadavera avida fame ibidem devorantes, quin et sepulchris saepe protrahentes.

Sic e Thessalicia pulsus fuit finibus cum ignominia Siculus exercitus. (5740) triremes autem, ut superius diximus, Byzantina urbe fugientes procul male a Romano milite sunt mulcatae, atque amiserunt plurimam turbam nauticam; cumque ducentae essent vel etiam plures, (5745) turpiter victae fugiebant in patriam. quarum permultas fama est in cursu, ventorum vim perpressas et tempestatis naufragas medio periisse mari. quare in his proeliis bellatores Itali (5750) contra Romanum decertantes militem occubuerunt decies ferme mille; terrestrique simul et maritimo bello sunt capti quater mille Siculi, qui carceribus publicis conclusi (5755) frigore sunt enecti et morbo et fame.

Ἠγάγεθ' οὗτος καὶ σύνευνον δευτέραν,
 πρώτης θανούσης, παῖδα ἕγγυς Οὐγγρίας·
 ἧς οὐ θελήσας νυμφικὴν δαῖτα γάμους
 ἐκ δημοσίων χρημάτων ἐστιῶσαι

5760 φειδοί τε τούτων καὶ φιλοχρῶσφι τρόπῳ,
 ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀστέων ὑπηκόων
 χωρῶν τε λοιπῶν ἦν τάδ' ἠρانيσμένος.
 ὧν χάριν Μυσῶν ἐκταραχθέν πως ἔθνος
 κατ' Αἶμον οἰκοῦν, οὐ κικλήσκονται Βλάχοι,

5765 ἀπιστάτησεν Ἀσόνων κραταρχίας,
 ἀφείρεσιν σφῶν θρεμμάτων εὐρηκότες,
 τὴν Πάτροκλος πρόφασιν, ἧ φησὶν λόγος,
 καὶ συνεπαλείφουσιν αὐτοὺς πρὸς τόδε
 δυνάδ' ἀδελφῶν, Ἀσύνην τε καὶ Πέτρον,

5770 καὶ τούσδε Μυσοὺς καὶ γένος καὶ τὸν τρόπον·
 οὐδ' ἔτι δὲ πρὶν ὀκνοῦντας βυρβάρους συμφυλίας
 ἀποστισίαν καὶ τὸ φυγῆναι κράτους,
 σφᾶς πυροθαρρήνοσι δραματουργία
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν δαιμονιώδει πλάνῃ.

5775 περιφανῆ κίττουσιν ἱερὸν δόμον
 μυροβλύτῃ μάρτυρι τῷ Δημητρίῳ,
 εἰς ὃν θιασώτας γέ τινας δαιμόνων
 ἐνθουσιῶντας ἐμβιβάσαντες δόλω,
 διαστρόφους κόρας τε χαίτας ἀνέτους,

5776 cognomentum hoc s. Demetrio attribuitur etiam in argentea tabella cum his literis in Christianis inscriptionibus
 αὕτη ἡ στάμνος φέρει μύρον ἅγιον ἐκ τοῦ φρέατος ἀντλήσασα, ἐν ᾧ τὸ σῶμα τοῦ μυροβλύτου θείου Δημητρίου τοῦτο ἀναβλύζον κείται. M.

Alteram duxit Isaacius coniugem, mortua priore, Ungarici regis filiam: quarum nuptiarum sponsalisque pompae nolens de fisco regio impensas facere, (5760) dum huic parcit victus avaritia, coepit pecuniam subditis ex urbibus et reliquis castellis coacervare. unde commoti populi Moesorum, incolae Haemi, qui dicuntur Blachi, (5765) fidem Romano negarunt imperio, propterea quod suis gregibus spoliabantur: Patroclus occasio, ut est in proverbio. ad id praeterea facinus sunt compulsi a fratribus duobus Asane et Petro, (5770) Moesis et ipsi genere et ingenio. hi populares suos, qui deficere a partibus imperii subtimebant, exacererunt callido artificio, seu daemoniaca fraude, ut rectius dicam. (5775) splendidum isti condiderunt fanum Demetrio martyri unguentifluo, ibique quosdam familiares daemonum, lymphatos homines, dolose collocarunt, oculos distortquentes, effusis comis;

- 5780 τοιάδε θείας ἕξ ἐπιπνοίας τάχα
λέγειν ὑπηγόρευον αὐτοῖς εἰς ὕλους,
ὅτι θεὸς Μυσῶν τε Βουλγάρων γένους
ἐλευθερίαν εὐδοκεῖ, ζυγοῦ λύσιν·
ταῦτ' ἄρα λιπεῖν καὶ Δημήτριον μέγαν
- 5785 Θεσσαλονικῆν καὶ νεὴν κάλλος ἕξενου
διατριβᾶς τε Ῥωμαϊκὰς καθάπαξ,
ἔλθειν πρὸς αὐτοὺς συμμαχήσοντα σφίσι·
μέλλειν τὸ λοιπὸν οὐδὲ βραδύνειν ἔνι,
χρεῶν δὲ κινεῖν κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα,
- 5790 ἀηλεῶς κτείνειν τε τούτους ἐν μάχῃ,
ζωγρεῖν δὲ μηδὲν, μηδ' ἐπὶ λύτροις λύειν.
τοιαῦτ' ἀνακράζοντες οἱ θεοπρόποι
ὄπλων γενέσθαι κατέπεισαν βυρβάρους,
καὶ τὰ κατ' Αἴμον Ῥωμαϊκὰ χωρία
- 5795 κατέδρομον ἕμπαντα κείροντες βίβη.
Πέτρος δ' ἀναδεῖ καὶ χρυσῶ στέφει κάρην
καὶ φοινικῶν πέδιλον εἰλίσσει πόδας.
ἔθεν κατ' αὐτῶν ἐκστρατεύσας ὁ κρότωρ
ἐτρέψατο σφᾶς καὶ τίθησι φυγάδας.
- 5800 Ἄσαν δὲ Πέτρος, κακίως ἀρχηγέται,
Ἴστρον διαβαίνουσι σὺν ἀποστάταις
καὶ συνέμιξυν βυρβάρους παριστρίοις·
ἄναξ δ' ἐπελθεῖν Μυσίας πάσης ὄρους
καὶ τὰ κατ' αὐτὴν εὖ διαδέσθαι πᾶν
- 5805 τῇ κωλυσόντων ἰσχύων ἐρημία,
τοιούτον οὐδὲν ὄπτο κατειργασμένος,

(5780) atque his mandarunt ut tanquam inspirati sic loquerentur inter multitudinem, deum Bulgaros atque Moesos in libertatem vindicare velle; propterea Demetrium quoque magnum (5785) Thessalonicam cum suo templo insigni atque Romanos deserentem sedes huc demigrasse opem allaturum. quare iam mora protinus abrupta armis Romanos commotis appeterent, (5790) eosque in proelio sine venia occiderent, neminem vivum pretio dimitterent. haec inclamantes Bacchici divini persuaserunt barbaris ut arma caperent; qui Romanam dicionem ad Haemum sitam (5795) concursaverunt totam diripientes. Petrus quin etiam aurea corona caput vinxit, et pedes calceis purpureis. hos ergo aggressus armis imperator proelio victos compulit in fugam. (5800) Asan vero Petrusque, auctores sceleris, Istro transmissis cum suis rebellibus adiunxere se barbaris loci accolis. Caesar cum posset universam Moesiam percurrere recteque eam componere, (5805) quoniam nusquam quisquam resistebat, utile nihil ad tutelam praestitit. inflammatis igitur frumenti

- πυρὶ δὲ καρπῶν παραδοὺς θημωνίας,
 καὶ ταῖς ἀπάταις ὑπαχθεὶς ταῖς τῶν Βλάχων,
 παλινδρομεῖ δὴ πρὸς πόλιν βουσιλίδα,
 5810 τὰκεῖ λελοιπῶς ὠδίνοντα πραγμάτων.
 Ἄσαν δὲ Πέτρος σὺν Σκύθαις εἰς πατρίδα
 αὐθις ἐπανέδραμον ἀνυποστόλως.
 ἐπήεσαν οὖν Ῥωμαϊκοῖς χωρτοῖς,
 λείαν Μινσῶν ὑπαντα δρῶντες, ὡς λόγος.
 5815 Καθ' ὧν ἀφίκετο σὺν στρατιᾷ μυριά
 στρατηγὸς Ἀλέξιος Βρανῆς τοῦπίκλην·
 ὃς δὴ τρέφων ἔρωτα πάλαι τοῦ στέφους
 καὶ τηλικαῦτα συνδρομὴν σχῶν ταγμάτων,
 ἀποστατήσας, σύμβολα τὰ τοῦ κράτους
 5820 αὐτῷ περιθεὶς πρὸς Βυζαντίδα τρέχει.
 καὶ δὴ πρὸ τειχῶν πῆλλιστό που φθίσις,
 πειρώμενος λόγοις τε τοῖς ὕπλοις πλέον
 ἀστυπολιτῶν ὡς ἐνῆν καθ' ἡμέραν.
 καὶ βουσιλῆς δὲ στρατιῶν συναλίσις
 5825 ἀνδρῶν ὀπλιτῶν ἐκφύλων ἄλλοθρόων,
 Σκυθῶν Ἰταλῶν Ἀγαρηνῶν Ἰβήρων,
 Ἰταλιώτου Κορράδου συμβουλίαι,
 ἀντεκατέστη τῷ τυράννῳ πρὸς μάχην.
 ὑπῆρχε δ' ἐκφῶς εὐπατριδῶν πατέρων
 5830 τῶν παρ' Ἰταλοῖς ἀρχικῶν ὁ Κορράδος,
 ἀνὴρ περιώνυμος ἐν καλοῖς ὄλοις,
 λαχὼν φυσικὴν εἰ γέ τις εὐκληρίαν

5823 ἐνὸν V

cumulis, simul Blachorum fraudibus deceptus, ad urbem regiam rettulit inde pedem. (5810) relictis ibi rebus in discrimine. tum Asan atque Petrus assumptis Scythis in patriam redeunt, prohibente nomine, rursusque ingressi Romanas regiones Moesis exercent dignum atrocium.

(5815) Contra hos venit cum innumero exercitu Alexius dux cognomento Branas, qui regiae iamdiu inhians coronae, nunc conspirantes legiones nactus, a Caesare deficiens sumpsit purpuram, (5820) atque Byzantium concito cursu veniens constitit improvisus ante moenia; ibique civium, verbis et armis magis, sollicitabat valde quotidie animos. sed imperator congregato exercitu (5825) ex viris militaribus externi generis, Italis Scythis Iberis Turcis, Italici Corradi consilio impulsus ausus est pugna tyranno resistere. nobili genitus fuerat de genere (5830) Italicorum principum Corradus, vir clarns, omni laude florentissimus, naturae dotibus praeditus eximiiis, mentis sapientia viribus cor-

- φρενῶν τε βιασύνετα, σώματος σθένος,
 δροστήριος μάχας τε καὶ ῥωμαλέος,
 5835 γαμβρὸς κρατοῦντος εἰς σὺναιμον τυγχάνων,
 θεόδοτον δώρημα φανείς τῷ τότε
 ἀνακτι τῷδε κατὰ τήνδε τὴν μάχην.
 ὃς ἐκ Λατίνων συναγείρας ἱππότας
 ἀρειμιανίους δις ἑκατὸν καὶ πλέον,
 5840 πιζοὺς καταφράκτους δὲ πεντακοσίους,
 ἤγειτο τῶνδε καὶ κατορθοῖ τὴν νίκην.
 παρῆν δὲ κατάφρακτος ὄπλοις καὶ κρύτωρ
 μετὰ στρατηγῶν εὐσθενῶν τε ταγματίων.
 ἐπεὶ δ' ὑπῆρχε συμπλοκῆς καιρὸς μάχης,
 5845 εὐώνυμον μὲν εἶχε Καμμύτιζης κέρασ,
 πρωτοστράτην ὦν εὐγενῆς βουληφόρος,
 τὸ δεξιὸν δὲ βασιλεὺς ἦν διέπων,
 σὸν Ἰτιλοῖς δ' ἴθυνε Κορράδου μέσον.
 καὶ Βρανῆς δ' ἐξήταζεν αὐτοῦ δυνάμεις,
 5850 μέσον μὲν αὐτὸς κατέχων τῶν ταγματίων,
 τὰ δ' αὖ ἐκατέρωθεν ἰλάσθαι πάλιν.
 καὶ συρραγείσης παρ' ἑκατέρων μάχης,
 ἔν' ὡς ἔπος φράσαιμι συνελὼν λόγῳ,
 πίπτει Βρανῆς αἰσχίστα Κορράδου ξίφτι,
 5855 καὶ τὴν κεφαλὴν τέμνεται παραπύκναι,
 καὶ τέρμα μάχῃ καὶ τυραννίδι λαμβάνει.
 ἐπεὶ δ' ἐπρεσβεύσαντο πρὸς βασιλεῖα
 οἷς περ μετῆν σθένους τε λαμπροῦ καὶ γένους,
 ἐκλιπαροῦντες λύσιν εὐρεῖν πταισμάτων,

peris, strenuus patrandis proeliis et praevalidus, (5835) Caesaris sororem in coniugio habens, vere caeleste per id tempus donum regi concessum ob imminens discrimen. hic Latinis collectis equitibus, Martem spirantibus, paulo plus ducentis, (5840) cataphractisque peditibus quingentis, ducem se praebuit victoriamque rettulit. Caesar quin etiam loricatorum affuit cum ducibus ac fortibus ordinibus. cumque iam acies essent in procinctu, (5845) sinistro cornu praefuit Cammytzes protostator et nobilis consiliarius; dexteram ipse Caesar cornu rexit; medium tenuit Corradus exercitum. aciem et Branas ordinavit suam, (5850) mediam ipse occupans phalangem, alas tribunis regendas attribuens. mox concurrentibus utrimque aciebus, ut paucis verbis tantam rem complectar, Corradi Branas cadit ense turpiter (5855) eique caput statim amputatur, fitque simul pugnae finis et tyrannidi. deinde nobiles, qui rebelles fuerant, legationem ad Caesarem miserunt, criminis

- 5860 ἄναξ βραβεύει πᾶσι τὴν ἀμνηστίαν,
καὶ προσδραμόντας εὐμενῶς δεδεγμένους
πᾶσι κεχρησθαι γνησίῳ μεταμέλῳ
ἐπὶ παραβάσει γε φρικτῶν ὄρκιων
τῶν πρὶν πρὸς αὐτὸν ὑπετίθει σὺν λόγῳ,
- 5865 λύσει δ' ἀναθέματος αἰτεῖν αὐτὸν πάλιν
παρ' ἀρχιδύτου τῆσδε τῆς Κωνσταντίνου,
ᾧ σφᾶς καθυπέβαλον ἄστοι πρὸ τρίτης
ἑστῶτες ἄνω τειχέων πυργωμάτων
καὶ δρώμενα βλέποντες αὐτοῖς ἀνόμως.
- 5870 καὶ τῶνδε πολλοὶ τῶν κακῶν ἡσθημένοι
θερμῶς προσῆλθον τῷ μεγάλῳ ποιμένι·
ἄλλοι δὲ δόξαν εἰσδοχῆς δεδωκότες
τῇ τῆς κεφαλῆς κατανεύσει καὶ μόνῃ,
ὡς λῆρον ἠγήσαντο τὴν συμβουλίαν.
- 5875 Κατὰ Μυσῶν ἕξεισιν καὶ πάλιν ἄναξ,
καὶ τὰς κατ' αὐτοὺς ἐκδρομὰς τὰς ἀσχετοὺς
πάνυ τι μικρὸν ἀναχαιτίσας ὅπλοις
τὴν Ἀδριανοῦ καταλαμβάνει πόλιν.
Μυσοὶ δὲ κώμας κατέκειρον καὶ πάλιν
- 5880 τὰς πρὸς Φιλιππούπολιν κατοικουμένας.
ἀφιγμένου δ' ἄνακτος εἰς πάσχον μέρος,
ἀφ' ὧν ἀπανίστατο χωρίων ἄναξ,
ἐκεῖσ' ἐπήει δύστροπον Μυσῶν ἔθνος.
οὗτος θέλων οὖν ἀμόνασθαι βαρβάρους
- 5885 ἐφίσταται δὴ τοῖς ὄροις Τριαδίτιδος,
καὶ μῆδ' ὀτιοῦν ἐκ κρύου διανύσας

veniam sibi deposcentes. (5860) Caesar se praeibit cunctis indulgentem, atque accedentes benivole excipiens, cunctis prudenter veram paenitentiam violatorum foederum suadebat, atque ut sacri vinclis anathematis (5865) a patriarcha Byzantinae urbis peterent solvi, quibus ante triduum a civibus obstricti rite fuerant, cum summis moeniis stantes atque turribus mala rebellium spectarent facinora. (5870) atque in his multi tacti paenitentia ad magnum praesulem fervide accedebant: at alii vanam speciem consensus capitibus nutu tenus simulantes, exhortationem Caesaris ridebant.

(5875) Ipse profectus iterum in Moesiam hostium effusas passim excursiones sane parumper armis compescuit, progressus usque ad urbem Hadriani, interim Moesi devastabant rursus (5880) circa Philippi civitatem pagos. dum laboranti rex parti succurrit, locum quem vacuum abiens reliquerat, contumax statim Moesa gens tenebat. barbaros ergo debellare studens (5885) ad Triaditiae contulit se fines. sed cum rigente

- εὖζωνος αὐτὸς τὴν Κωνσταντίνου φθάσει,
 στρατὸν παρεικῶς αὐτόθι παραμένειν,
 ἵππων ἀμίλλαις ἐντροφῶν καὶ παιγνίοις.
 5890 ἦρος δ' ἀπαίρει τῆς Κωνσταντίνου πάλιν,
 καὶ τοὺς Μυσοὺς μέτεισιν αὐθις τοῖς ὄαλοις.
 περὶ δὲ παράστασιν ἰδρώσους πᾶν
 τινὸς Λοβιτζοῦ φρουρίου τῶν αὐτόθι,
 καὶ τοῦργον ἀνήνυτον ἀφεικῶς πάλιν
 5895 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἴσεισι πόλιν·
 αἱ χάριτες γὰρ τῆς καλῆς Προποντίδος
 αἱ καλλογαὶ τε τῆσδε καὶ κάλλη δόμιων,
 τερπνὰ κυνηγέσια σὺν ἵππασια,
 τῶν ἰχθύων ἄγχα τε σὺν εὐθυμίᾳ
 5900 μακρὸν θυραῖον τυγχάνειν οὐκ ἤφει,
 ἀλλὰ τρέχειν ἤπειγον αὐτὸν πρὸς τάδε.
 κατέσχεν ἄναξ γαμετὴν Ἀσὺν τότε,
 καὶ θάύτερον δὲ συγγόνων Ἰωάννην
 εἴληφε, δόντιον εἰς ὀμηρεῖας λόγον·
 5905 ὃς ἕστερον δέδρακε Ῥωμαίων πόλεις
 κάκιστα πάντων, φεῦ μισανθρώπου τρόπου.
 Τοῦτου κρατοῦντος τοῦ βασιλείου κράτους,
 ἀποστατήσας καὶ Μαγκαφᾶς τοῦπίκλην
 Θεόδωρός τις, Φιλαδελφεὺς τῷ γένει,
 5910 κατατυραννεῖ πατριδος καὶ Λυδίας,
 καὶ πλείστα δεινῶν εἰργάσατο τὰς πόλεις
 κώμας τε λοιπὰς, αἷς ἐπῆει σὺν ὕλοις.
 ἄναξ δ' ἐπιστὰς Φιλαδελφείας ὄροις

hieme nil proficeret, expeditus ipse Byzantium venit; dumque illic miles manet sub Iove frigido, circi spectabat ludicra certamina. (5890) attamen verno tempore Byzantio rursus discedens Moesos armis petiit: cumque ob capiendum laborasset diu Lobitzum, quoddam Moesiae castellum, inconsummatam operam omittens, (5895) iterum regiam rediit in urbem. scilicet pulchrae gratia Propontidos, aedificiorum commoda et ornatus, venatio dulcis et simul equitatio, piscium praeda, cum hilaritatibus, (5900) diu longinquum non sinebant Caesarem, sed ad fruedum sese compellebant. Asanis quoque uxorem Caesar cepit, tertiumque ex hinc fratribus Ioannem obsidis loco traditum accepit. (5905) nihilo hic tamen minus postea nocuit pro sua malitia pessima Romanis urbibus.

Adhuc tenente imperium Isaacio defecit quidam Manaphas cognomine, Philadelphensis civis, Theodorus, (5910) Lydiaeque et patriae invasit tyrannidem atque urbes plurimis mulcavit damnis cum harum pagis, circum arma ferens. Philadelphiae Caesar ad fines veniens sua

- ἔμφρονον αὐτὸν ἐγκυθιστῆ πατριδι,
 5915 ἦνικ' ἐπωνόμαστο καὶ μάλ' ἐνδίκως
 ὁ μωροθεόδωρος ἐκ τῶν πραγμάτων.
 πλὴν μὴ θυγηθεὶς τὴν Φιλαδέλφον πόλιν
 ἄναξ ἔλειν ὄπλοις τε καὶ στρατηγίαις,
 5920 ὡς ἂν Μαγκαφᾶς παράσημα τοῦ κράτους
 ῥήψας καθ' αὐτὸν τὸν βίον διανύτη,
 ἤθη δὲ τὰ πρὶν ἢ πόλις ἀναλάβη
 καὶ πάλιν ἰθύνοιτο παρ' οὗ καὶ πάλαι.
 Μαγκαφᾶς οὗτος προσρνεὶς τῷ σουλτάνῳ,
 5925 Τούρκους τε λαβῶν συμμάχους κατ' Ἀδσοῦνων,
 χώρας ἐπήει Ῥωμαϊκὰς ἐκτρίβων.
 σταλεῖς δὲ σὺν χρήμασι πρέσβις σουλτάνῳ,
 καὶ τόνδε λαβὼν κατανεύσει σουλτάνου,
 πρὸς βασιλίδα τὴν πόλιν ἀναφέρει,
 5930 καὶ δεσμὰ καὶ κάθειρξιν ἄληκτα φέρει.
 καὶ τοῦτο παρῶξυνε σουλτάν συγγόνους
 πρὸς τὴν κατ' αὐτοῦ καὶ μάχην καὶ μανίαν,
 ἔγκλημά οἱ φέροντας ἀδίκου δίκης
 καταπροδόντι πρόσφυγα δῶρων χάριν.
 5935 καὶ τάχ' ἂν ἡμίναντο τοῦτων τοῖς ὄπλοις,
 εἰ μὴ τιθεὶς πρόφασιν εὐλογον τάχα
 ἔφασκεν αὐτὸν ἀποδοῦναι πατριδι
 ἐπ' ἀσφαλεῖα μήτε θανεῖν μηδ' ὄλωσ
 μήτ' εἰς δέμας τι τῶν κακῶν πεπονθέναι.

5921 τὸν om V

patria conclusit rebellem, (5915) qui tunc idoneum nactus est agnomen
 dictus ab actis fatuus Theodorus. cum Philadelphi tamen haud posset
 urbem capere Caesar vi peritiaeque bellica, quod fuit reliquum, condi-
 ciones obtulit; (5920) ut depositis imperii insignibus privatam vitam
 Mancaphas exigeret, urbs autem veterem ordinem reciperet, seque
 priori domino submitteret. Mancaphas tamen profugiens ad Sultanum,
 (5925) Turcis assumptis secum auxiliariibus, Romani imperii fines in-
 cursabat. missus cum donis legatus ad Sultanum Mancapham annuente
 reduxit Sultano regiam ad urbem, ibique Caesar vinculis (5930) perpe-
 tuoque illum addidit carceri. cognita res Sultani exacuit fratres ad ira-
 cundiam plurimam atque ad arma, perfidiam criminantes quod prodiderat
 munerum gratia transfugam sibi supplicem. (5935) iamque armis Sul-
 tanum aggressuri erant, nisi hic speciosis rem purgasset verbis: ait
 enim hominem a se patriae redditum fide interposita, ne moreretur neve
 quid mali pateretur corpore.

- 5940 *Τῷ τηρικαῦτα καὶ ῥήξ Ἀλαμανίας*
 ἔστειλε πρέσβεις, ἄξιῶν βασιλέα
 αὐτῷ παρυσχεῖν ὄν στρατιᾷ φιλίως
 γῆς παραδραμεῖν Ῥωμαῖδος τοὺς ὄρους,
 πρὸς Παλαιστίνης τοὺς τόπους ὠρμημένῳ.
- 6945 *πρὸς ῥήγα τοῖνον τοῦ δρόμον λογοθέτην*
 ἄναξ πεπομφῶς συμβιβύσεις ἀρτύει·
 λαβίων τε πίστει καὶ δεδωκῶς αὐτὸν πάλιν,
 ὡς ἔμπεδα κέοιτο τὰ τῆς φιλίας,
 αὐθις ἐπανέδραμε πρὸς βασιλέα.
- 6950 *καὶ ῥήξ ἐπιστὰς τοῖς ὄροις Ῥωμαῖδος*
 καὶ πρὸς Φιλίππου τὴν πόλιν ἐπεφθάκει,
 καὶ δὴ μετὰ γε τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις
 καὶ φιλονείκους διενέξεις καὶ μάχης
 βασιλικῶν τε ῥηγικῶν τε ταγμάτων
- 6955 *Ἀλαμανῶν στράτευμα πορθμὸν διέβη,*
 καὶ πρὸς Φιλαδέλφειαν ἦκε τὴν πόλιν.
 διὰ δὲ Φρυγίας τε Λαοδικείας
 ἐφίσταται τάχιστα Φιλομιλίῳ,
 ἐν ᾧ μάχην ἴστησι ῥήξ πρὸς σούλτανον
- 6960 *καὶ τόνδε νικᾷ καὶ κρατεῖ πολυχίνου,*
 ὅπερ σκυλεύσας ἐμπιμπρᾷ μετὰ τόδε.
 εἶτα πεφθακῶς Ἰκονιῶν πόλιν,
 καὶ τήνδ' ἔλων ὄπλοις τε καὶ μάχης νόμῳ,
 ὠδευσε λοιπὸν τὴν προκειμένην τρίβον.
- 6965 *εἰς δ' Ἀντιόχου τὴν πόλιν ἠπειγμένος*
 ἐναπεπνήγη, φεῦ θεοῦ τῶν κριμάτων,

(5940) Per illud tempus rex quoque Alemanniae misit legatos, qui rogarent Caesarem ut sibi atque exercitui pacificum Romanam per dicionem annueret transitum, proficiscenti ad Palaestinae locos. (5945) ad regem autem cursus logotheta Caesar praemisso foedera composuit. accepta vicissimque oblata fide stabilem fore cum rege amicitiam, logotheta ad Caesarem est reversus. (5950) rex autem fines imperii ingressus usque ad Philippi urbem promovit castra. exin alternabant vario affectu, insuper contendebant dimicabantque regis praedicti Caesarisque milites, (5955) donec Alemannum agmen fretum transiit et Philadelphi usque ad urbem venit, praeteriensque Phrygiam et Laodicam celeri cursu pervenit Philomelium, ubi rex pugnam cum Sultano ciet, (5960) eoque victo potitur oppidulo, idque directum consumit incendio. pergit deinde ad Iconium urbem, quam postquam expugnavit virtute bellica, propositum sibi prosequabatur iter. (5965) iamque ad Antiochi urbem properabat, cum suffocatus est, o dei iudicia! rapidis undis An-

ἐναποληφθῆις ταῖς δίναις τῶν ὑδάτων.

εὐδὲς δ' ἐκείνου τὸ κράτος δεδεγμένον
καὶ μέχρις αὐτῆς Ἀντιοχείας φθάνει,

5970 κακέϊθεν ἦκων Συριακὰς πρὸς πόλεις
ἐλευθεροὶ ταύτας γε τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ.
πολλὰ δὲ καμῶν κλήσεως Χριστοῦ χάριν
ἐκεῖ καταλέλυκε κατὸς τὸν βίον·

οἱ δ' Ἀλαμανοὶ ναυσὶ πρὸς τὴν πατρίδα

5975 αὐθις ἐπανάχθησαν εὐ σεωσωμένοι.

Καὶ Φραγγίλος ῥῆξ Γερμανῶν τ' ἄρχων πάλιν
ναυσὶν ἐπῆλθον ὀπλῆται τοῖς ἐξ Ἄγαρ,
οὐκ ἴσχυσαν ὁμως δὲ Σιών ἁγίαν
σφᾶς ἐξελάσαι καὶ νεμεῖν χριστωνόμοις,

5980 ὧχοντο δὲ πλῶ καὶ πύλιν ἐς πατρίδα.
ὁ δ' Ἰγκλίνων ῥῆξ κατάρας ἐς τὴν Κύπρον
ταύτης τε κρατεῖ τοῖς ὄπλοις κατὰ κράτος,
δεσμεῖ δὲ συσχῶν καὶ τύραννον τῆς Κύπρου
Κομνηνὸν Ἰσάκιον, ἔχετον τρόπους·

5985 καὶ καταπλεύσας πρὸς Παλαιστίνης τόπους
στράτευμα κατέλιπεν οἰκεῖον Κύπρω,
ὁ Γερμανῶν ῥῆξ δηλαδὴ τῶν Ἰγκλίνων,
καὶ τῆσδ' ἐκυρλέυσεν ὡς ὑπηκόου,
ζωῆς δ' ἀφορμὰς αὐτόθεν κεκτημένος.

5976 Γερμανῶν] ita codex. et quidem infra Ephraemius declarat Germanos hoc loco se intelligere Anglos, qui olim scilicet in Britanniam e Germania commigraverant. M.
5984 Ἰσάκιον] codex Ἀλέξιον, manifesto errore, quem coarguit Nicetas, immo ipse Ephraemius, qui de Isaacio Cypri tyranno in superioribus verba fecit. M.

minis abreptus. ipsius autem filius suscepto imperio usque ad Antiochi progreditur urbem; (5970) unde ad Syriacas pergens civitates Agarenorum iugum ab illis depulit; Christianique causa plurimum laborans et ipse vitae terminum illic habuit. tum Alemanni navibus inscensis (5975) reversi sunt in patriam incolomes.

Rex quoque Galliae et Britanniae dominus cum classibus armatis supervenerunt; cumque Agarenos pellere ex urbe sancta frustra tentassent, ut Christianis traderent, (5980) marino rursum cursu in patriam redennt. antea tamen in Cyprum exscenderat Anglorum rex, et insula potitus fuerat, eiusque vinculis tyrannum tradiderat, Comnenum Isaacium, novellum Echetum. (5985) tum Palaestinas navigans ad terras praesidium suum in Cypro reliquerat, Germanicorum, inquam, rex Anglorum, eiusque dominum se gerebat insulae, et commeatum militi hinc subve-

- 5990 ἐν τῷ μέλλειν δὲ πρὸς πατριδ' ἀπιέναι
 ῥηγὶ Κύπρον δέδωκε τῆς Παλαιστίνης
 οἰκεῖν τε ταύτην, εἰ σχολὴν ἄγει μάχης,
 καὶ κυριεύειν καὶ κρατεῖν τῆς Κυπρίων
 ὡς ὑπ' ἐκείνου προσνεμηθείσης πόθῳ
- 5995 ζωηφόρῳ μνήματι τῷ τοῦ κυρίου
 καὶ συναφθείσης τοῖς ὄροις Παλαιστίνης.
 Ἔργων μετὰ γων συγγέων μετατρέπων
 ἀνθρώπινα θεῖά τε πράγματα κράτῳ,
 καὶ δραματοουργῶν ὡς δέδοκτό οἱ μόνῳ,
- 6000 εὐθὺς ἐρείσας τὸν πόδα κραταρχία
 τὸν πατριάρχην τοῦ θρόνου παραλύει
 τὸν Καματηρὸν Βασιλεῖον ἀδίκως,
 τὸν Μουντιάνην δὲ Νικήταν ἀντεισάγει,
 τριπέπελόν τε καὶ χρόνῳ παρεμμένον.
- 6005 οὐπερ καταγνοῦς ἀφέλειαν αὐτίκα
 ἄκοντα κατήγαγεν ἱεροῦ θρόνου,
 καὶ τινα Λεόντιον ἐγκαθιδρύει,
 ἄνδρα μοναστήν, ἀρετῆς ὄντ' ἐργάτην·
 ὃν τῷδε δεῖξαι τὴν ἀπείρανδρον κόρην
- 6010 ἔφασκε νυκτὸς συλλόγων ἡθροισμένων,
 εἰδὸς τε κλήσιν ἀρετῆν τοῦδ' εὐστόχως
 μάλα διαγράψασαν ὡς ἐν εἰκόνι.
 ἀλλὰ γε καὶ τόνδ' ἀπελαύνει τοῦ θρόνου,
 πάντα παριδὼν τὰ προηγορευμένα,
- 6015 μετὰ θείων δὲ δραματοουργεῖ ποιμένος·
 ἀρχιδύτην γὰρ τῆς Σιών τῆς ἁγίας,

hebat. (5990) verum in patriam reversurus postea Cyprum donavit Palaestino regi, ut illic pacis tempore vitam degeret et Cypriorum regem se gereret, quod ipsi regnum tribuit affectu pio (5995) propter vivificum domini sepulcrum, quia prope Palaestinae fines erat.

Interim imperator susque deque agebat, cuncta humana et divina ferens, rapiens, commutans, ut fit in scenis, pro suo arbitrio, (6000) summa fretus potestate. sede deiecit iniusta sententia Camaterum Basilium patriarcham, substituitque Nicetam Montanum vel potius depontanum, confectum senio; (6005) quem mox despectum ob ineptitudinem pontificali invitum honore exiit. porro Leontium quandam in sede posuit monachum et virtuti navantem operam, quem sibi demonstratum a sancta virgine (6010) noctu affirmavit in publica concione, sibi que nomen eius virtutem formam descriptam esse caelitus ceu in tabula. verumtamen hunc quoque solio pepulit, pensi non habens quicquid ante dixerat. (6015) deinceps vero pastorem transferre maluit:

κλήσιν Θεοδόσιον, φόντα Λατίνων,
 ἐθάδα τῷδε καὶ προήγορον κράτους,
 εἰς πατριαρχῶν ἀνάγει προεδρίαν.

6020 ἄλλ' οὐδὲν ἀπώνατο τῆς καινουργίας·

ἀμφοῖν γὰρ ἐκπέπτωκεν ἱεραρχίαν,
 Σιών τε τῆς πρὶν καὶ βασιλίδος πύλιν,
 καὶ τῶνδ' ἀτίμως ὁ προβληθεὶς ἀκρίτως.
 ἔπειτα Γεώργιος ὁ Ξιφιλίνος

6025 ποιμὴν ἀναδέδεικτο τῆς Κωνσταντίνου.

Ἐκ τῶν πρὶν εἶχεν αὐτοκράτωρ σπερμάτων
 παῖδας φυτεύσας καλλιπαρθένους δύο,
 ὧν ἀποκίρει κατ' ἔθος πρεσβυτέρων,
 καθιερώσας ὡς ἀμνάδα κυρίῳ·

6030 μεταβιβληκῶς δ' εἰς μονὴν ἀσκουμένῳν

καὶ παρθενῶν δαπάναις ὡς ἀφθόνοις
 Ἰωαννίτζῃ τὸν κεκλημένον δόμον,
 ἐνταῦθ' ἐνυσκεῖν καὶ κατοικεῖν προσνέμει.
 ῥηγὸς δὲ συνέλεξε· ξεν νῆϊ δευτέραν

6035 τῆς Σικελίας τοῦ Ταγγρῆ κεκλημένον,

κληροῦχον ἀρχῆς πατρικῆς ἀνατρέφων
 τὸν υἱὸν Ἀλέξιον ἕστατον χρόνον,
 ὃς συμφορᾶς ἤνεγκε πατρίδι βάρους.

Οὐ Λυδὸς Θεόδωρος, οὐ Βρανῆς μόνον

6040 πτερισμὸν ἤραν κατὰ τοῦ στεφηφόρου,

ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς καὶ δυὸς Ἀλεξίων,
 οἳ σφῆς ἐπωνόμισαν αὐτοὺς νείας

quippe sanctae Sionis archipraesulem nomine Theodosium, Latinum genere, sibi familiarem atque imperii vatem, ad patriarchae summum honorem transtulit. (6020) sed nihil huic profuit facti novitas: utroque enim excidit sacerdotio, Sionis ac regiae metropoleos, admissus inconsulte, eiectus turpiter. ad extremum Georgius Xiphilinus (6025) Constantini pastor est datus urbi.

Caesari natae fuerant ex primis nuptiis virgines pulchri adspectus filiae duae; quarum priorem rite comas tonsam instar agnae domino sacratam obtulit, (6030) proptereaue vertit in monasterium parthenonemque maximis impensis palatium dictum antea Ioannitzae: hoc, inquam, attribuit natae diversorium. alteram autem tradidit nuptam filio (6035) regis Siciliae nomine Tancredi. apud se vero imperii paterni heredem aiebat Alexium, filium natu minimum, qui patriam suam oppressit malorum cumulo.

Nec soli Branas Theodorusque Lydus (6040) calcaneum extulerunt contra Caesarem, verum post illos etiam Alexii duo, qui se iactabant

- τοῦ πορφυρανθοῦς Μανουὴλ βασιλέως·
 ἀφ' ὧν ὁ μὲν γε προσλαβὼν ἐκ σουλτάνου
 6045 συμμαχικὸν τι Περσικὸν πλεῖστον στίφος
 πόλεις ἐπιὰν κατέκειρεν Ἀυσόνων·
 ὃν νυκτὶς ὑπνώττοντα καθ' Ἀρμαλά που
 κτείνας θύτης τις καὶ τεμῶν αὐτοῦ κάραν
 ἤνεγκεν αὐτὴν ταγματῶν στρατηγέτη.
 6050 καὶ ἄτερος δὲ κτείνεται κατὰ μάχην
 πρὸς Βασιλείου χαρτουλαρίου Χαύμνου.
 καὶ τις δὲ Βασιλείος, Χοτζᾶς τοὑπὶκλην,
 ἀποστατήσας κατὰ Ταρσίαν πόλιν
 χώρας ἐκάκου Ῥωμαϊκὰς καὶ πόλεις·
 6055 ὃς συσχεθεὶς ὄμματα πηροῦται τάλας.
 καὶ πάλιν ἄλλος, κἀπὶ τῷδ' ἄλλος πάλιν,
 ὡς ἐκ χθονὸς γίγαντας αἰρεῖ τις μῦθος,
 καὶ πλῆθος ἀντίστησαν Ἰσαακίῳ,
 καὶ πάντες ἀπώλοντο τῇ θεοῦ κρίσει.
 6060 Ὀργίλιως ὧν φίλαντος οὗτος ὁ κράτωρ,
 καὶς ὑπονομίας καὶ λαβῆς μικροῦς μόνης
 καὶ ζηλοτυπῶν καὶ φθονῶν ὑπηκόοις,
 πολλοὺς ἀρίστων παρέβλαψεν εἰς δέμας.
 φάους μὲν ἐστέρησε τοῦ τῶν ὀμμάτων
 6065 Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον ἄνευ αἰτίας
 καὶ Κωνσταντῖνον Ἀσπιέτην τοὑπὶκλην.
 ἄλλους δ' ἐναπέκειρε φροντιστηρίοις.
 Ληλατούντων σὺν Κομάνοις τῶν Βλάχων

título ficticio de Manuele imperatore genitos. alter ex his, instructus a Sultano (6045) militum Persicorum ingenti numero, praedam agebat ex Romanis oppidis; cui noctu consopito prope Harmala sacerdos quidam caput amputavit caesareique exercitus duci obtulit: (6050) alter autem in proelio occisus fuit a Basilio chartulario Chumno. Basilio etiam quidam, vulgo Chotzas, a Caesare deficiens in urbe Tarsia Romanae dicioni molestus erat: (6055) sed tandem captus est excaecatus miser. rursusque alius, et posthinc alius denuo, tellure ceu gigantes educit fabula, immo permulti obstiterunt Isaacio: sed omnes, deo lente, perierunt.

(6060) Hic princeps quia sui nimium amans erat, iracundus, levi de causa suspicax, invidia quoque flagrans adversus subditos, multos mulcavit membris optimates. oculorum quidem eripuit lumen (6065) Andronico Comneno immerenti, et Constantino cognomento Aspietae. alios addixit tonsos monasteriis.

Cum praedarentur Blachi cum Comania Romanas terras ad occi-

- τὰ κατὰ δύσιν Ῥωμαϊκὰ χωρία,
 6070 ὄπλα κατ' αὐτῶν βασιλεὺς αἶρει πάλιν.
 Ἀγχιάλον οὖν παραμείψας τὴν πόλιν
 εἴσεισιν Αἴμον τὴν Βλάχων παροικίαν,
 πάντα δὲ τὰκεῖ φρουρίων πολυχῶν
 εὐρῶν ἐρυμνὴν ἰσχὺν ἐνδεδυμένα
 6075 καὶ τεύχεσι πύργοις τε διειλημμένα,
 Μυσοὺς δὲ βλέψας ἀγρίων αἰγῶν δίκην
 τοὺς ἀποκρήμινους καταλαβόντας τόπους
 ὡς Ῥωμαϊκὴν συμπλοκὴν δεδιότας,
 πρὸς δ' ἄνδ' Σκυθικὸν ὑφορώμενος στίφος,
 6080 ὑποστροφῆς ἤψατο τῆς πρὸς τὴν πόλιν.
 διὰ δὲ τεμπῶν δυσβάτων τε χωρίων
 καὶ τρυμαλιῦς οἶον εἰπεῖν δυσπόρου,
 ἀδλῶνι σαφῶς πάντα παρεικασμένης,
 τὴν ἐς Βερρόην ἐκδρομὴν τεθειμένος
 6085 ἀπώλεσε πλείστον τε τῶν στρατευμάτων,
 κἀκεῖνος ἂν ἐφθάρτο παρὰ βραχύ τι,
 εἰ μὴ βοηθοῦ τοῦ θεοῦ τέτευχέ πως.
 ὡς γὰρ ἑαυτοὺς παρέβυσαν εἰς μέσον
 ἄναξ τε καὶ στρατεύματα δδσπόρου πόρου,
 6090 ἡγούμενα μὲν διέβη στρατευμάτων
 κακῶν ἀπαθῆ κινδύνου τε καὶ μάχης·
 μέσον δὲ τῆς φάλαγγος ὁ κρατῶν ἔχων
 ἐπίθεσιν εὐρατο πρὸς τῶν βαρβάρων
 ἰστοῖς βαλόντων καὶ δόρασι καὶ λίθοις

dentem positas, (6070) rursus hos contra capit arma Caesar. quamobrem urbe Anchialo praeterita Haemum ingreditur, Blachorum sedem. sed cum castella ibidem cunctasque urbeculas praesidiis invenisset unitas validis, (6075) moenibus atque turribus convestitas, Moesos item cerneret, tanquam capreas, praerupta atque inaccessiblea tenentes loca, ne cum Romanis pugnam statariam gererent; Scytharum quoque incursum pertimesceret, (6080) reditum ad urbem regiam instruere coepit angustos per anfractus locosque impervios, et per convallem prorsus similem foramini, ut ita dicam, impenetrabili, Berroen versus militum direxit iter, (6085) quorum amisit scilicet partem maximam; atque ipse summo haud aberat exitio, ni sospitator deus tulisset opem. nam cum se in medias coniecissent fauces Caesar exercitusque tam stricti tramitis, (6090) prima quidem transiit frons exercitus sine molestis proelitis atque incolumis: sed media phalanx, in qua Caesar erat, incursum barbarorum coepit perpeti, qui telis lanceis saxis utroque ex latere

- 6095 ἑκατέρωθεν αὐτὸν ὀπλίταις ἄμα,
ὡς παρὰ μικρὸν τόνδε φυγεῖν τὸν μόνον,
πεσιῖν δὲ πολλοὺς στρατιώτας γεννάδας.
ὄμως διεκδὺς δυστίβητον χωρίον
καὶ πρὸς Βερρόην ἀποσωθεῖς σὸν βία
- 6100 ἔμφροντιν εὔρεν στρατιὰν τούτου χάριν,
φήμη δυσήχω μάλα τεθροημένην.
τῷ τοι βασιλεὺς τὴν Κωνσταντίνου φθάσει,
ἐκ τοῦδε φήμην οὐ καλὴν ἀνατρέπων.
μικρὸν δ' ὄφρ' οὐκ ἀφύπηκε καὶ τύφον
- 6105 ἐπαναδραμῶν εἰς πόλιν τὴν τοῦ κράτους,
ἀθυμίας δόρουσιν ἐμπεπαρμένην
ἐφ' οἷς κακῶς πέπονθε τὴν ψυχὴν ἔχων.
πρὸ τοῦ δ' ἀνασπῶν τὰς ὄφρ' ἐπηρμένως
μετὰ σοβαρῶς καὶ φρενὸς καὶ καρδίας
- 6110 ἐπιστράτευσε κατὰ Μυσῶν βαρβάρων,
ὄμφας προφητῶν κατὰ νοῦν περιστρέφων,
ὡς ἔξοδον μὲν θεῖτο σὸν θυμηδία,
ἐπάνοδον δὲ μᾶλλον ἀγαλλιᾷσει,
βουνοὶ τε προσδέξαντο χαίροντες μάλα,
- 6115 καὶ πάντα χρηθίσαιντο τὰ δρομοῦ ξύλα
τοῦδ' ἐξιώντος εἰσιόντος αὐτὸς πόλιν.
Οὗτός γε δόξαις ἀπαδούσαις ἐμμένων,
χάριν ἑαυτοῦ γνωματεύων ἦν τάδε,
ὡς οὐ δεῖ ἅ πέπρακτο πλημμελημάτων
- 6120 ἄπιυσι κοινῇ τῇ Θεοῦ θείᾳ κρίσει
θεῶν δίκην τίννυμεν ἀμωρτημάτων,

(6095) ipsum eiusque agmen impetebant. quare vix is supremum vitam fatum, multis amissis strenuis militibus. sed tamen tam difficilem emensus locum, magno conatu incolumis Berroen venit, (6100) ubi sua causa invenit anxium militem, tristi rumore valde perturbatum. igitur imperator Byzantium properat, expeditionis famam non pulchrum referens; et sic remisso superbiae supercilio (6105) ingressus est imperii metropolim, maeroris aculeis transverberatum propter acceptam cladem gerens animum. antehac enim elato supercilio, superbia inflatus ac tumente animo (6110) adversus Moesos barbaros processerat, dicta prophetica mente revolvens, cum laetitia fore exitum, reditum autem etiam magis laetum; exultantesque colles se excepturos, (6115) ipsasque laetaturas saltus arbores, se procedente ex urbe vel redeunte.

In his se oblectans canticis prophetis sibique blandiens haec se cum reputabat, nequaquam ob communia quae fiunt peccata (6120) inter mortales celso dei iudicio persolvere nos debitas malitiae poenas, cum

- λαῶν παραδοθέντες ἄφρονι τέως
 πρὸς σωφρονισμόν μασιτίωσιν μετρίαν,
 ἥπερ φιλοίκτου συμπαθοῦς θεοῦ νόμος·
- 6125 ὅτι δ' ὀπίσω τῆς Βρανᾶ τυραννίδος
 ὑπῆρξε λαός, τοῦδ' ἀποστάς τοῦ κράτους,
 τοιοῖσδε κακοῖς ἐκδεδύσθαι συνέβη·
 ὧ τῶν πονηροῦ σκευμάτων καὶ σπερμάτων,
 εἰ ταῦτά τινές εἰσιν ὑπειληφότες,
- 6130 ὡς μυριάδας εὐσεβῶν ἐκδοὺς ἔχει
 θεὸς πρὸς ἀπώλειαν ἔθνει βαρβάρῳ
 οὐτινοσοῦν ἀντήνηχον παροινίας,
 ὄντος καθ' ἡμᾶς τοῦ κακῶς πεπονθότος.
 πρὸς τοῖσδε προουφοίβαζεν ὡς μοναρχίαν
- 6135 περιβαλεῖται, καὶ Παλαιστίνην πάλιν
 ἔλευθερώσας προσνεμιῖ κραταυρχία,
 καὶ γάλα δ' ἔθνων θηλάσει κατὰ κόρον,
 καὶ πλοῦτον αὐτῶν φάγεται καὶ τὰ πάχη
 ἐκμυελιῖ κατὰ τὴν θεοπτίαν.
- 6140 καὶ τοῦτ' ἀμυθῶς συλλόγων ἠλισμένων
 ἔφρασκε λαμπρῶς; ὡς Ἀνδρόνικος χρόνων
 ἐμελλεν ἄρξειν ἐννάδα Ῥωμαῖδος,
 θεὸς δὲ συνέστειλεν εἰς τὴν τριάδα,
 κακοῦ φανέντος Ἀνδρονίκου τῷ κράτει·
- 6145 ἣ δ' ἐξὰς αὕτη τῶν χρόνων Ἀνδρονίκου,
 ὡς πορφύρα ῥάκος τι διερρηγμένον,
 ἐπιβέβληται τυῦδε τῇ κραταυρχίᾳ·
 καὶ κατὰ τούτους οὐκ ἀγυθὸς τοὺς χρόνους

tradimur barbarico insano populo ad punitionem iustam correctionemque, qui dei misericordis mos esse solet: (6125) sed quia Branae tyrannidem secutus erat Christianus populus ab imperio deficiens, iccirco his esse implicitum aiebat malis. o scaeva ingenia stultaque consilia, si quis hanc mentem gerit et sententiam, (6130) piorum innumeras a deo ceteras barbarae genti ad interitum tradi quamlibet propter erroris insaniam, qua laesus sit fortasse mortalis dominus! quin adeo universalem monarchiam sibi (6135) vaticinans spondebat, et Palaestinam iugo subtractam redditurum se imperio, et se lac populorum ebibiturum, divitias vocaturum, et pinguedinem medullis exhausturum, ut ait propheta. (6140) effutivit etiam palam in concione disertis verbis, Romano Andronicum praefaturum annis imperio novem; ni redegisset deus ad triennium, ex quo Andronicus sceptro abuti coeperat: (6145) subtractum autem Andronico sexennium, ceu purpurae segmentum vi directum, ad sui fuisse adiectum regni spatium, seque propterea per id sexennium for-

γένοιτ' ἂν ἴσως, οὐδὲ βελτίων πάνυ.

6150 ἐπεὶ δὲ παρέδραμεν ἕξās τῶν χρόνων,
αὐτὸς πάλιν ἦν οὐχ ἑαυτοῦ βελτίων.

*Βλάχων ὑπῆρξεν ἀνυπόστατον φῦλον,
πλησθὲν λυφύρων Ῥωμαϊκῶν καὶ σκύλων
καὶ πλοῦτον ἄβρον ἐνδυθὲν πρὸς τῆς μάχης.*

6155 τοίνυν ἐπήει Ῥωμαῖκοῖς χωρῖοις,
καὶ Βύρναν εἶλε σὺν Ἀγχιάλῳ πόλεις,
καὶ Τριωδίτιζης κατέδραμε τοὺς ὄρους,
καὶ Νίσσον ἠφάνισε σὺν τῷ Στουμπίῳ,
λείαν ἐκεῖθεν ἀπαγαγὸν μυρίαν

6160 ἀνδρῶν, γυναικῶν, παντοδαπῶν ἀλόγων.
κυκλούμενος γοῦν τοῖς ἐχθροῖς πανταχόθεν
καὶ μὴ σθένων πάσχουσι ἀμύνειν ἄναξ,
εἰς τοὺς στρατηγὸς στρατιὰν κερματίσας,
τὴν μὲν μέρει πέπομφε πρὸς ἐσπέραν,

6165 ἄλλη δὲ τήνδε πρὸς ποιοῦν πάντως μέρος.
καὶ Βύρναν ἀνέκτισε σὺν Ἀγχιάλῳ,
καὶ ταῖσδε φρουρὰν ἱκανὴν ὑπεισύγει·
αὐτὸς δ' ἐπιστᾶς τῇ Φιλίππου καὶ πάλιν
Μυσιῶν τε Σκυθῶν ἀνεχατίζε στίχας

6170 καὶ δι' ἑαυτοῦ καὶ στρατηγῶν εὐόπλων.
καὶ Τριβαλάρχου καταδηοῦντος πόλιν
σὺν τοῖς πέριξ ἄπασι τὴν τῶν Σκοπίων,
ὄρμῃ κατ' αὐτοῦ βουσιλεὺς σὺν δυνάμει,
καὶ συμπλακεῖς ἤτησεν αὐτὸν ἐσχάτως.

6164 τῷ πρὸς?

6174 καὶ om V

tasse haudquaquam fore prorsus optimum. (6150) verum ne elapsis
quidem praedictis annis visus est mores suos conferre in melius.

Blachorum gens iam erat intolerabilis, Romanis spoliis manubiisque
dives eximiisque opibus instructa ad bellum; (6155) quare Romanam
incursans provinciam oppidum Varnam cepit cum Anchialo, et Tri-
aditzae quoque invasit agrum, Naissum delevit denique cum Stumpio,
abductis inde innumeris manubiis, (6160) viris cum feminis et gregibus
omnigenis. conclusus ergo quaquaversus hostibus nec iam tueri victos
valens Caesar exercitum bifariam divisit ducibus, partim ad locos iubens
abire Hesperios, (6165) partim ad terras nupero afflictas bello. Var-
namque instauravit cum Anchialo, idoneumque imposuit his praesidium.
ipse profectus denuo Philippopolim Moesorum ac Scytharum repressit
impetum (6170) et sua praesentia et ducibus pugnacibus. cumque Tri-
ballus princeps Scopiorum urbem cum universo agro popularetur, impe-
tum fecit Caesar cum exercitu illumque triumphali prostravit proelio.

- 6175 *χῶρον παραλλάξας δὲ πάντα τοῦ Νίσου
καὶ πρὸς Σάουβον πεφθακῶς βαθυδίνην
ἐκείσε συνέμιξε κηδεστῆ φίλῳ,
Οὐγγρίας ῥηγὶ τῷ Βελᾷ κεκλημένῳ,
καὶ οἱ προσαγόρευσιν ἀποτιννύει*
- 6180 *καὶ τὴν πρεπάδῃ δεξιῶσιν καὶ οχέσιν.
ἔπειτ' ἐκείθεν ἀπαναστὰς ὡς δέον,
μεθ' ἡμέρας εἴσεισι Φιλίππου πόλιν,
κἀκείθεν ἀνέβηξεν εἰς Κωνσταντίνου.*
Ἐπεὶ δὲ Μυσῶν καὶ Σκυθῶν δεινὸν φῶλον
- 6185 *ἐπεστράτευσεν καὶ ἄλιν Ῥωμαῖδι,
δηρῶν δὲ φθάσει μέχρι τῆς Ἀρκαδίων,
καὶ στρατιὰν ἤτιθησεν αἰσχρῶς Αὐσόνων
πρὸς ἀντιπαράταξιν ἐκτεταγμένην,
ἔγνω δι' αὐτοῦ σφᾶς μετελθεῖν ὁ κράτωρ.*
- 6190 *ἀπογραφῆν οὖν συλλογῆν καθ' ἡμέραν
ὄρᾶν ὑπῆρχε Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων,
πρὸς δὲ ξενικὸν συμμαχικὸν μυρίον,
μισθοῦ συνιδὸν ἐξ ὅλης ἐθναρχίας.
ὡς οὖν ἀπειράριθμον ἠθροίσθη στίφος,*
- 6195 *ἔξεισιν ἦρος τῆς Κωνσταντίνου κράτωρ,
χρυσοῦ κεντηνάρια πέντε πρὸς δέκα,
ἀργυρίου δ' αὖ ἐξήκοντ' ἐπηγμένους.
καὶ πρὸς Ῥαιδεστόν τὴν πόλιν ἀφιγμένους,
ἐκεῖ θύσας ἔφαγε μυστικὸν πύσχα,*
- 6200 *ἐορτάσας ἔγερσιν ἡμῶν δεσπότην
πρώτην κυριώνυμον, ὡς πιστοῖς ἔθος.*

(6175) exin praeteriens cunctum Naissi agrum, progressusque ad amplius fluenta Savi, ibi in congressum venit cum caro socero, cui Belae nomen erat, Ungariae rege; cuius colloquio fructus, atque ut deicit (6180) invicem impertitis amoris signis, illinc reversus est, vocante officio, brevique post pervenit Philippopolim, atque hinc concessit Cpolim.

Sed quoniam Moesi et Scythae gentes efferae (6185) rursus molesti erant Romano terris praedantesque pervenerant Arcadiopolim, exercitu Romano victo turpiter, qui contra exire in aciem ausus fuerat, bellum constituit Caesar per se gerere. (6190) conscribatur itaque quotidie exercitus, Romanique ordines centuriabantur; plurimus etiam advena et auxiliaris conducebatur miles in cuncto imperio. iamque collectis copiis prope innumeris, (6195) vere ineunte Caesar Byzantio exivit, auri quidem centenarios quindecim, argenti sexaginta secum ferens. et ad Rhaedestum usque progressus urbem mysticum ibi manducavit pascha, (6200) resurrectionem Christi solemnem peragens, primam dominicam,

- συγγίνεται δ' ἔνταῦθα Βασιλακίῳ,
 ἀνδρὶ βιοῦντι βίον ἐξηλλαγμένον
 καὶ διαγωγὴν ἀσυνήθη τοῖς ὄλοις·
 6205 ὅστις τὰ πρόσθεν προῦβλέπειν εἶχε κλέος·
 εἰς ὃν συνέρρει πῶς τις ὡς εἰς Λοξίαν.
 οὐδὲν διεξίημι δὲ τρανὲς συνόλωσ
 οὐδ' ἠγίεσ τε καὶ διηυκρινημένον,
 ἀλλὰ γριφώδη πάντα πεπλυνημένα.
 6210 ἐν δ' αὖ γε πολλοῖς ἀπεφλυάρει λόγους
 εὐτραπέλειας καὶ γέλωτος ἀξίους,
 μαστοὺς γυναικῶν ἀναδιφῶν παλάμαις,
 περιαιθρῶν τε καὶ σφυρὰ τούτων πάλιν,
 ἔφ' οἷς συνέειρε καὶ μακρὰς ληρωδίας.
 6215 ὅμως ἐπισπάσατο συρφετῶν ὄχλον,
 καὶ οἱ προσεῖχον αἶα καὶ προηγόρω.
 συνείπει' αὐτῶ καὶ τινα γραιδίῳ
 οἰστρηλατουμένων τε καὶ παραφόρων,
 τὰ δρώμενά οἱ πάντα καὶ λελεγμένα
 6220 διατρανούτων ἀφικνουμένοις ὄλοις.
 τοῖς πλείοσι δ' ἔδοξε τοῦτον εἰδότην
 προφητικὸς τις καὶ θεῶ περιφύμενος·
 οἷς σύνεσις δ' ἦν καὶ φρένες κρίνειν δέον,
 γελοῖος ἐπέλληπτο ληρωδῆς γέρον.
 6225 ἔδοξε δ' ἄλλοις πνεῦμα Πύθωνος φέρειν.
 ὅστις ἐπιστάντι γε τῷ στεφηφόρῳ
 καὶ τόνδ' ἰλαρῶς εὐλογῆσαντι τότε
 οὐδὲν κατηξίωσε προσχεῖν συνόλωσ,

Christiano more. ibi in colloquium venit cum Basilacio, viro vincto
 insolitum vitae genus, nulli suetos proficiente mores, (6205) qui futura
 canendi cluebat gloria, cunctis ad eum venientibus ceu ad Loxiam.
 nec tamen is dicebat perspicue quicquam, neve quid sanum probeque
 definitum, verum fallacia cuncta et perobscura. (6210) profecto eius
 sermones plerumque erant acurriliter effusi risuque digni, papillas femi-
 narum contrectans manibus inspiciensque pariter illarum talos, longas
 tum demum nectebat cantilenas. (6215) plebeiam tamen turbam is ille-
 xerat, praebentem aures sibi tanquam vati. comitabantur illum et quae-
 dam vetulae, vecordi oestro percitae atque insanae, quae gestus eius
 pariter et dicta omnia (6220) edisseriebant populi coronae. vulgares
 ergo homines qui hunc noverant, prophetae loco habebant deoque cari:
 verum cordati et sano iudicio praediti ridiculum nugacemque putabant
 senem; (6225) alii postremo pythonicum credebant. is accedentem per
 id tempus principem et salutantem comiter ac benivole nullo dignatus

- ἄνω δὲ κάτω βακχικῶς πως ἡγμένους
 6230 ἀφείδουσιν ἔβαλλε συνειλεγμένους,
 τοὺς δ' ἐν τέλει μάλιστα καὶ γερονσίας.
 καὶ κράτορα Φ' οὐχ ἤττον ἦν κακῶς λέγων,
 καὶ οἱ κράτους δ' ὤφμησεν ἄρπύσαι πῖλον.
 μόλις δὲ λήξας πωλικῶν κινημάτων,
 6235 τῇ διὰ χειρὸς εὐτελεῖ βυκτηρία
 ὄμματ' ἄμωροῖ βασιλικῆς εἰκόνας
 ἐπὶ πίνακος αὐτόθ' ἐγγεγραμμένης.
 τοῦ δ' ὡς μεμηνότος καταγνοῦς ἀναξ
 ἄλλαις ἐαυτὸν φροντίσιν ἐνησχύλει.
 6240 Ἐκεῖθεν εἰς Κύπελλα φρούριον φθάσας
 πρὸς Θήραν ἐξώρμησε τέρψεως χάριν,
 καὶ συνεκάλει καὶ σύναιμον πρὸς τόδε.
 σκηψόμενος δὲ τὴν φλεβὸς σχάσιν ὄδα
 τοῦ πρὸς κυνηγέσιον ἐκκρούει δρόμον.
 6245 ἔξιςι δ' οὕτως αὐτοκράτωρ καὶ μόνος.
 συνίστορες δὲ προσλαβόντες σκεμμάτων
 σύναιμον Ἄλέξιον ἄγουσι τάχος
 σκηρῆν πρὸς αὐτὴν καὶ βασιλεῖον Θρόνον,
 καὶ τὸνδ' ἀνεῖπον αὐτοκράτορ' Αἰσόνων,
 6250 τοῖς βασιλικοῖς ἀλαλάζοντες κρότοις.
 καὶ γνοὺς Ἰουάκιος τὰ πεπραγμένα
 Θεοκλυτῶν ἦν κίνδυνον πεφευγέναι.
 ἐπεὶ δὲ συνέξοντας αὐτὸν ἰππότας
 ἑώρα συντρέχοντας ἀπτέρω τύχει,

6233 κράτος V

6238 αὐτάναξ?

6243 σκεψόμενος Ψ

est respectu, auditu: immo hac illac discurrens tanquam Baccha (6230) conviciis circumstantes onerabat, praefectos praesertim ac senatores, nec minus ipsi Caesari maledicebat; quin et detrahere capite tentavit apicem. tandem desistens equinis saltationibus, (6235) vili quem forte manu gerebat baculo oculos violavit regiae imaginis, quae prostabat ibidem picta in tabula. tunc homine ut insani contempto cerebri, Caesar ad alias animum convertit curas.

(6240) Illinc promotis ad Cypsella castris animi causa venatum est profectus, invitavitque fratrem ut secum iret. hic autem venae simulans sectionem venatorium excursus declinavit; (6245) quare imperator solus est profectus. tunc coniurati idoneum nacti tempus germanum eius Alexium raptim ducunt intra tentorium regium thronoque collocant, et Romanum salutant imperatorem, (6250) plausibus, ut fit regibus, concrepantes. audita re Isaacius deum rogabat ut se praesenti discrimini eriperet. tum missos cernens equites qui se caperent, celeri cursu instan-

- 6255 ἀνείς χαλινὰ πρὸς φυγὴν μετετρέπη,
καὶ ῥοῦν ποταμοῦ διαβὰς προκειμένου.
ἤλαυνεν ἵππον φρυγαδεύων ἢ σθένος.
πλὴν συσχεθεὶς γε κατὰ Στάγειραν πόλιν
ἐκκόπτεται δὴ τὰς κόρας τῶν δμμάτων
- 6260 κατὰ σεμνεῖον εὐαγὲς τὸ τῆς Βήρις,
οὐπερ δομήτωρ σεβαστοκράτωρ ἔφθ
τοῦδ' Ἀνδρονίκου καὶ τοκεὺς στεφηφόρου.
οὕτω δ' Ἰσαάκιος ἐκκοπεῖς κόρας
ἐν βυσιλείοις ἐγκαθεύρονται δόμοις,
- 6265 οὐχὶ μετασχῶν οἰουσοῦν ἐδητύος
διὰ τὸ πάθος ἡμερῶν συχνῶν πάνυ.
ἔπειτ' ἐκεῖθεν ἔσχεν αὐτὸν οἰκίᾳ
ἢ κατὰ δαπλοῦν κίονα Προποντίδος,
σὺν μηνσὶν ἑπτὰ λυκάβαντας ἐννέα
- 6270 κρυταρχίας ἄρξαντα τῆς τῶν Ἀυσόνων.

Ἀλέξιος ὁ Ἄγγελος ἔτη η' Σ'.

Οὕτω δ' ἐπιβὰς Ἀλέξιος τοῦ κράτους
καὶ τῶν ὄλων σχῶν καθαρῶς αὐταρχίαν
οὐκ εὐθὺς εἰσέδραμε πρὸς Βυζαντίδα,
ἀλλὰ κακῶς πάσχουσι τοῖς κατὰ δύσιν

6269 atqui Ephraemius in titulo scripserat notam Σ', quae in Graecorum scriptis significat partem dimidiam. quamobrem et ego perpetuo scripsi mens. 6, quae anni pars est dimidia. sed tamen tum ex hoc loco tum etiam aliunde necessario constat, praedictam notam liberiore sensu ab Ephraemio usurpatis ob significandum quemlibet anni excessum. quis enim tot Caesares annis N cum mensibus ad amussim sex regnavisse credat? M.

tes habentis Iovis, (6255) coepit et ipse in fugam se conicere; oppositque fluvii transitis fluctibus cursum equi calcaribus urgebat. sed tamen captus in oppido Stagira orbatus est oculorum luminibus (6260) in venerando monasterio Berae, cuius fundator fuerat Sebastocrator imperatoris Andronici genitor. sic Isaacius luminibus cassus regio in palatio clauditur seu carcere, (6265) ubi propter doloris acerbitatem nullum per dies complures gustavit cibum. exin ad duas columnas (sic locus dicitur) domus ipsi assignatur in Propontide, postquam Romanum dominus imperium (6270) rexerat annis novem cum septem mensibus.

Alexius Angelus an. 8 mens. 6.

Atque ita Alexius imperio potitus rerumque summam solus administrans, non tamen festinavit Byzantium statim, sed occiduis partibus

- 6275 παρὰ Μνσουρχῶν κασιγνήτων δυστρόπων,
 Ἀσὸν τε Πέτρον, τῆς κακῆς ξυνωρίδος,
 προστρέχει πράγμασι καὶ τοῖσδ' ἀμύνει.
 δημοῖ δ' ἐπ' αὐτῷ τὸ πραχθὲν τῇ συζύγῳ,
 γερουσίας μέρει τε τῷ κατὰ πόλιν,
- 6280 κλήρω τε παντὶ καὶ πολιτεία· πάλιν·
 καὶ πᾶς τις ὧσιν ἀκοὴν πεπραγμένων
 ἄγαν ἰλαρῶς ἠδέως ἠκηκόει.
 τῆς δ' Εὐφροσύνης Λουκαίνης βασιλίδος
 πρὸς τὸν μέγιστον ναδὸν ἀφικνουμένης,
- 6285 στίφος βαναύσων φρατρίαν δεδρακότες
 ἄνδρα Κοντοστέφανόν τινα τοῦπικλην,
 Ἀλέξιον κλήσει δέ, συνειληφότες
 ἐν τῷ μεγίστῳ τοῦ Θεοῦ θεῖω δόμῳ
 ἀνεῖπον ὡς ἄνακτα τῆς Ῥωμαίδος·
- 6290 λαμπρῶν δ' ἐνόις συσχεθεῖς παραντίκα
 φρουρὰν ἐπέστη καὶ κάθειρξιν ἐνδίκως.
 καὶ λοιπὸν ἑπας προστρέχων θεῖω δόμῳ
 τὴν Εὐφροσύνην ἀνύμνει βασιλίδα.
 μεθ' ἡμέρας δ' εἴσεισι καὶ κράτωρ πόλιν,
- 6295 οὐ πᾶσιν ἀσπίσιος ὦν χάριν ἔδρα
 εἰς σύγγονον φίλον τε καὶ βασιλέα·
 οἳ καὶ παρεφθέγγοντο δῆπουθεν τάδε
 "ἂν οἶδεν ὕδωρ τοὺς πεπωκότας πνίγειν,
 τί λοιπὸν ἄλλο καὶ πῶν ζήσοιτό τις;
- 6300 εἰ δ' οὐ λυτροῦται τὸν σύναιμον κινδύνου

6277 τε πράγμασι?

laborantibus (6275) propter molestos principes Moesorum Asanem atque Petrum, infaustos fratres, opem curamque censuit impendendam. significavit tamen coniugi dignitatem suam senatusque parti quae in urbe erat, (6280) clericoque toti civibusque simul. atque hanc novarum notitiam rerum nemo non libenter hausit auribus. cum tamen Euphrosyne Ducaena ad magnum templum regina procederet, (6285) plebeiae turbae conspirata manus virum cognomine Contostephanum, Alexium autem nomine, deductum in magnum dei venerandum templum, imperatorem Romanum salutavit. (6290) verum is captus statim ab optimatibus meritam habuit carceris custodiam. deinde cunctus populus ad templum currens imperatricem salutabat Euphrosynem. post dies aliquot Caesar quoque in urbem (6295) haud cunctis gratus venit ob suum facinus contra germanum fratrem suumque dominum. atque convicians aliquis sic forte aiebat "si bibentes praefocat aqua, quis iam alio potu vitam toleret? (6300) et si fratrem non redimit a discrimine

- ὁ φίλος αὐτάδελφος, οἶχεται φύσις.”
 ὄμως παρελθὼν εἰς νεῶν θεοῦ μέγαν
 καὶ ταινιωθεὶς ταῖν χεροῖν ἀρχιερέτου,
 ἔξισιν αὐθις ὡς ἔθος στεφηφόροις.
- 6305 ἵππος προσήχθη γαῦρος εἰς ἵππυσίαν,
 φατινιστός, Ἀρράβιος, εὖ ἡσκημένος.
 ὡς οὖν ἐπῆλθεν ἐγκαθιζῆσαι δίφρω,
 ἵππος φριμάσσων γανυριῶν ἦν ἐκτόπως·
 ἐμπροσθίου δ' ἄνωθεν ἀννυῶν πόδας
- 6310 καὶ βλοσυρόν τι καὶ μανιωῶδες βλέπων,
 τὸ δάπεδον δ' ὄνωξι κόπτων συχνάκις,
 τὸν ἀναβάτην ἄπεσελετ' ἔξόχως.
 ἐπεὶ δὲ λαθὼν ἐμβεβήκει τῷ δίφρω
 ἤνια λαβῶν ἐν χεροῖν αὐτοκράτωρ,
- 6315 οὐχ ἦτιον ἵππος ἀγέρωχος ἠτάκει,
 πόδας ἀννυῶν καὶ κροαίνων ἀγρίως
 μετ' ἔξακούστων χρεμετισμῶν καὶ κρότων.
 καὶ ταῦτα ποιῶν οὐκ ἔληξε παρῶπαν,
 ἕως κεφαλῆς τοῦ κρατοῦντος τὸ στέφος
- 6320 χαμαὶ πεσεῖν δέδρακε, καὶ τούτου μέρη
 θραυσίην τε παθεῖν δυσκλεῆ τ' ἀκοσμίαν,
 αὐτὸς δ' ἐπεσφαίριστο μάλ' ἐφεστρίδι.
 ἵππον δ' ἀναβὰς ἄλλον ὁ στεφηφόρος
 πομπὴν ἐπεισόδιον εἶχεν ἀνύσας
- 6325 σὺν τῷ πεσόντι καὶ τεθραυσμένῳ στέφει.
 ἀπαίσιος δ' ἔδοξεν οἰωνὸς τόδε.

6304 στεφηφόρος? cf. v. 6565.

6322 ἀπεσφαίριστο M.

germanus frater, periit natura.” attamen progressus ad templum manum, et patriarchae coronatus manibus, exiit ad pompam Caesaribus solitam. (6305) ad quem sublimis, ut insideret, ducitur equus Arabs de praecipibus et bene exercitus. verum dum Caesar in ephippium insilit, subsultans equus valdeque ferociens, seque anteriores arrigens in pedes, (6310) torvis et iracundia suffinis oculis, et pavementum unguis saepe quatens, miro sessorem recusabat nisu. sed cum repente ephippium occupassetprehendissetque frenum imperator, (6315) nihilo tamen ferociebat minus equus elatis pedibus, terramque verberans, sonorisque hinnitibus aërem complens; neque a furore huiusmodi prius destitit, quam capite coronam excussit Caesari (6320) humi prolectam, cuius etiam partes confractae sunt infauste atque indecore. sessor autem strato corruiit purpureo. quamobrem alio incenso Caesar equo qualemcumque demum absolvit pompam (6325) cum stemmate confracto et deciduo; quod laevum omen visum est spectantibus.

- Ἐπῆρχεν οὗτος ἀγαθὸς τρόπους κράτωρ,
 μείλιχος, ἡσύχιος, ἡπία φύσις,
 ἰλαρὸν εὐέντευκτον ἦθος εὖ φέρων,
 6330 μεταδοτικὸς καὶ φιλοικτιρῶν πλέον,
 πᾶσι προσιτός, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 ἡδύς, χαρίεις, εὐπρεπὴς ὕψιν ἄγαν,
 ὄρθιος, εὐἠλίξ τε, Νιρεύς τις νέος,
 οὔτινα βλάβας εἰς δέμας εἰς οὐσίαν,
 6335 οὔτ' αὖ νεοχμώσας τι τῆς ἐκκλησίας,
 οὐδ' κινίσας ἔθιμα τῆς κραταρχίας,
 μισῶν διαβόλους τε θῶπας καθάπαξ,
 αἰσθητικὴ τις καρδία, σῆς ὀστέων,
 τῆς εἰς ἀδελφὸν ἀδίκου παροινίας
 6340 ἐν συντριβῇ πνεύματος εὖ ἠσθημένος
 καὶ κατανύξει καρδίας δακρυχέων·
 ἔφ' οὗ γυνή τις οὐκ ἐφάνη γαμέτου
 ἐκ τοῦδε κακῶς εἰς δέμας πεπονθότος
 παρειᾶς ἀμφίδρυφος ἢ καὶ λυσιθριξ,
 6345 οὐδ' ἀπελαθεῖς ὀπίσσω τις τῆς πατρίδος.
 πλὴν νωχελὴς ἦν καὶ μαλακὸς τὴν φύσιν,
 οὐδ' εὖ πεφυκῶς πρὸς διοίκησιν ὄλων
 ἐκ τῆς φυσικῆς νωθρότητος συντρόφου
 καὶ τῆς τρυχούσης τοὺς πόδας καχεξίας.
 6350 Οὗτός γε τοίνυν ἀσφαλῶς σχῶν τὸ κράτος,
 καὶ βασιλείους ἐνδιατρέψας δόμοις,
 καὶ δωρεαῖς πλείστοις καταπιάνας

6345 τῆς om V

6349 τοὺς om V

6352 τε πλείστοις?

Erat hic Caesar indole bona praeditus, comis, tranquillus, mansuetus ingenio, hilaris, accessu affatuque facilis, (6330) clemente animo, manu liberali, cunctorum precibus patens, et benivolus, blandus, gratiosus, formosusque admodum, procerus, virente aetate, alter Nireus. neminis hic corpori reive nocuit, (6335) neque in ecclesia quicquam innovavit, nec abrogavit item imperii legibus, assentationis aequae et calumniae osor. cumque esset tenero imbutus animo, crimen adversus fratrem, ut cariem ossium, (6340) exulcerata fixum gerebat mente, gemitibusque et lacrimis expiabat. ipso regnante nulla unquam mulier propter mariti mutilatum corpus vel laceravit genas vel solvit comam; (6345) nec quisquam patria pulsus est in exilium. ceterum socors remissoque ingenio, neque ad remque regendam idoneus propter natura insitam segnitiam, et quia pedibus etiam laborabat.

(6350) Quietus ergo moderans imperio atque in regali desidens palatio plurimos donis largiter ditabat eximiisque augebat dignitatibus.

- καὶ φιλοτίμοις ἀξίαις καθιδύνας,
μετὰ στρατιᾶς ἐκπερῶ πρὸς τὴν ἔω·
- 6355 ἤκουστο καὶ γὰρ ὡς ἀποστάτης πάλιν
Ἀλεξιὸς τις Κιλικίων ἐπαρχίας,
προσηγορίαν ὑποδὸς Ἀλεξίου
οὔπερ τοκεὺς ἦν Μανουὴλ αὐτοκράτωρ,
κώμας ἐπιῶν ἀνέσειε τὰς πόλεις.
- 6360 τοίνυν ἐπιστὰς φρουρίοις Μελανγγείων
καὶ τοῖς ἐκεῖσε βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
ἀναγορευθεὶς πρὸς πόλιν ὑποστρέφει.
Εἶτ' ἀνεφύη Ῥωμαῖδος τῷ κράτει
κακὸν τι τερμέριον ἄελπτον πάλιν,
- 6365 Ἰσαάκιος τύραννος ἀισχρὸς Κυπρίων,
δς ἑξαπίνης προσρρεὶς τῷ σουλιτάνῳ
κάκειθεν εὐρῶν συμμαχικὸν τι σίτερος
χώρας ἐκάκου καὶ πόλεις Ῥωμαῖδος.
ἄλλυντο δ' ἄμφω παραπεμφθέντες μέρω.
- 6370 Φροντίδα τιθεὶς δυτικῶν χωρῶν ἀναξ
μετὰ στρατιᾶς ἱκανῆς εὐκαρδίου
ἄνδρα στρατηγόν, τοῦπικλὴν Ἀσπιέτην,
κατὰ Μυσῶν πέπομφεν ἐχθρῶν βαρβάρων.
χρησάμενος δὲ μὴ δεόντως τῇ μάχῃ
- 6375 αὐτοῖς ἐάλω βαρβάροις ἀντιμύχοις.
ποιούμενος λόγον δὲ πλείονα πάλιν
κράτωρ δυτικῶν ἀστέων κακονυμένων,
Ἰσαάκιον γαμβρὸν εἰς Θυγατέρα,
τὸν σεβαστοκράτορα, πέμπει δευτέρως

in orientem postea cum copiis transiit: (6355) audivit enim denno rebellem Alexium quandam in provincia Cilicum, nomine adsumpto Alexii Caesare Manuele nati, pagos incursu urbesque perturbare. (6360) ad Melangiorum ergo praesidia pergens, atque illic etiam salutatus dominus reversus est in urbem imperator.

Obortum est deinde Romano imperio molestem monstrum atque inexpectatum (6365) tyrannus ille Cypriorum Isacius; qui ad sultanum repente profugiens atque ibi nactus auxiliares copias, Romanas terras urbesque divexabat. sed enim ambos mors oppressit tandem.

(6370) Caesar de terris occidentis sollicitus peritum ducem cognomento Aspietam cum numero validoque exercitu adversus Moesis barbaros hostes misit: verum infelici commisso proelio, (6375) captus est a barbaris Aspieta Moesis, plurimam rursus Caesar gerens curam occidentiarum urbium afflictarum Isacium, cui tradiderat filiam nuptui, Sebastocratorem dignitate, misit (6380) denuo cum praevalido ingente

- 6380 σὺν δυσαρλίθμῳ στρατιᾷ ῥωμαλέα·
 κάκεινος Ἀσὰν συσχεθεὶς τῷ βαρβάρῳ
 χρόνια δεσμὰ καὶ κάθειρξιν ὑπέδν,
 ἐν οἷς ἐναπέψνξε βιαίῳ μόρῳ.
 πλὴν ἀλλὰ καὶ βάρβαρος Ἀσὰν ἐφθάρη
- 6385 κλῆσιν Ἰβραγκῷ τινὶ Μυσῶν ἐκ γένους·
 καὶ Πέτρος ἀρχὴν τὴν Μυσῶν λαβὼν ἔχει.
 καὶ τοῦδε κακῶς ἀποκτανθέντος ξίφει
 Ἰωάννης δέδεικτο Μυσαρχηγέτης,
 Ἀσὰν Πέτρον σύναιμος, αἰσχιστος τρόπους,
- 6390 τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀστῆων καθαιρέτης.
 ὁ δ' οὖν Ἰβραγκὸς προσρνεὶς στιφηφόρῳ
 καὶ παρὰ τοῦδε προσδεχθεὶς μάλ' ἀσμένως
 χρήσιμος ὤπτο τῷ μέρει τῶν Ἀυσόνων,
 ἀκμαῖος ὢν τις καὶ χέρας ῥωμαλέος,
- 6395 δῆξύροπος δ' οὖν πρὸς Θυμὸν καὶ μιανίαν.
 τούτῳ κατηγγύησε πρὸς συνοικίαν
 τὴν Θυγατριδὴν βασιλεὺς ἀφιγμένῳ,
 ὑπαρχὸν ἀρχὴν τῆς Φιλίππου χειρίσας·
 ὃς ἦν ἐπιτέλῃσμα Μυσοῖς καὶ Σκύθαις
- 6400 τειχῆρες Ἀυσόνων δὲ χωρίων μέρει.
 Τοῖς Ἀλαμανοῖς βαρβάροις Σικελίας
 αἰσχροῦς ἀλοσύης, ἐν Ἰταλίᾳ τότε
 δορυάλωτος συναπήχθη πρὸς βίαν
 καὶ θυγάτηρ ἄνακτος Ἰσαυκίου,
- 6405 καὶ κασιγνήτῳ ῥηγὸς Ἀλαμανίας

6386 codex λαβήν. M.

exercitu: sed ab Asane captus etiam hic barbaro, vincula diuturna et carcerem perpressus, ibidem violenta morte obiit. verum et ipse barbarus Asan periit (6385) manu cuiusdam Moesi Ibanci domitus; Petrusque obtinuit Moesiae principatum. sed cum etiam hic gladio fuisset caesus, princeps Moesorum exstitit Ioannes Petri Asanisque frater, ingenio pessimo, (6390) et Romanarum urbium perniciēs. Ibancus autem ad Caesarem confugiens atque libente animo receptus Romanis partibus utilem se praebuit, floridus iuvenis, forti manu, (6395) sed ad sumendam iram paratissimus. huic collocavit Caesar in matrimonium in aulam advenienti neptem suam, et praefecturam tradidit Philippopoleos. is autem contra Moesos et contra Scythas (6400) firmum Romani imperii munimen erat.

Iam cum Sicilia ab Alamannis barbaris turpiter esset domita, tunc in Italiam vi deportata est ceu praeda belli filia quoque Caesaris Isaacii; (6405) et regis Alamanniae germano fratri Philippo iuncta est nu-

Φιλίππῳ συνέξενκτο πρὸς γάμου σχέσιν,
 πόσιν ἑαυτῆς ἀποβαλοῦσα μόρω,
 τοῦ Σικελῶν ἄρξαντος εἶδν πρὸ χρόνων.
 ἦ κυκεῶνα πικρίας ἀμινθίου,

6410 ποτήριον δ' οὐχ ἤττον ὀργῆς κυρίου
 ὀλέθριον κίρησι τῇ Βυζαντίδι.

Πάσγων τὰ τοῦ σώματος ἄρθρα καὶ βάρθρα
 οὐ συνεχῶς μὲν καὶ διὰ βίον κράτωρ,
 κατὰ δὲ κύκλους καὶ τινας περιόδους

6415 ἕκ τινος ὕλης σώματος καχεξίας,
 ὀδύνας εἶχε καὶ δυσπολίστους πόνοους
 ἐπεισφέντος τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ πάθους.
 ἕαρος οὐκοῦν τηνικαῦτ' ἀφιγμένου
 πόνοις νικηθεῖς καὶ περιωδυνίαις

6420 τολμᾷ τι πρᾶγμα κινδυνῶδες καὶ ξένον,
 ὄλεθρον αὐτῷ προξενοῦν παραβόλως·
 σιδήρια γὰρ πυρακτωθέντα σφόδρα
 σκελοῖν ἐπιτίθησιν ἀμφοῖν καὶ βάρθροι,
 καὶ πρὸς βάρθρος δέδρακε καυτήρα μάλα.

6425 καὶ πρὸς βραχὺ μὲν ῥαῖσιάντων τῶν πόνων
 μεθ' ὕβρειων ἅπαντες Ἀσκληπιάδαι
 μακρὰν ἀπηλαύνοντο κράτορος λόγῳ·
 μετὰ δὲ τοῦτο φλεγμοναὶ καυτηρίας
 κατέτρυχον κρατοῦντα καὶ ποδαλγίαι,

6430 καὶ πᾶς ἰατρὸς εἰσκέκλητο σὺν τάχει.
 καὶ πάντας ἐπέθραττεν οὐ φαῦλον δέος,
 μήπως ἀνειροχθὲν καθόδου τῆς πρὸς πόδας

ptiali foedere, quoniam priorem ipsi mors abstulerat sponsum, Siciliae quondam regis filium. haec femina conditum amaro absinthio (6410) dominicaque tamquam ira plenum calicem propinavit patriae suae.

Pedibus et arthritide laborans Caesar, haud quidem sine requie vel intervallo, sed temporibus certis ac periodis, (6415) propter vitiosum corporis humorem dolores patiebatur intolerabiles, cum se per corpus morbus circumageret. igitur verno tunc instante tempore, cum angere-tur solitis doloribus, (6420) novum audacter tentavit remedium, quod ipsi summum adtulit discrimen: fervidis enim admodum ferri laminis utriusque cruri et pedibus impositis inussit grave carnis cauterium. (6425) et sedatis quidem parumper doloribus, non sine conviciis omnes Asclepiadas procul a se facessere iubebat Caesar: verum cauterii post-hinc inflammatio dolorque pedum Caesarem cruciabat, (6430) revocati-que medici sunt celeriter, quos omnes haud vanus invasit timor, ne prohibitus quominus in pedes flueret solitus humor sanguinis et saniei,

- εἰωθὸς αἷμα σὺν ὕλῃ καταρρέειν,
 ἐνσκήψαν εἰς κείρια σώματος μέλη
 6435 οἷσι κρατάρχη θάνατον παραντίκα,
 μεταπεσεῖται δ' ἄλλαχού κραταρχία.
 τούτων λόγος μάλιστα τῇ βασιλίδι,
 κληροῦχον υἷον οὐκ ἐχούση τοῦ κράτους,
 μόνην ξυνωρίδα δὲ τῶν θυγατέρων,
 6440 χῆτιν παθουσῶν τῶν συνεύων πρὸ χρόνων·
 ὣν Εἰρήνη μὲν ἢ χρόνῳ πρεσβυτέρα
 συνῆπτο καλῶς πρὸς γάμον κοινωσίαν
 Κοντοστεφάνων ἐκ γένους Ἀνδρονίκῳ,
 μόρῳ μαλακῷ καταλύσαντι βίον,
 6445 ἢ δευτέρα δ' Ἄννα γε συνώκει πάλιν
 Ἰσαακίῳ Κομνηνιάδῃ νέῳ,
 Μυσῶν καθείρξει τὸν βίον λειοπότι,
 ὡς ἱστορῶν ἔφρασεν ἀνόπιν λόγος.
 Ταῦτα μὲν οὕτω τῷ βασιλεῖ συνέβη·
 6450 ὁμως ράϊσας, ἀπάρας Βυζαντίδος,
 ἐφίσταται γε Θεσσαλονικῆ πόλει,
 κάκειθεν ὁρμῆ κατὰ Χρῦσον τοῦ Βλάχου,
 ὃς παραλαβὼν Στρούμμιτζαν σὺν τοῖς πέριξ,
 καὶ τι κατασχὼν εἰς τυραννείου λόγον
 6455 ἔπερφυές τευχῆρες αἰπεινὸν λίαν
 ἔρυμα δεινόν, Πρόσακον κεκλημένον,
 ὃ σννδραμοῦσαι φύσις ἅμα καὶ τέχνη
 ἀπρόσμαχόν τ' ἄμαχον εἰργάσαντό πως,

6440 in margine glossa στέρησιν. M.

in corporis praecipuis stagnaret partibus, (6435) aegrumque subitanea morte opprimeret, atque ad extraneas sceptrum abiret manus. sermo hic fiebat apud reginam maxime, quae masculum heredem haud pepererat, sed filiarum tantum par, (6440) quarum iam erat utraque sponso vidua. Irene natu maior iuncta fuerat splendidis sane nuptiis Andronico, progeniem suam trahenti de Contostephanis; sed is abruptit vitam ob suam mollitiem. (6445) iunior aequae nupta fuerat Anna Comnenorum surculo Isaacio, qui apud Moesos obiit in vinculis, ut nostra historia desuper narravit.

Atque ita Caesaris se res habebant; (6450) qui male firmus adhuc Byzantio excedens Thessalonicam contulit se in urbem. inde perrexit contra Chrysum Blachum, qui Strummitza occupata cum vicinia, tenensque quoddam, veluti regiam suam, (6455) peridoneum munitissimum et sublime ingens castellum cui nomen Prosacon, quod ars certatim cum natura effecerat bellantibus inaccessum et inexpugnabile, Romanae illic

- ἦν Ῥωμαίκοις γειτνιαζουσιν ὄροις
 6460 μέγα τι κακόν, ἀφανίζουσα λύμη.
 τοίνυν ἐπιστάς βασιλεὺς τῷ Προσάκῳ
 μετὰ στρατιᾶς ἀξιαγᾶστος λίαν,
 καὶ συγκροτήσας καρτερὰν Μυσοῖς μάχην,
 σπουδῆν ἐτίθει τοῦ Χρύσου κατασχῶσαι
 6465 ἐλεῖν τε καὶ φρούριον αὐτοῦ τοῖς ὄπλοις.
 μετὰ φόβον γούν καὶ κάματον μυρίον
 εἰς συμβάσεις βλέψαντος αὐτῷ τοῦ Χρύσου
 τοῦ καθυπέκειν βασιλεῖ διὰ βίον,
 ἔρυμα κατέχειν βασιλεῖ διὰ βίον,
 6470 καὶ σύζυγον σχεῖν ἐκ βασιλείου γένους,
 ἄναξ μεταστάς τῶν μερῶν τοῦ Προσάκου
 εἴσεισιν αὐθις τὴν πόλιν Κωνσταντίνου.
 Ἀφίσταται δὲ τοῦ κράτους Ῥωμαίδος
 πρόσφυξ Ἰβαγκός, ὢν ἐν Φιλίππου πόλει,
 6475 καὶ πλεῖστα δεινῶν Ἀύσονας κατειργάζει,
 καὶ στρατιὰν ἤτησεν αὐτῶν πολλάκις,
 ἐλὼν πρωτοστράτωρα Καμμύτζην μάχῃ,
 ἐπιδραμῶν δὲ καὶ πόλεις Ῥωμαίδος
 τὰς πρὸς Βολερὸν μέχρις αὐτῆς Ξανθείας,
 6480 καὶ πάντα Μυσῶν, ἧ φασί, λείαν δράσας,
 ἀνὴρ ἀτεχνῶς αἰμοχαρῆς καρδία,
 κύων μανικὸς καθυλακτῶν Ἀυσόνων·
 ὃς ἐς τοσοῦτο μανίας ἐληλάκει

6469 βασιλεῖ διὰ βίον] δὲ καθὰ κατέχειν? v. Nicet. p. 672 16.

proximis dicionis finibus (6460) grave imminabat malum et exitium. accedens ergo Prosacon imperator cum florente exercitu et permirò, consertaque gravi cum Moesis pugna, vi nitebatur debellare Chrysum (6465) eiusque arcem armis occupare. post multam autem caedem ac laborem ad pacis condiciones respexit Chrysus, se Caesari fore subditum, si retinere hanc sibi liceret arcem, (6470) et si daretur regia de stirpe uxor. sic re confecta Caesar discedens Prosaco regressus est ad urbem Constantini.

Exin Romano imperio fidem fregit perfuga Ibanus in Philippi urbe, (6475) detrimentisque affecit nostros plurimis: nam et acie saepe discessit victor, Cammytze quoque capto protostratore, et incuravit nostrae dicionis urbes quae sunt Boleron versus usque Xanthiam, (6480) omnia late diripiens agens ferens; vir sine dubio praeditus ferino corde, rabidi canis instar Romanos allatrans; qui eo vesaniae fu-

- ὡς συσχεθέντας *Ἀδσόνων* κατὰ μάχην
 6485 τέμνειν μεληδὸν ἐν πότῳ *Ξιφειδίῳ*.
 ὄφεν βασιλεὺς ἀπάρας *Βυζαντίδος*
 Ὀρεστιάδα καταλαμβάνει πόλιν.
 ὄρων ἀποστάτην δὲ δύσμαχον πάνυ
 καὶ συνὸν αὐτῷ *Ῥωμαϊκόν* τι στίφος
 6490 πρὸς συμπλοκὴν φρίσσον τε καὶ *Θνήσκον* δέει,
 ἔξηπορεῖτο φροντίσι *προσανέχων*.
 πλὴν προυκαλεῖτο πρὸς *φιλίαν ἐνοστάτην*,
 μηδὲ στρατιᾶς ἀμελῶν καὶ τῆς μάχης.
 καὶ παραλαβὼν τὰς δυνάμεις τὰς ὅλας
 6495 καὶ τῆς *Φιλίππου* τὴν ἐπαρχίαν φθάσας
Στενίμαχον ἄροῦριον εἶλεν ἐκ μάχης,
 ἐνθα συνῆκτο βαρβάρων πλείστον στίφος,
 οὗς κατεδουλώσατο πορθήσας πόλιν.
 ἔπειτα συσχῶν ἀπάτη *ψευδορκίαις*
 6500 Ἰβραγκὸν ὠμὸν δέσμιμαχον *κακεργάτην*,
 εἴσεισι *καλλίνικος* τὴν *Κωνσταντίνου*.
 Τοῦτου κρατοῦντος *Κομνηναγγελωνύμου*,
 Ἰωάννου δὲ *Καματηροῦ* τὸν *Θρόνον*
Βυζαντιάδος ἰθύνειν εἰληχότος,
 6505 δόγμ' ἀνεφύη *καινοφανές* καὶ νόθον,
 γεννήτορά τε καὶ διδάσκαλον φέρον
 τινὰ *μοναχὸν Σικιδίτην* τοῦπικλην,
 λαλοῦντι' ἀληθῶς ἀπὸ γῆς καὶ *κοιλίας*.
 ζητήσεως οὔσης γὰρ εἰ *χρη* καὶ *λέγειν*
 6510 *νοεῖν* τε *σαφῶς* σῶμα *Χριστοῦ* δεσπότου,

rorisque evasit ut milites Romanos in proelio captos (6485) frustatim ense caederet in convivio. quare imperator abiens Byzantio semet Orestis contulit ad urbem; cumque rebellem cerneret fortem admodum, Romanos autem semet comitantes (6490) proelio abhorrere atque metu exanimis, inops consilii curis aestuabat. igitur condiciones rebellii obtulit, armorum pugnaeque interim non immemor; exercitumque omnem secum trahens (6495) contulit se in provinciam Philippopoleos, ibique castrum cepit vi Stenimachum, ubi barbarorum erat ingens numerus, quos urbem populatus captivavit. deinde capto falsis promissionibus (6500) crudeli Ibanco, pessimo adversario, victor reversus est Cpolim.

Regnante Alexio de Comnenis Angelis, Ioanne autem Camatero ecclesiae sacrum tenente solium Byzantinae, (6505) novum emersit spuriumque dogma, cuius magister erat et creator monachus quidam dictus Sicidites, infima vere blaterans et ventriloquus. nam controversia exorta utrum dicere, (6510) immo et diserte credere nos oporteat cor-

- ὁ ληπτὸν ἔστιν ἡμῖν ἐν μυστηρίοις,
 ἄφθαρτον εἶναι καθάπερ μετὰ πάθος
 καὶ θείαν ἀνάστασιν, ἣ φθαρτὸν λέγειν,
 ὁποῖον ἦν πρὸ θανάτου καὶ τοῦ πάθους,
 6515 ἄφθαρτον οἱ μὲν ἀπεδείκνυον τότε,
 διδασκαλικαῖς χρώμενοι μαρτυρίαις
 σοφοῦ Κυρίλλου καὶ πατρὸς Χρυσσοστόμου
 Εὐτυχίου τε ποιμένος Βυζαντίδος
 καὶ Γρηγορίου φωσφόρου Νυσσαίων,
 6520 οἵπερ παριστάνουσι διδασκαλαῖς
 ἐκεῖνο σῶμα δεσπότην πεφυκέναι
 τὸ νῦν πρὸς ἐστίασιν ἡμῖν τυγχάνον,
 ὃ κρεῖττον ὄφθ' ἐν θανάτῳ μετὰ πάθος
 ζωῆς κατήρξεν ἀφθίτου βροτῶν χάριν·
 6525 οὗ κ' ἂν μέρος τις τυγχάνῃ δεδεγμένος,
 ἅπαν λαβὼν ἄπεισι σῶμα κυρίου,
 καὶ προσθεουργεῖ τοὺς μετασχόντας ξένως.
 οἱ δ' ἐκ μερίδος τῆς ἐναντίας πάλιν
 ἔφασκον αὐτὸ μηδὲ τύπον παρέχειν
 6530 σεπτῆς μακαρίας τε παλινζωίας,
 τελούμενον δὲ θυσίαν μόνην φέρειν,
 κἀντιῦθεν ἄνου φθαρτὸν ἄψυχον πέλειν,
 καὶ τὸν μετασχόντα δὲ λαμβάνειν μέρος,
 οὐχ ἅπαν τὸ σῶμα Χριστοῦ δεσπότην·
 6535 εἰ γάρ, φασίν, ἄφθαρτον ὑπῆν καθόλου,
 ἦν ἂν ἀναφῆς ἀθέατον τοῖς ὄλοις.

6534 δὲ τὸ ?

pus dominicum in mysteriis sumptum incorruptivum esse, ut post passionem admirandamque anastasim, an corruptivum, quale ante mortem fuerat ac passionem, (6515) altera pars aiebat incorruptivum, freta doctrinis atque testimoniis cati Cyrilli et patris Chrysostomi Eutychieque Byzantini praesulis et Nyssenorum phosphori Gregorii, (6520) qui scripto suo suadent magisterio istud a nobis sumptum in mysteriis domini corpus prorsus esse eiusmodi, quale devicta morte post passionem aeternam accepit vitam nostri gratia; (6525) neque aliquantam partem nos percipere, sed universum Christi corpus domini, a quo sumentes sanctificamur mire. verum contrariae partis defensores dicebant ipsum haud praeferre typum (6530) sacrae ac beatuae domini anastaseos, sed sacrificium unice mysterio fieri; hinc esse corruptivum, sine sensu, exanime. a nobis autem sumi partem tantum, non universum corpus Christi domini: (6535) nam si hoc esset prorsus incorruptivum, nec

- τοιαῦτα συνείροντες οἶδε δυστρόπως
 ἀπλουστέρους ἔπειθον ὑπέκειν σφίσι·
 τῇ κρείττονι δόξῃ δὲ προστεθεὶς ἄναξ
 6540 εἶα φθινύθην τηράλλως τοὺς θυτέρας.
 Μυσῶν γένος κάκιστον, εἰς συμμαχίαν
 στίφος Κομάνων προσλαβὸν παριστρῶν,
 χώρας ἐπήει Ῥωμαϊκὰς ἐκτροῖβον,
 καὶ λείαν ἀμύθητον αἰχμαλωσίαν
 6545 καὶ σκῦλα πλείστα κερδᾶναν ὑποστρέφει.
 καὶ τοῦτ' ἂν εἶχεν εἰσαεὶ δρῶν ἐξ ἔθους,
 εἰ μὴ τὸ χριστιάνυμον εὐσεβὲς φῦλον
 τῶν Ῥῶς ἀπειρῆξε σφᾶς κακῆς προθυμίας.
 ὁ γὰρ Γαλίτζης ἡγεμῶν, παραινέσει
 6550 τοῦ ποιμενάροχον Ῥωσικῆς ἐκκλησίας,
 στίφος στρατιᾶς ἡλικῶς ὡς μυρίον
 ἐπῆλθε τῇ γῇ τῶν Κομάνων ἀθρόον
 καὶ χώραν ἠφάνισεν αὐτῶν ἐσχάτως·
 καὶ τοῦτο δράσας πλειστάκις φιλοφρόνως
 6555 εἰς εὐσεβῶν καύχημα τῶν χριστιανύμων,
 σφᾶς συμμαχεῖν ἔπανσε Μυσοῖς βαρβάρους.
 Καὶ τις Κομνηνῶν ἐκφυεὶς Ἰωάννης,
 ἀνῆρ πιθώδης σωματικὴν τὴν πλάσιν,
 προκοιλίος τε καὶ λιπόκρεως λίαν,
 6560 παχὺς ἐπίκλην ἐκ θείας φερωνύμου,
 ἀντάρας ὤπτο βασιλεῖ κατὰ πόλιν.
 νεῶν γὰρ εἰσδὺς τὸν θεοῦ θεῖον μέγαν

palpabile fore nec visibile. haec isti falso blaterantes ore imperitiori turbæ faciebant fucum; sed imperator obsequens meliori dogmati (6540) sivit contrarios frustra laborare.

Pessima gens Moesorum cum socia manu accolarum Danubii Comanorum terras Romanas incursabat vastans, praedamque agebat plurimam ac captivos, (6545) quibus ditata in patriam se recipiebat. atque id deinceps semper actura fuerat, nisi Rossorum pia gens Christiana cohibuisset barbaros a maleficio. Galitzæ quippe princeps, adhortante (6550) ecclesiae summo Rossicae pastore, plurima militari coacta manu in Comanorum agrum repente irruit, eumque extrema affecit vastitate; quod cum egisset saepe amico animo (6555) ad solatium piorum Christianorum Comanicum auxilium Moesis abstulit.

Ioannes quidam de Comnenis genitus, corporis mole doli formam referens, projecto ventre, carnibus pinguis, (6560) nomine idoneo dictus vulgo Crassus, Caesari se rebellem in urbe praebuit. ingressus enim templum dei maximum, coronam ex iis quae mensa pendebant sa-

- καὶ τῶν περὶ τράπεζαν ἤωρημένων
 στέφανον ἐνθεις τῇ κρατὶ παρανόμως,
 6565 στεφανίτης ἔξεισι τοῦ θεοῦ δόμον.
 καὶ σὺν φρατρίᾳ καὶ συνιστόρων στίφει,
 ὄντων ἐπισήμων τε λαμπρῶν ἐκ γένους,
 εἴσεισιν εὐθὺς εἰς παλάτιον μέγα,
 τοῖς βασιλικοῖς ἀναδούμενος κρότῳ.
 6570 καὶ βασιλεῖον καθίσας ἐπὶ θρόνου
 τινὰς ἐδωρήσατο λαμπραῖς ἀξίαις.
 ὃ συρφάκων ὄχλος δὲ καὶ τῶν ξυγκλύδων
 ἀνὰ στενωποὺς ἀμφόδους Βυζαντίδος,
 πρὸς δ' αὖ ἀγνῶς ἐκτρέχοντες λιμένας,
 6575 ἀνηγόρευον Αὐσόνων βασιλεῖα
 ἔλευθέρῳ στόματι τόνδ' Ἰωάννην,
 τιθέντες εἰς ἀρπαγμα λαμπρὰς οἰκίας.
 νυκτὸς δὲ χανδὸν ἐμφορηθεὶς ἀκράτου
 παχὺς φρένας κλῆσίν τε τύραννος νέος,
 6580 ἀνείς τε πύλας ἀνέτους ἀνακτόρων
 ὀπλιτικῆς φάλαγγος ἰσκιεδασμένης,
 ἔλαθεν ἀλοὺς ὀπλίταις βασιλέως
 καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκκοπεῖς παναθλίως.
 Καὶ δέσμιος δὲ πρωτοστράτωρ Καμμυτζής,
 6585 ὃν φθάσας εἶπον τοῖς Μυσοῖς ἠλωκέναι,
 εἰρκτῆς τε δεσμῶν ἐκλυθεὶς παρὰ Χρύσου,
 σὺν τῷδ' ἀπεισάτησεν Αὐσόνων κράτους,
 καὶ κατακρατεῖ Πελαγονίας ὅλης.
 συνέσχε καὶ Πηρίλαπον ἄστῃ ῥαδίως,

cra ausu scelesto imposuit in caput suum, (6565) atque ita coronatus templo exiit; et cum favente conspirato globo hominum splendidorum de classe nobili, recta processit ad palatium magnum, plausibus concrepantibus in morem regium. (6570) mox cum regali consedisset throno, splendidis quosdam donavit dignitatibus. miscella vero populi colluvies, per angiportus vias viscosque urbis perque plateas currens atque portus, (6575) Romanum proclamavit imperatorem libera lingua clamitans hunc Ioannem, et simul opulentas spoliabat domos. verum sequente nocte mero oppressus crassus hic mente et nomine tyrannus, (6580) regiae patentibus per socordiam ianuis, cum eius per urbem esset dilapsa cohors, a Caesaris militibus repente captus calamitosum caput ensi obtulit.

Cammytzes quoque protostrator, tentum (6585) quem supra dixi in vinculis apud Moesos, effracto sibi Chrysi manu carcere, cum hoc conspirans defecit a Caesare, et Pelagoniam cunctam occupavit; tum

- 6590 κατατυραννεῖ Θεσσαλικῶν χωρίων,
 παρακινεῖ τε ῥῆστα καὶ τὴν Ἑλλάδα,
 παλιμβολον τίθησι Πέλοπος κλίμα.
 πρὸς τῷδ' ἀποστάτης γε δεύτερος πάλιν,
 σπαρτοὺς κατὰ γίγαντας, αἰφνης ἀνέφν,
- 6595 Ἰωάννης Κύπριος Σπυριδωνάκης,
 τοῦπάννυμον σχῶν ἐκ πατρῶας ἐστίας,
 αἰσχρὸς τις εἶδος ἡλικίαν καὶ τρόπους,
 χειρωνάκτης τέχνην τε, τὰς ὕψεις στράβων,
 τύχην χαμερπῆς καὶ χθόνιος παντάπην,
- 6600 ἑπηρετῶν ἀνακτι τὰ κατὰ δόμους,
 φύλαξ ταμείων τῶν ἔσω τεταγμένος,
 εἶτα Σμολένων κλίμα λαχὼν διέπειν·
 ὃς κατεπαρθεῖς ἀξίαις παραλόγοις
 ῥῆθη πρὸς ἀπόνοιαν ἀποστασίας.
- 6605 ἑπὴν βασιλεῖ καὶ κακὸν τρίτον τότε
 εἰωθός οἱ νόσημα τῆς ποδαλγίας.
 στρατευμάτων τοίνυν διελὼν πᾶν εἰς δύο
 τὸ μὲν παρέσχε κατὰ Σπυριδωνάκου
 γαμβρῷ Παλαιολόγῳ τῷ Ἀλεξίῳ,
- 6610 τὸ δ' εἶχε πέμπας Οἰνοπολίτη πάλιν
 εἰς ἀντίμαχον κατὰ Καμυνίτζη μάχην·
 καὶ συμβαλὼν ἤττησε τοὺς ἀποστάτας,
 καὶ φρυγάδας τίθησι τῷ Θεοῦ σθένει,
 καὶ Χρῦσον ἀπήλασε χώρας Στρονυμιτζης.

6607 στρατεύμα?

6610 Ἰνοπολίτη V

etiam cepit Prilapum levi nisu, (6590) atque Thessaliae dominum se gessit; nullo obsistente demum commovit Helladem, rebellemque fecit Peloponnesum. tum et rebellis alius repente apparuit, tanquam illi quondam gigantes sparti, (6595) Ioannes Cyprinus vulgo Spyridonaces, hoc habens cognomentum paterna ex domo, foedum quid visu, moribus et corpore, oculis homo strabis, arte opifex, humili sorte genitus et terrae filius, (6600) Caesaris olim palatinus famulus, interioris fisci custodiae impositus; exin Smolenam praefecturam nactus, inexpectata dignitate elatus ad apostasiae proruit vesaniam. (6605) tertiam habebat Caesar tunc miseriam, suetos sibi podagrae dolores, bifariam igitur distributo exercitu, partem ducendam contra Spyridonacem genero Alexio tradidit Palaeologo, (6610) alteram vero traditam Oenopolitae ad debellandum misit Cammytzem hostem. proelio conserto utrumque rebellem vicit, eiecique imperio cum dei ope; et Chrysum quoque pepulit Strummitza.

- 6615 Ἐφ' ἡμερῶν τούτου γε τῆς κραταρχίας
 Ἰωάννης ἕξεισι Μυσαρχηγέτης,
 σύναιμος Ἀσάν καὶ Πέτρον, τῆς Μυσίας
 μετὰ στρατιᾶς κατὰ Ῥωμαίων ὄρων,
 καὶ διαλαβῶν ὀπλιτῶν πολλῶν ἴλαις
- 6620 κατὰ Ῥοδόπην τὴν Κωνσταντιανὴν πόλιν
 ὤκισμένην εὖ καὶ κολώνειαν πόλιν,
 ταύτην παρεστήσατο ῥῆστυ τῇ μάχῃ·
 καὶ κατερείψας τὸν περίβολον τέλας
 εἰς Βάρναν ἤκε τὴν παρύλιον πόλιν,
- 6625 καὶ τήνδε τρισὶ κατασεύσας ἡμέραις
 παραλαβῶν τε, κατεδαφίσας ἕμα,
 καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ καταχώσας, φεῦ πάθους,
 ζωὸς ἀλάστῳ παρακειμένη τάφῳ
 κατὰ μέγα σάββατον ἐδλογημένον,
- 6630 μηδὲν σεβασθεὶς τὰ Χριστοῦ θεῖα πάθη,
 ἐκεῖθεν ἀνέβηξεν εἰς τὴν πατρίδα.
 Φαῦλον τραγωδὸν οὐκ ἔδει παρίεναι,
 τοιοῦτον οἶος ὢν ἐγὼ γε τυγχάνω,
 εἰς συμφορῶν πέλαγος, εἰς τόσον βάθος
- 6635 τραγωδίας τε καὶ κακῶν Ἰλιάδος,
 ἃ πάντα συμβέβηκε τῇ Κωνσταντίνου·
 ἀλλ' ὅστις ἂν ἤμελλεν ἐκ διαμέτρου
 ἅπαντα νικᾶν τραγικὸν πρὸς τὸ κλαίειν
 καὶ δραματοουργὸν συμφορῶν ἀνθρώπων,
- 6640 οἷοί περ ὄντες τυγχάνουσι ἐκτόπως
 Σοφοκλεῖς Αἰσχύλοι τε σὺν Εὐριπίδαις.

(6615) Adhuc Alexio retinente imperium, Asanis atque Petri Moe-
 sorum frater, in principatu patriae successor, Ioannes arma extulit
 contra imperium; statimque aggressus cum plurimo exercitu (6620) in
 Rhodopeis iugis Constantiam bene munitam fastigiisq; imposi-
 tam facili proelio sibi vindicavit. huius deiectis moenibus scelestus
 homo Varnam perrexit urbem ad mare sitam, (6625) quam continenter
 tribus diebus quassam, postremo captam exaequavit solo, eiusque cives
 in subiecta fossa hic daemon obruit vivos, heu dolorem! sabbati magni
 et benedicti die, (6630) Christi sacram passionem nil reveritus. tum
 demum in suam patriam est reversus.

Nunc opus haud inepto tragoedo foret, qualis sum ego, ut canere-
 tur digne calamitatum pelagus et abyssus, (6635) malorum inquam Ilias
 et tragoedia, quae Constantini simul urbi contigit. immo opus foret
 contra summo vate, qui quemvis superaret plorando tragicum humanam
 rumque actorem miseriarum, (6640) quales fuerunt scilicet illi eximii

πίσυνος ὦν ὁμως δὲ καὶ γὰρ τῷ λόγῳ,
αὐτοῦ διδόντος, ἔξερω τι πρὸς σθένος.

Καθεῖλεν Ἀλέξιος Κομνηνὸς κράτωρ

6645 σύναιμον Ἰσακίον ἀρχικοῦ θρόνου·

καὶ τάχ' ἂν ὑπὴν συμφέρον κραταρχία,
εἰ τοῦδε μηδὲν φυλακῆς κατημέλει.

νυνὶ δὲ διάγοντι τῷδ' Ἰσακίῳ
κατὰ γε διπλοῦν κίονα Προποντίδος

6650 ἀνεύθυνον ξύμπασιν ἦν προσίεναι
καὶ καθομιλεῖν πάντα τε δρᾶν ἀνέδην.

διακόνοις οὖν Ἰταλοῖς κεχρημένος,
ἀνδράσι φίλοις, γράμματ' ἐκπέμπει λάθρα
φίλῃ θυγατρὶ τῇ συνήνῳ Φιλίππου

6655 Ἀλαμανῶν ἄσχοντος εὐτυχῶς τότε,
δηλοῦντά οἱ ξύμπαντα συμβεβηκότα.

κάκειθεν ἀντίγραφα προσδεγεμένος
πέμπει πρὸς αὐτὴν Ἀλέξιον νῆα,
ὃν καὶ λιπεῖν ἤλπιζε κληροῦχον στέφους,

6660 λαθόντα τὴν αἰσθησιν οἷς τούτου λόγος.
ὅπως δὲ λαθῶν διέδρασε, λεκτέον.

οὗτός γε συνέξεισι τῷ στεφηφόρῳ
στράτευμα κινήσαντι κατὰ Καμμύτζη,
εἰς δ' οὖν Δαμοκρανείαν ἐσκηνημένον

6665 ἀπώγεται αὐτὸς ἀποδράς πρὸς Ἀθύραν.

ἐφόλκιον δὲ νηὸς εὐρείας πάνν,
Ἑλλησποντίαις Πηγαῖς καθωρμισμένης,

Sophocles Aeschylusque atque Euripides. verum et ego fretus facundiae viribus, harum ope aliquid conabor fari.

Comnenus Caesar expulerat Alexius (6645) germanum Isaacium regali throno; idque fortasse fuerat imperio utile, nisi custodiam pulsi neglexisset. nunc cum Isaacius domum habitaret ad duas columnas sitam in Propontide, (6650) erat cuique liberum accedere, colloquia atque negotia audacter agere. ergo Isaacius usus ministris Italis, amicis sibi viris, arcanas literas mittit ad filiam suam Philippi uxorem (6655) tunc Alamannis imperantis feliciter. in his significabat fortunam suam; receptisque illinc vicissim literis mittere Alexium filium ad ipsam statuit, quem et sperabat regni heredem relinquere, (6660) clam illis scilicet qui observabant iuvenem. sed ut latuerit fuga, iuvat eloqui. profectus hic cum Caesare nuper fuerat bellum Cammytzae, ut diximus, inferente: cum autem Damocraniae mora fieret, (6665) fuga adulescens contulit se Athyram. cumque famulus lempus ingentis navis, cuius nauarchus erat Pisanus civis, ad Pegas Hellesponti urbem progressus

- ἦς ἡγεμῶν ἦν ἐκ Λατίνων Πισσαῖος,
 προευτρεπισθὲν εἰς δοχὴν τοῦ δραπέτου,
 6670 ἔκει κατῦραν ἐξέλιτθες τότε,
 ἤρπακὸς ἐξέπλευσε τὸν νεανίαν,
 καὶ πρὸς μέγ' ἀπήνεγκε πλοῖον Λατίνου.
 ἐπεὶ δὲ δρασμὸς διέγνωστο τοῦ νέου,
 στελλας ἐρευνᾷ βασιλεὺς πλοῖον μέγα.
 6675 οὐδὲν δὲ καὶ δράσαντες ἀπεσταλμένοι
 παλινδρομοὶ φθάνουσι πρὸς βασιλέα·
 κειράμενος γὰρ εὐφυνῶς αὐτος κόμην,
 ἐσθῆμασι τε σχηματισθεὶς Λατίνων,
 εἰλούμενός τ' αὖ ἀναμιξ αὐτῶν ὄχλω,
 6680 ἄγνωστος ἦν ἅπασι καὶ τοῖς εἰδόσιν.
 οὕτως ἀποδρᾶς Ἀλέξιος, ὡς ἔφην,
 πρὸς κασιγνήτην ἐν Σικελίᾳ πλέει,
 καὶ τῆδ' ἐποφθεὶς ἐκτραγωδεῖ τὰ πάθη.
 ἦ δ' ἐκλιπαρεῖ τὸν σύκυνον ἀμῦναι
 6685 φίλω τε πατρὶ δυστυχῶς πεπραγῶτι
 καὶ συγγόνῳ πλάνητι γυμνῷ τ' ἀστέρω.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συνέκυρσε τῷ τότε,
 ἔπην δ' Ἐριννὸς φθαρτικὴ καὶ πρὶν πόλει,
 Ἐρικός τις Δάνδουλος δοῦξ Βενετίας,
 6690 ἀνῆρ ἀγύρτης καὶ παλαιὸς κακίαν,
 Ἄδερ ἀλιτήριος, Αὐσόνων λύμη,
 ὃς ὑποτύφων ζώπυρον βασκανίας,
 ἔνασμά τ' αὖ μήνιδος ἔνδοθεν φέρων
 ὡς ἐν σποδιᾷ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας,

esset, paratus nempe ad excipiendum profugum, (6670) repente adnotus Athyrae littoribus recepto adulescente altum tenuit, atque ad Pisani navem eundem transtulit. sed mox ut fuga innotuit adulescentis, navigium magnum Caesar scrutari iussit (6675) ministros a se missos: sed isti tamen ad eum reversi sunt negotio infecto. etenim apte tonso capillo iuvenis vestimentoque simulans se Latinum, cum se permiscuisset turbae nauticae, (6680) cunctis vel familiaribus fuit incognitus. sic fuga elapsus, ut dictum est, Alexius ad sororem confert se in Siciliam, atque apud illam casus flet domesticos; quae sponsum exoravit ut vindicaret (6685) parenti suo tam gravibus oppresso malis, fratrique nudo exsuli et sine laribus.

Dum haec peraguntur, Erinnyis alia exitiosa Byzantinae urbi dux Venetiarum erat Ericus Dandulus, (6690) vir fraudulentus, veterator pessimus, Ader execrandus, imperii pestis, qui arcanam flammam nationis livoris, atque odii fomitem iamdiu gerens tamquam sub mentis

- 6695 τῆς δῆθεν, ὡς ἔφασκεν, εἰς συμφυλέτας
παρ' Αὐσόνων πρὶν ζημίας παροινίας,
εὐκαιρίαν πνεύματος ἦν ἀναμένων,
ὡς πυρσὸν ἀνάψειεν αὐτοῦ κακίας
περιφανῆ μέγιστον ἐπιταπλασίως
- 6700 κατὰ κραταρχίας τε καὶ Ῥωμαΐδος.
δραξάμενος γοῦν τηρικαυτ' εὐκαιρίας,
τὴν πυρκαϊᾶν ἤρεν εἰς μέγα φθόνου,
ἕλην χορηγοῦντος δὲ καιροῦ τῷ φθόνῳ,
συνωμότας σχῶν εἰς σύναρσιν κακίας
- 6705 ἄνδρας τοπάρχας ἐδγενεῖς ἐκ Λατινῶν,
ἐκπλεῖν ἐτοίμους εἰς Παλαιστίνης ὄρους
πρὸς ἐκδικίαν μνήματος ζωηφόρου.
βουλευέται δὲ κατὰ Ῥωμαίων σφίσι.
οὔτοι δ' ὑπῆρχον ἀρεῖκοι γεννάδαί,
- 6710 Μόντης Φεράντης μαρκέσιος ἀξίαν,
κλῆσιν Βονιφάτιος, ἀκμαῖος σθένος,
Βαλδουῖνος κόμης τε χώρας τῆς Φλάντρας,
πρὸς δ' αὖ Ἑρῖκος ἀγίου Παύλου κόμης,
καὶ Δολβίκος κόμης τῆς χώρας Πλέης,
- 6715 πλείστοις σὺν ἄλλοις ἀνδράσι τολμηταίσι.
πλοῖα δ' ἐτύχθη παντὸς ὡς εἶπεῖν στόλου
εἰς Βενετῶν ἐν τρισὶν ὅλοις χρόνοις,
δρόμωνες ἵππων εἰσδοχεῖς πρὸς τοῖς δέκα
ἐκατόν, εὖ πως τῇ τέχνῃ πεπηγμένοι,
- 6720 ἐξήκοντα νῆες τε τριήρεις πάλιν.

6703 γε?

cinere repositum, (6695) ob suis illata, ut aiebat, civibus a nobis detrimenta atque iniurias, aurae secundae flabrum expectabat, ut suae malitiae facem inflammaret maximam luculentam et septemplex (6700) contra Romani columnen imperii. tunc ergo idoneam nactus occasionem, facem ingentium sustulit irarum, suppeditante tempore materiam ignibus. is conspiratos habuit ad facinus (6705) viros toparchas nobiles Latinos, in Palaestinam mox navigaturos ab liberandum domini sepulchrum. cum his ad nostram coniuravit luem. erant hi bellica virtute insignes, (6710) Montisferrati dignitate marchio nomine Bonifacius, vir fortissimus, Balduinusque comes provinciae Flandriae, insuper sancti Pauli Ericus comes, praetereaque Pleae Dolobicus comes, (6715) cum audacibus aliis viris plurimis. ac navigia universae prope classis constructa sunt Venetiis per triennium, celeres naves decem supra centum, equis vehendis, optime compactae; (6720) sexaginta praeterea triremes.

Ephraemius.

- ἔτι δὲ συνήλιστο πλοῖα στρογγύλα
 πανταχόθεν μέγιστα τῆς Ἰταλίας,
 πληροῦντ' ἀριθμὸν ὑπὲρ ἐπτάκις δέκα.
 οἷσπερ συνηρίθμητο πλοῖόν τι τέρας
 6725 πελώριον, μέγιστον ὧν ποτ' εἶδέ τις,
 κόσμος σφίσιν οὕτω γ' ἐπικεκλημένον.
 εἴσεισι τοίνυν ἵππος αὐτὰ χιλία,
 ὄπλοις γε κατάφρακτος, εἷ ὠπλισμένη,
 ἄσπις δ' ὁμοίως, μυριάδες που δέκα,
 6730 εἰς παντοδαπούς ὀπλίτας τετμημένη,
 εἰς τζαγρατοξότας δὲ τῶν ἄλλων πλέον.
 Ὡς δ' ἦν πρὸς ἔκπλουν ἠῆρεπισμένος στόλος,
 ἐνταῦθα βυθὸς ἀνεφράγη κακίας
 καὶ συμφορῶν θάλασσα κομματομένη,
 6735 ἐπὶ κακῶ κακόν τι προσβάλλον πόλει·
 θαλὸς γὰρ Ἀλέξιος τῆς Κωνσταντίνου,
 Ἰσακίου παῖς τοῦ βεβασιλευκότος,
 ὃ πρὶν ἀποδρᾶς λάθρα τῆς Βυζαντίδος,
 γράμμασι πάπα τῆς παλαιτέρας Ῥώμης
 6740 Ἀλαμανῶν τε ῥηγὸς ὠχρωμένος,
 τοὺς ἐν στόλῳ πλέοντας εἰς Παλαιστίνην
 ἐκπλεῖν σὺν αὐτοῖς ἤξιον πρὸς πατρίδα,
 συναξιούντων τῷδε ῥηγὸς καὶ πάπα,
 οὐ χάριτας ἔφασκον ὀφλήσειν σφίσιν,
 6745 εἰ τοῦτ' ἐμειράκιον εἰς κραταρχίαν
 αὐθις ἐπανάζουσι τὴν φυτοσπόρου.

6729 rectius sine dubio Nicetas 3 9 scribit ἀσπίς τρι-
 μυρία. M.

tam et rotundae sunt collectae naves undique versum ex Italiae oris
 peramplicae molis ad septuaginta; quibuscum erat prodigiosum quoddam
 (6725) maximum quotquot umquam visa fuerant navigium, cui mundi
 nomen fecerant. implebant autem classem mille equites, armati omnes,
 immo cataphracti, scutorum autem militum centum milia, (6730) in
 varios armaturae distincti ordines; plerique tamen erant ballistarii.

Iam cum parata esset ad cursum classis, tunc dilatavit fauces abys-
 sus mala, inhorruit procellosum aerumnae mare, (6735) incubait urbi
 malorum cumulus, infaustus namque Alexius, Isacii filius imperatoris
 quondam Byzantini, is qui clam aetna fugerat ex urbe, literis papae
 senioris Romae (6740) atque Alamanniae regis communitus, navigaturis
 adfuit in Palaestinam, petens reverti in patriam cum ipsis, suffragio ad-
 iutus, inquam, et papae et regis, qui se praedictis viris habituros
 (6745) gratiam aiebant, siquidem reponerent adolescentem in paterno

“πρὸς τοῖσδ’ ὑμᾶς καὶ τοῦτο σωροῖς χρημάτων
ἀμείψεται γε καὶ θεραπεύσει τάχα,
εἴπερ δι’ ὑμῶν ἀπολήψεται κράτος.”

- 6750 ἄνδρες πανοῦργοι λοιπὸν εἰσδεδεγμένοι,
πολυτρόποις πράγμασιν ἐντεθραμμένοι,
παῖδά τιν’ ἀπλοῦν, εὐχολον πρὸς ἀπάτην,
σύμπλον, δημοτράπεζον, ἀλήτην, ξένον,
δοκοῖς ἀναπαίθουσι συνδέσθαι σφίσιν
- 6755 ἂ μηδαμῶς πέφυκε δέξασθαι πέρους.
οὐ γὰρ θαλάσσας κατένευσε χρημάτων
τούτοις παρασχέειν, ἀλλὰ καὶ συμμαχίδας
νῆας τριήρεις πεντήκονθ’ ἅμ’ ὀπλίταις
κατ’ Ἀγαρηνῶν ἀπόπλον ποιουμένοις.
- 6760 πρὸς τοῖσδ’ ἐπηγγέλτατο, φεῦ ἄμαθιας,
ἔθῶν ἀνακαίνισιν ἀρχαίων ὑπά,·
ἔθῃ νεοχμῶσαί τε τῆς ἐκκλησίας,
καὶ πίστεως δὲ παραποίησιν δρᾶσαι,
ἣν στερκτέαν κρίνουσι παῖδες Λατίνων.
- 6765 Ἀλλὰ τὰ πρυμνήσια λύσας ὁ στόλος,
πρὸς Ἰάδαρα τὴν πολλίχην κατάρας,
ἐμάχετ’ αὐτοῖς, τοῦτο δάξαν Δανδούλω.
ὡς δ’ οὖν παρεστήσατο φρούριον στόλος,
Ἐπιδαμνίων ἐγκαθώρμισται πόλει,
- 6770 καὶ τοῖσδ’ ἀνηγόρευτο Ῥωμαίων ἀναξ
Ἀλέξιος παῖς, Ἰταλοῖς ὁ συμπλέων.

6760 hoc loco schismaticum se demonstrat aperte Ephraemius. M.

imperio; praeterquam quod innumera pecunia idem et officio gratus foret, si illorum ope imperium reciperet. (6750) callidi homines variisque agendis exercitii negotiis tunc exceptum simplicem puerum, fraudibus expositum, navis mensaeque socium, errantem, advenam, iuratis verbis adigunt spondere (6755) quae numquam poterant exitum sortiri: neque enim tantum maria pecuniae promisit se daturum, sed quinquaginta cum auxiliari milite triremes Agarenorum profligando bello. (6760) praeterea promisit, heu stultitiam! restitutum prisca se papae iura, ritus ecclesiae nostrae reformatum, talem se denique in Graeciam reductum qualem Latini profitentur fidem.

(6765) Postquam sublati demum classis ancoris ad parvam urbem Iadara pervenit, hanc suadente expugnavit Dandulo. quam ubi cepit arcem, progressa classis ad Epidaurum urbem obvertit proras; (6770) ibique est acclamatus Romanus Caesar puer Alexius, cum Italis navigans.

- ταῦτα σαφῶς γνούς ὁ κρατάρχης Ἀδύωνων
 ἤρξατο σαθρὰς καὶ παλαιὰς τῷ χρόνῳ
 νῆας τρίηρεις ἀνακαινίζειν τέχνη,
 6776 εἰς εἴκοσιν μόλις ἀναριθμουμένας.
 ὄρμιον δ' ἀναχθεῖς ἐξ Ἐπιδάμου στόλος,
 τυγῶν ἐπιφόρον τε πνεύματος λίαν
 αὔρου τε λιμπρῆς ἐκ πρόμνης ποντιάδος,
 ἐφίσταται τάχιστα τῇ Κωνσταντίνου,
 6780 ἄστιν πολιτῶν μήτινος κατειδόμενος
 σχεδὸν κατάπλον Ἰταλῶν ἐναντίων.
 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μηκύνειν λόγον;
 γνόντες Λατῖνοι δειλίαν τῶν Ἀδύωνων
 οἷς σφᾶς ἐώρων τῷ δέει τεθνηκότας,
 6785 πιτυοῦσιν ἀκταῖς εὐχερῶς ἕξω φόβου,
 στράτευμα δ' ἐξάγουσιν εἰς γῆν ἱππέων.
 νῆες δὲ πλοῖα καὶ δρόμωνες αὐτὰ πάλιν
 πρὸς κόλπον εὐθὺς εἰσπλέουσι τὴν πρόσω.
 ἀλύσειωσ δὲ προσβυλόντες φρουρήσῃ
 6790 ἐνάλιοι τε καὶ χθόνιοι κυκλόθεν,
 οὓς μὲν φυλάκων εἰργάσαντο φηγάδας,
 οὓς δ' αὐτὰ θαλάσσης παρέπεμψαν τῷ βιάθει,
 κατὰ μάχην κτείναντες ἀνθισταμένους.
 ἀλύσειωσ δ' ἔπειτα ῥαγείσης μέσον
 6795 εἰσρέεται πᾶς εὐχερῶς ἔνδον στόλος,
 καὶ κακὸν ἀνύποιστον ἦν ἀργαλέον.
 στράτευμα λοιπὸν ἱππικὸν πεζὸν θ' ἅμα
 καὶ πᾶς προσέσχον τῷ Κοσμιδίῳ στόλος.

his intellectis Romanus imperator triremes putres et senio fatiscantes instaurari iussit ab opificibus, (6775) quas vix viginti numero fuerunt portu discedens Epidauri classis, ventis propitiis utens ad miraculum, quippe marina aura urgente puppes Cpolim tenuit celerrime, (6780) nemine prope civium scilicet adhuc Italicorum hostium adventum. nec vero longas loquar per ambages. gnari Latini quantus esset civium metus, quo cunctos cernebant exanimes, (6785) classem secure ac facile advertunt oris: ipsi cum equis in terram desiliunt; cuncta diversi generis navigia in ulteriorem provehuntur sinum usque ad castellum quod catenae dicitur. (6790) sic oppugnantes terra marique urbem partim custodes mbenium fugabant, partim classarios mari demergebant, eratque caedibus inquinatum proelium. ut autem media fracta est catena, (6795) omnis continuo classis introibat, eratque malum nimium, ineffabile. reliquus miles, pedes equesque simul, tum classis etiam pergit

- στρατὸς δ' ἔκει χάρακα πέδῳ πηγνύει,
 6800 ἐπιπεφυκὸς γε χώρῳ γηλόφον,
 τάφρῳ περιδρόμῳ τε διειλημμένον
 στεινῶμασί τε ξυλλίοις ἐν τῷ μέρει·
 ἀφ' οὗ θεατὰ τὰ βασιλεία πέλει.
 ταῖς ἡόσι δ' αὖ ναυλοχεῖ πάλιν στόλος.
 6805 ἦν οὖν τὸ λοιπὸν καρτερός μάχας βλέπειν
 ἑκατέρωθεν πολλῆς τῆς ἡμέρας·
 ἄνδρες δ' ὀπλῖται, γεννάδι στρατηγέται,
 εὖνοι βασιλεῖ καὶ προστόκοντες γένει,
 μετὰ στρατιῆς ἵππικῆς πεζῆς θ' ἅμια
 6810 συνεπλέκοντο Λατίνους ἐνκαρδίως,
 τὸ μὲν παριστάνοντες ὡς ἔνδον πόλις
 ὀπλιτικὸν μάχιμον εἶσοθενὸς φέμει,
 τὸ δ' αὖ ἐαυτῶν ἐν μάχαις εὐανδρίαν·
 ἦν δ' ἀθρεῖν ἦν οὐκ ἀγενῆ τ' Αὐσόνων,
 6815 οὐδ' ἀρεῖκῆς ἀνδραγαθίας ξένα,
 καὶ μῦλλον ἔνθα γαμβρὸς ἦν βασιλέως
 μάχας στρατηγῶν καὶ διευθόνων. ξένως,
 Θεόδωρος Λάσκαρις, ἐν μάχαις λῶν·
 οὗτος τολυπειῶν γὰρ ἄριστα μάχας
 6820 ἔπληττε κατέπληττε τοὺς ἀντιπύλους.
 Συσπειραθὲν στράτευμα λοιπὸν Λατίνων
 χερσαῖον ὑδραῖόν τε, φεῦ τῆς μανίας,
 ἔγνωκε δεῖν πως προσβυλεῖν Βυζαντίδι,
 ἴν' εἰ μὲν ἰσχύσειεν· εἰ δ' οὖν συμβάσει
 6825 δρῶσαν ἀπὴν πρὸς κελεύθους ἰδίαις.

ad Cosmidium. ibi pedester miles castra struit (6800), in eminentis stationis loco, e regione regii palatii; quae partim fossa circumducta munit, partim decussim trabibus defixis, cuncta item classis constitit in littore. (6805) tum vero utrimque Martis opus grave per diem saepe peragi vidisses. magnanimi correptis armis duces, bene volentes Caesari vel stirpe proximi, cum peditatu simul equitatuque (6810) Latinis resistebant forti animo, portisque se efferebant, ut ostenderent bellicis viribus urbem non destitui, neque se aleam pugnae detrectare. profecto tum Romanos vidisses strenuos (6815) atque Mavortiae memores virtutis, praesertim ubi imperatoris gener bellum ducatu regebat mirifico, Lascaris Theodorus, in proeliis leo. hic enim pugnas fortiter sustentans (6820) caedebat concidebat adversarios.

Quare collectus Latinus exercitus terrestris et maritimus, proh rabiem diram! impetu statuit capere Byzantium, si modo praevaleret; sin minus, (6825) oblati condicionibus hinc recedere. ergo Latini ho-

- οἱ μὲν τὸ λοιπὸν ἀντιμάχων Ἀσίνων
 πλοῦι φέροντες ἰστῶσι πρὸ Πετρῶν,
 διὰ κάλων κλίμακας ἴσχοντα ξένας,
 ἰστοῖς πρὸς ὕψος ἐπέχνης συνδουμένας·
- 6830 οἱ δὲ κριὸν τεύχουσι, μηχανήμα τι
 καθαιρετικὸν τειχέων πολισμάτων,
 κύκλω περιστήσαντες ἄνδρας ὀπίστας
 τζαγρατοξότας εἰς μάχην ἀντιμάχων.
 καὶ τηρικαῦτα συγκροτοῦσι τὴν μάχην
- 6835 ὡς κρατεράν τε καὶ σφόδρα φρικαλέαν.
 ὁ τειχαιοπλήτης δὲ κριὸς ἠγάδιως
 ἔρρηξε τείχος πρὸς θάλασσαν τὸ βλέπον,
 κἄν ἀπεκρούσθη συμμάχοις τοῖς Ἀδσόνων.
 πλοίοις δ' ἐνόητες ἐκ κλιμάκων ὑψόθεν
- 6840 ἤφισαν λίθους τε κοντοὺς καὶ ξίφη
 φύλαξι πύργων καὶ προμάχοις τειχέων,
 καὶ πρὸς φυγὴν τρέπουσιν αὐτοὺς ἠγάδιως.
 λοιπὸν κρατοῦσι τειχέων πυργωμάτων,
 καὶ πυρπολοῦσιν οἰκίας ἰδρυμένας
- 6845 ἐκ τῶν Βλαχερνῶν ἐς μονὴν Εὐεργέτου.
 Ἴδων δὲ δυστύχημα τοῦτ' αὐτοκράτωρ
 καὶ συνοχὴν δάκρυα τῶν ὑπηκόων,
 μέμψεις δὲ τούτων εὐλαβηθεῖς καὶ πλεον,
 μόλις ὀπίσθης γίνεται καὶ σὸν βίᾳ.
- 6850 τῶν βασιλείων δ' ἐξῶν ὠπλισμένος
 πλείστους ἐπεσπάσατο λαμπροὺς ἰππέας
 καὶ πεζικὴν φάλαγγα γενναίων νέων.

stes in aciem prodeunt atque naves promovent usque ad Petrium, grandes habentes in antennis scalas funibus alligatas arte mira. (6830) arietem alii machinam obiectant, solitum urbanorum flagellum moenium, et circumponunt homines armigeros, ballistarios, qui hostem verberent. tunc atrox exardescit ad moenia bellum, (6835) terrore plenum, maximis conatibus. ariete expugnatore ruperunt facile obversum mari murum; sed sunt repulsi a nostris auxiliariibus, qui in urbe erant. at classiarii desuper e scalis (6840) lapidibus feriebant telis gladiis turrium custodes moeniumque vindices, brevique eos in fugam coniecerunt. deinde hostes moenibus potiti urbanis ignem domibus iniiciunt (6845) inde a Blachernis ad aedem Euergetae.

Tunc dirum casum cernens imperator, trepidationem lacrimasque civium, horumque verens maxime querimoniam, aegre et coactus tandem in arma rapitur, (6850) et cataphractus prodiens palatio traxit nobilium equitum catervam peditumque iuvenem fortem manum. et fortasse ali-

- καὶ τὰχ' ἄν ἔργον εὐκλείης πέπρακτό οἱ,
 σωτήριον πόλει τε καὶ κραταρχίᾳ,
 6855 εἰ συνεπλάκη τοῖς ἐχθροῖς ἐναντίος,
 ἢ συμπλοκὴν Λάσκαρι γαμβρῶ γεννάδα
 δρωῶντι μάλα συγκαχωρήκει τότε.
 νῦν δ' ὑπὲρ αἴσαν ἢ στρατιᾶς δειλία
 εἰς ἔσχατον κίνδυνον ὤσε τὴν πόλιν·
 6860 μόνον γὰρ εἰς ἔνδειξιν αὐτὸν ὀπλίσας
 μικρὸν τε φανείς ὁ κρατάρχης ὀπλίτης
 εὐθὺς ἀπεκρόψατο, μηδὲν τι δρώσας,
 ἀσπίσιος μὲν ἔξιόν πρὸς τὴν μάχην,
 ἐπανιὼν δ' αἰσχιστος ἐκ μάχης τάχα,
 6865 θρασυτέρους θείεις ἀντιμάχους Λατίνους·
 ὕμῳς ὑπεισδὺς τοὺς βασιλείους δόμους
 Κομνηνὸς Ἀλέξιος Ἀδσονοκράτωρ,
 ἔγνωκε δεῖν οἱ συμφέρον τε τυγχάνειν
 ἀντιφερῆσαι μηδὲν ἀκμῇ κινδύνου.
 6870 ἔξιεισι νυκτὸς τοιγαροῦν ληληθότως,
 πρὸς Δεβελτὸν δ' ἄπεισι φροῦριον Θράκης,
 ἔνθα προητοίμασε τὴν κατοικίαν,
 ὄκτω κατασχὼν τὴν βασιλείαν χρόνους
 σὺν μηνὶ τρισίν, ἡμέραις αὖθις δέκα.

Ἀλέξιος δ' υἱὸς Ἰσααίου μηνᾶς ε'.

- 6875 Αὖθις δ' Ἰσαάκιος ἄρχει τοῦ στέφους
 σὺν Ἀλεξίῳ τεχνίῳ πεφιλμένῳ·
 ἐπεὶ γὰρ Ἀλέξιος ἀπέστη κράτους

quod peracturus erat utile urbi facinus et imperio, (6855) si cum hostibus manum conseruisset, vel certe Lascari, genero fortissimo, maxime optanti pugnam permisisset. nunc conservandae vitae dum studet miles, acceleravit urbi discrimen summum. (6860) nam Caesar armis sumptis in speciem tantum, postquam se paulisper armatum ostendit civibus, nulla re digna gesta recessit statim; et qui incundus nuper in proelium venerat, mox ignominia plenus ex eo discessit, (6865) aucta Latinis hostibus audacia. cum recepisset ergo se in palatium Romanus Caesar, Comnenus Alexius, utile sibi censuit ac necessarium instanti iam periculo non resistere. (6870) clam igitur per noctem elapsus aedibus abiit Debelum Thraciae castellum, ubi iam sibi instruxerat diversorium, postquam tenuerat regnum annis octo, tribus praeterea mensibus, diebus decem.

Alexius Isaacii filius mens. 6.

(6875) Tunc iterum Isaacius potitur stemmate cum dilecto suo filio Alexio: nam postquam prior Alexius cessit regno atque Debelum,

- καὶ πρὸς Λεβελτὸν ἀπέδρασεν, ὡς ἔφη,
 εὐθὺς ἀνηγόρευτο πρὸς γερουσίας
- 6880 Ἰσαάκιος βασιλεὺς πηρὸς φάη,
 εἰρκτῆς τε δεσμῶν ἀνεθείς παραλόγιος,
 καθείργνυται δὲ βασιλὶς Εὐφροσύνη.
 ὡς δ' ἐγκατέστη καὶ πάλιν κραταρχία,
 τίθησι δῆλον πᾶν τὸ συμβᾶν Λατίνοις.
- 6885 οἱ δ' υἷὸν ἐκπέμπουσιν αὐτῷ σὺν τάχει,
 ὃς ἤξιώτο πατρικῆς συνεδρίας
 κοινωνίας τε τοῦ βασιλείου κράτους·
 καὶ πᾶς προσῶν δημοτῶν τῶν ἐν τέλει
 ἄμφοιν προσῆγε προσκύνησιν καὶ σέβας.
- 6890 μετὰ βραχὺ δὲ καὶ πρόκριτοι Λατίνων
 τοῖς βασιλεῖσι παραβαλόντες δόμοις,
 τιμῶν τυχόντες δωρεῶν τ' αὖ ἀφθόνων
 αὐθις ἀπηλλάττοντο σὺν εὐταξίᾳ.
 τούτοις βασιλεὺς δαψιλῶς καθ' ἡμέραν
- 6895 ὄλας θαλάσσας χρημάτων ἦν παρέχων,
 εἰ καὶ σφίσι κέκριτο ῥανίς τις τάδε.
 χρῆζων τὸ λοιπὸν πλειόνων εἰς δαπάνην
 τῶν ἱερῶν ἤψατο φεῦ κειμηλίων
 σκευῶν τε θείων καὶ σεβαστῶν εἰκόνων·
- 6900 καὶ τῶνδε κόσμον ἀθεμίτως λαμβάνων
 ὡς κοινὸν ἀργύριον ἢ καὶ χρυσοῖον
 παρεῖχεν ἐχθροῖς Ἴταλοῖς τόνδ' ἀφθόνως.
 Οὗτος Πισσαίους Ἴταλοῦς τοὺς ἐν πόλει,
 διαφόρους ὄντας γε τοῖς Βενετικοῖς,

6886 ὡς V

ut diximus, profugit, a senatu protinus imperator (6880) caecus Isaacius est acclamatus, carcere suo praeter spem emissus. contra regina Euphrosyne custodiae traditur, ille recepto iterum imperio peractam rem significat Latinis; (6885) qui statim ipsi remiserunt filium, ut consideret cum parente domino sociumque honorem obtineret regni. tunc universus populus cum magistratibus utrique simul domino obsequium obtulit. (6890) paulo post etiam duces Latinorum cum ad regales aedes se contulissent, honoribus affecti donisque innumeris quieti recesserunt cum recto ordine. his imperator affatim quotidie (6895) maria pecuniae in sinum ingerebat, quanquam haec ipsis videbantur guttae. mox ad impensas indigus pecuniae coepit diripere sacros thesauros, vasa divina, venerandas statuas, (6900) quibus illicite detrahens ornatum, argenteoque et aureos nummos conflans, hostibus large profundeabat Italia.

Is et Pisanos urbis inquilinos antehac a Venetis odio dissidentes,

- 6905 ἐπὶ κακῷ φεῦ τῆς ὅλης Ῥωμαίδος
 σπεύσας φιλοῖ καὶ καταλλάσσει τότε.
 οἱ δ' ἀντιμάχοις προσρύντες αὐτίκα
 ἀεὶ διῆγον σύσσιτοι συνημμένοι
 ὄθεν Φραγγίσκοι προσλαβόντες τι μέρος
- 6910 τῶν προσρύντων Πισσαίων Βενετίκων,
 δι' ἀκατίων προσπεπλευκότες πόλει,
 συνεισπεσόντες ὀπλίται ξιφηφόροι
 τῇ συναγωγῇ κρυφίως τῶν ἐξ Ἄγαρ,
 ἅπαντα ληστεύουσι τάνδον καθάπαξ.
- 6915 τῆς δ' ἀπεκρούσθησαν Ἰσμηλιταίς
 ἄστνπολλίταις σφίσι συμμαχουμένοις.
 οἱ δ' ἐκμανέντες πῦρ ἐνιᾷσι δόμοις,
 καὶ πυρπολοῦσι τῷ πυρὶ τῷ πιμφάγῳ
 τὰ πλεῖστα καὶ κάλλιστα τῆς Κωνσταντίνου.
- 6920 ἀφῆλ μὲν ἀπήρξατο πυρὸς τῷ τότε
 ἐκ συναγωγῆς, ὡς ἔφην, τῶν ἐξ Ἄγαρ,
 τὸ καὶ Μιτάτον τοῖς ὅλοις κεκλημένον,
 ὃ πρὸς θάλασσαν Εἰρήνης τῆς ἁγίας
 ἀγχωμάλως ἴδρυντο ναῶ τιμίῳ.
- 6925 καὶ πάντα φλέξαν ἀφανίσαν τὰ πέριξ
 διερρῶη πῦρ, πάντ' ἐρημοῦν τὰ κύκλῳ,
 ἄχρι μεγίστου καὶ περικλύτου δόμου
 Θεοῦ σοφίας καὶ παναγίου λόγου.
 διῆκε μέχρι καὶ θαλάσσης θατέρας,
- 6930 κατὰ τε μῆκος πυρπολοῦν καὶ πρὸς πλάτος.
 οὐκ ἦν τότε ἄκινδυνος ἡ φίλων θεία,

(6905) heu cum pernicie universi imperii inter se studuit iungere amicitia. illi adversariis enim reconciliati cum his curabant quotidie convivia. tum etiam Franci, socia cohorte (6910) Pisana Venetaque quae ultro accessit, cymbis in urbem subito delati impetum faciunt simul armata manu in synagogam clam Agarenorum, eiusque omnem rapiunt supellectilem: (6915) verum a Turcis demum sunt repulsi, opem ferentibus Byzantii civibus. illi efferati faculas iniiciunt civium tectis, consumuntque incendio plurima et optima urbis aedificia. (6920) magni fuit autem incendii initium a synagoga, ut diximus, Agarenorum, qui locus vulgo dicitur Mitatum; idque aedificium pertinet ad mare, ubi et Irenes divae templum surgit. (6925) illinc progrediens amburensque omnia, propagatumque gravi cum exitio, devenit usque ad inclytum circum maximum; qui sanctissimae Sophiae templo adiacet; atque ad oppositum venit usque mare, (6930) longe lateque media omnia concremans. nec tutum erat ad amicos accedere, nisi quis cymba semet circumve-

- καὶ πρὸς Λιβελτὸν ἀπέδρασεν, ὡς ἔφη,
 εὐθὺς ἀνηγόρευτο πρὸς γερουσίας
- 6880 Ἰουάκιος βασιλεὺς πηρὸς φάη,
 εἰρκτῆς τε δεσμῶν ἀνεθεῖς παραλόγως,
 καθείργονται δὲ βασιλῆς Εὐφροσύνη.
 ὡς δ' ἔγκατέστη καὶ πάλιν κραταρχίᾳ
 τίθησι δῆλον πᾶν τὸ συμβᾶν Λατίνῳ
- 6885 οἱ δ' υἷον ἐκπέμπουσιν αὐτῷ σὺν
 ὅς ἤξιλωτο πατρικῆς συνεδρίας,
 κοινωνίας τε τοῦ βασιλείου καὶ
 καὶ πᾶς προσίων δημοτῶν
 ἄμφοιν προσῆγε προσκύνῃ
- 6890 μετὰ βραχὺ δὲ καὶ πρὸς
 τοῖς βασιλείοις παραβ
 τιμῶν τυχόντες δω
 αὐθῆς ἀπηλλάττον
 τούτοις βασιλεὺς
- 6895 ὄλας θαλάσσας
 εἰ καὶ σφίσι κ
 χρήζων τὸ λ
 τῶν ἱερῶν
 σκευῶν τ
- 6900 καὶ τῷ
 ὡς κ
 παρ
- ...ὄρασι φθόροις
 καὶ μάλα γεγηθῆναι,
 ...εὖεν Ἰταλοῖς καθ' ἡμέραν

ut haec Isaaci cum maerore audiebat: sed huius filius, patriae
 c. nicias, (6935) tanto gaudebat urbis exterminio.

Romanis rebus ita se habentibus nuper eiectus Caesar Debelto ve-
 niens armis insedit urbem Hadriani. infaustus iuvenis, re cognita,
 Alexius (6940) Cpoli cum exercitu exivit, habens Latinum in comitatu
 ducem, Montisferrati marchionem Bonifacium, quem mercede conduxerat
 ad bellum, sedecim auri datis centenariis. (6945) igitur Thraciae per-
 agratis urbibus, reque confecta ex animi sententia, usque ad Cypsella
 oppidulum progressus; mox ad metropolim retro pedem tulit. dein sce-
 lestis partibus adhaesit (6950) hominum qui parentem excaecaverant
 thronoque deturbaverant, faventes patrio; quam rem aegerrime caecus
 rex ferebat, qui moliebatur iamdiu supplicium sumere de viris qui se
 tanto malo affecerant. (6955) hinc maledictis filium incessabat, quem
 versari cum pessimis audiebat, tali gaudentem maxime consortio; ludere

DE ALBA

ὡς φεῖ τις ὄλης Ρωμαῖδος
 καὶ καταλάσσει τότε
 Ἰταλοῖς καὶ κραταρχίᾳ
 προσκύνῃ
 ἡμεροῖς
 ἀπολαβόντες τὸν
 ἡμεροῖς
 ἀπολαβόντες τὸν
 ἡμεροῖς

προαιπαλῶν τε καὶ ὀυπαίνειν τὸ στέφος,
καὶ ἑύματα δρώντα τοῦ κράτους.

στυγῆτος πᾶσι καὶ τοῖς ἐν τέλει.

ἦετον ὑπὴν καὶ πατὴρ στυγητέος,

αὐτῶν λόγια συνθεῖς ἀσέμνως,

ἤρενεν οἱ μοναρχίαν,

καὶ δοξομανῶν ἀλόγως.

ἔκοντα δύσει τὴν ἔω

ἢ νοῶν ὃ τι λέγοι,

ἴον ἔξοντα τότε.

ἄνωσιν ἦν περιφέρει,

καὶ ποδαλίαν

λεβηρίδα.

ἰοναχῶν καὶ λήγων,

καὶ τῶν εἰθισμένοι,

τίω

οἱ λόγοις,

νοῦ,

ἔφρας

καὶ τῶν οὐθένους.

ἄπλανέσι σφίσι,

καὶ ἡμισι ταῖς ληρωδίαις

καὶ τῶν σφῶν ἐπεσκίρτα μέγα.

προσκειμένός τ' ἦν ἀστρολόχαις καὶ μάλα,

DE ALEXIO ISAACII FILIO.
τοῦ φρεῶ τῆς διλῆς Σαμαθίδος
καὶ καταλιέσσει τότε
προσφουέτες αὐτίκα
ἠνιχημένοι.
ῥόντες τι μέγος
ἠνιχημένοι.

281

6959 καὶ συγκραιπαλῶν V

6978 invectionem hanc a

Niceta sumit Ephraemius; quae si veritate nititur, sine dubio vituperandi sunt monachi illi. sed enim quam saepe haec crimina vel falso dicantur vel exaggerentur a scriptoribus parum piis aut odio aliquo imbutis, satis novimus. M.

quotidie alea cum Italis commissarique, et dignitatem regiam (6960) decorare singulos per actus. ergo hunc oderant populus et optimates.

Nec minus odio dignus pater erat, qui concinnatis ridiculis oraculis, quae universale sibi spondebant regnum, (6965) ut laeso cerebro iudicabat fatue, a se coniunctum iri occiduum orbem debilaterans aiebat orienti totiusque mundi dominum se fore; quam patiebatur insuper caecitatem, (6970) arthritidisque morbum atque podagram se positurum veluti exuvias. haec ei suadebant catillones monachi, omnia ventris causa et fari et gerere imperatoris soliti in convivio; (6975) qui huic monarchiam verbis despondentes interim mero sese ingurgitabant, eiusque infirmas manus deosculantes mox recepturas robur praedicebant. credulas senex his praebebat aures (6980) deliramentis atque vaticiniis, atque laeticiis incedebat omnibus, astrologis quin etiam apprimis deditus,

- εἰ μή τις ἐχρήσατο πορθμείῳ τάχα.
 ταῦτα μὲν Ἰσακίος ἤχθητο κλύων,
 υἱὸς δὲ τούτου πυρπολητῆς πατρίδος
 6935 ἔχαιρε τῆσδε συντελεσμῶ καὶ φθίσει.
 Οὕτως δ' ἐχόντων πραγμάτων Ῥωμαῖδι
 ὁ πρὶν κρατάρχης ἀπάρας Δεβελτόθεν
 τὴν Ἀδριανοῦ καταλαμβάνει πόλιν·
 ὁ γνοὺς ὁ δαλὸς Ἀλέξιος πατρίδος
 6940 ἔξιειν ἅμα στρατιῆς Βυζαντίδος,
 ἔχων μεθ' αὐτοῦ συστράτηγον Λατίνων
 Βονιφάτιον μαρκέσιον Φεράντης,
 συνεκστρατεῦσαι πείσας αὐτὸν χρυσοῦ
 κεντηναρίοις ἕξ ὄλοις πρὸς τοῖς δέκα.
 6945 περιδραμῶν οὖν Θρακικὰς οὕτος πόλεις,
 καὶ πάντα θεῖς εὖ εἰς ἑαυτοῦ συμφέρον,
 ἄχρι Κυνέλλων κατιῶν πολιχνίου,
 αὐθις ἐπανέστρεψεν εἰς Βυζαντίδα,
 καὶ λοιπὸν ἐξήρτητο κακῆς φρατρίδας
 6950 ἢ συνδιεπράξατο πῆρωσιν φίτου
 τῷ πατραδέλφῳ καὶ καθαιρέσιν κράτους.
 ἐφ' οἷς ἀπηγγίνιστο πηρὸς αὐτάναξ·
 ἐκαιροφυλάκει γὰρ ἔκτισιν τέως
 τῶν τόνδε κακῶς εἰς φάος δεδρακότων.
 6955 ὄθεν τὸν υἱὸν λαιδορῶν οὐκ ἀνεί,
 καὶ μᾶλλον οἷς ἔκλυεν ἀνδράσι φθόροις
 χαίρειν τε τοῦτον καὶ μάλα γεγηθέναι,
 καὶ συγκυβεύειν Ἴταλοῖς καθ' ἡμέραν

heret. haec Isaacius cum maerore audiebat: sed huius filius, patriae pernicius, (6935) tanto gaudebat urbis exterminio.

Romanis rebus ita se habentibus nuper eiectus Caesar Debelto veniens armis insedit urbem Hadriani. infaustus invenis, re cognita, Alexius (6940) Cpoli cum exercitu exivit, habens Latinum in comitatu ducem, Montisferrati marchionem Bonifacium, quem mercede conduxerat ad bellum, sedecim auri datis centenariis. (6945) igitur Thraciae oppidulum progressus; mox ad metropolim retro pedem tulit. dein sceleratis partibus adhaesit (6950) hominum qui parentem excaecaverant thronoque deturbaverant, faventes patrio; quam rem aegerrime caecus rex ferebat, qui moliebatur iamdiu supplicium sumere de viris qui se tanto malo affecerant. (6955) hinc maledictis filium incessabat, quem versari cum pessimis audiebat, tali gaudentem maxime consortio; ludere

- συγκραιπαλᾶν τε καὶ ῥυπαίνειν τὸ στέφος,
 6960 ἀνάξια ξύμπαντα δρωῶντα τοῦ κράτους.
 ἦν οὖν στυγητὸς πᾶσι καὶ τοῖς ἐν τέλει.
 Οὐχ ἦτιον ὑπῆν κατὰ πατῆρ στυγητέος,
 ὀμφάς τινας λόγια συνθεῖς ἀσέμνως,
 ἄπερ προηγόρευέν οἱ μοναρχίαν,
 6965 ὡς ᾤετ' αὐτὸς δοξομανῶν ἀλόγως.
 αὐτόν τε συνάψοντα δύσει τὴν ξω
 ἔφασκεν εἶναι, μὴ νοῶν ὃ τι λέγοι,
 κράτος τε παγκόσμιον ἔξοντα τόδε.
 πρὸς τοῖσδε καὶ τύφλωσιν ἦν περιφέρει,
 6970 ἀρθρίτιδα νόσον τε καὶ ποδαλγίαν
 ἀποξύσασθαι καθάπερ λεβηρίδα.
 ὥσθ' οἱ προτένθαι τῶν μοναχῶν καὶ λῆνοι,
 οἱ πάντα γαστρὶ δρᾶν λέγειν τ' εἰδισμένοι,
 τούτῳ συνεσθίοντες ἐν συσσιτίῳ
 6975 μόναρχον ἀρχὴν συγκαθίστων οἱ λόγοις,
 ἀνθοσμίαν πίνοντες ἄχρι καὶ κόρου,
 καὶ κατεφίλουν ἀπατώντες τὰς χέρας
 καὶ προύλεγον σφῶν ἀνακαίνισιν σθένους·
 ὃ δὲ προσεῖχεν ὡς ἀπλανέσι σφίσι,
 6980 καὶ θεσπιωδῆμασι ταῖς ληρωδίαις
 ἐπιγεγηθῶς σφῶν ἐπεσκίρτα μέγα.
 προσκελμένός τ' ἦν ἀστρολέσχαις καὶ μάλα,

6959 καὶ συγκραιπαλᾶν V 6978 invectionem hanc a
 Niceta sumit Ephraemius; quae si veritate nititur, sine dubio
 vituperandi sunt monachi illi. sed enim quam saepe haec
 crimina vel falso dicantur vel exaggerentur a scriptoribus
 parum piis aut odio aliquo imbutis, satis novimus. M.

quotidie alea cum Italis commissarique, et dignitatem regiam (6960) de-
 decorare singulos per actus. ergo hunc oderant populus et optimates.

Nec minus odio dignus pater erat, qui concinnatis ridiculis ora-
 culis, quae universale sibi spondebant regnum, (6965) ut laeso cerebro
 indicabat fatue, a se coniunctum iri occiduum orbem deblaterans aiebat
 orienti totiusque mundi dominum se fore; quam patiebatur insuper cae-
 citatem, (6970) arthritidisque morbum atque podagram se positurum
 veluti exuvias. haec ei suadebant catillones monachi, omnia ventris
 causa et fari et gerere imperatoris soliti in convivio; (6975) qui huic
 monarchiam verbis despondentes interim mero sese ingurgitabant, eius-
 que infirmas manus deosculantes mox recepturas robur praedicebant.
 credulas senex his praebat aures (6980) deliramentis atque vaticiniis,
 atque laetitias incedebat omnibus, astrologis quin etiam apprime deditus,

- καὶ τοῖσδ' ὑπέκων πρὸς τὸ δῆθεν συμφέρον
 ἔπραττε πολλὰ τῶν ἀθέσμων ἀλόγως·
 6985 καὶ σὺν Καλυδώνιον, ἔργον τι ξένον,
 ἔδρας ἐφ' ἧς ἴδρυτο καταβιβύσας
 ἤνεγκεν εἰς μέγιστον ἀρχεῖον βία,
 δήμου σωδὴ μανικὴν ἀταξίαν
 παύων, ἐπιφρίσσουσαν ἀτασθαλίαις.
 6990 Ὅ δ' ἔλλογῶν ἦν τῇ βῦσιλίδι πόλει
 στρατὸς Λατίνων ἵππικὸς καὶ νῆπτης,
 φιλαργυρίας ὦν ἐραστῆς εἰσάγαν,
 ἄπληστος ὄντως πίθος, ὡς παροιμία.
 συχνῶς ἐπιόντες δὲ καὶ Προποντίδα
 6995 καὶ τὰ περίξ ἅπαντα τῆς Βυζαντίδος,
 ναοὺς τε θείους καὶ περικλύτους δόμους
 πάντας ἐληΐζοντο κατετυρόλοισιν.
 ὄθεν πολιτῶν συναλισθέντες στίφος
 ἤητον λαβεῖν στρατιᾶν ἐξ ἀνάκτων
 7000 ἡγήτορα σφῶν κατ' ἐχθρῶν ἀντιπάλων.
 ἀλλ' ἐξεκώφει πᾶς τις ἐν τούτοις λόγος,
 μάλιστα δ' ἀνένερον οἱ στεφηφόροι,
 μηδ' ὧσιν ἄκροισ τὴν πρὸς Λατίνους μάχην
 ἀκουστέαν κρίνοντες ἐξ ἀμαθίας.
 7005 ὁ Δούκας δὲ Μούρτζουφλος ἐξελεθὼν μόνος
 τοῖς Ἰταλοῖς που συνεπλάκη πρὸς μάχην·
 καὶ μὴ τινος τούτῳ γε συνησπικότος,
 σῆτω βασιλεῖ δόξαν ἐκ βασκανίας,

6994 καὶ om V

6999 στρατηγέτην?

dum his obsequitur in gerendis rebus, absurda multa fecit et illicita. (6985) nam et suam Calydonium, opus mirum, de base sua commetum, in qua steterat, in maximum transferri palatium voluit, quasi cohibiturus hac re ferociam populi horrentem atque petulantiam.

(6990) Insiadiabatur interim urbi regiae exercitus Latinus terra et mari, profundae deditus semper avaritiae, dolium vere inexplebile, ut ait proverbium. is sine fine excurrens per Propontidem (6995) perque Byzantii cuncta suburbana, sacra delubra cum nobilium villis passim subiecto praedabatur igne. quare conspirans civium multitudo exercitum a regibus postulabat, (7000) qui sibi contra hostes suppetias ferret. verum hae preces canebantur surdis, et renuebant maxime regnatores, qui ne mentionem quidem, ob suam stultitiam, bellandi cum Latinis ferre poterant. (7005) solus Murtzuffus Ducas armis sumptis cum Italis conflixit aliquando: verum cum nemo ferret ei suppetias, propter invi-

- τάχ' ἂν ἐκινδύνευσεν, εἰ μὴ τοξόται
 7010 ἐπήμυναν πόρρωθεν ἐκ τοξευμάτων.
 ταῦτ' ἄρου δῆμος πᾶς ὁ τῆς Βυζαντιδος
 συσπειραθέντες ἀπετόξευον λόγους
 αἰσχροῦς κατ' ἄμφοϊν τοῖν κρατούντων Ἀυσόνων,
 1 καί τιν' ἐδίφων εἰς κρατάρχην ἐκπόνως.
 7015 καί τινα Νικόλαον συνειληφότες
 νεανίαν ἄκοντα, Καναβὸν θέσιν,
 εἰς κράτορα χρίουσι τῆς Ῥωμαίδος.
 τοῦτου προαχθέντος Ἀλέξιος δεῖν ἔγνω
 σὺν μαρκεσίῳ Λατινικὰς δυνάμεις
 7020 ἐν βασιλείοις εἰσαχθῆναι ταχέως·
 ὁ γὰρ Ἰσαάκιος λοίσθια πνέων
 ἔκειτο, μηδὲν γῆινων ἡσθημένος.
 ὡς οὖν τὰδ' ἠνώτιστο δημῶδες στίφος
 καὶ ταραχὰς ᾤδινε καὶ τρικυμίας,
 7025 τὸν καιρὸν ἀρμύδιον ἀρπάσας Δούκας
 πρὸς ἡνπερ εἶχε σέψιν ἐν τῇ καρδίᾳ,
 Ἀλεξίῳ πρόσεισι νυκτὸς σὺν δόλῳ,
 καὶ τόνδ' ἀπατᾷ καὶ δεδίττεται λόγοις,
 ὡς δῆθεν αὐτὸν ἀνελεῖν σπεύδων ὄχλος
 7030 ἐπὶ θύραις ἔστηκε πᾶς ξιφηφόρος,
 ἐφ' οἷς Λατίνοις συμμετέσχε σκευμάτων.
 ὄθεν λιπαρεῖ τὸν Δούκαν νεανίας
 αὐτῷ συνοῖσον ὑποθέσθαι πρὸς τάδε.
 ὁ δ' αὖ περισχῶν τουτονὶ καταμόνας
 7035 δι' ἀφανοῦς ἄπεισι πυλίδος λάθρα

diam sic volente Caesare, in summo fuit discrimine, ni sagittarii (7010) illi afflissent eminus coniectis telis. igitur universus Byzantii populus seditiose murmurans conviciis turpibus appetebat utrumque Caesarem, studioseque alium quaerebat dominum. (7015) et quendam cognomento Canabum, nomine Nicolaum, invitum iuvenem imperatorem cives constituerunt. tunc enimvero Alexius cum marchione (namque Isaacius animam agebat, (7020) nihil iam rerum terrenarum sentiens) ad palatii custodiam sine mora Latinos admovendos censebant milites. sed res perlata ad populi notitiam tumultum statim peperit et seditio-nem. (7025) tempus id idoneum ratus Ducas ad exsequenda mentis suae consilia, noctu ad Alexium fraudulenter venit, eumque falsis ter-ritat sermonibus, nempe ipsius neci intentum (7030) in foribus stare populum districtis gladiis, propterea quod Latinis faveret partibus. tunc enixe Ducam rogabat iuvenis ut sibi adesset ultor in discrimine; quem ille pallio obtectum in solitudine (7035) per occultum posticum

εἰς τι βαθὺ σκήνωμα τῶν ἀποκρύφων,
 κῆκεῖσε δεσμεῖ τόνδε καὶ καθειργνύει,
 μετὰ δὲ βραχὺ θανατοῖ δι' ἀγχόνης.
 αὐτὸς δ' ἀνηγόρευτο Ῥωμαίων κράτωρ,

7040 τοῖς βασιλικοῖς ὠραισθεῖς συμβόλοις.

Ἀλέξιος ὁ Μούρτζουφλος μῆνας β' Σ'.

Ὡς οὖν κατέσχε τὴν κραταρχίαν Δούκας,
 χρυσῶνας εὐρῶν ἐν στενῷ πεφυκότας,
 συσχῶν τελῶνας πράκτορας τῶν πρὶν φόρων
 ὄγκον παρ' αὐτῶν εἶλε χρημάτων μέγαν,

7045 καὶ τοῖσδ' ἐχρήτη πρὸς διοίκησιν ὄλων.

καὶ τοῖς Ἰταλοῖς ἀντεπιῶν ὀπλίτης
 τὰς ἐκδρομὰς σφῶν ἀνέκοπτε ῥαδίως·
 δθεν ποθεινὸς ἐπήρχεν ὑπηκόοις,
 ἔξαιρέτως δὲ στρατιωτῶν ταῖς ἴλαις.

7050 καὶ Βαλδουίνου τοῦ κόμητος τῆς Φλάντρας

τὰ πρὸς Φιλέα κατακείροντος μέρη,
 ὁ βυσιλεὺς ἔξεισι κατ' αὐτοῦ τάχος·
 καὶ συρραγείσης ἐξ ἐκατέρων μάχης
 ἡ Ῥωμαϊκὴ στρατιὰ νῶτα κλίνει.

7055 ἐνθ' ἂν παραπῶλλυτο μικροῦ καὶ κράτωρ·

εἰκῶν τε σεπτὴ τῆς μητρανάνδρου κόρης,
 ἦν ἀνακτες πλουτοῦσι συστρατηγέτιν,
 ἐχθροῖς ἐάλω κατὰ τήνδε τὴν μάχην.
 ἀφεῖντο δ' ἡμέληντο καὶ συμβιβύσεις.

clam deducit in depressum quoddam tentorium abditum, ibique vincetum miseram custodiae tradit, pauloque post funesto exstinguit laqueo; Romanus autem ipse fit imperator, (7040) assumptis regii culminis insignibus.

Alexius Murtzufus mens. 2 cum dieb. 15.

Ducas imperii adeptus potestatem, aerarium cernens vacuum pecunia, a superiorum temporum publicanis in ius vocatis aurum exegit plurimum, (7045) idque ad gerendam contulit rem publicam. tum armis captis, Italis resistens, horum excursus cohibebat facile; quamobrem gratus admodum erat civibus, praesertim vero militum cohortibus. (7050) et quia Flandriae comes Balduinus Phileae regionem milite vastabat, adversus illum statim Caesar exiit: sed enim perpetrato Martis opere, terga Romanus convertit exercitus, (7055) parumque affuit Caesar ab interitu: imago vero virginis deiparae, quam nostri reges belli sociam vocant, pugna fervente capta est ab hostibus. tum pacis

- 7060 καὶ λοιπὸν ἠδ' ἰσχυρὸν φάλαγγ' Ἀσίων
 πρὸς ἄστεος πόρθησιν ἄλωσιν θ' ἄμα.
 ἠϊόνων οὖν ἀποπλεύσαντα σκάφη,
 ἐφ' ὧν ὑπῆρχον κλίμακες σὺν ὀργάνοις,
 ἀκτῆ προσίσχει τῆς μονῆς Ἐυεργέτου,
- 7065 ἕως Βλαχερνῶν συνεχῶς ἀφιγμένα·
 καὶ Δούκας αὐθις πηγνύει σκηπὴν φέρον
 ἐπὶ κολωνοῦ πλησίον παντεπόπτου,
 ἔνθα θεατὰ τῶν ἐχθρῶν ἦσαν σκάφη.
 ἃ καὶ προσέσχε τείχεσι σὺν ὀπλίταις,
- 7070 οἱ συμπλακέντες ταῖς πρὸ τειχέων ἴλαις
 καὶ τοῖς ἐπὶ πύργων γε καθισταμένοις
 πρὸς σφᾶς ἀγῶνα καὶ μάχην συνεκρότουν.
 ἦττον δ' ἀπηνέγκυντο τὴν τόθ' ἡμέραν.
 ἐξῆς δὲ προσβάλλουσι πανσυνδὶ πόλει·
- 7075 καὶ δύο δ' ἄνδρες ἐκ μιᾶς τῶν κλιμάκων,
 ἰδρυμένης ἄγχιστα χώρου Πετρῶν,
 εἰς χῶρον ἀφήλαντο τὸν συνημμένον,
 καὶ φυλακικὸν ἐκθροήσαντες ἕλπει
 σύσσημον ἦραν χαρμονῆς τοῖς φυλέταις,
- 7080 καὶ πᾶν Ἰταλῶν συνδεδράμηκε στίφος.
 περὶ βασιλέα δὲ τοῦτ' ἠθροκότες,
 καὶ Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς ἱλαρχία,
 ὄχοντο πάντες ἀπιόντες ἐν φόβῳ,
 κατὰ χιλίους ὕφ' ἐνὸς πεφευγότες·
- 7085 καὶ τὰς χρυσείας καταλαβόντες πύλας,

7065 ἀφιγμένη V

conciliandae ommissa cura, (7060) ad capiendam urbem diripiendamque se comparabat exercitus Latinus. ergo sublatis ancoris navigia, in quibus erant machinae cum scalis, ab Evergetae monasterii ora (7065) usque ad Blachernas coram constiterunt. vicissim Ducas transtulit tentorium, proximi collis statuens in specula, unde conspicua classis hostium erat, moenibus iam cum milite appropinquans. (7070) moxque congressi cum propugnatoribus urbani muri et turrium custodibus Latini pugnam validam ciebant: sed inferiores illa fuerunt die. postea totus rediit exercitus; (7075) duoque viri per scalam proprepentes, quam inter alias fixerant ad Petria, in apprehensam turrim desiluerunt, praesidioque gladiis profligato signum laetitiae sustulerunt suis. (7080) tunc Italarum omnis cohors irruit. qui vero Caesarem circumstabant aulici atque Romani exercitus rectores, in pedes cuncti se coniecerunt, atque unum mille timidi fugiebant. (7085) qui cum ad portam pervenissent

- καινόν τε τεῖχος ῥᾶστα καθηρηκότες,
 ἐξήεσαν τρέχοντες ἄκλεῶς πάνυ.
 ἀντίμαχοι δέ, φεῦ ξένης τραγωδίας,
 διασπαρέντες πολλαχῆ Βυζαντίδος
- 7090 συλῶσι ληστρεύουσι λαμπρὰς οἰκίας,
 καὶ πάντα τὰ χεῖριστα δρῶσι τὴν πόλιν.
 κατακρατοῦσι καὶ βασιλείων δόμων,
 τὸν τοῖσδ' ἐνόητα πλοῦτον ἐσκυλευκότες.
 ἄναξ δ' ἀγνιάς τριόδους περιτρέχων
- 7095 ἔσπευδε λαὸν συναγείρειν εἰς ἴλας
 πρὸς ἀντιπαμμάταξιν ὑπεναντίων·
 οἱ δ' οὐχ ὑπέϊκον κρείττον' ὑψηγομένῳ
 καὶ συμφέροντα καὶ σφίσι καὶ τῇ πόλει,
 τῶν οὐσιῶν δ' ἕκαστος ἠτύουργει τάχος
- 7100 μετάρθεσίν τε καὶ κατάχωσιν πλέον.
 ἰδὼν δ' ὁ Δούκας ὡς ὄνησις οὐκ ἔνι,
 ἦ καὶ δεδιὼς ὑπὲρ αὐτοῦ πλειόνως
 μὴ συσχεθῆς τίσειεν ἀθλίως δίκας,
 τοὺς βασιλείους εἰσδραμῶν λαμπροὺς δόμους,
- 7105 βασιλίδα παραλαβὼν Εὐφροσύνην
 σὸν θυγατράσι τ' ἐμβάλων λεμβαδίῳ,
 ἄλους μιῦς ἔρωτι τούτιον ἐκτόπως,
 ἔξεισι φεύγων πατρίδα Βυζαντίδα,
 ἀνὴρ ὑπάρχων ἀρείκος ἐν μάχαις,
- 7110 στερρὸς μαχητῆς, γεννάδας, ῥωμαλέος,
 σοφισματίας κρυψίνους τε τὸν τρόπον,

7096 πρὸς δ' ἀντιπ. V

7105 καὶ βασιλίδα V

auream, novo deiecto festinatim muro, misere foras semet proripiebant. at inimici, heu lugubrem tragoediam! late palantes passim per Byzantium (7090) latrocinando spoliant nobilium domos nihil nefandum urbi non efficiunt. regali quoque occupato palatio, inclusas opes penitus diripiunt. Caesar plateas triviaeque percurrrens (7096) centuriare nitentur populum, suadebatque ut hostibus resisterent: at meliora consilia nemo audiebat, quamlibet urbi et sibi profutura, sed unusquisque suis raptim opibus (7100) studebat transferendis aut infodiendis. cum ergo Ducas hilum non proficeret, sibi que vehementer iam timeret ne captus graves poenas hosti lueret, regias ad aedes festinatim convolans, (7105) atque illinc sumptam Euphrosynem reginam parvo in phaselo cum filiabus collocans, quarum unam ipse efflictim deperibat, exsul profugit patria Byzantio, vir sine dubio strenuus in proeliis, (7110) constans bellator, magnanimus, fortis, callidus, et consilia celare solitus,

- πεφυκέναι πράγμασι κομπάζων ὄλοις,
 οὐ σωματικῆς εὐ ἔχων συμμετρίας,
 ἀχῶν τὰς ὀφρῦς μάλα συνεσπασμένας,
 7115 καὶ βραγχιῶν φάρυγγα, δύσηχος λόγον,
 ἡλικίαν μέσος τε καὶ κοῖλος φύσει,
 ἄδικος ἐνθῆν, φιλογόνις καὶ λάγνος,
 πρωτοβεστιάριος ὢν τὴν ἀξίαν,
 ὅταν κατῆρξε τοῦ βασιλείου κράτους,
 7120 ἕξ ἡμέρας δέκα τε σὺν μῆσι δύο
 τῆς βασιλείας τὸ κράτος διιδύνας.

Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις ἔτη ιδ'.

- Ἐπεὶ δ' ὁ κρατῶν ἀπέδρασεν ὡς ἔφην,
 Δούκας τε καὶ Λάσκαρις ἤρισαν κράτους,
 καταλαβόντες τὸν θεοῦ μέγαν δόμον,
 7125 ἄμφω μαχηταὶ καὶ καλοὶ νεανίαι.
 κλήρω δὲ λαχὼν Λάσκαρις κραταρχίαν.
 τέως μὲν ἀπέπατο σύμβολα κράτους,
 συνεξιῶν δὲ τοῦ νεῶ τῷ ποιμένι
 κατὰ Μίλιον καὶ μέρη Βυζαντίδος
 7130 τοὺς συνιόντας εὐμενῶς ἠντιβόλει
 καὶ παρεκάλει πρὸς μάχην ἀντιπάλων.
 μάλιστα πάντων τοὺς περὶ βασιλέα
 σείοντας ὧμων ἀρέϊκ' ἄττα ξίφη

7126 sortem intelligo, non clerum; et falli mihi videtur Wolfius Nicetae interpres, qui dictionem ἐκ δὲ κλήρου τὸ πρωτεῖον ελληφώς explicat a clero praelatus. alibi quoque idem mihi Nicetae interpres non semel peccare videbatur. confer v. gr. in hoc volumine p. 116 n. 1. M.

cunctis se iactans idoneum negotiis; corporis forma non satis concinna, adductum semper gerens supercilium, (7115) faucibus raucis, aspera loquela, statura media et valgas a natura, lascivus mulierosus et adulter. is dignitate protovestiarius erat, cum summam potestatem est adeptus, (7120) cuius regales tenuit habenas diebus sedecim supra menses duos.

Theodorus Lascaris an. 19.

Post fugam Caesaris de capiēdo imperio Lascaris et alius Ducas decertarunt, in dei templum maximum profecti, (7125) fortis uterque egregiusque iuvenis: verum sors Lascari contulit imperium, qui regia tamen non sumpsit insignia, sed comitante patriarcha egressus ad Milium atque ad alias urbis partes, (7130) populi turmas blande compellabat ad resistendum hostibus adhortans. praecipue vero stipatores re-

709

7100 ἢ
ἢ
μὴ
τοῦ.

7105 βουσι
σὸν εἶ
ἄλοδς
ἔξεισι
ἀνὴρ ὕ.

7110 στεροδς
σοφισμαι

7096 πς

auream, novo deiec
at inimici, heu lugu
tium (7090) latrocin.
non efficiunt: regali
diripiunt. Caesar pla
batur populum, suadeb
nemo audiebat, quamlit
raptim opibus (7100) st
Ducas hilum non profice.
graves poenas hosti luc
(7105) atque illinc sump
cum filabus collocans, qua
fugit patria Byzantio, vir
stans bellator, magnanimus.

- Κελτοὺς λιπαρῶν προτρέπων οὐκ ἀντεῖ.
 7135 ἐπεὶ δὲ θωπεύων τε καὶ παροτρύνων
 οὐκ εἶχέ τινα τὸν κλύοντα μηδ' ὄλωσ,
 ἤδη δὲ καὶ φάλαγξ τις ὤπτο Λατίνων,
 μεθίσταται τάχιστ' ἐκεῖθεν ὡς δέον,
 καὶ πρὸς φρυγὴν ἔβλεψε καὶ σωτηρίαν.
 7140 ἀντίμαχοι δὲ κατ' ἐρημίαν τάχα
 τῶν κωλυσόντων ἐκδρομὰς σφῶν ἀνέτους
 ἐπήεσαν, κτείνοντες ἀφειδῶς ἕξιφει
 τὸν προστυχόντα καὶ σκυλεύοντες βία,
 λεηλατοῦντες πυρπολοῦντες τὴν πόλιν,
 7145 καὶ πάντα δρῶντες, ᾧ δυσυπόστοιτον θείας,
 κόσμον σὺλῶντες ἱερὸν θείων δόμων,
 σεπτὰ τε κειμήλια καὶ θείους πέπλους,
 ἔκτυπα Χριστοῦ, μητρὸς αὐτοῦ πανάγνου
 εἰς γῆν καταρράσσοντες, ἄλλων θ' ἁγίων,
 7150 καὶ τὸν παρ' αὐτοῖς κόσμον ἐκ χρυσαργύρου
 ὄντα διαρπάζοντες οἱ παραβάται,
 σεμνὰς γυναικας ἱεράς τε παρθένους
 ἔλκοντες εἰς ὕβριν τε καὶ φθορὰν βία,
 καὶ τᾶλλα κακῶν δρῶντες ᾧδ' εἰπεῖν ἔπος
 7155 σύστιγχα τούτοις, καθ' ἅπαξ εἰκότα.
 ἐν οὖν στενωποῖς τριῦδοις λεωφόροις
 ναοῖς σεμνέοις, γωνίαις ἀποκρύφοις,
 ὁδοῖς ἀγνιαιῖς καὶ πλατείαις ἀμφόδοις,
 θρήνων στεναγμάτων τε, κωκυτῶν γόων
 7160 εἶδους τε λοιπῆς δυστυχοῦς τραγῳδίας

gios, grandes gestantes humeris bipennis, Celtas enixis perurgebat precibus. (7135) sed cum nec blandis suadenti verbis neque adhortanti quispiam auscultaret, iamque appareret cohors Latinorum, Lascaris illinc, ut par erat, abiens fuga salutem consulendum censuit. (7140) interim hostes obviant nemo qui cohiberet liberos excursus, Orco mittebant inclementer animas civium caesorum, opes auferebant, igitur latrociniisque vastantes urbem. (7145) o intolerandum lugubre spectaculum! sacer templorum ornatus diripitur; veneranda cimelia almaeque vestes, icones Christi matrisque sanctissimae aliorumque superum sternuntur humi, (7150) atque his pretiosum impia vi detractum metallum sibi vindicant apostatae. matronas venerandas sacrasque virgines ad stuprum rapiunt violenta manu. alia scelestia (nam dicendum breviter) (7155) facinora committunt his similia. ergo angiportus, trivia et ambulacra, sancta delubra et anguli reconditi, fora, viae, vici, compita, plateae, luctu gemitibus clamore et ululatus (7160) virorum feminarum

ἀνδρῶν γυναικῶν ἦν παριοῦσι κλύειν.
 ἐπεὶ δ' ἱκανῶς εἶχε τῶν σκυλευμάτων,
 ἔπαυσε λείας καὶ λαφυραγωγίας
 ἔχθιστον ἔθνος Ἰταλῶν μισοφόνων.

7165 ἔδοξε δὲ σφῶν προκρίτοις στρατηγέταις
 εἶν ἀπαίρειν πάντας ἐκ Βυζαντίδος
 οἷς ἤδὴ καὶ πρόθυμον ἦν ἐξιέναι.

ἔξήρισαν οὖν κατὰ χιλιοστύας,
 οἰκτροί, κατηφεῖς, ῥακίοις εἰλημένοι,
 7170 αἵμασι μᾶλλον ἢ δάκρυσιν, ὡς λόγος,
 κλαλοντες οἷοι τῆς ἐνεστώσης τύχης.

Οἱ δ' Ἰταλοί, φεῦ ὑπεροψίας τόσης,
 ὥσει γε τετρακλίμων ἴσχυοντες κτίσιν
 ἢ καὶ βασιλεῖς ἐγκαθησιτώτες τάχα

7175 βασιλέων πάντων γε τῶν ἐπὶ χθόνα,
 αὐτοῖς διεῖλον σφίσιν τὴν οἰκουμένην,
 χώρας πόλεις ἕκαστος εἰς κληρουχίαν
 καὶ δεσποτείαν λαμβάνοντες ἐν λόγοις.

Βενετῶν δόξαν δὲ δουκὶ Δανδούλῳ,
 7180 πηροῦ μὲν ἀνδρὶ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων,
 νοδὸς φρένας δὲ καὶ λῖαν ἐρρωμένῳ,
 ψήφῳ κρατάρχην ἐκλεγῆναι Λατίνων,
 ἔκ τε Φραγγισκῶν Βενετῶν Λαμπάρδων
 ἐπιλεγέντες εὐγενεῖς ψηφηφόροι

7185 εἰς ἀνακτα χροῦσι τῆς Κωνσταντινῶν
 Βαλδουῖνον κόμητα χώρας τῆς Φλάντρας,

7169 εἰλημένοι V

alioque genere multiplicis tragoediae personabant. sed postquam spoliis explevit ingluviem, finem praedando tum denique impositus crudelium detestanda gens Itolorum. (7165) visum deinde est primariis ducibus annuere omnibus liberum ex urbe discessum, quibus solum vertere placeret. ergo millenae exhibant catervae miserabiles, tristes et pannosae, (7170) sanguine potius, ut aiunt, quam lacrimis praesentem deplorantes fortunam suam.

Itali vero tumidi superbia, ceu si quadrifidum iam tenerent orbem regesque regum se effecissent, (7175) quotquot sub Phoebi radiis imperitant, inter se cunctum dividebant mundum, provincias, urbes, singuli sortientes, et potentatum verbis occupantes. Veneto duce suadente Dandolo, (7180) homine caecos oculos gerente, luce sed mentis heu nimis instructo, ut imperator fieret Latinus de Venetis Lombardis Franciae electus, datis suffragiis electores nobiles (7185) imperatorem faciunt Byzantii Balduinum comitem provinciae Flandriae, eximia adule-

- νεανίαν κάλλιστον, ὥραϊον φύσει,
 φιλευσεβῆ τε καὶ φιλόχριστον λίαν,
 πραῦν, ἰλαρόν, σωφρονέστατον μάλα,
 7190 μερίδα καὶ μέλλοντι διδόντα βίῳ,
 πολλῶν τιμειῶν ἀρετῶν Θεοσδότων,
 μάλιστ' ἔραστην σωφροσύνης καὶ δίκης,
 ὡς εἶχε δις κήρυκα τῆς ἑβδομάδος
 τορὸν βοῶντα μὴ καθεύδειν μηδένα
 7195 τῶν βασιλείων ἔνδοθεν καθ' ἐσπέραν
 μηδὲν νομίμῳ γυναικὶ συνημμένον,
 πόρνη δ' ἀθέσμως συμβιοῦν ἤρημένον.
 ἦν καὶ φύλαξ νόμων τε δίκης τ' ἐννόμου,
 γυναικὶ προσχεῖν οὐ θελήσας οὐδ' ὄλωσ,
 7200 μηδ' ἂν μέχρη βλέμματος ἐμπαθεῖ θέα,
 ὅσον περ ἀπῆν τῆς συνείηου τὸν χρόνον.
 Αὐτοκράτωρ οὖν ἀναδειχθεὶς ὡς ἔφην,
 ἔξεισιν εἶτα πρὸς μέρη τῆς ἐσπέρας,
 οὐχ ὡς κρατήσων τῶνδε τῆς μάχης νόμῳ,
 7205 ἀλλ' ἵνα γνωσθῆ βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 καὶ προσκυνηθῆ πᾶσι τοῖς ὑπηκόοις.
 ταῦτ' ἄρα τύγμα στρατιωτῶν Ἀδούωνων
 δεῖν οὐκ ἔκρινε προσλαβέσθαι συνόλωσ.
 εἰς Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν δ' ἀφιγμένους
 7210 καὶ τὴν Φιλίππου Θρακικὰς τ' ἄλλας πόλεις,
 καὶ ταῖσδε φρουρὰν ἐμβάλων ἐκ Λατίνων,
 Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν.

7193 ὅς?

scentem forma praeditum, pium et Christo maxime devotum, hilarem
 mitem apprimeque eastum, (7190) eleemosynis etiam indulgentem, cumu-
 latum multis a deo virtutibus, sed pudicitia in primis ac iustitia. hic
 per praeconem bis in hebdomada maxima voce iubebat edfici (7195) ne
 quis in regia nocta cubitaret, qui non coniunctus coniugi legitimaе sed
 meretrici contra fas conviveret. erat et legum iustitiaeque custos, fe-
 minam quamvis renuens attingere, (7200) nec teneriore contaens aspectu,
 quamdiu propria tori socia abesset.

Ergo imperator electus Balduinus abiit ex urbe ad partes occidentales,
 haud tanquam illas pugna subacturus, (7205) sed imperator volens sa-
 lutari obsequioque a cunctis coli subditis. quare nec veteris imperii
 milites in eum voluit conscribi exercitum. Hadrianopolim Philippopo-
 limque (7210) aliasque ad urbes Thraciae profectus, Latinoque his im-
 posito praesidio, Thessalonicam postea concessit; cuius omnis obviam

- καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐκχυθέντες ἀσμένως
μετὰ κρότων αἰῶν τε φωνῶν αἰσίων
7215 αὐτούς τε παρέδωκαν ἅμα καὶ πόλιν
ἄνακτι τῷδε Βαλδουίνῳ προφρόνως·
οἱ καὶ κωδικέτευσαν αὐτὸν συντόμως
μήτ' αὐτὸν ἢ στράτευμα παρελθεῖν ἔσω
Θεσσαλονίκης ἀξιῶσαι τειχέων.
- 7220 ὃ καὶ δεδρακῶς εὐμενῶς Βαλδουῖνος
αὐθις καθυπέστρεψεν εἰς Βυζαντίδα.
καὶ σπένδεται γε Λανδούλου συμβουλίᾳ
τῷ πρὶν δι' ἔχθρας τυγχάνοντι καὶ μάχῃς,
ἔξω διατρίβοντι, τῷ μαρκεσίῳ.
- 7225 ὅστις ἀποστάς Διδυμουτείχου θέλων
ἐφίσταται τάχιστα Θεσσαλονίκη,
καὶ τὴν πόλιν εἴσεισι ταύτην ἀμάχως,
καὶ ζημιώσας τοὺς πολίτας ἀδίκως
εἰς χρήματά τε καὶ τιμαλφεῖς οἰκίας,
- 7230 Μαρίαν ἀφείς τὴν σύνευνον αὐτόθι
τὴν κράτορος πρὶν γαμετὴν Ἰσακίου,
ἐκεῖθεν ἐξώρμησε τάγμασιν ἅμα,
καὶ τὰς πόλεις μέτεισι τὰς πρὸς ἐσπέραν.
Σέρρας παρεστήσατο σὺν τῇ Βερροίᾳ,
- 7235 κρατεῖ Λαρίσσης Ἑλλάδος τε τῆς ὅλης,
αἰρεῖ τε τὴν Πέλοπος, ἄλλας αὖ πάλιν
συγκειμένας ἄγχιστα χώρας καὶ πόλεις·
καὶ πᾶν γε μικροῦ τὸ πρὸς ἐσπέραν κλίμα
δοῦλον παρεστήσατο Λατίνων κράτει.

populus hilariter cum plausibus processit et laudationibus, (7215) seque libenter Balduino regi cum civitate obtulerunt subditos. tamen euixis precibus rogarunt ut ipse pariter eiusque exercitus urbis introitu vel-
lent abstinere; (7220) id quod clementer Balduinus annuit, moxque se
redux contulit Byzantium. exim obtemperans Danduli consiliis reconci-
liatur marchioni irato, immo cum armis procul urbe stanti; (7225) qui
statim lubens Didymoticho veniens Thessalonicam contulit se in urbem,
eamque nullo resistente obtinuit; cuius iniuste multavit cives, pecunia
et domibus exuens praecipuis. (7230) ibi relicta coniuge Maria, quae
Caesaris Isacii iam uxor fuerat, inde discessit comitante exercitu, terras
percurrrens ad occidentem positas. Serris potitus est, nec non Berroea,
(7235) Larissam occupavit totamque Helladem, item Peloponnesum et
alias rursus hisce confines et provincias; cunctamque paene re-
gionem occidentem subditam fecit Latinorum imperio.

- 7240 Καὶ Βαλδοῦϊνος ἐν πόλει διατρίβων
πέπομφεν Ἐρρῆν σύγγονον πρὸς τὴν ἔω
καὶ Πέτρον ἄνδρα γεννάδα, ῥωμαλέον
ἥρωϊκόν τε τὴν φηὴν καὶ τὸ σθένος.
ἀφ' ὧν Ἐρρῆς μὲν προσλαβὼν συμμαχίαν
- 7245 ἔξ Ἀρμενίων τῶν ἐνοίκων Τρωάδος
χώρας ἐκάκου κατέκειρε καὶ πόλεις
αἱ μὴδὲν ὑπέκυπτον Ἰταλῶν κράτει,
διὰ δὲ τεμπῶν καὶ στενῶν τῶν τῆς Ἰδης
εἰς τὴν Ἡετίωνος πεφθάκει πόλιν.
- 7250 ἔξ ἄστεος Πέτρος δὲ Πηγῶν ἀπάρας
ἦει πρὸς Λοπάδιον εὐχερῶς πόλιν·
ὦ πρὶν ἀπήντων Ῥωμαϊκαὶ δυνάμεις
Θεοδώρου Λάσκαρι κρατάρχου τότε,
εἰς ἀντίμαχον εὖ μάχην ὀπλισμέναι,
- 7255 ἐν Ποιμανηῶ χωρίῳ κεκλημένῳ.
εἶτα Λατίνων οὐκ ἐνεγκοῦσαι σθένος
ᾗχοντο λοιπὸν εἰς φυγὴν τετραμμέναι,
κρατεῖ δὲ Πέτρος εὐχερῶς Λοπαδίου
ἐκ γειτόνων ἄλλων τε λοιπῶν ἀστέων.
- 7260 ἐπεὶ δὲ προσβάλεε καὶ Προῦση πόλει,
ἀνηντητόις ἔγνωκεν ἐγχειρεῖν μάτην·
μεθίσταται γοῦν καταλιπὼν τὴν πόλιν.
Προυσαίοις δ' ἴσα καὶ Φιλαδέλφου πόλις
δουλείας ἀνάλωτος Ἰταλῶν μένει·
- 7265 Θεόδωρος γὰρ Μανγκαφᾶς τις τοῦπίελην,

7241 τὴν om V

(7240) Interim Balduinus in urbe residens fratrem Erricum ad orientem misit cum Petro forti magnanimo viro, heroïcis praedito viribus et statura. Erricus quidem, roboratus auxilio (7245) Armeniorum Troadis incolarum, terras vastabat, urbes diripiebat, quaecunque Italii negabant obsequium. dein per Idae montis angustas fauces ad Eetionis urbem est progressus. (7250) de Pegis autem urbe procedens Petrus itinere pergebat Lopadium facili; ubi Romanas primum offendit vires sub Theodoro principe Lascareo ad decertandum instructas egregie (7255) haud procul oppido Poemaneno dicto. hae tamen robori Latino-rum impares castris exutae in fugam se dederunt; Petrusque facile potitur Lopadio atque hinc proximis aliis civitatibus. (7260) sed cum Prusensem quoque tentasset urbem, irritam novit ludere se operam, urbi molestus nec fuit diutius. aemula Prusae Philadelphi civitas Latinae servituti haud subiacuit. (7265) nam Theodorus Mancaphas cogno-

- ἄνωθεν ἀρχῶν ἄστὲ πατρίδα τόδε,
 Ἐρρῆ συνάψας Λατίνων ἀρχῶ μάχην
 ἐν τινὶ χώρῳ τῷ πρὸς Ἀτραμυτιίῳ
 αὐτὸς μόρον πέφευγε τὸν ἐκ τοῦ ξίφους,
 7270 οὐδὲν δὲ μείον καὶ πόλις ἀνωτέρα
 τῆς Ἰταλῶν ἔμεινε κυριαρχίας.
 Μαρκέσιος δὲ τὰς πρὸς ἐσπέραν πόλεις
 αἰρῶν ὑπῆγε τῷ κράτει τῶν Λατίνων,
 ἔχων ποδηγούς τινας ἐκ τῶν Αἰσόνων.
 7275 Λέων δὲ Σγουρὸς ὑποκαθίσας λόγον
 ἐν Θερμοπύλαις Ἀττικῆς τῷ χωρίῳ
 πρὸς δῆθεν ἀντίμαχον Ἰταλῶν μάχην,
 μηδὲν δὲ γενναῖόν τι καὶ δρώσας ὄλωσ,
 ἐκείθεν εἰς Κόρινθον ὄχρειο τρέχων·
 7280 ὃς ἐξέφθ μὲν ἐκ κλίματος Ναυπλίου,
 πατρῴας ἄρχων μετρίας κληρουχίας,
 ἀνωμαλία καιρικῆ δὲ πραγμάτων
 φορᾶ τε τύχης ἀστάτου καὶ συγχύσει
 αἰὲ προῖων ἐκ μικροῦ μέγας ἔφθ.
 7285 ληΐζεται δὲ καὶ Κορινθίων πόλιν,
 Ἄργος παρεστήσατο πᾶν λησταρχία.
 τέλος προσουρῶσσει δὲ καὶ ταῖς Ἀθήναις·
 ἀλλ' ἀποκρουσθεὶς ἀρχιποιμένος λόγοις
 τοῦ Χωνειῶτου Μιχαῖλ τοῦ πανσόφου,
 7290 Θήβαις ἐφορμᾷ ταχέως ἐπταπέλοις.
 καὶ τάσδε συσχῶν ῥᾶστα τῆς μάχης νόμῳ,
 πρὸς Λαρίσσης ἔξεισι τὰς διεξόδους,

mine, generis stirpem ab hac urbe repetens, pugna conserta cum Latino Errico quodam in loco haud procul Atramyttio, ipse vix quidem necem evitavit, (7270) nihilo tamen minus ipsa civitas Latino immunis mansit dominatu.

Interim marchio Hesperias civitates bellans Latino subigebat nomini, quibusdam nostris utens viae ducibus. (7275) Sgurus autem Leo, cohorte imposita Atticae loco celebri Thermopylis, ut ibi proelians Italis resisteret, nulla re digna laudibus patrata raptim Corinthum fuga se proripuit. (7280) hic erat ortus Nauplii regione, modicum nactus a patre principatum: verum reciproco temporum euripo, praepostero varioque fortunae cursu, usque progrediens magnus e parvo evasit. (7285) is et Corinthum oppidum diripuit, et Argos simili posthinc latrocinio. postremo Athenas etiam invadebat, verum repulsus verbis archipraesulis, Michaëlis Choniatae sapientissimi, (7290) Thebas celeriter excurrit septem portis instructas, easque sibi facili bello vindicat. et

- ἔνθα βασιλεῖ συνέμιξ' Ἀλεξίῳ,
 ὃς ἀπαναστὰς ἐκ μερῶν προσαρκτίων
 7295 ἀλώμενός τε τῆδε κάκειο' ὡς πλάνης
 καὶ Θετταλικοῖς τέμπεισι προσεφρῶν,
 ἄγων μετ' αὐτοῦ παῖδα τὴν Εὐδοκίαν,
 ἦνπερ κατηγγύησε τῷ Σγουρῶ τότε.
 συνῆπτο δὲ πρὶν πρὸς γάμου κοινωνίαν
 7300 ἀρχηγετοῦντι τῶν Τριβαλῶν Στεφάνῳ,
 ὃς ἐκβαλὼν ἔπεμψε τήνδ' εἰς πατρίδα·
 ἧ Δούκας συνώκησε, Μούρτζουφλους θείων,
 μετὰ στέρησιν καὶ κράτους καὶ πατρίδος·
 ὄντινα συσχῶν Ἀλέξιος σὺν δόλῳ,
 7305 ἀναξ πλάνης ἀνακτα πλανήτην ἴσον,
 ἔθθηκε τυφλόν, ὀμμάτων λόχρους σβέσας.
 εἶτ' εἰς Λατίνων ἐμπεσῶν δεινὰς χέρας,
 δέσμιος ἀχθεὶς εἰς πόλιν τὴν τοῦ κράτους,
 δίκας ὑπέσχε τοῦ δι' ἀγχόνης μόρου
 7310 ὄντιν' ἐπῆγεν Ἀγγέλων Ἀλεξίῳ·
 εἰς κίονα γὰρ ἀναχθεὶς Ταύρου μέγαν
 ἐκεῖθεν ἠκόντιστο, φεῦ δίκης, κάτω,
 καὶ συντριβεῖς ὄλλυτο βιαῶ μόρω.
 Μαρκέσιος δὲ τὴν Βοιωτίαν φθάσας
 7315 ταύτην παρεστήσατο ταῖς στρατηγίαις.
 κρατεῖ προῶν Ἀττικῆς σὺν Εὐβοίᾳ,
 ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ συντεμῶν φράσω,
 μήπω πάριππεύσαντος ἀκριβῶς ἔτους,
 ἔῳον ἐσπέριον Ἀυσόνων κλίμα

dum Larissae faucibus exit, imperatori quondam Alexio occurrit, qui borealibus partibus digressus, (7295) exsulum more hac et illac errans, nunc ad Thessalica Tempe pervenerat, habens in comitatu Eudociam filiam, quam tunc desponsam collocavit Sguro. ipsa quidem olim matrimonio fuerat. (7300) principi iuncta Triballorum Stephano, qui repudiatam remisit in patriam. eadem Murtzaffo Ducae deinde nupsit, postquam hic imperium patriamque amiserat. sed hunc deinde captum Alexius dolo, (7305) rex erro erro regem sorte pari, luminae cassum oculorum reddidit. saevis postremo Latinorum manibus Ducas exceptus Byzantiumque ductus pertulit poenam, quod Alexio Angelo (7310) gulam funesto laqueo fregisset. nam de sublimi Tauri columna praecipitatus est, proh dei iudicium! et sic collisus violenter obiit.

Interim marchio venit in Boeotiam, (7315) eamque sibi bello fecit subditam; Atticam quoque obtinuit cum Euboea. atque ut paucis rem verbis expediam, integro nondum praeterlapso anno eoa simul dicio at-

- 7320 ἄπαν ὑπέκει τῷ κράτει τῶν Λατίνων.
 ἀναξ δὲ φρυγὰς Ἀλέξιος σὺν χρόνῳ
 εἰς ὕψιν ἑλθὼν Λατίνῳ μαρκεσίῳ
 τὰ σύμβολ' ἀφῆρητο τοῦ κράτους ἄκων,
 εἰς Ἀλμυρὸν δ' ἔσταλτο χῶρον ἐσπέρας,
- 7325 ἐκεῖ διάγειν καὶ διανύειν βίον
 σὺν Εὐφροσύνῃ συζύγῳ βασιλίδι,
 σχόντες τύχῃ σύμφωνον ἀτεχνῶς τόπον.
 ὅσοι δὲ συνείποντο τῷ στεφηφόρῳ
 ἄνδρες μαχηταὶ καὶ γένους ἑριτίμου,
- 7330 πόλεις Θρακικὰς πατρίδας κεκτημένοι,
 ἤροῦντο συνεῖναι γε τῷ μαρκεσίῳ
 καὶ δυνατὴν σύναρσιν οἱ συνεισφέρειν,
 καὶ λιπαροῦσιν ὑπὸ τῷδε τυγχάνειν·
 ὃ δ' οὐ προσέσχε τῇ δεήσει σφῶν ὄλωσ,
- 7335 μὴ χρεῖαν ἴσχειν Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων
 ἢ τῆς παρ' αὐτῶν φάμενος συμμαχίας.
 ὡς δ' ἰκέται γένοιτο καὶ Βαλδοῦίνου,
 ὡς σφίσι τὸ πρόθυμον ἦκη πρὸς πέρας,
 καὶ τι προβαῖνον οὐχ ἑώρων εἰκότων,
- 7340 προσῆλθον ἀρχῷ Μωσίας Ἰωάννῃ,
 Ἄσαν συννύμῳ καὶ Πέτρου τῶν ἐξ Ἄσιμου,
 ἀνδρὶ στρατηγῷ γεννάδῃ τολμητίᾳ,
 πάσας διαφθείροντι Ῥωμαίων πόλεις
 χώρας τε λοιπὰς κειμένας πρὸς ἐσπέρας
- 7345 Σκυθῶν ὁμαιχμία τε καὶ συμμαχία·
 ὃς Λατινικὴν ὑφορῶμενος βλάβην,

que occidua (7320) nostra in Latinum cessit dominatum. Alexius post-hinc, exsul imperator, cum in Latinum marchionem incurriasset, exiit invitatus imperii insignibus; tum ad Hesperium salsi aëris locum (7325) mittitur, ut vitam sibi suam clauderet, non sine Euphrosyne coniuge regina, sedem fortunae congruam sortiti. Caesaris autem stipitatores regii, strenui viri stirpis generosae, (7330) Thracias urbes patriam habentes, ut cum marchione facerent stipendia, validam ipsi offerebant operam, eiusque imperio postulabant obsequi. Ille tamen preces prorsus respuit, (7335) nec sibi Romano opus esse milite dixit, nec illorum expetere auxilia. iidem Balduino fuerunt supplices, si forte fierent voti sui com-potes. verum cum spe frustratos semet cernerent, (7340) ad Moesiae principem Iohannem veniunt, Petri Asanisque fratrem, in Haemo natum, audacem virum, bellatorem strenuum, et Romanorum urbium perniciem, quas cum Hesperii vastabat regionibus, (7345) fretus Scytharum foedere et auxiliis. is ut Latinis detrimentum faceret, supplices illos ex-

- ἔνθα βασιλεῖ συνέμιξ' Ἀλεξίῳ,
 δς ἀπαναστὰς ἐκ μερῶν προσαρκτίων
 7295 ἀλώμενός τε τῆδε κάκεισ' ὡς πλάνης
 καὶ Θετταλικοῖς τέμπεσι προσεφρόνῃ,
 ἄγων μετ' αὐτοῦ παῖδα τὴν Εὐδοκίαν,
 ἦνπερ κατηγγύησε τῷ Σγουρῷ τότε.
 συνῆπτο δὲ πρὶν πρὸς γάμου κοινωνίαν
 7300 ἀρχηγετοῦντι τῶν Τριβαλῶν Στεφάνῳ,
 δς ἐκβαλὼν ἔπεμψε τήνδ' εἰς πατρίδα·
 ἧ Δούκας συνώκησε, Μούρτζουφλους θέσει,
 μετὰ στέρησιν καὶ κράτους καὶ πατρίδος·
 ὄντινα συσχῶν Ἀλέξιος σὺν δόλῳ,
 7305 ἀναξ πλάνης ἀνακτα πλανήτην ἴσον,
 ἔθηκε τυφλόν, ὀμμάτων λόγχους σβέσας.
 εἶτ' εἰς Λατίνων ἐμπεσῶν δεινὰς χέρας,
 δέσμιος ἀχθεὶς εἰς πόλιν τὴν τοῦ κράτους,
 δίκας ὑπέσχε τοῦ δι' ἀγχόνης μόρου
 7310 ὄντιν' ἐπῆγεν Ἀγγέλων Ἀλεξίῳ·
 εἰς κίονα γὰρ ἀναχθεὶς Ταύρου μέγαν
 ἐκεῖθεν ἠκόντιστο, φεῦ δίκης, κάτω,
 καὶ συντριβεὶς ἄλλυτο βιαῶ μόρω.
 Μαρκέσιος δὲ τὴν Βοιωτίαν φθάσας
 7315 ταύτην παρεστήσατο ταῖς στρατηγίαις.
 κρατεῖ προῖων Ἀττικῆς σὺν Εὐβοίᾳ.
 ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ συντεμῶν φράσω,
 μήπω παρηπτεύσαντος ἀκριβῶς ἔτους,
 ἐῷον ἐσπέριον Ἀυσόνων κλίμα

dum Larissae faucibus exit, imperatori quondam Alexio occurrit, qui borealibus partibus digressus, (7295) exsulum more hac et illac errans, nunc ad Thessalica Tempe pervenerat, habens in comitatu Eudociam filiam, quam tunc desponsam collocavit Sguro. ipsa quidem olim matrimonio fuerat. (7300) principi iuncta Triballorum Stephano, qui repudiatam remisit in patriam. eadem Murtzuflo Ducae deinde nupsit, postquam hic imperium patriamque amiserat. sed hunc deinde captum Alexius dolo, (7305) rex erro erro erronem regem sorte pari, lumine cassum oculorum reddidit. saevius postremo Latinorum manibus Ducas exceptus Byzantiumque ductus pertulit poenam, quod Alexio Angelo (7310) gulam funesto laqueo fregisset. nam de sublimi Tauri columna praecipitatus est, proh dei iudicium! et sic collisus violenter obiit.

Interim marchio venit in Boeotiam, (7315) eamque sibi bello fecit subditam; Atticam quoque obtinuit cum Euboea. atque ut paucis rem verbis expediam, integro nondum praeterlapsa anno eoa simul dicio at-

- 7320 ἄπαν ὑπείκει τῷ κράτει τῶν Λατίνων.
 ἄναξ δὲ φρυγᾶς Ἀλέξιος σὺν χρόνῳ
 εἰς ὄψιν ἔλθων Λατίνῳ μαρκεσίῳ
 τὰ σύμβολ' ἀφῆρητο τοῦ κράτους ἅκων,
 εἰς Ἀλμυρὸν δ' ἔσταλτο χῶρον ἐσπέρας,
- 7325 ἐκεῖ διώγειν καὶ διανύειν βίον
 σὺν Εὐφροσύνῃ συζύγῳ βασιλίδι,
 σχόντες τύχῃ σύμφωνον ἀτεχνῶς τόπον.
 ὅσοι δὲ συνείποντο τῷ στεφηφόρῳ
 ἄνδρες μαχηταὶ καὶ γένους ἐριτίμον,
- 7330 πόλεις Θρακικὰς πατρίδας κεκτημένοι,
 ἤροῦντο συνεῖναι γε τῷ μαρκεσίῳ
 καὶ δυνατὴν σύναρσίν οἱ συνεισφέρειν,
 καὶ λιπαροῦσιν ὑπὸ τῷδε τυγχάνειν·
 ὃ δ' οὐ προσέσχε τῇ δεήσει σφῶν ὄλωσ,
- 7335 μὴ χρεῖαν ἴσχειν Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων
 ἢ τῆς παρ' αὐτῶν φάμενος συμμαχίας.
 ὡς δ' ἰκέται γένοιτο καὶ Βαλδουίνου,
 ὡς σφίσι τὸ πρόθυμον ἦκη πρὸς πέρας,
 καὶ τι προβαῖνον οὐχ ἑώρων εἰκότων,
- 7340 προσῆλθον ἀρχῷ Μωσίας Ἰωάννῃ,
 Ἀσὸν συναίμῳ καὶ Πέτρον τῶν ἐξ Ἀίμου,
 ἀνδρὶ στρατηγῷ γεννάδα τολμητῆα,
 πάσας διαφθείροντι Ῥωμαίων πόλεις
 χώρας τε λοιπὰς κειμένας πρὸς ἐσπέραν
- 7345 Σκυθῶν ὁμαιχμία τε καὶ συμμαχία·
 ὃς Λατινικὴν ὑφορῶμενος βλάβην,

que occidua (7320) nostra in Latinum cessit dominatum. Alexius post-hinc, exsul imperator, cum in Latinum marchionem incurrisset, exiit invitatus imperii insignibus; tum ad Hesperium salsi aëris locum (7325) mittitur, ut vitam sibi suam clauderet, non sine Euphrosyne coniuge regina, sedem fortunae congruam sortiti. Caesaris autem stipatores regii, strenui viri stirpis generosae, (7330) Thracias urbes patriam habentes, ut cum marchione facerent stipendia, validam ipsi offerebant operam, eiusque imperio postulabant obsequi. ille tamen preces prorsus respuit, (7335) nec sibi Romano opus esse milite dixit, nec illorum expetere auxilia. iidem Balduino fuerunt supplices, si forte fierent voti sui com-potes. verum cum spe frustratos semet cernerent, (7340) ad Moesiao principem Ioannem veniunt, Petri Asanisque fratrem, in Haemo natum, audacem virum, bellatorem strenuum, et Romanorum urbium pernicious, quas cum Hesperis vastabat regionibus, (7345) fretus Scytharum foedere et auxiliis. is ut Latinis detrimentum faceret, supplices illos ex-

- πρόσφυγας ἄνδρας ἀσμένως δεδεγμένος
 πρὸς τὰς ἑαυτῶν ἀποπέμπει πατρίδας,
 τούτοις κελεύσας δρᾶν τι κακὸν Λατίνους
 7350 οὐκ εὖ πρὸς αὐτὸν διακειμένους τέως,
 φόβους δ' ἐπισείοντας αὐτῷ καὶ μάχας,
 ἔκπτωσιν ἀρχῆς καὶ σκύλευσιν πατρίδος,
 εἰ προσφέροίτο μὴ σφίσιν ὡς δεσπόταις
 καὶ πάνθ' ὑπέκοι τοῖς παρ' αὐτῶν ῥαδίως.
 7355 ὡς οὖν ἑπανηκόν γε πρὸς τὰς πατρίδας
 πόλεις δυτικὰς Αὔσονες τοῦτον τρόπον,
 τὰς τῶν Θρακῶν τε καὶ Μακεδόνων πόλεις
 ἀφημιάσαι δρῶσι Λατίνων κράτους,
 Θεοῦ συνάρσει καὶ Μυσῶν συνεργίᾳ
 7360 πολλοὺς Ἰταλῶν παραπέμψαντες μόρω,
 μάλιστ' ἐνοίκους τῶν Διδύμων τειχέων,
 οὓς δ' αὖ φυγάδας εἰς πόλιν δεδρακότες.
 καὶ τοῦτο τοῦργον Λατινικῆς κακίας
 ἔλευθέρων ἔδρασε πᾶσαν τὴν ἔω,
 7365 πρὸς κατεπεῖγον Ἰταλῶν ὠρημένων,
 καὶ σφᾶς φρονεῖν μέτρια τίθησι τέως
 τοὺς Ἑλλάδα νῆσόν τε Πέλοπος ξένην
 ὄπλοις ἐλόντας καὶ κατωφρωμένους.
 Πλὴν Ἀδριανοῦ Διδυμότειχον πόλεις
 7370 κάλλιστα κρατύναντες Αὐσόνων στίφος
 κατεῖχον αὐτάς, συμμαχοῦντων καὶ Βλάχων.
 Ἰωάννης δὲ συντεταχῶς δυνάμεις

cipit libenter inque suam singulos patriam remittit, mandans ut damnis
 Latinos afficerent, (7350) quos sibi infensos iamdiu sciebat, terroremque
 belli, direptionem patriae et principatus iacturam minantes, nisi serviret
 dominis Latinis inssaque prompto faceret obsequio. (7355) reversi in
 patriam milites, quos diximus, urbibus Hesperiiis Thraciaequae simul
 itemque Macedoniae suaserunt ut a Latino imperio deficerent, deo fa-
 vente, Moesis auxiliantibus. (7360) Italos multos demiserunt Orco
 Didymotichi incolas potissime; alios Byzantium coegerunt fugere. at-
 que haec caedes Latino flagello eoas etiam terras liberavit, (7365) dum
 ad graviora damna accurrunt Itali. et simul illos modestiores reddidit,
 qui fastu elati Pelopis tenebant armis provinciam magnam atque Hel-
 ladem.

Didymotichum simul et Hadrianopolim (7370) Romani egregio im-
 posito praesidio auxiliantibus retinebant Blachis. Ioannes autem con-
 trahebat copias atque accersebat Scythica subsidia, idque Latinis clam

- καὶ συμμαχίδας ἐκ Σκυθῶν μυριάδας
 σπουδῆν ἐτίθει Λατίνους λεληθέναι.
 7375 ἐπεὶ δ' ἐπανάστασιν Ἀυσόνων μάθοι
 ἄναξ Ἴταλῶν Βαλδουῖνος καὶ δρᾶμα,
 στέλλει στρατιὰν πρὸς πόλεις ἀποστάσας,
 ἣ συνέσχε Τζουρουλὸν σὺν Βιζύῃ
 καὶ ταύτας ὑπέταξε Λατίνων κράτει.
 7380 ἀνδρῶν κενὴν δ' εὗρηκε τὴν Ἀρκαδίου
 ῥυηφενῶν τε καὶ περιόπτων γένει·
 ὁμῶς ἐνόητες ἐκχυθέντες τῆς πόλης
 καὶ συμπλακέντες Ἴταλοῖς κατὰ μάχην,
 τραπέντες ἀπώλοντο πάντες τῷ ξίφει,
 7385 φειδῶ Λατίνων οὐδενῶν εἰληφότων.
 ἀλλ' οὐδ' ὄσιας τῶνδ' ἔτυχέ τις ὄλωσ.
 ἣ δ' αὖ γε λοιπὴ στρατιὰ τῶν Λατίνων,
 ἥς Βαλδουῖνος ἡγεμιῶν ὑπῆν ἄναξ,
 Ὀρεστιάδα καταλαβοῦσα πόλιν,
 7390 ἐκεῖθι πον χάρακα βαλοῦσα μένει,
 ταύτην ἐλεῖν σπεύδουσα παντὶ τῷ τρόπῳ.
 πρῆσβεύεται γοῦν ἡ κακουμένη πόλις
 πρὸς Ἰωάννην τὸν κρατοῦντα Βουλγάρων,
 τὴν δυνατὴν σύναρσιν ἐξαιτουμένη
 7395 ἐπικρεμαμένον τε κινδύνου λύσει·
 ὃ δ' ἀσμένως δέδεκτο πρῆσβείας λόγους,
 καὶ συμμαχικὸν Σκυθικὸν λαβὼν σίτφος,
 ἐπεισπεπαικῶς Ἴταλῶν στρατῷ λάθρῳ,
 τοῦτον τροποῦται καὶ νικᾷ κατὰ κράτος·

curabat fieri. (7375) sed conspirantium Romanorum motibus rex Italo-
 rum Balduinus cognitis, militem mittit ad rebelles urbes, a quo cum
 Bizya capitur Tzurulus Latinoque iugo utraque subiicitur. (7380) urbem
 Arcadii cuncti deseruerant cives pecunia vel stirpe conspicui: reliquus
 tamen portis egressus populus pugnam cum Italis maluit committere.
 verum fugati omnes caeduntur gladio, (7385) dum Latinorum furor
 parcat nemini, ac ne sepulchri quidem gratiam annuit. reliquus autem
 Latinus exercitus, quem Balduinus ipse ducebat Caesar, ad Orestiadem
 contulit se urbem, (7390) eamque structis obsidens aggeribus summo
 conatu nitebatur capere. tunc urbs periclitans legationem mittit ad Bul-
 garorum principem Ioannem, validum petens militum auxilium, (7395) qui
 se impendente discrimine eriperet. ille libenter legationem audiit, cum-
 que auxiliarium agmine Scytharum exercitum Latinum repente aggressus
 in fugam versum penitus devicit, (7400) cepitque vivum Balduinum

- 7400 ζωγραεῖ τε καὶ σφῶν κράτορα Βαλδοῦϊνον,
κομῶντα πολλαῖς ἀρετῶν νεανίαν,
μάλιστα πασῶν σωφροσύνη καὶ δίκη,
ὡς φθὰς προϊστόρησεν ἀνόπιν λόγος.
δνπερ καθείρξας μακρὸν ἐν τῷ Τρινόβῳ
- 7405 δράσας τε δεινὰ μυρία κακοτρόπως,
πέρας καθυπέβαλεν οἰκτρῷ θανάτῳ
κατ' ἠλιβάτων κατακρημνίσας τόπων.
Μεθ' ὃν κραταρχεῖ Λατίνων τῶν ἐν πόλει
κλήσιν Ἐρρῆς, σύναιμος ὢν Βαλδοῦϊνον,
- 7410 ἀνῆρ ἰλαρός, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
πρὸς δὲ στρατηγὸς εὐσθενὴς τολμητίας,
δξύρροπός τε πρὸς μάχας ἀντιπάλων
καὶ στρατιώτας γεννάδας ῥωμαλέους,
Ἕλληνας ἄνδρας, συντεταγμένους ἄγων,
- 7415 ἐπὶλεκτον φάλαγγα καὶ νικηφόρον.
οὗτος μάχης αἴτιος ὄφθη πολλακίς
τῶν Ἀυσόνων ἄνακτι τῷ Λασκαρίῳ,
καὶ σφῶν παρεστήσατο χώρας καὶ πόλεις.
πλήθει στρατιᾶς καὶ ψυχῆς προθυμία,
- 7420 Λεντιανὰ τε Ποιμανηνὸν τὰς πόλεις
καὶ τὰς Ὀχυρὰς καταπορθήσας μάχῃ·
καθ' ἣν τριάς ὄλωλεν ἀνδρῶν τῷ ξίφει
πανευγενῶν τε καὶ περιόπτων βίῳ,
Δερμοκαίτης ἡγεμῶν στρατευμάτων,
- 7425 Παλαιολόγων Ἀνδρόνικος ἐκ γένους,
γαμβρὸς κρατοῦντος εἰς Εἰρήνην τυγχάνων

Caesarem permultis iuvenem ornatum virtutibus, sed castimonia in primis ac iustitia, ut mea superior rettulit historia. quem diu Ternobi carcere detentum (7405) exercitumque plurimis cruciatibus tandem miserando supplicio affecit praecipitatum rupibus altissimis.

Post hunc Latinis imperat Byzantii Balduini frater nomine Erricus, (7410) vir comi adaspectu, subditis benivolus, et simul fortis dux et animosus atque ad ciendas pugnas paratissimus. hic habuit Graecos milites fortissimos, quos bene instructo agmine ducebat, (7415) triumphalem phalangem et selectam. idem saepe gravem belli lusit aleam cum Romanorum principe Lascareo, nostrasque urbes cepit et provincias animi fortitudine et copia militum. (7420) Lentiana urbem ac Poemanenum, Ochyras quoque armis superavit; quibus in certaminibus tres perierunt nobilitate et opibus insignes viri, Dermocaites, qui dux erat exercitus, (7425) et Andronicus gente Palaeologus, cui nuptui Caesar Ironem tra-

τὴν πρωτόπαιδα φιλότατην θυγατέρων,
πρὸς τοῖσδε τοῦδε καὶ φίλων εἰς συγγόνων.

Ἐρρη κρατοῦντος τοῦδε τῆς Κωνσταντίνου

- 7430 Πιλάγιός τις ἀρχιδύτης Λατίνων,
θερμουργὸς ἀνὴρ, ὑπερόπτης τῶν νόμων,
πρὸς πάπα πεμφθεὶς εἰς πόλιν βασιλίδα
ὡς ποιμενάρχης καὶ λεγάτος τοῦ πάπα,
ἐνημμένος δίκαια τοῦ πεπομφότος,
7435 πάντας θυηπόλους τε καὶ μονοτρόπους
οἰκίτορας ἔδρασε τῆς Κωνσταντίνου
πάνθεν κακὰ καὶ καθεύξεις ἀτόπους
χάριν ἐθῶν τε δογμάτων ἀμφιβόλων·
ὃ δὲ λύπην ἤνεγκεν ἀστοῖς καὶ βάρους,
7440 μάλιστα τοῖς προύχουσι καὶ τοῖς ἐν τέλει,
οἱ πρὸς τὸν Ἐρρη τὸν κρατοῦντι ἀφιγμένοι
ῆτοῦντο λύσιν δυσχερῶν τοῖς φυλῆταις,
καὶ τὰδ' ἐπιλέγοντες ἐν παρρησίᾳ,
ὡς πρὶν μὲν ἡμεῖς ἀλλοδαπῆς ἐκ φύτης
7445 φύντες, βασιλεῦ, καὶ νομῆς ἑλευθέρας,
ἄλλοις τ' ἐθίμοις παρ' ἡμᾶς κεχρημένοι,
σοῦ πλην ἐκόντες ὑπετάγημεν κράτει,
καὶ σωματικὴν ἐκτίθειν ὑπουργίαν,
οὐ πνευματικὴν ψυχικὴν κοινωνίαν
7450 ἡμᾶς παρεσχέκαμεν αὐτούς σοι τάχα.
ἢ γοῦν τὰ δεινὰ λῦσον ἡμῖν εὐθέως,

7431 verba sunt schismatici hominis et a pontificiis partibus
alieni. M.

diderat, maiorem natu filiam et carissimam; postremo unus de Caesaris
fratribus.

Byzantii imperium retinente Errico (7430) Latinus quidam, Pela-
gius cardinalis, homo temerarius, contemptor legum, a papa missus in
regiam metropolim tanquam legatus eius et summus praesul, digna mit-
tente aggressus committere, (7435) monachos omnes atque sacerdotes,
quotquot incolabant Cpolim, coepit vexare et carceribus claudere ob
controversa dogmata ritusque. quam rem gravate aegreque ferebant
cives, (7440) praesertim optimates ac senatores; qui Erricum adeuntes
imperatorem, mala suorum deprecantes gentilium, hoc usi sunt sermone
confidenter. "nos, imperator, ex aliena gente (7445) alioque grege et
libero prognati, discrepantesque a vestris habentes ritus, sponte tamen
tuo paremus imperio. sed enim ministerium praebere corporum, non
spiritualium rerum communionem (7450) exhiberi tibi hercle parati su-
mus. vel ergo statim fac malorum finem, vel manumitte, ut liberi pos-

ἢ χειρὸς ἀπόλυσον ὡς ἐλευθέρους
 παλιandroμησαι πρὸς νομὰς τῶν Ἀυσόνων.
 ταῦτα βασιλεὺς εὐμενῶς δεδεγμένος,
 7455 καὶ Πελαγίου μὴ θέλοντος λεγάτου,
 τὴν συμφορὰν λέλυκε τοῖς καθειργμένοις,
 δεσμώτας ἀφείκει καὶ νεὼς βατοῦς ὅλοις.

Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ἐν πόλει·
 εἴμι δὲ λοιπὸν πρὸς κρατοῦντας Ἀυσόνων,
 7460 καὶ τὰ κατὰ σφᾶς ἱστορήσω τῷ λόγῳ.

Ὡς οὖν ἔάλω τοῖς Ἰταλοῖς ἡ πόλις,
 Θεόδωρος μὲν ὁ Λάσκαρις τοῦ πύκλῃν,
 ὃν γαμβρὸν ἐγγώρισε κρατοῦντος λόγος,
 ἀπῆρε προφθὰς τῆσδε σὺν δημοζύγῳ,

7465 καὶ καταλαβὼν τὴν Νικαίων πόλιν
 ὁμυνέτιν φιλτάτα τῆδ' ἐνεισάγει,
 αὐτὸς δὲ Προῦσαν χωρία τε τὰ πέριξ
 περιπολῶν ἄλλας τε κώμας καὶ πόλεις
 τῶδ' ἐνόειν ἔπειθε τάσδε τοῖς λόγοις

7470 καὶ τόνδ' ἔχειν ἄνακτα δεσπότην μόνον.
 καὶ τῶν κατὰ νοῦν οὐδ' ὅλως ἀμυρτάνει·
 πολλοῦ γὰρ οὕτω παραδραμόντος χρόνον
 καθίσταται δὴ βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 πρὸς ποιμενάρχου Μιχαὴλ Βυζαντίδος

7475 ἄρτι λαβόντος τὴν λεῶ προεδρίαν,
 τῇ βασιλικῇ ταινιωθεὶς ταινία.

Λάσκαρις οὕτως βασιλεὺς δεδειγμένος,
 σφόδρ' ἀρρενωπῶς πραγμάτων κραταρχίας

simus ad gentis nostrae pascua reverti." haec imperator audiit libenter, (7455) invitoque licet Pelagio legato vincula solvit, molestias expedit, cunctis patere sacra templa voluit.

Haec in regali contigerunt urbe. nunc ad Romanos principes transgredior, (7460) horumque historicorum res dicam sermone.

Post regiam captam ab Italis metropolim Theodorus dictus cognomento Lascaris, quem Caesaris Alexii scimus generum, illinc secessit festinans cum coniuge; (7465) cumque in Nicaenam pervenisset urbem, ibi deposuit coniugem dilectam. ipse autem Prusam cum locis circumiectis, aliosque pagos peragrans et urbes, idoneis populorum conciliabat sermonibus, (7470) ut se unum regem dominumque agnoscerent. neque non compos voti sui fuit: haud enim longo praeterlapso tempore rex creatur et imperator, eumque Michael, Byzantinae urbis (7475) nuper sortitus patriarchae titulum, rite regali redimit corona.

Lascaris ergo creatus imperator imperii pondus admodum viriliter,

- ἢ μᾶλλον εἰπεῖν βασιλικῶς ἡμμένος
 7480 ταύτην διεῖπεν, ἀντέχων πρὸς κινδύνους
 μάχας τε δεινὰς τὰς πρὸς ἔχθροὺς Λατίνους,
 ἀναξ ἀγαθὸς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 ὀξύρροπός τε πρὸς μάχας καὶ κινδύνους,
 ὑπερμαχῶν κράτιστα τῆς κραταρχίας,
 7485 ἀπορραπίζων ὡς ἐνῆν ποίμνης λύκους,
 φρικτὸς μὲν ἔχθροῖς, ἡμερος δ' ὑπηκόοις,
 μικρὸς τὸ σῶμα, πλὴν μαχητῆς ἐν μάχαις,
 ἀεὶ στρατεύων, κατ' ἔχθρῶν κινῶν δόρυ,
 αὔξων πλατύνων τοὺς ὄρους τῶν Ἀδύσων
 7490 καὶ Ῥωμαῖδος ἀναλαμβάνων πόλεις,
 ἐλευθερῶν τε τάσδε τῆς τυραννίδος
 ὄπλοις στρατηγίαις τε καὶ μάχης νόμῳ,
 φιλοικτος, ἐέντευκτος, εὖσπλαγχνος πάνν,
 μεταδοτικός, φιλοδωρίας χάρις,
 7495 καθειμένον γένειον εἰς μέγα φέρων,
 φοβός, μελάγχρους μετρίως, οὐ πρὸς βιάθος,
 ἔρωτος ἦτιων, ἀφροδισίων, χόλου,
 μακροὺς ἀνατλὰς κινδύνους καὶ καμάτους
 ἐν ταῖς κατ' ἔχθρῶν δυσμάχους ἀγωνίαις
 7500 χάριν γε κοινῶν πραγμάτων ὑπηκόων
 ᾧ τῶνδ' ὀφείλει πᾶς τις ἐκτίνειν χάριν,
 καὶ πάλιν οἷς εὖ ἀναθελῆσαι κράτος
 ἤδη μαρνανθὲν Ἀδύσωνων ἀπειργάκει.

7484 ὡς κράτιστα V

7485 ὡς ἐνῆν] ἐνὸν V

immo potius regaliter sustinuit, (7480) semet periculis ingiter obliciens, pugnasque graves cum Latinis conserens, rex simul bonus et fortis imperator, ad durum Martia opus paratissimus, et pro re publica strenue decertans, (7485) lupos ovili pro viribus submovens, hostibus formidandus, blandus subditis, corpore parvo sed ad proelia vivido, lanceam semper contra hostes quatiens, Romani fines proferens imperii, (7490) urbes Latina liberans tyrannide atque ad antiquum dominatum revocans armis et vario belli strategemate. idem erat clemens, misericors, comis liberalique manu ac munifica; (7495) demissam gerens ad pectora barbam, capite acuto, subnigro colore, ad Venerem proclivis atque ad iram. hic diu graves pertulit labores, duris cum hoste luctans certaminibus (7500) pro suis subditis atque pro re publica. huic certe omnes gratiam debemus, quod iam exstinctum Romanum imperium ipsius opera maxime revixerit.

- Τούτω κραταρχήσαντι φροντίς μυσία
 7505 ἐκ τῆς ἐφῶς ἐξελάσαι Λατίνους
 καὶ Ῥωμαϊκῶ τήνδ' ὑποκλῖναι κράτει,
 ἐπεὶ Λατῖνοι κωλυσόντων τῇ σπάνει
 οὐ χώρας ἐκράτησαν ἐσπέρας μόνον,
 ἀλλὰ γε μικροῦ καὶ μερῶν πάσης ἔω·
 7510 καὶ γὰρ κατέσχον Βιθυνῶν ἕπαν Θέμου,
 Λεντιανὰ τε Ποιμαμηνὸν καὶ Βάριν
 Λοπάδιόν τ' αὖ Ὀχυράς καὶ τὰ πέριξ·
 προῆλθον ἄχρις Ἀτραμυττίου τόπων,
 καὶ πάνθ' ἄπλως πάραυτα χωρία πόλεις
 7515 αὐτοῖς καθυπέταξαν ἐσκυλευκότες.
 οὐχ ἦττον ὑπέθραπτον ἄγακτα πάλιν
 αἱ κατὰ χώρους Ἀυσόνων τυραννίδες·
 αὐτίκα καὶ γὰρ τοῦ Σαμψίων πολιχνίου
 σὸν τοῖς προσοίκοις ἤρχε τοὑπὶκλήν Σάβας,
 7520 καὶ Μωροθειόδωρος Φιλαδελφείας,
 Δαβὶδ Κομνηνὸς Παφλαγονίας ὄλης,
 Ἀλεξίου σύναιμος ὢν τοῦ πρὸ χρόνων
 κατατυραννήσαντος Τραπεζουντίων,
 ὅστις ἐπωνόμαστο Κομνηνὸς μέγας·
 7525 κατηγέτην ἄμφω δὲ σειρὰν τοῦ γένους
 ἐξ Ἀνδρονίκου τοῦ βεβασιλευκότες,
 ἐκ τοῦδε παιδὸς Μανουὴλ πεφνκότες.
 ἀλλ' ἐνχερῶς μὲν Θεόδωρόν τε Σάβαν
 ἄναξ μετήλθε τῇ Θεοῦ συμμαχίᾳ,

7528 τε om V

Hic enim Caesar summopere studuit (7505) ut ex oriente Latinos eiceret ibique nostrum firmaret imperium. etenim Latini prohibente nemine non solum terras tenebant occiduas, sed orientis quoque partem maximam. (7510) namque Bithyniae insederant provinciam, Lentiana, Poemanenum atque Barim, Lopadium atque Ochyram cum viciniis, quin et devenerant Atramyttium usque, maritimosque locos urbesque omnes (7515) abactis praedis sibi subiugaverant. nec minus animum Caesaris mordebatur circa suam natae dicionem tyrannides. ecce enim parva Sampsonis in urbe eiusque villis imperabat Sabas; (7520) et Philadelphiae Theodorus fatuus; David Comnenus cunctae Paphlagoniae, illius frater Alexii, cuius pridem Trapezuntiorum civitas iugum tolerat. hic porro dicebatur Comnenus magnus: (7525) ambo autem proprii generis originem ab Andronico Caesare trahebant, ex huius filio Manuele sati. et Theodorum quidem atque Sabam Lascaris deo favente statim

- 7530 *κάντεῦθεν ὤπτο Κελβιανοῦ δεσπότης,
Φιλαδελφείας Μαιάνδρον Νεοκάστρον.
καὶ Παφλαγονίης δὲ κρατεῖ τῷ χρόνῳ,
καταπαλίσας Κομνηνὸν Δαβὶδ μάχη·
ἔθεν παρῆστήσατο σὺν Ἡρακλείᾳ*
- 7535 *Ἀμάστριδα Κύτωρον Κρώμναν τὰς πόλεις
πρὸς τοῖς πέριξ ἅπασι καὶ πολυχνοις,
καὶ κατεκυρίευσεν καὶ Παφλαγόνων.
Πέρσας δ' Ἴταλὸς ταῖς καθ' ἡμέραν μάχαις
οὐκ εὐχερῶς μὲν, ἐτροποῦτο δ' σὺν ὁμῶς*
- 7540 *σθένει θεϊκῷ συμμαχοῦμενος τάχα.
Παρέσχε δ' αὐτῷ πράγματι δυσθεμίας
ὁ φυγὰς Ἀλέξιος Ἀνσόων ἄναξ,
ὣν πενθερὸς τούτου γὰρ τοῦ βασιλέως·
οὗτος γὰρ οὗτος ἐκπεσὼν κραυαρχίης,*
- 7545 *καθάπερ ἰστόρησε φθάσας μοι λόγος,
ἀλώμενος πέφθακε Θεσσαλονίκην,
καὶ πρὸς Μαρίαν Ἀλαμανῶν ἐκ γένους,
ἣ πρὶν συνώκει συγγόνῳ Ἰσακίῳ,
μαρκεσίῳ δὲ τηρικᾷ δ' ὠμεννέτι,*
- 7550 *ἄριστα δεχθεὶς καὶ φιλοφρόνως πάντῃ,
ἐκεῖσε διέτριβε σὺν τῇ συζύγῳ.
ὥς δ' αὖ ἄνασιων τὴν πόλιν ἐφωράθη,
ἅμα γυναικὶ καὶ τέκνοις ἀπηλάθη,
καὶ πρὸς τυραννεύοντα τῶν Κορινθίων*
- 7555 *Σγουρὸν βαδίσας πρὸς γάμον κοινωνίαν*

7552 vel αὖ vel τὴν tollendum

vicit. (7530) atque hinc Celbiani se fecit dominum, Philadelphæe Maeandricæ Neocastorum. sed Paphlagoniam aegrius obtinuit, Comneno debellato armis Davide; unde acquisivit cum Heraclea (7535) Amastridem Cytorum Cronnamque urbes cum circumiectis agris atque oppidulis, et Paphlagonum dominus evasit. Turcas vero Italosque perpetuis proliis aegre mehercle, sed tamen devicit, (7540) vires fortasse ministrante deo.

Sed conturbavit animum Lascareos exsul Alexius olim imperator, socer ipsius sceptrum nunc tenentis. etenim ille post amissum regnum, (7545) ut mea superior rettulit historia, Thessalonicam errabundus venit; atque a Maria genere Alamanna, quæ coniux fuerat fratris Isaacii, nunc in Marchionis nuptias conceaserat, (7550) exceptus peramanter et honorifice diversabatur ibi cum sua uxore. verum cum civium animos tentaret, mox cum uxore et liberis est deiectus. is ad Corinthi protinus tyrannum (7555) Sgurum profectus, foedere coniugii huic copulatam

- τούτω κατηγγύησε τὴν θυγατέρα.
 κἀκεῖθεν ἀπέπλευσε πρὸς Αἰτωλίαν
 πρὸς τὸν κρατοῦντα Μιχαὴλ ταύτης τότε,
 πρὸς δ' αὖ παλαιῦς Ἠπείρου κεκλημένης,
 7560 πρωτεξάδελφον συγγενῆ πέλοντά οἱ.
 ἄλισκεται δὲ πειραταῖς Λογγιβάρδοις,
 ἀπεμπολεῖται πρὸς Μιχαὴλ χρυσίου.
 ἐφ' ἱκανὸν γοῦν ἐνδιατετραστός
 τοῖς τοῦ Μιχαὴλ χωρίοις Ἀλεξίου,
 7565 θνήσκει βασιλὶς Εὐφροσύνη πρὸς νόσου,
 καὶ θάπτεται δὴ τῷ πολυχρῖνῳ Ἄρτης·
 αὐτὸς δ' ἀπέλπει πρὸς πόλιν τὴν Ἀττάλον,
 ἔνθα πεφθακὼς τῷ κρατοῦντι Περσίδος
 Ἰαθατίνῃ προσδέδεκτο γνησίως,
 7570 ὃν αὐτὸς ἐκφεύγοντα τὰδελφοῦ χέρας
 καὶ πρὸς πόλιν ἦκοντα πρὶν δεδεδυμένως
 θετὸν κατωνόμασε παῖδα βαπτίσας,
 καὶ οἱ συνέξῃει γε τῆς Κωνσταντίνου.
 ἔπειτ' ἐκεῖθεν ἀποδράς οὐκ οἶδ' ὅπως,
 7575 παλινδρομήσας εὐχερῶς πρὸς πατρίδα
 Ἰκονίου δέδεικτο σουλτὰν Περσάναξ,
 καὶ τηρικαῦτα δυστυχοῦντ' Ἀλεξίῳ
 ὄφθη παρηγόρημα καὶ σωτηρία.
 οὗτός γε τοίνυν ἰκέτη τίνων χάριν
 7580 πρὸςβέβηται δὴ πρὸς νέον στεφηφόρον,
 καὶ παραχωρήσαί γε τῆς κραταρχίας
 τῷ πρὶν κρατοῦντι πενθερῷ παρηγγύα·

tradidit filiam suam. mox illinc navi recessit in Aetoliam ad Michaëlem hinc dominantem et simul Epiro, quam veterem vocant (7560) (erat enim Alexii ex fratre nepos): sed interceptum piratae Longobardi ad Michaëlem, auro repenso, mittunt. dum ergo longo diversatur tempore in Michaëlis ditione Alexius, (7565) moritur ex morbo Euphrosyne regina atque in oppidulo sepelitur Arta. ipse navigavit ad urbem Attali, ubi est susceptus animo lubente a Turcarum sultano Iathatine, (7570) quem ipse olim profugum a fratre Cpoli hospitem exceperat et in baptismo filium adoptaverat, quicum Byzantium quoque deseruerat. sed postea Iathatines nescio quomodo (7575) feliciter reversus in patriam suam Turcarum rex et Sultanus Iconii evasit. hic ergo tunc aerumnoso Alexio ara salutis fuit et solamen. etenim reddens supplicanti gratiam, (7580) misso ad novellum Caesarem legato hortatus est ut imperio decederet socero suo, domino priori. deinde sumptis contra no-

- εἶτ' ἔκστρατεύσας καὶ κατὰ Ῥωμαῖδος
 μετὰ στρατιᾶς δνσαριθμήτου μάλα,
 7585 ἄγων μετ' αὐτοῦ καὶ κρατοῦντα φυγάδα,
 τὴν Ἀντιόχου καταλαμβάνει πόλιν
 τὴν πρὸς Μαιάνδρῳ τῷ ποταμῷ κειμένην.
 ἀλλ' οὐδ' ὁ κρατῶν τῶν καθ' αὐτὸν ἡμέλει,
 ἀλλὰ προσοῦσαν στρατιὰν συναλίσσας,
 7590 ἐλπίδας ἐξάψας τε Χριστοῦ δεσπότην,
 ἐπὶ σουλτάνον ἵεται θαρραλέως.
 συρρήξιως γοῦν συμβολῆς τε συμβιάσης
 τὸ πλεῖστον ἠφάνιστο τῶν στρατευμάτων
 ἄνακτος, ὃν μάλιστα Λατίνων γένους,
 7595 ἔργ' ἀρείκᾳ καρτερῶ δεδειγμένον·
 Ῥωμαϊκῇ δ' ἔφενγεν ἀκόσμως φάλαγξ,
 ταύτης μενόντων μετρίων κατὰ μάχην
 ἀγωνίας τέρμα τε πᾶν σκοπουμένων.
 οὕτω δὲ νίκης μειδιώσης βαρβάρους,
 7600 ἄνω θείων κάτω τε σουλτᾶν ἱππότης
 ἀναδιφῶν ἦν τὸν κρατάρχην Ἀδσόνων·
 καὶ τύνδε καθ' ὄμιλον εὐρῶν ἱππότην,
 ῥώμῃ πεποιθῶς καὶ σθένει βραχιόνων,
 πλήττει κορύνῃ κατὰ κάρους αὐτίκα,
 7605 καὶ κατὰ γῆν βέβληκε ῥίψας ἐκ δίφρου,
 πλησθέντα τύψει συστροφῆς τε καὶ σκότους.
 ἐν χροῷ δὲ κινδύνου γε τῆδε τυγχάνων,
 αἰφνης ἑαυτὸν ἀναλαβὼν ὁ κράτωρ
 πλησθεὶς τε θείας ἐξ ἐπιπνοίας σθένους,

7595 δεδειγμένον V

stros armis egressus est cum innumero exercitu, (7585) exsulem habens
 in comitatu Alexium; Antiochiamque occupavit, urbem illam ad Maeandrum
 sitam. at neque Lascaris rebus suis deerat; qui congregatis quotquot
 habuit viribus, (7590) spemque suam collocans in Christo domino,
 contra Sultanum exiit audacter. sed mox conserto proelio gravissimo,
 maxima pars exercitus Caesarei caesa est, Latinis constans stipendiariis,
 (7595) postquam ediderat strenua facinora: gentilis autem nostra confuse
 phalanx acie profugit, paucis exceptis qui pugnae reliquum exspectarunt
 exitum. dum sic victoria barbaris arridet, (7600) hac illac eques Sul-
 tanus oberrans Romanum vestigabat imperatorem. quem ubi vidit equi-
 tem in turba, robore proprii brachii confusus, clava percussit Caesarem
 in capite, (7605) eumque ephippio proruit in terram, ictu patientem
 vertiginem et tenebras. in tanto versans Lascaris discrimine illico ta-
 men spiritum recepit, divinitusque robore repletus, (7610) pedibus in-

- 7610 σταθεὶς ἐπὶ πόδας τε γενναίως μάλιν,
σπάθην τ' ἐρύσας κουλευῶ, τέμνει πόδας
θηλείας ἵππου Περσάνακτος εὐψύχως,
καὶ τόνδε χαμαὶ κατέβαλεν ἐψόθεν.
εἴτ' ἔξαπίνης, μηδενὸς πῶς εἰδότες,
7615 σουλτὰν κάραν τέτμητο τὴν μισιφρόνον,
καὶ λοιπὸν ἠνέγκατο τὴν νίκην κράτωρ.
τουτὶ τροπαιοῦχημα τὸν βασιλεῖα
ποιεῖ μὲν ἐχθροῖς βαρβάρους φρικαλέον,
ἤδ' ὄν ὑπηκόοις δὲ καὶ πεφιλμένον·
7620 πρὸς τοῖσδ' ἱκανῆς ἐμπιμπλᾷ θυμηδίας
καὶ λήματος θάρσους τε τούτους εἰκότως.
ἐντεῦθεν ἐσπείσατο Ῥωμαίων κράτει
ἢ πρὶν ἄλαζν' Περσικῆ χῶρον πρόφρων,
καὶ λοιπὸν ἐσχόλαζε Ῥωμαίων κράτωρ
7625 ταῖς πρὸς Λατίνων συμπλοκαῖς τε καὶ μάχαις.
καὶ πενθερὸν δὲ προσλαβὼν ἐκ τῆς μάχης,
τιμήσας εἰκότα τε καὶ παρ' ἐλπίδα,
ἀπαγαγὼν δὲ πρὸς πόλιν Νικαίων
καὶ παράσημα τοῦ κράτους ἀπεκδύσας,
7630 μονῆ διαίγειν Ἰακίνθου προσνέμει,
ἔνθα θανὼν ἔτυχε ταφῆς ἐντίμου.
Ταῦτα μὲν οὕτω συνέβη Λασκαρίῳ·
νῦν βούλεται λόγος δεδηλώσθαι πάλιν
περὶ Μιχαὴλ ἀγγελωνυμουμένου
7635 τοῦ πρὶν κυριεύσαντος, ὡς ἔφη λόγος,
παλαιᾶς Ἠπείρου τε σὺν Αἰτωλίας.

sistens vigore magnanimo, evaginato ensē succidit pedes fortiter equum Sultanum gestantis, atque hunc humi praecipitem sternit. mox improvise, incertoque auctore, (7615) crudele caput Sultano praeciditur; statimque ad nostros transiit victoria. atque hic successus triumphalis Caesarem barbaris fecit hostibus terribilem et subditis iucundam ac gratissimum; (7620) insuper populi recreavit animos idoneaque fiducia replevit. exinde pacem cum Romano imperio superba gens Turcarum libens fecit. quare imperator postea Latinis (7625) gerendis bellis expeditior fuit. nunc media ex pugna socero recepto exhibuit iustam praeter spem honorem; atque eum Nicaenam transferens in urbem, imperii tantum detractis insignibus, (7630) dat Hyacinthi pro sede coenobium, in quo defunctus sepelitur magnifice.

Atque ita se res Lascareos habebant. nunc nostra historia iterum convertitur ad Michaëlem cognomento Angelum, (7635) qui retinebat, ut supra diximus, subditam Epirum veterem cum Aetolia.

Τούτῳ τριάς ὑπῆρχε συγγόνων φίλη,
Μιουουήλ Θεόδωρος καὶ Κωνσταντῖνος,
ἀφ' ὧν ὁ Θεόδωρος ἐν Νικαίῳ

- 7640 παρὰ βασιλεῖ διέτριβεν Ἀύσονων·
ἐπεὶ δὲ παιδὸς γνησίον διαδόχου
ἀρχῆς Μιχαήλ ἰδίᾳς οὐκ εὐπόρει
(ὃ γὰρ παρ' αὐτῷ Μιχαήλ κεκλημένους
νόθος τις ὑπῆν ἐκ παρανόμων γάμων),
- 7645 δεῖται κρατοῦντος τοῦ Θεοδώρου πέρι,
ἵνα παρ' αὐτὸν ἀφιεθεὶς καταλάβῃ.
πεισθεὶς ἄναξ πέπομφε τοῦτον εὐθέως,
πίστεις ἐνόρκους βασιλεῖ δεδοκῶτα
ἧ μὴν φυλάξεν εὐνοϊκῆν οἱ σχέσιν
- 7650 καὶ πίστιν ἀνόθεντον εἰς τέλος βίῳν,
αὐτῷ τε δῆπον καὶ διαδόχοις κρύτους.
οὕτως ἐπιστάς Θεόδωρος ἐσπέρα
συνῆν ἀδελφῷ Μιχαήλ, ὡς ἂν ἔφην,
Αἰτωλίας ἄρχοντι καὶ τῆς Ἠπείρου.
- 7655 ἐπεὶ δ' ἄπηνώς Μιχαήλ σφραγίς ἔσφει
πρὸς ἀνδρὸς οὕτω Ῥωμαίου κεκλημένου,
νυκτὸς καθεύδων ἐν Βελλεγοράδων ὕροις,
ἐξαπίνης κέλοιπε τόνδε τὸν βίον,
ἀρχὴν ἀδελφοῦ Θεόδωρος λαμβάνει,
- 7660 ἀνὴρ στρατηγός, ἐσθενῆς καὶ γεννάδας,
γίγας βριαρόχειρ τις, ὄξυς ἐν μάχαις·
ὃς παραλαβὼν συγγόνου κληρονομίαν
ἀρχὴν τε μικρὰν εὐόριστον καθάπαξ,

Huic tres erant Michaëli fratres, Manuel Theodorus et Constantinus, ex quibus Theodorus Nicaena in urbe (7640) apud Romanum versabatur Caesarem. iam quia filio legitimo herede principatus sui Michaëli carebat (nam quem habebat dictum Michaëlem, spurium de vetita susceperat copula), (7645) oravit Caesarem ut ex aula sibi Theodorum illum liberum remitteret. annuens Caesar statim misit hominem, fide iurata sibi promittentem conservaturum se animum benivolum (7650) atque sinceram, quoad viveret, fidem ipsi et imperii successoribus. sic Theodorus ad occidentem veniens cum Michaële versabatur fratre, Aetoliae, ut dixi, principe et Epiri. (7655) sed postquam Michaëli crudeliter caesus a viro cui Romano nomen erat, noctis sopitus apud Bellegradum, vitam repente cum nece commutavit, fratris principatum Theodorus excipit, (7660) dux bellicosus, strenuus pugnator, alter Briareus gigas in proeliis; qui mox fratrum patrimoniam augens e parvo

- ἠΰξησεν ἐπλάτυνε ταύτης τοὺς ὄρους,
 7665 ἐκ Βουλγάρων γῆς, Ἰταλικῶν ἀστέων
 Ἰλλυριῶν τε καὶ Τριβαλιῶν χωρίων
 ταύτην ἐπιούξων ἐδρύνων μεγαλύνων.
 ἔθθηκε καὶ γὰρ ὑφ' ἐαυτόν, ὡς ἔπος,
 Ἀχρίδα καὶ Πριλαπον, Πελαγονίαν
 7670 σὺν τοῖς πέριξ ἅπασι χωρίοις τόποις·
 κρατεῖ Θεσσαλίας τε σὺν Ἀχαΐα,
 Μακεδονίας καὶ μέρους τινὸς Θράκης·
 αἰρεῖ Δαλματίαν τε σὺν Ἐπιδάμνῳ,
 Ἰλλυρίδα γῆν, Ἀλβανὸς ὀρειτόφους.
 7675 ἐδρὺν δὲ οἱ τίθησι μᾶλλον τὸ κλέος
 ἢ κατὰ Πέτρου Λατίνου λαμπρὰ νίκη.
 γαμβρὸς γὰρ οὗτος εἰς ἀδελφὴν τογγάνων
 Ἐρρῆ Βαλδουίνου τε τῶν βασιλείων,
 πρὸς πάπα χρισθεῖς εἰς κρατάρχην Λατίνων
 7680 Ἐρρῆ θανόντος εἰς Βύζαντος ἐστάλη,
 εἰς Ἐπιδαμνίων δὲ κατάρας πόλιν
 δι' Ἀλβανῶν ἔσπευδε τὴν Κωνσταντίνου
 μετὰ στρατιᾶς καταλαβεῖν εὐόπλου·
 ἀλλὰ προφθάσας Θεόδωρος γεννιάδας
 7685 τοῦτον τροποῦται καὶ νικᾷ κατὰ κράτος,
 αὐτόν τε καὶ στρατεύμα δούς ἄρδην ἕξει.
 πρὸς τοῖσδε Δυρράχιον αἰρεῖ τὴν πόλιν,
 καὶ στρατιᾶν μὲν ἐμπιμπλᾷ λείας σκύλων,
 αὐτὸς δὲ βασιλείων εἴληψε στέφος,
 7690 Πέτρου περόντος κατὰ μάχην, ὡς ἔφην.

magnum spatiosumque reddidit, proferens huius dilatansque fines,
 (7665) Bulgarorumque et Italarum urbibus, Illyricis oppidis et Tribal-
 licis efficiens opulentum et amplificans. ut enim paucis dicam, sibi
 subdidit Achridem, Prilapum, Pelagoniam (7670) cum suis agris et op-
 pidis finitimis. Thessaliam occupavit cum Achaia, et Macedoniam cum
 Thraciae particula; Dalmatiam acquisivit cum Epidauro, Illyrii tractum,
 monticolos Albanos. (7675) sed nihil huic tantam gloriam peperit quam
 tam Petri Latini clades splendida. hic quia sororem in coniugio habebat
 Errici et Balduini imperatorum, a papa coronatus Latinus Caesar,
 (7680) defuncto Errico, missus est Byzantium. atque Dyrrachium de-
 latus ad urbem mox per Albanos itinere pedestri ibat Byzantium cum
 instructo exercitu. sed antevertens Theodorus strenuus (7685) Petrum
 insigni perculit victoria, ipsum cum toto exercitu delevit. urbem quin
 etiam tenuit Dyrrachium, suumque praeda ditavit exercitum. ipse re-
 galem induit coronam, (7690) in acie Petro, ut diximus, occiso. nam

οὗτος πλατόνας εὐτυχῶς ἀρχῆς ὕρους,
ταῖς ἀλλεπαλλήλοις τε κερωθεὶς νίκαις,
ἐν οἷς ὑπῆρχε προσμένειν οὐκ ἡγάπη,
ἀλλὰ φρονεῖ μέγα τι καὶ παρ' ἀξίαν.

7695 φημῖται γοῦν βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
τῶν ὧν κατήρχεν ἀστέων καὶ χωρίων,
στεφθεὶς κεφαλὴν βασιλικῆ ταινίᾳ
παρ' ἀρχιδύτου Βουλγάρων Δημητρίου.
θεὸς δ' ἐπειδὴ κησε τούτοις οὐδ' ὄλιος·

7700 μισεῖ γὰρ ὄντως ὑπερηφάνους γούσις.
ὄθεν δίκην δέδωκεν ὕστερον θράσους,
σβέσειν ὑποστὰς τοῦ φάους τῶν ὀμμάτων.

Κατὰ μάχην οὕτω δὲ κτανθέντος Πέτρου,

παισί τ' ἐπὶ τέτραισι λιπόντος βίον,

7705 Ῥομπέρτω Φιλίππῳ τε καὶ Βαλδουίνῳ,
πρὸς τῆδε μιᾷ θυγατρὶ τῆ Μαρία,
τούτων κραταρχεῖ Ῥομπέρτος Βυζαντίδος
πράγμασι κοινοῖς μαλακῶς κεχημένους,
μετ' Ἐρρῆν κατάρξαντα τὸν τεθνηκότα,

7710 ἀνδρεῖον ἄνδρα καὶ πάνν ῥωμαλέον.
εἶτα μετ' αὐτὸν σύγγονος Βαλδουίνος,
μέτριος ἀνήρ, σωφρονικός, χαρίεις,
ἐφ' οὗ κρατοῦντος ἡ Κωνσταντίνου πόλις
ἐπανεσώθη Ῥωμαίων κραταρχία.

7715 ἡ δ' αὖ Μαρία πρὸς γάμον κοινωνίαν
τῷ Λασκαρίῳ βασιλεῖ συνεζύγη,

7706 τοῖσδε?

aucta sua feliciter ditione et cumulatis elatus victoriis non fuit contentus acquisitis opibus, sed ad maiora praeter fas anhelans (7695) imperatorem Caesarem se dixit eius quae ipsi suberat ditionis; atque regali coronatur stemmate a Bulgarorum Demetrio archipraesule. sed deus rem gestam minime probavit, (7700) qui mentes odit hominum superbas. quamobrem Michaël seram luit poenam, utroque lumine orbatus oculorum.

Petrus in pugna spoliatus vita quattuor reliquit liberos superstites, (7705) Robertum et Philippum ac Balduinum, praeterea filiam Mariam. ex his Robertus imperavit Byzantii, sed administrans ignave rem publicam, post vita functum Caesarem Erricum, (7710) strenuum virum et plane fortissimum. post illum frater regnavit Balduinus, modestus vir et temperans ac gratus; quo dominante Constantini civitas ad Romanorum rediit imperium. (7715) Petri Maria filia nuptiali vinculo impe-

- πρώτης γυναικᾶς ἐκλειποίας βίον,
 τῆς δ' ἐκ Κιλίκων δευτέρας εἰς πατρίδα
 διὰ τι μῖσος ἀποπεμφθείσης πάλιν.
 7720 οὕτως γυναικάδελφον αὐτοῦ Ῥομῆρτον
 εἰς Εὐδοκίαν τὴν τρίτην θυγατέραν
 σπεύδων ἀγαγεῖν γαμβρὸν ἀθέσμως τρόπῳ,
 ἔριν ἐνήκε ποιμενάροχῃ τῷ τότε,
 τῷ φιλοσόφῳ Μυνοῦλῃ κεκλημένῳ,
 7725 μὴ συγκατανεύοντι τῷδε τῷ γάμῳ.
 Θεὸς δὲ λέει τὴν ἀθεσμογαμίαν,
 πρὶν ἢ γενέσθαι τήνδε, τοῦ βασιλέως
 βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐκλειποίτος.
 Ἔτι κραταρχοῦντί γε τῷ Λασκαρίῳ
 7730 πράγματα πολλὰ καὶ μακρὰς ἀγωνίας
 Ἐρρῆς παρεῖχεν ὁ κρατῶν Βυζαντίδος,
 τιθεὶς ὑφ' αὐτὸν Ῥωμῆϊκὰ χωρὶς
 λεηλατῶν τε καὶ κατατρέχων πόλεις·
 δραστήριος γὰρ καὶ σθεναρὸς ὦν χέρως
 7735 καὶ πρὸς μάχας ἔτοιμος, ἄντικρυς Ἄρης,
 τὰ Ῥωμῆϊκὰ δ' ἠσθενηκότα βλέπων,
 καὶ μᾶλλον ἀφ' οὗ σουλτάνου κατισχύσας
 Λάσκαρις ἄναξ ἀπέβαλεν ἱππότας
 ἄνδρας Ἰταλοὺς ἀρείκους γεννάδας,
 7740 συχνῶς ἐπιστράτευε Ῥωμαίων ὄρους,
 τῶν κωλυσόντων οὐδενῶν ὀρωμένων,
 παρὰ τοσοῦτον τοῦ θράσους ἀφιγμένους
 ὡς καταδραμεῖν καὶ μέχρις Ἰωνίας

rateri Lascari coniungitur, qui uxorem primam fieverat extinctam, secundam autem Cilice gente natam nescio quo odio in patriam remiserat. (7720) idem Robertum coniugis germanum optabat generum, contra fas ecclesiae ingando tertiam filiam Eudociam. cum Manuele patriarcha iurgium hinc ortum est, philosopho appellato, (7725) huiusmodi vetante ne fierent nuptiae. sed deus abruptim illicitum coniugium: priusquam enim fieret, ipse Caesar humanae vitae terminum imposuit.

Ceterum adhuc imperante Lascare (7730) molestias multas et proelia diutina Byzantii dominus Erricus exhibuit, cum sibi Romana oppida subiceret, susque deque urbes diriperet ageret. vir enim erat efficax, forti manu, (7735) alacer ad pugnas semper, et Marti par; qui cum Romanos laborantes cerneret, praesertim quia, dum Sultanum debellat Lascaris Caesar, equites amiserat Italos viros strenuos mavortios, (7740) perpetuo nostros lacessebat bello. quin cum in finibus obvirent nulli, tanta est elatus confidentia Erricus, ut usque in Ioniam fi-

ληλατοῦντα τὰ μεταξὺ χωρία,

7745 *δηοῦντ' ἀφανίζοντα τῆς μάχης νόμῳ,
σκηρὰς τε πῆξαι κατὰ χῶρον Νυμφαίων,
εἰθ' ὑπονοστήσαντα τὴν πόλιν φθάσαι.
ταῦτ' ἄρα Λασκάρως Ἐρρη συνέβη·
εἰς σπονδὰς ἀμφοῖν συμβάσεις τ' ἀφιγμένων*

7750 *αἱ συμβιβάσεις τάδε καὶ συμφωνίαι,
ὡς ἂν Ὀχυρὰν τὴν πόλιν καὶ τὰ περίξ,
τὰ κατ' ὄρος τ' αὖ τοῦ Κυμινᾶ χωρία,
τυγγάνον ἀγγυῶ φρουρίου λελεγμένου,
φῦλον κατάσχη καὶ νέμηται Λατίνων·*

7755 *Κάλαμος ἢ κώμη δέ, παρ' οὗ τὸ κλίμα
τῶν Νεοκάστων τὴν καταρχὴν λαμβάνει,
ἔρημος ἀόκητος ἦ τε καὶ μένη.
τὰ δ' ἀπὸ τοῦδε καθ' ἕω νενευκότα
(Νεόκαστρα ταῦτ' ἔστι, Πέργαμος πόλις*

7760 *Κελβιανόν τε καὶ Χλιαρὸν καὶ Σμύρνα)
σὺν τοῖς κατ' εὐθὺν κειμένοις καὶ πλαγίως
ἅπαντ' ἀνείται βασιλεῖ Λασκαρίῳ.*

*Πρόθυμον ὁρμῆ καὶ τὰ παρὰ Βουλγάρων
ἐπεισπεσόντα Ῥωμαῖδι τῷ τότε*

7765 *τῆς ἱστορίας παραδοῦναι τῷ λόγῳ.*

*Καὶ πρὶν μὲν, εὖ ἔχοντος Ἀυσόνων κράτους,
πολλῶν κακῶν αἰτίων ἔθνος Βουλγάρων
ὑπῆρξε Ῥωμίοις τε καὶ κραιταρχίᾳ.
Ἰσάκιον γὰρ ἀγγελάωνμον πάλαι*

ceret excursus, vastatis late terris interpositis, (7745) nil bello intactam linquens, donec tandem ante Nymphaei regiam tentorium figeret. sed mox Byzantium reducem tulit pedem. ideo Lascaris cum Errico convenit. deinde pacis foedere coaluerunt, (7750) cuius huiusmodi condiciones erant, ut urbs Ochyra cum agro suo et pagi monti circumiecti Cymino, qui mons ab urbe Ochyra prope abest, Latinis dominis incolisque cederent; (7755) Calamus autem pagus, unde incipit Neocastro-rum quae dicitur provincia, neutrius partis esset ac deserta. regiones autem ad orientem versae, Neocastra videlicet atque urbs Pergamus, (7760) Calbianum, Chliara atque Smyrna cum circumiecto regionum latere Lascari cuncta Caesari parerent.

Nunc iam fert animus omnia quae Bulgari per illud tempus contra nos fecerunt (7765) historiae reliquo pandere sermone.

Ahuc florente Byzantino imperio causa multorum exstitit malorum rei nostrae publicae Bulgarica natio. nam et Isacium, Angelum cogno-

- 7770 κατὰ Βερρόην ἐκνικᾶ κατὰ κράτος,
 ὥστε πρὸς ἄλλοις καὶ σεβάσμιον ξύλον
 σταυροῦ διαρπάσαντας αὐτοὺς κερδᾶναι,
 ὃν Ἀδσόνων ἄνακτις ἐχθρῶν ἐν μάχαις
 ἤγῃτορ' εἶχον καὶ τρόπαιον καὶ σθένος,
 7775 ἀμήχανον κάλλος τε καὶ ποικίλλαν,
 χρυσῷ τιμαλφέσι τε λίθοις μαργάροις
 καὶ τεχνικαῖς χάρισιν ὠραισμένον,
 τούτου μέσον φέροντα τιμίον ξύλου
 ὃ σωματικῶς προσπαγεῖς ὁ δεσπότης
 7780 Χριστὸς καθηγήασεν αἵματι τόδε,
 θήκας τ' ἐφεξῆς ἕξ ἑκατέρου μέρους
 χρυσοῦ τεχνίτη προσφυῶς εἰργουμένας,
 ἐν αἷς προσῆν λείψανα Χριστοῦ μαρτύρων
 καὶ μητρανάνδρου παρθένου σεπτὸν γάλα,
 7785 τεμάχιον ζώνης τε τῆσδε τιμίας,
 καὶ πλεῖστα τιμήεντα καὶ θαυμαστά.
 καὶ τῷ μετ' αὐτὸν παραλαβόντι κράτος
 Ἀλεξίῳ γε κομνηναγγελωνύμφῳ
 πολλοὺς ἀγῶνας προυξένησαν καὶ μάχας.
 7790 ἄρτι δ' ἀλούσης Ἰταλοῖς Βυζαντίδος
 καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν καταλυθέντος κράτους,
 ὁ κυριεύων Βουλγάρων Ἰωάννης,
 σκαιὸς τις ἀνὴρ καὶ φιλαίματος κύων,
 Ἄζαν Πέτρου σὺναιμος ὢν ἀλαστόρων,
 7795 ἐν Ἀδριανοῦ Λατίνοις σκηνοῦμένοις

7782 εἰργασμένος V

mine, (7770) magna devicit apud Berroen clade, ita ut cum cetera praeda diripuerit crucis dominicae sacrosanctum lignum, quod erat nostris regibus in proeliis ducis instar, robur, victoriae omen. (7775) theca fuit, specie eximia et ineffabili, auro gemmisque rutilans pretiosis et laborati operis artificio, sinu complectens venerandum lignum, quod dominus suffixo quondam corpore (7780) sanctificavit sanguine perfusum. inerant et aliae ex utroque latere thecae, ab aurifice pervenuste effictae, martyrum Christi reliquias gestantes, deiparaeque virginis lac sanctissimum (7785) cum venerandae zonulae segmento mirisque aliis rebus religiosissimis. Alexio quoque Isacii successori, aequae Comnenis Angelis progenito, permultas Bulgari pugnas obtulerunt. (7790) mox occupata ab Italis Byzantio eiusque imperio ad nihilum redacto, regnator Bulgarorum Ioannes, homo inhumanus vel cruentus canis, Petri Asanisque frater detestandorum, (7795) Latinos obsidentes Hadrianopolim eamque

- καὶ τήνδ' ἔλειν σπεύδουσι παντὶ τρόπῳ
 ἐπιστρατεύει σὺν στρατιᾷ Σκυθίδι,
 καὶ κατὰ κράτος ἐκνικᾷ σφῶς τοῖς ὄπλοις,
 ὡς καὶ κρατάρωγην σφῶν ἀνεζωγρακέναι
 7800 τὸν Βαλδοῦνον, ὡς ἀνόπιν ἐρρέθη.
 ἐπεὶ δ' ἔλειν ἔσπευδεν Ὀρεσιτιάδῃ
 καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν ὑπαγαγεῖν φρουρίοις,
 ἀλλ' ἦν χανῶν ἄντικρυς ὡς λύκος μιάτην·
 ἐντεῦθεν οἷον ἐκμανεῖς ὁ μαινόλης
 7805 καὶ κατεπαρθεῖς, Συναχηρεῖμ ὡς πάλαι,
 ἄλλως τε μηδὲν ἐμποδῶν ἔχων ὄλωσ,
 Μακεδονίαν καὶ Θράκην κατατρέχει,
 κώμας ἐρημῶν καὶ κατασκάπτων πόλεις,
 δηῶν, σκυλεύων, ἐκ βάρθρων ἀνατρέπων.
 7810 καταστρέφει πρῶτα μὲν Φιλίππου πόλιν,
 πόλιν περιώνυμον εὐκλειστάτην.
 ἔπειτα κατήρειψε τὰς ἄλλας πόλεις,
 κίδιστον Ἡράκλειαν καὶ Σηλυβρίαν,
 Ῥαιδεστόν καὶ Πάνιον σὺν Δαονίῳ,
 7815 Τραιῖανοῦ τε καὶ Μάρωνος τὰς πόλεις,
 πόλιν Μοσυνόπολιν καὶ τὴν Στάγειραν
 καὶ πλείστας ἄλλας ἢ βέβηλος καρδίᾳ.
 οὕτως ἐρημῶν καὶ σκυλεύων τὰς πόλεις
 φθάνει περιώνυμον Θεσσαλονίκην,
 7820 κάκει βιαίως τὸν βίον καταστρέφει
 πλευρίτιδι μὲν, ὡς ἀκούειν ἦν, νόσφ,

7796 ἔλειν γσ?

summa vi nitentes capere adgressus est cum Scythico exercitu, et summa clade adfectos debellavit; quorum etiam principem Balduinum (7800) ab ipso vivum captum supra diximus. deinceps Orestiadem tentavit Bulgarus, ut suae dicionis oppidis adiungeret: sed inhiavit frustra tamquam lupus. hinc ergo malo percitus furore, (7805) superbusque ut alter Senacherimus, cum nihil usquam ipsi iam resisteret, Thraciam Macedoniamque concursabat, pagos desolans, civitates diruens vastans depraedans, a fundamentis quatiens. (7810) in primis quidem evertit Philippopolim, famigeratam urbem et nobilissimam; deinde et alias prostravit civitates, inclytam Heracleam ac Selybriam, Rhaedestum, Panium cum Daonio, (7815) Maroneam insuper et Traianopolim, itemque Mosynopolim et Stagiram aliasque plurimas, hic pessimus mortalis. sic vastitati indulgens et latrociniis Thessalonicam denique illustrem venit, (7820) ubi innumurum habuit vitae finem, pleuritidis, ut fama

- ὡς δ' αὖ κλέειν πέφυκε σαφῶς εἰδότειον,
 ᾧ τίθεται πᾶς, χριστομάρτυρος ξίφει
 Θεσσαλονίκης προστάτου Δημητρίου.
- 7825 τοῦτου δ' ἀπορρήξαντος ὡς ἔφη βίον,
 ἀδελφόποις τις Βορίλας κεκλημένος,
 Σκυθίδα θείαν γαμετὴν παρανόμως
 γήμας, ὑπῆρξεν ἐγκρατῆς καὶ Βουλγάρων.
 Ἄσαν δὲ παιῖδα παιδαγωγός τις λάθρα,
- 7830 νέον κομιδῆ, παραλαβὼν ὡς τάχος
 πρὸς Σκύθας ἀπήγαγεν εἰς σαστηρίαν.
 Ἄννα βασιλῆς συζύγῳ Λασκαρίῳ
 θυγατέρας τέξασα τρεῖς λείπει βίον,
 Εἰρήνην Μαρίαν τε σὺν Εὐδοκίᾳ.
- 7835 ἀλλὰ Μαρίαν δευτέραν κατὰ γένος
 εἰς κῆδος ἐξέδωκε ἤγηδος Παιδίωνων
 νύμφην ἐφ' υἱῷ βασιλεὺς φυτοσπόρος,
 ἐπανιόντος ἐκ Σιών πρὸς πατρίδα·
 πρώτην δ' Εἰρήνην ἡμέσαστο πρὸς γάμον
- 7840 Παλαιολόγων ἐκ γένους Ἀνδρονίκου,
 ὃν δεσποτικῆς ἤξιωσεν ἄξιλας.
 τοῦτου θανόντος, ὡς προφθὰς ἔφη λόγος,
 ταύτην συνῆψε κατὰ δευτέρους γάμους
 πλήρει χαρίτων ἀνδρὶ χωριωνύμῳ
- 7845 Βατάτζῃ, Δουκῶν ἐκ γένους κατηγμένῳ,
 σχόντι Διδυμότειχον ἄστρῳ πατρίδα,
 ἀύχοντι τιμὴν πρωτοβεστιαρίτου·
 ᾧ πενθερὸς λέλοιπε θνήσκων τὸ κράτος,

fuit, extinctus morbo. vel eum potius, ut aiunt recte conscii vulgoque creditur, Christi martyr perculit Thessalonicam protegens Demetrius. (7825) postquam tyrannus vivis exemptus fuit, huius ex fratre nepos dictus Borilas, Scythidi iunctus amittae incestis nuptiis, Bulgaræ gentis excepit dominatum. Asanis autem paedagogus filium (7830) puerum adhuc, clandestina fuga consulens vitæ, transtulit ad Scythas.

Anna regina coniugi Lascario tribus filiabus editis vita excessit, Irene et Maria atque Eudocia. (7835) Mariam, quæ nata erat secunde loco, regis Pæoniae filio in matrimonium Sione revertenti in patriam suam genitor Caesar tradidit desponsam. maiorem natu Irenem nuptui tradidit (7840) Palæologorum surculo Andronico, quem etiam despotaæ dignitate ornavit. quo tamen extincto, ut retro diximus, eandem collocavit secundis nuptiis Ioanni, et re et nomine gratioso (7845) Vatazæ. de Ducarum stirpe genito et oriundo urbe Didymotieho, protovestiarîi dignitate ornato. atque huic socer moriens imperium tradidit. ipse

ἐν δ' Ἐϋακίνθου τῆ μοῆ τοῦτου νέκυν,
 7850 ἐγγὺς βιώσας πεντήκοντά που χρόνων,
 ἐξ ὧν ἐβασίλευσεν ὀκτῶ πρὸς δέκα.

Ἰωάννης ὁ Δούκας ἦτοι ὁ Βατάτζης ἔτη λγ'.

Ἰωάννης οὕτω δὲ τυχὼν τοῦ κράτους
 εὐθὺς τεταινίωτο παρ' ἀρχιεπίτου
 τοῦ φιλοσόφου Μανουὴλ κεκλημένον,
 7855 ὅστις μετὰ Μάξιμον ἔσχε τὸν θρόνον,
 καὶ λοιπὸν ἐδράξατο τῆς κραταρχίας
 κοινῶν τε λοιπῶν ἀρρενωπῶς πραγμάτων·
 ἦν γὰρ στρατηγὸς συνετὸς βουλευφόρος,
 ψυχῆς παραστήματι σὺν εὐτολμία,
 7860 ῥώμῃ βραχιόνων τε σώματος σθένει
 κοσμούμενος μάλιστα, συνέσει πλεον,
 καὶ καρτερικὸς ἐν μάχαις ἀντιπάλων,
 ἀναξ ἀγαθὸς καὶ μαχητὴς γεννάδας,
 εὐεργετικὸς καὶ φίλοικτος εἰσάγαν,
 7865 ὑπηκόοις μὲν εὐμενῆς ἡδὺς μάλα,
 ἐχθροῖς δὲ φορικτὸς καὶ δυσάντητος θεία,
 προκινδυνεύων προφρόνως κληρουχίας,
 ταμεῖον ὄντως τῶν ἀγαθουργημάτων,
 ὄντως χαριτώννμος, ἐνθεὸς χάρις,
 7870 αὐξων πλατύνων τοὺς ὄρους Ῥωμαῖδος
 δπλοῖς στρατηγίαις τε σὺν εὐβουλίαις,
 συχνῶς στρατηρχῶν, καρτερῶν ἐν ταῖς μάχαις,
 ἐπανασώζων τὰς πόλεις Ῥωμαῖδι

in Hyacinthi sepelitur coenobio, (7850) aetatis anno ferme quinqua-
 gesimo, duodeviginti dominatus annos.

Ioannes Ducas Vatatzes an. 33.

Sic adsecutus Ioannes imperium statim a patriarcha est coronatus
 Emmanuele, cui cognomen philosopho, (7855) post Maximum tenente
 sacrum thronum. ille deinceps ad imperii regimen remque gerendam
 publicam gnave incubuit: dux enim erat sapiens et consiliolosus, animo
 instructus alacri et audace, (7860) robusto brachio viribusque reliquis;
 praecipue tamen praeditus prudentia, et sustinendis proeliis invictissi-
 mus, rex bonus pariter bellatorque strenuus, beneficus, misericors ap-
 prime, (7865) benivolus in subditos et benignissimus, hostibus formi-
 dandus intolerabilis, creditum sibi imperium prudenter tuens; verus recte
 factorum fons et thesaurus, et suo consentiens nomini, id est gratiosus;
 (7870) augens dilatans dicionis fines armis, peritia bellica et consilio,
 semper in aciem ducens pugnisque occurrens, urbes Romano vindicans

- γνώσει λόγῳ πράγματι καὶ πείρᾳ μάχης,
 7875 ὡς ὑφ' ἑαυτοῦς ἐπέταξαν Λατῖνοι
 τῶν Ἀδόντων τ' αὐτῶν καλῶς ἀποστέται,
 προσηγνὲς ἐδέντευκτον ἦθος δεικνύων,
 μέτριος, εὐθύς, εὐπρόσιτος, χαρῆς,
 τιμῶν μοναχὸς καὶ Θεοῦ θυηπόλους.
 7880 ἴσα προσεῖχε δ' ἀγγέλοις ἀρχιθύταις,
 ἐκκλησίας ἔθιμα μὴ παρατρέπων,
 ἀποστολικῶν δογμάτων ἐπαινέτης
 καὶ τῶν πατρικῶν καὶ νόμων τῶν κειμένων,
 γνώμην μεγαλόψυχον ἐν καλοῖς ἔχων.
 7885 δεῖγμά τι σαφὲς τῆς μεγαλοδωρίας,
 μονὴ περιθρύλητος ἢ τῶν Σωάνδρων,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θαῦμα τῆς οἰκουμένης.
 πλὴν εἶχε μικρὸν συσκιᾶζον βραχέως
 τῶν ἀρετῶν ἥλιον αὐτοῦ τι νέφος.
 7890 ἦττητο βραχὺ τῆς ἔρωτοληψίας.
 Ὑπῆρχεν αὐτῷ καὶ σύζυγος δλβλα,
 Εἰρήνη λαμπρά, βασιλισσῶν τὸ κλέος,
 μερὶς ἀγαθῆ καὶ φρίσις ἔξαισία,
 βοηθὸς ἀνθάμιλλος εἰς τὰ πρακτέα,
 7895 ἀνδρεία γυνὴ καὶ θεὸν φοβουμένη,
 σεμνή, μεγαλόψυχος, ἄλλη Δεβώρα,
 οὐχ ἦττον ἀνδρὸς διέπουσα τὸ κράτος
 καὶ συνδιαφέρουσα τῷδε φροντίδας,
 πανευλαβὴς τε κοσμία, ξένη φρίσις,
 7900 κέρας Ἀμυλθείας τε σαφῶς ὡς λόγος.

imperio prudentia, voce, manu, et Martis opere, (7875) quas vel Latini subditas sibi fecerant, vel alii contra imperium rebelles perfidi; mitem comemque indolem prae se ferens, modestus, aditu facilis, liberalis, monachorum reverens et sacerdotum, (7880) episcopus angelorum instar habens, nihil in ecclesiasticis immutans moribus, apostolicorum dogmatum laudator statutarumque a patribus regularum; ingenti ad res praeclaras instructus animo, (7885) cuius demonstrat liberalitatem martyrum salutarium coenobium nobile, quod mundi dicitur merito miraculum. sed enim brevis quaedam interdum nebula virtutum eius solem infuscabat; (7890) amoris vincebatur quandoque illecebris.

Erat ipsi et splendida tori socia. Irene, decus inclitum reginarum, pars optima coniugii, eximia indoles, ad res gerendas aemula auxiliatrix, (7895) virilis mulier animi, dei reverens, magnanima, pudica, novella Debora, aequae cum viro publicam rem gubernans, gravesque cum illo regni curas dividens, femina piensissima, morata admodum,

ἤς ἔργον ἀμήχανον εἰς κάλλους λόγον
 εὐτεχνίας τε μαρμάρων ποικιλίας
 ὁ προδρόμου κάλλιστος ἐν Προύσῃ δόμος,
 ὃν εἰς σεμνεῖον καθίδρυσεν ἐνθῶς

7905 μονοτρόπων εὖ καὶ λατρευτῶν κυρίων.
 αὕτη λόγων ἔστεργε πατέρας μάλα,
 μονοτρόπους αὖ καὶ θεοῦ θυηπόλους,
 καὶ τῶν πενήτων ἦν χορηγέτις ξένη.

Τῷδ' οὐκ ἀνεκτὸν ἦν βλέπειν στερηφόρῳ

7910 τοὺς Ῥωμαϊκοὺς εὐπεριγράπτους ὄρους
 τὴν ἄμπελόν τε τῆς ὅλης κραταρχίας
 σοσι καθάπερ Ἴταλοῖς λωβουμένην·
 ὄθεν πεποιθῶς συντρέβοντι τὰς μάχας
 καὶ νικοποιῶ πανσθενουργῶ δεσπότη

7915 μάχην συνάπτει Λατίνοις φρικαλέαν
 ἐν Ποιμανηνοῦ χωρίοις κεκλημένον,
 οἷ ταγματύρῃ τῶν ἄνω στρατευμάτων
 νεὼς ἀνεῖται Μιχαῆλ πρωταγγέλω.
 ἤγοῦντο τοῖνον στρατιᾶς μὲν Ἀυσόνων

7920 ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ βασιλεύς, ἐμπρέπων
 πᾶσιν ἀρίστοις ὡς ἐν ἡρώων ἴλαις
 τὸ πρὶν Ἀχιλλεύς, ἀπολάμπων τοῖς ὅπλοις
 καὶ ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἀναδούμενος νίκαις·
 τοῦ Λατινικοῦ δ' ἀναριθμήτου στίφους

7925 ἄλλοι τε πάλιν καὶ δυὰς ὀμαιμόνων
 Θεοδώρου Λάσκαρι τοῦ βασιλέως,
 οἳ πρὶν ἀποδράσαντες ἐκ βασιλείως

(7900) atque Amaltheae verum, ut aiunt, cornu. huius opus mirum et pulcherrimum arte simul et marmorum varietate Prusaea in urbe praecursoris templum; quod sanctuarium tradidit incolendum (7905) a se fundatum monachis deique famulis. ipsi placebant docti apprime homines, monachi quoque et dei sacerdotes; et sublevabat opibus laute egenos.

At vero Caesar aegro ferebat animo (7910) Romanos brevi linea conclusos fines atque universi vineam imperii ab Italis vastatam tamquam suis. quare confisus proellorum arbitro, victorioso omnipotenti domino, (7915) pugnam cum Latinis commisit asperam in Poemaneni oppidi territorio, ubi caelestium ordinum tribuno templum consurgit Michaëli archangelo. Romanum ergo ducebant exercitum (7920) cum alii multi tum Caesar, praecellens fortibus cunctis, tamquam in heroicis Achilles quondam splendidus ordinibus, victoriarum gloria clarissimus. Latinum vero innumerum exercitum (7925) ducebant, praeter alios, fratres duo Lascareos Theodori regnantis nuper, qui a Caesare

- τῷ τῶν Ἴταλῶν ὑπεκλίνθησαν κράτει,
 καὶ τηρικᾶντα κατὰ Ῥωμαίων σφίσι
 7930 καὶ συνεμύχον καὶ συνεκρότουον μάχην.
 καὶ συρραγείσης ἕξ ἑκατέρου μάχης
 νίκην ἀπηνέγκατο Ῥωμαίων ἄναξ,
 κατὰ κράτος δ' ἤτηντο Λατῖνοι πάλιν.
 ἔνθα βασιλεὺς ᾤπτο ῥηγνύων τρέπων
 7935 ἐναντίων φάλαγγας ἐνθάω σθένει,
 πῦσι κελεύων, ἐμπιπλῶν προθυμίας.
 ἔνοπλος, ἱππότης δὲ λογχίτης ἄμα,
 ἄνω κάτω θείων τε καὶ περιθείων,
 ἔβαλλεν ἐχθροὺς τῷ δόρατι καιρίαν,
 7940 αὐτὸς δι' αὐτοῦ τὴν μάχην καταρτύων
 καὶ σὺν ὀλίγοις, ὡς Γεδειῶν τις νέος,
 ἄλλοθρόων ἤτησε τὰς μυριάδας,
 οὓς μὲν παρανάλωμα μαχαίρας δρούσας,
 οὓς δ' αἰχμαλώτους ἀπαγαγὼν δεσμίους.
 7945 ἔλῶν δὲ τυφλοῖ καὶ Λασκαρίους τότε.
 τουτὶ τροπαιοῦγῆμα Λατίνων θρούσος
 ὄφρον τε καὶ φύσημα συνέστειλέ πως,
 ἔψωσε Ῥωμαίων δὲ τὴν κραταρχίαν
 καπὶ μέγ' ἀνήγαγε τῆς εὐτολμίας.
 7950 Ἄλλη δὲ πάλιν Λατινικὴ τις φάλαγξ
 Σέρρας κατατρέχουσα τὴν πόλιν τότε,
 ὄλεθρον ἤτταν φυλετῶν γνοῦσα, τάχος
 ἐκεῖθεν ἀπέδρασε σὺν ἀκοσμίῃ,

7948 τὴν om V

Iovanne deficientes ad Italorum partes se contulerant; nunc conspirantes cum hostili exercitu (7930) adversus nos in aciem prodierant. ergo exercitibus utrimque concurrentibus Caesar Romanus rettulit victoriam, et Latinorum sunt prostratae vires. tunc cernebatur Caesar pererrumpens fugans (7935) hostium phalanges robore divino, cunctos imperio regens, audacia complens, vectus equo cataphractus et hastam tenens, susque deque currens, ordines perlustrans, hostes letifera lancea percutiens, (7940) ipsemet manu propria bellum gerens, paucisque comitantibus, oeu novus Gedeo, hostium magnas proterens catervas, quos partim gladio messuit in acie, partim constrictos vinculis abduxit. (7945) Lasceres quoque captos excaecavit. atque hoc tropaeum contudit audaciam superbosque spiritus Latinorum, nostratium autem extulit fortunam, et confidentiam plurimam restituit.

(7950) Tunc alius quoque exercitus Latinus, qui Serras bello quatibat urbem, clade suorum cognita celeriter illinc tumultuaria recessit fuga,

- καλῆς στρατιᾶς Ἀγγέλου Θεοδώρου,
 7955 ὃν φθάσας ἰστόρησε τὸ πρόσθεν λόγος,
 ἐπίθσειν δείσασα προσδοκωμένην.
 οὗτος γάρ, ὡς ἔφημεν, ἄρξυς ἀστέων
 Ὀρεισιᾶδος Σερρῶν Θεσσαλονίκης,
 ἄλλων πολυχίων τε καὶ χώρας ὄσης,
 7960 καὶ βασιλικοῖς ὠραιῖσθεις συμβόλοις,
 ἀντίμαχος κράτιστος ἦν τοῖς Λατίνοις,
 ἀντίθετος δὲ καὶ κραταρχοῦντ' Ἀυσόνων.
 οὗτος μὲν αὐτὸν ἤξιον μάλ' ἐνδίκως
 τῶν δευτερείων ἀπολαύειν τοῦ κράτους
 7965 καὶ τῶν ὑφ' αὐτὸν κυριεύειν ἀστέων.
 αὐτὸς δ' ἀπριξ ἦν τοῦ στέφους δεδραγμένος.
 προυβάλλειτ' οὐκοῦν δεσπότης παραλόγως
 καὶ σεβαστοκράτορας καὶ δομειστικούς
 ὄφρικίων ἄλλα τε καθάπερ κράτωρ.
 7970 Ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἐκνικήσας, ὡς ἔφην,
 τὴν τῶν Ἰταλῶν στρατιᾶν κατὰ κράτος,
 καὶ καθελὼν σφῶν μεγαλόψυχον τύπον
 ἔρει πόλεις χώρας τε ταῖς στρατηγίαις,
 Λεντιανά τε, Ποιμανηρὸν ἀδτικά,
 7975 καὶ Βερβενίκον καὶ Χαρίορον πάλιν.
 πηξάμενος δὲ καὶ νεῶν μακρῶν στόλον
 παρείχε πολλὰ πράγματα τοῖς Λατίνοις,
 ἐκ γῆς ἐπιῶν καὶ θαλάσσης πολλάκις,
 καὶ σφᾶς σκυλεύων καὶ κακῶς δρωῖν ὡς σθένος,

7972 τὸν μεγαλόψυχον V

metuens ne Theodori Angeli, (7955) cuius iam nostra meminit historia, in se ruentem cerneret exercitum. hic enim, ut iam diximus, urbium dominus Serrarum Orestiadus Thessalonicae, oppidorumque aliorum cum agris suis, (7960) et iam adsumptis regiis insignibus, Latina proslia egregie sustinebat. sed nostro quoque resistebat Caesari, qui sane patiebatur aequo animo secundum esse Angelum in imperio (7965) suarumque urbium dominum se gerere. sed hic coronam retinebat mordicus, designabatque absurde sebastocratoras despotas et domesticos atque alia huiusmodi nomina dignitatum tamquam Caesar.

(7970) At imperator post victoriam illam quam de Latino rettulit exercitu, compressa hostium tumida superbia, urbes cum territoriis occupavit, Lentiana statim atque Poemanenum, (7975) Charioron deinde et Vervenicum. idem longarum navium classe instructa multam Latinis praebebat molestiam, aggrediens ipsos terra marique saepius, praedas

7980 καὶ τὰς ὑπ' αὐτοὺς παραλαμβάνων πόλεις.
Μάδυτον εἶλε καὶ πόλιν τὴν Καλλίον
σὺν τοῖς πέριξ ἅπασιν χωρίοις τόποις.

Ταύταις κριτοῦντος ἐμβραδύνοντος μάχαις
κατιύεται οἱ παρ' Ἀνδρονίκου λόγος

7985 πρωτέξαδέλφου, Νεστόγγου γε τοῦπίκην,
συνίστορας ἔχοντος ἄνδρας ἐντίμους,
Ἰσάκιον σύναμιον Ταρχανιώτην
καὶ Συναδηρὸν καὶ Φλαμούλιον μέγαν
ἐταιρειάρχην Μακρηνόν, ἄλλο στίφος·

7990 ὃ γνοὺς βασιλεὺς καὶ πρὸς δούς τὸν στόλον
πρὸς τὰς Ὀχυράς τὴν πόλιν ἀποτρέχει,
κἀκεῖ τὸ πρᾶγμα δούς ἐτασμίῳ καὶ κρίσει
ὑπευθύνους εὔρηκε τοὺς εἰρημένους.

καὶ Νεστόγγον μὲν σύγγονον πρωτεργάτου

7995 καὶ τὸν Μακρηνὸν ἐστέρησεν ὀμμάτων·
καθεῖρξεν ἄλλους· τὸν δ' Ἀνδρόνικον πάλιν
εἰρκτῆ παραδίδωσιν ἐν Μαγνησίᾳ,
ἀφ' ἧς ἀποδρᾶς ὄχει' εἰς τὴν Περσίδα.
ἐκ τοῦδ' ἑαυτῷ λοιπὸν ὃ στερηθήσεται

8000 φρουροὺς περιέστησε καὶ ξιφηφόρους
πρὸς φυλακὴν σώματος ἢ σωτηρίαν,
ἐλευθερίως τῆς πρὶν ἐκλελησμένος
τῆς θ' ἄπλοικῆς βιοτῆς τῆς ἀτέχρου,
ἔχων βοηθὸν καὶ συνεργὸν εἰς τόδε

8005 κοινῶν ἐννῆς καὶ βοηθὸν τοῦ βίου,

7987 Acropolita tribuit hoc cognomen Synadeno; at Ephraemius videtur Isacio dare. M. 7991 hoc cognomen v. 7751 singulari numero scribitur. M.

abducens, pro viribus atterens, (7980) urbes illorum armis capiens, quas inter Madytum et Calliupolē cum circumiectis pagis ac territoriis.

Atque in his bellis dum versatur Caesar, ab Andronico patitur insidias, (7985) patruelis filio, Nestongo dicto, qui coniuratos habuit viros nobiles, fratrem Isacium atque Tarchaniotam Synadenum et Phlamulium et Macrinum, hetaeriararcham magnum, aliosque plures. (7990) re cognita imperator, cremata classe, celeri cursu se recepit Ochyras; ubi quaestione de negotio instituta, praedictos culpae reperit affines. quare Nestongum primarii rei fratrem (7995) Macrinumque simul multavit oculis, alios inclusit; Andronicum pariter vinculis Magnesiae custodiendum tradidit, unde is elapsus abiit ad Turcas. ex illo autem tempore imperator (8000) armatis se custodibus circumsepsit ob corporis tutelam atque vitae, ommissa iam priore facilitate simplicis moris et procul suspicione. atque ad hoc etiam adiutricem habuit (8005) tori consortem et

τὴν ἀρρενωπὸν λῆμα προσκεκτημένην
ἡθὸς τε βασιλεῖον ἐν τοῖς πρακτέοις
Εἰρήνην βασιλίσσαν, εἰρήνης δότιν.

Ἄσύμφορον κρῖναντες αὐτοῖς τυγχάνειν

- 8010 ἰστᾶν Ἴταλοι πρὸς βασιλέα μάχας
συνῆλθον αὐτῷ, συμβύσεις δεδρακότες
καὶ παραδόντες ἄστν Πηγῶν εὐθέως,
ἔπειθ' ὑπεκατάντες δὲ χωρῶν ἀστέων
τῶν πρὸς νότον γε κειμένων κραταρχία,
8015 τῶν δ' αὖ πρὸς ἄρκτον πλησίον Βυζαντίδος
ἔτι κρατοῦντες σὺν Βιθυνίας τόποις.
καὶ λοιπὸν ὑπὴν ἀνακωχῆ τῆς μάχης.

Οὕτως ἐχόντων ὡς ἔφην τῶν πραγμάτων,
οἰκήτορες στέλλουσι πρὸς βασιλέα

- 8020 Ὀρεσιτιάδος λιπαροῦντας ἱκέτας,
ὡς ἂν σταλείσης στρατιᾶς τούτων πόλις
ἐλευθέρα γένοιτο χειρὸς Λατίνων.
μετὰ στρατιᾶς τοῖς προῦν πέμπει τάχος
Ἰσὴν πρωτοστράτην σὺν τῷ Καμμύτζῃ,
8025 οἱ τὴν πόλιν φθάσαντες, ἔνδον τειχέων
εὖ προσδεχθέντες, εἰσέδραμον ἀσμένως.
ἐπεὶ δὲ Θεόδωρος Ἀγγέλων γένους
σχεδὸν κατῆρχε Μακεδονίας ὅλης
τῆς γείτονος Θράκης τε σὺν τοῖς ἐν κύκλῳ,
8030 ἄνευ Ροδόπης Ἀχριδοῦ Μελενίκου
(τούτων γὰρ ἦρχε Σθλάβος ἄνομασμένος,
οὗ τὰ κατ' αὐτὸν ἔξερεῖ τάχα λόγος),

vitas subsidium, virili praeditam spiritu reginam atque regali ad res gerendas indole, Irenem, parem nomini, auctorem pacis.

Iam cum Italici cernerent inutile (8010) a se susceptum bellum contra Caesarem, pacis cum ipso foedus pepigerunt; et urbe quidem Pegis excesserunt atque aliis oppidis territoriisque, quotquot ad austrum nobis erant posita, (8015) sed borealem Byzantii viciniam retinuerunt cum Bithyniae partibus. deinceps vero quies a bellis erat.

Hoc rerum statu cives Orestiadus mittunt ad Caesarem legationem supplicem, (8020) valde rogantes ut submisso exercitu ipsorum urbem gravi Latinorum ereptam iugo libertati redderet. is ergo cum exercitu statim misit protostratorem Isem et Cammytsem, (8025) qui progressi illuc in urbem facile excepti votis penetrarunt. at Theodorus ille stirpe Angelus cunctae erat prope Macedoniae dominus finitimaeque Thraciae cum viciniis, (8030) Rhodope excepta Achride Me- lenico: namque his terris imperabat Sthlabus. nunc age res gestas,

- ἐπεὶ κατήρχεν, ἐκ Θεσσαλλίας ἄρας
 τὴν Ἀδριανοῦ καταλαμβάνει πόλιν,
 8035 καὶ τῆσδ' ὑπῆρξεν ἑγκρατῆς συμφωνία.
 ἐξηλάθη γοῦν στρατιὰ βασιλέως
 κακῶν ἀπαθῆς, καὶ τρέχει πρὸς τὴν ἴω.
 Οὕτω κατασχὼν Θεόδωρος τὴν πόλιν
 ἀεὶ παρεῖχε πράγματα τοῖς Λατίνοις,
 8040 τὰς σφῶν σκυλεύων καὶ κατατρέγων πόλεις.
 ἐπῆλθε μὲν Βιζύη Λατίνων πόλει,
 πρὸς δ' αὖ γε Βρούσει χωρίοις θ' ὑπηκόοις,
 καὶ πάντα πορθεῖ καὶ σκυλεύει τὰ πέριξ.
 ἐπιστρατεύει καὶ μέχρι Βυζαντίδος,
 8045 καὶ τοῖς Ἰταλοῖς ἐντίθησι δειλίαν.
 οὗτος πρὸς Ἀσὴν τὸν κρατοῦντα Βουλγάρων
 σπονδὰς ἔθηκε συμβάσεις τ' ἐνωμίτους.
 Ἀσὴν δ' ὑπῆρχεν οὗτος νίδς Ἀσάνη
 τοῦ Βουλγάρων ἄρξαντος ἔμπροσθεν χρόνον·
 8050 ὅστις θανόντος τῷδε τοῦ φυτοσπόρου,
 καὶ τοῦ Βορλα Βουλγάρων σχόντος κράτος,
 καθάπερ ἰστόρησε φθάσας μοι λόγος,
 φυγὰς ἀπέδρα πρὸς Σκύθας παριστρίους·
 εἶτα Σκυθικὸν Ῥωσικὸν λαβῶν στίφος,
 8055 ἐπιστρατεύσας τῷ κρατοῦντι Βορλα
 ἀνακαλεῖται τὴν πατρὸς κληρουχίαν,
 καὶ κατὰ μάχην συμπλακεῖς τοῦτον τρέπει,
 ἑλὼν τε τυφλοῖ καὶ κραταρχεῖ Βουλγάρων.
 πρὸς τόνδε τοῖνυν Ἀσάνην Ἰωάννην

Theodori labor. hic e Thessalia cum armis progrediens ad Hadriani urbem semet contulit, (8035) quam occupavit incolis faventibus. quam obrem inde expulsae regiae copiae in orientem rediere incolumes.

Sic Theodorus urbe hac potitus numquam Latinis non erat molestus, (8040) horum concursans urbes et depraedans. is Byziam quoque Latinorum urbem insedit atque Brysin pagosque subditos, cunctamque late diripuit viciniam. tandem Byzantii moenia progressus usque (8045) magnum Italicis intulit timorem. hic cum Asane Bulgarorum rege iuratum foedus amicitiae pepigit. erat hic autem Asan Asanis filius eius qui olim imperabat Bulgaris; (8050) isque excedente vita parente suo, Bulgaricumque regnum rapiente Borila, veluti nostra historia iam retro dixit, fuga trans Istrum in Scythiam evaserat. mox comitante Scythico Rossoque milite (8055) dominatori Borilae bellum inferens recuperavit patrium imperium: aemulum enim acie profligatum, captum caecavit, ipse regnum tenuit. cum hoc, ut dixi, Asane Ioanne

- 8060 ἀναξ ἑπακτὸς Θεόδωρος, ὡς ἔφηκ,
 εἰρηνικὰς θεῖς συμβάσεις μεθ' ὀρκίων
 καὶ κῆδος ἔδρα, τοῦδε παῖδα Μαρίαν
 τὴν ἐκ νοθείας προσλαβὼν νύμφην φίλην
 εἰς αὐτάδελφον τὸν Μανουὴλ ἐνόμωσ.
- 8065 μετὰ δὲ μικρὸν συμβάσεις διαλύσας
 καὶ συναλίους στρατιᾶς πλείστον στίφος
 ἐπεστράτευσε Βουλγάρων ἀρχηγέτη
 καὶ συρραγείσης ἕξ ἑκατέρων μάχης
 ἦνταν ὑπέστη Θεόδωρος ἰσχάτην,
- 8070 αὐτοῦ στρατιᾶς ἀκλειῶς λελυμένης.
 καὶ συσχεθεῖς αἰσχίστα Μυσοῖς βαρβύροις
 πρὸς Ἀσὰν αἰχμάλωτος ἀπήχθη τάλας
 μετὰ λογάδων προσγενῶν ξηριτίμων
 ἄλλον τε πολλοῦ μυριαρίθμου στίφους.
- 8075 ἀλλ' Ἀσάνης μὲν Θεόδωρον κατέχων
 πολλῆς θεραπείας τε τιμῆς ἤξιον,
 πλῆθος δ' ἄλωτων ἐκλύει πρὸς πατρίδας
 πουσὶν ἑλευθέρους τε καὶ δίχῃ φόβου
 ἐπαναδραμεῖν ἐκ φιλανθρωπίου τρόπου,
- 8080 τάχα δ' ἑαυτῷ καὶ τιθεὶς τὸ συμφέρον
 μετὰ γὰρ ἀπόλυσιν αὐτῶν εὐθέως
 μετὰ στρατιᾶς ἕξιων πρὸς τὰς πόλεις
 ἦρει τε ταύτας εὐχερῶς ἄνευ μάχης,
 καὶ τοῖς ὑπ' αὐτῶν συνέταττε φρουροῖς.
- 8085 τὴν Ἀδριανοῦ παραλαμβάνει πόλιν,
 μεθ' ἣν Διδυμότειχον ἀσφαλῆ πόλιν,

(8060) Caesareae dignitatis usurpator foedus pacificum statuit Theodorus, tum etiam affinitatem: nam Mariam iustius notham filiam iustus nuptiis germano fratri Manueli iunxit. (8065) sed enim paulo post contempto foedere, contractoque plurimo copiarum numero, Bulgaro regnatori bellum intulit. mox concurrentibus utrimque viribus extremam cladem Theodorus pertulit, (8070) eius dilapso turpiter exercitu. ipse indecore captus a Moesis barbaris infelix ad Asanem vincetus ducitur cum selectis nobilibus et praecipuis et cum ingenti vulgi multitudine. (8075) verum Asanes captum Theodorum benignitate multa et honore habuit, captivumque vulgus militum in patrias suas libero pede solutumque metu sivit reverti ob clementem suum animum; (8080) quin et fortasse ob utilitatem suam. nam post emissos vinculis captivos, statim cum proprio exercitu percurrit urbes, easque obtinuit facile et sine proelio, suaeque adiunxit ditionis oppidis. (8085) Hadrianopolim occupavit urbem, munitumque oppidum Didymotichum, deinde Thraciam

- ἔπειτα Θράκην Μακεδονίαν ὅλην,
 Βολερὸν εἶλε καὶ Ξάνθειαν καὶ Σέρρας,
 ἄστυ Πριλάπου, Πελαγονίας πλάτη
 8090 σὺν τοῖς περίξ ἄπασι χωρίοις τόποις.
 αἰρεῖ τε Πρέσπαν Δεάβολιν Ἀχρίδα,
 Ἀλβανὸν ἅπαν, Ἰλλυριῶν τὸ κλίμα,
 καὶ τῆς Βλαχίας τοὺς ὄρους κατατρέχει.
 ἔπειτ' ἐπανεζεύξε πρὸς τὴν πατρίδα,
 8095 καὶ φρουρίων μὲν τινα Ῥωμαίοις νέμει,
 ἄλλα δ' ἀφῆκεν ὕφ' ἑαυτὸν τυγχάνειν.
 ἐντεῦθεν οὖν ἔδοξεν αὐτὸς Ἀσάνης
 θανμιστὸς ἀνὴρ μακαριστὸς τοῖς ὄλοις.
 ἦν γὰρ ἀληθῶς συμπαθῆς πρῶος πάνυ·
 8100 οὐ γὰρ ἐχρῆτο καθ' ὑπηκόων φθόους,
 οὐδ' εἶχεν ὠμότητα τὴν ἐν βαρβάροις
 σύμφυτον οἷον συμπεφυκυῖαν γένει,
 ἢ Ῥωμαίκοις αἵμασιν ἐνετρέψα,
 ὡς πρὶν κρατάρχει Βουλγάρων κακοτρόπως,
 8105 ἀλλ' ἦν ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος φύσει.
 τῷ τοι ποθεινὸς Ἀύσοσιν ἦν Βουλγάροις.
 Φρουρούμενος δὲ Θεόδωρος ὡς ἔφην,
 φιλοφροσύνης τ' ἀπολαύων ἐν χρόνῳ,
 ἐπεὶ τυρεύειν μηχανὰς ἐφωράθη,
 8110 τοὺς δυμμάτων ἔσβεστο λύχνους ἐνδίκως.
 αὐτοῦ δ' ἀδελφὸς Μανουὴλ ὁ δεσπότης,
 κατὰ μάχην ὦν καὶ φυγῇ κεκρημένος,
 Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν,

cunctamque Macedoniam. Bolerum quoque cepit Xanthiam Serras
 Prilapum, latos Pelagoniae campos, (8090) cum circumiectis omnibus
 castellis. cepit et Prespam Deabolin Achrin, Albaniam cunctam,
 Illyricam provinciam. Valachiae quoque concursavit fines. postremo
 in patriam reducem tulit pedem. (8095) oppida vero partim nobis
 concessit, partim in sua retinuit potestate. ob has res gestas visus
 est Assanes vir admirandus, cunctis laudabilis: clemens vere erat mi-
 tisque admodum, (8100) nec subditorum caedibus indulgebat; neque
 saevitia barbaris ingenita stirpis velut propria hic laborabat; nec
 rursus nostro sanguine gaudebat, velut priores impii reges Bulgari,
 (8105) sed bono erat clementique ingenio, et nostris aequae ac Bulgaris
 gratissimus.

Captivus vero, ut dixi, Theodorus, et iam expertus diu benivolen-
 tiam, postea moliri fraudes deprehensus (8110) meritam poenam exae-
 catus pertulit. eius autem frater Manuel despota, praedicto e proelio

- καὶ τῆσδ' ἐκυρίευσε πραγμάτων δίχα
8115 σὺν τοῖς γε λοιποῖς ὀστέων καὶ χωρίων
 τοῖς κατὰ δύσιν ἐγκαταλελειμμένοις.
 οὗτος καλεῖσθαι δεσπότης ἤρημένος
 ἐχρήτη μᾶλλον βασιλικοῖς συμβόλοις,
 ἐν ὑπογραφαῖς διὰ κόκκινου γράφων.
8120 πρὸς ὃν τις ἀπέσκηψεν εὐστόχως μάλα,
 ὡς σοὶ προσάδειν ἀρμόδιον τυγχάνει
 σὲ τὸν βασιλέα τε δεσπότην ἅμα.
 Καὶ Σῦλάβος ἀνήρ, οὔπερ ἐμνήσθην ἄνω,
 ἐκ Βουλγάρων φύς, προσγενῆς ὢν Ἀσάνη,
8125 λαβὼν κατεῖχε φρουρίον Μελενίκου,
 καὶ τῆς Ῥοδόπης ἤρχε σὺν τοῖς φρουροῖς
 καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ χωρίοις ἀραρότως,
 καὶ δεσποτικῆς ἀξίας γε τυγχάνει
 πρὸς τοῦ κρατοῦντος Ἐρρη τῆς Κωνσταντίνου,
8130 οὗ καὶ συνήφθη τῇ θυγατρὶ τῇ νόθῳ.
 ἐνόθ' οὗτος συνεμάχει Λατίνοις,
 ἐνόθ' αὖθις Βουλγάροις τοῖς φυλέταις,
 καὶ Θεοδώρῳ τῷ Κομνηνῷ πολλάκις.
 τίνι δ' ἀπάντων οὐ συνήρχετ' εἰς λόγον,
8135 ἄλλοπρόσαλλος εὐρήμιστος τυγχάνων ;
 Τοῦ δὲ κρατοῦντος Ἰταλῶν τοῦ Ῥομπέρτου
 βλον καταστρέψαντος ἐν Βοιωτίᾳ,
 σφῶν Ἰωάννης παραλαμβάνει κράτος,
 ἕξωρος ἀνήρ, τῆς Σιών ῥῆξ τυγχάνων·
8140 ὃς καὶ μάχην ἴσθηται πρὸς βασιλέα,

fuga se subducens, Thessalonicam urbem cursu petiit, eiusque nullo resistente dominum (8115) se gessit, atque urbium ceterarum, quae ad occidentem reliquae sibi fuerant. hic cum vocari despota voluisset, regiae tamen usurpabat tesseras, rubrica utens in subscriptionibus. (8120) in quem iocatus est acute admodum nescio quis dicens "congruit vocari, ut est in psalmo, te regem et despotam."

Ille etiam Sthlabus, cuius antea memini, Bulgaris gente Asanisque affinis, (8125) insederat praesidium Melenici et Rhodopem tenebat cum castellis eiusque montis pagis dominio firmo; despota quoque acceperat dignitatem a Byzantino imperatore Henrico, (8130) cuius et notam filiam habebat coniugem. hic nunc Latinas sequebatur partes, nunc Bulgaris favebat popularibus, Comneno quoque saepe Theodoro: nemini vero firmam servabat fidem, (8135) homo desertor atque versipellis.

Iam cum Robertus Italus imperator vivendi finem in Boeotia fecisset, Byzantii sceptrum Ioannes excepit, deceptus vir, qui Sionis rex erat, (8140) atque hic nostro Caesari bellum intulit in orientem na-

- μετά γε νηῶν ἐκπεπλευκῶς εἰς ἔω
καὶ τῆς Λαμψάκου κατάρτας νεωρῶ.
πλέον δὲ μηδὲν δεδρακῶς ὑποστρέφει·
ὁ γὰρ βασιλεὺς Ἀυσόνων Ἰωάννης
8145 γενναῖος ἀντίμαχος ἦν ἀντιστάτης,
εἰ καὶ καθυπέστρεψεν ἄρτι τῆς μάχης
τῆς πρὸς Καίσαρα Γαβυλᾶν ἀποστάτην,
εἰ καὶ τριήρεις καὶ δυνάμεις αὖ πάλιν
Παλαιολόγω παραδούς Ἀνδρονίκω,
8150 ὃν εἶχε δομέστικον μέγαν τῷ τότε,
πρὸς τὴν Ῥόδον πέπομφε κατ' ἀποστάτου.
ἀλλ' οὖν μετρίους παραλαβὼν ὀπλίτας
ὄπλοις ἀπέϊργεν ἐκδρομὰς τοῖς Λατίνοις.
καὶ τὰ κατὰ μάχην δὲ τὴν ἀποστάτου
8155 αἴσιον ἔσχε Παλαιολόγω πέρας,
καὶ κατὰ νοῦν τείνοντα τοῦ βασιλέως.
Τοῦ Λατινάρχου δ' ἐκλειοιπότης βίον
κληροῦχος ἀρχῆς Βαλδουῖνος γίνεται,
ἤπιος ἀνὴρ, σωφρονικός, χαρίεις.
8160 Ἄναξ δὲ τιθεὶς τοῖς ὑπηκόοις σθένος
καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἄστεσι καὶ χωρίοις
εἰρηρικὴν σύναρσιν εἶτε καὶ πλάτος,
ἐναντίοις δὲ συστολὴν καὶ δειλίαν,
κῆδός τε κατήλλαξε μνηστείαν θ' ἄμα
8165 πρὸς τὸν κρατοῦντα Βουλγάρων τὸν Ἀσάνην,
καὶ πιστὰ συντέθεικεν ὄρκια πάλιν,
σπονδὰς ἐνωμότους καὶ συμφωνίας,

8167 τε καὶ?

vibus directis atque occupato Lampsaci navali. verum nil ultra aggressus retro cessit. Ioannes enim imperator noster (8145) validus erat obex et adversarius. qui quamquam bello vix perfunctus fuerat adversus Gabalam Caesarem rebellem, et quamquam naves etiam cum militibus Andronico traditas Palaeologo, (8150) qui magnus illi tunc erat domesticus, rebellis causa Rhodum amandaverat, attamen paucis stipatus militibus armis Latinas incursiones reppulit. insuper pugnam adversus rebellem (8155) prospero eventu gessit. Palaeologus et ex sententia Caesaris Ioannis. Imperatore Latinorum mortuo heres imperium Baldwinus adiit, vir mitis ac modestus et gratosus.

(8160) At Caesar noster subditorum auctis viribus, et securae pacis munere per cuncta imperii oppida florente, perterrefactis hostibus et repressis, affinitatem quoque quaesitis nuptiis (8165) cum Bulgarum rege Asane iunxit, iurataque fidem rursus obtulit et firmas ani-

- ὡς, εἰ παρείκοι, συγκροτοῖτο προσφόρως
καὶ συμμαχοῖτο πρὸς μάχας ἐναντίων,
8170 καὶ πάλιν εἰ δέοιτο, χειρὸς Ἀδσόνων,
καταπολανοὶ Βουλγάρων ἀρχηγέτης.
τούτων πραχθέντων ὕπερ εἰρήκειν τρόπον,
συνέρχεται δὴ πρὸς πόλιν τὴν Καλλίου
μετὰ συνεύνου καὶ θυγατρὸς Ἑλένης
8175 Ἀσὴν βασιλεῖ καὶ βασιλίδι τότε,
καὶ συντελοῦσι συνάφειαν νείων,
Θεοδώρου Λάσκιρι συνζευγμένον
Ἀσὴν θυγατρὶ κατὰ νόμους Ἑλένης.
ἐπευλόγει δὲ τοὺς γάμους ἀρχιδύτης
8180 θεῖος Γερμανός, συμπαρῶν τελουμένοις,
τῷ τηρικαῦτα ποιμενάρχης Τρινόβου,
τῷ Βουλγαρίας ὑποκείμενος θρόνῳ.
οὐκ οἶδ' ὅπως κέκριτο συνόδου κρίσει
θεσπίσματι τε τοῦ κρατοῦντος Ἀδσόνων
8185 τιμὴν πατριάρχου γε καὶ κλῆσιν ἔχειν,
κῆδους τινόντων τῶν κρατούντων οἱ χύριν.
ἐπεὶ δ' ἐπεπλήρωτο τὰ κατὰ γάμους,
βασιλὶς Εἰρήνη μὲν ἅμα νυμφίοις
οἴκαδ' ἀπῆει κατὰ τοὺς ἑὸν τόπους,
8190 πρὸς Μοσίαν δ' αὖ ἡ βασιλὶς Βουλγάρων
δυσὶ δ' ἀνάκτων σὺν δυνάμεσι πάλιν
Μακεδονίαν κατέδραμε καὶ Θράκην,

8182 rectius Acropolita ait *Κωνσταντινουπόλεως*. neque certe Ioannes Graecus Imperator decretum condidisset de episcoporum Bulgarorum inter se praerogativis. M.

citiae condiciones, ut si utilem operam conferret sibi Bulgarus et bellorum socius fieret, (8170) idem vicissim, si Romano auxilio forte indigeret, frustra non requireret. his quemadmodum dixi constitutis, profectus est Asanes Calliopolim cum tori socia filiaeque Helena (8175) ad Caesarem reginamque praesentem ibi, et liberorum celebrarunt nuptias: Asanis enim filia datur Helena Lascari Theodoro in matrimonium; benedixitque nuptiis patriarcha (8180) rei gestae praesens Germanus venerabilis. tempore illo Ternobi archipraesul, metropolitae Bulgaro antea subditus, patriarchalem titulum obtinuit nescio quo sacrae synodi iudicio (8185) decretoque simul nostri Caesaris, qui affinitati tribuit hanc regiam gratiam. post celebratos nuptiarum ritus regina Irene cum novitibus sponsis in orientem redux domum petiit, (8190) et Bulgara regina in Moesiam rediit. at reges ambo stipati exercitibus Thraciam Macedoniamque percurrerant, et Latina castella urbesque captas absque

- καὶ Λατινικὰ χωρία τε καὶ πόλεις
αὐτοῖς διεῖλον καὶ κατέσχον ἀμάχως. †
- 8195 τὰ Μάδυτα μὲν καὶ Χερρονήσου πλάκα,
πόλιν Καλλίου σὺν ὄρει τε τοῦ Γάγου
μάχη παρεστήσατο προφθὰς ὁ κράτωρ,
οὗ καὶ πόλιν ἔκτισε πρὸς πόδας ὄρους·
ἀρχῆς δ' ὄρους ἔπηξεν ἄχρι Μαρτίτζης.
- 8200 τὰ δ' αὖ κατ' ἄρκτον προσενευκότα μέρη
κληρουχίαν εἴληφε Βουλγάρων ἄναξ.
καὶ μέγρι δ' αὐτῶν τειχεῶν Βυζαντίδος
ἄνακτες ἄμφω προσπελάζουσιν ὄπλοις,
καὶ ποίαν οἶαν ἐντιθοῦσι Λατίνοις.
- 8205 ἐκάτερος δ' ἔπειτα τῶν βασιλέων
χειμῶνος ὑπέστρεψεν εἰς κραταρχίαν.
Ὁ μὲν γε Θεόδωρος ἄνακτος γόνος,
ἄνηβος ὣν τις καὶ νεώτατος φύσει,
εἰ καὶ συνῆι μηδαμῶς γε τῇ κόρη,
- 8210 πλὴν ἀλλ' ἀνήκτο σὺν Ἑλένη σὺζύγω
πρὸς βασιλίδος εὐμενῶς φιλοφρόνως.
μεταμεληθεῖς δ', ὡς ἐνῆν ἀπεικάσαι,
ἐφ' οἷς Ἄσαν δέδρακε πρὸς βασιλέα,
στεύλας πρὸς αὐτὸν ἐκλιπαρεῖ σὺν δόλω
- 8215 αὐτῷ σταλῆναι τὴν φίλην θυγατέρα
πρόσρησεῖός τε καὶ φίλης θεῆας χάριν
ἐν Ἀδριανοῦ τῇ πόλει σκηνομένῳ
μετὰ στρατιᾶς καὶ συνένου φιλιότης,

8195 τὰ Μάδυτα] hoc nomen v. 7981 effertur singulari numero. M.

labore bellico dividebant. (8195) Madyta quidem et tractum Chersonesi, Ganum etiam montem et Calliopolim antea noster bello Caesar ceperat, oppidum quoque ad montis pedem struxerat, finesque imperii protulit Maritzam usque. (8200) verum regiones reliquas ad Boreasitas rex Bulgarorum sibi vindicavit. quin adeo Byzantina usque ad moenia cum armis ambo reges appropinquarant, incutientes mirum Latinis metum. (8205) verum instante hieme rex uterque in suum reversus est deinde imperium.

Iam Theodorus imperatoris filius, impubes adhuc teneraque aetate, quamquam puellae nondum idoneus erat, (8210) diversabatur tamen cum sponsa Helena apud reginam matrem amantissimam. sed enim Asan, ut credere par erat, gestae cum nostro Caesare rei paenitens, misso legato precibus fallacibus (8215) ad se reduci petiit filiam suam, ut eius alloquio et visu frueretur, quoad versaretur in Hadriani urbe

- μετὰ δ' ἐπανήκειν γε πρὸς τὸν γαμέτην.
 8220 σταλεῖσαν οὐκοῦν προσλαβὼν φυτοσπόρος
 οὐκ οὖν μεθῆκε καὶ δακρύουσαν μάλα
 ἐπαναδραμεῖν, ὡς ἐπόσχεσις, πάλιν·
 ἀλλὰ σὺν αὐτῇ πρὸς Μυσοὺς ἀποτρέχει,
 μεθεὶς ὀπαδοὺς ἶναι παλινδρομοῦς.
 8225 Ἔϊτα Σκυθικὸν μυριάριθμον σίτφος
 Ἴστρον περῶσαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις,
 ἄκοντος Ἀσάν, δι' Αἴμου καὶ Ῥοδόπης
 χυδὴν ἐπῆλθε Μακεδονίας τόποις,
 καὶ τήνδ' ἔλιψαντο σὺν πάσῃ Θρακίῃ,
 8230 εἰς Αἴνον αὐτὴν πεφθακότες τὴν πόλιν
 καὶ τὰ πρὸς ἐσπέραν γε νέοντα μέρη·
 ὧν οἱ μὲν εἶχον τὰς νομὰς ἐλευθέρως
 κατὰ ποταμὸν Ἐβρον ὠνομασμένον,
 ὃς ἐκβολὰς τίθεισιν εἰς Ἀμφιτρίτην·
 8235 οἱ δ' αὖ ἐνηυλίζοντο τοῦδε χωροῖς
 κὰν τοῖς πεδίοις καὶ τόποις παραλίοις,
 ἐφ' ὧν ἐδήρουν ἐσκύλευον τὰ πέριξ,
 αἰροῦντες ἄστη, πυρπολοῦντες χωρῖα,
 καὶ πάντα δρωῦντες Σκυθικὴν ἐρημίαν.
 8240 τοὺς δ' αἰχμαλώτους εἰς πόλεις τὰς Ἀυσόνων
 πωλοῦντες ἤγον ἀργύρου καὶ χρυσίου.
 τὸ δ' Ἰταλῶν ἔσπονδον ἀναιδῆς γένος,
 κατ' Ἀυσόνων μῆνιν τε καὶ χόλον τρέφον

8233 κατὰ] καὶ V εὔρον V 8237 ἀφ' ?

coniuge cum dilecta et cum exercitu, ad sponsum suum postea reversuram. (8220) igitur missam filiam parens perfidus haud iam remisit, lacrimantem licet, neque promissum reditum concessit; verum cum ipsa abiit in Moesiam; comites tantum retro iussit cedere.

(8225) Mox infinita Scytharum multitudo Istro traiecto cum feminis ac liberis, invito Asane, per Aemum atque Rhodopen effusa est in agrum Macedoniae, cum universa Thracia hunc depopulans; (8230) Aemumque usque pervenerunt urbem atque ad occiduas item partes Scythae. quorum alii liberis vagabantur tribubus qua se flumen Hebrus in mare exonerat; alii occupatis villulis utrimque (8235) in huius ora stationem fixerant, et per planitiem locaque maritima; unde ruentes praedis indulgebant urbes capiendo, pagos exurendo, Scythica ubique facta solitudine. (8240) denique captivam turbam in Graecis urbibus hastae suppositam pecunia commutabant. at Italorum impudens gens foedifraga, ingenti adversus nostros ira exaestuans ob inflictas a Cae-

- ἐφ' οἷς κακῶς πέπονθεν ἐκ βασιλέως,
 8245 συνῆλθεν Ἀσάν καὶ Σκυθαῖς εἰς συμβάσεις,
 καὶ σὺν στρατιᾷ Σκυθικῇ καὶ Βουλγάρων
 ἐπ' αὐτὸν ὁρμῆ τὸν κρατάρχην Ἀσόνων.
 ὡς δ' ἦγον ἐνθ' ἔρυμα Τζουρουλοῦ πέλει,
 περιλαβόντες μηχαναῖς πάσαις τόδε
 8250 μάχην ἐπ' αὐτὸ καρτερὰν συνεκρότουσιν,
 τόξοις λίθοις βάλλοντες ἐξ ἑναντίας,
 καὶ μηχαναῖς τύπτοντες αὐτοῦ τὰς βάρεις,
 καὶ πάντα δρωῖντες ὥστε πορθῆσαι τόδε.
 ἀλλ' ἦσαν αὐτοῖς μηχαναὶ τόξα βέλη
 8255 ἔωλα πάντα καὶ σαφῆς ληρωδία·
 ὁ γὰρ ἔσω φρούραρχος ἢ στρατηγέτης
 Νικηφόρος κλήσει τε καὶ τρόποις πλέον,
 Ταρχανιωτῶν ἐκ γένους κατηγμένος,
 ὁ τοῦ μεγάλου δομestικου νυμφίος,
 8260 Παλαιολόγων ἐκ φυλῆς Ἀνδρονίκου,
 εἰς πρωτόπαιδα Μαρίαν θυγατέρα,
 τῆς βασιλείου τραπέζης ὑπηρέτης,
 μετὰ δὲ δομestικός ὄφθεις τις μέγας,
 ἀνδρείος ἀνὴρ συνετὸς καὶ γεννάδας,
 8265 Θεοῦ θεράπων νουνεχῆς θ' ὑπηρέτης,
 ταῖς εὐτυχίαις καὶ στρατηγίαις μέγας·
 ὅς ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἀναδούμενος νίκαις
 στερρός τις ἀντίμαχος ἦν ἀντιστάταις,
 ἀποτρέπων φάλαγγας αὐτῶν εὐψύχως
 8270 Θεοῦ σθένει τε καὶ στρατηγίας τέχνῃ.

sare clades varias, (8245) cum Scythis et Asane foedus pepigit, et sic cum armis Scythicis et Bulgaricis contra Romanum Caesarem commovit bellum. ergo accesserunt ad Tzuruli arcem, atque hanc machinis undique cinctam (8250) summis oppugnabant connisi viribus, iaculis ex adverso saxisque iactis; atque tormentis muros suffodientes nihil excidio idoneum omittebant. verum omnes machinae arcus tela (8255) in irritum lasumque recidebant. erat enim arcis praeses duxque belli Nicephorus et nomine et factis victor, Tarchaniotarum genitus familia, qui domesticus magni gener erat, (8260) Andronici gente Palaeologi, cuius maiorem filiam Mariam duxerat. idem et regiae mensae pincerna erat; mox et magnus domesticus fuit creatus, vir sane fortis prudens et magnanimus, (8265) admodum religiosus dei famulus, fortuna et rebus bellicis praeclarus. hic ob relatas nobiles victorias hostibus erat firmus adversarius, quorum phalanges repellebat fortiter, (8270) divino auxilio fretus et arte bellica.

- Οὕτως ἐχόντων ὡς ἔφη τῶν πραγμάτων,
 Ἀσὸν τὸλυπεύοντι τὰ κατὰ μάχην
 ἀγγέλλεται μῆνυμα μεστὸν πικρίας,
 ὡς σύζυγός τε καὶ σὺν αὐτῇ παιδίον
 8275 καὶ Τρινόβου πρόεδρος αὐτίκα μάλα
 τεθνήσκειν ἤδη, τὸν βίον λελοιπότες.
 ὡς οὖν ταῦτ' ἠνώτιστο, λύσας τὴν μάχην
 εὐθὺς ἐπανέβη πρὸς τὴν Μυσίαν,
 πυρὶ παραδοὺς τειχέων καθαιρέσεις.
 8280 μόνον δὲ φῦλον Ἰταλῶν λελειμμένον,
 καὶ τοῦτ' ἐπανέβη πρὸς Βυζαντίδα,
 ἄστυ λελοιπὸς ἀσινὲς βλάβης δίχα.
 Ἀσὸν δὲ συνεὶς συμφορᾶς τὴν αἰτίαν,
 ὡς ἔκτισις πέφυκε τῆς ἐφορκίας,
 8285 πρεσβεύεται τάχιστα πρὸς βασιλέα,
 ἀνανεῶν κῆδός τε καὶ συμβιβάσεις,
 ἃ δέδρακε πρὶν, ἠθέτησε δ' ὑστέρω.
 ὃ δ' ἀσμένως ἤκουσε πρεσβείας λόγους,
 καὶ σπένδεται δὴ συγγινώσκει τ' αὖ μάλα
 8290 μετανοοῦντι Βουλγάρων ἀρχηγέτη
 ἐφ' οἷς κακῶς ἔπραξεν ὄρκους συγγέας·
 ὅς λοιπὸν ἐκπέπομφε καὶ θυγατέρα,
 καὶ συμβιβάσεις ἐμπεδοῖ καὶ φιλίαν.
 καὶ πάλιν Ἀδσόνων τε Βουλγάρων μέσον
 8295 ὑπῆρχεν εἰρήνης καὶ φιλίας κλέος.
 Ἐξαπορηθεὶς τοῖς ὄλοις Βαλδουῖνος

8295 τε καὶ V

Ecce autem rebus ita se habentibus Asani, ut dixi, ad bellum incumbenti nuntius venit plenus amaritiae uxorem simul eius ac filiolum (8275) atque archipraesulem Ternobi repente vitam cum morte nuper commutasse. quibus ille auditis, omisso bello, statim in Moesiam maturavit reditum, ipse consumptis bellicis tormentis. (8280) tunc et Latina derelicta phalanx Byzantium sibi redeundum censuit, et sic Tzurulus perstitit incolumis. tunc vero Asanes infortunium suum iustae periiurii poenam esse intelligens, (8285) protinus misit ad Caesarem legatos pacem instaurans et affinitatem, quam olim is compositam mox resciderat. Caesar libenter legationem audiit foedusque renovavit, et veniam obtulit (8290) resipiscenti Bulgarorum regi de violato fidei iuratae iure; qui mox et filiam remisit ad sponsum, et confirmavit foedus amicitiae. atque ita rursus inter nos ac Bulgaros (8295) benivolentiae ac pacis munus floruit.

At Balduinus rebus suis desperans, propterea quod in urbe Cpoli

- ὡς συναλαθεῖς εἰς πόλιν πανταχόθεν
 πρὸς τοῦ κρατοῦντος Ἀώσωνων Ἰωάννου,
 πρὸς ῥῆγα Φράγγων ἐν τριήρεσι πλέει,
 8300 καὶ συμμαχικὸν προσλαβὼν πλεῖστον μάλα,
 καὶ διοδεύσας Γαλλίας Ἰταλίαν,
 εἰς Παιόνων ἔφθασε λιπαρὰν χθόνα·
 ἀφ' οὗ περάσας τὸν βαθυδίνην Ἴστρον
 προσέσχε Μυσῶν τοῖς ἀποκρήμνοις τόποις,
 8305 οἳ καὶ παρέσχον δίοδον τοῖς Λατίνοις,
 τὰς πρὸς κρατοῦντα σπονδὰς ἤθετηκότες.
 εἶλον δ' Ἰταλοὶ καὶ Τζουρουλὸν τῷ τότε,
 Σκύθας ἔχοντες συμμάχους παριστρίους,
 τοῦ Πετραλίφα πρὸς φυλακὴν φρουρίου
 8310 ἔντοσθεν ὄντος, εὐγενοῦς στρατηγέτου.
 Ἄναξ δ' ἐπελθὼν Νικομηθείας τόποις
 δι' ἡεροχέρσου στρατιᾶς ῥωμαλέας·
 Λακιβύζης φρούριον εἶλε τῇ μάχῃ,
 ἔρυμά τ' ἄλλ' ᾧ κλησὶς Νικητιάτου,
 8315 καὶ λείαν ἀπήλασε, πλήθος λαφύρων.
 πέπονθε δ' ἄλλως ἐν στόλῳ δυστυχίαν·
 τοῦ γὰρ Κομποφρὲ Μανουῆλ κεκλημένου,
 ἀνδρὸς στρατηγοῦ, δεξιῶ ναναρχίαν,
 ὄντος στολάρχου τὸ πρὶν εὐτύχει στόλος·
 8320 ὡς δ' Ἰαφρὲ ναύαρχος ἐκ βασιλέως
 ἀντικαταστάς Ἰταλοῖς σενεπλάκη,
 ἦρταν ὑπέσχε παρὰ τούτων ἐσχάτην,
 τρεῖςκαίδεκα ναῦς ἀποβαλὼν ἐν μάχῃ.

prorsus conclusus esset a nostro Caesare, adnavigavit ad Francorum regem, (8300) a quo permagnis instructus auxiliis permeatisque Gallis atque Italia ad Paeonum pervenit pingue solum; ubi traiecto maximo Danubio accessit ad montanas Moesorum sedes, (8305) qui transitum Latinis concesserunt contra promissas Caesari condiciones. tunc Tzurulum quoque ceperunt Itali auxiliantibus Scythis Istri accolis, quanquam illius arcis custodia tradita (8310) nobili duci Petraliphae fuerat.

Nicomediensem Caesar invadens agrum, forti ac potente stipatus exercitu, vi superavit Dacibyzae castellum aliamque arcem dictam Nicetiatiae, (8315) magnamque praedae copiam inde abegit. verum accepit mari detrimentum. quoad enim Manuel Contophreus, dux sapiens et rei nauticae peritus, navarchus praefuit, classis bene habuit: (8320) sed postquam id officium obtinuit Iaphreus a Caesare, et cum Italis pugnam iniit, summam ab his perpeussus cladem est, in proelio amissis tredecim navigiis.

Ταῦτα μὲν οὖν ἔσχηκε τόνδε τὸν τράπον·

- 8325 ὁ δ' Ἀσάνης ἔστειρε συμβάσεις τέως,
εἰ μὴ καθαρῶς, ἀλλὰ τὸ πλεόν μέρος.
τούτῳ θανούσης ὡς ἔφην τῆς συζύγου
τῆς ἔξ Οὐγγρίας, πρὸς γάμους γε δευτέρους
ἠγάγετ' ἀθέσμως τε καὶ παρανόμως
- 8330 τὴν Θεοδώρου παῖδα Κομνηναγγέλον,
ὃν φωτὸς ἐστέρησε τὸ πρὶν ὀμμάτων,
κλῆσιν Εἰρήνην, ἀγαθὴν ὄψιν πάνν,
μὴ κασιγνήτου κῆδος ἐν νῦν λαμβάνων.
παίδων δ' ὑπῆρχε τετρακτὸς Θεοδώρω,
- 8335 Ἰωάννης τε Δημήτριος σὺν Ἄννῃ,
Εἰρήνη τ' αὖ, σύνευνος Ἀσάν Βουλγάρου,
ἣ καιδύς οἱ τρεῖς ἀποτέξασα φθάνει,
Μιχαὴλ Μαρίαν τε καὶ Θεοδώραν.
εἰρκτῆς δὲ δεσμῶν ἐκλυθεῖς κήδους χάριν
- 8340 ὁ μνημονευθεὶς Θεόδωρος πολλάκις
Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν·
μετὰ φενάκης δ' ἐπτελῶν τε ῥακίων
εἴσω παρελθὼν τῆσδε λαθῶν τειχέων
συνιστόρων σθένει τε καὶ συνεργίᾳ
- 8345 δεσμοῖ τ' ἀδελφόν, ἐν κεφαλαίῳ φάναι,
καὶ τὸ πρὶν ἀνέλληψε τῆς χώρας κράτος.
εἶτ' Ἰωάννην νύκων φίλων ἕνα
τοῖς βασιλικοῖς ὠραῖσας συμβόλοις,
πρὸς δ' αὖ καλεῖσθαι Θεσπίσας βασιλεία,

8333 recole v. 8062.

Atque hic fuit praedictae eventus rei. (8325) Asanes autem in foedere manebat, etsi non prorsus, attamen ex parte. is defuncta sibi, ut supra diximus, Ungarica consorte, secundis nuptiis duxit uxorem contra ius canonicum (8330) Theodori filiam Comnenangeli, quem ipse olim oculis orbaverat, nomine Irenem, adspectu formosissimam, fratris affinitatem haud reveritus. erant huic Theodoro quattuor liberi, (8335) Ioannes et Demetrius atque Anna, denique Irene uxor Asanis Bulgari, quae apud ipsum peperit tres liberos, Michaellem Mariam et Theodoram. carcere porro emissus ob istas nuptias (8340) Theodorus ille, de quo saepe diximus, Thessalonicam venit haud absque dolo: nam cum galero pannosaque veste clam intra moenia oppidi receptus, coniuratorum conspiratis viribus (8345) fratrem, ut dicam breviter, in vincula coniecit, pristinum ipse dominatum recipit. mox unum e suis liberis Ioannem insignibus ornari regis voluit, atque hunc regem appellari iussit;

- 8350 αὐτὸς διεῖπε πραγμάτων τὰς φροντίδας.
τὸν σύγγονον δὲ πρὸς πόλιν τὴν Ἀττάλου
ἐπεμψεν ἐξόριστον, αὐτοῦ δ' εὐνέτιν
Ἰσὴν πατρὶ πέπομφεν. ἀστάτου τύχης.
ἀλλὰ Μανουὴλ ἀπάρας ἔξ Ἀττάλου
- 8355 πρὸς τὸν χαριτώνημον ἄνακτα τρέχει,
καὶ τοῦδε τυχῶν εὐμενοῦς γε προστάτου,
φιλοφρονηθεὶς δ' ἱκανῶς ὥσπερ δέον,
χρήματα λαβὼν καὶ τριήρεις ἔξ ἄλλιν,
δι' ὧν κατασχεῖν ἠδυνήθη τὸν τόπον,
- 8360 πρὸς τὰ Βλαχίας ἐξαπεστάλη μέρος.
καὶ καταλαβὼν Δημητριάδος τόπον,
στράτευμα ἱκανὸν ἐν βραχεῖ συναλίσας,
ἄρχει Φαρσάλων Πλαταμῆνος Λαρίσσης·
εἶτα συνῆλθε τοῖν δυοῖν ὁμαιμόνοισι,
- 8365 πηρῶ Θεοδώρῳ τε καὶ Κωνσταντίνῳ.
καὶ τοῖσδε πεισθεὶς ἀμελεῖ τῶν ὀρκίων
ἔκων ἄκων, ὡς φασί, καὶ συγκειμένων
τῶν πρὸς κρατάρχην Ἀδσόνων Ἰωάννην,
ἐσπέισατο σφίσι δὲ καὶ συνεκράθη.
- 8370 μετ' οὐ πολὺ θνήσκων δὲ Μανουὴλ ὅδε
ἐχρητο πολλῶ καὶ πικρῶ μεταμέλω
παραβασίας ὀρκίων φρικαλέων.
*Λεῖπει δὲ βίον καὶ βασιλὶς Εἰρήνην,
καὶ πρὸς μονὰς βέβηκε τὰς οὐρανίους,*
- 8375 γυνὴ φιλοικτος, ἀρχικὴ, σώφρων, ξένη,
χάρισι πολλῶν ἀγαθῶν κοσμουμένη.

(8350) ipse suscepit rei publicae curam. porro germanum exsulem ad urbem Attali expulit, eiusque coniugem remisit, o fortunae inconstantiam! ad patrem Asanem. ceteroqui Manuel profectus Pergamo (8355) ad Caesarem Ioannem supplex venit, eiusque nactus piam patrociniū atque, ut par erat, peramanter habitus, pecunia instructus itemque sex trirēmidibus, quibus ad terram posset tuto exscendere, (8360) ad Valachiae oras direxit cursum. cumque appulisset naves Demetriadem, contractis brevi copiis occupavit Pharsala Platamonem et Larissam. mox in colloquium venit cum duobus (8365) fratribus, Theodoro caeco et Constantino; quibus obtemperans iusiurandum violat, volens nolens, ut ait proverbium, quod nuper nostro Caesari praestiterat; et cum germanis societatem iniit. (8370) sed enim paulo post hic Manuel moriens amaram prae se tulit paenitentiam ob violatam fidei religionem.

Regina quoque Irene vita excessit atque ad caelestes transiit stationes, (8375) misericors, pudica, imperio digna, mirabilis et affluens virtute mulier.

- Μετὰ βραχὺ δὲ καὶ κρατάρχης Βουλγάρων
 ἀνθρώπινον λλοποεν Ἀσάνης βλον,
 ἦπιος ἀνὴρ καὶ φιλοικτιρμων φύσει,
 8380 ἄριστος ὀφθαίς παρὰ Μυσοῖς βαρβάρους,
 εὐεργετικὸς Αὔσοσι καὶ φυλέταις,
 πᾶσιν ἐπαρκῶν τὰς σιτήσεις ἀφθόνους,
 μερίδα καὶ μέλλοντι προσνέμων βίω.
 τούτου τελευτήσαντος ἀρχὴν Βουλγάρων
 8385 παῖς Καλλιμάνος παραλαβὼν κατέχει,
 ὃν βασιλὶς ἔτικτεν αὐτῷ Μαρία,
 ἐκ Παιόνων ἔχουσα σειρὰν τοῦ γένους.
 ὑπῆρχεν αὐτῷ καὶ σύναιμος ἡ Θάμιαρ,
 ἐκ δ' Ἀγγελίνης Εἰρήνης Ἀσὰν ἔφν
 8390 Ἄννα Μιχαὴλ καὶ σὺν αὐτοῖς Μαρία.
 Καλλιμάνος γοῦν κράτος ἀνεῳσμένους
 τὰς πρὸς κρατάρχην ἐμπεδοῖ συμβιβάσεις,
 καὶ πάλιν εἰρήνη τις ἦν ἐν τῷ μέσῳ.
 πηρὸς δὲ Θεόδωρος σὺν Ἰωάννῃ
 8395 Θεσσαλονίκης ἐκράτει καὶ τῶν πέριξ·
 μεθ' οὓς ὑπῆρχε δεσπότης Κωνσταντίνος
 πηροῦ σύναιμος καὶ Μιχαὴλ ἔγγονος,
 Μυσῶν κραταρχῶν Μανουήλ τε τοῦ λάχουος.
 Οὕτως ἐχόντων πραγμάτων Ἰωάννης,
 8400 στρατηγετῶν κράτιστος, ἀνάκτων κλέος,
 βουλευέται δὴ καθελεῖν Ἰωάννην
 τῆς βασιλικῆς ἀξίας καὶ τοῦ θρόνου,
 ὡς τήνδε κατέχοντα μαλ' ἀναξίως.

Paulo post etiam Bulgarorum dominus deseruit mortalem Asanes vitam, vir clemens et misericors natura, (8380) optimus sine dubio inter Moesos barbaros, beneficus in nostros et cives suos, cunctis dilargiens vitae subsidia, partem repopens futuro saeculo. hoc vita functo, regnum Bulgarorum (8385) ipsius filius excepit Callimanus, quem ex regina susceperat Maria, genus de populo Paeonum trahente. erat huic etiam Thamar germana soror. Irene verò peperit Angelonyma (8390) Asani Michaelē Mariam Annam. iamvero Callimanus imperio adito cum nostro Caesare foedus renovavit; eratque rursus pax ambobus populis. Theodoros autem caecus cum Ioanne (8395) Thessalonicam cum locis finitimis regebat, et sub illis caeci frater despota Constantinus, et Michael Manuelis nepos partem Moesiae.

Hoc rei publicae statu Caesar noster, (8400) optimus imperator et gloria regum, Ioannem illum Thessalonicensem imperatorio statuit detrahere gradu, quem iste nullo possidebat iure. quare in orientem pru-

- ὅθεν παρ' ἀπτόν ἐσκαλεῖται καθ' ἑω
 8405 τὸν Ἰωάννου Θεόδωρον πατέρα
 ἀναξ φρενήρης, καὶ τιμᾷ φιλοφρόνως
 εἶτα δυνάμεις Ῥωμαϊκὰς Σκυθίδας,
 ἃς εἶχε κληρὸν ἰδιαιτάτον δρούσας,
 εἰ συναδροῖσας ἐκοτρατεύει προφρόνως
 8410 καὶ Ἰωάννου διὰ Μακεδονίας.
 Χριστοῦ πόλιν οὖν παραμείψας Στρυμόνα,
 προσέσχε φρουρίῳ γε τῷ τῆς Πεντίνης,
 πάμπαν ἐρήμῳ τῶν συνοικούντων ἔσω,
 ὑποδρασάντων τῶν φυλάκων ἐκ φόβου·
 8415 ὁ καὶ λαβῶν φίλακας ἔνδον εἰσάγει.
 ἔπειτ' ἐκείθεν σὺν στρατῷ καὶ δυνάμει
 ἐφίσταται τάχιστα Θεσσαλονίκῃ·
 ἧς τειχέων ἄγγιστα πηγνύει γέρων
 σκηρὰς βασιλείους τε καὶ πυντευχίας,
 8420 παρὰ δ' ἐαυτῷ τῶν στρατευμάτων σῆφος,
 ἃ πάντ' ἐδήσον ἐκδρομαῖς κεχρημένα,
 ληλατοῦντα τὰ πρόσοικα χωρία.
 Σκύθαι δὲ μᾶλλον ἠφάνιζον πλειόντως,
 συχνῶς ἐπιόντες γε πάντα τὰ πέριξ
 8425 καὶ ταῦτα δρωῶντες Σκυθικὴν ἐρημίαν.
 ὁ δ' αὖ στόλος πύραυλα κατεπυρπόλει,
 οὗ περ στολάρχης Κοντοφρέ τις γεννάδας.
 εἶποντο τῷδε βασιλεῖ στρατηγέται
 ἄνδρες λογάδες ἀρεῖχοι γεννάδαι,
 8430 ἄριστος Ἀνδρόνικος ἐν στρατηγίας,

8421 ἐκδρομῆς. V

dente consilio (8405) Ioannis patrem Theodorum vocat, atque benivolis excipit officiis. deinde copiis propriis atque Scythicis, quarum selectam manum sibi adsciverat, egregie comparatis in Macedoniam (8410) contra Ioannem pergebat alacriter; praetervectusque Strymona et Christopholia ad Rhentinae castellum castra transtulit, quod sane offendit incolis desertum, dilapsis prae metu custodiibus; (8415) ipse occupatam munit praesidio. illinc deinde cum potente exercitu Thessalonicam prope contendit, et prope moenia fixit tabernacula Caesar cum omni bellico apparatu: (8420) cuius dispersi copiarum manipuli omne vastabant late territorium, praedam agentes proximis e villis. praecipue vero Scythiae molesti erant, cum perpetuis per agrum incursionibus (8425) Scythicam facerent ubique solitudinem. interim classis litora infestabat, cuius navarchus fortis Contophreus erat. Caesaris castra sequebantur duces viri praecipui strenni mavortii, (8430) Andronicus inclytus Palaeologus,

- Παλατολόγος ἐν δομειστικοῖς μέγας,
 πρωτοβεστιάριος Ραοὺλ τοῦ πύκλῃ,
 Τορνίκης Δημήτριος ἀγαθὸς φύσει,
 πράγματα κοινὰ φροντίδας τ' αὖ ἀνέχων*
 8435 *Ταρχανειωτῶν ἐκ γένους Νικηφόρος,
 πρωτοσεβαστὸς Κοκτοστέφανος πάλιν,
 καὶ Πετραλίφας χαρτουλάριος μέγας
 μετὰ γε πολλῶν ἐδκλεῶν βουλευφόρων.
 ἀμφιπονουμένων δὲ τῆδε ταγμάτων*
 8440 *Ἀφίκτό τι μήνυμα πρὸς βασιλέα,
 ὡς Ταχαρίων ἔθνος ὠνομασμένον
 Τούρκοις συνελθὸν ἐκνικῆ σφᾶς ἐν μάχῃ.
 ταῦτ' ἐμβραδύνειν μὴ δυνάμενος κράτωρ,
 ἀφείς τὸ πορθεῖν, ἀφορᾷ πρὸς συμβάσεις,*
 8445 *πρόσβιν μεσιτεύοντι ταύταις λαμβάνων
 τὸν Ἰωάννον Θεόδωρον πατέρα.
 τὰ δ' ὀρκίων ἦν ὡς ἄπυτ' Ἰωάννην
 τὰ σύμβολα ῥίψαντα τῆς κραταρχίας,
 πέδιλ' ἔρυσθῆναι καὶ πυραμίδος λίθον,*
 8450 *κλῆσιν κεκτῆσθαι καὶ τιμὴν τὴν δεσπότου,
 καὶ φίλον εὖνον βασιλεῖ καθεστάναι.
 οὕτω δεδρακὼς βασιλεὺς ὑποστρέφει,
 κατεμπεδώσας ὀρκίοις τὰς συμβάσεις,
 Θεόδωρον δ' ἄγγελον λιπὼν φιλάτῳ.*
 8455 *Ὡς οὖν ἐπανέζευξε πρὸς τὰ τῆς ἑω,
 Ἰαθατίνης σουλτᾶν Ἰκονιῶν
 ἔπεμψε πρόσβεις, λιπαρῶν βασιλέα*

expertus dux et magnus domesticus, Raulus item protovestiaris, egregiusque Tornices Demetrius, et qui consilium publicum regebat (8435) Tarchaniotarum de gente Nicephorus; protosebastes item Costostephanus, et Petraliphas magnus chartularius, cum aliis multis claris senatoribus, dum ibi incumbit ad bellum exercitus, (8440) ecce defertur nuntius ad Caesarem Tachariorum gentem commisso proelio vires Turcarum penitus fregisse. morari Caesar nequiens, ommissa obsidione condiciones obtulit, (8445) et mediatorem rei legatum misit ipsum Ioannis patrem Theodorum, mandabat autem Caesar ut Ioannes imperii cuncta deponeret insignia, calceos rubros, pyramidis lapillum; (8450) nomenque et dignitatem haberet despotae, benivolunquae animum servaret Caesari. his actis imperator inde abscessit post confirmatum sacramento foedus, Theodorumque Angelum filio tradidit.

(8455) Reverso autem Caesari in orientem Iathatines sultanus Iconii

- τυχεῖν βοηθείας τε καὶ συμμαχίας
 κακῶς πεπονθώς, ὡς ἔφη, Ταραχίους,
 8460 καὶ κινδυνεύων ἀπολέσθαι παντάπαι.
 συνεῖς βασιλεὺς ὡς ἑαυτῷ συμφέροι
 εἰ δυστυχοῦντι συμμαχήσει σουλτάνῳ,
 πρῆσβειαν εἰσοδέδεκτο καὶ μάλ' ἀσμένως.
 ἔθεν κρατάρχησ καὶ σουλτὰν σπηλαθέτην
 8465 ἐν τῇ Τριπόλει τῇ πρὸς Μαϊάνδρῳ πόλει·
 σπεισάμενοι δὲ καὶ δράσαντες συμβάσεις
 ὡς ἂν συνασπίζοιεν ἀλλήλοις μάχη,
 · πρὸς πατρίδας ᾤχοντο καὶ κραταρχίας.
 Μετὰ δὲ μικρὸν ἀπολείπει τὸν βίον
 8470 ἐν Θεσσαλίᾳ δεσπότης Ἰωάννης,
 ἀνὴρ ἀγαθός, εὐλαβής, νόμων φύλαξ,
 σώφρων, ἰλαρός, εὐμενής ὑπηκόοις,
 ἀεὶ σχολάζων ἱεραῖς ὑμνωδίαις
 καὶ ναζιραίων προκρίτοις ἐντυγχάνων.
 8475 τούτου θανόντος λαμβάνει κληρουχίαν
 καὶ δεσποτικὴν ἔξ ἀνακτος ἀξίαν
 Δημήτριος σύναιμος, οὐ καλὸς τρόπος,
 ἔρωτος ἦταν, δοῦλος ἀφροδισίων,
 τὰ πολλὰ συνῶν ἀνδράσιν ἀβελτέροις
 8480 καὶ μεираκίοις συνομιλῶν δυστρόποις.
 Ἄγων δὲ μάχης ἀνακωχὴν ὁ κράτωρ,
 περάσας Ἑλλησποντον ἄμα βραχέσιν
 ἐπιστρατεύει τοῖς κατὰ δύσιν τόποις.

misit legatos, atque enixis precibus ab eo suppetias petit et societatem, male mulcatus scilicet a Tachariis (8460) deque rerum summa iam periclitans. utile sibi Caesar esse intelligens si laboranti sultano subveniret, libente animo excepit legationem, et cum sultano venit in colloquium (8465) Tripolitana in urbe ad Maeandrum, ubi conscriptis firmiter condicionibus de sufficiendis invicem auxiliis in suum quisque rediit imperium.

Brevi post illud tempus in Thessalia (8470) excessit vita despota Ioannes, vir bonus, pius, legum servantissimus, modestus, comis, clemens erga subditos, et semper sacrae deditus hymnodiae cumque potioribus monachis conversans. (8475) huius defuncti stationem excipit despotaque a Caesare dignitatem frater Demetrius, moribus incomptis, amori obnoxius, Veneris mancipium, viris plerumque pessimis se socians (8480) et corruptorum juvenum familiaris.

Tunc otiosus a bellis imperator, paucis stipatus, Hellespontum traiecit occiduasque terras armis appetit. Cissum castellum Thraciae praes-

- Κισσὸν παραμείψας δὲ φρουρίον Θράκης,
 8485 Ἐβρου τε τὸν ῥοῦν ἐκπεράσας ἑπτότης,
 εὐθὺ Ζιχτιῶν ἤλαυνε τοῦ πολυχνίου.
 μήνυμα δ' ἤκει ὡς ὁ Βουλγάρων ἄναξ
 Καλλιμάνος λέλοικεν ἤλιου φάος·
 βαίνων δ' ὁμως πέφθακε Σέρρας τὴν πόλιν,
 8490 ἦν καὶ παρεστήσατο ταῖς ἐβουλλίαις,
 Μυσοῦ Δραγοτῆ παραδόντος τὴν πόλιν,
 τοῦ τῆσδε φρουράρχου τε καὶ πρωτοστάτου.
 φιλοφρονηθεὶς δ' ἐκ βασιλέως ὄδε
 πρὸς Μελενίκου τὴν πόλιν ἀπεστάλη.
 8495 εἶτα, τί πολλὰ μηκύνοντα δεῖ γράφειν;
 σὺν Νικολάῳ Μαγκλαβίτῃ τοῦπίκλῃν,
 ἀνδρὶ φρονίμῳ καὶ πάνν δροστηρίῳ,
 παραδιδούσι τῷ κρατύμῃ τὴν πόλιν,
 τὸ πρὶν προβάντων χρυσοσημάτων λόγῳ
 8500 ἐρυθρογράφων ἐξ ἀνακτος ὡς ἔθος,
 πόλει τυπούντων δωρεὰς χορηγίας.
 τούτων τελεσθέντων δὲ τόνδε τὸν τρόπον
 οἱ κρείττονές τε καὶ περίβλεπτοι γένει
 οὐκητόρων ἤκουσι πρὸς βασιλέα,
 8505 καὶ μᾶλλον οἷς Ἄρης τε καὶ μάχη φίλα,
 ἄνδρες σθεναροὶ γεννάδαι ῥωμαῖοι,
 πλείους ἀριθμῷ πεντακοσίων τάχα,
 καὶ βασιλεῖ τίνουσι πρόσφορον σέβας.
 εἶτα κατῆρξεν ἀμαχεὶ στεφηνόρος
 8510 Στενομάχου τε Τζεπαίνης πολυχνίων.

teriit, (8485) Hebrumque flumen vœctus equo tranans Zichæorum ἰλίκο
 affuit urbeculæ. ibi intellexit Bulgarorum regem Callimanum vitali pri-
 vatum luce. attamen pergens Serras usque venit, (8490) quam et sa-
 gace obtinuit consilio, Moeso Dragota oppidum tradentes, cuius præsi-
 dio et curæ mandatum fuerat. hic delinitus a Caesare officiis legatus
 est ad urbem Melenicum. (8495) is autem (ne rem longo sermone dif-
 feram) cum Nicolao conspirans manslavita, sagacis mentis viro et effi-
 caci, imperatori nostro urbem tradidit, præmisso tamen aureo libello,
 (8500) quem Caesar rite minio subscripserat, urbi spondente largitiones
 plurimas.) rebus igitur hoc modo compositis, ecce optimates et genere
 conspicui incolæ urbis ad Caesarem venerunt, (8505) præcipueque viri
 sueti bellis, assecleæ Martis, strenui, pugnaces, quorum quingenti aut
 paulo plures debitum obtulerunt obsequium Caesari. ipse deinde sine
 proelio obtinuit (8510) urbeculas Stenimachum et Τζεπαίναν terrasque

- χώρας τε πάσης πρὸς Ῥοδόπη κειμένης,
 καὶ Βελέσβου Δίου γε σύμπαντος τόπου.
 καὶ Βελεσσὸν εἴλε δὲ σὺν τοῖς Σκοπίοις·
 κατέσχε καὶ Πρῖλαπον ἅμα τοῖς πέριξ,
 8515 Πελαγονίας τοὺς ὄρους καὶ τὰ πλάτη,
 καὶ φρούριον Πρόσακον ἅμ' Ἐϋτῆρα πόλει.
 ταῦτα καθυπέταξε τῇ κραταρχίᾳ
 ἄναξ χαριτώνυμος ἄνευθεν μάχης·
 ἔφ' οἷς παρέσχευ αἰτήσασι Βουλγάροις
 8520 ἐχέγγυον μόνοις γε τούτοις ἐμμένειν.
 ἔπειτ' ἐπῆλθε Θεσσαλονίκης ὄροις,
 καὶ τῆσδε κρατεῖ τῇ Θεοῦ συμμαχίᾳ.
 ὅπως δ' εἶλω, συνελὼν δήπου φράσω.
 Ταύτης κρατοῦντος, ὡς ἔφην, Δημητρίου,
 8525 ἀτασθάλον τε δυσαναγώγον νέου,
 καὶ παιδιαῖς χαίροντος αἰὲ καὶ μέθαις,
 καταμειλοῦντος ἀστικῶν δὲ πραγμάτων,
 κατνύεται οἱ σκέμμα καὶ σκεωρία
 παρὰ πολιτῶν γνωρίμων τῇ πατρίδι,
 8530 Ἰατροπούλου Σπάρτην τοῦ Κουνσουλάτου,
 σὺν οἷς Καμπαρός, Σίσυφος ἄλλος τρόπους,
 ἐκ δ' ἐγγενῶν Λάσκαρις καὶ τις Τζιρίθων.
 οἱ καὶ δόλω πέμπαντες ὡς βασιλέα
 σκηνοῦμένον που καθ' ὄρους Μελενίκου
 8535 τοῦτον Καμπαρόν, τῶν συνιστόρων ἕνα,
 τῇ μὲν προφάσει πραγματεύσεως χάριν,

8512 vs?

cunctas ad Rhodopen positas, Belesbum, Dium cum omni territorio. Belessum insuper occupavit cum Scopiis, Prilapum quoque cum locis finitinis, (8515) et Pelagoniae fines cum sua planitie, Prosacum castrum cum oppido Eutza. haec, inquam, omnia subdidit imperio absque cruore Ioannes imperator. Bulgaris autem promisit postulantibus, (8520) his se contentum terminis futurum. Thessalonicam postea perrexit, atque haec favente potitus est numinae; cuius rei ordinem breviter expediam.

Urbem tenente, ut dixi, Demetrio, (8525) scelesto iuvene et pessime morato, perpetuae dedito crapulae et lasciviae et negligente publicae rei curam, fit contra ipsum conspiratio civium in patria minime obscurorum, (8530) Iatropuli, Sparteni, Cunsulati, quibuscum erat Campanus, alter Sisyphus, nobiles autem duo, Lascaris et Tziritho. hi fraudulenter miserunt ad Caesarem, tunc Melinici in agro demorantem, (8535) Campanum illum, ut dixi, coniuratum, praetextu quidem publici

- τῷ δ' ὄντι λαβεῖν χρυσοσημάντων λόγων
 ἐρυθρογράφων ἀσφάλειαν πατρίδι,
 ἃ πάντα κρατῶν ἐκπεραίνει προσφρόνως,
 8540 ἀλώσεως ἦνυσαν ἅπαντα λόχον.
 ἐπαναδραμῶν Καμπατὸς γοῦν εἰς πόλιν
 ἕκαστα σαφεῖ λάθρα τοῖς συνωμόταις.
 εἶτα βασιλεὺς μὴνύει Δημητρίῳ
 ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν προσκύνησιν ἐκτίσειν,
 8545 καθάπερ ἐστοίχησε τὸ πρὶν ὄρκιοις,
 τὴν δεσποτικὴν ἀξίαν δεδεγμένος·
 ὁ δ' ἀκλιηὴς ἦν, μηδαμῶς ἐπαῖων.
 τοῖνον ἐπιστὰς Θεσσαλονικὴ κράτωρ
 πάλιν ἐδήλου ταῦτα τῷ Δημητρίῳ·
 8550 ἀλλ' ἦν ἀπειθῆς ἀμελῶν συμβουλίαις.
 τῶν πραγμάτων οὖν τῆδε διακείμενων
 βοή τις ἔνδον ἀθρόως ἐξεργάγη
 ὡς πυλῖς ἀνέωκτό τισιν ἀνδράσιιν
 ἢ καθ' ἄλα νεύουσα, καὶ συνερρῶη.
 8555 ὀπλιτικὴ τις ἔνδον τεχνῶν φύλιγξ.
 ἐν τῷδέ τις θροῦς παμμιγῆς ἤρθη μέγας,
 καὶ τῶν πυλῶν ἐντοσθεν ἀνεωγμένων
 στρατιὰ συνήλασεν ἔνδον καὶ κράτωρ.
 φεύγει δὲ Δημήτριος εἰς ἄκραν πόλιν·
 8560 ἐχέγγυον δὲ προσλαβὼν σωτηρίας
 αὐτὸν τε φρουρῶν τῷ κρατάρχῃ προσνέμει.
 Οὕτως εἴλω Θεσσαλονικὴ πόλις·

8539 ἀκαῖα V

negotii, revera ut bullam auream impetraret, minio subscriptam, ad salutem patriae. annuit cunctis libenter imperator; (8540) illi dedendae urbi navarunt operam. namque Campanus in urbem profectus rem omnem gestam sociis patefecit. mox imperator significat Demetrio ut ad se veniat obsequium praebiturus, (8545) quod se facturum sacramento obstrinxerat, cum dignitatem despotae impetraret. morem iubenti iuvenis non gessit. Thessalonicam igitur accedens Caesar idem mandatum Demetrio significat, (8550) qui id rursus surdis praeteriit auribus. quae cum ita se haberent, en repente fama clamorque diditur per urbem portam a viris patefactam aliquot mare spectantem, et moenibus receptam (8555) phalangem armatorum iam irrumpere. ibi tumultus maximus est ortus, et reseratis foribus introrsus, ingreditur exercitus Caesarque simul: Demetrius autem fugit in acropolin; (8560) qui mox salutis fide accepta semet cum arce imperatori tradidit.

Sic urbs Thessalonica capta fuit; ubi imperator substitit parumper,

- οὗ διαγαγὼν βασιλεὺς βραχὺν χρόνον,
καὶ διαθεῖς ἅπαντα καθ' ἕνα δέον,
8565 χαλῶν ἐπανεξέσεν εἰς ἕω τόπους,
ὕμνουμένος ξύμπασιν ὡς νικηφόρος,
ἄφεις στρατηγὸν τῶν δυτικῶν ταγμάτων
πάντων ἐπιστάτην τε χωρῶν ἀστέων
Παλαιολόγον ἐν δομῆστικῶις μέγαν,
8570 ἄνδρα στρατηγίας τε καὶ μάχης ἴδριν
καὶ παντοδαπαῖς καλλοναῖς ἠνθισμένον·
τὸν δ' αὖ Κομνηνὸν Μιχαὴλ τούτου γόνον,
τὸν ὑστέροις ἄρξαντα Ῥωμαίων χρόνοις,
ἐπιστατῆν Σερρῶν τε καὶ Μελενίκου
8575 καὶ τοῦ μεταξὺ καὶ πέριξ τούτων τόπου.
καὶ πάλιν ἄλλους ἀλλαχοῦ γῆς καὶ τόπου
ἄρχειν ἐφῆκε καὶ διενθύνειν πόλεις.
Δημήτριον δὲ Λεντιανῶν ἐν πόλει
ἔμφρουρον εἶχεν ἐν μακρῷ καθειργμένον.
8580 Τοῦ δ' ἀρχιδύτου Γερμανοῦ Βυζαντιδῶς
βίον λιπόντος καὶ σὺν αὐτῷ τὸν θρόνον,
ἀναδραμόντος δ' εἰς μονὰς αἰωνίους,
Μεθόδιός τις ἐκ μονῆς Ὑακίνθου
ἐπὶ βράχιστον παραλαμβάνει θρόνον.
8585 τούτου θανόντος εἰς μακρὸν χρόνον θρόνος
ἔρημος ὑπῆν ποιμένος καὶ προστάτου.
Μετὰ δὲ μικρὸν καὶ δομῆστικὸς μέγας
Παλαιολόγος ἐξαμείβει τὸν βίον,
τὰ τῶν μοναχῶν ἐνδυσθεὶς πρὶν ὡς θάμνος·

ordinatisque rebus ex sententia (8565) laetus ad eas provincias rediit, a cunctis celebratus ceu triumphator. reliquit autem exercitus occidui generalemque urbium rectorem magnum domesticum Palaeologum, (8570) ducendi pugnantisque scientissimum atque ornamentis abundantem omnibus. huius vero filium Michaellem Comnenum, qui dein Romanum tenuit imperium, Serris praefecit atque Melenico (8575) et circumiectis omnibus regionibus. alios praeterea statuit praefectos regendis variis urbibus ac provinciis. Demetrium autem in urbe Lentianis diu retinuit custoditum carcere.

(8580) Iam patriarcha Byzantii Germano vitam sedemque simul relinquente, ut in aeternas stationes pergeret; Methodius quidam de Hyacinthi coenobio insedit solium tempore brevissimo; (8585) quo mortuus sedes Byzantina perdit caruit praeside pastore.

Paulo post etiam magnus domesticus mortali excessit vita Palaeologus, monachi in speciem rite convestitus: (8590) missus est autem

- 8590 καὶ Φιλῆς Θεόδωρος ἔξαπεστάλη
 ἄρχειν στρατηγεῖν ἀντ' ἐκείνου ταγματῶν.
 Θεσσαλονίκη καὶ Βέρροια μὲν πόλεις
 τὸν Ἀύσονάρχην δεσπότην εἶχον τότε·
 πηρὸς δὲ Θεόδωρος ἐκφῶς Ἀγγέλων
- 8595 κατήρχεν ἀδθις Βοδηῶν Σταριδόλων
 σὸν Ὀστροβοῦ κλίματι καὶ τῶν ἐν κύκλῳ·
 τῶν ἐκ Πλαταμῶνος δὲ καὶ κατωτέρω
 μερῶν κλιόντων ὡς πρὸς ἐσπέρας τόπους,
 σὸν Ἀχαῖα Βλαχίας καὶ τῶν πέριξ,
- 8600 παλαιᾶς Ἡπείρου τε σὸν Αἰτωλία
 ἄμ' Ἰλλυρικῶ καὶ Δυρραχίῳ πόλει,
 ἔτι Πριλάπου, Πελαγονίας ὅλης,
 κλεινῆς Ἀχρίδος, σελασφόρου καὶ Πρέσπης,
 ὁ Μιχαὴλ ἦν δεσπότης ὁ δεσπότης,
- 8605 ὃς ἐκ νοθείας Μιχαὴλ πρὶν ἐξέφθ
 Κομνηναγγέλου, συγγόνου Θεοδώρου,
 ὡς ἀνόπιν εἶρηκε φθάσας μοι λόγος.
 Οὕτω μὲν ἔσχε τὰ πρὸς ἐσπέραν μέρη·
 ἀναξ δὲ λιπῶν βουσιλειαν Νυμφαίου
- 8610 ἦρος φανέντος Ἑλλήσποντον διέβη,
 καὶ βύλλεται χάρακα κατ' αὐτὸν φθάσας
 τὸ τῆς Τζουρουλοῦ, καὶ νόμῳ τῷ τῆς μάχης
 καθαιρετικῶν μηχανημάτων τέχνη
 ῥῆστα παρεστήσατο φροῦθριον τότε·
- 8615 οὗ κασιγνήτην Εἰρήνης βασιλίδος

8598 ἐσπέραν V

Theodorus Philes qui copiarum regimen exciperet. tunc urbs Thessalonica et Berroea imperatorem ipsum habebant dominum. Theodorus autem caecus Angelonymus (8595) Bodenii imperabat et Staridolis, cum Ostrobi provincia et confinibus. a Platamone autem atque inferius in partibus ad hesperum conversis, nec non Blachiam Achaïam et viciniam, (8600) antiquamque Epirum cum Aetolia, Illyriumque et oppidum Dyrrachium, Prilapum etiam, Pelagoniam cunctam, nobilem Achrim splendidamque Prespam, cum dignitate despotae regebat Michael, (8605) quem clandestinis nuptiis genuerat Michael Theodori frater Comnenangelus, cuius iam nostra meminit historia.

Hic erat rerum in occidente status. Caesar relicta regia Nymphaei, (8610) vere appetente, Hellespontum transit, valloque statim circumclusit arcem Tzuruli, et mox adhibito Martis opere, admotis machinis obsidionalibus, facile arcem sibi vindicavit; (8615) ubi sororem reginae

- Εὐδοκίαν ἔντοσθεν εὐράν, εὐνέτιν
 παρ' Ἴταλοῖς ἄρχοντος Ἀσελδεαίε,
 κέλῃτι παρέπειμην εἰς Βυζαντίδα,
 πάντων γυμνώσας τῶν ἐνότων πραγμάτων
 8620 αὐτήν τε προσπόλους τε καὶ δορυφόρους.
 ἔκεισε δ' ὦν σύννευος αὐτῆς ἀπέδρα
 πρὶν ἢ κρατάεχην προσβαλεῖν τῷ φρουρῷ,
 τρόμῳ τε ληφθεὶς καὶ ψυχῆς ἀγνιαί.
 ἦδη παριστήσατο καὶ τὴν Βιζύην,
 8625 πέμψας κατ' αὐτῆς στρατιάν, αὐτοκράτωρ.
 Τούτοις ἔάλω τοῖς χρόνοις νῆσος Ῥόδος
 τοῖς Γενούταις Ἴταλοῖς μετὰ δόλου·
 ἐπεὶ γὰρ ἀπόδημος ἦν ἐπιστάτης
 Ῥόδου Γαβαλῆς Ἰωάννης τῷ τότε,
 8630 δμῆμιος ὦν Καίσαρος ἄρξαντος Ῥόδου,
 συνέκροτατεύων Ἀνσοκάρχη δεσπότη,
 κῆσον κατέσχον οἱ λελεγμένοι λάδρα.
 ὃ γνοὺς βασιλεὺς ἐν Θράκη διατρέβων
 Καντακουζηνῶν ἐκ γένους Ἰωάννην
 8635 σὺν στρατιᾷ πέπομφε Ῥοδίων κάλει·
 ὃς ἐκπεπλευκῶς καὶ κατάρως ἐν Ῥόδῳ
 κατέσχε Φιλέρημιον ἄστυ τῇ μάχῃ,
 ἀφ' οὐπερ ἐχθροῖς ἀκτεπιῶν ἐδψύχως
 ῥᾶστα κατέσπα τὴν ὄφρον σφῶν καὶ θράσος.
 8640 καὶ τάχ' ἂν εἴλε καὶ πόλιν κατὰ κράτος,
 εἰ μὴ πρόγκυψ ἦμυνε τῆς Ἀχαιῆς,
 ὀπλίτας αὐτοῖς συμμάχους δοὺς ἱππότας.

uxoris suae Eudociam deprehensam, quae nupserat Aseldecao Italo dy-
 nastae, caelesti equo impositam Byzantium misit, erepto omni ornata et
 suppellectile (8620) ipsi comitibusque et satellitibus. nam sponsus eius
 fuga se subdlexerat, percitus metu, consternatus animo, priusquam ar-
 cem Caesar obsideret, neque diu post cepit quoque Bizyam (8625) mis-
 sis infestis copiis imperator.

Per idem tempus astu fuit capta ab Italis Ianuensibus Rhodus in-
 sula. nam cum abesset exteris in terris Rhodi praefectus Gabalas Ioan-
 nes, (8630) Caesaris frater, qui Rhodi princeps fuerat, imperatoris do-
 mini castra sequens, hostes praedicti clam ceperunt insulam. rem ubi
 in Thracia novit imperator, Cantacuzenum cum copiis Ioannem (8635) ad
 Rhodiensium oppidum direxit. ille cum classem Rhodum appulisset, op-
 pidum cepit proelio Phileremum; ex quo progressus fortiter in hostes
 ipsorum facile contudit audaciam. (8640) iamque capturus erat et me-
 tropolin, nisi obstitisset ipsi Achaiae princeps, qui armatos equites ho-

- ὡς οὖν ἐπανέξενθεν ἐκ μάχης ἀναξ,
ναῦς ἱππαγωγὸς εὐτρεπίσας καὶ στόλον,
8645 ἵππους ἐν αἷς ἔβαλε τριακοσίους,
εἴτ' ἀποτάξας καὶ στολάρχην τοῦ στόλου
τινὰ Κοντοστέφανον, ἄνδρα γεννιάδαν,
πρωτοσεβαστοῦ τὴν τιμὴν εἰληχότα,
εἰς νῆσον ἀπέστειλε τὴν τῶν Ῥοδίων·
8650 καὶ κατὰ μάχην συμπλακεῖς Γενοῦτῆας
κατὰ κράτος σφᾶς ἐκνικᾷ καὶ συντριβεῖ,
καὶ νῆσον ἀνέσωσεν Αὔσοσι πάλιν.
Ὁ δ' αὐτοκράτωρ πρὸς Μιχαὴλ δεσπότην
κῆδός τε ποιῆε συμβάσεις τ' ἐνωμότους·
8655 παῖς δεσπότην γὰρ Μιχαὴλ Νικηφόρος
εἰς γαμετὴν ἔλληψε τὴν Θεοδώρου
ἄνακτος υἱοῦ Μαρίας θυγατέρα,
τῆς τοῦ Μιχαὴλ συζύγου Θεοδώρας
δι' Ἑλλησπόντου φθασάσης χώρους ἔω.
8660 μετὰ γε παιδὸς φιλτάτου Νικηφόρου,
καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ συγγένειαν θρασάσης,
εἶτα σὺν αὐτῷ πρὸς δύοσιν χωρησάσης·
ἀλλὰ Μιχαὴλ Αἰθίοψ ὢν, καρκίνος,
οὐκ εὔβαδίζειν οὐδὲ ῥύπτεσθαι θέλει·
8665 συμφωνίας γὰρ ἠθετηκῶς συμβάσεις
ἀναπέφονται δυσμενῆς ἀποστάτης,
σύμβουλον εὐρῶν πατράδελφον εἰς τόδε
Θεόδωρον Ἄγγελον; εὐριπον τρόπους·
ὡς οὖν τὰδ' ἠνώτιστο τῷ στεψηφόρῳ,

stibus concessit. sed suo bello redux imperator equestribus navigiis cum classe instructis (8645) trecentos equos imposuit. tum et navarchum classi praepositum, Contostephanum quendam, virum strenuum. proto-sebasti dignitate praeditum, in Rhodiensem ire iussit insulam; (8650) qui Ianuensis in proelium vocatos potenter debellavit ac protrevit, et sic imperio insulam restituit.

At imperator cum Michaële despota affinitatem panxit et amicitiam; (8655) filius enim despotae Nicephorus uxorem sibi Theodoro genitam, imperatoris filio, Mariam iunxit. et Theodora Michaelis coniux per Hellespontum ivit in orientem (8660) una cum dulci filio Nicephoro ad copulandas nuptias praedictas; exin cum ipso rediit in patriam. attamen Michael Aethiops et cancer nec recte incedere poterat nec albescere. (8665) namque deletis pacis condicionibus rabidum semet praebuit rebellem, nactus ad hoc conspirantem patrum Angelum Theodorum versipellem. haec imperator cum intellexisset, (8670) Romanas vires denuo

- 8670 τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις συναλίσσας
καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν εὐσθινεῖς στρατηγέτας,
Ταρχανειωτῶν ἐκ γένους Νικηφόρον,
κλήσιν ἀληθεύουσαν εἰς κεκτημένον
τὴν ἀξίαν τε τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης,
8675 πληροῦντα δ' ἔργα μεγάλου δομestίκου,
Στρατηγόπουλον Ἀλέξιον γεννάδα
καὶ φίλον υἱὸν μεγάλου δομestίκου,
Παλαιολόγον Μιχαήλ, κλέος νέων,
καὶ τὸν Μακρηρὸν καὶ Τύραννον Βουδελόν,
8680 παραλαβὼν τούτους τε καὶ τὰς δυνάμεις
Θεσσαλονίκη καταλαμβάνει πόλιν,
κάκειθεν ἄρας ἐν Βοδηρῶν φρουρίῳ
ἀνακτορικὰς σκηρὰς ἐγκαθιδρύει,
καὶ τοῦτο πορθεῖ μηχαναῖς καὶ σὺν χρόνῳ.
8685 ἔφθη δ' ἀποδρὰς Θεόδωρος φρουρίου,
καὶ τῷ Μιχαήλ δεσπότη προσερρή-
εἶτα βασιλεὺς Ὀστροβοῦ φθάνει λιμνην,
καὶ στρατιὰν πέπομφε κατὰ δεσπότη.
μετὰ δὲ μικρὸν παρὰ πῦσαν ἐλπίδα
8690 προσηλθέτην ἀνακτι Γλαβῦς τοῦπικλην
ἐκ Καστορίας ἀγγελεὺς τῶν κρειττόνων,
καὶ Πετραλίφας εὐγενῶν τῶν ἐν τέλει,
γαμβρὸς Τορκίκη τυγχάνων Δημητρίου,
γυναικάδελφος Μιχαήλ δεσπότη.
8695 ὡς οὖν προσῆλθε βασιλεῖ Πετραλίφας,

8694 δὲ δεσπότη?

collegit, suosque duces robore praecipuos; Tarchaniotam scilicet Nicophorum, nomen gerentem meritis idoneum, regii insignitum pincernae officio, (8675) domesticique magni gerentem vices; Strategopulum strenuum Alexium; filium praefereat magni domestici, Palaeologum Michaellem, decus iuvenum; postremo Macrinum et Tyrannum Budelum. (8680) his ducibus stipatus atque exercitu Thessalonicam contulit se in urbem; atque illinc pergens ad Bodenum castram defixit regium tentorium, diuque moenia perstans oppugnabat. (8685) sed Theodorus evolarat arce, ad Michaellem despotam profugiens. mox ad Ostrobi lacum ivit Caesar, exercitumque misit contra despotam. paulo post venit insperatus nuntius (8690) ad comitatum Caesaris, Glabas quidam gratam Castoria referens notitiam; simulque Petraliphas senator nobilis, qui Demetrii Tornicae gener erat, et Michaelis despotae uxori frater. (8695) ut ergo ad Caesarem pervenit Petraliphas, ipsum exercitumque

- αὐτὸν τε χαρᾶς ἐμπιπλᾶ στρατεύμα τε·
 εὐθὺς προσεφρῆν γὰρ ἡ Καστορία
 καὶ τὰ περίῃ ἅπαντα σὸν Δεαβόλει.
 καὶ Γολεάμος Ἀλβανῶν εἰς ἐντίμων,
 8700 αὐτανεπιῶν Εἰρήνης βασιλίδος
 σύνεννον αὐχῶν, εἰς ὄμηρα φιλίας,
 γράμμασι πεισθεῖς, αὐτεπάγγελτος φθάσει.
 οὐσπερ κρατάρης εὐμενῶς δεδεγμένος
 πολλαῖς ἐδωρήσατο ταῖς ἐθποιαῖς.
 8705 ταῦτ' ἄρα μαθὼν Μιχαὴλ ὁ δεσπότης
 ἔπεμψε πρέσβεις, ποιμένα Ναυπακτιῶν,
 Μαλιασηνὸν ἐγγενῆ καὶ Λαμπέτην,
 πρὸς τὸν κρατοῦντα, καὶ τιθοῦσι συμβάσεις·
 καὶ παραχωρεῖ Μιχαὴλ τοῦ Πριλάπου
 8710 Βελεσσού Κροῶν ἁστέων στεφηφόρῳ,
 εἶτ' ἀσφαλεῖς τίθησιν ὄρκους ἐγγράφως·
 καὶ Μιχαὴλ πέπομφεν ἄναξ δεσπότη
 δι' ἀρχιδύτου Φωκᾶ Φιλαδελφείας,
 Ἰσακίου Λούκα τε καὶ Ὑαλέα,
 8715 οἳ πρὸς Λαρίσση Μιχαὴλ εὐρηκότες
 σπονδὰς πεπληρώκασι καθάπερ δέον.
 ἔπειτα παῖδα τοῦδε τὸν Νικηφόρον
 παραλαβόντες, καὶ μετ' αὐτοῦ δ' αὖ πάλιν
 τὸν Ἄγγελον δέσμιον ὡς φανλεργάτην,
 8720 αὐθις ὑποστρέφουσι πρὸς βασιλέα.
 τιμῆ δ' ὁ κρατῶν ἄξια τοῦ δεσπότη
 τὸν τοῦ Μιχαὴλ παῖδα τὸν Νικηφόρον.

implevit gaudio: ait enim illico deditam Castoriam cum territorio cuncto et cum Deaboli. Goleamus etiam nobilis Albanus, (8700) reginae Irenes neptem in matrimonio habens desponsam, invitatus literis lubens ad pacem confirmandam venit. quos omnes Caesar benivole exceptos multis ornavit ultro beneficiis. (8705) ubi haec rescivit Michael despota, misit legatos, Naupacti episcopum, nobilem Maliasenum ac Lampetem, qui condiciones firmarunt cum Caesare. igitur Michael Prilapum concessit, (8710) Belessum; Croas, dicioni Caesareae. postea subscriptas misit condiciones ad Michaellem despotam imperator per Phocam episcopum Philadelpheiae, Isaacium Ducam et Hyaleam; (8715) qui Michaellem Larissae occurrentes pacis negotium rite transegerunt; atque abducentes illinc Nicephorum despotae filium, cum eoque pariter qui rebellarat Angelum captivum, (8720) ad Caesarem legati remearunt, cui Michaelis hunc filium Nicephorum despotae dignitate ornare placuit.

- Οὕτω περὶ τὰ πρὸς ἑσπέραν κράτωρ,
 κὰν τοῖς Βοδηγῶν παραχειμῶσας τόποις,
 8725 ἦρος φανέντος καταλιπὼν αὐτόθι
 πλεῖστον στρατιᾶς, σὸν ὀπλίταις μετρίοις
 βλέψων ἀπήει προσρρέντα φρουρίων.
 ἀφῆκτο λοιπὸν εἰς Λυχνιδὸν τὴν πόλιν,
 ἔβλεψε Δεάβολιν καὶ Κυστορίαν.
 8730 ἔλθων δ' ἐκεῖθεν, ἀναλαβὼν δυνάμεις,
 Θεσσαλονικὴν παραμείψας τ' αὖ πόλιν,
 ἔνθα δικαστήριον ἀθροίσας μέγα,
 κριτὰς τ' ἐν αὐτῷ καὶ δικαστὰς καθίσας,
 προύθηκεν ἐξέτασιν ἀστάτου λόγου,
 8735 ὃν Μαρκλαβίτης Νικόλαος ἐκ φθόρον
 ἐν τοῖς Βοδηγοῖς βασιλεῖ σκηνομένῳ
 ἐξεῖπε λάθρα κατὰ Κομνηριάδου
 κλήσει Μιχαήλ, Παλαιολόγων γένους.
 ὁ δ' εἶχεν ὧδε, συντεμόντα με φράσαι.
 8740 ἐπεὶ γὰρ ἐκλέλοιπε Τορνίκης βίον,
 ὅστις προσῆκε Μιχαήλ κατὰ γένος,
 ἦν βαρυθυμῶν καὶ σκυθρωπάζων ὕδρι,
 πενθῶν στέρησιν συγγενοῦς ἀνδρὸς τάχα.
 ἄπερ δ' ἐπὶ τούτοις γε φιλεῖ συντρέχειν,
 8745 "ὅτου χάριν" ἔφη τις "ἡγεμῶν στένει;"
 ὁ πύσιν ἀκούσας δὲ τάληθῆ λέγει,
 αἴτιον εἶναι Τορνική φράσας μόρον.
 ὁ δ' ἀνανεύσας ὠδίνει πονηρίαν,
 κἀκεῖνα φράσκει κατὰ Παλαιολόγου

Hesperis rebus sic Caesar dispositis, atque Boden's hieme trans-
 acta, (8725) veris sub ortu reliquit ibidem plerasque copias; ipse con-
 comitantibus paucis armatis castra nuper dedita invisit. venit ad urbem
 Lychnidum, spectavit et Deabolin ac Castoriam. (8730) moxque rever-
 sus, exercitu recepto, Thessalonicam denuo migravit, ubi senatu celebri
 coacto delectisque quaestoribus ac iudicibus instituit quaestionem de
 dubio crimine, (8735) quod manclavites Nicolaus invidus apud Boden's
 ad Caesarem detulerat clam Comneniadem contra Michaellem, Palaeolo-
 gorum genitum familia; cuius negotii seriem brevi evolvam. (8740) post-
 quam Tornices vitam dereliquit, qui Michaellem genere attingebat, hic
 erat maestus facieque tristi, cognati viri dolens desiderio. ut autem
 his in rebus haud raro evenit, (8745) rogabat quidam "cur dux noster
 gemit?" porro is qui audiebat respondit vere, causam maeroris esse
 Tornicae fatum. ille prior negans parturit malitiam, eaque dicit contra

- 8750 ἂ μηδ' ἐπὶ τοῦν ἐμβέβληκε παράπαν
μήτ' οἶδεν εἰπεῖν ἢ γινώσκειν συνόλιος,
νοῦς δ' ὑπέτεινε βαυκάνω συνηγόρω,
ὡς δῆθεν ἐν νῶ συστρέφει κακουργίαν
γνώμην τ' ἀποστάτιδα Παλαιολόγος,
8755 καὶ βούλεται γε πρὸς γάμου κοινωνίαν
λαβεῖν ἀδελφὴν Καλλιμάνου τὴν Θάμαρ,
εἶτα κατασχεῖν καὶ Μελενίκου πόλιν
σὺν τοῖς πέριξ ἅπασι φρουρίοις τόποις.
κἂν τοῦτο συμβῆῖ, φεῦ τόποις τοῖς ἐνθάδε
8760 τοῖς ἄρτι κατάστασιν εὖ σχοῦσιν ἔφη.
ἀποκριθεὶς δ' εἶρηκεν ἄτερος τάδε
"ἐταῖρε, κἂν γένοιτο τοιοῦτον, φίλε,
οὐ χείρον' ἔσται τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ πάλιν·
ἐν Θεσσαλονίκῃ γὰρ ἡγεμῶν ἐνι
8765 Παλαιολόγος ἐν δομειστικῶις μέγας,
ἐν δ' αὖ παρ' ἡμῖν Μιχαὴλ τούτου γόνος
ἐπιστατεῖ χώρας τε καὶ τῶν πραγμάτων·
ὡσθ' ὑπὸ τούτοις τὰ καθ' ἡμᾶς ἡγήμενα
οὐ κοσμητὴν ἂν καθυποσταίῃ ζάλην."
8770 ἐκ τῶνδ' ἀναστὰς ἄτερος Μαγκλαβίτη
τὰ πατέρω πέφρακεν ὠμιλημένα·
Μαγκλαβίτης δ' αὖ βασιλεῖ καταλέγει.
κατασχεθέντες τοιγαροῦν ἄνδρες δύο
οἱ καθ' ἑαυτοῦς τὸν λόγον δεδρακότες
8775 ἐπυθάνοντο τῶν λελεγεμένων χάριν·

8766 ἐν] ὁ?

Palaeologum (8750) quae prorsus ille mente non revolverat, nedum verbis attigerat aut notitia. hinc accusator invidus putabat mala consilia mentemque apostaticam versare secum et alere Palaeologum; (8755) et praeterea coniugium eum ambire Thamaris, Callimani sororis; mox occupaturum Melenici urbem cum vicinis Thamis munitis locis; quod si fiat, inquit, vae terris nostris (8760) quae sunt recenta vix pace compositae. alter respondens loquebatur ita "o sodes, etiamsi forte haec eveniant, res nostra publica peius non habebit: Thessalonicae etenim moderator (8765) magnus est domesticus Palaeologus, apud nos autem filius eius Michael res et provinciam magistratus regit; quare res nostrae, talibus praesidibus, magnis factari incommodis haud poterunt." (8770) iam hunc sermonem alter colloquentium ad manclavitae detulit notitiam: is autem Caesarem conscium rei fecit. quamobrem comprehensi viri duo, quos habuisse scripsimus colloquium, (8775) interro-

- καὶ τῶνδ' ὁ μὲν συνέειπε τὸν λόγον φάναι,
 πλὴν ἄφ' ἑαυτοῦ, μηδενὸς συνειδότης,
 κατήγορος δ' ἔφασκε καὶ συνειδότης
 τούτου *Μιχαὴλ Παλαιολόγου φάναι.*
- 8780 ὁ δ' ἀντίβαινεν ἰσχυρῶς ἀντιλέγων.
 καὶ λοιπὸν ἠῤῥέπιστο τούτου δὴ χάριν
 στρατηγική τις ἀπόδειξις ἐκ μάχης.
 ἐκάτερος γοῦν ὀπλίτης δεδειγμένος
 εἰσῆλθε τὸ στάδιον ἵππεδς λοχίτης,
- 8785 εἶτα συνεπλάκησαν ἄμφω πρὸς μάχην.
 καὶ τὴν νίκην κατήγορος κομίζεται,
 ῥίψας τὸν ἀνθάμιλλον ἄφ' ἵππου κάτω.
 καὶ πάλιν ἠρωτᾷτο τοῦ λόγου χάριν,
 ὁ δ' ἐμμένων ἦν τοῖς πρὶν οὐχ ἕττον λόγοις,
- 8790 ἀθῶον εἶναι *Μιχαὴλ φάσκων λόγου.*
 ὅθεν κατακέκριτο θανεῖν ἐκ ξίφους.
 δεθεὶς οὖν καὶ καλυφθεὶς τὰ φάη
 ἀπήγετ' εἰς θάνατον ἀδίκῃ κρίσει,
 προὔτεινεν ἀσχένα δὲ δέξασθαι μόρον.
- 8795 καὶ πάλιν ἠρωτᾷτο παρὰ δημίον·
 ὁ δ' ἀμετακίνητος ἦν δεδογμένων,
 ὄρκους ἀθῶν *Μιχαὴλ φρικαλέοις.*
 ἀλλ' οὗτος ἐρρῦσθη μὲν ἀδίκου μόρου,
 καθειρωγμένος δὲ φυλακὴν ὑπεισέδν·
- 8800 ἧ δ' ἐξέτασις καὶ βύσανος τοῦ λόγου
 πρὸς τὸν *Κομνηνὸν Μιχαὴλ μετηνέχθη.*

8792 κατακαλυφθεὶς?

gantur quidnam inter se dixerint. atque horum unus sic se locutum fassus est, sed sponte sua addidit, consensio nemine. at accusator affirmabat consensio dicta haec fuisse Michaelae Palaeologo. (8730) ille constanter contra pernegabat. tum militari more fit decretum, rem cognoscendam esse per duellum. uterque igitur cum lorica et galea venit in stadium eques, hastam tenens; (8785) et mox conserto valido duello accusatori arrisit victoria, qui proturbavit adversarium equo. tunc iste eandem super re rogatur; qui superiore constans in sermone (8790) rei Michaeliem inscium affirmat: quamobrem gladio decollandus traditur. statimque vinctis manibus, velatis oculis, iudicio iniusto ad necem dacebatur. sed cum cervicem iam offerret ictui, (8795) interrogatur rursus a carnifice. homo constanter adhuc et sancte deierans immunem criminis Michaeliem ait. iniusto tunc subducitur supplicio, traditur tamen carceris custodiae. (8800) quaestio deinde exploratioque criminis

- καὶ τότε μύδρον χειρὸσὶ κατηξίου,
καὶ σέψην οὕτως ἀριφθύλλουσαν λύσαι·
ὁ δ' ἀντεπήγε πρὸς κριτὰς πεποιθότους
8805 ὡς εἰ μὲν ἦν τις κατ' ἐμοῦ τάχα λέγων,
πρὸς αὐτὸν ἂν ἠγωνισάμην σὺν ὅπλοις·
κατηγόρου δὲ μὴ παρόντος μοι τέως,
πρὸς τίνα δεῖ με τὴν δόξην καθεστάναι;
εἰ θανατουργεῖν δ' ἐγκλεῖνεται με τις,
8810 ἀλλ' ὢν ἀλιτρός σὺ δυνήσομαι τόδε.
ἐνθεὶς δὲ τις αἰθρον ἐκκικαυμένον·
πνέοντος ἀνδρὸς χερσὶν ἐψιλωμένους,
οὐκ οἶδα πῶς ἂν οὐ καταφλέξῃ χέρως·
παρῶν δὲ ποιμὴν τῆς Φιλαδέλφου τότε,
8815 λαχὼν δικάζειν καὶ τὰ πρὸς χάριν λέγειν,
τοῦτον Μιχαὴλ πυρολαβῶν ἴδια
τοιαυτὰ οἱ δήπουθεν οὐκ εὖ ὠμίλει,
ὡς σὺ μὲν ἀγὴρ εὐγενῆς ἂν τυγχάνεις,
καὶ εὐγενῶν ἔφυς δὲ κατέρων πάλιν,
8820 καὶ δεῖ σε λοιπὸν τοῦ γένους ἐπαξίως
πάντ' εὖ νοεῖν τε καὶ πέρασι δέδουαι·
ἐπεὶ γὰρ οὐ πάρεσσι μάρτυρες λόγον,
θεῖα τε δεῖξει καὶ σαφεῖ τακμηρίω
μύδρω χερῶν ἔλεγχον ἐπίσσει; φηλε.
8825 ὁ δ' ἀνδρικῶς ἔφησεν εὐεπηβόλως
"τέθηκα πῶς ἕγιον ἄδεται μύδρος,
ᾧπερ δέδοικα χειρὶ μου προσεγγισθῆαι
ὡς ἂν ἀλιτρός, ἤπερ ἀνόπιον ἔφην·"

in Michaelē vertitur Connenum; qui ferrum candens tangere inbetur atque ita ambigam controversiam solvere. hic confidenter respondit iudicibus (8806) "si testimonium quispiam in me diceret, huic ego armis resisterem: nunc accusante nemine, non video contra quem possim iudicio contendere. quodsi patrare iubeor miracula, (8810) homo peccator equidem non potero. iam fervens factam igne si quis ferrum viventis nudis collocet in manibus, nescio cur manus non sit ambusturum." ibi inter iudices sedens episcopus (8815) Philadelphiae, gratificari volens, hunc Michaelē advocat secreto, et sic cum illo insipienter loquitur. "cum sis tu nobili viri condicione et de nobilibus genitus parentibus, (8820) oportet te pro generis dignitate et cogitare semper et operari, cum ergo testes criminis non adeint, divino te iudicio committas velim, tuque facias per ignem peritiam." (8825) audacter ille et commode respondit "miror cur vectes res sacra dicatur; quem hercle timet manus mea contingere, qui sum peccator, ut antea iam dixi. tu vero sanctus

- σὺ δ' ἅγιός τε καὶ Θεοῦ Θεῖος Θύτης,
 8830 χερσὶ προσάγων κυρίῳ τὴν θυσίαν·
 εἰ γοῦν κελύεις, ἐνδὸς ἱεραρχίας
 σὺ τὴν στολήν ἄπασαν, ὡς ἔστιν ἔθνος,
 σιδήρεον πύρωσον ἐν τῇ καμίνῳ,
 καὶ τοῦτο λαβὼν τῇ καθαρῇ χειρὶ σου
 8835 χερσὶν ἐπίθεις ταῖς ἑμαῖς τοῖς ἀνόμοις·
 καὶ δὴ Θεῷ πέποιθα παντοδυναμίῳ·
 ὡς θυματουργῆσαι σαῖς δυσωπλίαις
 πληθὺν παριδῶν τῶν ἑμῶν ἁμαρτάδων.”
 οὕτω Μιχαὴλ ἀρχιερέτης δ' ἀντίφη
 8840 ὡς οὗτος, ὦ βέλτιστε, βαρβάρων νόμοις,
 οὐ Ῥωμαῖκοῖς ἐγκατάγραφος νόμοις,
 οὐ κανόσι θεῖοις τε τῆς ἐκκλησίας
 δεκτὸς πέφυκεν, οὐ πατράσιν ἁγίοις,
 ἡμῖν δ' ἀγνώστis βαρβαρικός θ' ὁ τρόπος.
 8845 ἢ δ' ὡς Μιχαὴλ προσφηνῶς ἐπηβάλεις
 “οὐκοῦν, μέγιστε ποιμενάρχα κυρίου,
 τὰ κατ' ἑμαντὸν ἐκτελεσθῆναι θέον
 ὡς Ῥωμαῖκοὶ διατυποῦσθε νόμοι·
 εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ἐξέφυν ἐκ βαρβάρων
 8850 ἢ βαρβαρικοῖς ἀνατέθραμμαι νόμοις,
 τάχ' ἂν δικαίως σφῶν ὑπηγόμην δίκαις·
 Ῥωμαῖος ὑπάρχων δὲ καὶ τούτου γένους
 τοῖς Ῥωμαῖκοῖς ὑπαχθῆσομαι νόμοις.”
 οὕτω Μιχαὴλ φημένῳ τὰ τῆς δίκης

8837 ταῖς σαῖς?

et dius dei sacerdos, (8830) deo sacrificium manibus offerre solitus, si tibi placet, age, captis infulis totaque stola rite convestitus, vectem ardente fervefac camino, tuisque puris manibus sublatum (8835) in mea transfer sordidatas manus. tunc sane spero omnipotentem deum rem tua gratia miram peracturum, diassimulatis interim peccatis meis.” sic Michael. respondit autem archipraesul (8840) “est hic, o sodes, barbarorum ritus, Romanis minime legibus adscriptus, neque sacris canonibus ecclesiae receptus unquam neque sanctis patribus; quare insuetus nobis hic mos barbaricus.” (8845) recte respondit Michael sciteque admodum “igitur, o maxime dei pontifex, me meo iure agere sit aequum, atque ut Romanis legibus praecipitur. nam si parentibus natus essem barbaris (8850) atque barbaricis innutritas legibus, iuste, ut opinor, ad hoc ius compellerer: nunc cum Romana stirpe sim creatus, Romanis volo disceptare legibus.” sic Michael sibi patrocinantem

- 8855 ἀνεῖται τηρικαῦτα πρὸς βασιλέως·
ὄμως παρεῖχεν οὐ μικρὰν ὑποψίαν.
πέμπει τὸ λοιπὸν χαριτάωνμος κράτωρ
τοῦτον πρὸς υἱὸν καὶ διάδοχον κράτους
καὶ ποιμενάρχην Μανουὴλ Βουλαντίδος·
- 8860 οὗτος γὰρ ἤρχε τηρικαῦτ' ἐκκλησίας.
ὁ δ' ὑποβάλλει Μιχαὴλ φρικαλέοις
ἐπιτιμίοις ἀφορισμοῖς καὶ λέγει,
ἧ μὴν καθαρῶς εὐνοεῖν τῷ δεσπότη
καὶ βασιλεῖ πάντα γε τὸν ζωῆς χρόνον,
- 8865 μισεῖν τ' ἀποστάτιδα γνώμην ἐκτόπως.
τούτου πραχθέντος βασιλεὺς Ἰωάννης
εἰς συνάφειαν γαμικὴν συζευγνύει
τούτῳ Μιχαὴλ Παλαιολόγων γένους
τὴν Θεόδωραν ἔγγονον τοῦ συγγόνου
- 8870 τοῦ σεβαστοκράτορος Ἰσαακίου·
καὶ λοιπὸν αὐτὸν εὐμενῶς ἦν προσβλέπων,
καὶ συνέταττεν εὐνοοῦσι γησιῶς.
Οὕτω συνηρέθη μὲν ὑπάρξαι τάδε·
ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἦκεν εἰς Νικαίων
- 8875 μηνὸς περὶ πον τέρμα Φεβρουαρίου,
ἐπὶ κλίνης δὲ καθίσας κατ' ἐσπέραν
παρεῖχεν ἀνάπαυσιν αὐτοῦ σαρκίῳ·
μετὰ βραχὺ δ' εὗρητο πρηγῆς ἐν κλίνῃ,
ἐξαπίνης ἀναυδος, οὐκ ἐπαίων.
- 8880 ταῦτ' ἄρα συνέδραμον Ἀσκληπιάδαι,
ἕκαστος συμφέροντες ἄκος τῆς νόσου,

(8855) Caesar tunc quidem dimittendum censuit, nec tamen ille gravi suspitione caruit. mittitur ergo a domino gratioso ad filium suum imperii successorem Manuelemque praesulem Byzantii (8860) (hic enim per id tempus ecclesiae praeerat), qui perquam gravibus Michaellem minis canonicisque iussibus cogit dicere se vere domino bene velle Caesari, fidemque in omni vita servaturum, (8865) atque ab apostasia prorsus alienum fore. peractis his Ioannes imperator matrimonii copulat consortio huic Michaeli stirpe Palaeologo Theodoram neptem germani sui, (8870) sebastocratoris scilicet Isaacii; iamque eum benigno respiciebat vultu, atque amicorum habebat in numero.

Hic fuit dicti exitus negotii. postea Nicaeam ivit imperator, (8875) ferme sub mensis finem Februarii. vespere porro lectulo decumbens corpusculi quieti indulgebat: paulo post subito pronus in culcitam mutus inventus est et nihil audiens. (8880) quamobrem accurrentes Asclepiadae morbo medelam variam adhibebant, et pedes etiam

- πρὸς δ' αὖ ἀμυχὰς ἐν ποσὶ τεθεικότες,
 τᾶλλὰ τε δρωῖντες ἴω διδάσκαλος τέχνη.
 ἀλλ' οὐδὲν ἦτιον ἡμέραν εἰς δευτέρω
 8885 ὑπῆρχεν ἀκίνητος ἕφρωνος κράτωρ,
 ἐμπληξίας νόσῳ γε συνισχημέτος.
 νόσου δὲ μικρὸν ἔσθλας κλῆν δυσκόλου
 εἶχε χρόαν σώματος ἡλλοιωμένην.
 ἀφίκτο λοιπὸν εἰς βασιλεῖδους δόμους
 8890 τοὺς ἐν Νυμφαίῳ, καὶ βραχὸν βεσὺς χρόνον
 ἀπῆλθε πρὸς κύριον, ἐκλιπῶν βίῳ,
 ἀναξ ἀγαθὸς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 πρὸς δυοῖν ἐξήκοντα βιώσας ἔτη,
 ἐξ ἴω κατῆρξε πρὸς τριῶντα τρία.
 8895 ἐπεὶ δ' ἐτεινύχωτο χαλεπῇ νόσῳ,
 ἐπιπολιζῶν τοῖς τόποις ἦν Νυμφαίου,
 κατὰ διαστήματα πάσγων τοῦ χρόνου
 ἐν παλατίῳ διαίγων γὰρ ἔσθ' ὅτι
 ἐπὶ κλῆνης ἀναυδος ἦν ἐρρομιμένος.
 8900 ἐνίοι' αὖθις ἰππότης δεδεεγμένος
 ἐκινδύνεωεν ἐκπεσεῖν ἐφροστρίδος,
 εἰ μὴ παρρηπύοντες ἀντιέχον νεοί.
 εἶτα καθεστὼς τὸ φρόνημα λαμβάνων,
 βιάην ὑπῆρχεν εἰς δόμους ὑποστρέφων
 8905 ἣ καὶ φροῦδην τοῖς ὑπηρετουμένοις.

punctum vellicabant, promentes artis omne magisterium. nihilo tamen
 minus iam die secunda (8885) immobilis motusque iacebat Caesar, sen-
 sibus cunctis morbo consopitis. mox aliquantum reviguit, quanquam
 corpusculo defluerat omnis color. quare defertur in Nymphaei regiam,
 (8890) ubi sat brevi tempore superates, postea defunctus ad dominum
 abiit, rex sane bonus et fortis imperator, qui annis duobus supra sexa-
 ginta vixit, in imperio triginta tribus. (8895) is postquam gravem in-
 cidit in morbum, circa Nymphaei regiam diversans ex intervallo defi-
 ciebat animo. interdum enim in palatio degens loquela in lecto carens
 recumbebat: (8900) interdum etiam equitans in publico, lapsurus erat
 cernuus ephippio, ni adequitantes subvenissent iuvenes; et mox erectus,
 spiritu recepto, revertebatur pedibus in regiam, (8905) vel gestatus a
 famulis in sella.

Θεόδωρος Δούκας ὁ Λάσκαρις ἔτη γ' Σ'.

- Ὅντω τὸ βιοῦν ἐκμετρῶν Ἰωάννης
 Θεόδωρον κληροῦχον ἀρχῆς καὶ κράτους
 τὸν παῖδα κατέλιπεν, ἐκ Λασκαρίων
 τοῦπῶνυμον φέροντα τῶν προπατέρων,
 8910 ἄγοντα τριάκοντα τοῦ βίου χρόνους
 πρὸς τρισὶν ἄλλοις, ὡς ἔφασαν εἰδότες·
 ὃς αὐτοκράτωρ βασιλεὺς ἐπ' ἀσπίδος
 ἀναγορευθεὶς κατὰ κρατῆσαν ἔθρος,
 εὐθὺς ἀπάρας ἔπεδ' ἠὲ χώρου Νυμφαίου
 8915 τὴν Φιλαδέλφον καταλαμβάνει πόλιν,
 ἀφ' οὗ βεβαιοῖ τὰς πρὸς σουλτὰν συμβάσεις·
 κάκειθεν ἔλθων εἰς Νικαίαν πόλιν
 βασιλικῆς ἔτυχε τῆς εὐφημίας.
 εἰτ' ἀρχιδύτας ἄλλας πανταχόθεν
 8920 κλήρου τε παντὸς τοὺς λογάδας ὡς δέον
 σὺν τοῖσδ' ἐδίφα προστάτην ἐκκλησίαν,
 τοῦ ποιμενάρχου Μυρονῆλ τεθνηκότος
 πρὶν ἢ θανεῖν ἄνακτι μηνί που δύο.
 ἔσπευδεν οὖν ὡς ταινιωθεὶς τῷ στέφει
 8925 ἐπιστρατεύσει τοῖς κατὰ δύσιν τύποις
 πάσχουσι κακῶς πρὸς Μιχαὴλ Βουλγάρου,
 ὃν Ἀγγέλου παῖς ἀπέτικτεν Ἀσάνη·
 μαθὼν γὰρ ὅστος τὸν μόνον βασιλέως
 σφοδρῶς ἐπήει Ῥωμαίκοις φρουρίοις
 8930 τοῖς κατὰ δύσιν κειμένοις καὶ χωρίοις.
 ἄλλων παρ' ἄλλων τοιγαροῦν κολουμένων

Theodorus Ducas Lascaris an. 3 mens. aliquot.

Sic vitae termino Ioannes imposito heredem dignitatis et imperii filium reliquit Theodorum Lascarim, cognomen id habentem a maioribus, (8910) annos tunc natum tres supra triginta, ut tradiderunt temporum periti. hunc more solito clypeo sublato imperatorem salutavit populus; isque Nymphaei regia profectus (8915) Philadelphiam sine mora accessit, ubi cum saltano foedus confirmavit. illinc Nicaenam progressus in urbem regium plausum audiit sollempniter. mox congregatis undique pastoribus (8930) praecipuaque rite clerici parte cum his de summo praesule deliberabat, quoniam Manuel patriarcha obierat mensibus ante Caesarem duobus. atque id urgebat, ut accepto stemmate (8925) in occidentem iret cum exercitu, res ibi turbante Michaele Bulgare, quem ex Asane ediderat filia Angeli. Caesaris enim hic audite obita nostra incursabat graviter castella (8930) Hesperisque nocebat provinciis. itaque aliis alios eligentibus ad patriarchae summam

- εἰς ποιμεναρχίαν τε καὶ προεδρίαν,
 ἢ δόξα κοινὴ Βλεμμύδην Νικηφόρον
 προστασίως ἄξιον εἶναι προσιδέει,
 8935 ἄνδρ' ἀρετῇ τε συνέσει κεκισμένον,
 ἴδριν σοφίας παντοδαπῆς καὶ λόγῳ,
 καὶ τῶν κατ' αὐτὸν οὐδενὸς λελειμμένον,
 τετρακτύος διδάσκαλον μαθημάτων,
 φιλούμενον φιλοῦντα πρὸς βασιλέως,
 8940 διδάσκαλον φανέντα τῷδε τῶν λόγων,
 παιδείας ἄλλης καὶ καλῶν διδαγμάτων.
 καὶ βυσιλεὺς οὐχ ἦττον ἡγάπα τόδε.
 ἔσπευδεν οὐκοῦν τόνδ' ἐνιδεῦσαι θρόνον,
 πείραν προσάγων, προστιθείς τι καὶ βίας.
 8945 ὥς δ' εἶδεν οὐ θέλοντα τὴν προεδρίαν,
 τρόπῳ δὲ παντὶ μῆδ' ὅλως πεπεισμένον,
 ἐπὶ μοναχὸν Ἀρσένιον ἐτρέπη,
 ἀσχοῦντ' Ἀπολλωνιάδος κατὰ λίμνην,
 πείραν ὀλίγην γραμμμάτων κεκτημένον,
 8950 ἐπιπολαίως γραμματικῆς ἡμίμενον,
 ἄλλων δ' ἄγευστον ἐγκρίτων μαθημάτων.
 τοῦτον μετεστεύλατο ταχέως κράτωρ,
 καὶ δὴ παρόντι πατριάρχῃν δεικνύει,
 καὶ ποιμενάρχαις ἐγκελεύεται τάχος
 8955 ἄπαντ' ἐπ' αὐτῷ τὰ κατὰ νόμους δοῦσαι·
 ὄν καὶ τελοῦσιν ἐν τρισὶ τόνδ' ἡμέραις

8933 hic est cuius orationem de regis officio, ad Theodorum imperatorem scriptam, ego nuper edidi in coll. Vat. volumine secundo. M.

dignitatem, communis tandem Blemmydam sententia Nicephorum honore dignum censuit, (8935) virum virtute et mente praestantissimum, omni exornatum doctrinarum genere suaeque aetatis nemini secundum, disciplinarum omnium magistrum, et summo amore Caesaris devinctum; (8940) cui literas discenti praeceptor fuerat, nec non ad alias pulchras disciplinas. mire ergo Caesari placebat electio, qui hunc ad sacrum solium vocabat haud proceres solum sed vim quoque adhibens. (8945) sed repugnantem dignitati cernens, neque se omnino patientem flecti, ad monachum Arsenium suffragium vertit, degentem prope ipsum Apolloniadis, nulla propemodum praeditum doctrina, (8950) unius leviter conscium grammaticae, gravium prorsus scientiarum expertem. atque hunc accitum festinatim Caesar, iamque praesentem, patriarcham eligit; pastoribusque praecipit, celeriter (8955) ipsum ordinibus initiarent sacris; qui tridui spatio consecrant Arsenium diaconum presbyterum et episco-

- διάκονόν τε καὶ θύτην καὶ ποιμένα.
 παρ' οὗ βασιλεὺς ταινωθεὶς τῷ στέφει,
 ὡς εἶχεν ἐξώρησεν εὐθὺς πρὸς δύσιν,
 8960 πορθμὸν διαβὰς ναυσὶν Ἑλλησποντίων.
 καὶ καταλαβὼν Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν
 ἐν τῇδε διήγαγεν ἡμέραν μίαν·
 εἶτ' ἐκστρατεύει πρὸς τὰ Ῥοδόπης μέρη
 κατὰ Μιχαὴλ Βουλγάρων ἀρχηγέτου
 8965 σὺν στρατιᾷ καθ' Ἐβρον ἐσκηνημένου·
 ὃς εἶλε Στενίμαχον Τζεπαϊναν Οὐστραν
 Κρυβὸς Περπεράκιον καὶ Περισιτίτζαν,
 Ἐφραϊμ Κριτζιμίον, Ἀχριδοῦ πάντα τέπον,
 ὑπήκου φρούρια τῇ Ῥωμιῶδι.
 8970 οὕτως ἐπιόντος δὲ κρατάρχου δρόμῳ,
 ὁ Μιχαὴλ γνοὺς ἐκ κατασκόπων δρᾶμα
 φηγὰς ἀπιὼν ἤχετο πρὸς πύργου
 αὐτὸς τε καὶ στράτευμα διὰ δυσπόρων
 συνηρεφῶν τρέβων τε καὶ δυσικβάτωκ.
 8975 εὐρὼν κενὸν δ' ἔωθεν ἀναξ τὸν τόπον
 ἐπὶ Βερρόην ἤκε τὴν ἐν γετόνων·
 ἐλὼν δὲ ταύτην καὶ σκυλεύσας τὰ πέριξ·
 εἰς Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν ὑποστρέφει
 μετὰ λαφύρων ἀμυθῆτων τε σκύλων·
 8980 ἀφ' οὗ πεπομφῶς στρατιῶν ὅτι τάχος
 πόλεις παρεστήσατο τὰς ἀποστάσας.
 καὶ βασιλεὺς δ' ἔξισι κατὰ Ῥοδόπης,

8965 κατ' εὐρον V

pum; a quo imperator corona redimitus in occidentem protinus discedit, (8960) Hellespontiacum navibus fretum transiens. atque Hadriani delatus ad urbem, ibi vix uno demoratus die castra promovit Rhodopen versus contra Bulgaricam principem Michaelē, (8965) qui cum exercitu ad Hebrum morabatur, Stenimachum cepit, Tzepaenam Ustram Cribos Perperacionem et Peristitzam, Ephraemum Critzimum, cunctam Achridem, quae nobis arces antea parebant. (8970) nunc de irrudente celeriter Caesare ab explorante Michael admonitus, fuga se statim retulit in patriam ipse cum copiis, per locos difficiles perque dumesos sine calle saltus. (8975) mane cum vacuum locum repperisset Caesar, propinquam pervenit ad Berroen; qua capta, agroque proximo direpto, Hadrianopolim semet recipiebat non sine multis spoliis divitiis. (8980) atque illinc misso protinus exercitu recuperavit urbes apostaticas. Ipse perrexit imperator ad Rhodopen Stenimachumque Peri-

- καὶ Στενίμαχον Κρυτζίμωδον Περισιτίζαν
ἐπανασάζει κράτει τῶν Ἀδούρων·
- 8985 ἔμεινε δ' ἀνάλωτος Τζεπαίνα μόνη
διὰ τε κρυμὸν καὶ τόπου δυσχωρίαν.
ἦρος δ' ἐπιλάμπραντος αὐτίκα γράφει
ἄναξ στρατηγοῖς τοῖς κατὰ Σέρρας πόλιν,
τῷ Στρατηγοπούλῳ καὶ Τορνικίῳ,
- 8990 μετὰ στρατιᾶς προσβαλεῖν τῇ Τζεπαίνῃ.
ἔξῆσαν οὖν παρὰ τόνδε τὸν τόπον·
εἶτ' οὐκ ἰδόντες στρατιὰν ἐναντίων,
οὐχ ὀπλίτας ἰόντας εἰς μάχην ὄλωσ,
φύλλων δὲ κτύπων καὶ ψόφων ἤσθημένοι,
- 8995 ᾗχοντ' ἀκόσμως, ἐν φυγῇ λειοπότες
ἵππους πανοπλίας τε καὶ σκευὴν ὅλην
τοῖς ἵπποφορβοῖς καὶ συβώταις Βουλγάρων·
δ' γνωσθὲν ἤρϊασεν ἄνακτα Μίαν.
οὐχ ἤττον ἠρϊασεν εἰσπεσοῦν πάλιν
- 9000 λυποῦν τι κακὸν Δραγωτᾶς ἐκ Βουλγάρων,
ἄρχων στρατιᾶς τῆς κατὰ Μελενίκον,
ὅστις ἀποστὰς καὶ στρατὸν συναλλίσας
κατατρέγων ἦν τὰ πέριξ Μελενίκου,
ἄστν δὲ συνέκλεισε πορθῆσαι θέλων.
- 9005 ἤκουστο ταῦτα βασιλεῖ στρατηγέτῃ,
καὶ τὴν ταχίστην, ἀετός τις καθ' ἅμωρ
ᾠκιστος, ἔπη πρὸς Μελενίκου τόπους·
μετὰ στρατιᾶς καὶ στρατηγῶν ταγμάτων,
καὶ καταπλήξας στρατιὰν ἐναντίων

8984 τῷ κράτει?

8989 τῷ τι?

stitzam Crytizimum Romano rursus addidit imperio. (8985) una Tzapaena perstitit invicta ob loci asperitatem atque hiemis, sed vere exorto statim dedit literas ad duces Caesar Serris demorantes, Strategopolum et Tornicium, (8990) ut cum exercitu quaterent Tzapaenam. illi ad hunc agmine tendentes locum, cum nec vidissent hostilem exercitum neque ruentes in proelium armatos, foliorum tantum sonitu perterriti (8995) tarpiter diffugerant, abiectis etiam equis et armis et sarcina quavis, quae praeda cessit armentariis Bulgaris. rem autem Caesar intellexit aeger-rime. nec minus aliud superveniens malum (9000) scilicet, Bulgaram Dragotam, nostras regentem Melenici copias. rebellans enim congregato exercitu populabatur Melenici fines ipsamque urbem obsidens praemebat. (9005) audiit hoc in castris imperator, atque volatam aquilae simulatus vine compendie pergat Melenicam cum suis copiis ordinumque

- 9010 ἀφηνιδίω τε καὶ στρατιᾶς τῷ σίτφει
 ἐτρέψατο σφᾶς εἰς φυγὴν κατὰ κράτος,
 κτείων διώκων, αἰχμαλώτους λαμβάνων,
 ὡς ἐκ τοσούτων ἐκφυγεῖν βραχεῖς μόρον
 καὶ πρὸς Μυσίας διασωθῆναι μέρη.
- 9015 ὁ δ' αὖ Δραγοτᾶς συμπατηθεὶς ἀθλίως
 ἵππων ποσὶν τέθνηκεν ἐκλιπὼν φάος.
 Οὕτω βασιλεὺς διαθεῖς πάνθ' ὡς δέον,
 καὶ τὰς ἀπίστων γαμετὰς καὶ τεκνία
 πόρρωτάτω θεῖς ἄστεος Μελενίκου,
- 9020 ἐκεῖθεν ἦκεν εἰς Θεσσαλονικέων·
 ἀφ' οὗ περάσας Ἄξιον βαθυδάνη
 ἄστν Βοδηρῶν ὑδατόρροντον φθάνει,
 ἔνθα νοσήσας κοιλιακὸν τι πύθος
 μικρὸν τι χώρῳ προσμένει τούτου χάριν.
- 9025 εἶτα ῥαίσας ἄστν Πριλάπου βλέπει.
 οὗ διαγαγὼν οὐκ ὀλίγας ἡμέρας
 ἐπιστρατεύει Βελεσιῶ τινὶ πόλει,
 καθαιρετικὰς μηχανὰς ἐπηγμένους·
 ἦνπερ παρεστήσατο τῇ συμφωνίᾳ
- 9030 τοῦ μὴ τι παθεῖν ὄρκον εἰσδεξαμένων
 τῶν ἔνδον ὄντων καὶ προδόντων τὴν πόλιν.
 ἅπαντα τοίνυν εὖ διαθεῖς φρουρίου
 διὰ Ναυτζαπόλεως ἀνδρῶν τόπου
 σὺν ἀπορίᾳ καὶ ποτῶν καὶ βρωμάτων
- 9035 εἰς Σέρρας ἦκε τληπαθῶς πλὴν τὴν πόλιν.

ducibus; perterritoque hostium exercitu (9010) subito adventa militum-
 que numero, fugam ingentem atque cladem edidit, persequens, caedens,
 captivos intercipientes, ut pauci ex tot interitum vitaverint, qui fuga in
 Moesiae partes evaserunt. (9015) Dragotas autem proculcatus misere
 equorum pedibus vitae rupit filum.

Hic Caesar actis ex animi sententia, et defectorum feminis ac liberis
 alio translatis, procul Melenico, (9020) Thessalonicam illinc est re-
 versus. unde transiisse Axio profundo Bodenos venit aquis abundan-
 tes: ubi laborans ventris doloribus, paulum propterea substitit in urbe.
 (9025) mox recreatus Prilapum inivit, ubi non paucis perstitit diebus.
 deinde transit ad Belesum oppidum, contra quod machinis bellicis di-
 rectis, in deditionem mox cives accepit, (9030) qui obtenta ne quid pa-
 terentur fide semet ac oppidum permiserunt Caesari. quamobrem arci
 imposito praesidio, per Nautzapoleos aridam regionem, aqua laborans
 atque commoatu, (9035) aegre pervenit tamen ad urbem Serras. ubi ex

- ἔνθα γραφὴν δέδεκτο πρὸς τῶν ἔξ ἕω
 ὅτι τὰ Τούρκων πρὸς Ταχαρίων ἔθρους
 κυμαίνεται νῦν καὶ ταράσσεται πάλιν.
 ταῦτα διαγνοὺς συντεταμένῳ δρόμῳ
 9040 πέφθακεν Ἐβρον τὸν ποταμὸν ἐν τάχει·
 οὗ μῆνυμα γνοὺς ἀτρεκέως μὴ τυγχάνειν,
 τρίβου παρεκκλίνας τι καταλαμβάνει
 Διδυμότειχον ἠνωμασμένην πόλιν,
 εἶτα κυδίστην Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν.
 9045 καὶ πάλιν ἐστράτευσε κατὰ Τζεπαίνης·
 καὶ μὴδ' ὅτιοῦν δεδρακῶς ὑποστρέφει
 κατὰ Διδυμότειχον ἀσφαλῆ πόλιν·
 ἔνθα λελοιπῶς στρατιῶν οὐ μετρίαν
 καὶ ταγματάρχας καὶ φύλακας φρουρίσιν,
 9050 Μανουὴλ τὸν Λάσκαριν καὶ Μαργαρίτην,
 ἀγροῖκον ἄνδρα, πιτύροις τεθραμμένον,
 ἐκ Νεοκάστρων σειρὰν ἔλκοντι γένους,
 καὶ νοθετήσας σφῆς θέοντα πρὸς μάχας,
 ἐκεῖθεν ἄρως Ἑλλησποντον διέβη
 9055 καὶ σκηνὰς αὐτοῦ πηγνύει πρὸς Λαμψάκιον,
 καὶ τοὺς ὑφ' αὐτὸν ἀξίαις ὑπερτάταις
 τιμῇ κυδαίνει δωρεάς τε προσνέμει.
 Γεωργιον μὲν Μουζάλωνα τοῦπικλην
 πρωτοβεστιάριον ἀναδεικνύει,
 9060 πρωτοσεβαστόν, στρατοπεδάρχην μέγαν·
 Ἀνδρόνικον δὲ σύγγονον τούτου πάλιν

9039 συντεταμένῳ V

oriente literis perlatis Turcas a gente Tachariorum denno periclitari intelligit et conturbari. quod ubi Caesar novit, cursu concito (9040) processit sine mora ad Hebrum flumen; ubi rumore falsum esse intelligens, de itinere suscepto nonnihil devians Didymotichum contulit se in urbem, deinde ad incliytam Hadrianopolin, (9045) et ad Tzepaenam oppugnandam rediit. sed cum nihil proficeret, reversus est ad munitum oppidum Didymotichum; ubi relicto non modico exercitu cum ducibus et oppidi custodibus, (9050) Lascari Manuele, et Margaritis Rominae rusticano et pulte alito Neocastrisque originem trahente, insuper belli ordine praescripto, illinc discedens Hellespontum transit, (9055) stationesque Lampsaci constituit; ubi suos duces celsis dignitatibus auxit, ornavit, praemiaque distribuit. Georgium quidem vulgo Muzalonem protovestiarium et simul protosebasti (9060) nec non stratopedarchae er-

μέγαν κατωνόμασεν ἐν δομestίκοις,
τὸν Ἄγγελον δὲ πρωτοστράτωρα πάλιν.

Ταῦτα δεδρακὼς βασιλεὺς ἔποστρέφει

9065 πρὸς βασιλείους τοὺς ἐν Νυμφαίῳ δόμους·

οὐ διαγαγὼν χειμερινὰς ἡμέρας,

ἤθος φανέντος στρατιῶν συναλίσας

μυριόριθμον, πεζικὴν αὐτὴν ἰππότιν,

Μυσοῖς Ἰταλοῖς συγκροτουμένην Σκύθαις,

9070 μάλιστα πάντων Ῥωμαϊκῇ πληθύνει,

ὡς πρὸς δύοσιν ἔτειεν ὄρημα κράτωρ,

καὶ Λάμψακον πέφθακεν Ἑλλησποντίαν,

ἐνθα περ ἔγνω συμφορὰν στρατευμάτων

καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν ἐν Διδυμοτείχῳ.

9075 ἐπεὶ γὰρ ἀπῆν βασιλεὺς μακρὰν τόπου,

ὁ Βουλγαράναξ ἐκ Σκυθῶν συνυλίσσας

χιλιῶδας τέτταρας εἶτε καὶ πλέον,

κατὰ Θράκης πέπομφε χωρῶν ἀστέων·

οὐ πρὸς ποταμὸν Ῥηγῖνι κεχυμένῳ

9080 ἅπαντ' ἐπόλουν Σκυθικὴν ἔρημιαν.

ἐνθα στρατηγὸι προσταγῆς βασιλέως

οὐκ οἶδα τί παθόντες ἐκλελησμένοι,

ἐπιφρῖασι τὴν στρατιῶν τοῖς Σκύθαις.

συρρήξως οὖν συμβάσης ἐκατέροις,

9085 νικῶσαν ἠνέγκαντο βαρβάρων στίφος,

καὶ κτείνεται στράτευμα Ῥωμαίων ξίφει,

ἀλλοικεταὶ δὲ Μαργαρίτης τοῖς Σκύθαις

navit titulis; huius autem fratrem Andronicum magni donavit officio domestici; Angelum denique fecit protostratorem.

His actis imperator revertebatur (9065) ad suum regale Nymphael palatium, ubi per hiemis tempora versatus vere appetente exercitum collegit innumerum pedestrem atque equestrem, concretum Moesis Italis atque Scythias, (9070) praecipue tamen viris nostri generis; dirigensque iter in occidentem Hellespontiacam Lampsacum devenit, ubi cladem exercitus intellexit ducumque relictorum Didymotichi. (9075) nam Caesare in longinquis absente locis, rex Bulgarorum conscripta Scytharum milia ferme quattuor aut etiam plura per Thraciae immisit terras atque urbes; qui circa flumen, cui nomen Regina, (9080) vagi palantes omnia corrumpebant. tunc nostri duces, Caesaris mandato nescio quo pacto oblivioni tradito, cum suis copiis aggrediuntur Scythas; et iam utrinque armis concurrentibus (9085) barbara phalanx rettulit victoriam, caesusque noster fuit gladio exercitus: ipse quin etiam Margarites capitur

- πολλοῖς συνάμα καὶ πιπράσκειται σφίσειν.
 ὃ γνοὺς ὁ κρατῶν κατατάχηςας δρόμῳ
- 9090 Βουλγαροσύγῳ προσπελάζει φρουρίῳ,
 καὶ τινὰς ἐνῶν βαρβάρων ἐν Βιζύῃ
 ἔργον σπάθης τίθησιν αὐτοῖς καὶ ξίφους.
 πλὴν καταλαβὼν τὸν ποταμὸν Ῥηγῆνα,
 σκηνὰς ἐκεῖ πήγνυσι καὶ παραμένει.
- 9095 ἔνθα περ Οὐρὸν Ῥῶσον ἄνομισμένον
 τὸν Παιόνων πέπομφε ῥῆγα Μυσάναξ
 πρὸς τὸν κρατάρχην Θεόδωρον Ἀσόνων,
 ὡς ἂν ἐρωτήσῃε τὰ πρὸς συμβάσεις.
 ἀφιγμένος γοῦν Ῥῶσος ὡς βασιλέα,
- 9100 ὢν πενθερός γε Βουλγάρων ἀρχηγέτου,
 καλῶς ἐδέχθη καὶ λίαν φιλοφρόνως,
 καὶ συμβιβάσεις ἐκτελεῖ σὺν ὀρκίοις·
 αἱ δ' ἦσαν ὡς Τζέπαινα Ῥωμαίων κράτει
 πρὸς Βουλγάρων ἄρχοντος ἀφεθῆ ἄλλιν.
- 9105 Τούτων βασιλεῖ κατὰ νοῦν πεπραγμένων,
 ἄρας ἐκεῖθεν Θεσσαλονίκην βλέπει,
 ἔχων μεθ' αὐτοῦ καὶ Μιχαῆλ δεσπότην
 σύνευνον ἕμια φιλάτῳ Νικηφόρῳ,
 ὁδοιποροῦντας εἰς περῶντιν γάμων.
- 9110 ἦνυστο τοῖσιν τὰ τῶν γάμων ὡς δέον,
 παῖδα κρατάρχου Μαρῖαν Νικηφόρος
 κατὰ νόμους σχῶν εἰς γάμον κοινωνίαν·

9096 falli videtur Ephraemius: Acropolita enim dicit hunc
 Urum Ungariae regis generum, non regem. M.

cum aliis multis, atque a Scythis venditur. Caesar re cognita, subditis
 calcaribus (9090) ad arcem Bulgarophygam accurrit statim, Bizyaeque
 nactus aliquot barbaros occisione omnes gladio occidit, verum progres-
 sus ad Reginam fluvium tentorium ibi fixit, atque substitit. (9095) at-
 que illuc Urum cognomento Rosum, Paeoniae regem, misit rex Bulgar-
 icus ad Romanum Caesarem Theodorum, ut de integranda pace verba
 faceret, imperatorem igitur conveniens Rosus, (9100) qui socer erat
 regnatoris Bulgari, amanter est exceptus et honorifice, iurataeque pacis
 sunt condiciones, nempe ut Romano Tzesaenam imperio et Bulgares
 denuo concederet.

(9105) Qua re peracta ex animi sententia Thessalonicam illinc Caes-
 sar venit, despotae quoque Michaelis habens in comitatu uxorem cum
 filio suo ob peragendas nuptias, Nicephoro. (9110) ergo nuptiarum ce-
 lebratur ritus: Caesaris filiam Mariam Nicephorus legitimo coniugio sibi

- πλὴν πρόσθεν ἀπέλυσεν Αὐσόνων κράτει
 Σέρβια Δυρράχιον οὗτος δεσπότης,
 9115 περὶ γυναικὸς δειλιῶν καὶ φιλτάτου.
 Ἐν τοῖσδε διάγοντος ἄνακτος τότε,
 γραφὴν τις ἐκπέπομφέν οἱ Βιθυνόθεν
 διεξιούσαν ὡς ἀποδύσας ἔχει
 πρὸς Περσίδος γῆν ἡγεμῶν Βιθυνίας,
 9120 Παλαιολόγος Μιχαὴλ κομνηνόπαις.
 τοῦτ' ἀνακτικῆ κυρδίαν βασιλέως.
 δμως ἀπιὼν ἐν φυγῇ πρὸς Περσίδα
 γράμμ' ἐγχαράττει προστάταις Βιθυνίας,
 ἐν ὑπογραφαῖς ἀσφαλισθὲν ἰδίαις,
 9125 διαγορεῦσον ὡς ἐκεῖνος μὲν τάχα
 φεύγει δεδιὼς τὴν σβέσιν τῶν ἡμιμάτων,
 "αὐτοὶ δ' ἔχεσθε νουνεχῶς τῶν πραγμάτων,
 καὶ πάντα δρᾶτε πρὸς φύλακὴν ἀστῆων
 χώρας τε λοιπῆς" φησὶ "καὶ στρατευμάτων."
 9130 τοῦτ' ἐκομισθὲν τὸν κρυτάρχην ἠθύνει.
 Πλὴν διαθῆεις εὖ τὰ καθ' ἐσπέραν ἄναξ
 μετὰ στρατιᾶς ἐκτρέχει πρὸς τὴν ἴω,
 λιπῶν στρατηγὸς κατὰ Θεσσαλονίκην
 Μιχαὴλ Λασκάριον, ἄνδρα γεννάδιαν,
 9135 ἐν δὲ Πριλάπῳ Σκουτέριον Ξυλίαν,
 ἐπωνυμίαν ἀτρεκῆ κεκτημένον,
 ἐν δ' αὖ Βελεσσῶ τοῖς περικύκλιω τόποις
 φύλακι Θεόδωρον τὸν Καλαμπάκην,
 Ἰλλυριῶν δὲ Χαβάρων' ἐπιστάτην.

copulat. antea tamen cesserat imperio nostro Dyrrachium Serviorumque castrum (9115) despota, uxori filioque timens.

Dum in hoc Caesar versatur negotio, accipit literas missas ex Bithynia, significantes profugisse ad Turcas Bithyniae rectorem Palaeologum (9120) Michaëlem illum Comnenis natum; quae res turbavit imperatoris animum. cum ille tamen ad Turcas profugeret, schedam Bithyniae scripsit magistratibus, quam propria manu subscribens firmavit, (9125) significans se quidem extorrem ire, ne pateretur oculorum damnum; ceterum ipsi rem prudenter gererent, et custodirent sedulo civitates provinciamque et milites recte regerent. (9130) quae res nuntiata imperatori placuit.

Iamque ordinatis in occidentis rebus, ad orientem cum milite excurrit, relicto duce Thessalonicae Lascari Michaele, viro strenuo, (9135) Prilapi autem Scuterio Xylea, congruum sibi cognomen gerente. Belesse imposuit locisque finitimis custodem Theodorum Ca-

- 9140 πρὸς τοῖσδε Γεώργιον Ἀκροπολίτην
 ἄρχοντα πάντων καὶ πρόεδρον δεικνύει,
 τρόσθεν τιμύσας τῇ πράττωρος ἀξίᾳ.
 ἴτως ἀφίκτο πρὸς πόλιν Βερροιαίων,
 κέκλεισε πρέσβεις προσμένοντας τοῦ πάπα,
- 9145 εἶ τὰ κατ' αὐτοὺς διαθεῖς ὡσπερ δέον,
 ἵποστρέφειν δέδρουκε πρὸς τὴν πατρίδα.
 εἶτα παρελθὼν φρούριον τῶν Σερβίων,
 καὶ Καστορίαν παραμέψας τὴν πόλιν,
 δι' Ἀχρίδος πέφθακεν Ἀλβάνου τόπον,
- 9150 κάκειθεν ἤκεν εἰς Ἐπίδαμνον πόλιν.
 κάκει διαθεῖς τὰ κατὰ νοῦν ὡς δέον,
 διὰ Χονναβίας τε καὶ Μάτης τόπων
 Κιτζάβειος Λεύρης τε τῶν πολιχνίων,
 ὡς εἶχε κατέλαβεν ἄστν Πριλάπου.
- 9155 ἐνθα διατρίβοντι κατ' ἄστν τόδε
 δυσάγγελος φήμη τις ἤκεν ἀθρόον
 ὅτι περ ἁλοῦς Χιβάρων Κωνσταντῖνος
 ἐν καστὲλλῳ Κανίνων πρὸς Μαρίας
 γυναικαδέλφης Μιχαῆλ τοῦ δεσπότου,
- 9160 ἐρωτοδέσμιαις ἀπατηθεῖς καὶ γάμψ,
 εἰρκτὴν κατακέκριτο κλοιά καὶ πέδας·
 καὶ τηρικαῦτα Μιχαῆλ ὁ δεσπότης
 τὰς πρὸς κρατοῦντα συμβάσεις διαλύσας
 χώρας ἐπήει Ῥωμαϊκὰς σὺν ὄπλοις,
- 9165 πᾶσάν τε κατέδραμε Πελαγονίαν
 καὶ τὸν πέριξ ἕπαντα χῶρον Πριλάπου.

lampacem; Illyrium denique Chabaroni tradidit. (9140) his super, summo dignitatis apice, constituit Georgium Acropolitam, praetoris titulo pridem exornatum. Georgius hic contulit se Berroeam, ubi expectabant eum legati papae; (9145) quibuscum ex sententia negotium gessit, eosque posthinc dimisit in patriam. deinde accessit ad Serviorum castrum, praeteritoque oppido Castoria per Achrin iter faciens Albanum venit, (9150) atque illinc demum ad urbem Epidaurum; in qua dispositis prout visum est rebus, viam emensus per Chunabiam Maten Citzabin atque Debren, parvas urbes, ut potuit pervenit ad urbem Prilapum. (9155) atque ibi versanti Acropolitae tristis repente rumor est intellectus, Chabaronom scilicet Constantinum in Caninorum conclusum castello, a sorore uxoris Michaelis despotae. (9160) Maria deceptum nuptiis et amore, vincit teneri ferreis compedibus. interim vero Michaeli despotam, pacis cum Caesare violato iure, dicionem nostram armis concursare, (9165) iamque invasisse cunctam Pelagoniam univer-

τὸ φρούριον ἔλειπτο Πριλάπου μόνον,
 ὅπερ προδόντων συνέλαβε καὶ τότε.
 Ἀκροπολίτης δ' ἐφρέθεις ἔνδον τότε,

9170 ζυμάτος τι καταλαβὼν πυργίον
 ἐκεῖ διῆγε, καὶ λαβὼν πρὸς δεσπότην
 ὄρκια κακῶν ἀπαθῆ πεφηνέναι,
 καὶ παραπεμφθῆναι δὲ πρὸς βασιλέα,
 αὐτὸν παραδέδωκε σὺν τῷ πυργίῳ.

9175 ὁ Μιχαὴλ δ' ἔφορκος ὢν ὁ δεσπότης
 δεσμοῖς περιέβαλεν αὐτὸν ἀφύκτοις.
 ὁ δ' αὖ Κομνηνὸς Μιχαὴλ, οὗ πολλὰ κίς
 μνήμην ἐποιήσομεν ἀνόπιν λόγου,
 ὄρκια λαβὼν πιστὰ πρὸς βασιλέως,

9180 πρὸς τόνδ' ἐπανέζευξεν ἐκ τῆς Περσίδος·
 ᾧ δούς στρατιῶν ἐκ Μακεδόνων ἀναξ
 εἰς ἐσπέραν πέπομφε κατὰ δεσπότην.
 καὶ καταλαβὼν Θεσσαλονίκην πόλιν
 καὶ πού συνέλθων Μιχαὴλ Λασκαρῆν.

9185 σὺν τῷδ' ἐπῆλθε τὰ μέρη τῆς Βερροίας,
 καὶ λείαν ἀπήλασεν ἐνθεν μυρίαν.
 τῶν πραγμάτων οὕτω δὲ διακειμένων,
 καὶ Τριβαλάρχη, ἣ κάκιστος καρδία,
 ἔκσπονδος ἀνὴρ ἀποφρὰς μαισιφόνος,

9190 ὑπὲρ χιλίους στρατιῶν συναλίσας,
 τὰ Ῥωμαϊκὰ κατέδραμε χωρία.
 ὁ δεσπότης δὲ Μιχαὴλ τὰ πρὸς δύσιν
 δῆτ' ἐρημῶν οὐκ ἔλγηε καθόλου

sumque Prilapi territorium, unico excepto Prilapi praesidio, quod tamen ipsum proditiōne cepit. Acropolites autem in arce degens, (9170) quadam conscensa castelli turricula, perstabat illic, donec iurata fidem obtulit illi despota, fore incolumem atque ad suum Caesarem dimissum iri. tunc se permisit hosti cum turricula. (9175) Michael tamen despota periturus solidis illum vinculis adstrinxit. ecce autem Michael Comnenus ille, quem saepe memoravit historia nostra, non sine sacramento in fidem Caesaris (9180) rursus receptus a Turcis regreditur, et cum Macedonum militum exercitu in occidentem mittitur contra despotam. is igitur se contulit Thessalonicam moxque coniunctus Michaeli Lascari (9185) simul in agrum incurrit Berrocae, atque inde praedam abstrahit innumeram. sic perturbato rei publicae statu, pessimus etiam Triballorum princeps, periturus vir, crudelis, temerarius, (9190) mille conscriptis et amplius militibus Romanas terras vagans infestabat. neque cessabat in occidente Michael despota, damnis omnige-

- καὶ τῇ κατ' αὐτὸν προστάσει ἐξουσία.
 9195 ὄθεν στρατιὰν ἰκανὴν ἀποκρίνας,
 ἣς ἡγεμὼν παῖς Θεόδωρος τις νόθος,
 πρὸς τὰ Βοδηῶν ἐξαποστέλλει μέρη·
 ἢ Ῥωμαϊκῷ συντωχοῦσά πεν στίφει
 ἤτησεν ἐσκέδασεν αὐτὸ ῥαδίως.
 9200 ὁ γνοὺς Μιχαὴλ Παλαιολόγος τότε,
 ἀνὴρ μαχητῆς γεννάδας ῥωμαλέος,
 ὡς εἶχεν ἐξώρησεν κατ' ἀντιπάλων,
 καὶ τινα τῷ δόρατι πλῆξας ἐπίδην
 (ἦν δ' ἄρα Θεόδωρος παῖς ἀποστάτου).
 9205 εἰς γῆν καταβέβληκεν ἐξ ἐφαιστοῖδος.
 ὁ δ' αὖ Κομνηνῷ προσδραμὼν ἠντιβόλει
 ζωῆς τε χάριν καὶ ψυχῆς πεφιλάτης,
 καὶ συμπαθοῦς ἔτυχε συγγνώμης τότε·
 πλὴν ἠγνοεῖτο τίς ἄρα καὶ τυγχάνει.
 9210 τῷ τοι παραδίωσιν φυλάσσειν Τούρκω,
 ὁ δ' αὖ φονεύει καὶ παραπέμπει μέρει.
 τοῦτι μὲν οὕτω Μιχαὴλ ἐδραμένος
 σὺν τοῖς δ' ὑπ' αὐτὸν ἀρχαίοις ἀνδράσι,
 Πιφλυγονίαν πατρίδα κεκτῆμένοις,
 9215 πολλοὺς μὲν ἔργον εἰργάσατο ταῦ ἕϊφους,
 ζωοὺς δὲ συνέσχηκεν εἰκοσὴν πάλιν.
 ἀνδρας τιμῶν ἐγκρίτους ἀποστάτη·
 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφην·
 ὁ Μιχαὴλ δὲ Βουλγάρων ἀρχηγέτης,

9213 δ' abundat

nis faciendis et suae dicioni terris subigendis. (9195) nam comparato idoneo exercitu, quem notho filio Theodoro tradidit, iussit invadere Bodenorum agrum; atque ibi nostras quas offendit copias vicit dispersit facili negotio. (9200) Michael re cognita Palaeologus, bellator vir, magnanimus, fortis, abrupta mora hostibus occurrit; et quandam hasta equitem percussum (erat is filius perfidi Theodorus) (9205) humi proiecit, ephippio depulsam. ille Comneni provolutus genibus vitam rogabat sibi conservaret, reque ipsa veniam mitem impetravit, quanquam eius ignota condicio erat; (9210) Turcaequae homini custodiendus traditur, qui miserum captivum gladio perimit. atque hanc victoriam Michael patravit mavortiorum quos ducebat militum opera usus, patria Paphlagonum. (9215) et multos quidem interemit hostes, praeterea viginti viros cepit viros insignes de rebellis aula.

Atque hanc praedicta res exitum habuit. Michael autem Bulgare-

- 9220 ὃς δὲ γυναικάδελφος ἦν βασιλέως
 ἔχθρὸς δ' ἄσπονδος Ἀσούνων κραταρχία,
 πρὸς Καλλιμάνου καιρίαν βεβλημένος,
 πρωτεξαδέλφου προσγενοῦς πεφνόςτος,
 ἔξαπίνης τέθνηκεν ἐκλιπὼν φάος·
- 9225 οὗ τῇ γυναικὶ συναφθεὶς Καλλιμάνος,
 ἔδοξεν ἀρχὴν προσλαβεῖν καὶ Βουλγάρων·
 ἀλλὰ Ῥώσος Οὐρος μὲν ὡς θυγατέρα
 μετὰ στρατιᾶς συμπεσὼν προσλαμβάνει,
 φονεύεται δὲ Καλλιμάνος Βουλγάρους.
- 9230 ἔρημον οὐκοῦν γησιῶν διαδόχου
 ὑπῆρχε λοιπὸν τὸ κράτος τοῖς Βουλγάρους·
 ἀλλ' οἱ παρ' αὐτοῖς ἔγκριτοι βουλευφόροι
 ἀρχηγεῖν τάσσουσιν ἀρχῆς Βουλγάρων
 Τείχου τὸν υἱὸν τὸν καλὸν Κωνσταντῖνον.
- 9235 ὡς ἂν δὲ καὶ δόξειεν ἐκ κληρονομίας
 εἰς Βουλγαρικὸν ἐγκαθεστάναι θρόνον,
 ἐρίτιμοι πέμπουσι πρέσβεις Βουλγάρων
 πρὸς τὸν κρατοῦντα Θεόδωρον Ἀσούνων,
 ἵνα συναφθῇ τῷ Τείχου Κωνσταντῖνῳ
- 9240 Εἰρήνη πρώτη τοῦδε τῶν θυγατέρων,
 Ἀσὸν κρατάρχου Βουλγάρων οὗσ' ἐγγόνῃ·
 ἃ καὶ περατοῖσιν προθυμῶς κράτωρ.
 ἐπεὶ δ' ὁ Τείχου ἦν ἔχων ὀμεινέτιν,
 ταύτην διαζεύξαντες ἀνδρὸς ἀνόμως
- 9245 εἰς φυλακὴν πέμπουσι τῷ στεφηφόρῳ.
 Μετὰ δὲ ταῦτα χαλεπωτάτῃ νόσῳ

rum dominus, (9220) cuius soror Caesari nupta erat, nostri foedifragus hostis imperii, a consobrino suo Callimano mortifero repente percussus vulnere vitam cum morte statim commutavit; (9225) cuius uxore ducta Callimanus visus est regnum obtinere Bulgaricum. sed regis socer accurrens cum exercitu Rosus Urus filiam suam recipit; occiditurque a Romanis Callimanus. (9230) iamque carebat successor legitimo Bulgaricae rei publicae vacans thronus; sed optimates gentis ac senatores ad Bulgarorum thronum advocarunt egregium Tichi filium Constantinum. (9235) atque ut legitimo successoris iure regnum adire videretur Bulgaricum, ad Romanorum Caesarem Theodorum: mittit senatus legationem, petens ut iungeretur dicto Constantino (9240) Irene filia Caesaris natu maior, quae Asanis regis Bulgari neptis erat. et Caesar noster rem libenter annuit. tum quia iam Constantino uxor erat, hanc a suo viro abstractam illicite (9245) imperatori custodiendam mittunt.

Morbo post haec correptus gravissimo Caesar Theodorus tenebatur
 Ephraemius.

- περιπεσὼν ἔκειτο κρατάρχης κλίῃ·
 ἢ δ' ἦν ἀνιάτρευτος Ἀσκληπιάδαις
 καὶ σφῶν τέχναις ἄκαμπος οὐδ' εἰκουσά πωρ
 9250 τοίνυν ἀπογνοὺς καὶ διαγνοὺς ὡς δέον,
 ῥήψας τὰ λαμπρὰ τοῦ κράτους καὶ τοῦ στέφους,
 τὰ τῶν μοναχῶν ἐνδιδύσκειται ῥάκη,
 ἔξαγορεύσας πάντα οἱ πεπραγμένα
 ἔμπροσθεν ἀνθρώπων τε καὶ Θεοῦ πλέον.
 9255 πόρνης γὰρ οὗτος σώφρονος θρυλουμένης
 τὴν πίστιν ἐν νῦν προσλαβὼν καὶ τὸν πόθον,
 τῷ ποιμενάρχῃ προσδραμὼν Μιτυλήνης,
 ᾧ σφαλμάτων ἦν ἀνακαλύπτων βάρη,
 εἰς τοῦδαφος πέπτωκεν αὐτοῦ πρὸς πόδας,
 9260 καὶ τούσδε θερμοῖς δάκρυσιν ἀποπλύνει,
 ὡς πρὶν γυνὴ βέβηλος Χριστοῦ δεσπότου,
 ὡς καὶ γενέσθαι πηλὸν ἐκ τῶν δακρῶν,
 ἔξαγορείας ταῦτα συνείρων λόγοις
 "σὲ Χριστέ κατέλιπον, ἴλωρ ἔσο."
 9265 οὕτω δεδρακὼς συνεχῶς χρηστὸς κράτῳ
 πρὸς τὰς μονὰς βέβηκε τὰς οὐρανίους,
 λιπὼν τὸ κράτος παιδὶ τῷ Ἰωάννῃ
 ἑπταέτει που τυγχάνοντι καὶ πλέον,
 μήπω καθαρῶς τέτταρας ὅλους χρόνους
 9270 τὴν Ῥωμαϊκὴν ἰθύναι κραταρχίαν,

9256 hinc intelligimus quid spectet Nicephorus sub praedictae orationis initio, ubi graviter invehitur in amorem illegitimum. quamquam Ioannem quoque Theodori parentem prae oculis habere potuit, cuius in amore fragilitatem noster innuit Ephraemius v. 7890. Allatius autem in adnotationibus ad Acropolitam c. 52 Nicephori eiusdem recitat epistolam de pellice Ioannis Marcesina, quam ipse Nicephorus sacra aede excluderat.

lecto; et nil medendo proficiebant medici, artem Hippocratis superante morbo. (9250) quare spe vitae prudenter abiecta, ornamentisque regis depositis, monachi Caesar induit tuniculam, omnia sua confitens peccata coram hominibus sed praesertim deo (9255) namque hunc transversum egerant illecebrae, amorque scorti nobilis haud protritit, accedens ergo ad Mitylenes episcopum, cui confiteri solitus peccata fuerat, ad huius pedes accidit prostratus humi, (9260) eosque calidis perluebat lacrimis, ceu quondam Christi femina peccatrix; quare et madebat fletu pavimentum. atque haec verba geminabat confitens "te, Christe, dereliqui; propitius esto." (9265) sic continenter repetens bonus Caesar ad stationes transiit caelestes, filio relinquens regnum Ioanni septenni ferme aetate aut paulo amplius, ipse quattuor nondum plenos annos (9270) Ro-

ἀνὴρ ἀγαθός, εὐσεβὴς αὐτοκράτωρ,
 ἡδύς, ἰλαρός, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 ἴδρις σοφίας παντοδαπῆς καὶ λόγων,
 πιστὸς κυρίου νουνεχῆς ὑπηρέτης,

9275 τάλαντον αὖξων πλατύνων κραταρχίας,
 προκινδυνεύων εὐψύχως κληρουχίας,
 ἀναξ προσηγῆς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 μηδὲν νεοχμώσας τι τῆς ἐκκλησίας,
 ἐπαινετός τε τοῦ βίου καὶ τοῦ κράτους,

9280 καὶ μακαριστὸς τῆς καλῆς μετοικίας
 καὶ τῆς μετανοίας γε τῆς σωτηρίου
 τούτου θανόντος εἰς ταφὴν νέκυν φέρει
 μονὴ πατρία Σωσάνδρων κεκλημένη,
 οὗ καὶ πατὴρ τέθαπτο θανὼν ἐντίμως.

Ἰωάννης ὁ τοῦ Θεοδώρου καὶ Μιχαὴλ Παλαιολόγος.

9285 Οὗτος βίω λέλοιπε παιδία τρία,
 ὃν πρόσθεν εἶπον χαριτώνυμον νέον
 κληροῦχον ἀρχῆς καὶ διάδοχον κράτους,
 καὶ θήλεια δ' ἄζυγα πρὸς τούτῳ δύο,
 Εὐδοκίαν τε καὶ Θεοδώραν ἅμα.

9290 πρώτη δ' Εἰρήνη τῷ Τέλῳ συνεζύγη,
 ἣ δευτέρα δὲ Μαρία Νικηφόρου
 παιδὶ Μιχαὴλ, ὃν ἔφαμεν, δεσπότη.
 νεώτατος δ' ἦν παῖς Ἰωάννης πᾶν
 ὄθεν δεδιὼς τεκνίου φήτης ἀναξ

9295 ἐν διαθήκαις τῷδε λείπει τὸ κράτους,
 πρόσθεν προβάτων ὀρκίων φρικαλέων

manum sceptro rexerat imperium, vir sane bonus, regnator religiosus, hilaris, blandus, subditis benivolus, omni doctrina et literis ornatus, fidelis domini atque prudens famulus, (9275) qui regni talentum ampliavit auxit et patrimonium strenue protexit, princeps benignus, fortis imperator, quiq̄ue in ecclesia nihil innovavit, laudabilis tum vita tum imperio; (9280) egregio demum ex hac terra transitu atque salubri paenitentia felix. delatum est cadaver ad coenobium a patre exstructum salutarium martyrum, ubi et fundator iacet honorifice.

Ioannes Theodori filius et Michael Palaeologus.

(9285) Moriens Theodorus tres reliquit domi filios, quem dixi parvulum Ioannem, heredem dignitatis et imperii, duasque innuptas insuper virgunculas, Eudociam videlicet ac Theodoram. (9290) nam maior natu Irene Ticho nupserat, Mariam minorem duxerat Nicephorus, filius, ut dixi, Michaelis despotae. tenera plane aetate Ioannes erat; quamobrem cavens rex pater filiolo (9295) huic supremis tabulis imperium liquerat,

- ὑπηκόοις ἅπασιν καὶ τοῖς ἐν τέλει
 ἢ μὴν φυλάξιν τεκνίῳ πίστιν σχέσιν.
 εἶτα παραδίδωσι τοῖς ἐπιτρόποις,
 9300 ὧν πρῶτος ὑπῆν Γεώργιος Μουζάλων,
 πρωτοβεστιάριος ὧν τ' ἂν ἄξιαν.
 ἀλλὰ τριταῖος οὐδέπω πρὸς τῷ τάφῳ
 ἔκειτο νεκρὸς ἄνακτος τεθειμένος,
 καὶ πάντ' ἀναμιῆ μεστὰ τε τρικυμίας.
 9305 εἰς γὰρ Σωσάνδρων τὴν μονὴν ἀφιγμένον
 τῶν ἐν τέλει τε καὶ στρατευμάτων στίφους,
 ὡς ἂν ὄσιαν θῶσιν τῷ τεθνηκότι,
 τοῖς κασιγνήτοις συμπαρῆν καὶ Μουζάλων,
 καὶ τῆς φοικώδους θυσίας τελουμένης
 9310 Μουζάλων παρίστατο σὺν ὁμογνίοις.
 ἀλλ' οἱ γερούσιαι τε καὶ τῶν ἐν τέλει
 συσπειραθέντες πάντες εἰς ὁμαιχμίαν,
 ὡς ἄγριοι θῆρες τε καὶ βροτοκτόνοι,
 ἐπὶ μονὴν ἤλαντο τὴν σεβασμίαν,
 9315 ῥινηλατοῦντες ἐκλαφύξαι σὺν βίᾳ
 πρωτοβεστιάριον σὺν ὁμαιμόνοιον.
 σὺν κασιγνήτοις Μουζάλων ἡσθημένος
 ἔνδον τραπέζης παραγοῦς ὑπεισέδου·
 ἀλλ' οἱ μισροὶ καὶ φονικοὶ τοὺς τῶν
 9320 ποσὶ βεβήλοις εἰσδραμόντες εὐθέως
 εἰς ἱερὰν τράπεζαν ἱλαστηρίου,
 ξιφηφόροι τε καὶ θυμοῦ πεπνευκότες,

9307 τῷ om V

9316 ὁμαιμόνοις V

adactis prius in sanctum iusiurandum subditis universis ac magistratibus
 ut conservarent stabilem filiolo fidem; quem commendavit postea tato-
 ribus, (9300) quorum Georgius Muzalo primus erat, protovestiarium tunc
 honore fungens. sed enim necdum triduum peractum erat ex quo im-
 perator tumulto iacebat, iamque aestuabant omnia tanquam mare.
 (9305) namque ad coenobium salutarium martyrum progressis magistra-
 tibus atque exercitu ut principi defuncto iusta solverent, Muzalo quo-
 que cum germanis venit. dum ergo sacra celebratur missa, (9310) Mu-
 zalone cum fratribus adstante, en senatores aliique magistratus, conspi-
 ratione unanimi conflata, ceu furibundae ferae atque homicidae in san-
 ctam cursim irruunt coenobium (9315) ob lacerandum violentis ungui-
 bus cum suis germanis protovestiarium; qui re intellecta sub asylum sa-
 crum mensae sanctissimae raptim confugerunt. verum scelesti illi et
 sanguinarij (9320) pollutis pedibus penetrare ingressi usque ad arae pa-
 cificae mensam sacram, districtis gladiis, turgidi furore, hem tetrum sce-

- φεῦ ἀσεβείας βαρβαρικῆς μανίας,
 μεληθδὸν ἐκτέμνουσι τοὺς ἀναιτίους,
 9325 καίτοι διαθήκης τε καὶ τῶν ὀρκίων
 τρανῶς τε σαφῶς ἀνεγνωσμένων τρίτον
 ἐπὶ γερουσίας τε καὶ στρατευμάτων,
 καὶ τοῖσδε παντὸς ἐμμένειν εἰρηκότος.
 μετὰ δὲ τήνδε τὴν κακὴν φονουργίαν
 9330 οἱ γ' ἐν τέλει τε καὶ λοχαγοὶ ταγμάτων,
 κληῖρος πατριάρχης τε σὺν ἀρχιδύταις,
 συνεισδραμόντες εἰς μίαν συμφωνίαν,
 σκέψιν ἐτίθουσι πραγμάτων κοινῶν χάριν,
 τίς ἂν κυβερνήσει προσδεδεγμένος
 9335 τῆς Ῥωμαϊκῆς ὀλκάδα κραταρχίας.
 ἐπνυθάνοντο τοιγαροῦν κατὰ γένη
 καὶ κατὰ τάξιν πάντες οἱ τῶν ἐν τέλει·
 καὶ πλείοσιν ἦν ἡ ῥοπή καὶ καρδία
 ἐπὶ Κομνηνὸν Μιχαὴλ τεταμένη·
 9340 ὄθεν, τί μακροῦς δεῖ περιώγειν κύκλους;
 χειρίζεται δὴ τὴν διοίκησιν ὄλων
 καὶ Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων τὴν φροντίδα
 οὗτος Μιχαὴλ Παλαιολόγων γένους,
 δραστήριός τις καὶ πεφυκὼς πρὸς τόδε,
 9345 εἶδος προδεικνύς ἄξιον τυραννίδος,
 βλοσυρὸν ἦθος καὶ λιόντειον φέρων,
 φρικτὸς μὲν ἐχθροῖς, ἡμερος δ' ὑπηκόοις,
 ἀναξ ἀριστεὺς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 πρῶτα μὲν ἀξίωμα λαβὼν δεσπότου,

lus! hem rabiem barbaricam! frustatim gladiis innocentes caedunt, (9325) etsi supremæ tabulæ ter fuerant cum sacramenti formula praelecta coram senatu et coram exercitibus, qui se in obsequio fore cuncti dixerant. post hanc scelestatam perpetratam caedem (9330) civiles magistratus et duces militum, clerus cum patriarcha aliisque episcopis, ad regni veluti coëmites comitia, de rei publicæ summa deliberabant, quisnam videlicet in demortui loco (9335) Romani imperii navem clavo regeret; et rogabantur nobilium sententiæ per singulas familias perque ordines. ac suffragiorum sane maior numerus Comnenum designabat Michaëlem. (9340) cur ergo longis differam rem sermonibus? rei publicæ universæ moderamen Romanique imperii cura traditur huic Michaëli gente Palaeologo; qui vir erat efficax et rei idoneus, (9345) corporis formam regno dignam gerens, severo more et vultu truculento, hostibus formidandus, comis subditis, optimus princeps, et fortis imperator. is primo accepit dignitatem despotæ: (9350) paulo post autem in urbe

- 9350 μετὰ δὲ μικρὸν καινιωθεὶς τῷ στέφει
παρ' ἀρχιδύτου κατὰ τὴν Νικαίαν.
οὗτος Λατίνους ἐξελεύνει πατρίδος
τῆς Κωνσταντίνου, βασιλίδος ἀστέων,
ἐλευθερώσας τήνδε Λατίνων βίαν.
- 9355 τιμᾷ δ' ἀδελφὸν Κομνηνὸν Ἰωάννην
τῇ σεβαστοκράτορος εὐθὺς ἄξια,
ἐκδημον ὄντα τοῖς καθ' ἐσπέραν τόποις·
Ἀλέξιον δὲ Στρατηγόπουλον πάλιν
προβάλλετ' εἰς μέγιστον ἐν δομειστικοῖς·
- 9360 Κωνσταντῖνον ἄλλον δὲ σύγγονον πάλιν
τῇ καισαρικῇ καινιώσας καινίᾳ
πρόμαχον ἀπέστειλε τῶν Παφλαγόνων.
καὶ πρὸς Μιχαὴλ ἐκπέπομφε δεσπότην
τὸν Φιλὴν Θεόδωρον, αἰτῶν φίλιαν
- 9365 σύνδεσμον εἰρήνης καὶ τῆς συμφωνίας,
καὶ τινα λῦσαι φρουρίων Ῥωμαῖδι,
πρὸς δ' αὖ κατειργμένους γε τῶν ἕξ Ἀυσόνων
Χαβάρωνά τε καὶ τὸν Ἀκροπολίτην.
ἄλλ' ἦν ἀπειθῆς Μιχαὴλ πρὸς τοὺς λόγους
- 9370 πρεσβευτικὸς ἀνακτος, ἄτεγκτος πάνυ,
καὶ μηδ' ὅτιοῦν ἐκτελῶν αἰτουμένων.
ὄθεν βαρυνθεὶς βασιλεὺς τούτων χόλω
τῷ σεβαστοκράτορι συγγόνῳ γράφει,
τοῖς κατὰ δυσμῆν ἐμμένοντί που τόποις,
- 9375 μετὰ στρατιῶς καὶ στρατηγῶν ἐκκρίτω

9359 προβάλλετ' V

Nicaena a patriarcha stemmate est redimitus. hic est qui nostra patria Latinos expulit, reginamque urbium Cpolim Latino iugo liberam adseruit. (9355) is Comnenum Ioannem, fratrem suum, creavit sine mora sebastocratorem, quamquam absentem in Hesperis partibus; Strategopulum insuper Alexium ad domestici magni officium legit; (9360) alium denique fratrem Constantinum Caesarea dignitate conspicuum fecit, atque ad tuendam misit Paphlagoniam. ad Michaellem vero legavit despota Philem Theodorum ob petendam pacem (9365) constringendumque vinculum amicitiae reposcendasque imperio arces aliquot, simulque ut duos captivos tristi eximeret Acropolitam carcere et Chabaronem. despota tamen durus et refractarius (9370) imperatoris legationem audiit, nec postulanti quicquam prorsus annuit. quamobrem imperator ira percitus scripsit ad fratrem sebastocratorem; qui in occidente, ut dixi, versabatur (9375) cum selectis ducibus et cum exercitu, ut Michaeli bellum in-

- μάχην συνάψαι Μιχαὴλ τῷ δεσπότῃ.
 καὶ τοῦτο δρωῖντος συνεῖς ὁ δεσπότης,
 στρατῶ συννύπαρχοντος ἐν Καστοριά,
 * φυγὰς ἀπέπτη κατ' ἀποκρήμνων τόπων·*
 9380 *σεβαστοκράτωρ δ' ἐκποδῶν ὑπαρξάσης
 οὔτω στρατιᾶς Μιχαὴλ ἀντιμάχου
 κατ' ἀστέων ὠρμήσει τῶν τοῦ δεσπότητος,
 ἔχων μεθ' αὐτοῦ ποιμενάρχην Βουλγάρων,
 τὸν θεῖον Καβάσιλαν τὸν Κωνσταντῖνον·*
 9385 *οὗ νουθεσίαις καὶ καλαῖς συμβουλίαις
 πόλιν παρεστήσατο κλεινὴν Ἀχρίδος,
 ἔπειτα Δεάβολιν ἄλλο φρουρίων
 ταῖς μηχανουργίαις τε καὶ μάχης νόμῳ.
 ἔξαπορηθεὶς Μιχαὴλ γοῦν τοῖς ὄλοις,*
 9390 *ἐνοῦσαν αὐτῷ στρατιὰν συναλίνας
 καὶ συμμαχικὸν προσλαβὼν ἐκ Λατίνων
 τῶν τοῦδε γαμβρῶν πρίγκιπός τ' Ἀχαΐας
 καὶ Σικελῶν ἄρχοντος, ἄλλου νυμφίου,
 εἰς ἀντιπαράταξιν ἤκεν Ἀυσόνων.*
 9395 *Στανὸν παραμέψας δὲ Σωσκὸν χωρία,
 καὶ Πελαγονίας δὲ τὰς πεδιάδας,
 ἀγχοῦ Πριλάπου φρουρίου κατεσιτάθη·
 κάκει συνιδῶν ὡς στενά οἱ τυγχάνει
 τὰ τῆς τύχης ἅπαντα καὶ πλήρη ζάλης,*
 9400 *νύκτωρ ἀπέδρα σὺν τέκνῳ Νικηφόρῳ,
 σκηνοῦμενον στρατεύμα λιπῶν αὐτόθι.*

9377 *συνεῖς?*

ferret despotae. quod iam commotum despota cognoscens, qui Casto-
riam cum armis insidebat, fugam arripuit per praerupta loca. (9380) se-
bastocrator autem, sic diffugiente Michaelis exercitu adversario, impe-
tum fecit contra urbes despotae, Bulgarum patriarcham secum ducens,
Cabasilam divum Constantinum, (9385) cuius egregiis monitis et consi-
liis inclytam acquisivit urbem Achrim. Deabolin deinde arcem alteram
machinis et belli viribus expugnavit. tunc Michael de summa re solli-
citus, (9390) quotquot habebat copiis congregatis, Latinis quoque ad-
sumptis auxiliaribus ab Achaiae principe Siciliaeque a rege, quorum
uterque erat gener despotae, ad committendam exiit nobiscum pugnam.
(9395) praeteriens ergo Stani Soscique arces et Pelagoniae humilem
planitiem, Prilapi propter constitit praesidium; ubi se augustis cernens
versantem rebus fortunaeque aleam periculosam, (9400) noctu profugit
cum filio Nicephoro, exercitum in castris illic deserens. sed tamen

- ἔωθεν ἀμέλει δὲ διεγνωσμένου
τὰ τοῦδε τοῦ δράματος ἐκ τῶν πραγμάτων,
προστίθεται μὲν ἐκ φάλαγγος δεσπότη
9405 ἡ Ῥωμαϊκοῦ τοῦ γένους κατηγμένη
σὺν ταγματάρχαις ἀνδράσι τ' ἑριτίμοις
τῷ σεβαστοκράτορι χαριτωνύμῳ·
ἐν οἷς γε συντέτακτο καὶ παῖς τις νόθος
ὁ Ἰωάννης τοῦ φυγάδος δεσπότη·
- 9410 συμμαχικὸν ξύμπαν δὲ Λατίνων γένους
σὺν Ἀχαΐας συσχεθέντες προικίψω
πρὸς τὸν κρατάρχην ἐστάλησαν ἐν πέδαις.
χώρα δὲ πᾶσα σὺν πολυχνοις ὄλοις
τῷ Ῥωμαϊκῷ καθυπεκλίθη κράτει.
- 9415 Ἀλέξιος γοῦν ἐν δομestείοις μέγας
στρατηγόπουλος καὶ Ῥαοὺλ Ἰωάννης
καὶ μέχρις αὐτῆς κατέδραμον τῆς Ἀρτης,
ληηματοῦντες ἐκτρίβοντες ἐσχάτως
χώραν Μιχαὴλ δεσπότη σὺν φρουρείοις.
- 9420 σεβαστοκράτωρ Ἰωάννης δ' αἰὶν πάλιν
πρὸς Πάτραν ἐστράτευσε τὴν νεωτέραν,
ἔχων μεθ' αὐτοῦ καὶ τὸν υἱὸν δεσπότη,
οὗ φθὰς ἐμνημόνευσεν ἀνόπιν λόγος.
ὅστις σὺν ἄλλοις ἀποδράσας μετρίοις
- 9425 τρέχει πρὸς αὐτὸν πατέρα τὸν δεσπότην,
νήσους περιπλέοντα τὰς ἀμφιφρούτους,
τὴν τῶν Κεφαλῶν τε καὶ τὴν Λευκάδα,
ἐκδημος ὢν ἄθλιος ἀρχῆς πατρίδος.

9402 διεγνωσμένα?

mane postero res nocturna, ex his quae sunt secuta, nobis notuit. pars enim illa copiarum despotae (9405) quae nostrae gentis milite confata erat, cum viris se nobilibus atque ducibus sebastocratori tradidit Ioanni; atque in his erat fugientis despotae adulterinus quidam Ioannes filius. (9410) tum auxiliaris cunctus Latinus miles, vinculis adstrictus, cum Achaiae principe dimissus est ad Caesarem captivus. provincia autem omnis cum urbeculus in nostram cessit subdita dicionem. (9415) postea domesticus magnus Alexius, Raul Ioannes et Strategopulus usque ad oppidum Artae decurrerunt, diripientes, vastitati dantes terram arcesque Michaele despotae. (9420) sebastocrator deinde Ioannes ad novas Patras produxit exercitum habens, in comitata filium despotaespurium illum, de quo retro diximus; qui fuga elapsus cum paucis comitibus (9425) raptim reversus est ad patrem despotam, qui oberrabat cymbis circa insulas Cephalenum infelix at-

- ἐπεὶ δ' ἐπανέδραμε πρὸς τὸν πατέρα,
 9430 σὺν τῷδ' ἀθροίσας στρατιὰν οὐ μετρίαν,
 τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξελαύνει μακρόθεν
 δρων παλαιᾶς Ἠπίρου μάχης νόμῳ.
 Ἀλλὰ χαριτώννυμος σεβαστοκράτωρ
 καὶ τοῦδ' ἔκυρὸς Κωνσταντῖνος Τορνίκης
 9435 ἐν τῇ Λαμψάκῳ βασιλεῖ προσηλθέτην·
 καὶ τὸν μὲν αὐτάδελφον αὐτοῦ τὴν χάριν
 τῷ δεσποτικῷ ταινωῖ λαμπρῷ στέφει,
 εἰς ἀξίαν δὲ σεβαστοκρατορίας
 ἀναβιβάζει Τορνίκην Κωνσταντῖνον,
 9440 Ἀλέξιον δὲ Στρατηγόπουλον πάλιν
 εἰς Καισάρων ἤγαγε λαμπρὰν ἀξίαν,
 τὸν Καίσαρα δὲ σύγγονον Κωνσταντῖνον
 εἰς σεβαστοκράτορι καὶ τόνδ' ἀνάγει·
 πλὴν χρυσοῦφεις ἀετοὺς φορεῖν νέμει
 9445 ἐν τοῖς πεδίοις, παράσημον ἀξίας.
 Ἦρος δ' ἐπιλάμπσαντος ἄρουρ Λαμψάκων
 ἄναξ Μιχαὴλ σὺν στρατεύμασιν ὄλοις
 ἐπιστρατεύει τῇ Κωνσταντῖνου πόλει,
 εἴ πως δυνήσῃ Λατινικῆς κακίας
 9450 ῥλευθερῶσαι τήνδε ταῖς στρατηγίαις.
 καὶ ταῦτ' ἐποίησε τοῖς λόγοις πεπεισμένος,
 οὐχ ἦττον ἤπερ τῷ στρατευμάτων σθένει,
 ἀνδρὸς Λατίνου κλῆσιν Ἀσελδεκάε
 πόλιν προδώσειν βασιλεῖ προφραμένυν.
 9455 ἐπεὶ δ' ἐπεστράτευσεν ἐν Βυζαντίδι

que Leucadem, exsul et patrio spoliatus regno. sed enim post reversum ad se filium, (9430) recuperatis adhuc non parvis copiis, exercitum nostratem procul expulit antiqua Epiro, armis debellatum.

Sebastocrator interim Ioannes cum Constantino socero Tornice (9435) imperatorem Lampsaci convenerunt. is autem fratrem propter ea quae gesserat sublimi dignitate ornavit despotae; Tornicemque simul Constantinum promovit ad officium sebastocratoris; (9440) item Alexium Strategopulum splendido titulo decoravit Caesaris; Constantino denique fratri Caesari sebastocratoris detulit honorem; aureas insuper aquilas concessit (9445) indicium dignitatis gestare in calceis.

Mox vere exorto, Lampsaco discedens cum copiis cunctis imperator Michaël Cpolim versus direxit iter, experturus an arte bellica (9450) hanc posset ingo Latino subducere. idque tentabat confidens promissis (hand sane secius quam viribus bellicis) Latini viri, cui nomen Aseldecaco, urbem spondentis nobis proditurum. (9455) sed ubi accessit ad Byzantiū

- καὶ φανερώς ἔγνωκε τὰ τῆς ἀπάτης,
 αὐθις ἐπανέβλεψεν εἰς ἕω τόπους.
 Ἐνθα προσελθὼν Τορνίκης ἐκ Νικαίου
 δι' Ἀρσένιον λιπαρώς ἠντιβόλει
 9460 ὡς ἐγκρατῆς γένοιτο πάλιν τοῦ θρόνου·
 ἐπεὶ γὰρ ἐστέρητο ποιμένος θρόνος
 ἄρτι θανόντος Ἐφέσου Νικηφόρου,
 ὃς δὴ μετήχθη πρὸς θρόνον Βυζαντιδος,
 τοῦ δ' Ἀρσενίου τοῦτον ἀπειπαμένου,
 9465 ἔδειτο πάλιν τόνδε λαβεῖν τὸν θρόνον.
 δύσουον δ' ἑαυτῷ ποιμενάρχην μὴ θέλων
 ἄρχην βασιλεὺς παρικλήσεις ἠκύρου.
 οὗτος γὰρ Ἀρσένιος ὢν ἀρχιδύτης
 στέφει Μιχαὴλ τῷ κραταρχίας στέφει,
 9470 ἄνακτα δεῖξας ἀδιοκράτορ' Ἀύσωνων·
 ἔπειτα φανείς δυσμενῆς οὐκ οἶδ' ὅπως
 σὺν Ἀνδρονίκῳ Σάρδεων ἀρχιδύτῃ,
 πρὸς δ' αὖ Μανουὴλ τῷ Θεσσαλονικέων,
 μονῆ παραδέδωκεν αὐτὸν διάγειν,
 9475 ἐκὼν λελοιπῶς τὴν λεῶ προεδρίαν.
 ὅθεν βασιλεὺς ποιμεναρχῶν τὸ στίφος
 Νικηφόρον πρόεδρον ὄντ' Ἐφεσίων
 τῆς Κωνσταντίνου δεικνύουσι προστάτην.
 ἐπεὶ δ' ἐλειτούργησε τῷ χρεῶν τότε,
 9480 ἐκὼν ἄκων, ὡς φασι, λιταῖς Τορνίκῃ
 Ἀρσενίῳ δίδωσιν ἄναξ τὸν θρόνον.

moenia seque deceptum sensit imperator, in orientem flexit cursum denuo.

Ibi Nicaena in urbe obvium habuit Tornicem, supplicantem ut Arsenius (9460) patriarchalem sedem recuperaret. nam destituta ecclesia pastore fuerat mortuo nuper Ephesio Nicephoro, illinc translato ad sedem Byzantinam; quam cum Arsenius sponte deseruisset, (9465) nunc se volebat rursus in eam restitui. verum infensum patriarcham respiciens obrudi sibi Michaël abnucebat. hic sane Arsenius pontifex cum esset, regiam coronam Michaëli imposuerat (9470) Romanumque fecerat imperatorem. mox Michaëli nescio cur iratus, cum Andronico Sardinum episcopo et Manuele Thessalonicensi ad monasterii quietem se contulerat, (9475) sponte dimissa Byzantina sede. quare imperator ex synodi sententia metropolitam Ephesi Nicephorum ad Byzantinas infulas transulerat. nunc postulante rursus utilitate, (9480) volens nolens, ut dicitur, Tornici orante, sedem Arsenio reddit imperator.

- Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφην·
 στρατεύματα δ' ἄναξ ἱκανὸν συναλίσσας,
 καὶ τοῦτο δὸς Καίσαρι Στρουτηγοπούλῳ,
 9485 καθ' ἑσπερίων ἐκπέπομφε δυσνῶν·
 πλὴν ἐν παρέργῳ καὶ Βυζαντιδα φθάσαι
 καὶ τῆδ' ὁμοκλήν προσδραῖσαι παρηγγύα.
 ὑπῆρξεν οὕτω, καὶ φθάσας Καῖσαρ πόλιν
 ἔρημον εὔρεν ὀπλιτῶν οἰκητόρων,
 9490 προβρουχέως σφῶν ἐν στόλῳ πεπλευκῶτων
 ἐπὶ σκύλευσιν νηϊδος Δαφνουσίας.
 ὡς τοίνυν ἦκε νυκτὸς εἰς ταύτην πόλιν
 ἔχων ὀπαδοὺς φυγάδας ταύτης Καῖσαρ,
 ἔγνω παρ' αὐτῶν ὡς ἄπῃ τις τυγχάνει
 9495 κατὰ γε τεῖχος συμβεβηκυῖα πάλαι.
 ἐφίσταται γοῦν ἧ τάχος πρὸς τὸν τόπον,
 καὶ δι' ὀπῆς τις ὀπλίτης προσερπύσας·
 ἐνῆκε θάρσος οὐ βραχὺ συνοπλίταις·
 εἶτ' ἄλλος εἰσείρπυσεν ὀπλίτης πάλιν,
 9500 καὶ πάλιν ἄλλος, καὶ τριάς που πεντάδων.
 εἶτα καταρράξαντες οὗτοι τὰς πύλας
 ῥάστην παρέσχον εἴσοδον πάσαις ἴλαις·
 οἱ δ' ἐντὸς ἐν δράματι κατεπιτηχότες
 εἰς γῆς μυχνοὺς ἔδνον, εἰς στοῶν βάθῃ,
 9505 εἰς ἀποκρύφους καὶ σκοτεινὰς γωνίας,
 εἰς ἱερούς τ' αὖ καὶ σεβασμίους δόμους.
 Βαλδουῖνος δ' ὤρμησε Λατινάνυξ

9507 ὤρμησεν δ'?

Hic fuit dicti exitus negotii, idoneum postea collectum exercitum Strategopulo Caesarī demandans, (9485) misit ad Hesperios debellandos hostes. obiter tamen et Byzantium visere iussit, et illi minas ostentare. res ita est acta. Caesar illuc veniens armatis vacuum deprehendit urbem, (9490) quia paulo ante classis profecta erat ad spoliandam insulam Daphnusiā. ut ergo noctu accessit ad moenia Caesar, comites habens quosdam quindecim; ab his fuit certior factus esse antiquitus (9495) urbani quoddam muri foramen patens. protinus ergo adstitit illi loco; ubi introgressus per foramen miles reliquis sociis valde audaciam auxit, ita ut alius mox penetrarit miles, (9500) deinde tertius, atque ad extremum quindecim; qui continuo refractis introrsus portis patentem cunctis copiis fecerunt aditum. at cives improvise percussī casu in subterraneis adytis cellisque abditis, (9505) in angulis obscuris sacrisque templis vel monasteriis semet abstrudebant. Latinus autem

- ἐπὶ μεγάλους καὶ βασιλείους δόμους,
 ἀφ' ὧν φηγὰς ἔπλευσε πρὸς τὴν πατρίδα.
 9510 στράτευμα δ' ἔσκυλευε Ῥωμαίων πόλιν,
 ταύτης ἐπιὸν καὶ στενωποὺς καὶ τρήβους.
 ὁ δ' ἐκπεπλευκῶς εἰς Λαφρουσίαν στόλος,
 κατ' ἀνάπλου γνοὺς συμβαθηκότα πόλει,
 τάχιον ἔπλει προσβηθήσων πόλει.
 9515 ἀλλ' ἡ στρατιὰ Λατινικαῖς οἰκίαις
 ἐνιῶσι πῦρ καὶ φλέγουσι τὰς ὕλας,
 ὅπερ θεαθὲν Ἴταλοῖς καὶ μακρόθεν
 ὁρμὴν ἀπεῖρξε καὶ σκεδαννύει στόλον.
 ὑπὸ κραταρχίαν δὲ λοιπὸν Ἀνσόων
 9520 αὐθις ὑπήχθη βασιλὶς τῶν ἀστέρων
 οὔσης τετάρτης Ἰνδικτιῶνος τότε,
 καὶ πέντε ἄγοντος πεντάκις Ἰουλλου,
 ἔτους δ' ἐπιτρέχοντος ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης
 χιλιάδων ἕξ ἑπτακοσίοις ἅμα,
 9525 πρὸς δ' αὖ ἐνὸς δέοντος ἐπτάκις δέκα.
 ἐχθροῖς δ' Ἴταλοῖς ἤδε τυραννομένη
 ὀκτῶ πρὸς πεντήκοντ' αἰ τοῖς ὅλοις χρόνοις,
 οὕτω θεοῦ νεύσαντος ἡ Κωνσταντίνου
 πόλις, πολυθρύλητος ἀνθρώποις ὅλοις,
 9530 οἰκουμένης θαῦμά τε καὶ μέγα κλέος,
 ἤλευθερώθη Λατίνων τυραννίδος
 καὶ Ῥωμαϊκῶ καθυπεκλήθη κράτει.

9514 ἐκκλεῖ V

Caesar Balduinus cursim se regium contulit ad palatium, ex quo celeri nave in patriam fugit. (9510) interim noster miles spoliabat urbem, vias concursans vicos et angiportus. iam quae ad Daphnusiā classis iverat, cognovit urbis casum apud Anaplum, raptimque ad eius tutelam advolebat. (9515) verum iam noster miles Latinas domos igne subiecte cunctas concremabat; quae res e mari procul spectata Italici, horum cohibuit impetum, dispersit classem, sic ad Romanum rediit imperium (9520) Cpolis urbium regina, indictione quarta, Iulii mensis quinta supra vigesimam labente die, anno ex quo mundus deo creante coepit sexies millesimo et septingentesimo (9525) praetereaque nono et sexagesimo. sub Itolorum hostium dominio quinquaginta et octo annos fuerat nimirum deo collibuit ut Constantini omnium linguis celebrata civitas, (9530) vere mundi miraculum et magnum decus, liberaretur Latinorum tyrannide nostrique imperii rursus dicioni accederet.

- Τῷ δὲ κρατάρχη Μιχαὴλ σκηνομένῳ
 περὶ Μετεώριον ἤκουσ' ἀθρόως
 9535 εὐάγγελος φήμη τις, ἠδονῆς πλέα,
 πρὸς κασιγνήτης φιλάτης Εὐλόγιας,
 ὡς τὴν περιάλαστον ἅπασιν πόλιν
 περιπολοῦσι τὰ στίφη τῶν Ἀδσόνων.
 εἶτ' ἄγγελός τις ὦν θεατῆς πραγμάτων
 9540 ἐλθὼν σαφῶς ἠγγεῖλε τὰ πεπραγμένα·
 μετὰ δὲ μικρὸν καὶ Λατινάρχου στέφος
 πέδιλ' ἐρυσθὰ καὶ βασιλειὸν ξίφος
 κομίζεται δὴ βασιλεῖ τῶν Ἀδσόνων.
 ὃς δὴ ταχύνας καταλαμβάνει πόλιν,
 9545 καὶ που κατεσκήνωσεν αὐτῆς πλησίον.
 εἶτ' ἀναβάντος τοῦ προέδρου Κυζίκου
 εἰς τινα πύργων τῆς πόλης τῆς χρυσείας,
 αὐτῷ συνούσης εἰκόνας σεβασμίας
 τῆς μητρωνάνδρου καὶ παννυμνήτου κόρης,
 9550 ὡς μὴ παρόντος ποιμένος Βυζαντιδὸς
 θεῶ τ' ἀναπέμποντος εὐχὰς δεσπότη,
 πίπτει βασιλεὺς ἀκαλυφῆς εἰς χθόνα,
 πάντες τε συμπέπτουσι αὐτῷ κατόπιν.
 μετὰ δὲ συμπλήρωσιν εὐχαριστίας
 9555 εἰσῆλθε πόλιν χρυσέαν στεφηφόρος,
 πεζῇ βαδίζων ἐς μονὴν τοῦ Στουδίου,
 ἔχων σεβαστὴν εἰκόνα θεοτόκου
 ἔμπροσθεν ἠγμένην τε καὶ τιμωμένην.
 κάκει λελοιπῶς εἰκόνα σεβασμίαν,

Michael imperator, tunc diversans ad Meteorium, audiit repente (9535) nuntium rumorem voluptate plenum, significante dulci sorore Eulogia, urbem orbis famosissimam iam occupasae agmina Romana. deinde nuntius qui spectator fuerat, (9540) affuit pure gestam rem significans. mox et insignia Caesaris Latini, coronam, rubros calceos regiumque ense, allata noster imperator accipit; qui properandum censuit ad urbem, (9545) nec procul illa stationem cepit. mox, quia Byzantii patriarcha aberat, Cyzici antistes contulit se in turrim, quae super aurea porta sublimis eminet, delata secum veneranda imagine (9550) ter gloriosae virginis deiparae. ibi sacras domino peregit preces. interim nudo capite procubuit humi princeps, simulque omnis procubuit populus. peractis autem domino rite gratis, (9555) portam ingreditur imperator auream, pedestes pergens ad coenobium Studii, sectans augustam deiparae imaginem praese gestatam hymnisque celebratam.

9560 ἔφιππος ἦκεν εἰς θεοῦ νεὼν μέγαν·
καὶ προσκνήσας, εὐχαριστήσας ἅμα
τῷ πανσθενουργῷ θαυματουργῷ δεσπότῃ,
μετὰ προπομπῆς βασιλικῆς καὶ κρότων
εἰσῆλθε χαίρων εἰς ἀνάκτορον μέγα.

exin relicta ad Studium imagine, (9560) eques ad aedem dei processit maximam, ubi adorato altari et gratiis actis omnipotenti prodigioso numini, cum regia pompa, plausibus concrepantibus, imperatorium laetus palatium adiit.

*Καὶ ποιμεναρχῶν τὸν κατάλογον σκόπει Ῥώμης νέας, βέλτιστε,
τῆς Κωνσταντίνου.*

- 9566 Ὁ πρωτόκλητος Ἀνδρέας ἀποστόλων,
τῆς εὐσεβείας ἐγκατασπείρων σπόρον
τοῖς Ποντικοῖς κλίμασι καὶ Βιθυνίας,
ὁδῶ προῖὸν καὶ Βυζαντίδα φθάνει·
ἦν φαιδρύνας δόγμασιν ἐνθέου λόγου,
9570 Χριστῷ τ' ἀγείρας εὐσεβῶν ἐκκλησίας,
ἐκτῆριον τεύξας τε τοῖς πιστοῖς δόμον
ἐν Χρυσοπόλει τῇ κεκλημένη πόλει,
ἐπίσκοπον τίθησιν ἐν ταύτῃ Στάχυν,

9573 de Byzantinorum episcoporum ante Constantini magni aetatem falsa serie, a Stachy usque ad Probum, satis praeter alios disseruit Lequinus in Orientis Christiani tomo primo. hoc certe rectissime dicitur, suppositum illum Dorotheo martyri libellum, in quo praedicta series proponitur, haud ante Photiana tempora fuisse confictum, quandoquidem et ille Byzantinorum episcoporum catalogus, qui a me in collectionis Vaticanae volumine primo recitatus est, seriem illam ignorat, quia videlicet is catalogus auctorem Photiano schismate seniorem habet: desinit enim in Methodio I, qui sanctum illum Ignatium praecessit, contra quem Photius tyrannus debacchatus est. Ephraemium praesentis catalogi auctorem schismatico fuisse animo, satis cognoscimus ex Alexii III Theodori-que I vitis. is igitur, ut alii paris dogmatis partiumque Graeci, seriem praedictam, invita licet veritate, non est aspernatus; quae vel patriae gloriae, ut fit, nimio amore, vel ob falso exaggerandam Byzantini episcopatus antiquitatem, contra Romanae ecclesiae praerogativas, conficta fuit. est igitur primus Byzantii indubius episcopus ille Metrophanes sub Constantino magno, vel potius sub Severo imperatore Philadelphus, secundum Simeonem Metaphrastem: neque enim credibile videtur Byzantium haud ignobilem urbem caruisse episcopo usque ad novae urbis fundatorem vel potius veteris am-

Patriarcharum accipe nunc catalogum novellae Romae Cpoleos.

(9565) Apostolorum Andreas protocletus cum religionis verae semen spargeret per Ponti regiones ac Bithyniae, ultra progressus pervenit Byzantium; quam cum divino verbo illustrasset urbem (9570) et conflasset Christo credentium coetum, aedem orandi causa piis fidelibus aedificavit proxima in Chrysopoli, constituitque episcopum ibi Stachysf,

- ἕνα μαθητῶν ἑβδομήκοντα λόγου·
 9575 ὃς ποιμάνας θρέμματα καλῶς δεσπότον
 γῆθεν μετέστη πρὸς μονὰς οὐρανίους.
 μεθ' ὃν νομεῖς ᾤφθησαν εὐσεβοφρόνων
 ὃ κλησιν Ὀνήσιμος ἅμα καὶ τρόπον,
 Πολύκαρπος Πλούταρχος καὶ Σεδεκίων,
 9580 Διογένης Ἐλευθέριος καὶ Φήλιξ,
 ἄλλος τε Πολύκαρπος ἱερὸς πάπιν.
 οὗτοί γε πάντες ἀσεβῶν ὑποψία
 πέραν ὑπῆρχον ἰθύνοντες ἀγέλην.
 μεθ' οὗς Ἀθηνόδωρος ἔνθεος θύτης
 9585 ἐκκλησίαν ἔθνευε τῆς Βυζαντίδος·
 ὃς οἶκον ἐκτῆριον ἄλλον καινίσας
 κατὰ γε χώρον Ἐλαία κεκλημένον,
 ἐκεῖ συνάξεις ἐκτελῶν ἦν ἐνθέως·
 ὃν Κωνσταντῖνος εὐσεβοκράτωρ μέγας
 9590 ὕστατον ἀνύψωσε καλλύνας μάλα.
 εἶτα Ζωῖλος λαμβάνει προεδρίαν
 καὶ Λαυρέντιος, Ἀλύπιος, Περτίναξ
 ὑπατικός τις ἐθγενῆς τῶν ἐν τέλει,
 ὃς καὶ ἀνίστησιν εὐαγγῆ ξένον
 9595 ἐν τινι Συκαῖ προσκεκλημένῳ τόπῳ.

pliatorem, magnum Constantinum. Philadelpho dat successorum Metaphrastes, Eugenium, huic Rufinum, denique Rufino Metrophanem Constantini aevo viventem. non agnoscit autem tum falsi. Dorothei tum etiam eius asseclae Ephraemii catalogus hos tres episcopos, Philadelphum Eugenium et Rufinum; quos tamen solos Maurini monachi in sua chronologia prudenter scripserunt; itemque ab his tribus Lequinus seriem suam exorditur. M. 9591 Dorotheo est *Εὐζάσιος*. M.

de septuaginta discipulis unum; (9575) qui administrato recte grege domini e terra ad caeli transit stationes. post quem pastores dati sunt fidelibus, Onesimus, fructuosus re et nomine, Polycarpus Plutarchus Sedecion (9580) Diogenes Eleutherius atque Felix, sanctus deinde Polycarpus alius. atque hi cuncti metuentes ethnicos trans fretum pastoralis vacarunt curae. post hos Athenodorus sacerdos divus (9585) Byzantinae urbis ecclesiae rexif, qui nova quoque condita ad orandum aede in regione quae dicitur olea, ibi synaxes celebrabat pie; quam aedem postea magnus Constantinus (9590) instauratam plurimum exornavit. exin pontificatum gesserunt Zoilus, Laurentius et Alypius atque Pertinax vir consularis et senator nobilis, qui aedificavit templum mirram splendidum, (9595) quodam in loco cui nomen est Sycae. sequan-

- ἔπειτ' Ὀλυμπιανὸς καὶ θεῖος Μάρκος,
 πρὸς τοῖσδε Κυριλλιανὸς καὶ Καστίνος,
 ὃς πρῶτον ἀνήγειρεν ἐν Βυζαντίῳ
 Εὐφημία μάρτυρι σηκὸν ἐκ βιάθρων
 9600 ἐν τῷ Πετρίῳ τῷ φερωνύμῳ τόπῳ,
 τότε' ἐκδραμούσῃ τὸν δρόμον μαρτυρίου.
 μεθ' ὃν τις Τίτος προστατεῖ Χριστοῦ λάχους,
 ἔπειτα κασίγνητος ἀνακτος Πρόβου,
 Δομετιανὸς εὐγενῆς ψυχῆν δέμας,
 9605 καὶ τοῦδε παῖδες, σὺν Πρόβῳ Μητροφάνης,
 ἐφ' οὗ μέγιστος εὐσεβῆς Κωνσταντῖνος
 εἰς ἄστν Βυζάντιον ἔλθῶν τῷ τότε,
 τουτὶ μετεσκεύασεν εἰς εὖρος μέγα,
 Ῥώμην ὄρισας τοῦτο καλεῖσθαι νέαν.
 9610 Μητροφάνους δὲ τὸν βίον λειοπίτος
 ὁ θεῖος Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸν θρόνον,
 κοσμούμενος λόγῳ τε καὶ βίῳ πλέον·
 ἐφ' οὗ γε συνήθροιστο πατέρων στίφος
 κατ' Ἀρείου τὸ πρῶτον ἐν Νικαίῳ·
 9615 ὅστις βαλὼν Ἀρείον εὐχῆς τῷ βέλει
 τοῦτον θανατοῖ καὶ παραπέμπει μόρῳ.
 Ἐπειτα Παῦλος, ὀρθοδοξίας στῦλος,
 πρεσβύτερος τρόφιμος ὦν ἐκκλησίας
 Ἀλεξάνδρου μύστης τε σεπτοῦ ποιμένος,
 9620 ποίμνην ποδηγεῖ πρὸς νομάς ψυχοτρόφος·
 ὃν ἔσχεν ἐξόριστον Κουκουσὸς πάλαι.

9604 Dorotheo est Δομέτιος. M.

9612 τε om V

tur Olympianus et divus Marcus, deinde Cyrillianus et Castinus, a quo Byzantii primo delubrum fuit ad locum iusto nomine dictum Petrium, (9600) martyri Euphemiae a fundamentis conditum, quae nuper stadium vicerat martyrii. Christi deinde gregi praefuit Titus. hinc Domitianus Probi imperatoris frater, haud minus animo quam stirpe nobilis, (9605) huiusque filii. Prebus et Metrophanes; sub quo postremo pius Constantinus ad Byzantinam urbem semet transferens huius pomoerium protulit amplissime, eamque Romam iussit vocari novam.

(9610) Postquam deseruit vitam Metrophanes, divus Alexander occupavit sedem, facundia et sanctis moribus magis praeditus, sub quo coacta fuit patrum synodus Nicaeae prima ob damnandum Arium, (9615) quem ipse sanctarum precum telo percussum leto confectum tradidit.

Deinde Paulus, orthodoxiae columen, qui alumnus fuerat presbyter ecclesiae Alexandriae episcopi discipulus, (9620) ad salutaria gregem minavit pascua. idem Cucusum pulsus exsul fuit propter rectorum

- ὑπερμαχοῦντα δογμάτων ὀρθοφρόνων,
οὐ καὶ τέλος βίαιον εὔρε τοῦ βίου,
παθῶν παρ' ἐχθρῶν πνιγμονήν τε καὶ βρόχον.
- 9625 Μιθ' ὃν τις Εὐσέβιος Νικομηδείας
προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου,
θερμὸς πρόμυχος Ἀρειανῶν μανίας,
ὃς Βηρυτιῦ πρόεδρος ὑπάρξας πάλαι
κάκειθεν ἀχθεῖς εἰς πόλιν Νικομήδους
- 9630 πρὸς Κωνσταντίνου καθιδρύεται τρίτον
τῆς Κωνσταντίνου τῷ παννυήλω θρόνον.
Πνευματομάχος Μακεδόνιος γέρων,
λυμαντικὸς λύκος τις, οὐ νομὸς ὄλως,
παρεισφθαρεῖς ἔλαθε ποίμνη δεσπότη·
- 9635 ὃν ἀπελάσας Κωνσταντίου τοῦ θρόνον
δι' οὓς γε προυξένησεν ἀδίκους φόνους,
καὶ μᾶλλον οἷσπερ ἱερὸν πατρὸς νέκυν
ἀνακομίσας ὤπτο ναοῦ κηρύκων
εἰς Ἀκακίου μάρτυρος θεῖον δόμον,
- 9640 ἄδοξον Εὐδόξιον, Ἀρείου φίλον,
ἀντικαθιστᾷ λύκον ἀντὶ ποιμένος·
ὃς τυγχάνων πρόεδρος Γερμανικείας,
εἶτα κατασχὼν Ἀντιοχείας θρόνον,
τέλος τυραννῆ καὶ θρόνον Βυζαντίδος.
- 9645 Πρὸς τοῖσδε Δημόφιλος μύστης Ἀρείου,
ἐπίσκοπός τις Βερρόης τῆς ἐν Θράκῃ,
μεγατεθεῖς ἦσχυνε τὴν προεδρίαν.

dogmatum defensionem, ubi et violentum habuit vitae exitum, ab adversariis suffocatus laqueo.

(9625) Post hunc Eusebius Nicomediensis pontificatum tenuit Byzantii, vesaniae Arianae fervidus defensor; qui Beryti episcopus olim fuerat, illinc translatus postea Nicomediam; (9630) denique iussu Caesaris Constantii in Byzantina ponitur sublimi sede.

Postea senior Macedonius, lupus vorax, non pastor, ille pneumatomachus, in gregem dominum clanculum irrupit, (9635) donec eum sede pepulit Constantius propter patratas caedes, et praesertim propter translatum Constantini patris sacrum cadaver e templo apostolorum ad martyris Acacii sacram aedem; (9640) substituitque infamem huic Eudoxium Arii studiosum, lupum pro pastore. qui cum fuisset praesens Germaniciae Antiochenamque postea tenuisset sedem, tandem et Byzantinam inique invasit.

(9645) Secutus est Demophilus, Arii discipulus, qui ex episcopatu Berreae Threiciae translatus hunc primatum decoravit.

- Οἷπερ τὸ βιωτὴν ἐκμειρεθήσαντος μόρω
 Εὐάγριός τις, ὀρθοδοξίας φίλος,
 9650 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου
 πρὸς Εὐσταθίου μακαριστοῦ ποιμένος,
 ὅστις πρὸς Οὐάλεντος ἐξώσθη θρόνου,
 μηδὲ βρυχῆ τι τοῦ λάχους γεγευμένος.
 Εἶτα προέστη κοσμίως ἐκκλησίας
 9655 ὁ γρηγόριος νοῦς, ἡ θεηγόρος λύρα,
 θεῶ κινήθεις πρὸς κυβέρνησιν θρόνου,
 ὅστις ἀνέτη μυχίους τοῦς κινδύνους
 ὑπερμαχῶν κάλλιστα τῆς ἐκκλησίας·
 ἐφ' οὗ συνέστη κατὰ Μακεδονίου
 9660 ἄθροισμα σεπτῶν συνόδου τῆς δευτέρας
 ἐν βασιλίδι τῇ Κωνσταντίνου πόλει.
 Αὐθαιρέτως τούτου δὲ λιπόντος θρόνον
 ἡ σύνοδος χρίουσι ποιμένα πόλει
 Νεκτάριον, λάμποντα βίω· καὶ λόγῳ,
 9665 συγκλητικῶν τε καὶ περιδόξων ἕνα,
 χριστῶνμον μὲν, ἀμύητον δ' εἰσέτι·
 ὃν ἅμα βαπτίζουσι χρίουσι θύτην.
 Οἷπερ μεταλλάξαντος εὐαγῶς βίον,
 κλέος μοναστῶν ἅμα καὶ πρεσβυτέρων,
 9670 στόμα τὸ χρυσοῦν, ἡ θεῖσδοτος χάρις,
 ἡ τῶν λόγων θάλασσα, φύσις ἡ ξένη,
 λαμπτήρ καθάπερ ἀρετῶν λάμπων φάει
 ἐξ Ἀντιόχου κατηύγασεν ἐνθέως

Cuius cum vitam fatum abruptisset, Euagrius, orthodoxae tenax fidei, (9650) a beatae memoriae Eustathio episcopo in Byzantina sede constituitur; qui statim a Valente exsul pellitur, ne parum quidem degustato honore.

Deinde praefuit magnifice ecclesiae (9655) Gregorius, lyra et animo theologus, a deo promotus ad sedis gubernaculum; qui se innumeris obtulit periculis, dum forti manu protegit ecclesiam. sub hoc coaluit contra Macedonium (9660) secunda patrum veneranda synodus in Constantinensi regia metropoli.

Gregorio sponte sedem relincente, synodus urbi praeficit pastorem Nectarium, vita et literis fulgentem, (9665) senatorem nobilem et optimatem, assecclam Christi, sed nondum initiatum; quare baptizant simul et mystam unguunt.

Atque hoc sancte vitam concludente, monachorum illud decus et presbyterii, (9670) aureum os, caelitus gratia data, mare eloquentiae, ingenium prodigiosum, virtutum luce splendens tanquam lampas; Antio-

- τῆς Κωνσταντινου τὸν περίκλυτον θρόνον,
 9675 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, τὴν τετράκλιμον κτίσιν
 διδασκαλαῖς παιδρῦνει καθ' ἡμέραν,
 οἰκουμένης ἡλῖος ὡν ψυχοτρόφος.
 οὗ τοῦ θρόνου φεῦ ἀπαιασθέντος φθῶν
 εἰς δ' ἄλλοδαπὴν ἐκδιωχθέντος χθῶνα,
 9680 τὴν ἐν Κομάνοις ἐσχάτην ἐρημίαν,
 οὗ μακαριστὸν ἔσχε καὶ τέρμα βίον,
 γηραιὸς Ἀρσάκιος, ἔμπροχος νέκος,
 πρὸς βασιλίδος ἐγκατεστάθη θρόνῳ
 Εὐδοξίας, φεῦ οἶος ὡν μετὰ τίνα,
 9685 μεθ' ἡλίον ζώφωσις εἶτ' ἄκοσμία.
 Τούτου καταστρέφαντος ἐν θρόνῳ βίον,
 πρεσβύτερός τις εὐλαβῆς ἐκκλησίας,
 κλήσιν Ἀττικὸς, ἐμπρέπων βίῳ λόγῳ,
 κοσμεῖ καθέδραν ἱερὰν Βυζαντίδος.
 9690 Μεθ' ὃν τις Σισίνιος, ἀγῆρ πρεσβύτης,
 τῆς κατ' Ἐλαίαν ὡν θύτης ἐκκλησίας,
 πρῶος γεραρὸς καὶ νομεὺς ψυχοτρόφος.
 Τούτου θυνόντος Νεστορίου τις, θύτης
 τῆς Ἀντιόχου δυναστεβῆς καὶ κωκόφρων,
 9695 στόμα βδελυρὸν καὶ βέβηλος καρδία,
 ἢ λυμεὼν λύκος τις, ἐμπηδῶ θρόνῳ
 ὅστις γυμνωθεὶς ἱερωσύνης θρόνου
 δι' ἄπερ ἠρέυξατο δόγματα νόθα
 πρὸς συνόδου τρίτης τῆς ἐν Ἐφέσῳ,
 9699 τῆς τρίτης τῆς?

chia divinitus effulsit ad Byzantinam collustrandam sedem; (9675) vel potius universo illuxit mundo, quem magisterio suo quotidie illuminat, vere universi orbis sol vivificus. atque hoc sede ab invidis expulso atque ad extraneas proterrite regiones, (9680) ad Comanicam Posti solitudinem, ubi et beatum habuit vitae terminum, decrepitu Arsacius et vix spirans Eudoxiae iussu augustae in pastorali (qualis post quantum!) sede constituitur, (9685) post solem tenebrae et confusio.

Hoc vitam simul sedemque relinquente, Atticus florens moribus et literis, qui pius erat presbyter ecclesiae, sacram ornavit cathedram Byzantii.

(9690) Post hunc grandaevus aetate Sisinnius, ecclesiae sacerdos ad oleam positae, utilis mitis venerandus pastor.

Quo mortuo Nestorius, sacerdos olim Antiochenae ecclesiae, impii dogmatis, (9695) protervum os et animus profanus exitiosusque lupus, sedem inavit. atque is tamen exutus dignitate, quia spuriorum dogma-

- 9700 ἥς προστάτης Κύριλλος Ἀλεξανδρείας,
εἰς ἔξορίαν ἀπελήκαται δέκη.
Εἶτ' ἐγκατέστη τῷ Βυζαντίδος θρόνῳ
γένει Ῥωμαῖος καὶ θύτης ἐκκλησίας
Μαξιμιανός, ὀρθοδοξίας βάσις.
- 9705 Γῆθεν μεταστάντος δὲ τοῦδε πρὸς πόλον
μύστης φιλητὸς τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου
καθίσταται πρόεδρος, ἱερὸς Προβκλος,
ὅστις γε χρισθεὶς πωμιενάρχης Κυζίκου
πρὸς Σισιννίου μακαριστοῦ ποιμένος,
- 9710 καὶ Κυζικηνοῖς μὴ δεχθεὶς οὐκ οἶδ' ὅπως,
ἄγων σχολῆν δὲ τὸν διὰ μέσου χρόνον,
τότ' εἰς καθέδραν ἡρέθη Βυζαντίδος.
ποιμὴν δὲ καλῶς ποιμάναντος διασπύτου,
διδασκάλου σῶμά τε σννηρηγηκότος
- 9715 ἀνακομισθῆναι γε πρὸς πόλιν κράτους,
εἶτα λιπόντος χηγενῶν παροικίαν,
ὀρθῶν πρόμαχος Φλαβιανὸς δογμάτων,
πρεσβύτερος τρέφμιος ὦν ἐκκλησίας,
προεδρίαν εἴληψε μάλ' ἐπαξίως.
- 9720 Ὅππερ θανόντος λακτίσει Διοσκόρου
ἐν Ἐφεσίων ληστρικῷ συνεδρίῳ
ὡς ὑπερασπίζοντος ὀρθῶν δογμάτων,
θύτης Ἀνατόλιος Ἀλεξανδρείας
ποιμὴν ἀναδέδεικτο τῆς Κωνσταντίνου,
- 9725 νομεὸς ἀγαθός, πύργος ὀρθοδοξίας·
ἐφ' οὗ τετάρτης συνόδου θεῖον στίφος

tum auctor erat, ab Ephesino tertio concilio, (9700) cui praeerat Cyrillus Alexandrinus, iusto in exsilium pellitur iudicio.

Deinde sedit Byzantina in cathedra homo Romanus, ecclesiae sacerdos, Maximianus, orthodoxiae columen.

(9705) Postquam hic terram cum caelo commutavit, patris Chrysostomi dilectus discipulus, sacer creatur patriarcha Proclus; qui ordinatus olim pastor Cyzici a beato Sisinnio patriarcha, (9710) a Cyzicenis nescio cur exclusus, interim vacuus ab officio fuerat, nunc ad Byzantii promotus est cathedram. dominicum hic gregem recte pavit, mortalesque exuvias magistri sui (9715) curavit pervehendas ad metropolim. Proclus ex convictu hominum sublato, Flavianus veri dogmatis defensor, ecclesiae nostrae presbyter alumnus, pontificatum adiit digne admodum.

(9720) Post quem extinctum ex calce Dioscori in Ephesina synodo latrocinali, ubi rectorum dogmatum protector erat, sacerdos Anatolius Alexandrinus creatur pastor Cypoleos, (9725) opilio bonus, rectae fidei

- καλῶς ἀλισθὲν ἐν πόλει Χαλκηδόνι
 ἀλλότριον τίθησι τῆς ἐκκλησίας
 Διόσκορον δύστηνον Ἀλεξανδρείας
- 9730 ἄμ' Ἐδτυχεῖ τε καὶ σφίσιν ἁμοτροποῖς·
 Ἐπειτα Γεννάδιος, ἀνὴρ γεννάδας,
 τῆς εὐσεβείας καὶ καλοῦ παντὸς τέπος,
 ἐκκλησίας τρόφιμος ἕμα καὶ θύτης,
 τοὺς οἶακας ἴδυνε τῆς ἐκκλησίας.
- 9735 Μεθ' ὃν τις Ἀκάκιος ὀρφανοτρόφος
 ἐκκλησίας θύτης τε, κάκιωτος σέβας,
 κακῶς ἐπεισέφρησεν τῇ προεδρίᾳ·
 ὅστις τετάρτην σύνοδον σεβασμίων
 τό γ' εἰς ἑαυτὸν ἀκυροῖ ψήφοις τάλας.
- 9740 Τοῦτου θανόντος τὸν διπλοῦν ὄντως μόνον
 ἀνὴρ Φλαβίτας, μάρτυρος ναοῦ Θεέλης
 τοῦ κατὰ Συκᾶς διακειμένου θύτης,
 ἀνίερως βλάσφημος ἀδοφυσίτης,
 Ἀκακίῳ σύμπνευς καὶ σύμφρων σέβας,
- 9745 ἀναξίως ἔσχηκε τὴν προεδρίαν.
 Τοῦτου τελευτήσας ἐν βραχεῖ χρόνῳ
 Εὐφήμιος ἄξιος ἱεραρχίας,
 πρεσβύτερος μὲν τῆς Θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 τῆς δ' αὖ Νεαπόλεως ὀρφανοτρόφος,
- 9750 πιστεύεται κάλλιστα τὴν προστασίαν,
 ὅσιος ἀνὴρ, ὀρθοδόξων προστατής,

9744 τε καὶ ?

turris; sub quo concilii quarti sacer coetus utiliter Chalcedone congregatus alienum declaravit ab ecclesia Alexandrinum miserum Dioscorum (9730) cum Eutychete et aliis paris furfuris.

Postea Geanadius, vir egregius, fidei typus et omnis honestatis, ecclesiae alumnus simul et sacerdos, clavum suscepit regendum ecclesiae.

(9735) Post quem Acacius, orphanorum praeses, presbyter ecclesiae, sed secta pessimus, patriarchatum improbe surripuit. in etiam quartam venerandam synodum, quantum in ipso erat, abolevit miser.

(9740) Post hunc duplici vere extinctum morte, Flavitas presbyter, ministerio addictus in templo Theclae martyris apud Sycas, profanus et blasphemus monophysita atque Acaciani dogmatis sectator, (9745) patriarchatum contra ius obtinuit.

Hoc autem breve mortuo post tempus, Euphemius, tanto dignus sacerdotio, presbyter quidem in ecclesia dei Neapolique praeses orphanorum, (9750) ad summam cathedram optime deligitur, vir sanctus et

- ὄντιν' ἀναθέματι μὴ πεπεισμένον
 καθυποβαλεῖν σύνοδον τρισολβίαν
 ἐν Χαλκηδόνι συναλισθεῖσαν πάσαι
 9755 ἀναξ' Ἀναστάσιος ἐκβαλὼν θρόνον
 τίθεισιν ἐξόριστον ἀδίκῳ δίκῃ.
 ἀντικαθιστᾷ δ' εἰς θρόνον Βυζαντίδος
 σκευῶν μέγαν φύλακα τῆς ἐκκλησίας,
 θεῖον Μακεδόνιον ἐκ πρεσβυτέρων·
 9760 ὃν ἀθετῆσαι μηδαμῶς ἤρημένον
 εἰρημένον σύστημα σεπτῶν πατέρων,
 εἰς Εὐχάϊτα φρυγαδεύει τὴν πόλιν.
 Τιμόθειον δ' ἄτιμον ἐγκαθιδρύει,
 θύτην μὲν ὄντα σκευοφύλακα θ' ἅμα
 9765 ἐκκλησίας πρὶν, αἰρετικὸν δ' αὖ σέβας,
 δρθόφροσιν ἄχθος τι φανέντα μέγα.
 Τοῦτου καταστρέψαντος ἀθλίως βίον
 Ἰωάννης σύγκελλος ἅμα καὶ θύτης,
 γένοι Καππαδόκης δέ, λαμβάνει θρόνον.
 9770 Οὐπερ τελευτήσαντος ἐν προεδρίᾳ
 Ἐπιφάνιος, ἐμφανῆς ὢν τὸν βίον
 πρεσβύτερος σύγκελλος, ἔσχε τὸν θρόνον.
 Τοῦτου θανόντος Ἀνθίμος Τραπεζούντος
 ἐπιβάτης δέδεικτο τοῦ σεπτῶ θρόνον,
 9775 νοσῶν Σεβήρου καὶ Διοσκόρου νόσον·
 ὃν Ἀγαπητὸς καθελὼν Ῥώμης πάπας
 εἰς ποιμενάρχην τῆς βασιλείδος χρεῖα

protector orthodoxorum; quem renuentem subdere anathemati beatum illum coetum episcoporum qui Chalcedone olim coactus fuerat, (9755) Caesar e sede depulit Anastasius extorremque fecit edicto iniquo, eiusque loco ad cathedram Byzantii extulit magnum ecclesiae scenophylacom, divum Macedonium, tunc presbyterum; (9760) quem item renuentem maledicere praedicto patrum nobili concilio ad urbem Euchaiticam Caesar expulit, Timotheumque ignobilem obtrusit, sacerdotem quidem et scenophylacom (9765) ecclesiae pridem, sed haeresei pollutum; id quod aegerime tulerunt orthodoxi.

Post huius autem infelicem obitum syncellus simul et presbyter Iohannes, Cappadox gente, sedem occupavit.

(9770) Post quem pastoris in munere defunctum splendidis praeditus Epiphanius moribus, presbyter et syncellus, ad sedem venit.

Hoc quoque mortuo, Trapezuntius Anthimus sedem sanctissimam iussus est conscendere, (9775) quanquam Severo deditus et Dioscoro; quo tamen Agapetus Romae papa exauctorato, fecit patriarcham Menam

- Μηρῶν λόγῳ λάμποντα καὶ βίῳ πλέον,
ἐκκλησίας τρέφειμον ὄντα καὶ θύτην,
9780 Ἀλεξανδρέα, τῶν Σαμψῶν ξενοδόχον.
Ὅσπερ μεταλλάξαντος εὐαγῶς βίον
Εὐτύχιός τις, καὶ μονιαστῆς καὶ θύτης
μονῆς καὶ Ἀμάσειαν εὐαγεσιότητος,
λόγων ἑταῖρος ἀρετῆς τ' αὐτῆς ἐργάτης,
9785 νομεὺς ἀγαθὸς ὤπτο Χριστοῦ θρημεμάτων·
ἐφ' οὗ γε πέμπτης συνόδου θεῖον στίφος
καλῶς ἀλυσθὲν ἐν βασιλίδι πόλει,
στοιχοῦν τετάρτης συνόδου θεοῖς ὄροις,
αὐτοῖς γε συγγράμμασι τὸν Ὠριγένην
9790 τίθειεν ἐκκήρυκτον ἕμα Διδύμῳ
καὶ Θεόδωρον τὸν τῆς Μοψουεστίας.
ἔξωσμένου θρόνου δὲ τοῦδ' Εὐτυχίου
ἐφ' οἷσπερ ἐξήλεγε τὸν βασιλέα
δόγμα στυγητὸν κρατύνοντα καὶ νόθον
9795 τῶν σάρκα φθαρτὴν μὴ λεγόντων σχεῖν λόγον,
σχολαστικὸς τις εὐσεβῆς Ἰωάννης,
τῆς Ἀντιόχου τυγχάνων θυηπόλος,
προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου.
χρησαμένου τέλει δὲ τοῦδε τοῦ βίου
9800 καὶ πάλιν Εὐτύχιος εὐτυχεῖ θρόνον.
Μεθ' ὃν καθωραΐσει τὴν ἐκκλησίαν
ἀνὴρ χαριτώνυμος, ὄλβιον κάρα,
νηστευτῆς τοῦπάνυμον ἐξ ἔργων φέρων,

9793 οὗπερ V

Alexandrinum, facundia clarum magisque moribus, alumnum sacerdotem (9780) ecclesiae, xenodochio praefectum Sampsonis.

Quo pie mortalem deserente vitam, Euty chius quidam monachus et sacerdos ex Amaseno sanctissimo coenobio, amicus literarum, virtutis auctor, (9785) Christiani bonus pastor ovillis fuit. sub eo quintae synodi divus coetus regali in urbe rite congregatus, insistens quartae synodi canonibus ipsisque eiusdem formulis, Origenem (9790) eiecit ab ecclesia, simulque Didymum et Theodorum Mopsuestiae episcopum. Euty chio postea cathedra depulso, propterea quod reprehendisset Caesarem, qui falsum dogma et pessimum fovebat (9795) de Christi in terra carne incorruptibili, scholasticus Ioannes, homo pius, Antiochena ex urbe, tunc sacerdos, patriarchatum adiit Byzantinum. sed ubi is quoque vitae metam attigit, (9800) rursus Euty chius in sede constituitur.

Post quem ecclesiae splendidus illuxit Ioannes alter, homo beatissimus, dictus verace titulo ieiunator, qui ecclesiae alumnus fuerat et le-

- ἐκκλησίας τροφίμος ἂν καὶ λευίτης,
 9805 σύγκελλος ἄξιαν δέ, πνεύματος δόμος,
 ὃς Μανυρίκιον ταινιοῦ λαμπρῷ στέφει.
 Τούτου δ' ἀναλύσαντες εἰς θείους δόμους
 Κυριακός τις, οἰκονόμος καὶ θύτης
 Θεοῦ μεγάλης ἁγίας ἐκκλησίας,
 9810 τὴν ἱεράν εἴληφεν ἱεραρχίαν,
 θεῖός τις ἀνὴρ, ὁρθοδοξίας στῦλος.
 Τούτου λιπόντος τὴν κάτω προεδρίαν
 Θωμᾶς σακελλάριος ἅμα καὶ θύτης
 πιστεύεται δὴ τὴν λεῶ προστασίαν,
 9815 ἀποστολικός, εὐσεβέστατος σέβας.
 Οὐπερ τὸ φάος ἐκλειοπότης τόδε
 ἀντικατέστη λευίτης ἐκκλησίας
 πτωχοτρόφος τε λιμένος τῶν τοῦ Φορξῶν,
 Σέργιος, ἀνὴρ οὐθουσίτης σέβας.
 9820 Τούτου θανόντος ἀντικατέστη Πύρρος,
 ἀνὴρ ὅμοιος Σεργίῳ κατὰ σέβας,
 θύτης μεγάλης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας,
 ἄρχων σεμνείων καὶ μονῆς ἐπιστάτης
 ἐν Χρυσοπόλει διακειμένης πέραν,
 9825 ἀνειμένης δὲ τῇ Θεοῦ μητρὶ λόγου,
 τῆς Φιλιππικῷ συσταθείσης πρὸ χρόνων.
 Τούτου διωχθέντος δὲ τῆς ἐκκλησίας
 οἰκονόμος καὶ θύτης τῆς ἐκκλησίας

vita, (9805) syncellusque officio in aede Spiritus. hic Mauricium redimivit stemmate.

Cum autem superas adiiisset sedes, Cyriacus, oeconomus et sacerdos magnae atque sanctae dei ecclesiae, (9810) sacrum successit in pontificatam, divinus vir et orthodoxiae columen.

Quo deserente terrenum hunc principatum, ad Thomam sacellarium et sacerdotem defertur populi sacer principatus, (9815) apostolicum hominem religiosissimum.

Hinc solarem deserenti lucem successor datus est levita ecclesiae, ptochotrophii praefectus ad portum Phruxi, Sergius, pollutus dogmate monophysitico.

(9820) Cui morienti Pyrrhus substituitur, haud minus Sergio haeresi corruptus. erat is magnae presbyter ecclesiae, praefectus monachorum, coenobii abbas quod est trans fretum in urbe Chrysopoli, (9825) divini verbi matri dedicatum antiquitasque conditum a Philippico.

Postquam expulsus Pyrrhus ecclesia fuit, Paulus ecclesiae oecono-

- καὶ φυλακῶν, δυσσεβῆς Παῦλος σέβας,
 9830 παρεισεφθάρη ποιμνὶ τις ὡς λύκος·
 οὔπερ θανόντος εὐσεβῶς ἐν τῷ θρόνῳ
 καὶ πάλιν ἀπέλαβε τὸν θρόνον Πύρρος.
 Ἐτα Πέτρος κάκιστος ἔσχε τὸν θρόνον,
 ἐκκλησίας ὦν λευίτης πτωχοτρόφος
 9835 καὶ ῥαιφερενδάριος καὶ γηρωκόμος
 τοῦ κατὰ Νεάπολιν πτωχείου τότε,
 σύμφρων Σεργίου καὶ Πύρρου καὶ Παύλου.
 Τούτου θανόντος τὸν διπλοῦν ὄντως μόρον
 Θωμᾶς τις ἄλλος, ὀρθοδοξίας φίλος,
 9840 ἐκκλησίας τρόφιμος ὦν καὶ λευίτης,
 Χριστοῦ καλῶς ἴδυνε τὴν ἐκκλησίαν.
 Οὔπερ μεταλλάξαντος εὐσεβῶς βίον
 Ἰωάννης εἴληφε τὴν προεδρίαν,
 θύτης τε πρωτέδικος ὦν ἐκκλησίας
 9845 καὶ σκευοφύλαξ σύγκελλος οἰκονόμος
 γηρωκόμος τε Ῥωσῶν Δεξιοκράτους,
 ποιμνὴν ποδηγῶν πρὸς νομᾶς ψυχοτρόφος.
 Τούτου θανόντος Κωνσταντῖνος λευίτης
 καὶ σκευοφύλαξ τῆς Θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 9850 περιουετής Θράκης Μακεδονίας,
 ἀρχιδύτης δέδεκτο τῆς ἐκκλησίας,
 σπουδαῖος ἀνὴρ, εὐσεβοφρόνων κλέος.
 Τούτου καταλύσαντος ἐν θρόνῳ βίαν

9837 αὖ Σεργίου?

mus et sacerdos, praeses custodum, dogmate perversus, (9830) semet ovili obtrusit tanquam lupus. post quem defunctum impie in ministerio sedem recuperavit denno Pyrrhus.

Deinde Petrus pessimus ad sedem venit, levita ecclesiae, praeses ptochotrophii, (9835) referendarius, curatorque senum in eo quod est Neapoli ptochodochio, Sergii Pyrrhique et Pauli sectans haeresim.

Hoc passo, ut vere dicam, mortem duplicem, alius Thomas, orthodoxiae amans, (9840) qui ecclesiae alumnus erat et levita, praedare gubernavit Christi ecclesiam.

Atque hoc pie concludente vitam, pontificatum adiit Ioannes, sacerdos et protecdicus ecclesiae, (9845) sceuophylax, syncellus et oeconomus, et gerocomii Rosorum Dexiocratis praefectus, pastor utilis ovili.

Quo moriente, levita Constantinus, vasorum custos in ecclesia dei, (9850) periodenta Thraciae et Macedoniae, ad ecclesiae summatum est proventus, probatus vir et decus orthodoxorum.

Hoc in suprema cathedra demortuo, sacer Theodorus Christi dei

- Θεόδωρος τις, ἱερός Χριστοῦ θύτης
 9855 ἐκκλησίας τ' αὐτῶν σκευῶν φύλαξ,
 ἄρχων μονῶν τε, ἀγκυλλος τὴν ἄξιαν,
 προϊστάται κάλλιστα τῆς ἐκκλησίας,
 ὁρθῶν προμαχῶν εὐσεβῶν τε δογμαίων.
- Τούτου ῥιζέντος ἀδικῶς ποιμνης θρόνου
 9860 Γεώργιός τις, εὐλαβῆς Χριστοῦ θύτης,
 ἐκκλησίας μέγιστος ὢν, σκευοφύλαξ
 καὶ ποιμενάρχου ἀγκυλλος τὴν ἄξιαν,
 ἐκκλησίας εἴληψε τὴν προεδρίαν,
 νομὲς ἀγαθὰς καὶ Θεοῦ νόμων φύλαξ·
- 9865 ἐφ' οὗ κελεύσει κράτορος Κωνσταντίνου,
 ὁρθόφρονός γε, τοῦπικλῆν Παγωνάτου,
 ἕκτης σεβαστῆς συνόδου θεῖον στίφος
 ἐν βασιλίδι συναλισθὲν τῇ πόλει
 ἐπὶ γε Χριστοῦ τοῦ θεανθρώπου λόγῳ
- 9870 καλῶς ἔδογματίσεν εὐσεβοφρόνως
 διττὰς θελήσεις καὶ φύσεις ἡνωμένας,
 καὶ πάντα κατήσχυνεν οἰοφυσίτην.
- Οὗ γῆθεν ἀπάρατος εἰς σκηναὸς ἄνω
 Θεόδωρος αὐτῶν ἀπολαμβάνει θρόνον.
- 9875 Τούτου μεταστάντος δὲ πρὸς θεὸν μόρφῳ
 ἐκ βασιλείων ἀσηκρητῆς τις Παῦλος
 ποιμαντικῆς ἔτυχε καὶ προεδρίας,
 ποιμαντικῆς ἄξιος ἄν καὶ τοῦ θρόνου.

9867 ἐκ τῆς V

9878 ὦν?

sacerdos, (9855) sanctorum in ecclesia vasorum custos syncellus dignitate, praefectus monachis, summa cum laude praefuit ecclesiae atque orthodoxa dogmata defendit.

Sed tamen hoc iniuste depulso sede, (9860) Georgius religiosus Christi presbyter, qui summus erat sceuophylax ecclesiae et syncellus etiam patriarchae, pontificatus munere fungi coepit, opilio bonus, custos divinae legis; (9865) sub quo, mandante Caesare Constantino, orthodoxo principe, Pogonato, divinus venerandae coetus synodi regali in urbe rite congregatus de Christi verbi essentia theanthropica (9870) rectam sententiam protulit et catholicam, duas voluntates statuens et duas naturas coniunctas, omnes damnans monophysitas.

Georgio mox translato ad sedes superas, iterum Theodorus recepit pedum.

(9875) Quo transeunte ad dominum per obitum, Paulus, qui in regia erat a secretis, patriarchali honore insignitus fuit, dignus revera pastoralis munere.

- Και τοῦδε τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος μόρω
 9880 Καλλίνικός τις, γεννάδας θνηπόλος
 καὶ σκευοφύλαξ Βλαχεργῶν ἐκκλησίας,
 ἀπὴρ λόγῳ βίῳ τε καλῶς ἐμπρέπων,
 λαβῶν ἐκυβέρνησε τὴν ἐκκλησίαν·
 ὄντινα εἰνότμητος ἀναξ ἀδίκως
 9885 πηρὸν δεδρακῶς ἐξελαάνει τοῦ θρόνου.
 Κῶρον δ' ἀπ' Ἀμάστριδος ἀγαγῶν, θύτην
 ἔγκλειστον ὄντα, ποιμενάρχην δεικνύει·
 ὃν Φιλιππικὸς βασιλεὺς ὁ Βαρδάνης,
 ὑπερμαχοῦντα δογματίων τῶν ἐνθέων,
 9890 θρόνον τε ποιμνης ἀπελάσας ἀδίκως
 ἀντικαθιστῆ λευίτην Ἰωάννην,
 ὄντα χαρτουλάριον οἰκονομίου,
 ἄνδρα στυγητόν, Ἐδτυχοῦς Διοσκόρου
 ὁμόφρονα μύστην τε, τῆς ποιμνης λίκον,
 9895 ὃς ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου μάλ' ἐνδέκως.
 Θύτης δὲ Χριστοῦ καὶ νομεὶς ψυχοτρόφος,
 θεῖος Γερμανός, ἀρεταῖς λάμπων λόγοις,
 ἐπὶ λυχνίαν ἐντεθεὶς ὡς τις λῆχνος
 τῆς Κωνσταντίνου ἐπὶ περιόπτῳ θρόνῳ,
 9900 λόγων διδασκαίς κατελάμπρυνε κτίσιν·
 ὅστις προβληθεὶς ποιμενάρχης Κυζίκου,

9900 Germani huius proximum tractatum de vitae termino antea ineditum habes in collectionis Vaticanae volumine 1 p. 285—315; quod scriptum sibi Photius in Amphilocheianis usurpaverat, uti docui coll. praed. t. 2 p. 682, ubi eiusdem complementum ex alio codice protuli. M.

Post hunc communi fato exemptum vivis (9880) Callinicus, egregius dei sacerdos, in Blachernarum templo vasorum custos, vir literis et moribus spectatus admodum, ecclesiae curam gubernandae excepit; quem Rhinotmetus Caesar iniquo iussu (9885) oculis excaecatum sede pepulit.

Substituitque Cyrum ex Amastride presbyterum, e monachis quos alunt inclusos. sed hunc divina dogmata tuentem Philippicus Bardanes potius sceptro (9890) sententia iniusta pepulit ovili, levitamque ad sedem Ioannem extulit, qui oeconomatus erat chartularius, abominandum hominem, Kutycheti Dioscoroque deditum, in grege lupum; (9895) qui tandem sede pulsus est iustissime.

Sacerdos autem Christi et pastor bonus, divus Germanus, literis ac virtutibus splens, lucerna veluti in candelabro, e Byzantina eminus conspicua sede (9900) sermonis magisterio effulsit orbi. Cyzicena-

- καὶ τοῖς ἐκεῖσε μὴ δεχθεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως,
 ἔπην σχολάζων τὴν διὰ μέσου χρόνον,
 μετατεθείς δὲ πρὸς Βυζαντιῶς θρόνον,
 9905 ποιμνὴν καθωδήγησεν εὐσεβοφρόνως.
 Τοῦδ' ἀπελασθέντος δὲ κακῶς τοῦ θρόνου
 πρὸς κράτορος Λέοντος ἕξ Ἰσαυρίας,
 πρώτου σεβαστῶν εἰκόνων καταλύτου,
 ἐφ' ᾧ περ ἐξήλεγχε τοῦτον ἐνθῶς,
 9910 νέκυσ Ἀναστασίως, εἰκόνων λύτης,
 πρεσβύτερος σύγκελλος ἦν ἐκκλησίας,
 ποιμνὴν τυραννεί, παραλαβὼν τὸν θρόνον,
 μισθωτὸς οἰκίρης, ἀντικρὺς ἁπλὸς φθόρος,
 ὃς πρῶτος ἠθέτησε τιμὴν εἰκόνων.
 9915 Τούτου διπλοῦν θάνατον ὑφαστημέτος,
 Κωνσταντῖνος ἄθλιος, Συλαίου λύκος,
 Ἀναστασίῳ πάντ' ἐοικῶς εἰς σέβας,
 σχολὴν ἄγων ἤρπασε τὸν θεῖον θρόνον·
 ὄντινα Κοπρώνυμος (αἰνῶ σ' ᾧ δίκη)
 9920 θρόνον κατασπάσας γε καὶ μάλα ἐνδύσας,
 οὐ πίστεως αὖ οὐδὲ δογματικῶν χάριν,
 ἔθηκεν ἐξόριστον εἰς ἄλλοτρίαν
 καὶ καταγαγὼν αὐθις αὐτὴν εἰς πόλιν,
 ἐπιβιβάσας καὶ θριαμβεύσας ἔνω,
 9925 ἵπποδρομίας ἡγμένης ἐν σταδίῳ
 τέτμηκεν αὐτοῦ τὴν πυναθλίαν κύρην.

9910 argutia Ephraemii est de contraria significatione νέκυσ
 et ἀναστάσιος quasi vivificans vel resurgens. M.

rum pastor electus fuerat, sed nescio cur ab illis non receptus, interim mansit expert ministerio: postea translatus ad Byzantinam sedem (9905) gregem Christianum rectis minavit semitis.

Sed enim hunc sceleste detrahit sede Leo Caesar Isauricus, qui bellum primus indixit sanctis imaginibus; oburgante divinitus Germano: (9910) successit falso nomine Anastasius, presbyter et syncellus in ecclesia, sed iconomachus et tyrannus gregis, mercenarius miser, lupus exitiosus, qui honorem primus abrogavit imagium.

(9915) Hoc temporali morte aeternaque extincto, infelix Constantinus, Sylaei lupus, per Anastasio dogmatis impietate, munere suo vacuus invasit sedem; quem Copronymus tamen, vah iusta poena! (9920) sede detrahit sane merentissimum (nequaquam fidei causa neque dogmatum) et procal urbe pepulit exterrum; deinde rursus Byzantium revocatum, impositumque asello circumduxit, (9925) cumque ederentur ludī in stadio equestres, miserum illic iussit truncari capite; quem ante

- ὃν ἤρετο, πρὶν ἐκλιπεῖν ἕξει βίον,
 εἰ σύνοδον στέργει τὴν κατ' εἰκόνων,
 καὶ τήνδε καλῶς φαιμένον δογματῖσαι,
 9930 οὐκ ἦτιον ἐκτέμμηκεν αὐτοῦ τὴν κέραν.
 Μεθ' ὃν Νικήτας ἐκτομίαις οἰκότροψ,
 μᾶλλον δὲ καὶ τρίτουλος ἀμαθῆς πάντων,
 πρεσβύτερος μὲν κηρύκων θεῖου δόμου,
 ναοῦ σκευοφύλαξ δὲ Χαλκοπρατείων,
 9935 ἄρχων σεμνέων ἔκδικός τ' ἐκκλησίας,
 Χριστοῦ σεβαστιῶν εἰκόνων καὶ καιρέτης,
 πόμνη παρεισέφρησε καθά τις λόμνη.
 Τοῦτου καταστρέψαντος ἐν θρόνῳ βίον,
 ἐκ λαϊκῶν Παῦλός τις ἀνῆρ Κυπρόθεν,
 9940 οὐ χρηματίζων προσκονητῆς εἰκόνων,
 προεδρίαν εἴληφεν ἱεραρχίας.
 οὗτος νοσήσας καὶ λιπῶν προεδρίαν,
 μονῇ προσελθὼν κείρεται μελαμφόρος,
 στένων δακρῶν οἷς κατέσχε τὸν θρόνον·
 9945 ἐκκλησίας αἰσχίστα τυραννομένης,
 καὶ σεπτὰς ἠθέτησε τιμᾶν εἰκόνας.
 ὃν οἱ βασιλεύοντες ἀπεισταλκότες
 ἤροντο τούτοις ὑποθέσθαι πρακτέα·
 ἦ δ' ὅς "συνελθεῖν σύνοδον δεῖ πατέρων
 9950 οἰκουμενικὴν εἰς ἴασιν τῆς νόσου
 ἐκκλησιῶν θ' ἔνωσιν ἀπεισχισμένων·
 ἄλλως τυχεῖν γὰρ οὐκ ἐνὶ σωτηρίας."

extremum ictum interrogarunt utrum probaret synodum iconomacham: et quanquam dixit recte sensisse synodum, (9930) nihilo tamen minus truncarunt capite.

Successit huic Nicetas eunuchus servus, immo mancipium vile et incitissimum, apostolorum presbyter in aede sceuophylaxque templi Chalcoopratorum, (9935) advocatus ecclesiae et coenobiarcha, sanctorum Christi imaginum destructor, qui irrepsit in ovile tanquam lues.

Post hunc Nicetam in officio mortuum, Paulus Cypro oriundus et vir laicus, (9940) neque sacrarum venerator imaginum ad hierarchicum venit principatum. hic morbo arreptus cathedram deseruit, atratumque et tonsuram se fecit monachum, maerens lugensque quod fuisset praesul, (9945) cum vexaretur miserrime ecclesia, et quod imagines coli vetuisset. hunc internuntio misso regnatores quidam gerendum esset interrogarant. respondit is cogendam esse synodum (9950) quae malis obviam iret oecumenicam, unitatemque ecclesiae procurandam, neque salutis aliam spem esse reliquam. illi remisso nuntio rogabant dease

- οἱ δ' ἀντεπῆγον τῷ δ' ἐπιστάντες πάλιν
 "καὶ πῶς προεδρίαν σὺ μέλλον λαμβάνειν
 9955 ἀπηγόρευσας προσκύνῃσιν εἰκόνων;"
 ὁ δ' αὖ κρατούντων ἤτιθέτο μανίαν,
 ὄθεν στένων νῦν προσπεφευγῶς κυρίῳ
 καθικετεύω λιπαρῶς κριτὴν ὄλων
 ὡς ποιμενάρχην μὴ κριθῆναι με κρίσει.
 9960 μετὰ δὲ μικρὸν ἀπολείπει τὸν βλον.

- Μεθ' ὃν κατηγλάισεν ἱερὸν θρόνον
 Ταράσιος, πρόμαχος ὀρθοδοξίας,
 κοσμούμενος βίῳ τε λαμπρῷ καὶ λόγῳ,
 πρωτυσηκοῦτης, εὐγενῆς ψυχὴν δέμας·
 9965 ἐφ' οὗ συνέστη κατὰ Νίκαιαν πόλιν
 τῆς ἑβδόμης ἄθροισμα σεπτῶν πατέρων,
 οἳ καὶ κροῦσιν εἰκόνας σεβασμίας
 ὡς πρὶν τιμᾶν τε καὶ σέβειν ἑπαξίως,
 νέκυν δ' Ἀναστάσιον καὶ Κωνσταντῖνον
 9970 σὸν τῷ Νικήτῃ, μισθίους, οὐ ποιμένας,
 ἀναθέματι παρέδωκαν εἰκότως.

- Πρὸς νηέμους δὲ λιμένας Ταρασίου
 βλον καθορμίσαντος ἐκ τρικυμίας
 διάδοχος θρόνου τε τοῦδε καὶ τρόπου
 9975 Νικηφόρος δέδεικτο πρωτυσηκοῦτης,
 ἀνὴρ τις ὄντως εὐγενῆς εὐπατριδῆς,
 προκινδυνεύων δογμάτων τῶν ἐνθέων,
 Χριστοῦ τε πόμνης ὑπεραθλῶν ὡς θέμις·

9958 καθικετεύων V

"cur autem tu, cum cathedram adires, (9955) colendis imaginibus interdixisti?" ille incusavit principum vesaniam. et nunc ad deum confugiens cum lacrimis universalem iudicem exorabat ne de se ceu patriarcha indicaret; (9960) pauloque post devenit ad vitae terminum.

Deinde sacram illustravit sedem Tarasius, rectae fidei defensor, literis aequae et moribus insignis, protasecretis, nobilis stirpe et animo; (9965) sub quo convenit ad Nicaenam urbem venerandorum patrum concilium septimum, qui decreverunt sacris imaginibus reddendum esse ut antea honorem debitum; Nicetamque Anastasium et Constantinum, (9970) mercenarios revera, non pastores, anathemate iusto perculerunt.

Iam cum Tarasius ad securum portum ex tempestate vitae appulisset navem, sedis ac morum pariter successor (9975) Nicophorus electus est, protasecretis, vir sane stirpe nobili et patricius, divinatorum dogmatum tutelam gerens, atque ut par erat Christi gregem protegens.

- ὄντινα πολίτης ἀπελάσας καὶ θρόνον
 9980 ἔξ Ἀρμενίας θηριώντιμος Λέων,
 οἷς συμφρονοῦντα μηδαμῶς ἔχων σέβας
 μηδ' αὖ συνυβρῶντα Χριστοῦ τὸν τύπον,
 τίθεισιν ἐξόριστον εἰς νήσων μίαν.
 Θεόδοτον δὲ Κασιτηρῶν τοῦπίκλην
 9985 ἤ Μελισσηνόν, ἐγκαθιδρῶει θρόνον,
 ἄνδρα βέβηλον, εἰκότων καθαιρέτην
 καὶ λύκον αὐτόχρημα Χριστοῦ θρεμματίων,
 θρέμμα πονηρὸν ἄστεος Νακιολείας.
 Τούτου θανόντος δυσσεβῶς ἐν τῷ θρόνῳ,
 9990 Ἀντώνιος τις Κασσουματῆς τοῦπίκλην,
 νομῆς Συλαίου δύσσεβῆς, ἔσχε θρόνον,
 Θεανδρικὸν τύπωμα μισῶν δεσπότην.
 Εἶτ' Ἰαννῆς ἄθλιος, ὁ σκαῖος γόης,
 τοῦ μισοχρίστου κράτορος Θεοφίλου
 9995 διδάσκαλος κάκιστος, εἰκότων λώτης·
 ὃν οἱ κρατοῦντες Μιχαὴλ Θεοδώρα
 θρόνον κατασπάσαντες ὡς λαοπλάνον
 ἀρχιδυτῶν ψήφῳ τε καὶ συμφωνίᾳ,
 ἄνδρα μοναστήν καὶ Θεοῦ Θεῖον δῦτην
 10000 Μεθόδιον, σύμμαχον ὀρθοδοξίας,
 στήγματα βαστάζοντα σαρκὶ δεσπότην,
 εἰς θῶκον ἀνάγουσι τῆς βασιλίδος,
 ἐπὶ λυχνίαν ἀναθέντες τὸν λόγγον.

9981 ὡς? vel εἶχεν.

10001 quia scilicet fidei rectae causa plagas perpressus fuerat. M.

porro hunc ovili depulit ac sede (9980) Armenius ille merito dictus Leo, quia dissidentem dogmate videbat neque illudentem secum Christi cruci: exsulem ergo misit in quandam insulam.

Pro quo Theodotum, vulgo Casiteram (9985) vel Melissenum dictum, in sede posuit; profanum hominem, imaginum osorem, lupum revera in grege dominico, germen infaustum urbis Nacoliae.

Post hunc in suo demortuum officio, (9990) Antonius quidam Cassimatas dictus, impius Sylaei episcopus, fit patriarcha; qui exsecraretur domini sacram crucem.

Sequitur miser Iannes, ineptus magus, antichristiani Caesaris Theophilli (9995) magister pessimus, imaginum destructor; quem regnatores Michael et Theodora sede detrudunt veluti impostorem, concordique suffragio episcoporum monachum atque dium dei presbyterum (10000) Methodium, rectae fidei defensorem, domini in carne sua ferentem stigmata, ad sacrum thronum evehant metropoleos, in candlelabro scilicet ponentes lampadem.

- Τούτου μεταστάτης δὲ πρὸς τὸν δεσπότην,
 10005 ποιμὴν Θεαυγῆς ὤπτο τῆς βασιλίδος
 Ἰγνάτιος, παῖς Μιχαὴλ βασιλέως,
 κανὼν ἀκριβῆς ἀρετῶν καὶ δογμάτων,
 παιδεύσεως μέλημα καὶ λόγων κράτος·
 ὃν ἐκτομίαν θηριώνυμος Λέων
 10010 κράτος κατασχὼν ἀπέφηνε σὺν βίᾳ·
 εἶτα μονάσας ὡς Θεοῦ Θεῖος νόμος,
 ὕστατον ἔσχε τῆς Κωνσταντίνου θρόνον·
 τοῦτον Μιχαὴλ καταγαγὼν τοῦ θρόνου,
 μᾶλλον δὲ Καῖσαρ Βάρδας, ἀδίκῳ δίκῃ
 10015 ἄνδρα πανούργον καὶ σοφώτατον λίαν
 ἐκ λαϊκῶν, Φώτιον πρωτασηκρήτις,
 ἀντικαθιστᾷ ποιμενάρχην ἀδίκως·
 τοῦ δ' ἀπελασθέντος ἐκ προεδρίας,
 Ἰγνάτιος ἔσχηκε τὸν θρόνον πάλιν.
 10020 οὗ γῆθεν ἀπύραυτος εἰς πόλου πλάτος,
 ἀνάγεται Φώτιος αὐθις πρὸς θρόνον·
 οὗ καὶ πάλιν αὐτὸν καταχθέντος τοῦ θρόνου,
 ἀδίδυμος Στέφανος, ἀνακτος γόνος
 τοῦ Βασιλείου, λευίτης τὴν ἀξίαν,
 10025 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου.
 Μεθ' ὃν τις Ἀντώνιος, ἀσκητῆς μέγας,
 αὐτῶν πατριδα τὴν βασιλίδα πόλιν,

10015 en ut de Photio schismatis primo auctore loquitur
 Ephraemius, quanquam ipsemet addictus schismati. multo
 autem deterius idem loquitur de Michaelle Cerulario, Graeci
 schismatis instauratore. M. 10018 τοῦ δ' αὐτοῦ?

Exin translato ad dominum Methodio, (10005) splendidus pastor metropoleos exstitit Rhancabi Michaelis Ignatius filius, regula exacta dogmatum ac virtutum, doctrinae cinnus, literarum columen, quem fecerat eunuchum Armenius Leo (10010) iniusta vi, cum raperet imperium, quiq; deinde monachus pie vixerat, postremo Byzantinam conscendit sedem; e qua deinde Michael hunc deturbavit, vel potius Bardas Caesar, iniusto iussu, (10015) callido viro et plane versutissimo, laico Photio, tunc protasecretis, patriarchatum interim usurpante. sed enim Photio pariter de sede pulso, stationem suam Ignatius recuperavit; (10020) quo transeunte ad superas regiones in sacram sedem revocatur Photius. tandem eiecto denuo de sede Photio, Stephanus eviratus, levita officio, imperatoris Basillii filius, (10025) pontificatum Byzantinum rexit.

Post quem Antonius quidam, asceta magnus, natus in urbe regia Cpoli,
 Ephraemius.

ὄσιος ἀνὴρ, ἀρεταῖς ἑστιμμένος,
οἴκτου νεώς, ἀντικυρος ἀγαθωσύνη.

10030 Τούτου λιπόντος τὴν γεηρὰν οὐσίαν

μεταβεβηκός τε πρὸς θεῖος νόας,
ἀρχιδύτης δέδεικτο τῆς Βυζαντίδος
ἀνὴρ μοναχὸς εὐλαβῆς, σοφὸς μέγας,
κλῆσιν μὲν Νικόλαος, ἄξιος θρόνου,

10035 μυστικὸς ἄξιον δὲ πρόσθεν τυγχάνων,
ἐκφύς Ἰταλῶν, εὐφυῆς περὶ λόγους.
ὄν ἐξελάσας τοῦ θρόνου σοφὸς Λέων
τετραγαμίας ἄγιος οὐ δεδεγμένος,
Ἐὐθύμιον σύγκελλον ἐγκαθιδρῶσει.

10040 τούτου διωχθέντος δὲ τῆς προεδρίας,
πάλιν ὁ Νικόλαος ἔσχε τὸν θρόνον.

Τούτου θανόντος Στέφανος Ἀμασειας,
σπουδαῖος εὐνοῦχος τις, ἱερὸς θύτης,
Ῥώμης νέας εἴληφε τὴν προεδρίαν.

10045 Τούτου τὸ βιοῦν καταλύσαντος μὲρρι,
ἀρχιερεὺς δέδεικτο τῆς Κωνσταντίνου
Τρύφων μοναστῆς εὐλαβῆς τε καὶ γέρον.

Τοῦδ' ἀπελαθέντος δὲ τοῦ θρόνου δόλω,
εὐνοῦχος υἱὸς Ῥωμανοῦ βασιλέως,

10050 κλῆσιν Θεοφύλακτος, ἀρχεῖ τὸν θρόνον,
οὐκ εὐαγῶς ζῶν οὐδὲ κατὰ ποιμένας,

10028 ἀρετῆς V

10030 τὴν om V

vir sanctus et virtutibus affluentissimus, misericordiae templum et bonitatis.

(10030) Hoc dimittente mortales exuvias atque ad beatos angelos conscendente, patriarcha Byzantii electus est monachus, homo pius sapiens magnus, nomine Nicolaus, sede dignus, (10035) qui fungebatur antea officio mystici, Itala gente ortus, ornatus literis. hunc spoliavit honore Leo sapiens quartas vetantem celebrari nuptias, syncellumque Euthymium pro eo constituit. (10040) verum hoc ipso dignitate exuto, iterum Nicolaus recepit sedem.

Sed hoc defuncto Stephanus Amasenus, eunuchus frugi, sacerdos ordinatus, pontificatum novae Romae obtinuit.

(10045) Stephano communis fati extincto viribus, fit patriarcha Cyprius monachus Tryphon, religiosus senex.

Quem postquam sede depulerunt dolo, Romani imperatoris eunuchum filium (10050) nomine Theophylactum pedo donant; qui aequè

κυνηγεσίους προστετηκώς δ' ἐκτόπως
ταῖς ἵππομανίαις τε καὶ τούτων δρόμοις.

Τούτου καταστρέφαντος ἐκ Θράκῃ βίον

10055 ἀντικατέστη ποιμενάρχης κυρίου
Πολύευκτος, ἄξιος ἱεραρχίας,
εὐκταῖον ὄντως χρῆμα καὶ πᾶσι φίλον,
κλέος μοναστῶν, ἀρετῶν πασῶν τύπος,
διαπρέπων λόγῳ τε καὶ τρόπῳ πλέον.

10060 Τοῦδ' ἐκλεισιπότης δὲ τὸν φθαρτὸν βίον
μοναχὸς Βασίλειος ἔσχε τὸν θρόνον,
ἐκ τῆς πατρίδος Σκαμανδρητὸς τὴν θέσιν.

Καθαιρειθέντος τοῦδα τῆς προεδρίας
Ἀντωνίου τις εὐλαβὴς ὁ Στουδίτης

10065 ἀρχιδύτης πέφηγε τῆς Βυζαντιδος.
Τοῦ δ' Ἀντωνίου θῶρον ἀπειπάμενον
ὁ Νικόλαος Χρυσοβέργης τοῦπικλήν
εἰς τὸνδ' ἀνήχθη τὸν περικλυτὸν θρόνον.

Τούτου μεταστάντος δὲ πρὸς τὸν δεσπότην

10070 κατέσχε Σισίνιος μάγιστρος θρόνον,
παιδείας ἴθρις ἱατρικῆς καὶ νόμων,
βαθμοῦς ὁ συνθεῖς συγγενικαῖς ἐνόμοις.

Τούτου θρόνους καὶ λεισιπότης φάος,
μονῆς προεστὸς Μανουὴλ κικλημένης

10075 Σέργιος ἀνὴρ παραλαμβάνει θρόνον.

10059 τε om V

sancte vixit nec pastoraliter, sed venationi semper absurde deditus
equis nutriendis et cursim exerceendis.

Hoc vitae et dignitatis faciente finem, (10056) promotus est ut
esset dei pontifex dignus sacrorum apice Polyuctus, egregius sane vir
cunctisque amabilis, gloria monachorum, virtutum typus, doctrinae luce
clarus sed magis moribus.

(10060) Hoc etiam relinquente caducam vitam, insedit cathedram
Basilii monachus, dictus a patria vulgo Scamandrenus.

Hic abrogato posthinc pontificatu, pius Antonius de Studii coeno-
bio (10065) fit patriarcha Byzantinae urbis.

Exin honorem abdicante Antonio, Nicolaus cognomine Chrysoberges
euectus est ad sedem famosissimam.

Quo transeunte ad domini conspectum, (10070) magister cathedram
insedit Sisinnius, literis doctus, medicina et legibus, qui affinitatum
scripsit iustos gradus.

Postquam vitalem lucem hic deseruit, sacram excepit dignitatem
Sergius, (10075) coenobii alumnus Manuelis dicti.

Τούτου θανόντος ἐγκαθίσταται θρόνω
 πρῶτός τις Ἐυστάθιος ἐν πρεσβυτέροις
 τῶν ἐν βασιλείοις γε κατελεγμένων.

Καὶ τοῦδε τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος μόριμ
 10080 ἐκκλησιάρχης τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου
 μοναχὸς Ἀλέξιος εἴληφε θρόνον,
 ἀνὴρ μεγαλόσωρος, ὄλιθος θύτης.

Ὅπερ μεταλλάζαντος εὐαγῶς βίον
 κλῆσιν Ἀλεξάηλ, Κηροσύλαριος θέσω,
 10085 εὐπατριδῶν εἰς καὶ μονοτρόπων ἄμυ,
 καθίσταται πρόεδρος ἀρχιποιμένων,
 θερμοφυγὸς ἀνὴρ, ὑπερόπτης τῶν νόμων,
 ὃν καταγαγὼν Ἰσαάκιος θρόνον
 εἰς ἔξοριον παρέπεμψε σὸν δόλιφ.

10090 Ἐνθα θανόντος ἐγκαθίσθονται θρόνω
 καὶ ποιμενάρχης ἀναδείκνυται μέγας
 Κωνσταντίνος τις ἐκτομίας Λειχοῦδης,
 πρωτοβησιτάριος ὦν τὴν ἀξίαν,
 σπουδαῖος ὄντως, εὐλαβὴς, θεῶ φίλος,

10095 ἐν δημοσίαις πραγμάτων λειτουργίαις
 φανείς ἀμεμφὴς ἀνεπίληπτος πάνω,
 πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐν καλῶν ἐργασίαις.

Ὁὗ τὸν παρόντα καταλύσαντος βῆον
 ὁ Ξιφιλῖνος χαρίεις Ἰωάννης
 10100 ἐκκλησίας ἰθύνει τὴν προεδρίαν,
 βίω λόγῳ γένοι τε λαμπρῶς ἐμπρέπον·

Post cuius obitum praesul constituitur Eustathius, princeps presbyterorum qui in aede palatina rem sacram curant.

Hoc quoque vitae terminum attingente, (10080) potitus est honore Alexius monachus, ecclesiarcha in Studi coenobio, vir liberalis, splendidus sacerdos.

Quo sancto concludente vitam obitu, Michael cognomento Cerularius, (10085) nobilis vir, professione monachus, episcoporum praesul constituitur, turbulentus homo; contemptor legum; quem Isaacius Caesar detractum sede non sine dolo misit in exsilium.

(10090) Cuius post obitum cathedra potitur et patriarcha magnus constituitur Lichudes eviratus Constantinus, qui dignitate erat protovestiarius; probatus homo; pius et deo dilectus; (10095) in negotiorum publicorum cura sine querela inventus inculpabilis, nedum in rei sanctioris ministerio.

Atque hoc etiam dimittente vitam, vir gratosus, Xiphilaeus Ioannes, (10100) ecclesiae coepit regere principatum, stirpe vita literis apprime

ὃς πρόσθεν ὧν εἰς ἐδγενῶν τῶν ἐν τέλει,
κόσμον λελοιπῶς τὰ μοναχῶν ὑπέδν
καὶ ποιμενάρχης ἐκρίθη Βυζαντίδος.

- 10105 Τούτου τὸν ἀνθρώπινον ἐκβάντος βίον
Κοσμᾶς μοναχὸς Ἱεροσολυμίτης,
ἀνὴρ ἀγαθός, ἀρετῶν θεῖος δόμος,
χειρίζεται δὴ τὴν λεῶ προστασίαν·
ὃς δυσχεραίνων πραγμάτων τῇ συγχύσει
10110 ἐκὼν ἀπηγόρευσεν ἱερωσύνην,
καλῶς ὑπεκστὰς καὶ θρόνου καὶ ποιμνίου.
Εἶτ' ἐγκατέστη τῷ παννυφίῳ θρόνῳ
μοναχὸς Εὐστράτιος, Γαριδάς θέσις,
πρὸς πᾶν ὄτιοδν μὴ πεφυκὸς κρείττονων,
10115 παιδεύσεως ἄμοιρος ἅμα καὶ λόγων,
ἤσυχία τε γωνία μᾶλλον πρέπων
ἢ προστασία καὶ λεῶ προεδρία.
Τοῦδ' ἀπελυθέντος γε τῆς προεδρίας
δοσιος ἀνὴρ, ἐδλαβῆς, πρᾶος φύσει,
10120 θεῷ προβληθεὶς Νικόλαος ἀξίως,
μοναχὸς ἐλλόγιμος, ἄξιος θρόνου,
ἐκκλησίαν ἴδυνεν ὡς θεῷ φίλον.
Τούτου μεταστάντος δὲ πρὸς θεῖου νόας
ἀνὴρ χαριτῶννμος, ἐμπρέπων λόγοις,
10125 ἱερομνήμων λευίτης ἐκκλησίας,
τῷ τηνικαῦτα ποιμένι Χαλκηδόνος
ἀγχοῦ καθ' αἷμα καὶ γένος συνημμένος,

clarus, nobilis quondam inter senatores; deinde omisso mundo se fecit monachum, Byzantii tandem evasit patriarcha.

(10105) Iam vero hoc humanis exempto rebus monachus Cosmas Hierosolymites, vir bonus et virtutum thesaurus mirus, populi accepit sacrum principatum. sed enim is turbatus res fastidians, (10110) ἄποστε ἀβδίκασεν τὸ ἱερωτικὸν ἀμύνημα, ἐδ καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποστάντων ἐδλαβήσεν τὸν ἀμύνημα ἐκ τῆς ἐκκλησίας.

Exin statuatur in sublimi cathedra Eustratii monachus cognomento Garidas, ad nullam rem praeclaram natura idoneus, (10115) ἔγενετο δὲ ἱερομνήμων καὶ λευίτης ἐκκλησίας, τῷ τηνικαῦτα ποιμένι Χαλκηδόνος ἀγχοῦ καθ' αἷμα καὶ γένος συνημμένος.

Ergo post hunc eiectam ministerio vir sanctus, religiosus, miti ingenio, (10120) deo volente electus Nicolaus, monachus eruditus, sede dignus, ecclesiae rem direxit ut deo placet.

Nicolaus transgresso ad coetus superos, Ioannes laude literarum florens, (10125) hieromonemon et levita ecclesiae, Chalcedonensi praesuli

τὸ δ' Ἀγαπητός ὡς ἐπαίνυμον φέρων,
ἀνάγεται δὴ πρὸς Θρόνον Βυζαντίδος.

- 10130 Οὗ τὸν παρόντα καταλείψαντος βίον
Στυππῆς Λέων εἴληφε τὴν προεδρίαν,
οἰκονόμος ὢν λευίτης ἐκκλησίας.

Καὶ τοῦδε τὸ ζῆν ἐν Θρόνῳ λελοικότος
πρόεδρος ἄφθνη ποιμενάρχης αὐτὸς μέγας

- 10135 σεμνὸς Μιχαὴλ, ἀρεταῖς λάμπων λόγοις,
μονῆς προεστὼς εὐαγοῦς τῆς Ὁξείας·
ὅστις ἐκὼν ἔλειπεν ἱεραρχίαν,

πρὸς νησίδα δὲ καὶ μονῆν τῆς Ὁξείας
ἐπαναδραμῶν, ὑποθεῖς τὸν αὐχένα

- 10140 ναοῦ πύλῃ δόχμιον, ὃ πρᾶον τρόπον,
πατεῖν πυρεῖχεν εἰσιοῦσι τὸν δόμον,
ἐφ' οἷς ἀποστὰς τῆς μονῆς τῆς Ἰδίας

ἄξυμφόρως εἴληφε τὴν προεδρίαν.

Οὕτω μεταστάντος δὲ Μιχαὴλ Θρόνον

- 10145 Κοσμᾶς Ἀττικὸς, κόσμος ἱεραρχίας,
τῶν ἀρετῶν ὄχημα, καλῶν ἐστία,
προφητικὸς τις καὶ τὸ μέλλον προβλέπων,

ἀρχιδύτης δέδεικτο τῆς Κωνσταντινοῦ,
ποιμὴν ἀγαθὸς καὶ νομὸς ψυχοτρόφος,

- 10150 ὄνπερ καθεῖλε Μαννουὴλ ἀναξ. Θρόνον,
ψευδεῖς προφάσεις αἰτίας τε συμπλάσας·
ὄθεν προαχθεῖς ποιμενάρχης ἃ βλέπων

ἢ μὴν μενεῖν ἄκαρπαν ἕρρενος τόκου
μήτραν προηγόρευσε τῆς βασιλίδος·

coniunctus sanguinis iure ac necessitudine, dilectus dici-
cen cognomento solitus, ad Byzantinam cathedram evehitur.

(10130) Quo derelinquente caducam vitam, pontificatum adiit Styppes
Leo, ecclesiae iam oeconomus et levita.

Hoc etiam vitam in sede dimittente, magnus processit pontifex et
primas (10135) literis Michael clarus et virtutibus, sancti coenobii prae-
ses Oxitani; qui tamen sponte honorem abdicavit, atque ad Oxiae mo-
nasterium insulae reversus collum praebuit protentum (10140) in templi
foribus, pro mansuetudinem! ingredientium omnium calcandum pedibus;
propterea quod coenobio relicto suo inutilem honorem recepisset.

Sic Michael deserente sedem, (10145) Atticus Cosmas, sacerdotii
decus, cinnus virtutum, honestatis apex, spiritu quoque praeditus pre-
phetico, processit praesul Cpoleos, nutritor animarum, pastor bonus.
(10150) quem tamen exauctoravit Manuel Caesar falsi conficte criminis
obtentu: quare in iudicium patriarcha adductus ait prophetans uterum

- 10155 καὶ ταῦτα συμβέβηκεν ὑστέρω χρόνω.
 δουκὶ μεγάλῳ καὶ κρατοῦντος νυμφίῳ
 Κοντοστεφάνῳ, πρὸς τὸδ' ἠπειληκῶτι
 δρᾶσαι δ' ἀσικὸς τὸνδ' ἐπιβεβληκῶτι,
 ἔχειν προεῖπε τὸν διὰ λίθου μύθον·
- 10160 εἶληφε δ' ἄμφω τὰ προλεχθέντα τέλος.
 ΜΕΘ' ὃν Μουζάλων Νικόλαος Κυπρόθεν
 μετατεθεὶς ἴδυνε τὴν ἐκκλησίαν,
 ἀνὴρ τρόφιμος λευίτης ἐκκλησίας,
 διδάσκαλός τ' αὐτῶν Παύλου θείων λόγων.
- 10165 εἶτ' ἀρχιδύτης ἀνεδείχθη Κυπρίων,
 καὶ διαχεράνας πραγμάτων τῇ συγχύσει
 θρόνον παρητήσατο καὶ προεδρίαν·
 βακάντιβος δ' ὢν ἐν βασιλίδι πόλει
 καὶ Κοσμιδίου τῆς μονῆς ἐπιστάτης,
- 10170 εἶληφε θῶκον τῆς Βυζαντίδος τότε.
 Αὐθαιρέτως τοῦτου δὲ λιπόντος θρόνον
 Θεόδοτός τις, καὶ μοναχὸς καὶ δύτης,
 μονῆς προεστὼς ἀναστάσεως λόγου
 τῆς ἐν πόλει νῦν κειμένης βασιλίδι,
- 10175 πρόεδρος ὤφθη τῆς Κωνσταντίνου θρόνον.
 Οὐπερ θανάτος Κωνσταντίνου, λευίτης
 καὶ σακελλίου τῆς Θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 ὁ Χλιαρηνός, παραλαμβάνει θρόνον.
 Καὶ τοῦδε βίον ἐκμετρήσαντος μόρω

10164 recole quae dixi ad v. 4750. M.

reginae mascula prole sterilem futurum. (10155) posterum tempus dictum confirmavit. iam magno duci, imperatoria genero, ob id minanti graviter Contostephano, et dirum aliquid facere volenti, praedixit ipsum perituum lapide. (10160) utrumque dictum exitu non caruit.

Post Cosmam autem Muzalo Nicolaus Cypro translatus ecclesiam gubernavit, ipsius ecclesiae alumnus et levita, sacrarum Pauli interpres literarum, (10165) Cypro deinde factus archipraesul; quam tamen sedem abdicavit postea, prorsus humanarum colluviem rerum. cum vero otiosus esset Cpoli coenobique praeses ad Cosmidium, (10170) tunc quidem Byzantinam excepit sedem.

Hac tamen ipsa sponte dein recessit. Theodotusque monachus et sacerdos, praeses coenobii Christi resurgentis, quod hic concluditur moeniis metropoleos, (10175) donatus est Byzantinis.

Cuius demortui Chliarenus sedem excepit Constantinus, in dei ecclesia praepositus sacello et levita.

Atque hoc etiam moriente Lucas (10180) religiosus Chrysoberges

10180 Λουκᾶς μοναχὸς εὐσεβῆς· Χρυσόβεργης,
ἀσκητικὸν κάλλιστον ἀνῶν βίον,
ἐπαξίως ἔσχηκε τὴν προεδρίαν.

Μεθ' ὃν Μιχαὴλ λευίτης σακελλίου,
φιλοσόφων ὑπατός, τοῦ Ἀγγιάλου,

10185 κοσμεῖ θρόνον κάλλιστα τῆς Κωνσταντίνου.

Τούτου μεταστάτης δὲ πρὸς πόλον πλάτος
Εὐγενειώτης ἐν μονοτρόποις θύτης,
μονῆς προεστὼς χρηματίας Μαγγάριον,
κλῆσιν Χαρίτων, παραλαμβάνει θρόνον.

10190 Τούτου λιπόντος τὴν κάτω πυροικίαν

Θεοδόσιος ἐκ μονῆς Βοραδίου,
ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ μονοτρόπων κλέος,
Χριστοῦ καλῶς ἔθυνε τὴν ἐκκλησίαν.

Τούτου λιπόντος ἱεραρχίας θρόνον

10195 ἔκουσίως τε τὸν θρόνον λειοπότος,
Βασιλεὺς τις Καμυτηρὸς τοῦπικλήν,
λόγιος ἀνὴρ, χαρτοφύλαξ λευίτης,
ἀντικατέστη τῷ θειασμῷ θρόνω·
ὃν Ἄγγελος σχὼν Ἰσαάκιος κράτος

10200 κατήγαγε θρόνον τε καὶ προεδρίας,
συνθεῖς προφάσεις παντάπαν ἀνευλόγους.
σακελλάριον λευίτην δ' ἐκκλησίας,
κλῆσιν Νικήταν, Μουντιάνην δὲ τοῦπικλήν,
παλαιτέρον γε Τιθωνοῦ καὶ Θουκρέτου,

10205 ἀρχιδύτην δεικνυσι τῆς Κωνσταντίνου.

monachus, egregie functus hactenus vita ascetica, pro suis meritis ad infalas devenit.

Post Lucam Michaelem levitam sacellarium, philosophum hypatus Aschiali, (10185) thronum Byzantinam egregie ornavit.

Atque hoc transfato ad caerulea superna, Eugeniotam monachum sacerdos, coenobio Manganorum tunc praeposuit, nomine Chariton sedem occupavit.

(10190) Hoc deserente terrestium incolatum, Theodosius, qui in Boradii coenobio vixerat, vir sane bonus et decus monachorum, ecclesiam Christi rexit laudabiliter.

Is tamen sacrum honorem abdicavit. (10195) cui sedem vacuum sponte relinquit, venerandarum heres infularum successit Basilus Camaterus, vir eruditus, chartophylax, levita; quem Isaacus imperator Angelus (10200) pontificatus exitu honore, falsis omnino circumventum criminibus, pro quo levitam ecclesiae sacellarium, nomine Nicetam cognomine Muntanem, Tithono Thucritoque annosiorum, (10205) creavit

μετὰ μικρὸν δὲ τοῦ θρόνου κατασπάσας
ὡς ἀφελῆ τε καὶ χρόνῳ παρειμένον,
ἄνδρα μοναχόν, ἀρετῆς ὄντ' ἐργάτην,
τὸν πρῶον Λεόντιον ἐγκαθιδροῦει,

10210 λόφῳ ἀπ' αὐτῶν ἀγαθῶν Ἀδξεντίου·
ὃν τῷδε δεῖξαι τὴν ἀπειρανδρον κβρη
ἔφρασε νυκτὸς συλλύγων ἠθροισμένων,
εἰδὸς τε κλήσιν ἀρετῆν τοῦδ' εἰδοτόχως
καλῶς διαγράψασαν ὡς ἐν εἰκόνι.

10215 ἀλλά γε καὶ τόνδ' ἀπελαύνει τοῦ θρόνου,
πάντα παριδῶν τὰ προηγορευμένα,
μετάθσειν δὲ δραματούργει ποιμένος·
ἀρχιδύτην γὰρ τῆς Σιών τῆς ἁγίας,
κλήσιν Θεοδοσίον, φόντα Λατίνων,

10220 ἐθάδα τῷδε καὶ προήγορον κράτους,
εἰς θῶκον ἀνήγαγε τῆς Κωνσταντίνου.
ἀλλ' οὐδὲν ἀπάνωτο τῆς κακουργίας·
ἀμφοῖν γὰρ ἐκπέτιωκεν ἱεραρχίαι
καὶ τῶνδ' ἀτίμως ὁ προβληθεὶς ἀκρίτως.

10225 Ἐπειτα Γεώργιος ὁ Ξιφιλῖνος,
σκενοφύλαξ ἦν τῆς θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
ποιμαντικὴν εἴληφε καὶ προεδρίαν.

10219 Θεοδοσίον] sic etiam v. 6017. atqui hunc passim appellat alii Dositheum, quos inter Methodius infra a nobis edendus. sed enim Dositheus nihil aliud est nisi metathesis τοῦ Θεοδόσιος. sic in coll. Vat. t. 2 p. 441, quem Polybius appellaverat Theotimum, Diodorus cum anagrammate dicit Timotheum. M. 10220 Allatus de cens. p. 702 legebat ἐνθάδε, quae mihi melior lectio videtur. codex tamen noster tum hic tum v. 6018 habet ἐθάδα. M. 10225 recitat tres hos de Xiphilino versiculos Allatus de Georgiis p. 664 ed. Fabric. M.

praesulem Cypraeos; quem ceteroqui paulo post deposuit tanquam effetas aetatis ac delirum; substituitque professione monachum asceticumque hominem Leontium, mitem, (10210) e collibus Auxentii in urbem pertrahens. atque hunc sibi a virgine deipara dicebat Isaacius adstanti turbae cognitum sibi atque imperii vatem, ad Byzantinas infulas pro-
verxit. sed homini nihil profuit facti novitas: ambobus enim sacerdotiis excidit cum ignominia, nequiter electus.

(10225) Secutus est Georgius Xiphilinus, e sceuophylace in ecclesia dei ad pastorem cathedram subvectus.

- Τούτου θανάτου ἐγκαθίσταται θρόνος
 ὁ Καματηρός ἐπέης Ἰωάννης,
 10230 ἴδρις σοφίας παντοδαπῆς καὶ λόγων,
 ἐπήβολός τε δογμάτων τῶν ἐνθάτων,
 ἐκκλησίας ὦν λευίτης χαρτοφύλαξ·
 ἐφ' οὗ παρεστήσαντο Λατίνοι πόλιν.
 ὃς ἐξελαθεὶς δυστυχῶς πρὸς Λατίνων
 10235 θρόνον πατρίδας, τῆς σεμνῆς Βυζαντίδος,
 οἰκεῖ Διδυμότειχον εἰς ἄστν φθάσας,
 ἐνθα θανὼν ἔλιπεν ἡλίου φάος.
 Μετὰ δὲ τοῦτον ποιμένες Βυζαντίδος
 οὔτοι προεβλήθησαν ἐν Νικαίῳν,
 10240 πρῶτος Μιχαήλ, Ἀδτωρειανὸς θέσει,
 σακελλάριος λευίτης ἐκκλησίας,
 ἴδρις σοφίας κοσμικῆς θείας ἕμα.
 Οὐπερ μεταλλάξαντος ἐν θρόνῳ βίαν,
 Θεόδωρος εἴληφε τὴν προεδρίαν,
 10245 ἐκκλησίας ὦν λευίτης χαρτοφύλαξ,
 τοῦπῶννυμον σχῶν Εἰρηνικὸς πατρόθεν,
 φιλοσόφων ὑπατον ἀξίαν λόγους.
 Καὶ τοῦδε θανάτου δὲ τὴν προεδρίαν
 Μάξιμος ἀρχεὶ καὶ μοναχὸς καὶ θύτης,
 10250 μονῆς προεστῶς ἐναγοῦς ἀκομήτων.

10228 ex hoc versiculo usque ad v. 10300 habes patriarchas Cpolitanos, qui in exsilio electi fuerunt, apud Allatium de consensione lib. 2 c. 14 p. 725. item partim in adn. ad Acropolitam c. 6. M. 10235 Allatius in utroque citato loco pro σεμνῆς legit ἐμῆς. num ergo hinc orta est Allatio opinio quod Ephraemii patria Byzantium fuerit; quandoquidem eum appellat Byzantinum? M.

Hoc vita functo stationem occupavit oris facundi Ioannes Camaterus, (10230) omnigena cumulatus sapientia ac literis, et divinorum dogmatum callentissimus, antea levita ecclesiae et chartophylax. sub eo metropolim Latini expugnaverunt. quamobrem infeliciter ab his expulsus (10235) sede atque alma patria Cpoli, Didymotichum transtulit stationem, ibique clausit oculos vitali luci.

Post hunc pastores urbis Byzantinae hi creabantur in oppido Nicaea. (10240) primus est Michael, dictus Autorianus, ecclesiae sacellaris et levita, mundanis literis divinisque abundans.

Post quem in sede exstinctum Theodorus sacri primatus adiit honorem, (10245) antea levita ecclesiae et chartophylax, Irenici cognomen a patre trahens, in studiis philosophicis gradu hypatus.

Quo moriente sacrae rei primatum Maximus tulit, monachus, sacerdos, (10250) Acoemetarum praepositus coenobio.

*Μεθ' ὃν Μανουὴλ φιλόσοφος τὸν λόγον,
φύλαξ ἀκριβῆς καὶ νόμων καὶ κανόνων.*

*Τούτου λιπόντος τὴν κάτω παροικίαν,
πολὺς Γερμανὸς τὸν βίον καὶ τὸν λόγον
10255 ἀρχιθύτης δέδεικται τῆς Κωνσταντίνου,
ἀνὴρ μοναστῆς καὶ Θεοῦ θυηπόλος,
αὐχῶν Ἀνάπλων πατρίδα Προποντίδος,
ἐκκλησίας τρέφμιος ὦν τῆς ἐν πόλει
εἶτα μονάσας, καὶ φανείς Θεοῦ λάτρεις*

*10260 Γεωργίῳ μάρτυρι καὶ πεφιλμένος,
ἔλαχε ποίμνην ἰθύνειν Βυζαντίδος.*

*Τούτου μεταστάντος δὲ πρὸς τὸν δεσπότην
καὶ συναφθέντος πατριαρχῶν ἀγίοις,
Μεθόδιός τις, καὶ μοναχὸς καὶ θύτης,*

*10265 μονῆς προεστὼς τῆς Ὑακίνθου τότε,
ἐπὶ βράχιστον ἀπολαύει τοῦ θρόνου.*

*Οὐδὲρ θανόντος καὶ λιπόντος τὸν βίον
ὁ πρωτοθύτης Μανουὴλ ἔσχε θρόνον
τῶν ἐν βασιλείοις γε κατειλεγμένων,*

10270 γέρων προσηγῆς, μελίχιος τὸν τρόπον.

*Χρησαμένον τέλει δὲ τοῦδε τοῦ βίον
Ἀρσενίος τις εὐλαβῆς μονοτρόπων,
τῶν ἀρετῶν κάλλιστος ἔμψυχος θρόνος,
εἰς ποιμενάρχην ἤρθεθι Βυζαντίδος,*

*10275 σειρὰν γένους ἔλκων μὲν ἐκ Βυζαντίου,
κόμην δὲ καρεῖς ἐν μοναῖς τῆς Νικαίας,*

Post hunc philosophus oratione Manuel, legum defensor canonum-
que sedulus.

Quo deserente terrenum incolatum, clarus doctrina et moribus Ger-
manus (10255) creatur praesul Cpoleos, vir monachatum proficiens, dei
sacerdos, oppido oriundus Anaplo in Propontide, in urbe a pueritia
ecclesiae alumnus, deinde factus monachus et dei minister, (10260) carus
praecipue martyri Georgio; prostremo Byzantinus evasit pastor.

Sed hoc per obitum transeunte ad dominum et patriarchis sanctis
connumerato, Methodius item monachus et dei sacerdos, (10265) tunc
Hyacinthi praesidens coenobio, tempore sedem tenuit brevissimo.

Quo moribunda deserente membrā, pedum corripuit Manuel archi-
presbyter cleri qui sacram aedem palatii curat, (10270) senex benignus,
mansuetis moribus.

Atque hoc etiam concludente vitam, Arsenius inter monachos pietate
fulgens, virtutum eximia atque animata sedes, electus est Byzantii pa-
triarcha. (10275) is natus quidem erat in urbe regia, sed in Nicaenis

- καὶ τῆδε δευθεῖς καὶ μονῆς ἐπιστάτης·
 εἰδ' ἡσυχάζων καὶ θεῶ προσανέχων
 ἐν Ἀπολλωνιάδος ἀσκητηρίοις
- 10280 ἀφῆκτο κληθεῖς εἰς πόλιν Νικαίων
 πρὸς τοῦ κρατοῦντος Ἀδόων Θεοδώρου,
 καὶ πάντα βαθμὸν ἀνάσας ἐκκλησίας
 εἰς ὕψος ἤρθη ποιμεναρχίας μέγα.
 Αὐθαιρέτως τοῦτου δὲ λιπόντος θρόνον,
- 10285 μονῇ δὲ αὐτὸν εὐαγῶς δεδωκότος,
 Νικηφόρος πρόεδρος ὢν Ἐφεσίων
 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου,
 οὗ ἀρχιεπίσκopus πρὶν ἢ παλατίου,
 ἀνὴρ ἀμειψῆς, παρθένος διὰ βίου.
- 10290 Τοῦτου τελευτήσαντος ἐν προεδρίᾳ
 Ἀρσένιος πρῶτιστος ἀπολαμβάνει
 τῆς βασιλείδος ἱερὰν προεδρίαν.
 καθαιρέσει τοῦτου δὲ καθυπηγμένον
 πρὸς ποιμεναρχῶν καὶ δικαστῶν τῶν τότε,
- 10295 εἰτ' ἀπελαθέντος τε τῆς ἐκκλησίας,
 εἰς Προικόνησον δ' ἀπαχθέντος νησίδα,
 τῆς Ἀδριανοῦ Γερμανοῦ ἀρχιδύτης
 μεταδέσει δέδεικτο καὶ Βυζαντίδος.
 Τοῦτου παραιτήσει δὲ λιπόντος θρόνον
- 10300 ἀνὴρ Ἰωσήφ, ὁρθοδοξίας στῦλος,

10300 immo schismatis tenacissimus, atque iccirco a Michaele Palaeologo imperatore sede electus, quia concordiae cum ecclesia Romana, quam praedictus imperator conciliaverat, subscribere noluit, M.

monasteriis postea totonderat capillum et abbas fuerat, nunc solitarius uni deo vacabat in Apolloniadis urbis asceteriis; (10280) quo tempore Nicaeam fuit accitus a Theodoro Caesare Romano; ubi expletis cunctis ecclesiae gradibus ad summum hierarchiae pervenit apicem.

Cum autem sponte dimisisset pedum, (10285) monasticam quietem pie repetens, ad Byzantinum transiit patriarchatum Ephesiorum Nicephorus archiepiscopus, qui olim palatii fuerat archipresbyter, iuniorque vir, perpetuus parthenius.

(10290) Atque hoc sedem cum vita deserente, Arsenius primus liberatae urbis sacrum recuperavit principatum. sed idem postea depositus sententia episcoporum aliorumque iudicum, (10295) ecclesiaeque abscedere coactus, in Proconnesum insulam deportatur, Germanusque praesul Hadrianopoli translatus est ad urbem Constantiniam.

Verum Germano abdicante honorem, (10300) Iosephus, rectas rei-

- κλέος μοναστῶν ἅμα καὶ πρεσβυτέρων,
 μονῆς προεστῶς εὐαγοῦς Γαλησίου,
 πρῶος χαρίεις καὶ Θεοῦ τρέμων νόμους,
 πτωχοτρόφος φιλοικτος, εὐσπλαγχνος φέσει,
 10305 εἰς πατριαρχῶν τὸν περίπυστον θρόνον
 ἀνάγεται δὴ καρονικῶς ἀξίως,
 κλήρου πέλων εἰς τοῦ βασιλείου πάλαι,
 γήμας τε σεμνῶς καὶ τεκῶν θυγατέρα·
 εἴτ' ἀποβαλὼν θανάτω συνευνέτιν,
 10310 καὶ τὰ μοναχῶν ὑποδὸς ὁμοιότηως,
 ᾧφθῃ δοχεῖον ἀρετῶν τῶν ἐνθέων,
 ἔπειτα ποιμὴν τῆς μονῆς Γαλησίου,
 καὶ ποιμενάρχης ἀρχιερέτης τ' αὖ μέγαζ.
 ἐπεὶ δ' Ἰταλῶν δόγμα παρεισεφθάρη
 10315 ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς οὐ καλῶς ἐκκλησίᾳ
 τούτου διυθύνοντος εὐσεβῶς θρόνον,
 καὶ τῷδ' ἐπῆκτο τάδ' ἐπαινέειν τις βία,

10315 Ephraemium animum prorsus gerere schismaticum alibi quoque cognovimus, et nunc his factiosis in Iosephum laudibus rursus demonstratur. non est autem hic locus refutandi Graecorum errores et schisma; id quod iam doctissimi catholici praestiterunt, princeps quidem merito et infinita doctrina Allatius, tum Arcudius, Caryophilus, Caleca, Papadopulus, Baronius, Natalis Alexander, Lequinus in dissert. et panopl., aliique plurimi. de defensoribus quidem Graecis legesis Allatium de synod. Ephes. c. 57 p. 571. ex iis autem qui tunc concordiam cum Latinis dogmatibus (id est cum orthodoxia) tuiti sunt, duos memorare satis est, quorum primus Nicephorus Blemmyda, ab Ephraemio nostro v. 8933 sqq. eximia laude, tanquam sapientiae coryphaeus et patriarchatu dignissimus, exornatus; alter Ioannes Veccus, cuius item sapientia ab Ephraemio v. 10325 laudatur, qui lectis Blemmydae scriptis a schismate ad orthodoxiam transiit, ut ait Pachymeres 5 15, et patriarchatum catholice gessit, concordiamque cum Romana ecclesia scriptis doctissimis defendit et usque ad carcerem obitumque retinuit. legesis Vecci testamentum apud Allatium Gr. orth. t. 1 p. 378. M.

gionis columen, presbyterorum decus et monachorum, sancto coenobio praepositus Galesii, mitis, benignus, divinae legis reverens, nutritor egenorum, natura clemens, (10305) patriarcharum celebrem inedit thronum, digne et canonicis regulis electus. is regio in clero presbyter olim fuerat, sanctisque nuptiis filiam procreaverat: postea vero viduatus coniuge, (10310) monasticam professus libenter vitam caelestium virtutum arca apparuit, exin coenobii Galesini abbas, episcopus postremo et magnus pontifex. cum autem Itolorum dogma invasit (10315) ecclesiam nostram haud laudabiliter, pie Iosepho sedem gubernante, ipse ad
 Ephraemius.

- ὁ δ' ἀκλινώως ἤδραστο δογμάτων βάσει.
 ἐκβάλλεται δὴ τοῦ θρόνου μαλ' ἀδίκως,
 10320 ὡς ἕπεραθλῶν δογμάτων ὀρθῶν ἄγαν,
 εἰς δ' ἄλλοδαπὴν ἀπελαύνεται χθόνα,
 καθαιρετικὴν ψῆφον ἀρχιποιμένων
 σχεδιασάντων κατὰ τοῦδ' ἀναιτίως.
 τοῦδ' ἀπελαθέντος δὲ τῆς προστυσίας,
 10325 Ἰωάννης τις τὴν ἐπίκλησιν Βέκκος
 ἀντικατέστη, συμφρονῶν τοῖς Λατίνοις,
 ἐκκλησίας ὡν χαρτοφύλαξ λενίτης,
 ἀνὴρ σοφός τις, ἐντεθραμμένος λόγοις.
 τοῦδ' ἐκδιωχθέντος δὲ τῆς ἐκκλησίας
 10330 νέυσει κρατοῦντος εὐσεβοῦς Ἀνδρονίκου
 ζήλω τε πιστῶν, ὡς προμάχου Λατίνων,
 πάλιν Ἰωσήφ ἀπολαμβάνει θρόνον.
 Οὐπερ λιπόντος τὸν βίον καὶ τὸν θρόνον,
 σοφός τις ἀνὴρ, Γεηγόριος Κυπρόθεν,
 10335 λόγων σοφῶν μαινεύμα, Μουσῶν ἔστια,
 εἰς πατριάρχῳν ἀνεβιβιάσθη θρόνον·
 ὅστις πατρίδος καὶ πατρικῆς οἰκίας
 φηγὰς ὑπάρξας παῖς ἔτι πω τυγχάνων
 παιδεύσεως ἔρωτι καὶ μαθημάτων
 10340 ἔλθων κατοικεῖ πρὸς πόλιν Κωνσταντίνου,

10330 nimirum Andronicus II, quum regnum adiret, ad id coactus fuit factione schismaticorum, ut historia notissima tradit. M. 10332 hinc usque ad v. 10354 edidit versiculos Allatius in op. de cons. p. 776, et in dissertatione de Georgiis, ubi agit de patriarcha Georgio Cyprio, qui dicitur etiam Gregorius. Allatius autem legebat, seu certe edebat, πον pro πο et ἐνδοῦς pro ἐκδοῦς. M.

consensum vi compellebatur, sed perstitit immotus in basi dogmatum. pellitur ergo sede indicio iniquo, (10320) propterea quod pro recto pugnaret dogmate, atque in extraneum deportatur solum, postquam pastores primi contra innocuum depositionis tulerant sententiam. post hunc remotum summo gubernaculo, (10325) Ioannes quidam cognomente Veccus suffectus est, consentiens cum Latinis, chartophylax ecclesiae ac levita, vir sane sapiens et literis innutritus. sed hunc ecclesia pepulit fidelium zelus (10330) et pii regnantis nutus Andronici ut Latinarum partium studiosum; et suam recepit cathedram Iosephus.

Quo deponente cum officio vitam, Gregorius sapiens vir, oritur Cyprio, (10335) alumnus doctrinarum, Musarum ara, ad patriarchae dignitatem venit. hic patriis laribus patrioque solo iam inde a teneris exsulans unguiculis, addiscendarum cupidus disciplinarum (10340) ni-

- αὐτὸν δὲ μαθήμασιν ἐκδοὺς καὶ πόνοις
ἀφίκτο πρὸς μέγα τι παιδείας βέβητος·
εἶτα κατωστὰς γνώριμος στεψηφόρου
καὶ συνταγεὶς κλήρω τε τοῦ παλατίου,
10345 ἀρχιερέως πέφηνε τῆς Κωνσταντινου,
τὰ τῶν μοναχῶν πρὶν τελεσθεὶς ὡς ἔθος.
Ἀνθαιρέτως τούτου δὲ λιπόντος θρόνου,
Ἀθανάσιος ἐκ καλῆς ἡσυχίας,
ἀσκητικὸς τις ἐν μονοτρόποις θύτης,
10350 γεννάδας ἀνήρ, καρτερικὸς πρὸς πόρους,
ἀντικατέστη τῷ Βυζαντίδος θρόνω.
Τούτου παραιτήσει δὲ λιπόντος θρόνου,
ὄσιος ἀνήρ, εὐλαβὴς Ἰωάννης,
γαληνός, εὐέντευκτός, ἀρετῶν θρόνος,
10355 κλέος μοναχῶν ἅμα καὶ πρεσβυτέρων,
πλέον δὲ πλουτῶν πρυότῃ καρδίας,
ἐπαξίως εἴληφε τὴν προεδρίαν,
ὠρμημένος μὲν ἐκ μερῶν Μεσημβρίας,
γάμοις ὁμιλήσας δὲ σεμνοῖς ἐν βίῳ,
10360 καὶ παιδὸς ὀφθεῖς ἄρρενος φυτοσπέρους,
ἐκῶν τε λιπῶν γαμετῆς σννοικίαν,
ἀσκητικὸν προύκρινεν ἔνθιον βίον.
ἐγστάσεως οὖν συμπροϊούσης βίῳ,
Ῥώμης ἐδείχθη πατριάρχης τῆς νέας.

10358 Lequinius dicit oriandum Sozopoli. verum utraque urbs Mesembria et Sozopolis pertinet ad Haimimontium, nec valde distant inter se. M.

gravit inquilinus Cpolim; ubi se studiis tradens impensissime magnum sapientiae congegit thesaurum; unde regnanti Caesari fit cognitus, adscribiturque clero palatino, (10345) et Byzantius tandem creatur praesul, monachi adscitis antea, ut mos est, vestibus.

Hoc autem sponte honorem deponente, sancta Athanasius veniens ex solitudine asceticus et presbyter. iater monachos, (10350) magnanimus vir, laborum patientissimus, praesul processit urbis Byzantinae.

Hoc item sacram abdicante sedem, vir pius Ioannes, sanctitate fulgens, affabilis, tranquillus, virtutum cinnus, (10355) presbyterii decus simul et monachatus, apprime tamen dives mansuetudine, digne assecutus est honoris apicem. hic oriundus partibus Mesembriae nuptiis quoque in saeculo contractis (10360) filium procreaverat; sponte dimisso postea coniugio, diam asceticorum vitam praestulit; in quo vitae proposito diu persistens postremo novae Romae fit patriarcha.

- 10365 *Τούτου δ' ἐκόντος ἀπολιπόντος θρόνον
πύλιν Ἀθανάσιος ἔσχε τὸν θρόνον,
καὶ τόνδε λοιπὸν αὐθις ἀπειπαμένον
μεταθέσει δέδεικτο Κυζικὸν Νίφων
τῆς βουσιλίδος ἀστῆων ἀρχιερέτης,*
- 10370 *ἀνὴρ μοναχός, ἀγγέλιος ἐν πρακτικοῖς,
παιδεύσεως μὲν ἀδαῆς ἐγκυκλίον,
ἐπήβολος δὲ καὶ φρενῶν πεπλησμένος,
Βέρροϊαν ἀρχῶν τὴν δυτικὴν πατρίδα,
λαύρας ὑπάρξας προστάτης τῆς καθ' Ἄθω.*
- 10375 *εἶτα κατέστη ποιμενάρχης Κυζικὸν
καὶ πατριάρχης τῆσδε Κωνσταντίνου.
Τοῦδ' ἐγγραφεῖ δὲ θῶκον ἀπειπαμένον
Ἰωάννης τις, ὁ Γλυκὸς δὲ τοῦπικλήν,
συγκλητικὸς τε καὶ λογαθέτης δρόμιον,*
- 10380 *εἷς ὧν ἀρίστων καὶ σοφῶν λόγων ἴδρις,
χειρίζεται δὴ τὴν λεῶν προστασίαν.
Καὶ τοῦδ' ὁμοίως θῶκον ἀπειπαμένον
Γεράσιμὸς τις, καὶ μοναχὸς καὶ θύτης,
πόλιν Φιλαδέλφειαν ἀρχῶν πατρίδα,*
- 10385 *μονῆς προσιτῶς χρηματίσας Σωσάνδρων,
προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου.
Τούτου τὸ βιοῦν ἐν θρόνῳ λελοιπότεος
ἀνὴρ μοναχός, ἐλλαβῆς Ἰσαίας,*

10381 habet hos versus de Glyca Allatus in diss. de Georgiis p. 638 ed. Fabric. ubi Ephraemium nostrum appellat monachum. M.

(10365) Sed postquam sponte is etiam dimisit pedum, iterum Athanasius ad sedem venit. quod cum is rursus pondus fastidisset, Cyzici Niphon translatus dioecesi reginam urbium rexit patriarcha, (10370) vir monachalis, rebus agendis sagax, communi quidem expertus eruditione, sed prudens rerum et affluens ingenio, Berrocae natus occiduis in regionibus, laurae praepositus in Athone monte; (10375) metropolita postea factus Cyzici, tandem tenuit pontifex Cpolim.

Verum et hic libello honorem abdicat. Ioannes autem cognomento Glyca vir senatorius et cursus logotheta, (10380) optimatium de numero et doctissimus, populi sacrum praesidatum adiit.

Quo dignitatem pariter abdicante, Gerasimus, vir monasticus et presbyter, qui Philadelphi in urbe natus fuerat (10385) et Sosandronum rexerat monasterium, pontificatum tenuit Byzantii.

Cumque hic in sede mortuus fuisset, monachus Isaias, pietate in-

10390 *πρᾶος γεραρὸς καὶ ταπεινόφρων γέρον,
κλέος μοναστῶν τῶν βιούντων κατ' Ἄθω,
Ἑπειρον ἀρχῶν πατρίδα παλαιτέραν,
εἰς ὕψος ἀνήνεκτο ποιμεναρχίας.*

T E Λ Ο Σ.

*signis benignus, venerandus, modestus senex, (10390) natalem habens
terram Epirum veterem, Athone in monte monachorum gloria, patriar-
chatus attigit summum apicem.*

F I N I S.

INDEX GRAMMATICUS.

- α* longam eliditur 2349, 3309.
ἀγγελός 8691.
Ἀγγελίη 8389.
ἀγγελάνωμος 7769: cf. *θεοδορά-
νωμος*, *κομηναγγελάνωμος*.
ἀγγελωνυμούμενος 7634: cf. *κυπρω-
νυμῶν*.
ἀδίδυμος 10023.
ἀδοτί 1064.
ἀθεμιτοουργία 1780.
αἰκίσις 5510.
αἰρούμενοι vel *ἡρημέτοι* i. q. *οἱ
βουλόμενοι* 122, 225, 1812, 3304,
3551, 3833, 5577.
αἰλας 642, 4760. *ἡλικῶς* 125. *συν-
αίλας* 741. *συνηλικυία* 1874.
ἀμέθεκτος 5295.
ἀμόναχος 2116.
ἄν i. q. *ἄνω* vel *ἀνόπιν*? 7653.
ἀναδόμησις 379.
ἀναιρέτης 22, 257, 1728, 5066.
ἀναιρέτις 291.
ἀνδρειοφρόνας 1298, 5415.
ἀνευλόγος 10201.
ἀνθρωπολάτρης 743.
ἀντικαλάμησις 1382.
ἀντιπρατικῶς 4740.
ἀπαράμιλλος 819, 1127, 2822, 3355,
3703, 4058.
ἀπειρανδρος 6009, 10211.
ἀπειραρίθμητος 2400.
ἀπειράριθμος 5679, 6194.
ἀπειργάκει 7503, 2305. *κατειργάκει*
6475.
ἀποσταλάττειν 5608.
ἀρειομανίτης 422.
Ἀρμενοικιλία 3903.
ἀρρενοφθόρος 1140.
ἀρρενωπία 3073.
- ἀρχιδότης* 482, 530, 803, 943, 1050,
1072.
ἀρχιλευίτης 10283.
ἀστυπολίτης 4319, 4689, 5823, 6780,
6914.
ἄττα 2122, 2722, 3038, 3720, 7133.
Ἄσσοι i. q. *Ῥωμαῖοι* 1 et passim.
αὔσοναρχης 4031, 8593, 8631: cf.
λατινάρχης, *μυσάρχης*, *τραβαλλάρ-
χης*.
αὔσοναρχία 13.
αὔσονοκράτωρ 622, 768, 6367.
αὐτάναξ 573, 721, 3932.
αὐταρχία 45, 220, 698, 895, 966,
1308.
αὐχέιν 49, 1073, 1218, 1575, 1659,
1709, 1894, 1927, 1982, 2810,
2922, 3165, 4107, 7114.
βακάντιβος 10168.
Βάλης 562, *Οὐάλης* 552, 566.
βάρεις 3849, 8252.
βασιλευτής 2569: cf. *λαρρευτής*.
βουλγαράναξ 9076: cf. *λατινάναξ*,
μυσάναξ, *περσάναξ*.
βουλιμιᾶν 1756.
βροτουργός 5346.
γελοιώδης 5534.
genitivus] *ὄπλων γενέσθαι* 5793.
ἀνήρ αἱμάτων 5145. *ἰσχύος* 4584.
παγίς θανάτου 2309. *πίλος κρά-
τους* 6233. *στέπος κράτους* 805,
3009. *κόλις κράτους* (*Cropolis*) 751,
4041, 5708, 7308. *πράγματα δού-
δνυμίας* 7541. *οἱ τῆς γεροντίας*
καὶ τῶν ἐν τέλει 4355. *τάδε κατ-
ορθωμάτων* 626. *τοιαῖσδε κρή-
ξεων* 5247. *τάκει πραγμάτων* 5810.
φρονηῶν 6073. *ἃ κακῶν* 1730,
6119. *ἄλλα ὀφρυκίων* 7969. *τάλλα*

- καλῶν 3366. κολλᾶς ἐρετῶν 7401.
 κάμπωλα φρουρίων 2868. πλει-
 στα δευῶν 5911, 6475. ἀγωγίμων
 τι 5292. τὴς μονοτρόπων 10272.
 τινὰ γραιδίον 6217. λαμπρῶν τὴς
 ἀνήρ 2260. ἄπας τῶν ἐν πύλαι
 4962. πᾶς Λατίων 4339. κειμέ-
 των πᾶς 4628. πᾶν στρατευμά-
 των 4278. πάντα τῶν συγκειμέ-
 των 2701. πάντα ταύτης 3808.
 εἰς μακρὸν χρόνον 8585. εἰς μέγα
 φθόνου 6702. ἐπὶ μέγατον χρό-
 νου 5100. ἀγίοις πατριαρχῶν
 10263. ἀπλήτους ποταμῶν 1810.
 κοινὰ πραγμάτων 3407. πρόσ-
 φορα πραγμάτων 639. προσ-
 ρύεντα φρουρίων 8727.
 γνίφων 1243, 3295.
 δάνους γόριν 1385.
 δημοπροβλήτος 5470.
 δῆμοσις 1561.
 διαφέρετα i. q. προσήκοντα 3175,
 3761.
 δόμημα 1124, 2376, 2999, 3646.
 δομητῶρ 1124, 4834, 6261.
 δραματοποιεῖν 5999, 6015, 10217.
 δραματοποιεῖα 3034, 3504, 5773.
 δράν 27, 39, 100, 359, 786, 810,
 1020, 1331, 1391, 1436, 1561, 1754,
 1931, 2006, 2083, 2222, 2224, 2422,
 2453, 2525, 2533, 2594, 2750, 2867,
 2985, 3019, 3135, 3125, 3247, 3304.
 ἔδραμτος i. q. δεδρακώς? 9212.
 δυσάριθμος 2903, 6380.
 δυσάριθμονυμένης 3162.
 δυογρίπιστος 3295.
 δυοσίβεντος 4428.
 δυοσίβητος 4675, 6098.
 ἔαν] ἂν οἶδεν 6298. ἦν ἤσθετο 5251.
 ἐπᾶν ἔδρατο 5386. ὑπῆρχε 5732.
 ὅταν κατῆρξε 7119. κᾶν ἦν 5312.
 κᾶν γένοιτο 8762.
 εἶναι συνάφοντα i. q. συνάφειν 6966.
 εἰσὶν ὑπειληφότες 6129. ἦν διώ-
 κων, ἦν κατακρίνας . . . 68, 107,
 121, 178, 428—432, 924, 1065,
 1067, 1130, 1134, 1560, 1832, 1862,
 2136, 2300, 2320, 2360, 2581, 2723,
 2753, 2838, 2937, 3269, 3343, 3631,
 3744, 4723, 4868, 4903, 4965, 5096
 —5097, 5603, 5607. ὦ διέπων 79.
 cf. ὑπῆρχε.
 εἰς τὰς θυγατέρας γαμβροὶ 266,
 5835, 6378, 7426, 7677, 7721.
 νυμφίος εἰς Μαρίαν 8261.
 ἐνεσάγειν 7466.
 ἐνστάτις 2150.
 ἔξ ὀμμάτων θάσσι i. q. τυφλῶσαι
 5121, 5136, 5223.
 ἔξαγορεία 9263.
 ἔξαγορεύειν 9253.
 ἐπεισῶδιος πομπή 6324.
 ἐρυθρογράφος 8500, 8538.
 ἐρυθροσήμαντος 4770.
 ἐρωτοδέσμη 9160.
 ἐρωτοληψία 7890. ἐρωτοληψία 495,
 3104.
 εὐεικτος 2937.
 εὐμέλιος 4065.
 εὐρατο ἐπίθαιεν παρὰ τῶν βαρβάρων
 6093. ἀφαίρειεν θερημάτων
 εὐρηκότες 5766.
 εὐρητής 1995.
 εὐσεβᾶναξ i. q. εὐσεβῆς ἀναξ 3766.
 εὐσεβοκράτωρ i. q. εὐσεβῆς κρᾶ-
 τῶρ 9589: cf. καλλιμακρότης,
 μητρᾶνανδρος, μητρομακρότης,
 προσητάναξ, πρωτόγγελος, πρω-
 τόπαις.
 εὐσεβοφρόνως 9870, 9905.
 εὐσεβάφρων 1113, 1362, 2577, 9852.
 εὐχέτης 2432.
 ἐφορκία 3022, 8284.
 ἐφόρκος 1982, 5044, 9175.
 ἔχει ἀποδράσας 9118. δράσας 2594.
 ἐκδούς 6130. κτίσας 187. λαβῶν
 6336. πᾶντας 1058. τεύξας 96.
 εἶχεν ἀνύσας 6324. συνθεῖς 2454.
 φτυεύσας 6026.
 ἤλωκῶς active 1369.
 ἦνεκτο 2734. ἀνήνεκτο 1109, 3013.
 ἦρεμον βίον 873.
 θάλασσα καλῶν 32, 3702. θάλασσα
 γρημάτων 6756, 6895.
 θανατοβρόντης 3056.
 θεαυγῆς 5600, 10005.
 ἡ θεοδωρᾶννμος 2496.
 θεοκρότητος 987.
 θεοπροβλήτος 869.
 θέσειν i. q. τοῦπικλην 160, 1052,
 1721, 2143, 3397, 4913, 7016, 7302,
 10068, 10113, 10184.
 θίβη 3041, 3043.
 ī dativi eliditur 1736, 4441, 4869,
 7577.
 hiatus exempla 759, 3230, 3248. non
 plura, opinor. quam quae creber-
 rimum facere videntur, particula
 αὐ εὐ φεῦ in consonam exire cen-
 sentur.
 Ἰσαπόστολος Θάλα 3264.

- καθοραΐζειν 676, 9801.
 καὶ omittitur 54, 161, 408, 471, 521,
 534, 567, 641, 654, 662, 669, 845,
 989, 996, 1014, 1099, 1377, 1499,
 1794, 1787, 1850, 1885, 1899, 1960,
 2015, 2037, 2381, 2764, 3103, 3242,
 3322, 3347, 3618, 3868, 5060, 5202,
 5270, 5758, 6800, 5811.
- καινίς 1507.
 καινονγενέτης 1126.
 καινεργάτης 418, 1645, 4142, 4515,
 6500.
- καινεργάτις 3759.
 καλλιπαρθένος 6027.
 καμηλώδης 4796.
 καπνικαλληλέγγυον 1996.
 καρτερόφρωνος 1357, 4368.
 ἡ κάρα 2654, 2778, 2821, 3415, 5199,
 5456, 5463, 5466, 5505, 5621, 5725,
 5796, 6048. δῆλιον κάρα 9802.
- καρδία] Διομετιανός ἡ βδελυρά καρ-
 δια 43, 201, 250, 312, 1254, 1305,
 2148, 2206, 3590, 3625, 4612, 5116,
 6338, 6481. cf. φύσις et χάρις.
- κατὰ σοσιάδην 4145. κατ' ἐπιλέγδην
 4150.
- καταπυρπόλησις 2083.
 Κομνηνάγγελος 8330, 8606.
 Κομνηναγγελώνομος 6502, 7788.
 Κομνηνάναξ 8782.
 Κομνησιάδης 5640, 6446, 8737.
 Κομνηνόπαις 9120.
 κόντος 5707.
 Κοπρωνυμῶν 1823.
 κραταρχεῖν 147, 477, 933, 1023.
 κρατάρχης 605, 631, 797, 1367, 3615,
 3967, 4467.
 κραταρχία 25, 64, 119, 132, 144,
 175, 218, 230, 255, 400, 439, 479,
 508, 522, 589, 658, 815, 818.
 κράτωρ 34, 60, 169, 216, 217, 231,
 424, 503, 515, 597, 610, 613, 663,
 806, 879, 901.
- κριαρχία 7271.
 Κυριδοδόωρος 2860.
 κυρωτός 1579.
 λάκτισις 764, 9720.
 λατινάναξ 9507.
 Λατινάρχης 8157, 9541.
 λατρευτής 7905.
 λεγάτος 7433, 7455.
 λείσιος 3916.
 Λετομάραγα i. q. λίθοι καὶ μάρα-
 ροι 3740: cf. ἀργόχρηστος, χρυσά-
 γυρον.
- λιπόκρεως i. q. λιπαρόκρεως? 6559.
- λόγος] εἰς τοῦραντιον λόγον 6454.
 λογγότερωτος 4091.
 λωσίδριξ 6344.
 λύτις 2389.
 μαρτυρικῶς 71.
 ματαιολογός 3295.
 μητροάνδρος 738, 925, 2053, 2740,
 2856, 2974, 3466, 3819, 3881.
- μητροπάρθενος 820, 929.
 μισοπαῆς 5064, 5517.
 μνηστρον 2321.
 Μογλενοπατζινάκαι 3557.
 μυριάριδμος 3824, 4125, 4394.
 μυριόνικος 3714, 4070.
 μυρμηκία ἀγαθῶν 2035. συμφορῶν
 5237.
- μυροβλύτης 5776.
 μυσάναξ 9096.
 μυσσαρχηγέτης 2463, 6388, 6616.
 μυσάρχης 6275.
 μυστητός 1031.
 Μυσῶν λεία 2095, 2898, 5814, 6480.
 μυμοσκοπός 4579.
 ἔνειμον 5074.
 νομῆ 7445, 7453, 8232.
- nominativus] ἐκὼν πρὶν ἐξῆρῆν ταῦτα
 Ῥωμαίοις νέμειν 4582. μηνύει Δη-
 μητρίῳ πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν προσκυ-
 νηθῆν ἐπιτίσαν 8544. χῶρον Ἐλαία
 κεκλημένον 9587. Ἐν τινι Σπαι
 προσκεκλημένῳ τόπῳ 9595.
- νυκτεργασία 5362.
 νυμφίος i. q. γαμβρός 287, 8259,
 9393.
- ἔψη ζωῆ 365, 1894, 2576, 2822, 2872,
 2973, 3006, 3256, 3337, 3355, 3534,
 3647, 3923, 3927.
- ἔψως 2733, 5674.
 ολοφροσύτης 969, 1430, 1449, 9743,
 9819, 9872.
- ὀμνευεῖν 7549.
 ὀμοφύχως 10310.
 ὀπτάνεσθαι 5597.
- optativus pro indicativo 460, 547,
 1414, 1864, 2427, 2554, 2675, 4860,
 5042, 7332, 7375.
- ὀρθοφρορεῖν 745.
 ὀρθοφρόνως 862.
 ὀρθόφρωνος 525, 641, 840, 978, 1421,
 1764, 2637, 2713.
 ὄσοι 172, 352, 3378, 4656, 7959.
- παλινδρομήσις 4443.
 παρσθενουργός 7914, 9562.
 παντάπαν 1623, 1858, 3271, 3765,
 4793, 4819, 5242, 6599, 8160,
 10201.

- παρῶνητος 932, 3819, 9594.
 παρῶνηλος 2044, 9631.
 παραπίσιος 3273.
 πατέρες λόγων 5322, 5648, 7906.
 πεποιδότης 8804.
 περιδοξος 1867, 3098, 9665.
 περιδοξότης 9850.
 περιούσιος λαός 1477.
 περσάναξ 3376, 3940, 3984, 4397.
 Περσαρμένιοι 3891.
 πῖλόν τι 5485.
 πλὴν 3101, 7447, 9035.
 πνέων θυμοῦ 2358, 5083, 9322.
 ποιμενάρχης 376, 395, 651, 747, 822.
 ποιμεναρχία 483, 8932, 10283.
 πορφυροβλαστος 2876.
 πρίγκηψ 8641. πρίγκηπος gen. 3916, 9332. πριγκίπουν νῆσος 1989, 3080.
 πριγκίπω 9411.
 πρόβησις 3246.
 προβραχέως 9040.
 πρόθυμον i. q. ἡ προθυμία 4007, 7338, 7763.
 προμηθεύς 2720, 3674, 3724, 4355.
 προσβάλλει 7260 v. cf. στέργει.
 προσθεουργεῖν 6527.
 προσκομητής 1791, 1849, 2088, 2256, 2290, 2344.
 προσηγανάξ 5020.
 πρωταγγελος 2578, 4694, 7918.
 πρωτοεργάτης 7994.
 πρωτοθύτης 10268.
 πρωτομάρτυρος 6.
 πρωτόπαις 7427, 8261.
 ἐπυρνθάνοντο passivē 8775, 9336.
 πυρπολητής 6934.
 ψέκτης 1199, 1921, 2681, 3200, 4983, 5056, 5711.
 ψηγικός 5954.
 σαφεῖν 8542.
 σεβαστοκρατορία 9438.
 σελέντια 4727.
 σκαπάνος 1880.
 Σκυθική (vel Σκυθῶν) ἐρημία 542, 2897, 3808, 8239, 8425.
 σκύλευσις 5276, 5307, 7352.
 σοφισματίας 7111.
 στέργει 9928. cf. Lobeck, ad Butmanni ind. verborum anomal. p. 262.
 στίχαις 3831.
 συμβῆναι τι 4810, 7748.
 συμμαχεῖσθαι 7540, 8169.
 συμμεριστής 256.
 συνανάσειν 2697, 2731.
 Εὐφρασιμίας.
 συνοκλήτης 9498.
 σύφρακες 3287, 5530, 6215, 6572.
 σχέσις 1837, 1918, 3581, 3939, 4285, 5646, 5952, 6180, 7649.
 σχετική προσκόνησις 1863.
 τε antepositur vel pro τε καὶ positur 401, 405, 890, 1035, 1296, 1326, 2362, 2441, 2750, 2824, 2968, 3316, 3840, 4071, 4635, 4813, 5073, 5591, 5656, 5795, 5779, 5822, 6169, 6276, 6337, 6458. abundat 836, 1642, 5562, 6085. cum πρὸς ὃ αὐτὸ 1063, 1789. cum σύν 7636, 7671, 7673, 8196.
 τέχασα 7833. ἀποτέχασα 8337.
 τεμερι(ε)ον κακόν 288, 2086, 5059, 6364.
 τετρακλίμος κτίσις 7173, 9675.
 τετρακτῆς μαθημάτων 693, 2633, 8938.
 τετρακίδιον μέλος 2672.
 τξαγοτοξότης 6731, 6833.
 τιθοῦσι 8708. ἐπιτιθοῦσιν 8204.
 τριβαλλάρχης 4142, 6171, 9188.
 τρισάσματος 4545.
 τρισαριστεύς 3813, 4024, 4070, 4130.
 τρισπόστατος 2208.
 τυμβορυνκτεῖν 5737.
 ὑγρόχερος δύναμις s. στρατιά 3853, 4119, 8312: i. q. στρατεία περὶ τὴ ναυτικῆ τε 5185. χειραίων ὑδραίων τε στρατεύμα 6822.
 ὑδατόφυρτος 4559.
 ὑπεῖναι i. q. εἶναι 305, 1010, 2101, 2288, 2495, 2853, 3779, 8493, 5672, 6605, 6646, 6962, 7388, 7644, 8017, 8586.
 ὑπεκτρέχειν δικαιουσῆς 429.
 ὑπήρχε κτινῶν 2584. ἐγκαλῶν 4389. ὑποστρέφων 8904.
 φατνιαρχῆς 1778.
 φατμιστὸς ἵππος 6306.
 φαυλεργάτης 143, 1294, 8719.
 φαυλουργία 1189.
 φιλεῦσπλαγγος 5649.
 περιφιλμένος 30, 1235, 2655, 3361, 3748, 4048, 4055, 6222, 6876.
 φιλόποιος 2206.
 φίτης 2711, 2744, 6950, 9294.
 φουουργία 1654, 5165, 9329.
 φουουργός 1731, 5175, 5427.
 φουκτώρησις 2082.
 πέφοντα δεδομένον i. q. δέδονται 1089. πέφονκεν ἀνηρημένος 5730.
 28

- ἐν στενῷ πεφουάτας* i. q. *στενω-*
θέντας 7042. *κλύειν πέφουεν* i. q.
ἔξεσιν 7822.
φύσις] *Γάτος ἢ κατάκτυστος φύ-*
σις 4. *Κλαύδιος ἠπία φύσις* 11,
 194, 1158, 1232, 2033, 2462, 3703,
 5171, 6328, 7893, 7899, 9670.
χαρήσαιτο 6115.
χάρις 7869, 9679.
χαριτάωνμος i. q. *Ioannes* 2828, 3696,
 3918, 7844, 7869, 8355, 8518, 8857,
 9802, 10124.
χειρωνάκτης 6598.
χορηγέτης 884.
χορηγέτις 7908.
χριστολάτρης 394.
χριστομαχεῖν 1689.
χριστομαχία 344.
χριστομίμητος 3677, 3758, 3769.
χρυσάργυρον 1132, 2021, 2784, 3310,
 3477, 3740, 3877, 5605, 7150.
χρυσόγλωττος 1892.
χρυσοσήμαντος 8537.
ἐν χρῶ κινδύνου 4463, 7607.
χύσις φιλοδωρίας 32.
ὡς] *καθιστορεῖται ὡς* — *ιδεῖν* 332,
 1084, 2800.
ὡς i. q. *ὡσαύτως* 1653, 4508.

Angelus protostrator 9063.
 Angli 5981, 5987.
 Anna Caesarissa 3730. alia 6445.
 Lascaris uxor 7832. Theodori filia
 8335. Anna Asanis f. 8390.
 Anthemius 910, 2396.
 Anthimus Trapez. 9773.
 Antiochia 224, 481, 657, 918, 1329,
 2964, 3573, 3585, 3996, 3998, 4005,
 5965, 5969, 7586, 9673.
 Antiochus eunuchus 700.
 Antonius 116. Marcus 129. Cara-
 calla 156. Cassymatas 9990. pa-
 triarcha 10026.
 Aphrodite 2681.
 Apollonias 8948, 10279.
 Apollonius Tyanensis 49.
 Apsimarus 1516, 1531.
 Arabes 1479, 1483, 1510, 1667, 1714,
 1737, 3636, 4537.
 Arbitos 160.
 Arcadiopolis 683, 6186, 7380.
 Arcadius 660, 667.
 Archizupanus v. Baochinus.
 Ἀρχὴν ἐκπνεύειν 1474, 4072.
 Argos 7286.
 Ἀρκελαίων μαρτία 527, 9627.
 Ariadne 905, 948, 1032, 1045.
 Arius 369, 422, 510, 537, 551, 601,
 9614.
 Armenia 1319, 2061, 2074, 2381, 3900.
 Armenii 7245.
 Armenocilicia 3903.
 Arsacius 681, 725, 9682.
 Arsenius monachus 8947, 9459, 9464,
 10272, 10291.
 Artavasdus 1733, 1739, 1764.
 Arta 7566, 9417.
 Artemius 1600.
 Asan 5769, 5800, 5811, 5902, 6276,
 6381, 6384, 7341, 7829, 8045, 8059,
 8075, 8578.
 Asclepiadae 3693, 6426, 8880, 9248.
 Aseldecaus 8617, 9454.
 Asiani pagi 5009.
 Asparia 892, 896.
 Aspietes 6372.
 Athanasius 484, 10348, 10366.
 Athenae 709.
 Athenodorus 181, 9584.
 Athingani 2195.
 Athos 10374, 10390.
 Athyra 6665.
 Atramyttium 1619, 1268, 7513.
 Attalia 8992, 7567.
 Attica 7276, 7376.
 Atticus 726, 731, 9688.

Aurelianus 219.
 Ausones 1, 66, 149, 463, 750, 1122,
 1359, 2454, 2510, 3026, 3091, 4526,
 4585, 7489, 7503.
 Auxentium 10210.
 Axius 9021.
 Axuch 4039.
 Azan Persiae princeps 3381.

B.

Babylonias 192.
 Babylonia 3136.
 Baca 3905.
 Baochinus archizupanus 4149.
 Balduinus, Flandriae Comes 6712,
 7050, 7186, 7216, 7240, 7337, 7376,
 7388, 7409, 7678.
 — Latinarcha 8158, 8296.
 — Petri Latini f. 7705.
 — Siciliae princeps 5707.
 Bardas 10014.
 Baris 7511.
 Basilaces 3449, 4750.
 Basilacius 6202.
 Basiliscus 937, 971, 985, 988, 1023.
 Basilius Bulgaricida 2875, 2913, 2914.
 Bas. Camaterus, patriarcha 6002,
 10196.
 Bas. Chotias 6052.
 Bas. Chumnus 6051.
 Bas. Istros 3608.
 Bas. Macedo 2510, 2513, 2546, 2555,
 2630, 2747.
 Bas. Scamandrenus, patriarcha 10061.
 Bela, Ungriae rex 6178.
 Belesbus 8512.
 Belessus 8513, 8710, 9027, 9137.
 Belisarius 1131.
 Bellegradum 4189, 4195, 7657.
 Bera monasterium 6260.
 Berroea 4040, 6084, 6099, 7234, 7770,
 8592, 8976, 9143, 9646, 10373.
 Bidina 2917.
 Bithyni 1626, 3864, 4675, 4906, 5081,
 7510.
 Bithynia 3843, 3950, 8016, 9119, 9123,
 9567.
 Bizya 7378, 8041, 8624, 9091.
 Blachernae 770, 819, 928, 1175, 2165,
 3395, 6845, 7065, 9831.
 Blachi 5764, 6068, 6072, 6152, 7371.
 Blachia 8093, 8360, 8599.
 Bodeni 8595, 8682, 8724, 9022, 9197.
 Boeotia 7314, 8137.
 Bogomili 3605.
 Boleros 5354, 5690, 6429, 8088.

- Bonifacius, marchio Montis ferrati 6411, 6942.
 Boradium 10191.
 Borilas 7826, 8051.
 Bostra 187.
 Branas 5701, 6039, 6125.
 Branitzobe 4189, 4195.
 Bryennius 3774.
 Brysis 8042.
 Budelos tyrannus 8679.
 Bulgari 1524, 2011, 2019, 2059, 2450, 2481, 2489, 7665, 7763, 7767, 8104, 8290, 8294, 9000, 9226, 9231, 9233.
 Bulgarephygium 9090.
 Byzantium 339, 496, 651, 1137, 1437, 1529, 1603, 2734, 3315, 6272 etc.
- C.**
- Cabasitus 9384.
 Cadmea, victoria 5139.
 Caeciae (*Καικία*) 3411.
 Caesar (*Καίσαρ*) 3417.
 Caius Caligula 2, 19.
 Calamos pagus 7755.
 Caledonius 6985.
 Callimannus 8385, 8488, 8756, 9225.
 Callinicus Syrus 1468.
 Calliupolis 7981, 8173, 8196.
 Camaterus Basilius v. Basilius.
 Cambyzes 5221.
 Cammytzes 5845, 6477, 6584, 6663, 8024.
 Campanus 8531.
 Canini 9158.
 Capitolina Aelia 94.
 Cappadocia 1317.
 Caracalla Antonius 156.
 Carinus 242.
 Carolus M. 1941. coronatus 1962, 1964, 1971.
 Carus 238.
 Carpha 3922.
 Caryces 3528.
 Castamon 3865, 3890.
 Castinus 9597.
 Castoria 3500, 3503, 8691, 8729, 9148, 9378.
 Catacalo 3222.
 Catascepe 4691.
 Caucasus 3128.
 Celbianum 7530, 7760.
 Celtæ 7134.
 Cephalenus 9427.
 Cerberus 1648, 5548.
 Chabaron 9139, 9157, 9368.
 Chaeronea 4429.
 Chalce 2872.
 Chalcedon 829, 980, 1820, 4928, 9727, 9754.
 Chalcopatraea 1005.
 Chalcoportia 9934.
 Chaldaea 4869.
 Chaleb 3922.
 Charioron 7975.
 Chazara 1826.
 Chele 5491.
 Cherson 1503, 1522, 1535, 1542, 1562.
 Chersonneus 8196.
 Chliara 2461, 7760.
 Chones 4401, 4633.
 Chosroes 1366, 1387.
 Chrasmus 3856.
 Christopholis 8411.
 Christus 22, 46, 56, 73, 75, 135, 183, 259, 299, 450, 478, 597, 300, 842, 1656, 2594 etc.
 Chrysaphius 701, 781, 784.
 Chrysopolis 9824.
 Chrysostomus 749, 9706.
 Chrysus Blachus 6452, 6464, 6467, 6586, 6614.
 Chunabia 9152.
 Cilices 4009, 7718.
 Cilicia 2867, 3370, 3584, 4200.
 Cissus 8484.
 Citrabis 9153.
 Claudiopolis 4666, 4687.
 Claudius 11, 215.
 Clemens 145.
 Coelesyria 1319.
 Colonea 3907.
 Comana 680.
 Comani 6068, 6542, 6552, 9630.
 Commodus 143.
 Comneniadae 5640.
 Constantinopolis 761, 775, 913, 1788, 1811, 2470, 2536, 2965, 3461, 3497, 4113, 4938.
 Constans Chlorus 267, 268, 277, 280, 293.
 — filius Constantini M. 401. alius 1427.
 Constantinus IV. 1839, 1853, 1861, 1885, 1899, 1960.
 — Aspietes 6066.
 — Basili f. 2927.
 — Chliarenus 10178.
 — Copronymus 1720, 1750, 1768, 1823, 9919.
 — Ducas 3277, 3285.
 — Leonis fil. 2688, 2705, 2709, 2747.
 — Levites, patriarcha 9848, 9969.
 — Magnus 293, 315, 325, 327, 345.

Constantinus Magni f. 401.
 — Michaelis Angeli frater 7638.
 — Monomachus 3096, 3172.
 — Paphlago 2653.
 — Pogonnatus 1441, 8966.
 — Tichi filius 9234, 9239.
 — Torrices 9434, 9439.
 Constantius, C. M. f. 401.
 Contophtreus 8427.
 Contostephanus Ducas 4935, 8436,
 8647, 10157.
 Corcyraea arx 4120.
 Corinthus 7279, 7285.
 Corradus 4108, 5830, 5848, 5854.
 Cosmas Atticus 10145. Hierosolymi-
 tes 10106.
 Cosmidium 6798, 10169.
 Cotyaea arx 5005.
 Creta 1515, 2235, 2527, 2565.
 Crinitae 2381.
 Critimus 8968, 8983.
 Croae 8710.
 Cromna 7535.
 Crybi 8967.
 Cucusus 9621.
 Cunsulatus 8530.
 Cyminas mons 7752.
 Cyprianus 192.
 Cyprus 3525, 5888, 5391, 5981, 5986,
 5991.
 Cypsella 6240, 6947.
 Cyriacus 9808.
 Cyrillianus 9597.
 Cyrillus 742, 6517. Alexandrinus 9700.
 Cyrus 772, 773. Amastridis presbyter
 9881.
 Cytorium 7535.
 Cyzicus 747, 1455, 1604, 3536, 9546,
 9708, 10175.

D.

Daci 882.
 Dacibyzae 8313.
 Dalmatia 283, 3491, 7673.
 Damocrania 6664.
 Dandolus 6767, 7179, 7223.
 Daonium 7814.
 Daphnusia 9491, 9512.
 David 1176, 2833, 3715, 4154, 4581,
 5020, 5268, 5327.
 David Comnenes 7521, 7533.
 Deabolis 8091, 8698, 8729, 9387.
 Debeltum 6871, 6878, 6937.
 Debora 1887, 3185, 7896.
 Decius 189, 200.
 Demetrius Bulgarus 7698.
 Dem. martyr 5776, 5784, 7824.

Demetrius Theodori f. 8335.
 Dem. Tornices 8433, 8477, 8543, 8559.
 Demophilus 9645.
 Dermocaites 7424.
 Deure 9153.
 Dexiocrates, Geroconii praef. 9846.
 Dicorus 1112.
 Didymotichum 7225, 7361, 7369, 7846,
 8086, 9043, 9075, 10236.
 Didymus 1144, 9790.
 Diocletianus 251, 269.
 Diogenes 3932.
 Diomedes martyr 2540.
 Dionysus 161.
 Dioscorus 1013, 9720, 9729, 9775,
 9893.
 Dioscurus 764, 823, 835, 977.
 Diom 8512.
 Doloicus, Pleae comes 6714.
 Domitianus 43.
 — patriarcha 9604.
 Dorylaeum 4379, 4641.
 Dragotas 8491, 9000, 9015.
 Dyrhachium 7687, 8601, 9114.

E.

Ecbatos 1557, 5221, 5984.
 Edessa 2734, 2994, 3033, 3037.
 Eetion 7249.
 'Ελαία, ἡ κατ' Ἐλ. ἐκκλησία 9691.
 Eleutherius 9580.
 Elias Thesbites 2580.
 'Ελληνίων γραμματεὶς 2474.
 Epiphanius 9771.
 Ephesus 9462, 9699. τὸ ἐν Ἐφ. ἡ-
 στερικὸν συνίδριον 9721.
 Ephori monast. 5595.
 Ephraëmus 8968.
 Epicurus 2.
 Epidamnus 1047.
 Epirus 7559, 7636, 8600, 9432, 10391.
 Ericus Dandolus 6689.
 — S. Pauli comes 6713.
 Ericus vel Ernes, v. Erres.
 Erinnys 251, 965, 1648, 4982, 5057,
 5219.
 Erres (Ericus) 7241, 7244, 7409, 7429,
 7678, 7709, 7734, 8729.
 Esaias 1179.
 Euagrius 9649.
 Euboea 7316.
 Euchais 9762.
 Eudocia 713, 2512, 7297, 9289.
 — Irenes soror 8616.
 — Annae f. 7834.
 Eudoxia 677, 9684.
 Eudoxius 9640.

Euergetae monast. 7064.
 Eugeniotæ Chariton 10187.
 Eugenius 619, 623.
 Eulogia 9536.
 Euphemia 849. martyr 9599.
 Euphemius 9747.
 Euphrates 2993.
 Euphrosyne Ducaena 6283, 6293,
 6882, 7105, 7326, 7565.
 Euripides 6641.
 Euryatheus 1350.
 Eusebius Nicomedensis 9625.
 Eustathius Epidauri praesul 4748.
 — patriarcha 9651, 10077.
 — Thessalonices pr. 4790.
 Eustratius Garidas 10113.
 Euthymius, Sardium episc. 2214, 2216.
 — Syncellus patriarcha 10039.
 Eutyches 823, 977, 9730, 9893.
 Euty chius 6518. patriarcha 9782,
 9792, 9800.
 Eutza 8516.

F.

Felix 9580.
 Flandria v. Balduinus.
 Flavianus 762, 824, 9717.
 Flavitas 9741.
 Florus 229.
 Franci 1711, 1941, 1946, 1958, 3565,
 3570, 6909, 7183, 8299.
 Francia 5976.
 Francochorium 3856.

G.

Gabala 8147.
 — Ioannes, Rhodi princ. 8629.
 Gabria Trapezunti tyrannus 3964.
 Galatia 1318.
 Galba 23.
 Galerius v. Maxim.
 Galesium 10302, 10312.
 Galienus, Valer. f. 212.
 Galitza 4231, 6449.
 Galliae 523, 593, 8301.
 Gallus 201.
 Gangra 3895.
 Ganus 8196.
 Gedeon 7941.
 Gennadius 944, 9731.
 Gennenses v. Iannenses.
 Georgius Acropolis 9140.
 — Cyprius 1787, 10334.
 — martyr 3160, 10260.
 — Muzalon 9058, 9300, 9310.
 — Xiphilinus 6024, 10225.
 Gerasimus 10883.

Germanicia 9642.
 Germani 1947, 5976, 5987. Germanici
 barbari 1712.
 Germanus 1602, 1630, 1704, 1787.
 — patriarcha 12254.
 — Trinobi episc. 8180, 8580.
 — Cyzicenus patr. 9896.
 Gizerichus 939.
 Glabas 8690.
 Goleamus 8699.
 Goliath 4152.
 Gordianus 176.
 Graecia 3324.
 Gratianus 524, 553, 555, 557, 560,
 884.
 Gregorius 655, 1709, 1956. Phos-
 phorus Nyssen. 6519.
 Γρηγόριος τοῦς δαυματοῦργος 180,
 9655.

H.

Hadrianus Aelius 83, 110, 335.
 Hadrianus papa 1935.
 Hadrianopolis 5878, 6938, 7209, 7369,
 7795, 8085, 8217, 8961, 10279.
 Haemus 5764, 5794, 6072, 7341, 8227.
 Halmyrus 7324.
 Harmala 6047.
 Harmatius 1016, 1019.
 Hebdomus 782.
 Hebraei 9, 102, 1329, 1373, 1668, 1684.
 Hebrus 8233, 8485, 8965, 9040.
 Hector 4066.
 Helena, mater C. M. 295, 376.
 Hellas 6591, 7235, 7367.
 Hellespontus 2128, 8482, 8610.
 Heraclea 7534, 7813.
 Heraclius 1342, 1346, 1428.
 Heraclonas 1422, 1424.
 Hercules 1343, 4058.
 Hercules 256.
 Hermes (Ἐρμοῦ φίλος) 10, 229, 437,
 4071.
 Hermogenes rhetor 140.
 Herodes 1557.
 Hieracorphytes 3801.
 Hierapolis 2776.
 Hieremias 4621.
 Hieroboam 2075.
 Hierosolyma 1397.
 Hispania 574.
 Homerus 1015.
 Honorius 659.
 Hunni, Turcarum gens 3127, 3847,
 3862, 4173, 4187.
 Hyacinthus monast. 7630.
 Hyaleas 8714.

I.

- Jadana 6766.
 Jael 1857.
 Jannes 9993.
 Jannenses (Gennenses) 8267.
 Japhrens 8320.
 Jathatines, Persidis princ. 7569,
 7612, 8456.
 Iatropulus 8530.
 Ibanicus Moesus 6385, 6391, 6474,
 6500.
 Iberi 5826.
 Iberia 2226.
 Icasia 2318, 2322, 2332.
 Iconium 3984, 4094, 4396, 4405, 5962,
 7576, 8456.
 Ida 7248.
 Ἰδαίωσι v. Angli.
 Ignatius patriarcha 10006, 10019.
 Ignatius 70.
 Ilias 1014, 1334, 6655.
 Illyrium 2984.
 Incer 2512.
 Indi 3137, 5200, 5511.
 Ioannes Asanis frater 5903.
 — Axuch 3744, 3750, 3751.
 — Beccus 10325.
 — Bulgarorum 7893, 7792.
 — Camaterus 6503, 10229.
 — Cappadox, patr. 9768, 10353.
 — Catacuzenus 8634.
 — Chrysostomus 674, 6517.
 — Comnenus 3695, 6557, 6576.
 — Cyprius Spyridonaces 6595, 6608.
 — Damascenus 1789.
 — Ducas 5461, 8714. D. Vatatzes
 7852.
 — Gabalas v. Gabalas.
 — Glycys 10378.
 — Haereticus 1601.
 — Levita 9891.
 — Moesorum pr. 6388, 6616, 7340.
 — patriarcha 2415, 2424.
 — Scholasticus 9796.
 — Sionis rex 8138.
 — Theodori f. 8335, 9267.
 — Tzimisches 2818, 2861.
 Joannitza 6032.
 Jobus 1233.
 Josephus Bringa 2754.
 — Hebraeus 9, 2040.
 — patriarcha 10300.
 Jonia 7743.
 Jovianus 472.
 Irene 1853, 1885, 1899, 1933, 1960,
 1966, 8770, 6441, 6923, 7426.
 Irene Theodori f. 8335, 9290. Annae
 f. 7834, 7892, 8006.
 Isacius Angelus 5374, 5389, 5403,
 5415, 5429, 5447, 5454, 5471, 5030,
 6645.
 — Comnenus 8223, 8227.
 — Cypri tyr. 5397, 5984, 6365.
 — Nestongi fr. Tarchaniotes 7987.
 Isaias 10388.
 Isauri 908, 961. Isauria 1669, 3995.
 Isidigerdes, rex Persarum 706.
 Ises 8024.
 Ismael 2246.
 Ismaelitae 6915.
 Ister 1228, 3320, 3847, 3854, 4285,
 5801, 8226, 8303.
 Italia 405, 1949, 1963, 3971, 6402,
 6722, 8301.
 Itali 1951, 3558.
 Judaeus membris fractus sanatus 728.
 Judaica ferocia 36.
 Judas 2205.
 Julianus Didius 150. apost. 438,
 506.
 Jupiter 95. Jovis magi 349.
 Justina 601.
 Justinianus 1123, 1469, 1522.
 Justinus 142. Thrax 108. junior
 1154.
 Juvenalis, episcopus 834.

L.

- Lacapa 2692.
 Lampetes 8707.
 Lampsacus 8142, 9055, 9072, 9435,
 9440.
 Laodicea 3768, 5957.
 Larissa 3500, 7235, 7292, 8363, 8715.
 Lascarius 7417, 7632, 7716, 7739.
 Lascaris 8532.
 Latini 3598, 3974, 4339, 5181, 5573,
 5574, 5833, 6783, 6890.
 Laurentius 9592.
 Lazarus pictor 2309. redivivus 2650.
 Lentiana 7420, 7511, 7974, 8578.
 Leo Armenius 2074, 2153, 9980,
 10009.
 — Basilii filius 2605, 2615, 2632.
 — Isaurus 1644, 1680, 1719, 9907.
 Leo II. 1828. III. 1936, 1961.
 — junior 949, 957.
 — Macelles 876, 951.
 — papa 821, 823.
 — Phocae frater 2760.
 — Sgurus 7275, 7297.
 — Synesius 5127.
 Leontina 905, 909.

- Leontius philosophus 712. al. 1501,
 1509, 1519, 1531. patriarcha 6007,
 10209.
 Lesbus 1990, 3522.
 Leucas 9427.
 Levunus 3900.
 Libycus 1827.
 Lichudes Constantinus 10092.
 Licinius 287, 306, 342.
 Lobitzo in Moesia 3252.
 Lobitzus 5893.
 Lombardi 7183.
 Longobardi 2386, 7561.
 Lopadium 3954, 3959, 5134, 7251,
 7258, 7512.
 Loxias 6206.
 Lucas Chrysoberges 10180.
 Luma 4655.
 Lychnidas 8728.
 Lycia 814, 8991.
 Lydia 4084, 5910.
- M.**
- Macedones 5198, 7357.
 Macedonia 408, 591, 2514, 3522,
 3539, 7672, 8087.
 Macedonicus 644, 649.
 Macedonius 9632, 9759.
 Macrinus 158. hetaeriarcha 7989,
 7995, 8649, 9200.
 Macroducas 5155.
 Madyta 8195.
 Maeandrus 3784, 7587.
 Magdalene 2652.
 Magnentius 415, 417.
 Magnesia 7997.
 Mahumetus propheta 4775, 4782, 4820,
 4821. Persidis princ. 3135, 3152.
 Maliasenus 8707.
 Mamaea 165.
 Mamalus 5230.
 Mana 2349.
 Manasse 2438.
 Manaphas 5924.
 Manes 244.
 Mangane 5158.
 Mangani 3157, 10188.
 Maniaces 3030, 3111.
 Manichaei 247, 3650.
 Manuel 2367, 4026, 4033, 4041, 4211,
 4315.
 — Contophrens 8317.
 — Lachanas 5128.
 — Lascaris 9050, 9134.
 — Michaelis Angeli fr. 7638.
 — patriarcha 7724, 7854, 8859,
 8922, 10261, 10268.
- Theodori frater 8064.
 — Comnenus 4601, 4668, 5366.
 Marcianus 794, 827, 866, 909.
 Marcus 9596, 2670.
 Margarites 9050, 9087.
 Maria Alamanna 7517. Annae f.
 7834, 8062, 8338. Asanis f. 3890,
 8062, 8338. *basilis* 4850.
 — Isaaci uxor 7230.
 — Petri Latini f. 7706.
 — *ἡρωστρέως* 736, 1883, 2384,
 2652.
 — Theodori f. 9291.
 Maritza 8199.
 Maronea 7815.
 Martina 1422.
 Martinus 1433.
 Mates 9152.
 Mauricius 1231, 1292, 1296, 9806.
 Maxentius 279, 289, 306, 308.
 Maximianus 251. patr. 745, 9704.
 Maximinus 170, 269, 282.
 Maximus 173, 1432, 603, 613. pa-
 triarcha 7855, 10249.
 Mediolanum 636.
 Melangi 6360.
 Melangia 4077.
 Melenicum 8125, 8494, 8757.
 Meludium 5474.
 Mesembria 10358.
 Meteopicum 9534.
 Methodius 2214, 2218, 2307, 2425,
 8583. patr. 10000.
 — Hyacinthi coen. praef. 10264.
 Metrophanes 9605.
 Michael Archangelus 1084, 4694,
 7634, 7653, 7918.
 — Asanis f. 3890, 8338, 8826.
 — Autorianus, patr. Nic. 10240.
 — Caerularius 10084.
 — Calaphates 3064, 3087.
 — Choniates 7289.
 — Comnenus, Palaeol. fr. 8572,
 9177.
 — Comneniades 8737, 8801.
 — Ephesi episcopus 3438.
 — Epiri princeps 7558.
 — Illyrii despota 8604, 8653, 9107,
 9159, 9219.
 — Oxitani coenob. praef. 10135.
 — Palaeologus 8678, 8868, 9343.
 — parapinaces 3997.
 — patriarcha 7474, 10183.
 — Stratiota 3211, 3227.
 — Thessalicensium rhetor 4749.
 Milium 7129.
 Mitatum 6922.

Mitylene 9257.
 Mocius 2661.
 Moesi 1098, 1584, 2057, 2467, 2898,
 2905, 2910, 5763, 5883, 7369,
 8278.
 Moglenu 3556.
 Montiferratum 6710, 6942.
 Mopsucrene 442.
 Mopsuestia 1145, 2771.
 Morotheodorus, Philadelph. pr. 7520.
 Mosaicæ tabulae 1891.
 Moselus 1900, 1907.
 Moses 3817.
 Mosynopolis 5694, 7816.
 Murtzuphlus Ducas 7005, 7101, 9300.
 Musae 10335.
 Muzalo Nicolaus Cyprius 10161.
 Myriocephalum 4403, 4423.

N.

Nacolia 9988.
 Narses 1131.
 Nathan 2833.
 Nauplia 7280.
 Nautzapolis 9033.
 Navatus 194.
 Neapolis 9749, 9836.
 Nectarius 652, 673, 9664.
 Neocaesarea 3962.
 Neocastrum 7756, 7759, 9052.
 Nero 19, 54.
 Nestongus v. Andronicus.
 Nestor 4064.
 — vestarcha 3417.
 Nestorius 734, 743, 841, 9695.
 Nicaea 1626, 1631, 1873, 3340, 3566,
 4906, 5081, 5091, 7455, 7628, 8874,
 9616, 9965, 10239.
 Nicephorus 1902, 1907.
 — Blemmydas 8933.
 — Botoniata 3420, 3426, 3441, 3456,
 3464.
 — Bryennius 3418.
 — Michaelis despotae f. 8655, 9108.
 — Ephesi episc. 9461, 10286.
 — ὁ γενικὸς λογοθέτης 1978.
 — patriarcha 2027, 2041, 2125, 9975.
 — Tarchaniotes 8257, 8455, 8672.
 Nicetas Muntanus 6003, 10203.
 — patriarcha 9931, 9970.
 Nicetiatae 8314.
 Nicolaus Carabus 7015, 7025.
 — Chrysoberges 10067.
 — Manclabites 8496, 8735.
 — patriarcha 10034, 10120.
 Nicomedia 3843, 4910, 8311, 9629.

Niphon 10368.
 Nireus 6333.
 Nistrum 3922.
 Nisus 6158, 6175.
 Numerianus 240.
 Nymphaeum 7746, 9065, 8609, 8890,
 8914.

O.

Ochyrae 7421, 7511, 7751, 7991.
 Odrysum 114.
 Odyssea 1014.
 Oenaeum 4859, 4877, 4880.
 Olympianus 9596.
 Onesimus 9578.
 Opsicius 1736.
 Orestias 6487, 7389, 7801, 7958.
 Origines 153, 167, 177, 193, 1144,
 9789.
 Ostrobum 8596, 8687.
 Otho 23.
 Oxia 10136, 10138.

P.

Paëones 3857, 4144, 4163, 7836, 8302,
 9096.
 Palaestina 92, 178, 926, 1321, 1796,
 5944.
 Pamphylia 3795.
 Panium 7814.
 Pannonia 502, 585.
 Pantaemus 146.
 Paphlagonia 1318, 1329, 1364, 4882,
 4916, 4986, 7532, 7537, 9214, 9362.
 Pasgusa polus 3994.
 Patmos 48.
 Patra 9421.
 Patroclus 5767.
 Patzinacae 3123.
 Paulus, apost. 361, 4750, 5600, 5622.
 — patriarcha 9617, 9829, 9837.
 — Samosatensis 221.
 Pegae 6667, 7250, 8012.
 Pelagius 7430, 7455.
 Pelagonia 4130, 4141, 4185, 7669,
 8602, 9165, 9396.
 Peloponnesus 6592, 7236, 7367.
 Pentachira 4656.
 Pergamus 4261, 7759.
 Periclytus 3907.
 Peristitza 8967.
 Perperacium 8967.
 Pernicus 2918.
 Persae 210, 458, 2407, 2899, 3369,
 3781, 3931, 4262, 4431, 4643, 4665,
 9538. etc.

- Persarmenii 3867, 3890.
 Persia 244, 480, 1221, 1316, 1356,
 1377, 9119, 9122. etc.
 Pertinax 147. pontifex 9592.
 Petebinus 4224.
 Petraliphus 8309, 8437, 8698.
 Petrium 6827, 7076, 9600.
 Petronas 226, 266, 272.
 Petrus apost. 16, 361, 5769, 5796,
 5800, 6276. mysarcha 6386.
 — vir fortis 7242. Latinus 7676,
 7690.
 — patriarcha 9605, 9833. Cyprius
 9939.
 Peza 3922.
 Phaeton 4842.
 Phaeaces 4127.
 Phalaris 1557, 5222.
 Pharsala 8363.
 Pherep 3922.
 Philadelphia 4636, 5913, 5917, 5956,
 8814, 8915, 10384.
 Philea 7051.
 Philereus 8637.
 Philus Theodorus 9364.
 Philippicus 1281. Bordanes 1564,
 1569, 9888.
 Philippopolis 5880, 5951, 6168, 6182,
 6398, 6495, 7210, 7810.
 Philippus 182. frater regis Alam.
 6406.
 — Petri Latini f. 7705.
 Philomelum 3657, 4088, 5958.
 Philon, Hebraeus 9.
 Philonidas 154.
 Phocas, episc. Philadelph. 8713.
 Phocas 1278, 1288, 1294, 1304, 1344.
 — Nicephorus 2759, 2765, 2835, 2838.
 Phoenices 1321, 1606, 2960, 3370.
 Photius 10016, 10021.
 Phruxi portus 9828.
 Phrygia 2187, 3784, 3991, 4064,
 4400, 5975.
 Pisani 6903, 6910.
 Pitheca 1082.
 Platamon 8363, 8597.
 Plato, monachus 2039.
 Plutarchus 9579.
 Poemanenum 7255, 7420, 7511, 7916,
 7974.
 Polycarpus 142, 9579.
 Polyenctus patriarcha 2832, 10056.
 Pompianus 174.
 Pontus 3961, 9567.
 Prespa 8091, 8603.
 Presthlabi gemini 2916.
 Priamus 4065.
 Priapus 161.
 Prilapus 6589, 7669, 8089, 8602,
 9025, 9134, 9166, 9397.
 Principis insula 1989, 3080.
 Proclus 747, 752, 9707.
 Proconnesus 2128, 10296.
 Propontis 4934, 5896, 6268, 6649,
 6994.
 Prosacon 6456, 6461, 6471, 8516.
 Prota insula 3392.
 Prusa 5081, 5092, 5132, 7260, 7467,
 7903.
 Publius Balbinus 174.
 Pulcheria 704, 779, 791, 817, 860.
 Pyrrhus patriarcha 9820.
 Python 6225.
- R.**
- Raimundus 3577, 3912.
 Raulus 8432.
 Raul Ioannes 9416.
 Regina flumen 9079, 9093.
 Rhaedestus 6198, 7814.
 Rhapsommutus 3526.
 Rhentine 8412.
 Rhodope 6620, 8030, 8126, 8227,
 8963, 8982.
 Rhodus 1610, 1611, 3522, 8626.
 Ricardus, Siciliae dux 5707.
 Robertus Italus 3490, 3498, 3501,
 3508, 8135.
 — Petri f. 7705, 7720.
 Roma 16, 70, 278, 405, 821, 832,
 910, 1707, 1961, 1935, 1945, 1952,
 6739.
 Romaica scepra 55.
 Romais 801, 806, 1048, 2093, 2466,
 2487, 2781, 7490.
 Romanus Argyropulus.
 Rom. Constant. f. 2743, 2876.
 — Diogenes 3353.
 — Lacapenus 2692, 2731.
 Rossi 2593.
 Rossicus exercitus 2845, 3120, 6548.
 Rossus 2770.
 Ruselius 3416.
 Rusticius 934.
- S.**
- Sabellina, scaevus Afer 204.
 Sabus 7519, 7528.
 Saducaei 2196.
 Salamo 96, 2077.
 Samona 2657.
 Samos 3522, 6176.
 Sampson 7518, 9780.
 Samuel, princeps Bulg. 2902.

- Santalorens** 2606.
Sardanapalus 160, 162, 2928.
Sardica 2917, 3851, 4178, 4276.
Satan 2, 2299, 3608.
Saturnus 95.
Saul 3020.
Savus flumen 4166, 4285.
Scavi 1472.
Scopia 2916.
Scopii 6172.
Scuterius Xyllas 9195.
Scythae 541, 548, 563, 3248, 3552, 4395, 5179, 5185, 5817, 7346, 8953.
Σκυθική ἐρημία 542, 2897, 3808, 8339.
Sebastiani fratres 5224.
Sedecion 9579.
Selybria 7813.
Semei 4562, 4581.
Senacherimus 7805.
Sergius patr. 9819, 10075.
Serrae 5354, 5691, 7234, 7951, 7958, 8489, 8988, 9035.
Servia 9114, 9147.
Seth 5363.
Severus 151, 1074, 9775.
Sgurus Corinthi tyr. 7555.
Sicidites monachus 6507.
Sicilia 1438, 3031, 6682.
Sicilica classis 4121, 5689.
Siculi 5175.
Silvester 367, 376.
Simon, magus 14.
Sion 93, 377, 714, 834, 926, 1369, 1377, 3576, 4001, 4107, 5978, 6016.
Sisinnius 732, 9690. patr. 10070.
Sisyphus 4881.
Smoleni 6602.
Smyrna 142, 7760.
Smyrnaei 778.
Solomonteum convivium 5662.
Sophia 1164, 1212.
Sophocles 6641.
Sosandron monast. 7886, 9283, 9305, 10385.
Sosius 9395.
Soterichus Pantengenus 4746.
Sozopolis 3796, 5004.
Spartenus 8530.
Stachys 9573.
Stagira 6258, 7816.
Stanum 9395.
Staridoli 8595.
Stauracius 2026.
Stenimachus 8966, 8983, 6496, 8510.
Stephanus Triballorum princ. 7300. patr. 10023.
 — **Amasenus** 10042.
 — **Ἀγιοζωροφωφίτης** 5150, 5164, 5361, 5612. martyr 6. monachus 1794.
Sthlabus 8031.
Strategopulus 8989, 9416.
Strumitza 6453, 6614.
Strymon 5691, 8411.
Studium 2038, 3089, 3279, 9556.
Stumpium 6158.
Styppes Leo 10131.
Styx 5060.
Subleum 4380.
Sultanus 4372.
Sycae 9595, 9742.
Sylaei lupus 1779, 9916, 9991.
Synadenus 7988.
Synchitici 1066.
Syracusae 1439.
Syria 1418, 1606, 1797, 3584, 3910, 3996.
Syri 2776.
Syri Cilices 2768.

T.

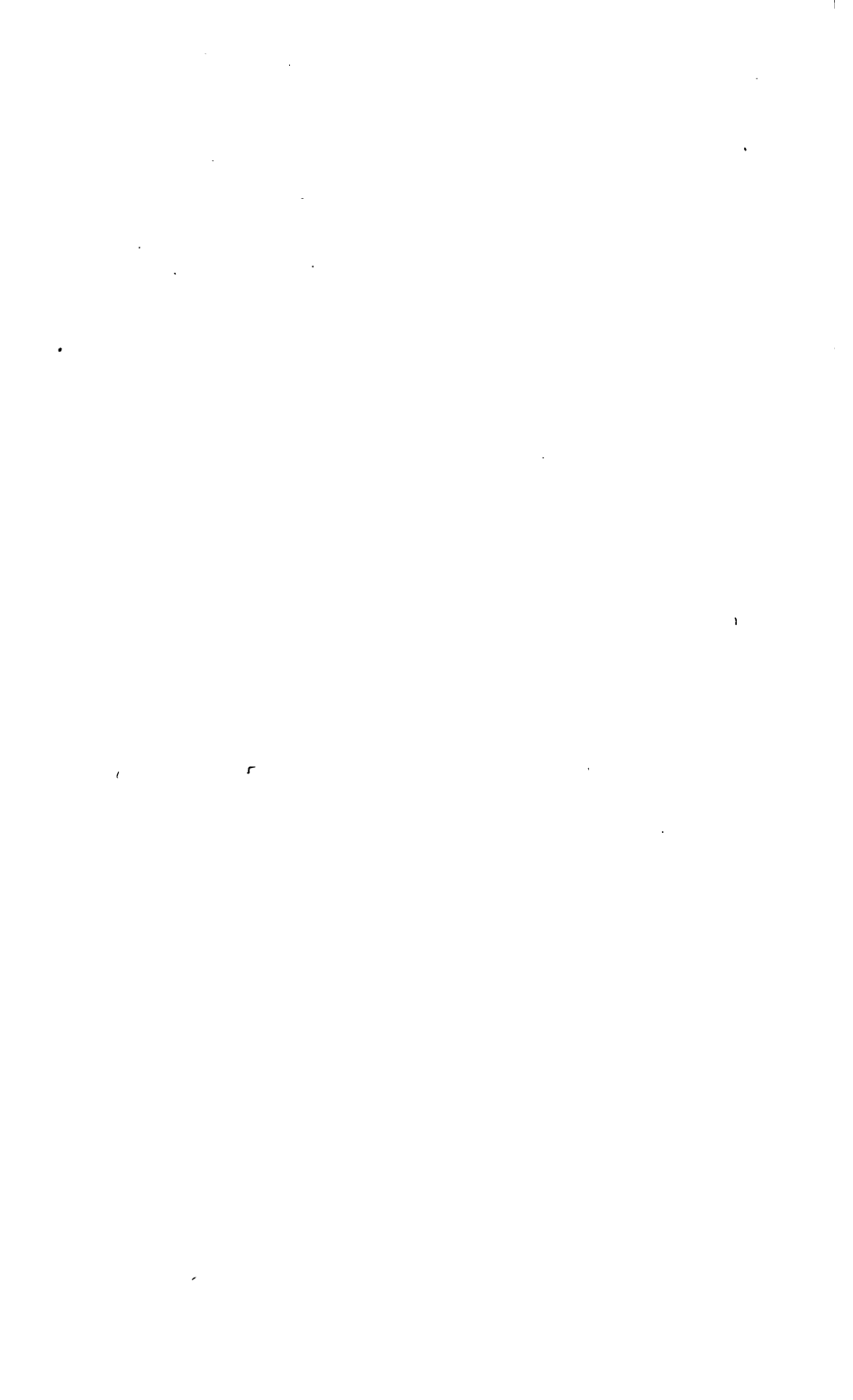
- Tacharii** 8441, 8459, 9037.
Tacitus 228.
Taenarus Ἄθων 4429.
Tancredius, Siciliae rex 6035.
Tanisenanium 3890.
Tarasius patr. 1867, 9962.
Tarchaniotes v. Isaacius.
Tarsus 2771, 3904, 4201, 6053.
Taurus 1105, 7311.
Telchin 1264, 1648, 1927, 5220.
Ternobus 7404.
Thamor 8388, 8391, 8756.
Thebae 7290.
Thecla 3264. martyr 9741.
Theodora Asania f. 8338.
Theodora 1147, 2328, 2417, 2496, 3093, 8194, 9289.
Theodorus Angelus 5119, 8027, 8060, 8454, 8594, 8658.
 — **Comnenus** 8133.
 — **Calampaces** 9138.
 — **Irenicus** 12246.
 — **Lascaris Ducas** 8907, 9097.
 — **Lascaris** 6818, 6856, 7462, 7926, 7945, 8177.
 — **Latus, Sionis patr.** 6017.
 — **Lydus** 6039.
 — **Magnus** 2850.

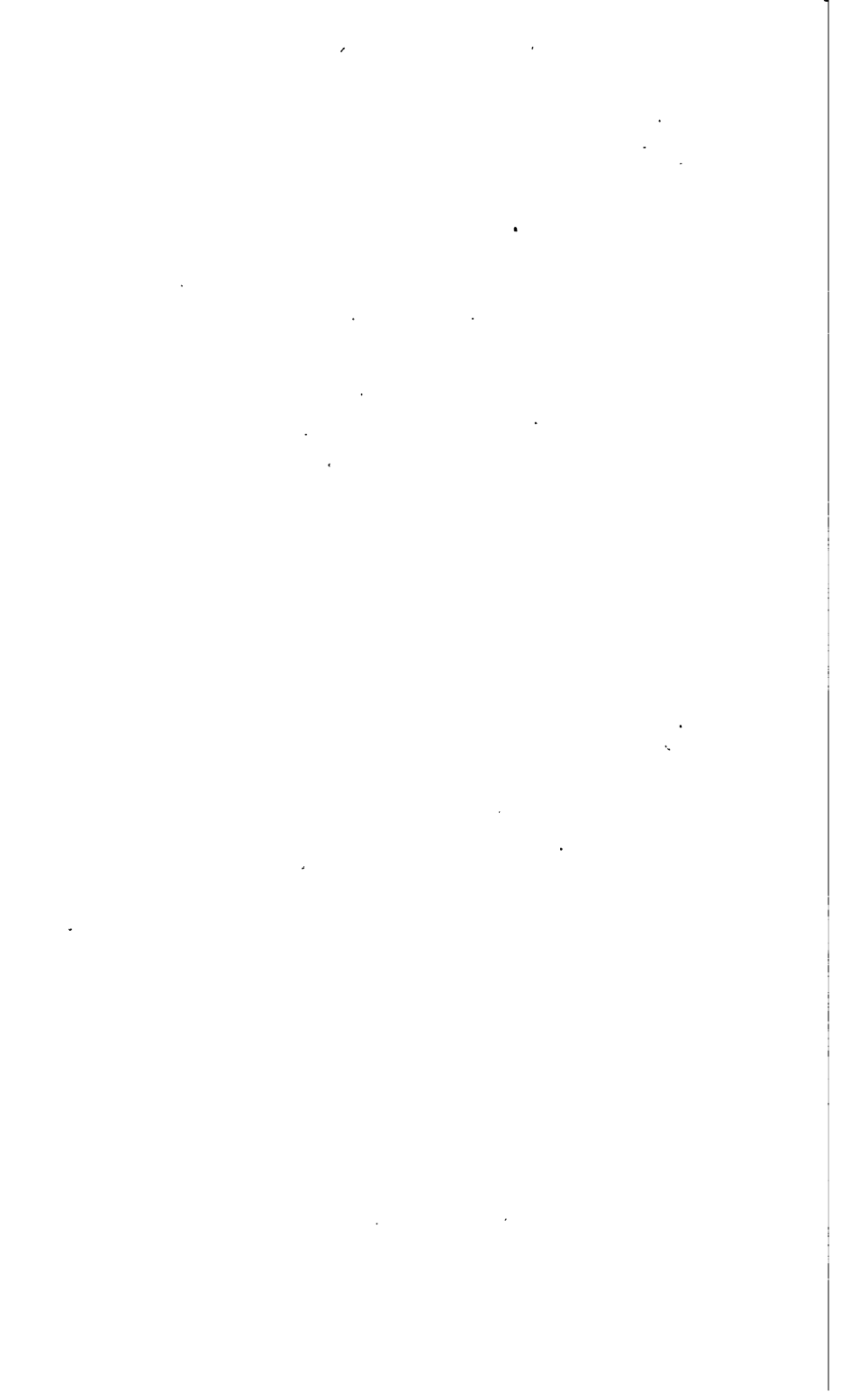
- Mancaphas 7265.
 — Michaelis ang. fr. 7638, 7659.
 — monachus 2039.
 — Mopsuestiae episc. 1144, 1791.
 — *πρόος* 9196.
 — patriarcha 9854.
 — Philadelphensis 5909.
 — Philes 8590.
 Theodosius, Sionis 10219.
 Theodosius 574, 590, 606, 622, 690, 768. patr. 10191.
 Theod. exactor 1620. Caesar 1627.
 Theod. Atramyttenus 1636.
 Theodotus Casiteras 9984. Melis-senus patr. 10172.
 Theophanes 2132, 2140, 2308.
 Theophano 2645, 2745.
 Theophilus 2249, 2311, 2364, 2433, 9994.
 Theophobus 2367.
 Theophylactus 10050.
 Thermopylae 7276.
 Thersites 2346.
 Thessalia 4810, 5738, 6590, 7671, 8033.
 Thessalonice 627, 2040, 4788, 5172, 5188, 5193, 5352, 5714, 5724, 5785, 7546, 7819, 8562, 9020.
 Theudas, magus 14.
 Thomaites 1889.
 Thomas 2219. patr. 9813, 9839.
 Thracesium thema 4083.
 Thracia 114, 408, 511, 591, 881, 1246, 1584, 1879, 2057, 3124, 3322.
 Thucritus 10204.
 Tiberius 1207, 1303.
 Tichus 9290.
 Timon 5236.
 Timotheus 9763.
 Tithonus 10204.
 Titus 9602.
 Tornices Demetr. 8693, 8740.
 Tornicius 3117.
 Torusa 4204.
 Traianopolis 7815.
 Traianus 65.
 Tralles 4654.
 Triballarcha 6171.
 Triballi 3835, 4131, 4180, 7666.
 Triaditza 5885, 6157.
 Trinobus 8275.
 Tripolis 3917. ad Maeandrum 8465.
 Tripsychus 5232.
 Troas 7245.
 Tryphon 10047.
 Turcae 3149, 3567, 3656, 3951, 4076, 4078, 4089, 4530, 5124, 5925, 8442, 9037.
 Tzachas Turca 3520.
 Tzapaena 8966, 8990, 8510, 8985, 9045, 9003.
 Tzibritza 4421.
 Tziritho 8532.
 Tzurulus 7377, 8248, 8307, 8612.
- U.
- Ungri (Pannonii) 3248, 3250, 4282.
 Ungria 5757, 8328.
 Urbicius 1049.
 Uresis 4142.
 Urus Rossus 9095, 9099, 9227.
 Ustra 8966.
 Uzi 3319.
- V.
- Valens 510, 526, 552, 562, 9652.
 Valentinianns 500, 558, 599, 618.
 Valerianus 208.
 Varangi 3452.
 Varna 6156, 6166, 6624.
 Vatzes Ducas Ioannes 7845, 8144, 8298.
 Venetae 4321, 4336, 4341, 4346.
 Veneti 6904, 7179, 7183.
 Venetia 6689, 6717.
 Veranicum 7975.
 Verina 903, 971, 972.
 Vespasianus 26.
 Vetrano 417.
 Vitellius 23.
- X.
- Xanthia 6479, 8088.
 Xenolophus 684.
 Xiphilinus 4940, 4947, 10099.
- Z.
- Zeno 906, 948, 961, 990, 996.
 Zengminon 3850, 3858, 4167, 4254, 4286.
 Zichni 8486.
 Zoe 3003, 3093, 3094.
 Zoilus 9591.

LIPSIAE,
EX OFFICINA B. G. TEUBNERI.

100

This book
the Library
stamped held

A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

CANCELLED
STILL STUDY
CHARGE

